

Genealogisch Overzicht

behorend bij het boek "Cats voor 1530, De middeleeuwse geschiedenis van Cats en de twee riddergeslachten Van Cats"

door Gerard van der Wal,

uitgegeven op 28 Juni 2014 door uitgeverij KICK te Rotterdam/Kats.

Het boek is vormgegeven door Waterpaard (Lenny van Broekhoven /Onno de Graaf).

Dit document geeft een overzicht van leden van de twee adelgeslachten Van Cats en aftakkingen hiervan. Daarnaast bevat het een informatie van de gebruikte literatuur en bronnen voor dit overzicht.

Het literatuur-, bronnen- en archievenoverzicht van het boek staat op deze overzicht in een apart document. (onder. .)

Leeswijzer overzicht leden adelgeslacht Van Cats

De volgende onderdelen zijn vermeld:

Nr. , Naam, Geboorte en sterfdatum, titel, zoon of dochter van, gehuwd met en kinderen uit dit huwelijk.

Functies:

Heerlijkheden:

Leenbezit en Renten:

Varia: Bijzonderheden

Daar waar mogelijk worden verkort de bronnen en/of literatuur vermeld.

Het is een chronologisch overzicht tot aan de laatst genoemde Van Cats in het boek "Cats voor 1530" voor zover bekend op 28 Juni 2014. Zodra nieuwe gegevens bekend zijn, wordt het overzicht bijgewerkt. Daarnaast zullen de gegevens worden bijgewerkt tot aan de 19^e eeuw, waarbij ook de latere zijtakken worden verwerkt zoals Van Cats de Raet, Pantelion Van Cats, etc. Dat betekent dat het overzicht regelmatig met nieuwe gegevens wordt aangevuld. Er zijn korte aanzetten gegeven over de geslachten Catshoek, Catsman, de Van Catsen in Utrecht, Gouda, Aalsmeer, Schoonhoven en West-Brabant.

Doel is om de informatie te delen en ieder is vrij om daar uit te putten, wel zou het fijn zijn als bij gebruik van de gegevens een bronvermelding plaats vindt.

Het overzicht zal misschien onvolledig zijn en onjuistheden bevatten. Een ieder die informatie wil delen en/of correcties wil/kan aanbrengen wordt opgeroepen dit te delen.

Dat kan door een e-mail aan lenontwerp@zeelandnet.nl t. a. v. Gerard van der Wal.

Inleiding

De oorsprong van het zowel het eerste, als het tweede geslacht Van Cats was in de nevelen van de geschiedenis gehuld. Ook is daar weinig over gepubliceerd.

Bekend is dat zij verwant waren aan de Van Renesses/voorheen Van Zierikzee geheten en dat zij een gemeenschappelijke voorvader hadden (1. Er zijn aanwijzingen dat beiden zich Van Zierikzee noemden. De leden van de familie Van Renesse noemden zich voor de transactie/ruil met Graaf Willem II Van Zieikzee. Daar is geen misverstand over en het is waarschijnlijk dat Van Catsen zich ook Van Zierikzee noemden (2 een onderwerp wat de moeite waard is verder uit te diepen.

De Van Renesses komen weer voort uit het geslacht Van Voorne (3 dat weer was ontstaan uit een telg van het oude grafelijke geslacht van Holland. Hun oorsprong was op Schouwen en Duivelant gelegen. Uit oorkonden blijkt ook dat Van Catsen een verwantschap hadden met de Schouwse geslachten van Burgh, Haemstede, Welland, Kerkwerve, en op Duiveland met de van Uter Duvelant en op Noord-Beveland met van Welle en op Tholen met van Stavenisse en van Scherpenisse (4.

Uit het geslacht Van Cats is zeker die van Cattendijke ontstaan en waarschijnlijk die Van Catsand (5. Zo blijken in 1318 en daarna diverse telgen Van Catsand bezittingen te hebben op Noord-Beveland, maar ook elders in Zeeland (5 soms samen met Van Cats (6. Ook wil ik wijzen op de overeenkomst van het gebruik van de voornamen Jan en Costijn zowel bij Van Catsand als Van Renesse en uiteraard ook bij Van Cats. Ook de vader van Hendrik Van Cats (vader van Nicolaas I Van Cats) had een zoon Jan evenzo werd de oudste zoon van Nicolaas I Van Cats Jan. genoemd. Zie verder het overzicht waarin hier zowel in de curriculum van de betrokken personen als in het onderdeel geslacht Van Caetsand. aandacht is besteed. Het Stichtse geslacht van Caets/Cats zal waarschijnlijk ook zijn ontstaan uit het Zeeuwse geslacht, maar een directe verbinding is nog niet gelegd. Naast de leden van deze tak in dit gebied ('t Sticht) vinden we ook de Zeeuwse Van Catsen in dit gebied met bezittingen terug. (Schoonhoven, Lopik, etc) Ook aan dit geslacht is in het overzicht als apart onderdeel aandacht besteed en evenzo aan de mogelijke verbanden met de Zeeuwse Van Catsen.

Bindingen zijn er ook met het geslacht Van de Waerde en Schoudee (ook Schouwen genoemd) op Zuid-Beveland. Zo is het geslacht van der Waerde ontstaan in het begin van de 13 e eeuw, toen een telg van Welle en een telg van Burgh de grangia en waard Waerde kochten van abdij. Ter Duinen en zij zich daar naar gingen noemen. (wordt later op het overzicht. toegevoegd als onderdeel van het geslacht van Welle).

Van het nieuwe (tweede) geslacht Van Cats, wordt de stamvader voor het eerst vermeld in 1290 (Renger Moenekinz) op Schouwen. Hun oergebied lag in Simonskerke en andere goederen in het nu verloren gegane Zuidland van Schouwen (7. Goed om te weten dat Moenekin een vorm van Simon is. De eerste die zich Van Cats noemde was Lieven van Simonskerke alias Van Cats. Zijn nazaten slaagden erin steeds meer bezittingen te verwerven in het gebied Van Cats en Noord-Beveland. In 1372 werd Renger Willeman erfelijk beleend met het ambacht Van Cats door Jan van Blois (8. Ook hieruit zijn diverse takken gevormd, zoals Cats van Welle, Peeters dict Cats, Cats van Bruelis. Ook deze zijn opgenomen in het overzicht.

In het onderstaand overzicht is het oude geslacht Van Cats opgenomen die na hun nederlaag tegen Graaf Willem III uitweken naar hun goederen in Vlaanderen (Burcht en Zwijndrecht) en Brabant (Ossendrecht) en daar zich. verder voortzette en vertakte als het geslacht van Kets.

Ook het nieuwe geslacht Van Cats en zijn zijtakken (zoals Cats van Welle) zijn opgenomen. Daar waar relevant zijn bastaardtakken opgenomen, zoals die in Schoonhoven, West Brabant. Vooral de gegevens na 1530 zijn nog onvolledig op het overzicht en zal daarom worden aangevuld, daarbij wordt gemeld dat het lemma nog verder zal worden aangevuld.

Noten

- 1** In 1285 bleek uit een charter van 18 juli dat Paus Honorius IV de prior van de predikheren en de gardiaan der minnebroeders te Utrecht gelastte een onderzoek in te stellen naar aanleiding van het verzoek van Jan van Renesse en diens echtgenote Sophie van der Goude (Gouda) om met elkaar gehuwd te blijven, dit om dispensatie van het huwelijksbeletsel te geven, er in bestaande dat Nicolaas Van Cats, ridder, die als voogd en opvoeder van Sophie optrad haar had voorbestemd als echtgenote van een van zijn twee zoons, verwanten van Jan van Renesse (Inv. nr 2221 pg 477 OHZ IV Kruisheer). In een oorkonde van 18 juli staat dat Paus Honorius IV aan dezelfde prior en gardiaan opdraagt om aan Jan van Renesse en Sofie van der Goude te vergunnen in hun echtvereniging door te leven (ze waren sinds 1282 gehuwd)(OSU nr 2229). Er bleek dus wel degelijk verwantschap tussen van Renesse en Van Cats en namelijk in de 3^e graad (A. Hollestelle, "De Honte en het eiland Borsele. Tholen", 1907, pg. 301, Bron Ballar Trajkt nr 339 Reg Vat 45 f 4 Fremery vermeldt deze als nr 234. Sophie opgevoed ten huize van Nicolaas I Van Cats, ridder. was beloofd als vrouw van zijn zoon Jan en na diens dood aan zijn broer Nicolaas. Nicolaas sloot een ander huwelijk en Sophie trouwde daarna met Jan van Renesse (Keijzer kastelen krimpenerwaard pg 11).
- 2** *1250, 1 februari:* Graaf Willem II verkoopt aan Nicolaas Hendrikzn van Zierikzee zijn Haaymannen te Burgh, Haemstede en Renesse en verklaart dat deze hem de koopsom heeft betaald, gegeven te Zierikzee (AGH 303 f 25 r nr 36 ZE 35). Wellicht Nicolaas Hendrikzn Van Cats! (GW). In 1250 had Graaf Willem II van Holland nog steeds bezittingen in de westhoek van Schouwen. Dat blijkt als hij Haaymannen verkoopt gelegen bij Burgh, Haemstede en Zuidkerke aan zijn schuldeiser Nicolaas Hendrikzn van Zierikzee (Oorkonde 1 februari 1250, Bron van der Bergh I pg 268 Fokker Schouwen pg 206). Nicolaas had een broeder Willem die eigenaar was van een vierde van de eigendommen (Hollestelle Borsele pg 450). Het gaat hier om een oorkonde van 1 februari waarin Graaf Willem II wegens schulden aan Nicolaas en Hendrik van Zierikzee !!! Cats zijn Haymannen verkoopt gelegen bij Burgh, Haemstede en Zuidkerke (vdB I nr 502). Idem doet hij dat aan de broeder van Nicolaas, Willem voor een kwart (vdB I nr 509 31 maart 1250).
- 3** Diverse auteurs melden gegevens over Van Voorne en de stamvader Van Renesse. Ze stemmen niet allemaal overeen.

Dirk van Renesse van Haemstede (1144-1207) is geboren en overleden te Renesse. Hij was de zoon van Dirk I van Sayn en NN Vrouwe van Voorne, Renesse en van Haemstede. Hij huwde in 1196 met Isabelle van Loon (Looz), dr van Hendrik van Looz en Mathilde van Vianden. Vgl Gouthoeven geciteerd bij Obreen zijn zij de zonen van Dirk Graaf van Sayn en NN van Voorne (Heren van Voorne in NL pg 293). Zij hadden vijf kinderen Jan I (1170-1228) die in 1198 huwde met Sofie van Borsele (-1229), Adelheid, die huwde met Hugo van Scherpenisse, Costijn (Constatijn) (-1244), Hadewig (-1249), die huwde met Dirk van Lijnden en Dirk II (Van Renesse Genealogy. nl 2006 en Rennes. be/genealogie). Zijn oudere broer was Floris van Voorne (vermeld tussen 1162-1203), Burggraaf van Zeeland (1162-1203), Zoon van de Graaf van Sayn Heer van Voorne. Zijn broer is Dirk van Renesse, Heer van Renesse en Haemstede (Vgl Des Tombe Renesse pg 13 Smallegange Deel I pg. 318).

1170: Jan van Renesse (1170-1228 of 1229) geboren te Renesse was de zoon van Dirk van Renesse en Isabelle van Looz. Hij was in 1194 of 1198 gehuwd met Sophie van Borsele (1163-1229) en zij hadden zeven kinderen: Jan II van Renesse (1195-1253) die in 1219 huwde met Margriete van Arnemuiden of Margaretha van Diest (1200-), Ada, Cunegonda, Isabelle, Pelgrim !!, Sophie en Dirk (Van Renesse Genealogy).

Jan had twee broers Dirk II van Renesse, Constatijn van Renesse, en twee zusters Adelheid die huwde met Hugo van Scherpenisse, en Hadewy (-1249) die huwde met Dirk van Lynden. Idem. Scherpenisse Scarpenisse bestaat al in de 12^e eeuw als een afzonderlijk gebied (waarschijnlijk eiland) (Hollestele Waterstaat Tholen. pg 7).

1188: Obreen meldt in de Heren van Voorne I (pg 294 NL) dat dan Dirk van Voorne vermeld wordt in een oorkonde tussen de Graaf van Holland en de Bisschop van Utrecht. Dirk zou de stamvader van de Van Renesses zijn (OHZ I nr 166).

1190: Dirk van Voorne (-1228), ridder, Heer van Voorne en Burggraaf van Zeeland. Hij huwde met Aleida van Cuyk (1163-1226). Zij hadden een zoon Hendrik. Hij wordt beschouwd als stamvader van het geslacht Van Renesse en Van Cats. Dirk had een zoon Jan van Renesse die gehuwd was met Sophie van Borsele. Zij hadden twee zoons Pelgrim die als monnik naar de OLV abdij in Middelburg ging en Jan, de oudste, werd Heer van Renesse, Moermont, Haemstede en Welland. Rietstap Wapenboek (pg 103 geslacht van Renesse) meldt het volgende: Hij overleed op 6 juli 1207 en lag begraven in de kerk van Renesse. Hij was Heer van Moermont, Haemstede en Burgh. Hij was gehuwd met Elisabeth dr van Heer Hendrik Graaf van Stasfo(u)rt. Zij hadden een zoon, Johan, Heer van Moermond, Haemstede, Burgh, enz.

- 4 Die verbondenheid blijkt onder andere uit een oorkonde in 1270. Dat van een oorvede (Zoen) met de stad Keulen. Aanleiding hiertoe was het sneuvelen van Jan I van Heusden op 15 oktober 1268, (hij was de vader van Jan II van Heusden die gehuwd was met Adelisse van Cattendijke), tijdens een krijgstoct tegen de stad Keulen. Zijn broer Dirk werd daarbij gevangen genomen. Twee jaar later, kwam er dus een oorvrede (zoen) tot stand. tussen de stad Keulen en de bloedverwanten van Jan en Dirk van Heusden, waarbij de Van Heusdens beloofden dat zij geen wraak op de stad of haar onderdanen zouden ondernemen.

In het overzicht waarin deze bloedverwanten worden genoemd staan de namen van vele Zeeuwse edelen, zoals:

Jan en Costijn van Renesse, Dirk van Welle, Hendrik Arnoutzn van Welle, Pieter Pieterzn van Scherpenisse, Dirk Arnoutzn van Goes, Bollard Hugozn van Monsterdijk, Costijn en Jan zonen van Storm van Stavenisse. en Dirk van Kerkwerve. .

Nicolaas Van Cats wordt ook genoemd in deze oorkonde en aangeduid als bloedverwant van de Van Heusdens.

Dat kan niet anders zijn dan doordat hij geparenteerd was aan de vrouw van Jan van Heusden, Adelisse van Cattendijke. Daardoor was hij betrokken bij deze zoen met de stad Keulen.

In de Fremery nr 158 9 oktober 1270 waarin Floris V oorkondt dat de in de brief genoemde bloedverwanten van Jan en Dirk van Heusden, broers, onder ede verklaard hebben, Geen wraak te zullen nemen wegens het doden van eerst gemelde en het gevangen nemen van den tweede, bij de mislukte aanslag op de stad Keulen. Genoemd worden Johannis dictum Persijn, Willem en Floris van Brederode broers, Nicolaas Van Cats, Johan de Wolfert et Everderum de Alblas, proximus consanguineas suos, Org in Stadsarchief Keulen nr 337 met gave zegels. !! Fremery gaat hier uitgebreid op in. De aanslag op Keulen. was in de nacht van 14/15 oktober 1268.

Op 14 november een oorkonde waarin consaguinius Johan de Ridnisse (Renesse)ridder, Costijn fratrem suum (zijn broer zij waren zonen van Costijsn en Hildegonde van Voorne), Pieter zoon van Pieter de Scarpenisse, allen ridders, Costijn en Johan zonen van Heer Storms de Stavenisse, ridders, Dirk de Gees (Goes) zoon van Arnoldi de Gees (Goes), ridders, Gilles en Hendrik broers zonen van Heer Rose, Nicolaas Van Cats, personaliter, Willem van Campen, Henric zoon van Heer Arnoldi de Welle, Bollardum zoon van Hugo de Monterdic. eerder had Nicolaas hetzelfde verklaard maar dan samen met Floris V, Jan Persijn, Willem en Floris van Brederode, Jan van Wijtvliet, Everdien van Alblas en de stad Keulen op 14 november, 1270. OHZ I nr 1537. 1538, 1539 14 november 1270. In van den Bergh nr 206 Hollestelle Borsele pg 293.

1270, 14 november: Nicolaas abt van OLV abdij te Middelburg bericht de burgers van Keulen, Dat hij uit naam van Floris V verklaringen onder ede overeenkomstig de door hem toegezonden formulering heeft afgenomen van een aantal zeeuwse edelen, verwanten van Heer Dirk van Heusden, mbt de verzoening van de laatstgenoemde met de burgers van Keulen, die zijn broer Jan van Heusden hadden gedood en Dirk gevangen genomen. Bron. OHZ III nr 1537. Nr 339 6 november 1270 Robert en Dirk van Heusden ridders en broers, Dirk en Gebkinus van Welle, Broers, zegel van Heusden gekroonde leeuw op het lijf een rad van zes spaken, Johan van Renesse ridder zegel klimmende leeuw met vierkantige blokjes randschrift Johannis de Rietnisse militis, Nicolaas Van Cats een huisanker, daarboven een barensteel van vier hangers randschrift sigillum nicolai Cats, Dirk van der Goes 10 besanten 4, 3, 2, 1. randschrift s theodrici de Gous, Dirk van Heusden driehoekige zegel in hermelijn een rad van zes spaken

Het gaat te ver om ook de relaties in beeld te brengen van de geslachten Van Welle, Van Scherpenisse, Van Stavenisse en Van Kerkwerve. . Al eerder blijken er verbanden en verwantschappen te bestaan zo in 1206 als in het vredesverdrag tussen Willem I van Holland en de Graaf van Loon en Philips van Namen, dat de Heer van Voorne wordt bevestigd in zijn bezittingen in Oost en West Voorne en het burggraafschap van Zeeland. Maar ook doet de Graaf van Namen afstand van Scherpenisse, Stavenisse, Duivelant en Dreischor, ten behoeve van Voorne. De heer van Voorne wordt daarmee leenman van Willem I. (H. Obreen "Heren van Voorne in Nederlandse Leeuw", 1928, pg. 295 en OHZ I, nr. 206). Het werd dus gezien als één gebied. Dat wordt ook bevestigd door Romeijn, die aangeeft dat Duivelant veel verder strekte. Zo grensde Duivelant in het oosten aan Stavenisse en het zuiden. van Duivelant en Schouwen reikte tot nabij Noord-Beveland. (C. Romeyn "Inleiding Archief ambachtsheerlijkheid Vierbannen", pg. 6-7, ZA, en J. Ermerins "Enige berichten Zeeuwsche Oudheden IV",. Schouwen, pg. 98). Ook is bekend dat in verschillende oorkonden de geslachten genoemd op pagina 4. gezamenlijk worden vermeld. Bijvoorbeeld op 8 februari 1237. in een oorkonde van Hendrik van Voorne, die dan het land Bonne in pacht geeft. . Hugo van. Scherpenisse, Marinus Hugozn de Duvenlant (Van den Bergh, OHZ. I, nr. 362 en zie ook G. v. d. Wal "Het geslacht Van Cats op Schouwen Duiveland",. pg. 13 ev. Een onderwerp om verder uit te werken.

5 Voor de afstamming van van Cattendijke zie G van der Wal "Over de relatie tussen Kats en Kattendijke "In Spuije Nr 88. 2013 pg 11-21.

Voor de relatie met van Cadsand zijn diverse bronnen beschikbaar zoals in 1318 Ontvangsten van tienden en renten die van de Graaf waren op Noord-Beveland en Wolfersdijk. Costijn van Caetsant 48 gemet in Campen en 8 gemet 1/2 quarts land in Zoetelijnkerke, die van zijn broeders waren ! voor 80 pond tounoois 24 pond.

Jan Willemzn ende Hughe Simonszn van Heren Jan tienden van Caedsand in Campen 10 pond tournoois.

Henric Heren Achtenzn van der pacht van Heer Jan Van Caetsand land, 13 pond 17 sc.

Jan Willemzn van Campen, tienden van Heer Johannes van Caetsand in Campen, 40 sc.

Jan Willemzn ende Hugheman Symonszn tienden van Johannes van Caetsand in Campen, 21 pond 32. Costijn van Caetsand pacht van zijn broeder land in Campen en in Zoetelijnskerke. 20 pond (Hamaker Rekeningen I pg 57).

1323, 20 maart: Graaf Willem III herstelt Jan van cadsand (catsande) ridder. in al zijn bezittingen in verband met zijn. zoen met de graaf van Vlaanderen. Gezegeld abt OLV Middelburg, Heer van Voorne. AGH 303 f 45 r nr 168 ZE 166.

1326. In een oorkonde van 18 januari beleent Gerard Heer van Voorne Burggraaf van zeeland Costijn van Caedsant met 18 gemet gelegen in het land van Heyle, gelegen in Borsele en de hofstede aldaar, gelegen in de parochie Monster benoorden het dorp. nr. 414 pg. 63. En dat ook. voorheen eigendom was van Nicolaas Van Cats. Zoals blijkt uit de Landpacht te Monster voorheen van Heer Clais Van Cats in 1343 juni Ontvangsten voor Jan van Beaumont uit zijn goederen te zeeland door zijn RM aldaar Alout Janzn (Rekeningen II Henegouwen Smit pg 476).

1327, 17 januari: De Heer van Voorne geeft zijn neef Costijn van Cadzand, 18 gemeten in het land van Heyle (lag op het eiland Borsele in de parochie Monster) met hofsteden (Reg Voorne AB f 82 in Reg Han pg 157).

1330, 26 september: Jan van Caedsant lic in beide rechten is scheidsrechter samen met twee hoge geestelijken uit Brugge en Kortrijk in een geschil tussen kapittel St. Marie te Utrecht en Arnulf rector van Hontenisse (Regesten bisschop Utrecht nr 958. 1301).

1333: Overzicht van de ontvangst voor. de tienden te Nort bevelant aan de RM BWS in Campen, Jan, Willem ende Wouter Heer Jan, kinderen Van Catsand ende Clarisse, Costijn dr van Cadsand, van 12 m. 18 d. Idem vermeld in 1342 maar dan voor 13 m (pg 323), in Soetelinkerke.

1365 +bede: mannen in Zeeland bewesten scheld (Walcheren Archief Voorne)

Clarisse dr van Costijn van Casande, Roelands gade uten Polre het goed van haar vader groot 25 gemet op Borselen nr 485 pg 70. Zie voor meer informatie de leden van het geslacht op het overzicht

6 Zoals in 1318. Ontvangsten in Noord-Beveland: diegene die Heer Gherolf Van Cats geled hebbene

gegeven voor 14 d per gemet van den mete tot Heervaart te Heusden, Gilles Reylofzn aan Heer Gherolf Van Cats 14 d totaal 28 sc en 8 d Heer Nicolaas Costijnzn Van Cats 24 sc 2 d totaal 29 pond (in Hamaker Rekeningen I pg 42-46).

- 7 Zie voor voor meer informatie G. van der Wal, "Het geslacht Van Cats op Schouwen en Duiveland in de middeleeuwen" in Kroniek van het land van de zeemeermin 2009, en de informatie over de leden van dit geslacht in deze overzicht. .
- 8 Hij was het die In 1372 als eerste het ambacht Cats verwerft door belening van. Jan van Blois Heer van Gouda en Schoonhoven, "1372 december gegeven vrijdag na Kerstmis in Tholen Jan van Blois Herog van Gelre Heer van Schoonhoven en Gouda oorkondt dat onze getrouwe knaap Renger Willemanzn vanwege verleende diensten hem verleid heeft met het deel van Jan van Blois zijn ambacht in Cats. Getuigen zijn de Heer van Montfoort Henric van de Kreeke, Henric Buffel" (Archief Graven van Blois nr 3. 19. 10 Inv nr 1 f 152v H A Verhoef NA)

De leden van het geslacht Van Cats

1. Gysebert (of Gyselbertus) van Welle, ridder.

Gyselebertus van Welle wordt door van der Baan en Ferweda vermeld als Vrijheer Van Cats en wordt door hen beschouwd als de stamvader van de Van Catsen (Bron Ferwerda II-II. Van de Baan Wolphaarstdijk pg 539) Hij zou drie zonen hebben: Gilbert, Arnulf en Florens. Zie bij 2. 1. , 2. 2 en 2. 3 (Bron. A. van Cott van Cott genealogy. J vd Baan Wolphaarstdijk pg. 539 en Van Leeuwen Bat Illustr pg 897). Vgl van Engen zou dit geen steun vinden in de bronnen (Van Engen, Der Nature Bloeme, pg 235).

Heerlijkheden: Heer Van Cats

Reeds vermeld in 1108 in het handvest van Burchardus de 23^e Bisschop van Utrecht(1100-1112) en als getuige samen met Hugo van Voorne en als dienstman van de Bisschop Ook vermeldt in oorkonden van 1108 op 26 Juni en optredend als getuige. Giselberto de Welle. samen met oa. Hugo de Voorne, en Willem de Goes allen ridders. . ARA Brussel. vdB I nr 99. In 1108 is. Giselbertus van Welle als getuige voor Utrecht de Winter aw kwartier Arnhem Minestirialen Sloet nr 217. Obreen Heren van Voorne pg 294. C Dekker/J C Kort Inventaris van het archief van de Heren van Putten en Strijen 1235-1459 melden in hun inleiding dat Hugo van Voorne en Giselbertus van Welle als getuige optreedt in twee oorkonden in dat jaar van Bisschop Burchard van Utrecht pg 9 en noemen als Bron Muller/Bouwman Oorkondenboek T Sticht I nr 279 en 280. Het betreffen die van 1108 9 augustus. Bij een oorkonde van Bisschop Burchard waarbij hij een landgoed verdeelt tussen Lek en Linge. Bij de getuigen Laicos liberis:vrije edelen Giselbertum de Welle,. Hugonum de Uorne (voorne), De oorkonde in OSU nr 280. vdB I nr 101 en een gedateerd op 13 augustus over hetzelfde en noemt als getuigen. oa Giselbertum de Werde, Giselbertum de Welle, Hugonem de Voorne,

Leenbezit: Het zijn dan leenmannen van de bisschop van Utrecht.

Varia: Hij is. vgl van de Baan dezelfde als Giselbertus de Wolfersdike (eerste vermelding van Wolfaarstdijk), die in 1105 wordt vermeld. Deze overleed in 1123. Vgl Beekman wordt hij bij een oorkonde van 1105 OHZ no. 95 als getuige vermeld, Giselbertus de Wolfersdike, dienstman van den Bisschop van Utrecht Van der Baan pg. 539 Bron van Mieris I 78, Kluit II 144, van der Baan W, Dijk pg. 598. Ook in GAG Archief Lenshoek nr 61.

2. 1. Florent(s) van Welle. Zoon van Gysebert. Broer van Gilbert en Arnulf. Hij had een zoon Gosinius (zie bij 3)

Heerlijkheden: Heer Van Cats

Word vermeldt in 1187 zie bij Arnulf van Welle Hij wordt ook vermeldt bij een vredesverdrag tussen Dirk VI Graaf van Holland en Zeeland (Graaf van 1121-1157) en de Hertog van Lotharingen en Brabant (1156). Vgl Van de Baan Wolphaarstdijk pg 539.

Word vermeld als de vader van Gosinius (vgl van Leeuwen Batavia Illustrata pg 898). Van Empel vermeldt hem als Florent van Welle, Heer Van Cats, betrokken bij het vredesverdrag tussen Dirk, Graaf van Holland en de Hertog van Brabant en Lotharingen (pg 103) (lijkt niet onderbouwd te kunnen worden in bronnen GW)

2. 2. Arnulf van Welle. Zoon van Gysebert en Broer van Florent en Gilbert.

Heerlijkheden: Heer Van Cats (Zij worden vermeld in 1187. In dat jaar geven Hendrik II van Breda en Schoten, zijn vrouw Catharina en zijn vier zonen alles wat zij in eigendom hadden in hun ambacht Krabbendijke aan abdij Ter Doest. Vgl Dresselhuis waren Gilbertus (Gilbert) de Can (lees Cats) benevens zijn broeder Arnulf getuigen (Bron. Utrecht Dresselhuis Het Monnikenhof onder Kattendijke 144. in Neahlennia Jaarboekje 1849).

C Dekker denkt echter aan leden van het geslacht Rilland (Dekker ZB pg. 146. Bron Utrecht Dresselhuis Monnikenhof Zeeuws jaarboek 1849 genaamd Nehalennia pg. 148. Vgl van der Baan Wolphaarstdijk pg. 539). Bron: De oorkonde gedateerd op dec 1186 of dec 1187. Onder de getuigen en zegelaars: Phillipus Graaf van Vlaanderen, Walterus, abt van Ter Duinen, Gerard, abt de Villari, Theodoricus Storm, Allard van Ossendrecht, Henrik filius eius, Eiserbout van Agger, Gillibertus Decanus, Arnolphus frater eius (Muller Utrecht pg 151. Bron vdB nr 165 en Inv Oud Archief zeeland III 239. Oorkondenboek Brabant II I nr 917, OHZ I nr 397).

Varia: In een oorkonde van 1218 wordt wederom een Gillebertus de Rietlande vermeldt en een Arnolphus als een prietser uit Bergen op Zoom idem een Arnulfus van Ossendrecht. De oorkonde gaat over het zelfde gebied en is. gegeven door Godfried van Breda. . Obreen onuitgegeven oorkonden Zeeland dertiende eeuw pg 4 Archief Gr Sem Ter Doest nr 553. Ik vermoed dat de opvatting. van Dresselhuis onhoudbaar is dat dit een Van Cats is. Wel wordt een Hugo Chater vermeldt als getuige.

2. 3. Gysbertus Van Cats of van Welle Zoon van Gysebertus van Welle. Zie ook 2. 1 en 2. 2.

Heerlijkheden: Heer Van Cats

3. Gosewin (Casuinus, Gosinius) Van Cats, ridder, 1180+. Zoon van Florent (Bron. van Leeuwen Batavia pg 858). Ferwerda (Wapenboek II-II) vermeldt hem ook als zoon van Gyselebertus van Welle. Hij kreeg twee zonen: Hendrik (Henricus), geb. 1207 te Cats, Gerolf (Gerolphus) (geb. 1205 te Cats) (Zie 4. 1. en 4. 2.) (Bron van der Baan, Wolphaartsdijk, pg. 539). Ferwerda vermeldt hem als zoon van Florens Van Cats en vader van Geerlof en Hendrik Van Cats (Wapenboek II-1).

Heerlijkheden: VrijHeer Van Cats

Hij wordt vermeld in oorkonden van 1203 en 1223. Hij wordt genoemd als getuige en zegelaar in een oorkonde van mei 1223 te Middelburg waarbij de priveleges/keur worden benoemt die Graaf Floris IV van Holland geeft aan de inwoners van West-Kapelle en aan de rest van Walcheren. Hierin word hij vermeld als eerste in de rij van edelen van Zeeland. Van Leeuwen meldt dit ook en dat Gosuinus Van Cats in de oorkonde wordt vermeld. Maar hij noemt als getuigen Willem van Egmond, Jan Kastelein van Leiden, Hugo van Naaldwijk (Batavia pg 858). Ook zijn vermeld in de aanhef van de oorkonde in 1223: Florens van Holland en Theodricus van Voorne, Burggraaf van Zeeland (Grijpskerke Graafschap pg. 25 en pg. 136). De keur wordt ook genoemd in Smallegange (Deel I pg 629/631). Daarbij zijn de getuigen Baldwinus, graaf van Bentheim, Jacob Burggraaf van Leiden, Ghofinus Kan(forte Kats) (Bronnen OHZ I nr 244 en OHZ II nr 430). Van Engen geeft aan dat dit een verkeerde intrepetratie is; Hij zegt dat het Floris van der Woude is en Gosiun Kaver ? (Van Engen pg. 235. Bron Obreen De Heren van Voorne I pg 296 Bron OHZ I nr. 279. , OHZ I nr 244, nr 284 en OHZ II nr 430). 1223: Gozenius Vrijheer Van Cats, eerste edele van Zeeland (zoon van Florent) is de eerste die zich Van Cats noemt; Vrijheer Van Cats, ridder. Ook genoemd in 1225. Hij had twee zonen Gerolphus en Henricus (Bron van der Baan Wolphaartsdijk pg. 539). Ferwerda vermeldt hem als zoon van Florens Van Cats en vader van Geerlof en Hendrik Van Cats (Wapenboek II-1).

Varia: Is de eerste die zich Van Cats noemt. Vrijheer Van Cats (Bron van der Baan Wolphaartsdijk pg. 539)

Wellicht is hij het ook die in 1198 wordt vermeld als Graaf Dirk VII land schenkt te Poeldijk (Naaldwijk) aan een kapel van St. Marie te Utrecht. Getuigen o.a. Hugo van Voorne en Gerulfus qui dicter Calla. ! (vdB I nr 177). (Ook vermeld bij vd Valk Graf Ienen Naaldwijk nr 28).

1229, 15 Mei: In een oorkonde wordt vermeld dat Heer Costijn in Duvelant land in leen hield van de Graaf (in W Kestelo pg 6 de Vos 50b-164).

4. 1. Hendrik Van Cats, ridder. Vermeld tussen 1203-1230. Zou drie zonen hebben Hendrik (5. 1.), Gerlof (5. 2.) en Jan (5. 3) en allen zonder oir gestorven. (dit laatste lijkt onwaarschijnlijk GW) (Bron van der Baan Wolphaartsdijk pg. 539).

Heerlijkheden: Heer Van Cats

Leenbezit en Renten: Leenman van de Graaf van Holland. Waarschijnlijk is hij de grootvader van Nicolaas I Van Cats.

Divers: Van Engen stelt dat Hendrik Van Cats voor het eerst in 1203 wordt vermeld en in 1218 wordt genoemd als de hominus comitis, dus in een leenverhouding met de Graaf van Holland (Willem I). Ook vermeld als getuige in oorkonden van 1208 en 1230 (Bron van Engen, Nicolaas Van Cats, pg 235. Bronnen OHZ I nr 258, nr 395 en OHZ II nr 502). Vgl Dekker wordt Cats voor het eerst vermeld in 1203 (OHZ II nr 257 Goes pg. 22). Op 20 februari 1203 wordt vgl. hem Hendrik Van Cats genoemd. We vinden diens zegel terug in de oorkonde van 1203 (20 februari) waarin Hugo van Voorne verklaart dat Wouter van Kruijningen zijn rechten op Morlodenisse heeft verkocht

aan de abdij Ter Doest. Het is naast Hendric gezegeld door Hendrik van Voorne, Hugo van Voorne, Willem van Kruiningen en Wouter van Kruiningen en we vinden Hendrik wederom in oorkonden van Mei 1222 (OHZ II nr 258 20. en nr. 426). Dekker geeft aan dat dit waarschijnlijk dezelfde is als de Henrik Nicolaaszn die genoemd wordt in een oorkonde van 14 februari 1203. Obreen meldt dat de oorkonde gaat over de verkoop van Morlodenisse in deze oorkonde van 14 februari van 1203 bevindt zich tevens een lijst van leenmannen van de Graaf van Holland. Naast een Henrik Nicolaaszn van Borsele komt ook Hendrik Nicolaaszn Van Cats voor (Bron OHZ I nr 257 en Obreen, Onuitgegeven oorkonden uit de 13^e eeuw betreffende Zeeland pg. 173-178, archief Ter Doest nr 1919 en OHZ I nr 248. Vermelding van de oorkonde ook. in Sandberg Kruiningen pg 29).

1218: Een oorkonde van Graaf Boudewijn van Bentheim, ruwaard van Holland, over de tienden die aan de zonen (erven) van Dodijn van Souburg aan Willem abt van Middelburg Gezegeld door Hendrik Van Cats, Simon van Souburg, Willem en de Graaf (Vgl Gosses ROZ pg 103-104 Bron van den Bergh I nr 264). Hierin Zegel van Nicolaas Van Cats

In een oorkonde van *26 april 1230* dat zich situeert op Noord-Beveland en waarin het Kapittel van Sint Pieter te Utrecht aan het hospitaal van Emelisse het deel van de kerktienden van Emelisse geven dat men van hen in pacht hield vinden we Hendrik Van Cats als getuige en zegelaar. Ook gezegeld door, Pontanio et Alexandrio de Emelnesse(Emelisse), Wilhelmo de Wella (Welle), Egido filio Mathie clerico, et Petro clerico investito de Wiscenkerke, (Geestelijken) et hiis laicis (edelen) Heinrico de Cats, Tankardo filio Branti et fratre eius Mathia, Hugone filius Wittonis, Rapeken et Tankardo filio Berte de Wella et Willemio filio Henrici de Vogeliet (OSU nr. 800. Ook aanwezig in Archief Graven van Holland nr 1053. . vdB I nr 320. LR BWS. Inv. nr 200. ZA).

- 5. 1. Hendrik Van Cats** ridder vermeldt vanaf 1258. Vgl Ferweda tweede zoon van Gosewin(Costinius) waarschijnlijk gehuwd met **Margaretha van Kets** zoals vermeld in 1278, waarbij ook zijn zoon wordt vermeld. Wellicht ook gehuwd met **Rosa Dirksdr van der Goes**. Ook zou hij dezelfde kunnen zijn als Hendrik Nicolaaszn van Zierikzee die in 1250 (zie inleiding) wordt vermeld, Vader van Nicolaas I Van Cats. Zie 6. 1. 1 en waarschijnlijk nog twee zonen Costijn. 6. 1. 2. en Hendrik 6. 1. 3
- Functies:* Raad (1258-1266), samen met zijn broer Gerlof Van Cats ridder, van Gravin Elisabeth van Brunswijk-Luneburg, weduwe van Graaf Willem II, Rooms Koning, en als medevoogden belast met de opvoeding van Floris V, haar zoon, samen met de Hertog Hendrik III van Brabant Ruwaard van Holland en Zeeland, Aleid van Holland tante van Graaf Floris V, weduwe van de Graaf van Henegouwen en Otto Bisschop van Luik. Oorkonde van 30 april 1258 te Duivelant (oorkondenboek II nr. 42) In Obreen onuitgegeven oorkonden Brabant Holland nr 8 in BMHG 1913 pg 491). Deze Hertog is afgebeeld op een schilderij in de KB te Brussel waarbij Graaf Floris V aan hem wordt overgedragen. Waarschijnlijk staat daar ook Hendrik bij (Wi Florens pg. 301). Reeds in 1244 werd Nicolaas Van Cats Kapitein-Generaal van het leger van de Rooms-Koning Willem II, vader van Floris V (Bron Beka). Obreen neemt dit in zijn boek Graaf Floris V over (pg. 18. idem in Jacob Eijndius Cronico Zelandia var 2 pg 246). Waarschijnlijk zal dat Hendrik Van Cats moeten zijn.

Heerlijkheden: Heer Van Cats en Huis Van Cats Heer van Duivelant, Burcht en Zwijndrecht,

Leenbezit en Renten: Leenman van Vlaanderen en Holland

Van Engen vermeldt dat hij (als het de vader van Nicolaas is, waaraan hij twijfelt) en zijn broer Gerlof goederen wist te verwerven in Vlaanderen, bij Burcht en het nabijgelegen Zwijndrecht (de laatste gelegen aan de Schelde onder Antwerpen). Dat blijkt uit een archiefstuk uit 1300 waarin vermeld wordt dat de grootvader van Nicolaas II Van Cats, die toen eigenaar was, het had verworven van Heer Jan van Zwijndrecht en de toenmalige Vlaamse Graaf Guy van Dampierre (Van Engen pg. 240 Bron C. Wyffels Inventaris van de Graven van Vlaanderen nr 86 ook RA Gent idem supplement nr 303).

1278, januari: Margaretha Vrouwe van Kets, ruilt gronden in Othene met gronden van de abdij Boudelo te Zaamslag. Haar zoon Hendrik van Kets was mede ondertekenaar (Verelst I Zwijndrecht pg 92. Bron C Vleeschouwers Het archief van de Abdij te Boudelou te Sinaa Waas en te Gent. Deel II Regesten der oorkonden Brussel 1983 I pg 321).

Samen met zijn broer Gerlof en waarschijnlijk zijn neef Witte is hij in 1259 medeigenaar van de tol in Damme (Vlaanderen). Hij ontvangt daarvoor een jaargeld van 14 pond grooten Vlaams (zie ook bij Witte Van Cats)

Varia: In de oorkonde van 1258 staat dat zij bloedverwanten waren van Aleid van Holland (Obreen pg. 11/12). Vermeldt wordt dat zij consanguineau nostra (verwant) waren aan Aleid van Henegouwen (OHZ III nr 1184).

5. 2. Gerlof (Geerlof) Van Cats, ridder. Vermeld van 1258. Vgl Ferweda oudste zoon van Gosewin (Costunius) Van Cats. Broer van Hendrik en Jan. Wellicht een zoon Hendrik 6. 2. 1.

Functies: Raad en adviseur van Elisabeth van Brunswijk en Aleid van Holland en medevoogd bij de opvoeding van Graaf Floris V (zie verder bij Hendrik 5. 1.).

Heerlijkheden: Heer van Duivelant en Huis Duivelant (1258), Heer Van Cats, Burcht en Zwijndrecht.

Leenbezit: Leenman van Vlaanderen en Holland. Van Engen vermeldt dat Hendrik (als het de vader van Nicolaas is, waaraan hij twijfelt) dat hij en zijn broer goederen wist te verwerven in Vlaanderen, bij Burcht en het nabijgelegen Zwijndrecht gelegen aan de Schelde onder Antwerpen. Dat blijkt uit een archiefstuk uit 1300 waarin vermeld wordt dat de grootvader van Nicolaas II Van Cats, die toen eigenaar was dat had verworven van Heer Jan van Zwijndrecht en de toenmalige Vlaamse Graaf Guy van Dampierre (van Engen pg. 240 Bron C. Wyffels Inventaris van de Graven van Vlaanderen nr 86 ook RA Gent idem supplement nr 303).

Rond 1300 was het geslacht van Cats grootgrondbezitter op Duiveland (bezaten alle vier bannen). Van Empel (I pg. 63) vermeldt dat de Heren Van Cats vanaf het eind van de 13^e eeuw geheel of grotendeels eigenaar waren van de Vier bannen. Dat zijn Ouderkerk, Nieuwerkerk, Capelle en Botland.

5. 3. Jan Van Cats Over hem is weinig bekend. Interessant is wel dat er sprake is van een Jan van Caetsand in die tijd (laatste kwart dertiende 13^e eeuw, begin 14^e eeuw) met goederen in Noord-Beveland en rond het Zwin (Caetsand). Zie verder de inleiding en het onderdeel **geslacht Van Catsand**.

6. 1. 2 Costijn Hendrikzn Van Cats

Verder geen gegevens.

6. 1. 3. Hendrik Hendrikzn Van Cats/Kets. Vermeld als zoon van Margeretha van Kets in 1278.

Zie aldaar.

6. 2. 1. Hendrik (Henric) Van Cats (waarschijnlijk zoon van Gerlof Van Cats.)

Geestelijke

Functies: Tot 1290 priester van de kerk te Schiedam. In een oorkonde van 4 Juli is er een uitspraak van de officiaal van Utrecht waarin hij gelast, na het beroep van de proost van Koningsveld, dat Hendrik Van Cats, zich terug zal trekken als priester en pastoor, omdat de kerk van Schiedam onder de proost van Koningsveld zou vallen, en gelast het Officiaal van Utrecht om dit uit te voeren (Inv. nr 2502 pg. 867 OHZ IV Kruisheer. Zegel van Koningsveld te Delft. in CSN nr. 387. en een tegenzegel in CSN nr 388 (1282). Ook opgenomen in OSU nr 2436. Fremery nr 268).

Hij wordt in 1292 vermeldt als Kannunik, priester en vicaris van Oud Munsterkapittel te Utrecht Zo op 23 juli als kanunnik. Idem op 15 juli als vicaris (OSU nr. 2536. OSU nr 2538) Op 24 juli 1292 wordt Henric als Priester en vicaris vermeld (OSU nr. 2540). In dat jaar nog diverse keren zoals op 25 juli waarin Henric ook gezegeld heeft (CSN nr 138 OSU nr. 2542), idem 7 augustus (OSU nr. 2546). Idem 13 september (OSU nr 2549). Idem 14 september met zegel van Henric (nr. 138 OSU 2550) en op 8 oktober 1295 waarin Henrik nog steeds de vicaris is van Oud Munster. (OSU nr. 2707) Een zeer vooraanstaande functie. !

In 1292 op 14 augustus wordt Henrik Van Cats tevens ook als oud pastoor van West Baarland vermeld en als priester van Zierikzee (nogmaals in 1293) en als kapelaan van de Vrouwe van Voorne en haar kinderen. Dit word vermeldt bij een oorkonde waarin hij het hospitaal/gasthuis

sticht te Brielle (vdB II nr 856). In archief van het Catharina gasthuis te Brielle vinden we dat op 24 augustus 1294 Hendrik Van Cats de stichting doet, ter ere van St. Catharina en ter ere van Catharina van Durbuy, Vrouwe van Voorne en ten behoeve van de armen, en dat daar dagelijks de mis wordt gelezen (OHZ V nr. 2819 pg. 319. en Archief Catharina gasthuis Brielle nr 241). Er is een vidimus uit 1316 die is gemaakt door Pieter van Zierikzee, kannunik te Utrecht, deken en provisor van Schouwen, op verzoek van Hendrik Van Cats, pastoor van Zierikzee en voorheen van West Baarland (Idem Inleiding 214 a pg 1. OHZ V pg. 319. nr 2819). In 1293 wordt hij tevens vermeld als pastoor van Barendrecht waarbij hij ten overstaan van Catharina van Voorne en de schepenen van Brielle belooft dat in het gasthuis annex hospitaal in Brielle op zijn kosten door een priester dagelijks de mis zal worden gelezen. Hij schenkt dan goederen zodat het gasthuis inkomsten hieruit kan verwerven om haar bestaan te garanderen! Een stichting van een gasthuis konden zich alleen de zeer rijken zich veroorloven. Catharina van Voorne schonk de grond hiervoor aan de Groot Oosterlandijk (thans Nobelstraat en Voorstraat). In 1293 werd het Beate Maria of Zuiteindsche gasthuis met daarin een kapel dat tevens als gasthuiskerk diende en gewijd was aan de Heilige Catharina in gebruik genomen (de kerk en kapel bleven tot aan 1750 in gebruik). Deze oorkonde wordt op 23 november 1302 herbevestigd door Katarina van Voorne en haar zoon Gerard van Voorne, Burggraaf van Zeeland (Bron Streekarchief Voorne Putten naar afschrift van K van Alkemade 302k23a www. Heren van Voorne).

Muller (Bisdome Utrecht pg 225/226) noemt ook het Beate Maria of Zuiteindsche gasthuis in 1293 gesticht (vdB II nr 855) met daarin een kapel dat tevens als gasthuiskerk diende en gewijd aan de Heilige Catharina (Catharina van Durbuy, Vrouwe van Voorne)(Archief Catharina gasthuis Brielle nr 241 a).

Het Gasthuis in Brielle bestaat nog steeds. Het heeft een lang bestaan gekend als Catharina Gasthuis. Bij de nieuwbouw van 1982 van het Gasthuis werd de oude gevelsteen opnieuw aangebracht die aan het begin van de 14^e eeuw aanwezig was. De steen getuigt tot aan vandaag in Brielle van de schenking van Henric Van Cats.

5. 3. Jan Hendrikzn Van Cats

Wellicht een zoon Witte. 6. 3. 1

6. 3. 1. Witte (Blanchard) Van Cats, van Cattendijke (tak van Cattendijke) Wellicht zoon van Jan Hendrikzn Van Cats zie 5. 3.

Heerlijkheden: Heer van Cattendijke.

Leenbezit en renten: mede eigenaar van de tol van Damme. Werd bevestigd in zijn bezit (en zijn erven) en in leen te houden behoudens de rechten van Gerolf (gerulf) en Hendrik van Cach (Cats), ridders, aldus in een oorkonde van 4 juli 1259 door Margaretha Gravin van Vlaanderen en Henegouwen en Guido, Graaf van Vlaanderen. Hij ontvangt een jaargeld van 14 ponden grooten Vlaams uit de opbrengst (Obreen Oorkonden Vlaanderen Holland en Zeeland pg. 27 Oork II nr. 54. in BMHG 1922 Orgineel in Arch de Lille nr 1223). Witte stond in nauwe relatie met Gerulphus en Henricus Van Cats, vermeld als milites de Kets (1258) vgl Obreen pg. 28. Van Engen Nicolaas Van Cats vermeldt als Bron OHZ III nr 1218. Idem bij Oork II nr. 54 in Obreen Oorkonde ter toelichting politieke betrekkingen van Holland en Vlaanderen pg. 27 in BMHG 1922). Er wordt vermeld dat Witte in nauw verwantschap stond met Gerulphus en Henricus Van Cats Milites de Cats in 1258 (Obreen Oorkonden Holland Vlaanderen pg. 28 Archief Rijssel). Zie verder **geslacht van Cattendijke**

Hubert Van Cats vermeld in 1257 als Stichts edelman. Hij is wellicht de stamvader van de Stichtse tak. Ik heb nog geen directe relatie kunnen vinden met de Zeeuwse Van Catsen. Wel blijkt dat zowel Nicolaas I, Nicolaas II en Nicoaas III Van Cats belangen en goederen hebben in het Sticht. Zie verder **Stichtse tak Van Cats**

6. 1. 1. Nicolaas I Hendrikzn Van Cats 1242 of 1249-1283. (vermeld tussen 1270 -1283). Visser, in zijn dissertatie over Schoonhoven, noemt de winter van 1282/1283 of het voorjaar van 1283 als overlijdensdatum Tussen februari en Juli 1272 tot ridder geslagen (Bron van Engen pg 247/248 I). Zoon van Hendrik Van Cats en Rosa Dirksdr van der Goes. Dekker (Goes pg. 57) geeft aan dat Dirk van der Goes behoorde tot het geslacht van Schenge en aldaar slot Oostende bewoonde. Wapen Dirk van der Goes in CSN nr. 873. Nicolaas werd geboren in 1242 (vgl A. Berteloot, Jacob van Maerlant de Nature Bloeme in Die Dyckshe Handschrift pg 32 of door Verwijs en Van Engen wordt dit op 1249/1250 gesteld. van Engen pg. 242). Overleed in 1282/1283. Hij huwde met **Beatrijs (Beatrix)van Burcht** (-1296 Burcht Vlaanderen) die in 1274 genoemd wordt als vrouwe van Burcht (Vlaanderen) (OHZ III nr. 1657, 1658, 2 februari 1274). Indicatie dat Beatrix van Burcht een Vlaamse is en er wellicht sprake is van een dubbelhuwelijk als Floris V met Beatrix van Vlaanderen huwt.

Hij wordt vermeldt tussen 1270 en 1296. Hieruit zijn de kinderen: Jan 7. 1. , Nicolaas 7. 2., Costijn 7. 3., Hendrik 7. 4., dr Helwich 7. 5 gehuwd met Gijsbert van Abcoude en Wijk, ridder, en wellicht nog een dr Asekin 7. 6 gehuwd met Zweder van Zuylen van Abcoude.

Functies: Lid van de Raad van advies van Floris V, 1271-1283 (vgl van Engen pg 237 Wi Florens pg. 164). Gunsteling en waarschijnlijk voogd van Floris V. Vgl Het Biografisch Woordenboek der Nederlanden uit 1859 volgde Nicolaas Van Cats Otto van Gelder op als voogd van Floris V. Hij was ook adviseur, vertegenwoordiger en onderhandelaar voor Floris V. In 1272 reisde hij samen met Floris V naar het hof van Edward II Koning van Engeland. Hij werd door hem (Edward) tot ridder geslagen (Sir) (Wi Florens pg. 30 Bron Memorandum Roll 1297). Tijdens deze besprekingen heeft Nicolaas Van Cats besprekingen gevoerd met de Koning inzake de oplossing van een stille oorlog tussen de Zeeuwen en Hollanders enerzijds en de Engelsen anderzijds. Hij weet een bestand en een overeenkomst te sluiten waarin beiden de kooplieden en schippers bescherming boden en dat verliezen werden gecompenseerd. Ook werd hierover in begin 1273 in Sint Omaars verder onderhandeld. Pas in 1281 werd e.e.a. defintief geregeld en vonden geen incidenten meer plaats (Bron Ruinen De oudste handelsbetrekkingen pg. 20-22). K. ter Laan (Woordenboek Vaderl. Geschiedenis) meldt dat hij naast Utrecht ook Floris V hielp tegen de opstandige boeren in Kennemerland en de steden aldaar (Pg 106).

Voogd van Sofie van der Gouwe. Veldheer/legeraanvoerder. Zo in 1272 toen Floris V zijn eerste en mislukte veldtocht hield tegen de Friezen, waarbij Nicolaas veldheer was. Later nog een veldtocht in West-Friesland in Juni-November 1282 (ook 18 mei wordt als begindatum genoemd) was hij de legeraanvoerder van Floris V tijdens de veldtocht in West-Friesland. Van Engen vermeldt als bron C. Pijnacker: Hordijk Wilelmi capellani in Brederode Postea monarchi et procuratoris Egmondensis Chronicon (HG 3^e serie nr 20 Amsterdam 1904 pg. 36). In deze strijd tegen de West-Friezen leidt hij de landing van de Hollands-Zeeuwsche troepen bij Wijdenis via de Zuiderzee. Een slag volgde nabij Schellinkhout waar hij kon triomferen door op de juiste tijd de cavalerie in te zetten. Floris zelf rukte op vanaf Nuwenic (nu Beverwijk). Ze rukten samen verder op tot Hoogwoud dat ze ook innamen en waarbij Floris het lichaam terugvond van zijn vader (Wi Florens pg. 176-178).

In 1280 was Nicolaas aanwezig bij de belegering van kasteel Vreeland een belangrijk slot van de Van Amstels en de belegering van het kasteel van Montfoort van Herman van Woerden. In april/mei 1280 viel slot Vreeland na een belegering van enige weken. Gijsbrecht van Amstel trachtte met 1000 man zijn broer Arnoud die de burcht verdedigde te ontzetten en hij werd opgewacht door 400 Zeeuwen, onder leiding van van Nicolaas, die Gijsbert versloeg. Deze slag vond plaats nabij Loenen. De verslagen van Amstels werden in Zeeland opgesloten tot 1285 (vijf jaar !) en de belegering van Montfoort begon vanaf juli 1280. Pas in januari 1281 gaven zij zich over, slecht twee werden gespaard, waaronder Herman van Woerden. Die ging in ballingschap in Zeeland (Wi Florens pg. 186. Wi Florens pg. 183-185). Van der Gouw (Grenzen) spreekt over 1278 (pg 5). In september 1278 nam hij voor Floris met 500 man het opstandige Utrecht in. Aanleiding hiervoor was dat in 1274 de gilden het stadsbestuur van de patriciërs van Utrecht overnamen (zo zien we ridder Nicolaas Van Cats (CSN nr 984) terug als zegelaar op een oorkonde van 26 Juli 1274, waarin Graaf Floris V met de burgers van Utrecht overeen komt dat zij elkaar geen

schade zullen toebrengen en geen bondgenootschappen zullen aangaan (OSU nr 1871). Het bleef onrustig en de gilden gaven de macht niet gauw op. Nicolaas Van Cats nam het definitief over. Beka een middeleeuwse kroniekschrijver schreef daarover "Nicolaes van Catze, ridder, heeft met hamers en bijlen de deuren van de poorten aan stukken geslagen en zittende op de rechtersstoel heeft hij 1400 Utrechtenaars verbannen en hij nam de regering over". Gemeld door andere kroniekschrijvers dat: zittende op de Richter-Stoel in 't midden van de Stadt, heeft hij veerthienhondert personen uit de stad gebannen.

Doel was om Utrecht en 't Sticht onder de invloed van Floris V te brengen zoals Gouda, Schoonhoven, Utrecht enz. Vanaf 1277-1279 is Nicolaas Van Cats vgl Van Engen de belangrijkste adviseur van Graaf Floris V. Hij had de belangrijke rol van trekker bij de vergroting de invloed van de graaf in Utrecht. Bovendien maakt hij voor Floris in 1278 en 1281 als gezant reizen naar Engeland om te onderhandelen met de Engelse Koning Edward I. Toen Floris V zelf in maart 1281 in Engeland verbleef, maakte hij deel uit van een soort regentschapsraad. Van Engen noemt als bron OHZ IV nr 1945, 1946, 1947, van Engen pg 238/239.

Heerlijkheden: Heer Van Cats 1271, Heer Van Catshoek, Heer van oud en nieuw Cats, Heer Van Catsrak, Heer van Emelisse, Heer van Welle, Heer van Noord-Beveland, Heer van Duiveland (1272), Heer van het land van Cadzand, Heer van Ossendrecht voor de helft (1277). Ossendrecht werd in 1277 door Arnout van Leuven, Heer van Breda en Elisabeth zijn vrouw gegeven als erfelijk leen aan Nicolaas Van Cats. Gezegeld door Hendrik en Nicolaas Van Cats, oorkonde van 25 augustus (OHZ nr 1798). Oorkondenboek Brabant II I nr 1172 te Geertuidenberg: "Heer Nicolaas Van Cats ridder, erfelijk beleend met alle goederen die zij in Ossendrecht hebben en de goederen die zij aldaar van Arnoud van Ossendrecht en diens zuster Margaretha verkregen hadden (CSN 776, Kopie van de brief in GA Bergen op Zoom Archieven Raad en Rekenkamer BoZ inv nr 2. cartularium van de heren van BoZ f 68 nr 85). Ook bij Fremery (nr 195 Bron OHZ III nr 1948, Van Engen pg. 240): In 1280 op 24 maart Heer van Cabauw, heerlijkheid incl tienden en gerecht oorkonde opgenomen in het Privilegeboek van Schoonhoven. Tevens vermeldt in OSU nr. 2026. Zegel in GA Schoonhoven nr 186 en CSN nr. 186. Eigenaar Huis Rijnenburg te Hazerswoude (1273-1282) Hier vermeldt Van Engen dat hij zich vanaf 1273, conform het randschrift van zijn zegel Heer van Hazerswoude noemt en daar ook daadwerkelijk gewoond heeft op het kasteel de Rijnenburg. In 1282 doet hij afstand van "sijne woningh" te Hazerswoude. 1282, Heer van Waddinxveen, Heer van Naardingerland, Heer van Muiden, Heer van Diemen, Heer van Woerden en Weesp tevens Diemen, Bijlmerbroek en het land van Woerden. 1282 Heer van Nieuwkoop (als compensatie van een lening aan Floris V), Heer van Burcht en Zwijndrecht in Oost Vlaanderen.

Landbezit en Renten: In 1274 wist zijn vrouw Beatrix goederen te pachten van het Domkapittel in Utrecht, gelegen in Zwijndrecht en Burcht (boven Antwerpen, gelegen aan de Schelde) (Bron OHZ III nr 1657 en 1658).

Ook had Nicolaas hier goederen in bezit die al door zijn vader waren verworven (Van Engen pg 240). Deze oorkonde dateert van 2 februari. Zij dient wel een priester aan te stellen. Beatrix erkent in een oorkonde gedateerd op dezelfde datum, 2 februari, de goederen te hebben ontvangen en deze oorkonde is gezegeld door Nicolaas Van Cats en Graaf Floris V (OHZ III). Dit vinden we ook terug in OSU nr. 1861 op 2 februari, RA Utrecht archief Dom nr. 1059. Ook wordt vermeld dat: ad Nicholeaum filium dicto Nicholae de Kaets et de Nicilaeau filio.

1280: Van der Gouw (pg 8) noemt naast het verwerven de heerlijkheid Cabauw ook het erfpacht van der Vlist. Ook zou hij Zuid-Zevender en Noord-Zevender en een deel van Lopik verworven hebben. Tevens de tol van Moordrecht (1274),

In 1281 krijgt Nicolaas Van Cats van het kapittel Sint Marie de Heerlijkheden Lopik en Bonrepas in erfrecht. In 1281 kwam daarbij de Goederen van de Bisschop van Utrecht naar Floris V en zijne leenmannen Zo krijgt Nicolaas Van Cats de heerlijkheid Cabauw (oork II nr. 379 en 417) en daarvoor reeds Schoonhoven(oork II nr. 392). Ook de tolvrijheid voor Schoonhoven en het recht om eigen rechtspraak te voeren kwamen in 1281 erbij (Oork II 415 en 430).

1271, 1 mei: Graaf Floris V verklaart Nicolaas Van Cats na eigen opdracht, beleend te hebben met de hofstede Van Cats en enige landerijen daaromheen gelegen. Hetgeen hij al beleend had.

Volledige tekst:

Ic Florens Grave van Hollant make cund al degenen die dese letteren sullen sien ende horen, dat mi Clais Van Cats ghaf sin hus te Kats ende sin hovinghe ende hofsteden direromme liggen, ende die helft van al dien hofsteden van dien die an die northside liggen van Kats, 1 sticke. lants dat men het tmat ende 1 ander het tmorkin ende noch 1 het die hofstede ende ine molen der op stande ende X ghemete lants an die northside van dien stienweghe die Henrik Van Cats waren !!, ende IIIc (300) ghemete ambachts nortwärts Van Cats dat te voren sin lien was. Dit vorgenomde hus, ende erve, ende ambacht dat heb ic Claise Van Cats weder gegheven van mi te rechten lienne, scot vri van alle scote ende also dat emmer mier blijven sal op sin erfnamen opten oudsten sonne dairin es, en darre ghien ennes dar salt bliven op die oudste dochter, ende esser gien kint so salt bliven. op den ousten ende op den nasten van den vader. Omme dat ic wille dat dit vast ende ghestade blive ende dat niemen ne breke die na mi comt, So heb ic don seghelen met minnen seghele ende hebe ghebeden den hieren van Vorne entien hier van Teilinge dat sit geseghelt heben. Torcondere jofs te donne ware. Dit ghesciede te (in het grafelijk kasteel) Siericsie in Scouden int jaer ons Heren 1271 in Meidaghe (OHZ III Orgineel in GA Schoonhoven). De oorkonde is gezegeld door Graaf Floris V, Aelbrecht van Voorne, Burggraaf van Zeeland en Dirk van Teylingen (Gosses, de rechtelijke organisatie van Zeeland Bij Addenda et corrigenda. vdB Nabericht nr 52. Orgineel in GA Schoonhoven met twee zegels) Zie H. van Engen, Nicolaas Van Cats en der naturen bloeme pg 234: in Jacob van Maerlant Der naturen bloem ind as Umfeld Muchen 2001. vd Broecke kastelen pg. 262).

1272, 19 juli: Graaf Floris V verleent aan Nicolaas Van Cats bepaalde rechten voor de vrijheid van Gouda, zoals tolvrijdom voor de inwoners van Gouda voor al zijn tolleren in Holland en Zeeland (Niermeyer Beneden Maas nr 77. vdB II nr 237). *19 juli:* Graaf Floris V oorkondt dat hij Nicolaas Van Cats ridder gegeven heeft de vrijheid Gouda lang 350 geerden en breed 350 geerden (Vidimus van 29 juni 1335, Archief Regesten Gouda inv nr 345. Groene Hart archief). Hij verwierf bezittingen in Piklede (1276), Hazerswoude (1276), de Gouwe (1276) en Zevenhoven (oorkonde 17/3/1276).

Ook liet hij in 1275 het kasteel Gouda ombouwen tot waterkasteel (Caloen De Graven van Blois). Hij was Burggraaf van Gouda en Schoonhoven. Nicolaas kocht het in 1279 van Asekin, Vrouwe van Schoonhoven, weduwe van Hugo Botter, die zonder oir overleden was (Bron Nederlandse leeuw 2000 en Gouda 100 jaar pg. 37).

Sabbingehoeve als leen van Hofstede Schoonhoven was in 1382 in leen bij Jan van Sabbinge als leenman van Jan van Beaumont en voorheen van Nicolaas Van Cats (Kort, lenen Graaf van Blois nr 182 OvG 1984).

1280, 25 maart: Heer Herbaren van der Lede, ridder, draagt de heerlijkheid van Cabau en Lopik over met tiend en gerecht aan Heer Nicolaas Van Cats (Orgineel GA Schoonhoven vdB II Nr 389). Ook vermeld als Heer hiervan in 1281 24 maart (Van Bavel, Goederen Mariënweerd, pg 87/88, bron OHZ II nr 389 en resp II nr 417. CSN nr 1047).

1281: In een oorkonde van 3 februari geven deken en kapittel van Sint Marie in Utrecht aan Nicolaas Van Cats ridder het gerecht van Lopik. alsmede de tienden van Bonrepas in erfelijke pacht, gezegeld Graaf Floris V (CSN nr 533 en 534), Nicolaas van Suburg (CSN nr 1217, Inv nr 1941 en 1942 pg 133-135 OHV IV Kruisheer. Ook in vdB nabericht nr 64). 1281 wordt naast Bonrepas ook Vlist(rivier), oostelijk gedeelte van Bergambacht en Stolwijk genoemd (Oorkonde in OSU nr 2022).

1281: In een oorkonde van 20 maart koopt Dirk van Teylingen het ambacht van Waddinxveen en Polien, en het ambacht Hazerswoude, Benthuizen, Zegwaard, Zoetermeer, Wilsveen, alle kleine bedden zijn vervallen o.a. die van Heer Nicolaas Van Cats die beleend was met een bede van 5 pond (Bron Historische Sprokkelingen 7, Lansingh). Het bedrag waarvoor Dirk van Teylingen het koopt is 1333 pond Hollands. Getuigen: Beatrix Gravin van Holland, Aelbrecht van Voorne, Nicolaas Van Cats (vdB II nr 416. Orgineel GA Schoonhoven GHA en zegels).

1281: Als dank werden de goederen van de Heren van Amstel, Muiden, Weesp, Diemen, Bijlmeer, Bad, Oudewater, Woerden en Bodegraven geschonken aan Nicolaas Van Cats (Obreen, Graaf Floris V pg. 81 Oork II nr. 567 en nr. 483). Van Lennep/Hofdijk noemen ook Naardickenland

en Bendelmeerbroec (Merkwaardige Kastelen V pg 256/247). In 1281 wordt hij door Floris V beleend met het Reigersbosch en het Bindelmeer (Bijlmermeer) als dank voor zijn trouwe dienst (Bron De Bijlmer in beeld, Pg 1).

“Voor zijnen arbeid en sine lieden, die haarde groet gheweset hrvrt in onser hulpe ende in onsen orloghe voer sine doede lieden ende menighe sware wonde ende smarte die sine liede onrfaen hebben, behalve den coste die hi ghedaen hevet vore Vredelant ende Montforde” (Obreen, Graaf Floris V pg. 81 Oork II nr. 414). Eerst wordt in OSU nr 2062 op 24 januari 1281 geoorkund dat elect Jan aan Graaf Floris V verpandt Muiden, Weesp, Diemen, Bijlmerbos, Oudewater, Woerden en Bodegraven. De dag erop 25 januari oorkondt elect Jan dat ridder Nicolaas Van Cats leenman wordt van de Utrechtse kerk en verleent aan de ingezetenen van Schoonhoven tolvrijdom in zijn gebied (OSU nr 2063 GA Schoonhoven nr 910).

In 1282 wordt aan hem gegeven door Floris V in een oorkonde van 31 oktober 1282 in de ruil voor een lediging van een schuld van 5000 Hollandse guldens (OSU nr 2141) en gedateerd op 31 oktober. “dat onse getruwe ridder her Claes Van Cats bi sine vrien wille ende om sine trouwe aan ons te besighen, ons hevet upghegeven Hadewaertswoude (Hazerswoude), also als hiit van ons hilt, ende sine woninghe te Rinenborch metten lande dat hi daeromtrent ghecoft heeft (Rijnenburg nabij Hazerswoude), Ende twintig pont gheels uter bede te Rinsaterswoude (Rijnsaterwoude nabij Brasemermeer) Ende vijf pont geels uter bede te Waddinxveen, ende dertien pont gheels uter visserigen te Warmonde ende den tiende van Niencoep (Nieuwkoop). Ende want hi dit goed ende vele meer goets wel an ons verdient heeft.... endi hi overal dat dor sire trouwe ende om ons te verlichtene van onse commere ons dit goed vri hevet gelaten, daeromme give wi hem ende bewisen hem alle renten ende alt geval van Naardingenland, Muiden, Diemen van Bindelmeerbroec(ten westen van Weesp), van Wesepe (Weesp), ende lande van Woerden..... Dat wi heren Claes Van Cats met goeder trouwen gelovet hebben, dit goet te verorsaten met. Vijfdusent pond Hollands.... . de vorgenomende heren Claise ende sine erfgenamen”. Gezegeld door Floris V en Beatrix van Vlaanderen zijn vrouw (Vidimus in GA Schoonhoven, nr 191, 25 juli 1284 van de abt van St Michiel van Antwerpen OSU nr 2141).

1282: In een oorkonde van 25 maart staat Graaf Floris V aan Heer Nicolaas Van Cats, ridder, ,goederen bij Campen op Noord-Beveland af in ruil voor goederen van Waddinxveen die de graaf destijds aan Heer Nicolaas van Souburg had afgestaan in ruil voor de genoemde goederen bij Campen en die Heer Nicolaas van Suburg (Souburg) eerder van Heer Nicolaas Van Cats had verworven en schenkt bovendien aan Heer Nicolaas Van Cats in leen het ambacht dat aan hem was teruggevallen na de dood van de kinderen die Anton van Vliet had bij de dochter van Hugo Botter, ridder (Inv nr 2003 pg 203 OHV IV Kruisheer).

1282: In een oorkonde van 3 augustus geeft Nicolaas Van Cats ridder aan Pieterzn Haikin 15 gaarden land in IJsselmonde in erfelijke leen en bepaalt de wijze van vererven (Inv nr. 2051 pg. 263/264 OHV IV Kruisheer). Kort noemt deze ook maar dateert op 4 augustus waarin 15 gaarden land in IJsselmonde strekkende van de Merwede tot Barendrecht worden beleend door Nicolaas Van Cats aan Pieter Haikenzn (Lenen graaf van Blois nr 346. OvG 1984).

1282: In een oorkonde van 16 oktober staat Floris abt van de abdij van Egmond toe dat de tienden, korentienden en de smalle tienden die Heer Floris van Rodenburch van de kerk in leen heeft en welke gelegen zijn tussen Frinsdorperland (of Erinsdorperland) en de tienden van Heer Nicolaas Van Cats en tussen de Oude Rijn en Vroemaerland (Vriesmaerland) (Inv nr. 2068 pg. 283 OHV IV Kruisheer. (zie ook 1230)). Deze tienden lagen onder Leiderdorp (Archief abdij Egmond nr 100).

1282: In een oorkonde van 31 oktober 1282 kent Graaf Floris V aan Heer Nicolaas Van Cats ridder alle inkomsten toe uit het Gooi (Naardingerlant), Muiden, Diemen, Bijlmerbroek, Weesp en het land van Woerden, tegen afstand van Hazerwoude, het huis Rijnenburg alsmede de inkomsten uit Rijnzaterwoude, Waddingsveen, Warmond en Nieuwkoop en zegt hem bij wijze van vergoeding van de overwaarde van het door Nicolaas afgestane 5000 pond Hollands toe uit de eerst te verschijnen inkomsten uit het Sticht Utrecht (GA Schoonhoven, Inv nr 2075 pg 289/290 OHV IV Kruisheer (zie ook 1230). Vidimus in 1284. Org in GA Schoonhoven nr 5 en vd B II nr 467).

In 1315 bleek Jan van Beaumont in bezit van goederen van Nicolaas Van Cats. De goederen waren Kats, Campen, Emelisse, Wissenkerke, op Noord-Beveland, Heer Hendrikskinderen op Zuid-Beveland, Monster, Zellingepolder en Tewijk op het eiland Borsele (Dekker, ZB pg. 259 Bron Hamaker Rekeningen I pg. 51). 1343/1344: Overzicht van de goederen van Jan van Beaumont uit het bezit van Nicolaas II Van Cats: Cats, Campen, Emelisse, Wissenkerke, Heer Hendrikskinderen, Monster en Tewijk (Dekker Goes pg. 70/71. Bron Hamaker I nr 289, 291, 293, 302, 317, 335, 345, 346, 348).

De goederen voorheen van Nicolaas Van Cats worden als volgt omschreven: de Lek en IJssel en het gebied eromheen incl. Gouda en Schoonhoven, plus de Krimpenerwaard. In 1343/1344 een overzicht van de goederen van Jan van Baeumont: dat zijn de volgende; uit het bezit van Nicolaas III Van Cats: Cats, Campen, Emelisse, Wissenkerke, Heer Hendrikskinderen, Monster en Tewijk (Dekker, Goes pg. 70/71. Bron Hamaker I nr 289, 291, 293, 302, 317, 335, 345, 346, 348). De omvang van Ter Welle wordt duidelijk in een oorkonde van 12 mei 1329 waarin wordt vermeld "In Welle 't Steenhuys ter Wellen met der hofstede dair 't huys in staet en die ter huse behoirt ende viri gementen hofsteden ter Wellen, dair vriende op wone". Graaf Willem verlijdt dan aan Jan Wissezn van Bordendamme bij opdracht van Gillis van Brigdamme (Reg, Han vd Berghe, pg. 177 Bron Reg EL 13 f 42 en EL 20 f 90). De verkopende partij is Gilles van Brugdamme die ze verworven had van Nicolaas Van Cats. Het betreft de volgende goederen: 336 gemet in het grote ambacht van Welle, 106 gemet in ambacht Conichem, in Voerdemanshoek. 31 gemet en 200 roeden, en het steenhuis Ter Welle, een hofstede waarvoor het huis stond, en toebehoren, en 8 morgen of 80 gemet land behorend bij de hofstede waarop vrienden wonen, een derde deel van de molen in Welle (AGH 303 f90 v nr 510 ZE 533).

Varia: Was voogd over Sophie van der Gouwe (Gouda), daarin aangesteld door Graaf Floris V.

Later wordt hij met Gerard en Albrecht van Voorne, en Floris V de beschermheren van Jacob van Maerlant. Van Engen geeft aan dat er zoiets als een hofcultuur rond Nicolaas Van Cats aanwezig moest zijn geweest (Van Engen, Nicolaas Van Cats pg. 244).

In 1270 vervaardigd Jacob van Maerlant zijn "Der Nature Bloeme" en draagt die op aan Nicolaas Van Cats (Van Oostrom, Stemmen pg. 509). Verwijs stelt dit op 1272 (Bron: Verwijs Jacob van maerlant DNB Inleiding pg 10). Roth stelt dit tussen 1266-1269 (pg. 95). Te Winkel stelt in zijn "De ontwikkelingsgang der Nederlandse letterkunde", pg 448 dat DNB voor 1272 moet worden gesteld omdat de dichter spreekt "Voor een edele jongelinc" (DNB III vs 2564). Ook geeft hij aan dat Nicolaas Van Cats bevriend zou zijn geweest met Maerlant tot aan zijn dood (idem pg 448). Der Nature Bloem telt 17. 000 verzen, 13 boeken en 640 artikelen (Van Oostrom, Stemmen pg. 511). Van Oostrom suggereert dat Nicolaas I van Cats ook de opdrachtgever was van de vervaardiging van de Rijmbijbel (Bron: Maerlants wereld pg. 145/146). Weer later schreef hij (na zes jaar werk) in 1288 de Spieghel Historeel voor Floris V (Van Oostrom, Stemmen pg. 523). Op 6 november 1270: Robert en Dirk van Heusden, ridders en broers, Dirk en Gebkinus van Welle, Broers, zegel van Heusden gekroonde leeuw op het lijf een rad van zes spaken (Bastaard ?), Johan van Renesse ridder zegel klimmende leeuw met vierkantige blokjes randschrift Johannis de Rietnisse militis, Nicolaas Van Cats een huisanker, daarboven een barensteel van vier hangers randschrift sigillum nicolai Cats, Dirk van der Goes 10 besanten 4, 3, 2, 1. randschrift is theodrici de Gous, Dirk van Heusden driehoekige zegel in hermelijn een rad van zes spaken (Zegel in 1270 OHZ Nr 339).

Ook vinden wij zijn zegel verbonden aan een oorkonde van de Stad Keulen op 9 oktober 1270 (naast de kat. barensteel en vier hangers). Zuydweg vermeldt dat dit een oorkonde was van 14 november en dat het een trapvormig St. Andrieskruis was met een dwarsbalk en een barensteel met vier hangers) met als randschrift: Sigillum Nicholai de Cats 1. In dat jaar noemden Floris en Boudewijn van Henegouwen Nicolaas I Van Cats Consanguinea nostra (aan elkaar verwant) (OHZ III nr 1803. van Engen pg 249).

Het randschrift van zijn zegel in 1273 is S Nicholai de Hadewartswovde militis (CSN nr 984). Dit zegel werd gebruikt tussen 1273 Juni en 1274 (afbeelding bij Van Engen, pg 242, (een gaande kat)). Ook Zuydweg beeldt dit af en benoemt het als volgt opschrift Nicolaus de Cats miles randschrift Nicolai de Hadewartswoude Miles, klimmende kat en hangende aan een oorkonde

van 26 juli 1274 in het GA Utrecht I nr541. Bijzonder is dat Nicolaas II Van Cats voor het eerst Zeeuwsche schrijvers en klerken gebruikte om zijn documenten te vervaardigen (van Engen, pg 244/245).

Musschart stelt in "Het zwaard en de gesp in Zeeland" dat gezien de wapens die sommige notabelen in Gouda later voerden zij nazaten zijn van gunstelingen van Nicolaas Van Cats uit zijn omgeving in Noord-Beveland en Schouwen/Duivelant en die hij posten gaf in Gouda. Zo noemt hij in 1363 Jannes Gheertudenzn als schepen van Gouda en met als wapen een zwaard en twee lelies en Splinter Boudijnzn, schepen van Gouda, met als wapen drie schelpen (NL pg 47).

Vermeldingen: Nicolaas Van Cats wordt ook vermeld in OHZ nr. 1539 (14 november 1270) waarin naast Nicolaas, Hendrik van Goes, zoon van Rosa van Goes wordt genoemd. Dan volgt Nicolaas Van Cats persoonlijk (Dekker, Goes pg. 57 In 1272). Nicolaas als zegelaar en getuige bij oorkonde Floris V aanwezig (Lemmink, Ontstaan Staten Zeeland, pg. 26). 1273, 24 juni: Getuige en zegelaar bij een oorkonde van Floris van Henegouwen die goederen verkrijgt te Arnemuiden (vdB II nr 253). 1276: Graaf Floris V regelt de voogdij over de kinderen van Nicolaas van de Putten en het land van Putten gezegeld Nicolaas Van Cats (vdB II nr 312). In een oorkonde van 2 februari 1274 gezegeld door Floris V en Nicolaas Van Cats 1276 als getuige bij oorkonden van Graaf Floris V (C. Hoek, Rep lenen De Lier nr 1. OvG 1989). In 1279 is hij als getuige aanwezig als Floris V Albrecht, Heer van Voorne, beleent met de heerlijkheid Dirksland (Lemmink, Staten van Zeeland pg. 27. Bron van der Bergh II nr. 373). Zegelaar bij het verdrag van Graaf Floris V met de Jan van Nassau Bisschop van Utrecht, inzake wederzijdse bijstand. In 1274 vinden wij zijn zegel bij een oorkonde over de stad Utrecht. Hij word dan naast Nicolaas Van Cats, de Hadewartwoude (Hazerswoude) genoemd. Ook vinden we in 1274 het zegel van Nicolaas Van Cats samen met Hendrik en Gerardus, Dirk de Wassenaer, Gerard de Wateringen, Wouter van Kruiningen, Johannes van Maelstede, Willem van Egmond op een oorkonde van 18 juni 1274 te Koningsveld waarin Floris V erkent 9100 pond schuldig te zijn aan Floris van Henegouwen, inzake een afrekening met betrekking tot het bestuur van Zeeland en m.b.t. de vorderingen van Aleid van Henegouwen (zijn moeder) en Willem van Zierikzee. In 1274 werd Nicolaas al betrokken bij het opstellen van een regeling tussen Floris V, zijn tante Aleid van Henegouwen en Floris van Henegouwen, haar zoon. In 1275 (oorkonde 5/12/1275) als zegelaar op een oorkonde van Nicolaas van Souburg, Baljuw van Zuid-Holland waarin deze de vrijwaring van beslaglegging van goederen in het gebied van de Graaf van Holland in zijn beslechting van het geschil met de Hertog van Brabant, tot aan 24 juni 1276.

Hij treedt ook op als zegelaar en getuige samen met de vrouw van Floris V, Beatrix van Vlaanderen, en samen met Aelbrecht van Voorne bij de overdracht van goederen van Floris V aan Dirk van Teylingen (Lemmink, Staten van zeeland pg. 27, Bron van der Bergh nr. 416).

In 1277 wordt Nicolaas door Floris V als vriend en bondgenoot genoemd van Floris van Avenis. De moeder van Floris van Avenis was Aleide. In 1277 (21 september) vinden wij zijn zegel bij de oorkonde van Floris V om de Hamburgse kooplieden die in plaats van Vlaanderen naar Dordrecht komen een aantal voorrechten toe te kennen. Samen met Willem van Egmond, Fredrik Roedder van Hamburg, Stad Dordrecht (Wi Florens, pg. 134 en Lemmink, Staten van Zeeland, pg. 26-27, Bron Van der Bergh II nr 344). In het Oorkondenboek Brabant II I nr 1173 te Dordrecht in het hof der klooster der minnebroeders. Floris V, Graaf van Holland komt met zijn verwant Floris van Henegouwen overeen hun geschillen inzake de versterkingen en leenbanden van de laatste en zijn broeder Boudewijn in Holland en Zeeland te onderwerpen aan het oordeel van hun verwanten de Heer van Leuven en de Heer van Breda, gebroeders, die voor 1 november uitspraak dienen te doen. In deze oorkonde wordt Nicolaas Van Cats consanguineo genoemd van Floris en Boudewijn van Henegouwen.

In het voorjaar (april 1278) reisde hij naar Engeland om namens Graaf Floris afspraken te maken over vrij handelsverkeer (Wi Florens pg. 129). Doel was vrij verkeer van goederen en mensen en de afhandeling van de wederzijds geleden schade (Wi Florens pg. 143, Coenen, Graaf en Grafelijkheid Holand in wording, pg. 33). Hij situeert het in 1279 (bron OHZ II nr. 481 en PRO London archief Exchequer b f 41 r). In 1278 maakt hij opnieuw samen met Floris V de reis naar het Engelse hof inzake het voorgenomen huwelijk zoon Alfons van Edward II met de

dochter van Floris V Margaretha. Hij verbleef daar tot en met 1279. Ook is hij in 1279 betrokken bij het verdrag van Floris V met met Jan van Nassau, de Bisschop van Utrecht. Ook gezegeld naast Nicolaas Van Cats, door Jan van Cuyk en Gijsbert van Amstel, Simon van Haarlem, Dirk van Teijlingen, Willem van Egmond. En anderzijds Jan van Nassau en de Heren van Zuilen en Beusichem en de stadsregering van Utrecht, waarin de feitelijke macht van het Sticht van Utrecht overging naar Floris V. In 1281 was hij betrokken bij het opstellen van de verdelingsacte (voor de huwelijkschat) die gemaakt werd voor de Engelse Koning Edward I in verband met het voorgenomen huwelijk van zijn dochter Margaretha met Alfons, de zoon van Edward. Hij was daarvoor samen met Floris V in Engeland (Coenen, Graaf en grafelijkheid Holland in wording, pg. 34. Bron: Koninklijk Archief PRO ILondon archief correspondence XIII 81).

In 1282, in een oorkonde van 16 april doet Claes Van Cats, ridder, uitspraak als scheidsrechter in een geschil tussen elect Jan van Nassau en Hendrik de Roover inzake het eigendom van verschillende goederen in de omgeving van Montfoort (OSU nr 2103).

Reeds in 1280 had hij Floris V financieel geholpen met gelden inzake de aankoop van het Muiderslot en het bouwen van een burcht bij de Amstel. Dit om de Heren van Amstel in bedwang te houden en het Sticht te bewaken. In een oorkonde van 1282 wordt gesproken van 5000 gulden (Bron, Van der Bergh, Oorkonden boek II nr 467. In het artikel van M. Slingeland "Wie zal dat betalen?, De financiering van Floris machtspolitiek" pg. 65-66. In "Handel en Wandel Muiderberg 3" geeft hij aan dat Nicolaas Van Cats een puissant rijk man was en dat de lening bedoeld was om een oorlogsexpeditie uit te rusten (de Friese veldtocht van Floris V) of als vergoeding van de belegering van Utrecht door Nicolaas Van Cats.

Jan van Renesse werd daarna o.a. Heer van Gouda (1282). Zij kregen een dochter, Margaretha van Renesse. Jan vluchtte als gevolg van zijn keuze voor Vlaanderen in 1300 uit Gouda. Sophie was de laatste telg (erfdochter) van het geslacht van Gouda (Goude) 1265-1308, haar vader was Dirk van der Goude. Zij was beloofd aan de oudste zoon van Nicolaas Van Cats, Jan, die helaas vroeg overleed). De andere zoon van Nicolaas, Nicolaas jr., huwde een ander. Zij werd later (in 1280 of 1282) de vrouw van de beroemde en beruchte zeeuwse edelman Jan van Renesse. Voor dit huwelijk was bezwaar ingebracht omdat Nicolaas Van Cats familie was van Jan van Renesse. Hollestelle meldt in Borsele, pg. 301, dat Jan van Renesse en de zonen van Nicolaas I, bl Nicolaas II en Jan in de derde graad waren verwant. !!! De paus Honorius vergunde hen in 1285 in het huwelijk te blijven (dus de bewering was wel waar) (Hollestelle, Borsele pg 301. Bron de Fremery Supplement OHZ nr 234). Hij of zijn zoon wordt genoemd in een brief van Keizer Rudolph inzake inning van de grafelijke bedden in Zeeland (1/3 voor de Zeeuwse edelen 2/3 derde voor de Graaf van Holland). Hij of zijn zoon worden genoemd als stichter van het kasteel aan de Zevender te Schoonhoven. Laatse vermelding van Nicolaas is op 31 oktober 1282 (zie Obreen, Sticht Utrecht no. 2141). Op 23 juni, 1283 (Obreen, H. Z. II no. 483) wordt over zijn erfgenamen gesproken. In een oorkonde (V.d. Bergh, nr II nr 483) maakt Graaf Floris V de rekening op t.a.v. de erfgenamen van Nicolaas Van Cats; Hij gaf toen ook aan hem nog 1823 lb. 12s 8 d schuldig te zijn en dat hij hen nog de waarde van een rood strijddros schuldig was, blijkbaar van Nicolaas Van Cats verkregen (Wi Florens pg. 212).

1280: Belegering van het kasteel Vreeland van de gebroeders van Amstel op 3-14 mei door Hollanders en Zeeuwen o.a. Nicolaas Van Cats, Jan en Costijn van Renesse. Het leger stond onder leiding van Floris V en Jan van Nassau, elect van Urecht. Hij vertrekt als een leger Zeeuwen o.l.v. van Jan en Costijn van Renesse als versterking komen (Obreen,) Graaf Floris v pg. 79. Daarna belegering van kasteel van Montfoort van Herman van Woerden, ook hierbij was Nicolaas Van Cats (Obreen, pg. 81). Gijsbert van Amstel komt zijn belegerde broer Arnout te hulp met een leger maar wordt door Jan van Renesse tegemoet getreden en er volgt een slag bij Loenen die Gijsbrecht verliest en waarbij hij gevangen wordt genomen. Daarna werd het slot overgegeven (Roth pg. 97). Gijsbert en Aernout worden vijf jaar lang gevangen gehouden op een slot in Zeeland. Roth oppert drie mogelijkheden Moermont, Cats en Voorne (pg 97/98). De van Amstels worden in 1285 vrijgelaten (Roth pg. 98). Montfoort wordt ook ingenomen en op twee na iedereen omgebracht, Herman van Woerden wordt balling maar mag in 1288 terugkeren (Roth, pg. 98. Henderikx, KNAG Geografisch Tijdschrift 1977 pg 418, Bron OSU IV 2223, 2230).

1281, 3 augustus: De scheidslieden Raes, Heer van Liedekerke, Aelbrecht Heer van Voorne, Zweder van Beusichem, ridders, en Wisse van Coudekerke doen uitspraak in het geschil tussen Floris V van Holland en zijn neef Floris van Henegouwen. Een daarvan was de teruggave van de in beslag genomen goederen door Floris van Henegouwen op Schouwen van Willem Willemzn, Jan Hobnerzn en Domaes Rengerzn op Schouwen. Wisse van Coudekerke bezorgde de goederen terug. Van Dalen (nr 52) meldt ook op 3 augustus een uitspraak in het geschil tussen Floris van Henegouwen en Graaf Floris V door Raes van Liedekerke, Albrecht van Voorne, Zweder van Busichem, ridders, en Wisse van Coudekerke, over het Huis Arnemuiden en de andere goederen op Walcheren, over Huis Warmond, over het maken van vesten door Floris van Henegouwen in 's Gravensland, de stichting van Schiedam en de gijzeling van Nicolaas Van Cats, de schadevergoeding aan Floris V en de Vrouwe van Henegouwen, de kerk van Zierikzee, het leen van Ghisbrecht (in van Dalen, oorkonden Graaf Floris V in BMHG 1912 nr 52 pg 169).

7. 1. **Jan Nicolaaszn Van Cats** Oudste zoon van Nicolaas Van Cats en Beatrix van Burcht.

Varia: Was toegezegd aan Sophie van der Goude, erfdochter van de Heer van Gouda, waarvan Nicolaas voogd was. Jan overleed jong en zijn broer was al toegezegd aan Catharina van Baersdorp. Sophie huwde hierop Jan van Renesse.

1285: In een charter van 18 juli gelast Paus Honorius IV de prior van de predikheren en de gardiaan der minnebroeders te Utrecht een onderzoek in te stellen naar aanleiding van het verzoek van Jan van Renesse en diens echtgenote Sophie om dispensatie van het huwelijksbeletsel er in bestaande dat Nicolaas Van Cats ridder, die als opvoeder van Sophie optrad haar had voorbestemd als echtgenote van een van zijn twee zoons, verwanten van Jan van Renesse !! (GW), en dispensatie te geven (Inv. nr 2221 pg 477 OHZ IV Kruisheer). Het vreemde is dat in een oorkonde van 18 juli staat dat Paus Honorius IV aan dezelfde prior en de gardiaan opdraagt om aan Jan van Renesse en Sofie van der Goude te vergunnen in hun echtvereniging door te leven (OSU nr 2229). Er bleek dus wel degelijk verwantschap tussen van Renesse en Van Cats. Fremery vermeldt deze als nr 234 maar daarin staat dat de Paus vergunt aan Sophie en Jan om in het huwelijk te blijven. (ze waren sinds 1282 gehuwd). Sophie was ten huize van Nicolaas Van Cats ridder opgevoed, was tot diens vrouw van zijn zoon Jan en na diens dood tot zijn broeder Nicolaas bestemd. Nicolaas sloot een ander huwelijk en Sophie trouwde daarop met Jan van Renesse die in de 3^e graad verwant was aan de gebroeders Jan en Nicolaas (Bron Ballar Trajkt nr 339 Reg Vat 45 f 4). Sofie van der Goude haar vader, Dirk, was in 1260 overleden en haar oom in 1264. Daarna stond zij onder voogdij van Nicolaas Van Cats (Bron. Keijzer kastelen krimpenerwaard pg 11).

7. 2. **Nicolaas II Nicolaaszn Van Cats (1273 ? - .)** (OHZ V nr. 3306). Vermeld tussen 1285-1309, ridder 1285 (Bron Ketner Oorkondenboek t Sticht Utrecht deel 4 nr r 2587 en nr 2679 Smit Dagvaarten I I pg 211). Tweede zoon van Nicolaas Van Cats en Beatrix van der Burcht. In 1265 gehuwd met **Margaretha Catharina van Baersdorp dr** van Gilles Danckaertszn van Borsele van Baersdorp Zij kan ook gehuwd zijn geweest met Nicolaas Costijzn Van Cats. Hieruit de zonen: **Hendrik** 8.1, **Costijn** 8.2., **Nicolaas III** 8. 3., **Wouter** 8.4, en twee. dr **Catharina** 8.5., en **Elisabeth** 8.6. en nog een zoon **Gerulf** 8. 7. (Verelst Burcht I. en Fremery nr 286).

Functies: Raad van Graaf Floris V en Jan I. -1297 (,Smit, Dagvaarten I I pg 211). Veldoverste en Kapitein-generaal voor Graaf Jan I. In 1299 was hij veldoverste en belegerde hij samen met Witte van Haemstede Dordrecht. Betrokken als (mede)bevelvoerder bij diverse slagen.

Heerlijkheden: Volgde zijn vader op, na diens dood in 1283, in zijn titels: Heer Van Cats, Catshoek, oud en nieuw Cats, Emelisse, Welle, Land van Cadzand, Duiveland, Ossendrecht, Lopik en Bonrepas. Cabouw (verlies in 1306), Heer en Burggraaf van Schoonhoven (verlies in 1300 en wederom in 1304), Heer en Burggraaf van Gouda en den lande van dien (verlies in 1309), den Bergh (Oorkondenboek II 483 (28 juni 1283)). Hij verloor veel van zijn goederen door zijn keuze om in opstand te komen tegen Floris V en Graaf Jan II en Willem III van Henegouwen en Holland. In 1290 op 12 maart verklaarden te Aalst Claes, Costijn en Henric Van Cats(allen broers) trouw aan de Vlaamse graaf (Roth, pg. 113, Heer van Burcht en Zwijndrecht te Vlaanderen (1283 -1309))

Leenbezit en Renten: Sabbingehoeve als leen van Hofstede Schoonhoven in 1382 in leen bij Jan van Sabbinge als leenman van Jan van Beaumont en voorheen van Nicolaas Van Cats (Kort, Lenen Graaf van Blois, nr 182 OvG 1984). In 1309 kwam Schoonhoven aan Jan van Baeumont met als voorwaarde geen ballingen in de heerlijkheid ! (Van Mieris, II pg 82 in B. de Keijzer, kastelen Krimpenerwaard pg 14).

In 1315 waren de goederen van Jan van Beaumont die voorheen waren van Nicolaas Van Cats: Kats, Campen, Emelisse, Wissenkerke, op Noord-Beveland, Heer Hendrikskinderen op Zuid-Beveland Monster, Zellingepolder en Tewijk op het eiland Borsele (Dekke, ZB pg. 259, Bron Hamaker Rekeningen I pg. 51).

De goederen worden verder als volgt omschreven (van Beaumont, Blois) Lek en IJssel en het gebied eromheen incl. Gouda en Schoonhoven, plus de Krimpenerwaard. In 1343/1344 een overzicht van de goederen van Jan van Baeumont. Dat zijn de volgende uit het bezit van Nicolaas III Van Cats: Kats, Campen, Emelisse, Wissekerke, Heer Hendrikskinderen, Monster en Tewijk (Dekker Goes pg. 70/71. Bron Hamaker I nr 289, 291, 293, 302, 317, 335, 345, 346, 348).

1329, 12 mei: "In Welle 't Steenhuis ter Wellen met der hofstede dair 't huys in staet en die ter huse behoirt ende viri gementen hofsteden ter Wellen, dair vriende op wone". Het betreft hier de oorkonde waarin Graaf Willem verlijdt Jan Wissezn van Bordendamme bij opdracht van Gillis van Brigdamme (Reg Han vdBerghe pg. 177 Bron Reg EL 13 f 42 en EL 20 f 90). De verkopende partij is Gilles van Brugdamme die ze verworven had van Nicolaas Van Cats. Het betreft de volgende goederen 336 gemet in het grote ambacht van Welle, 106 gemet in ambacht Conichem, in Voerdemanshoek, 31 gemet en 200 roeden en het steenhuis te Welle, een hofstede waarvoor het huis stond, en toebehoren en 8 morgen of 80 gemet land behorend bij de hofstede waarop vrienden wonen, en een derde deel van de molen in Welle (AGH 303 f90 v nr 510 ZE 533).

In zijn gevangenschap te Biervliet leende Graaf Floris V op 12 juni 1290 3500 pond Hollands van Nicolaas II Van Cats (Bron Obreen, Graaf Floris V pg. 142, de Fremery, nr. 267 Oork II nr. 732). Deze oorkonde wordt ook vermeldt in OHZ IV pg. 860 nr. 2494. Daarin staat nog aan Nicolaas Van Cats en zijn verwanten en in 7 termijnen van 500 pond elks uit de bede van zeeland te voldoen, ingeval hij zijn verplichtingen niet kan nakomen staat Dordrecht borg.

Varia: Was eerst trouweling van Floris V. Daarna een der aanvoerders van de opstandige Zeeuwse en Hollandse adel tegen Floris V (Vgl Nagtglas, Levenberichten I pg 111. I). Wapen een gaande kat. Hij nam in 1297 deel aan een riddertournooi in Geertruidenberg (Pasen). Er was een team die namens of met Floris V optrad, daar zat Nicolaas in maar ook Hendrik van Luxemburg, Heer van La Roche, Heer Willem van Egmont, en Nicolaas van Souburg.

Vgl Van Engen wordt hij voor het eerst genoemd in 1274 (OHZ III nr 1657). Hij wordt genoemd als veldovertse en Kapitein-Generaal bij Graaf Willem III (Graaf van 1304-1337). Hij is een van de weinige edellieden in Holland, samen met de zoon van Gijsbrecht van Amstel die koos voor de Vlamingen en de opstandige Zeeuwse adel (Een graaf, drie graafschappen, Janse, pg. 105).

In 1300 en 1304 verdedigde hij zijn stamslot in Schoonhoven tegen de burgers van Schoonhoven die partij kozen tegen Jan van Renesse, die met een vloot Zeeuwen en Vlamingen Schoonhoven wilde innemen (Bron Kats 400 jaar pg. 13). Maar de stad werd in bescherming genomen door graaf Jan II, zie oorkonde van 21 augustus 1300 waarin Graaf Jan II van Holland bepaalt dat de stad Schoonhoven het recht kreeg zich te omvesten, dat nadat de inwoners zich tegen hun kasteelheer hadden gekeerd en diens kasteel hadden belegerd. Hij werd daarvoor (na zijn overgave, zie het verhaal over zijn vader) gevangen gezet in Alkmaar. Daardoor verloor hij (vanwege zijn keuze voor de Vlamingen) zijn bezittingen in Schoonhoven gevolgd door het verlies van andere goederen zoals Cabauw op 18 september 1306. In 1304 wordt Nicolaas (hij wordt genoemd als Zeeuwse balling) door de inwoners van Schoonhoven gevangen genomen en ingezet tijdens de belegering van het kasteel die door de zoon van Nicolaas jr, Costijn werd verdedigd. In 1309/1310 wordt Jan van Henegouwen (Heer van Beaumont) broer van Graaf Willem III, Heer van Schoonhoven en Gouda. In 1307 zegt hij in een oorkonde van 24 juni 1307 zijn bijstand toe aan Graaf Willem III.

In een oorkonde van 27 maart 1299 vinden we zijn zegel te Gent (tijdens zijn ballingschap).

Het wapen is een gaande kat. Hij zou ook betrokken zijn geweest bij de slag bij Kortrijk (Guldensporenslag) 1302. Hugenholtz noemt hem in zijn beroemd artikel Historie en historiografie

van de slag aan het Manpad, een Zeeuwse balling (die namens de Vlamingen het bewind voert over Schoonhoven) (pg 36). Er bestaat een schilderij van Antonie Fredrik Zurcher (1825 -1876), een doek in olieverf, 40 x 53 (Inv nr 5047) waarin het beleg van Schoonhoven anno 1304 is vastgelegd daarop is te zien dat Nicolaas II Van Cats werd vastgebonden op een stormram door Graaf Willem III van Holland om zijn zoon Costijn tot overgave te dwingen. De tekst hierbij is “ Nicolaas Van Cats. Bij Haarlem keerde het krijgsgeluk van de Graaf van Vlaanderen”. Hij werd al spoedig door Witte van Haemstede en Willem van Oostervant (Willem III) gedwongen om alle verdere plaatsen te ontruimen. Schoonhoven was de laatste stad die nog zijn zijde hield. Deze werd dapper verdedigd door de wakkere Cats. Vrezend dat het beleg te lang duren zou, nam Willem III zijn toevlucht tot een middel dat de overgave moest bespoedigen. Hij bond Nicolaas Van Cats, de vader van de slotvoogd aan een stormram vast. De belegerden waren bevreesd om de grijsaard te verwonden en Willem III bereikte zijn doel. Schoonhoven werd ingenomen en de jonge Cats werd bij zijn vader gevangen gezet (pg 55 Uit DBNL tekst Cara Held).

Hij verbleef in 1299 met een leger nabij Alblas. Hij kreeg van Guy van Vlaanderen het recht terug om Schoonhoven te bezitten en trok daar naar toe. De burgers van Schoonhoven waarschuwden Witte van Haemstede die optrok naar Schoonhoven en het kasteel belegerde. Daarbij kwam ook Graaf Willem III zelf, die bovengenoemde actie uitvoerde door de gevangen genomen Nicolaas op een stormram te binden. van Cott.

Vgl Nagtglas (Levenberichten I pg 111) had Nicolaas Van Cats drie zonen: Nicolaas, aanvoerder van de opstandige Zeeuwen, Gijsbert en Renger. De twee laatsten zijn een onjuiste vermelding.

1290: In een oorkonde van 8 mei vergunt Koning Rudolf aan de edelen van Zeeland om een derde deel van de bedden te behouden. Genoemd worden Johannes de Renesseen Florentio de Botland, ridders en Nicolaas de Cats, knapen (Bron de Regestenkamer van Holland no 707 E Cap XII fol XI). Roth (pg 108) noemt als bron Kruisheer OHZ IV nr 2451 (Archief de Vos, Inv. nr 79 pg. 157. Grijskerke Graafschap pg. 275). Roth (pg. 108) noemt dat de keizer de Zeeuwse edelen opriep zich te onderwerpen. In een oorkonde van 31 augustus 1294 herroept de Koning (nu Adolf) deze oorkonde zijnde als vals op verzoek van graaf Floris V (OHZ V nr. 2911. pg. 416). Op dezelfde dag vaardigt hij een oorkonde uit en gelast hij dat o.a. Jan van Renesse en Nicolaas Van Cats om zich te onderwerpen aan Graaf Floris V (Inv. nr 2470 pg. 818 OHZ IV Kruisheer).

8. 1. Hendrik Nicolaaszn Van Cats Zoon van Nicolaas II Van Cats en Catharina van Baersdorp
Wellicht twee kinderen zie **8. 1. 1. Hendrik** en **8. 1. 2. Pieter** (Zie aldaar).

8. 2. Costijn Nicolaaszn Van Cats

Zoon van Nicolaas II Van Cats en Catharina van Baersdorp.

8. 3. Nicolaas III Van Cats, ook als van Kets vermeld, ridder, zoon van Nicolaas II Van Cats en Catharina van Baersdorp of NN vermeld tussen 1296-1328. In 1307 vermeld als zoon van Nicolaas II. Smit meldt over Claes Van Cats zoon van Nicolaas dat hij genoemd wordt tussen 1307 -1328, ridder 1299 (Dagvaarten I I pg 211). Waarschijnlijk is dat na 1307 als hij voor het eerst vermeld wordt als Nicolaas Nicolaaszn.

Nicolaas III had vier kinderen: **Jan van Kets 9. 3. 1.**, Heer van Burcht en Zwijndrecht (1331-1358), **Beatrijs van Kets 9. 3. 2.**, vermeld in 1331, **Katelijne of Catharine van Kets 9. 3. 3.**, vermeld tussen 1331-1355, en **Avese of Agnese van Kets 9. 3. 4** vermeld in 1331 (Verelst, Geschiedenis Burcht Zwijndrecht I pg 93).

Heerlijkheden: Heer van Burcht en Zwijndrecht (1296 -1331), Heer Van Cats. Zijn heerlijkheid werd tijdelijk in beslag genomen door de Franse Koning in 1302. Na de Guldensporenslag kreeg hij die terug (Burcht I pg 93.) Verelst noemt als bron P. Bernaers, De Heerlijkheid van Zwijndrecht en Burcht “Het Kraaienhof” in LBEV 1960 III pg 51). Heer Van Cats, Catshoek, oud en nieuw Cats, Emelisse, Welle, Land van Cadzand, Duiveland, Ossendrecht, Lopik en Bonrepas, Cabouw (verlies in 1306), Heer en Burggraaf van Schoonhoven (verlies in 1300 en wederom in 1304). Het besloeg Schoonhoven, het land weerszijden aan de Vlist, Bonrepas, het noordelijk deel van het tegenwoordige Bergambacht en Stolwijk, Gouderak en Gouda. Idem pg 14/15. Heer en Burggraaf

van Gouda en den lande van dien (verlies in 1309) (1283, den Bergh, Oorkondenboek II 483 (28 juni)).

Functies: Raad van Graaf Willem III (1322-1325, Rekeningen Henegouwen III Smit pg 222).

Bevelvoerder van Hollandse, Zeeuwse en Vlaamse troepen, zowel voor de Vlaamse Graaf als voor de Hollandse Graaf. Hij wordt genoemd als veldoverste en Kapitein-Generaal bij Graaf Willem III (Graaf van 1304-1337). In 1299 is hij aanwezig bij de belegering van Dordrecht (samen met Aloud van Yerseke en Witte van Haemstede) waarbij zij Wolfert van Borsele belegerden. Ook verblijft hij dan op een burcht in Alblasserdam. Hij is een van de weinige edellieden in Holland, samen met de zoon van Gijsbrecht van Amstel die koos voor de Vlamingen en de opstandige Zeeuwse adel (Een graaf, drie graafschappen Janse pg. 105). In 1300 en in 1304 verdedigde hij zijn stamslot in Schoonhoven tegen de burgers van Schoonhoven die partij kozen tegen hem en Jan van Renesse, die met een vloot van Zeeuwen en Vlamingen Schoonhoven wilde innemen. Het kasteel en de stad werd in 1304 door Hendrik of Costijn Van Cats, een van zijn zonen verdedigd tegen de Hollanders en Henegouwers. Maar doordat zijn vader Nicolaas gevangen was genomen en zij hem dreigden op een werptuig te zetten en zo het slot in te schieten gaf Costijn i.p.v. genoemde Hendrik zich over. Van Lennep/Hofdijk gaan in MK I hier nader op in; Ze geven aan dat Nicolaas II juist op een ramei gebonden was zodat zijn zoon het niet kon bestoken met werptuigen of andere afdoende maatregelen. Hij gaf zich over. Voor die tijd was dit een onriddelijke daad van de Henegouwse Graaf (pg. 159). De stad kreeg in 1300 een oorkonde waarin Graaf Jan II van Holland de stad Schoonhoven het recht gaf zich te omvesten, dat nadat de inwoners zicht tegen hun kasteelheer hadden gekeerd en diens kasteel hadden belegerd. Nicolaas werd verbannen en verbleef in Vlaanderen. Zijn goederen werden verbeurd verklaard. In 1302 is Nicolaas van Kats op de Guldensporen slag als aanvoerder aanwezig. In 1575 was er nog een brief van Jan van Namen aan Nicolaas van Kets, gedateerd 9 juli, 1302, inzake dit gebeuren. Helaas was dit briefje niet meer te vinden (Bron SAG Reeks 89 I). Eerste die daar na zijn verbanning ook ging wonen en zich Nicolaas van Kets noemde Zie verder **geslacht van Kets**.

Hij trok op met zijn familielid Jan van Renesse als aanvoerder van de opstandige Zeeuwse adel. Tevens was hij een der aanvoerders bij de slag op Duiveland (1304) waarbij Guy van Henegouwen, Bisschop van Utrecht, werd gevangen genomen en Graaf Willem III moest vluchten naar Zierikzee en daarmee het tweede beleg van Zierikzee begon (1304). Het eerste beleg in 1303 was ook al gevoerd door de Vlamingen en Zeeuwen o.l.v. Jan van Renesse en Nicolaas Van Cats. Belangrijk is ook dat de Hollandse/Henegouwse adel die tijdens de veldtocht van de Zeeuwen en Vlamingen door Holland, gevangen was genomen, geïnterneerd werd in Gouda, ook al een stad waar Nicolaas heer en meester van was. Gouda werd aangevallen vanuit Leiden en Schoonhoven en belegerd (Hugenholtz idem pg 33).

1313: Voogdij over jhr Gijsbrecht uyt den Goije toevertrouwd aan Jan van Kuilenburg en Nicolaas Van Cats. In 1317 werd slot Ter Goije belegerd door de Bisschop van Utrecht die het ook veroverde. Het werd heroverd door Kuilenburg en Van Cats na de dood van de bisschop. Tussendoor was het slot overgedragen aan Willem, bastaard van Graaf Floris V en aan Aernout van IJsselstein (Bron Vaderlandse Historien Boek 10 198).

Heerlijkheden: Heer Van Cats, Catshoek, oud en nieuw Cats, Emelisse, Welle, Land van Cadzand, Duiveland, Ossendrecht, Lopik en Bonrepas, Cabouw (verlies in 1306), Heer en Burggraaf van Schoonhoven (verlies in 1300 en wederom in 1304), Heer en Burggraaf van Gouda en den lande van dien (verlies in 1309) (1283 den Bergh Oorkondenboek II 483 (28 juni)). Hij verloor veel van zijn goederen door zijn keuze om in opstand te komen tegen Floris V en Graaf Jan II en Willem III van Henegouwen en Holland. Verloor tussen 1300 en 1308 definitief veel goederen. Heer van Burcht en Zwijndrecht te Vlaanderen (1283 -1296). Eerste die daar na zijn verbanning ook ging wonen en zich Nicolaas van Kets noemde (Zie geslacht van Kets).

Landbezit en Renten: In bede 1308 blijkt dat hij in Cats nog bezat 11 gemet en nog 86 gemet en 1 kwartier, die voorheen ambacht Claes Van Cats waren (Bron Zondervan Spelerie. pg 51/52).

1315: Bedijking van de Zellingepolder (West-Borsele) door Nicolaas van Kats, Jan van Beaumont en Floris van Borsele.

In 1315 bleken de volgende goederen in bezit van Nicolaas Van Cats: Cats, Campen, Emelisse,

Wissenkerke, op Noord-Beveland, Heer Hendrikskinderen op Zuid-Beveland Monster, Zellingepolder en Tewijk op het eiland Borsele (Dekker, ZB pg. 259, Bron Hamaker Rekeningen I pg. 51). Deze werden toen defintief overgedragen aan Jan van Beaumont

De andere goederen (van Beaumont) worden als volgt omschreven: Lek en IJssel en het gebied eromheen incl. Gouda en Schoonhoven, plus de Krimpenerwaard, in 1343/1344 een overzicht van de goederen van Jan van Baeumont. De volgende zijn uit het bezit van Nicolaas II Van Cats: Cats, Campen, Emelisse, Wissekerke, Heer Hendrikskinderen, Monster en Tewijk (Dekker, Goes pg. 70/71. Bron Hamaker I nr 289, 291, 293, 302, 317, 335, 345, 346, 348).

1329: In een oorkonde van 12 mei over Ter Welle blijkt dat Graaf Willem verlijdt op Jan Wissezn van Bordendamme bij opdracht van Gillis van Brigdamme (Reg Han vd Berghe, pg. 177, Bron AGH Reg EL 13 f 42 en EL 20 f 90). Ook in AGH dat Graaf Willem III Jan Wissezn van Bordendamme beleent met een aantal ambachten op Noord-Beveland. De verkopende partij is Gilles van Brugdamme die ze verworven had van Nicolaas Van Cats. Het betreft de volgende goederen: 336 gemet in het grote ambacht van Welle, 106 gemet in ambacht Conichem, in Voerdemanshoek. 31 gemet en 200 roeden, en het steenhuis ter Welle, een hofstede waarvoor het huis stond, en toebehoren, en 8 morgen of 80 gemet land behorend bij de hofstede waarop vrienden wonen, en een derde deel van de molen in Welle (AGH 303 f90 v nr 510 ZE 533). Waarschijnlijk heeft deze Nicolaas Van Cats dit verkocht toen hij zich terugtrok uit Zeeland. Hij verloor tussen 1300 en 1308 defintief veel goederen.

Varia: Een der aanvoerders van de opstandige Zeeuwse en Hollandse adel tegen Floris V en Jan II en zijn zoon Willem van Henegouwen. Werd gevangen gezet in 1300 te Alkmaar en verbannen. Zo verbleef hij in 1299 te Gent. In 1307 zegt hij in een oorkonde van 24 juli 1307 zijn onderwerping en bijstand toe aan Graaf Willem III en krijgt hij vergiffenis en trekt zich terug op zijn kasteel in Burcht (regesten Bisschop van Utrecht 1301-1340. nr 94)met de volgende tekst:

“Nicolaas Van Cats, Claes Van Cats zijn zoon, Henric en Costijn van Renesse broeders, Gherolf en Wouter Van Cats, broeders, Hughe de Grouwer (Gouwer), Jan van Ossendrecht, ridders Hughe Wilh...soen..., ... Gilles .... en Boudewijn van Roden (Rhoon), knapen en ballingen, onderwerpen zich aan Willem Graaf van Henegouwen.” Aan de oorkonde hangen de zegels van Wouter van Cats. en Costijn van Renesse (Registers Bisschoppen van Utrecht nr 94 Berkelbach. Ook opgenomen in Reg Han vd Bergh, pg 22 Bron Oork RAZ). Dekker, “De heren van Borsele” meldt dit ook en geeft aan dat ze behoren tot de hoge adel (pg 9). Idem in AGH 3. 01. 01 nr 309: akte van toezegging door Nicolaas Van Cats, Nicolaas zijn zoon, Raas van Borsele, Hendrik en Costijn van Renesse broers, Gerolf en Wouter Van Cats broers, Hughe die Gouwer van Koudekerke, Jan van Ossendrecht, ridders, Hendrik Buffel Van der Tolne (Tholen), Hugo van der Waerde, Hugo Willemzn van Zierikzee, en Boudin van Roden, knapen, die ballingen waren, van bijstand van Graaf Willem III. Brokken meldt dat ook en noemt ook dat zij met name aangaven af te zien van al hun aanspraken op hun voormalige goederen (Bron van Mieris II 26-28 en 31. Hoeken en kabeljauwen pg 209 en 403). Zijn zegel een gaande of springende kat is gevonden in een oorkonde van 27 maart 1299 in het archief der stad Gent (VI de S. G. nr 1001). Randschrift Nicholai de Chaes Militis, afgebeeld bij Zuydweg (pg 56).

hij was lid van de delegatie die naar de Engelse Koning ging en aanwezig was bij het huwelijk van Jan I van Holland en als begeleiders van haar naar Nederland. Zo is hij te vinden als getuige en zegelaar bij een oorkonde aan de Engelse Koning Edward dat zijn dochter met ere zal worden ontvangen samen met Wolfert van Borsele en Gerard van Voorne en een drietal Hollandse edellieden.

- 8. 4. Wouter Nicolaaszn Van Cats/van Kets.** Zoon van Nicolaas II Van Cats en NN Catharina van Baersdorp. Wordt vermeld in 1303, 1307 en 1310 als broer van resp. Gerolf en Nicolaas als Wouter Nicolaaszn Van Cats. Wouter Nicolaaszn van Kets bevond zich in het gezelschap van de Hertog van Brabant in Mei 1303 te Hingene met als doel de Rupel af te sluiten en Mechelen te omsingelen (Verelst, Burcht I pg 93, Bron F Prims, De rechten van Brabant en Vlaanderen op de Antwerpsche Schelde in Verslagen en Med. Konink Vlaamse Acad. van Taal en Letterkunde. Brussel 1931 pg 814).

8.5 Catharina Nicolaasdr Van Cats

8.6. Lijsbeth Nicolaasdr Van Cats. Ze was gehuwd met **Lodewijk van der Maelstede** (overleed voor 1333)

In 1342 vermeld bij Heer Symon ende Wulfairt, Lodewijks kinderen van der Maelstede, ende jkvr Lisebeth.

Functies: non en abdesse van abdij Waterloooswerve 1332-1343.

Heerlijkheden: Vrouwe Van Cats.

Leenbezit en Renten: In Cats.

1333: jkvr Lysbeth, Heer Claes dr. Van Cats van 5 m tiende in Hamerstede ende van 35 m, 1 kwartier tienden in Cats en Emelisse, 11 s 7 d. (idem aug 1343 pg 337). In 1343 is is jkvr Lisebeth, Heer Claes dr Van Cats eigenaar van 5 gemet op Hamerstede en 35 gemet en 1 kwartier in Emelisse en Soetelinkerke.

1333: Gilles Boudinzn (van Arnemuiden GW) ende jkvr Lysbeth, Lodewijks weduwe van der Maelstede van 63 m 18 r in Emelisse ende Coirtkene, 9 s 9 d. (idem in 1342 vermeld als Boudin Weeldekin (zijn zoon) en jkvr Lysbeth Lodewijks weduwe van der Maelstede goederen in Emelisse en Cortkene en 1 ½ m in Noirtdic pg 320) (idem in aug 1343 pg 338).

1342/1343: Overzicht van betaalde renten van de graaf aan Lysbetten Heer Claes dr Van Cats, abdesse van Waterloooswerve en haar zusters jkvr Cathelien en Janen 20 tourn. Termijn midzomer 1342. Idem in 1342, Kerstavaond, 20 pond. Idem in 1343, midzomer, 20 pond idem (Bron Rekeningen II Henegouwen Smit pg 392-394).

1342: In ambacht ser Abbenkerke Heer Symon ende Wulfairt, Lodewijks kinderen van der Maelstede, ende jkvr Lisbeth, Lodwijks weduwe, 225 gemet, en in leen van Katerine dr van Nicolaas Van Cats, 3 gemet 10 r. Idem van 222 gemet 10 roeden Rekeningen I Hengouwen Smit pg 239. Idem in 1343 pg 298).

In 1344 aan Jkvr Lysbetten (Van Cats) 4 pond van Jan van Baemont door zijn RM Aloud janzn op NB (Bron Rekeningen II Henegouwen Smit pg 486/487).

8.7. Gerolf (Gherolf, Geerlof) Van Cats. Vermeld in 1299. Knaap, 1310 en 1311. 1317, ridder en poorter van Zierikzee (Poortersboek Z, Zee I) en in 1323 vermeld samen met Nicolaas Van Cats, knaap, zie ook 8. 3 Waarschijnlijk hieruit de kinderen **Costijn 9. 7. 1. , Raes 9. 7. 2, Wouter 9. 7. 3.** en **Nicolaas 9. 7. 4.**

Leenbezit en Renten: 1333: Heer Gheerolf Van Cats van 28 ½ m in ambacht Cats (idem in 1342 en aug 1343 pg 336) (Bron Rekeningen Henegouwen Smit pg 174-179).

1334, 1 november: Grafelijk bevel aan alle baljuwen en RM om aan Heer Gerolf Van Cats de erfenis van Heer Costijn van Renesse te laten volgen. Or RAG in Reg Han pg 228.

1334, 2 december: Heer Gerlof Van Cats belooft Jan van Polanen schadeloos te houden van de hem verkochte erfenis van Heer Costijn van Renesse en van de hem aangekomen van Aleid Uytterwijcke (RAND f 95 nr 2 in Reg Han pg 229).

Varia: in 1290, op 12 maart, verklaarde te Aalst ridder Jan van Renesse, Claes, Costijn en Henric Van Cats (allen broers), Wolfert van Kattedijke (allen ridder), ridder Hugo van Mairlant (Mallant) te Mallant Tholen (inv nr 1934 OHZ IV in 1279 Zie Van Empel pg. 380 II en Hollestelle pg. 66 Bron van Mieris nr. 2579 OHZ V 290. Bron van den Bergh OHZ II 305/306). Ook in vdB II nr 695: Opgaaf der goede luiden die de graaf Guy van Vlaanderen hulde hebben gedaan: Heer Ernoul van Goes, Gerlof en Claes Van Cats (Orgineel in Prov archief Oost Vlaanderen).

1299: In een oorkonde van 16 februari stelt Nicolaas III Van Cats ridder zich borg tegenover Graaf Jan I van Holland voor Jan van Renesse, ridder, die op een vastgestelde dag in Rijnenburg in gijzeling zou gaan, en verklaart nu Jan van Renesse niet is gegaan hij aan de bepalingen van de borgstelling zal voldoen. Wordt mede verklaard door Floris van Borsele, Gijsbert van Abcoude ridders, Gerulf (Gherolf) Van Cats, knaap (OHZ V nr. 3444 pg. 990). Afschrift van 7 november 1299 van deze oorkonde bevindt zich in ARA nr. 2144 archief LRK Holland. Zegel van Gerulf (Gherolf) Van Cats. Idem van Nicolaas en de andere ridders. Oorkonde gemaakt op Zandenburg (Veere) (pg. 991). Ook in vdB II nr 1055 met als oorkondeplaats Zandenburg te Veere, daarin staat dat Nicolaas Van Cats

ridder verklaart dat door hij zich borg had gesteld voor Jan van Renesse en deze niet verschenen is hij derhalve verplicht is zich naar Rijnsburg te begeven. Getuigen zijn Floris van Borsele, Gyselbert van Abswoude en Gerolf Van Cats knaap (Orgineel Reg EL 41 f 39 ARA).

Gerolf is in 1316 belast met het opstellen van een overeenkomst van alle tienden van St. Pieter in Zeeland aan Graaf Willem III samen met Willem die Vrieze Heer van Oostende, Jan van der Maelstede en Gilles van Oostkerke (Grijpskerke Graafschap pg. 307-308. en Boxhorn lib 2 pg 611. en Rekening van Jan de Keizer 1323, idem Grijpskerke Graafschap pg. 308. Zuydweg pg 61. Lenselink de staten van zeeland pg. 51 Bron Fruin Keuren van zeeland pg 114 archief GvH nr 1114 gedateerd op 9 maart 1316. Inleiding Archief LR BWS. ZA. Dekker, ZB pg. 372).

Hij voerde als wapen het oude wapen Van Cats net als Gerolf, Henric, Gherolfe en Witte. Dat was het Sint Andrieskruis. Voor Nicolaas I en II was het een gaande kat (Bron Obreen, Holland Vlaanderen pg. 28).

9. 7. 1 **Costijn Gerlofzn Van Cats** vermeld in 1334 en 1368

Leenbezit en Renten: in 1368 een rente op goederen gelegen te Cats, voorheen van Nicolaas Costijnzn Van Cats, 5 ½ mark uit de bede voor Costijn Gerlofzn (archieff van de Heren van Voorne nr 314 pg. 56).

Gerlof Gerlofzn vermeld in 1342 en 1343 als Magnus ende Gheerlof, Gheerlofskindern die 6 gemet in ambacht Cats bezaten (pg 324 (idem in aug 1343 pg 342) Rekeningen II Henegouwen Smit).

9. 7. 2. **Raes Gerlofzn Van Cats** vermeld in 1310 en 1330. Broer van Wouter en Nicolaas.

9. 7. 3 **Nicolaas Gerlofzn Van Cats** in 1323 als knaap. Broer van Raes en Wouter.

Bij de overdracht van het Graafschap Holland, Zeeland en Friesland in 1348 aan Margaretha van Beireren was de Heer Van Cats ook aanwezig

Leenbezit en Renten: bakengeld van de tol op de Honte.

1344: In een oorkonde van 1 mei "'t ambacht van Clais Van Cats en een vroone". Een vroone is een plaats die vrij was van belasting en waarop meestal een kasteel stond. De kern en oergrond van het ambacht. Van Steensel meldt dat ook als vroone en vroomlanden vrij van belasting en de grond waarop de hofstede en daarbij omliggend land, vrij van het schot (Van Steensel, Edelen, belastingheffing en politieke verhoudingen in Zeeland, 2009 pg 5).

1344: Nicolaas Van Cats verkocht ambachtgoederen aan Pieter van Overbordene (geslacht uit Tholen/St. Maartensdijk) voor 3 vlaams groot (Hollestelle Tholen pg 195).

Varia: 1310, 5 december: Arnout van Wezemaal Heer van Bergen op Zoom doet uitspraak in een geschil tussen zijn leenmannen van het bakengeld op de Honte en de Schelde en de inwoners van Zandvliet en bepaalt dat de laatsten geen bakengeld zijn verschuldigd en hun goederen vrij mogen vervoeren. Een uitspraak tegen de Heren Raes, Wouter en Nicolaas Van Cats (gebroeders) leenmannen dus, er is een afschrift in het GA Bergen op Zoom (Archieven Raad en Rekenkamer BoZ Inv, nr 1 Cartelarium van de heren van Bergen op Zoom f 87-88. idem f 70 nr 90. Zit ook in Moll VMOR VII 1924 pg 69-60 Het Zuiderkwartier Nr II).

Tekst: "dat here Raesse Gherlofs van Kats, here Wouter ende Claes haer broeder, Hessel van der Creke, ende Claus zijner broeder, onse man, panden onsen lieden van Zantvliet alse het bakengeld, dat zij van ons houden ende onse manne zijn (Oork Brabant Breda II nr 1523).

1311, Juni: Lijst van schaden door de Vlamingen toegebracht aan de kooplieden van Dordrecht tijdens de Vlaams-Hollandse oorlogen. Daaronder: Nr 14, Heer Gherolf Van Cats et il monnes de Reimerswaale ki banit estoient de Zelande, a Jan Brugge devant caloe ter waarde van 17 lb Hollands. Nr 15, Pieter Willemzn uit Cortgene tegen Jan Gilleszn, waarde 30 lb Hollands. Nr 16 Gherolf Van Cats tegen monnen van Reimerswaal, 40 lb Hollands. Nr 22 Willem Heynezn van Duvelant, tegen banuit de le Goire waarde 15 lb Hollands. Nr 27, Lange Willem van le Goes, Simon Fyole a willem Van Cats, 32 lb en 10 s Hollands. (Niermeyer Beneden Maas I nr 184). Ook bij Ramaer (BVG0 1932): Ghisetan van Waarde, 42 tourn, Ellic zoon van Gerard van St. Maartensdijk, 100 sch, Claes Willeman van Stavenisse, 5 sch, Wilwaeghe van Zierikzee, Heer

Johan van Kruiningen 2000 pond, Heer Gherolf Van Cats et monnen de Reimerswaal a Johan Brugge devent Clave, 17 pond Hollands, Gherolf Van Cats de Renerre, a Johan Gilleszn, Pieter Willem de Cortgene a Johan Gilleszn 30 pond, Aechte van Zierikzee, 10 pond, Hugheman Everdeizn, 10 pond, Willem de la Goes, Simon Fyole en Willem Van Cats se nef h la perdue, 32 pond, Johan de la Waerde, Marchan de Hollande une met ka Jehan Crabbe e Boudijn Crabbe de la Mue (pg 68 J Ramaer Het graafschap Holland, de Rijn en Maasdelta en de stichting van Dordrecht in de 11 e eeuw. BVGO 1932).

9. 1. Jan Nicolaaszn van Kets /Cats werd, als oudste, opvolger van Nicolaas III Van Cats en NN.

Heerlijkheden: Heer van Burcht en Zwijndrecht 1331-1358.

Leenbezit en Renten: via zijn moeder belangen in de tol van Brugge (Damme?) dat hij in 1331 verkoopt incl de delen van zijn zusters (Verelst Burcht I pg 93. Bron RAG Oorkonden Graaf van Vlaanderen supplement Wijffels, inv nr. 633. Van Engen, Nicolaas Van Cats pg. 250).

Het betreft hier Beatrijs, Catherine en Agnes allen dr van Nicolaas Van Cats die hun broer volmacht geven (Archief Graaf van Vlaanderen nr 303. Archief Oost Vlaanderen). Getuigen zijn Simon de Lantmeter, baljuw van Land van Waas en andere grafelijke leenmannen (Idem nr 63).

9. 2 Beatrijs Nicolaasdr Van Cats/Van Kets, Vrouwe. Vermeld in 1331.

Zie bij Catharina en Agnes.

9. 3. Cateline of Catherine Nicolaasdr Van Cats/Kets, Vrouwe. Vermeld in 1331 en 1332 non abdijs Waterlooswerve en Noorddijk.

Leenbezit en renten: Zij krijgt in 1332 samen met haar zusters Agnes en Batrijs 40 pond jaarlijks van Graaf Willem III. Na hun overlijden komen de renten aan abdijs Waterlooswerve (AGH f98v nr 592 Reg EL 13 f 122 en EL 20 f 98 v in Reg Han pg 203). In 1333 RM BWS betaalt hij een rente aan Lysbethen en Jkvr Beatricen, Katerine en Agnesse Van Cats van 20 pond (Bron Rekeningen Henegouwen Smit pg 184/185. Reg EL 13 f 122 en EL 20 f 98 v in Reg Han pg 203).

In 1333 worden een Jkvr Katheline en haar zuster vermeld met bezittingen in de Welle (idem in 1342 pg 322, idem in aug 1343 pg 340). Jkvr Paweline, haar zuster, idem in Gheerolfsdijc.

In 1333, een Jan Hendrikzn van 15 m. 2 s (idem in 1342 maar dan Heer Raes van Kruiningen, en Jkvr Kateline ende Ysaude, Jan Hendrikzn kinderen pg 322) (idem in aug 1343 pg 340).

Idem van 8 m in Wissenkerke, 4 s 6 d (zie boven in 1342 pg 322) (idem in aug 1343 pg 341).

Idem van 6 ½ m 41 r in Welle, Dijckshoeke en Lisse 4 s 2 d (idem in 1342 zie boven pg 322) (Idem in aug 1343 pg 341). (Bron Rekeningen Henegouwen Smit pg 174-179). Zie bij Lijsbeth.

In 1342: In ambacht ser Abbenkerke krijgen Lijsbeth haar zuster en haar kinderen in leen van Katerine dr van Nicolaas Van Cats, 3 gemet 10 r. , idem van 222 gemet 10. (Rekeningen I Hengouwen Smit pg 239. Idem in 1343 pg 298).

1335: Jan van Kets, Heer van Burcht en Zwijndrecht, brengt samen met zijn zuster Katelijne hulde aan de Vlaamse Graaf Lodewijk van Namen (Verelst Burcht I pg 93).

9. 4 Janen of Agnes Nicolaasdr Van Cats of Avese of Agnes Nicolaasdr Van Cats/van Kets, Vrouwe. Vermeld in 1331 als non in Noorddijk (OLV klooster te Emelisse) Zie bij Beatrijs en Catharina en Lijsbeth.

Leenbezit en renten: Ava van Kets wordt ook vermeld bij Prims in zijn tweede boek "De geschiedenis van Antwerpen" maar dan als eigenares (in 1295) van een mansus met haar mannen in Clapdorp nabij den Koepoortbrug (pg 263). Zij was dus niet onvermogen. Ook dus vermeld in 1331.

Ava (Avese) Nicolaasdr van Kets wordt op 11 april 1296 vermeld in een oorkonde waarin Raes Berthout, cantor van het kapittel van Antwerpen, Jkvr Beatrix van Scherpenisse (Scerpenisse) wier verwante, Ava van Kets, begijn was in de Begijnenhof te Antwerpen en ook onder dit kapittel viel, dankzij ridder Hugo van Mallant het kapittel een nieuwe kapel kan inrichten met een altaar in de OLV Kerk in het begijnhof (F Prims Geschiedenis van Antwerpen De 13 e eeuw II. 3^e boek 1929 pg 197).

7. 3. Costijn Nicolaaszn Van Cats. (voor 1321) Zoon van Nicolaas Van Cats en Beatrix van Burcht. Hij had een zoon **8. 3. 1. Nicolaas** en drie dochters: **8. 3. 2. Elisabeth(Lijsbeth)** en **8. 3. 3. Aechte (Aagte)** en **8. 3. 4. dr NN** die huwde met **Willem van Berchem**. Costijn Van Cats wordt genoemd vgl vd Broecke kastelen pg 262 als zoon van Nicolaas Van Cats. Hij doet hierbij de suggestie dat de Van Catsen afkomstig uit Souburg zouden zijn (lijkt onwaarschijnlijk GW pg. 262-264).

Heerlijkheden: Heer Van Cats. Wordt als zodanig vermeld in 1305, 1315 en vermeld tussen 1270 en 1278. Kan dus ook twee verschillende personen zijn. .

Varia: 1290: Op 12 maart verklaarden te Aalst Claes, Costijn en Henric Van Cats (allen broers), trouw aan de Vlaamse graaf (Roth pg. 113 In 1290). In een oorkonde verklaren 29 heren uit Zeeland BWS zich te schikken naar de uitspraak die Guy Graaf van Vlaanderen, Jan I Hertog van Brabant zullen doen in hun geschillen met Floris V. Gezegeld door Jan van Renesse CSN nr 1152, Jan van der Maelstede CSN 1075, Nicolaas van Malland CSN 1080, Nicolaas Van Cats CSN 984. Ondertekend doch niet gezegeld: Wolfairt van Cattendijke, (nordbuelant), Henric Van Cats, Costijn Van Cats, Scuwelot van Geersdijk, Danckaert Danckaertszn (Scouwen), Renger zoon van Monnekin (Scherpenisse), Jan Monster, Jan Arnoutzn van der Gous (Goes) (Inv nr 2482 pg 835 OHV IV Kruisheer. Roth, pg. 119). Idem in vdB II nr 716 datum 2 juni. Daarin staat dat zij de uitspraak opdragen in het geschil met Floris aan bovengenoemde heren Guy, en Jan van Brabant. .

1292: Op 1 augustus verklaren een twintigtal Zeeuwse edelen en leden van het geslacht Van Cats zich trouw aan Vlaanderen omdat Floris V zijn afspraken niet nakomt (Obreen, Graaf Floris V pg. 144/145, Oork II nr. 285). Van Empel II noemt de Van Catsen en de van Borselen minus Wolfert de leidende edelen (vdB II nr 825). Wolfert van Borsele en andere Zeeuwse edelen verklaren, omdat Floris V hen uit hun goederen heeft verdreven en zijn beloften niet nakomt, hulde aan de Graaf van Vlaanderen, o.a. Henric en Costijn Van Cats, Henric Gilleszn, Jan Willemzn van Baersdorp, Splinter Dodijnzn.

1292: In een oorkonde van 1 augustus geeft Guido, Graaf van Vlaanderen, geldelijke compensatie aan o.a. Hendrik Van Cats vanwege het feit dat de Graaf van Holland goederen van hen in beslag heeft genomen vanwege de oorlog met Vlaanderen (OHZ V nr. 2740. pg. 220/221). Op dezelfde datum een oorkonde waarin de bedragen worden vastgesteld voor Hendrik Van Cats (CSN nr. 985, (tue hondert ende vichtich), Costijn Van Cats CSN nr. 987(hondert en seuentich),, OHZ V nr. 2741 pg. 223/224). Costijn Van Cats, uit zijn goed verbannen door Graaf Floris V (Obreen, BMHG pg. 28, Oork nr 825, Van den Bergh, II nr 825 in Gosses "Rechtelijke organisatie Zeeland", pg 7).

Costijn Van Cats, Heer Van Cats, zijn zegel is te vinden samen met die van Graaf Floris V (Grijpskerke Graafschap pg. 307).

Hij behoorde bij de groep Zeeuwse edelen die Graaf Floris V als hun leenheer lieten vallen ten faveure van Guy van Dampierre Graaf van Vlaanderen. Daarbij hoorden naast Costijn, Nicolaas (zijn broer) en Hendrik Van Cats (oom ?) Wolfert, Floris, Raes en Jan van Borsele, onder leiding van Jan van Renesse. Na een verzoening met Floris V liet Floris V Jan van Renesse gevangen zetten. Dit bracht hem opnieuw in conflict met de Van Borselen en de Van Catsen. In 1292 gaven zij in een oorkonde aan dat zij de Graaf van Vlaanderen te kennen als hun leenman BWS. Als wapen een Sint Andrieskruis en 12 aanstotende ruiten. Ook gebruikt bij oorkonden in Schoonhoven. In 1290 wordt Costijn vermeld als zoon van Heer Hendrik ridder Van Cats en kiest partij tegen Floris V (Obreen, Holland-Vlaanderen pg. 29, Bron Oork II nr. 666, 667, 716, 754). Costijn werd in 1292 door Graaf Floris V uit zijn goed verbannen (Obreen, Holland Vlaanderen, pg. 28. Oork II nr. 825).

1300: charter van 30 maart waarin Syman van Geersdijk, zoon van Thomas, geeft aan zijn zoon **Petrus van Geersdijk** en aan zijn vrouw **8. 3. 2 Elisabeth Van Cats**, dochter van Costinus (Costijn), conform het huwelijkscontract 30 pond zwart tornoois die zij ontvangt uit de tienden van Syman. *1300, 30 april:* Akte van bevestiging door Gijsbert, deken en kapittel St. Pieter van de huwelijksvoorwaarden tussen Simon Thomaszn en Elisabeth dr van Costijn Van Cats (Archief GvH nr 1082).

1302: Costijn Van Cats, voert het zegel van Sint Adriaan (kruis), net als Nikolaas. Wellicht is hij Gosewin, van hem wordt nog een dochter vermeld, Elisabeth (AGH). Deze Elysaabeth trouwt vgl een charter van Henegouwen een telg uit het geslacht (Petrus) van Geersdijk (1300). Kan ook de Costijn zijn 1292 (Bron Henderikcx Henegouwen, scriptie).

1292: In een oorkonde van 1 augustus geeft Guido Graaf van Vlaanderen geldelijke compensatie aan o.a. Hendrik Van Cats vanwege het feit dat de Graaf van Holland goederen van hen in beslag heeft genomen vanwege de oorlog met Vlaanderen (OHZ V nr. 2740. pg. 220/221). Op dezelfde datum een oorkonde waarin de bedragen worden vastgesteld voor Hendrik Van Cats (CSN nr. 985) twee hondert ende vichtich, Costijn Van Cats (CSN nr. 987) hondert en seuentich (OHZ V nr. 2741 pg. 223/224). Costijn Van Cats uit zijn goed verbannen door Graaf Floris V ZObreen BMHG pg. 28 Oork nr, 825. van den Bergh II nr 825. Gosses Rechtelijke organisatie zeeland pg 7).

8. 3. 1. Nicolaas Costijnzn Van Cats/van Kets. ridder, 1321. Vermeld in 1324, 1325, 1327 1328 1332 1333. Overleed voor 1334. Zoon van Costijn Van Cats en NN AGH 303 f 71 v nr 257 ZE 260. AGH 303 f 100 v nr 601 ZE 610. AGH 303 f 63 r nr 315 ZE 319. AGH 303 f 73 v nr 411 ZE 423). Hij was gehuwd met **Catharina van Baersdorp Gillesdr Dankertszn.** Knaap 1328. Zie 1321. Zij kregen twee dochters: **9. 3. 1. 1 Aechten** en **9. 3. 1. 2 Lysbeth** (vermeld in 1321) Lijsbeth Nicolaasdr Van Cats /Kets abdis van abdij Waterloooswerve en Noordijk, Emelisse. Abdis tussen 1332/1342. en wellicht een zoon **9. 3. 1. 3 Hendrik** .

Functies: Raad van Graaf Willem III, 1328 (Lenselink de staten van Zeeland pg 55) In 1328 worden op Noord-Beveland twee dijkgraven benoemd, instelling door de Graven van Holland en Zeeland. Een van de dijkgraven is Nicolaas Van Cats als dijkgraaf Noord-Beveland beoosten Wijtvliet en er is een dijkgraaf bewesten Witvliet (19 maart 1328) (Bron Priester pg. 30). Dit gebeurt te Middelburg door Graaf Willem III persoonlijk (Campen en Soele Priester pg. 14).

1328, 18 maart: Dagvaart te Middelburg. Graaf Willem III verleent een nieuwe keur voor 7 jaar. BWS aanw. o.a.: Jan van Kruiningen, Floris van Borsele, Costijn van Renesse, Nicolaas Kervinck, Henric van Everingen, Nicolaas Van Cats, allen ridder, Claes van Borsele, Boudin van der Maelstede, Henric van Reimerswaal, Gilles Pieterzn van Baersdorp, Jan Hendrikzn, Mande Simonzn, Willem van de Westkerke, Raden Jan Wissezn van Bordendamme (Dagvaarten Zeeland nr 10).

Heerlijkheden: Heer Van Cats. *1318:* Heer van Emelisse en Welle *1321.*

Leenbezit en Rentten: Zijn ambachten Cats, Welle en Emelisse omvatten 1100 gemet. Hij mag die in 1321 splisten in twee gedeelten van ieder 550 ambacht voor zijn beide dochters. Het betrof het ambacht Cats bewesten Zwaals (het oude Cats). De omvang Van Cats Nieuweland bedroeg 688 gemeten en 195 roeden. Het oude Cats, ook wel Cats bewesten Waals, bevatte de gehuchten Hamerstede, Edekinge of Nieuwerkerke en omvatte 1322 gemeten en 88 roeden. Deze goederen waren verloren gegaan na de houding van Nicolaas II. Nicolaas Costijnzn !! kreeg deze goederen terug nl. Cats, Emelisse en Welle (Archief land van Blois Inleiding pg 9).

Hij mocht dus zijn dochters erfelijk maken. Hij moest hiervoor 340 pond betalen aan de graaf en onder andere aan Hendrik Nicolaaszn Van Cats en Hendrik Van Cats (ieder 60 pond) die dit geleend hadden aan de Graaf. In 1321 staat zijn schoonvader borg voor de schulden van de Graaf (AGH 303 f 34 v nr 98. Archief Gerecht Blois. T nr 1178. pg 1. Dekker ZB pg. 476. Bron van Mieris Charters II pg. 253/245 van Engen Nicolaas Van Cats pg. 235 Bron is van Mieris Charters II pg 243-254. nr 313 van Steensel ZE pg 273).

In 1334 worden in het ambacht Cats diverse goederen verkocht: 40 à 50 gemet op Noort Bevelant, voorheen van Heer Claes Costijnzoon Van Cats. Ook bleek er een rente op te zijn voor Costijn Gerlofzn (Kort Voorne nr. 124 pg. 36. Nogmaals bij Kort Voorne nr. 125 pg 36 Toll Voorne Na Vorsch 1905 pg 340 19 april 1334 en 19 september 1334).

Tienden in Wissenkerke (1325)

1326, 30 maart en 1327, 29 maart: Verlij met tienden in ambacht Emelisse in Verhoutendorp in pacht, gekocht van Heer Nicolaas Van Cats, ridder (Reg EL 13 f 92 en EL 20 f 73. in Reg Han pg 149. AGH 303 f 73r nr 406 ZE 417).

1333: Claes Van Cats van 35 ½ m in Cats en Emelisse. 6 s 4 d (idem aug.1343 maar dan Heer Jan ende Claes, Claeskinderen Van Cats, 17 m en 3 kwartier tienden in Cats en Emelisse 3 s en 2 d en Pieter en Claes, Claeskinderen Van Cats tantis tienden 3 s 2 d) (pg 337. Bron Rekeningen Henegouwen Smit pg 174-179).

In 1343 bleek uit de ontvangsten voor Jan van Beaumont uit zijn goederen te Zeeland, door zijn

RM aldaar, Alout Janzn, dat de Landpacht van Heer Hendrikskinderen die voorheen van Claes Van Cats waren in totaal 70 gemet en 257 r, ook een Landpacht te Monster, voorheen van Heer Clais Van Cats

Clais Van Cats 2 m 100 r. Idem 3 ½ m 5 r in totaal 52 m. En een landpacht in Thevic die voorheen was van Heer Clais Van Cats idem den dijc en scor Totaal 88 m pg 475, 478, en 479 (Rekeningen II Henegouwen Smit). In 1345 in inkomsten uit verkochte ambachten die Pieter Gheerzn van Overbordamme kocht, het ambacht dat van Claes Van Cats was en dat ambacht toebehoort van Middeldiken, veren, visserij en vronen (Hamaker Rekeningen II Pg 339).

In 1344 bleek Jan van Beaumont via zijn Rentmeester (RM) op Noord-Beveland, Aloud Janzn (van Yerseke) aan het klooster Waterlooswerve van Heer Clais jaargetijden 20 s te betalen en werd aan de RM van tiendpachten, voorheen van Clais Van Cats, betaald (Bron Rekeningen II Henegouwen Smit pg 486/487).

Varia: In 1316 wordt Nicolaas Van Cats wordt aangewezen als uitvoerder van een vonnis van de Graaf inzake de dood van Jan van Westkerke door Gilles van Baersdorp (zijn schoonvader) en Floris van Borsele. Hij moet toezien dat het vastgestelde bedrag betaald werd aan de kerk van Scherpenisse en na zijn dood moesten zijn erfgenamen daar op toezien (Hollestelle, Tholen pg 242/243. van Mieris II pg 160).

In 1328 is hij getuige bij de nieuwe keur van BOS en BWS na het defintieve verdrag tussen Vlaanderen en Henegouwen waarbij Zeeland defintief werd afgestaan aan Graaf Willem III (Van Mieris II 420. AGH 313 f 84 en 85 nr 481 ZE 195 Fruin Keuren van Zeeland pg 125).

1327, 26 maart: Graaf Willem III geeft aan Nicolaas Van Cats en Willem Danckaetszn volmacht om jkvr Geertuid echtgenote van de zwakzinnig geworden Vries Oloudszn te helpen de zaken op orde te stellen en haar schulden te delgen evt. door verkoop van goederen (AGH 303 f 72 nr 403 ZE 414).

8. 3. 4. **NN Costijnsdr Van Cats** huwde met **Willem van Berchem**. Woonde te Welle.

Zij kregen drie kinderen: **Wouter** vermeld in 1323 als ridder, **Costijn** en **Jan van Berchem**.

Leenbezit: 300 gemet in Welle en Conichem later verdeeld onder de drie kinderen in 1315.

9. 3. 1. 1 **Achte Van Cats**, dr van Nicolaas Van Cats en Catharina van Baersdorp.

Zij was in 1325-1329 gehuwd met **Wouter Anthoniszn van den Vliete** (op NB), knaap 1328 (AGH f 84 en 85 nr 481 ZE 495). Hieruit wellicht kinderen die in 1333 worden vermeld **Jan 10. 3. 1. 1. 1** en **Pieter Achtekinderen (10. 3. 1. 1. 2)** en **Hughen (10. 3. 1. 1. 3)**. Achten huwde in 1325 met **Wouter Anthoniszn van der Vliete** uit Noord-Beveland en wellicht daarna met **van der Maelstede**.

Heerlijkheden: Vrouwe Van Cats (1321).

Leenbezit en Renten: Wouter bezat tienden in het ambacht Wissenkerke (1325) en 8 gemet tienden in ambacht Wissenkerke, met aan de noortzijde de zeedijk, de zuidzijde de weg die op Noord-Beveland loopt van Wissenkerke tot Campen, de oostzijde de weg die loopt voor Jan Pieter Hughezn, de westzijde de Campee. 1328, tienden in Weldijkshoek en Emelisse, 6 ½ gemet en 41 roeden (1329) (AGH 303 f 90 nr 518 AGH 303 f 73 v nr 411 ZE 423).

1325: Oorkonden van 30 juni en 1 juli waarin een regeling van het huwelijksgoed van Jkvr Achte Van Cats, met belofte van haar man, geen van zijn goederen te vervreemden, eer hij de daartoe verbonden tienden bezorgd heeft (Bron Reg EL 13 f 80 in Reg Han pg 141). AGH geeft aan dat op 30 juni Graaf Willem III vergunt jkvr Achte, dr van Heer Nicolaas Costijnzn Van Cats, ridder, te huwen met Wouter Anthoniszn van den Vliet en waarbij Nicolaas van Wouter jaarlijks 50 pond tournoois zal ontvangen (lijftocht) (AGH 303 f 64 nr 324 ZE 328 en idem nr 325 resp 329).

1325, 6 december: Graaf Willem III keurt goed dat Wouter Anthoniszn van den Vliet diens echtgenote Aagte, dr van Nicolaas Van Cats een lijftocht van 50 pond tornoois per jaar geeft, gevestigd en te trekken uit diens zuidtienden in het ambacht Wissenkerke en evt. ook op zijn noordtienden aldaar en ook gezegeld door Nicolaas Van Cats (AGH 303 f 66 v nr 346 ZE 353).

1329, 11 maart: Graaf Willem III verpacht aan Jan Hendrikzn de 6 ½ gemet en 41 roeden

tienden in de Welledijkshoek en in Emelisse. De verkopende partij was jkvr Aachte, dr van Nicolaas Costijnzn Van Cats en waarvan zij eigenaar was. Zij is dan gehuwd met Wouter van der Vliete. De jaarlijkse pacht is 4 sch en 2 d Hollands (AGH 303 f 90 nr 518).

Varia: In 1328 is hij getuige bij de nieuwe keur van BOS en BWS na het defintieve verdrag tussen Vlaanderen en Henegouwen waarbij Zeeland defintief werd afgestaan aan Graaf Willem III (Van Mieris, II 420. AGH 313 f 84 en 85 nr 481 ZE 195 Fruin Keuren van Zeeland pg 125).

8. 1. 1. Hendrik(Hendrikzn) Van Cats.

Leenbezit en renten: 1344, Heynric Van Cats wordt genoemd als Heer van Akkersdijke, zij het dat de erfgenamen van Heynric genoemd worden als de Heren van Akkersdijk (Holland). Zo bezit hij land nabij Rindveen. De helft van de opbrengst van 35 schelling gaat naar hen (Bron Historische Sprokkelingen 5).

Varia: Wordt vermeld in 1344 en in 1355. 1355, 15 maart: Graaf Willem V verleent Hendrik Van Cats amnestie tegen een zoengeld van 200 oude schilden (Bron KHA CvB f 62 v en LRK 41 f 7 v nr 31. Brokken Hoeken en kabeljauwen pg 579).

1344, 24 november: Graaf Willem IV beslecht een vete tussen Gilles van Brigdamme en Hendrik Van Cats over de doodslag van Hendrik van den Broek en Claas van Abbenbroek (Bron LRK inv nr 30 f 18 r en v nr 128. Brokken Hoeken en kabeljauwen pg 402, noot 26) De kinderen van Claas van Abbenbroek worden vermeld als erfgenamen op 10 ½ gaarden in Katendrecht, zijnde een leen van de hofstede Polanen (Kort, lenen hofstede Polanen nr 5. OvG 2006).

8. 1. 2 Pieter Hendrikzn Van Cats vermeld in 1358 in een akte van bevestiging van de Burgemeesters en Schepenen van Utrecht waarin wordt bevestigd dat Pieter Hendrikzn. Van Cats 6 ponden groten ten gunste voor Machteld, Vrouwe van Voorne moet betalen (Archief van Voorne Kort nr 149 pg 114/115).

10. 3. 1. 1. Jan en 10. 3. 1. 2 Pieter Aechten kinderen worden vermeld in 1333 in het overzicht van de ontvangst voor de tienden te Nort Bevelant aan de RM BWS allen eigenaars in Coninchem van 3 ½ m 10 d (idem in 1342 maar dan alleen Jan Aechtenzn 1 m 3 kwartier) en 10. 3. 1. 3 Hughe Pieter Aechtezn (tantis pg 321, (idem in aug 1343 en dezelfde vermelding als in 1342 pg 339).

7. 4. Hendrik Nicolaaszn Van Cats (voor 1300 vermeld, 1321). Zoon van Nicolaas Van Cats en Beatrix van Burcht.

Heeft een zoon **7. 4. 1. Costijn Van Cats** en een zoon **7. 4. 2 Nicolaas** en zoon **Pieter 7. 4. 3.**

Leenbezit en Renten: Heeft goederen op Noord-Beveland in 1290.

Varia: 1290, 12 maart: verklaarde te Aalst ridder Jan van Renesse, Claes, Costijn en Henric Van Cats (allen broers), Wolfert van Kattedijke (allen ridder), ridder Hugo van Mairlant (Mallant) te Mallant Tholen. (inv nr 1934 OHZ IV in 1279). Zie van Empel pg. 380 II en Hollestelle pg. 66 (Bron van Mieris nr. 2579 OHZ V 290. Bron van den Bergh OHZ II 305/306. Ook in vdB II nr 695) Opgaaf der goede luiden die de graaf Guy van Vlaanderen hulde hebben gedaan. Heer Ernoul van Goes, Gerlof en Claes Van Cats (Orgineel in Prov archief Oost Vlaanderen).

Op 1 augustus 1290: Graaf Guy van Vlaanderen laat sommen betalen aan Wolfert van Borsele, Gilles van der Poele, ridders, Raes van Borsele en Henrick Van Cats, omdat hun goederen in Zeeland door Floris V in beslag zijn genomen (vdB II nr 734).

1292: Hendrik Van Cats, zijn zegel en wapen wordt gevonden op een Charter van Rupelmonde van 6 augustus waarin edelen van Zeeland worden vermeld waaronder Hendrik (Grijpskerke, Graafschap pg. 307. Zuydweg, Varia Wapen. pg 60/61).

Ook wordt zijn wapen (kat en barensteel met vijf hangers) gevonden bij een oorkonde van de Stad Gent uit 1292. Ook vermelding van hem in 1295 en in 1315.

1290, 12 maart verklaarden te Aalst Claes, Costijn en Henric Van Cats (allen broers), trouw aan de Vlaamse graaf (Roth pg. 1130).

Vermeld in 1321 als zijnde dat hij geld had geleend aan de Graaf van Holland die hem terugbetaalt:

“aan. Nicolaas Costijzn Van Cats een bedrag van 60 pond.”

7. 4. 1. Costijn Hendrikzn Van Cats en NN overleed voor 1321. Zijn dochter **7. 4. 1. 1 Elysabeth** wordt in 1300 genoemd als de vrouw van **Petrus van Geersdijk**.

Heerlijkheden: 1290, heer Van Cats, Welle en Emelisse voor 1321.

Leenbezit: Samen met zijn broer Nicolaas 1100 gemet

Varia: 1292 Costijn Van Cats (zoon van Hendrik) van hem vinden we een zegel ook in de stad Gent. (12 aanstotende ruiten en een dwarsbalk). Zuydweg heeft hem afgebeeld (pg 56) en noemt een oorkonde van 1 augustus 1292, waaraan ook Henrik zijn zegel hangt. Randschrift Sig Costini filius Dn Henrici militis de Kas. Hendrik zelf hier verder op en dus de vader van Costijn die dus ook zijn zegel heeft hangen in de oorkonde van 1 augustus 1292 en bevindt zich in het archief stad (Gent Charters der Graven van Vlaanderen fonds de Genoie nr 646) ook afgebeeld door Zuydweg (pg 56) en een gaande kat met een barensteel met vijf hangers. Randschrift Heynric va Ca-s

Vermelding in 1290 waarin in een oorkonde 29 heren heren uit Zeeland BWS verklaren zich te schikken naar de uitspraak die Guy Graaf van Vlaanderen, Jan I Hertog van Brabant en Robert, Graaf van Nevers en oudste zoon van de Graaf van Vlaanderen, zullen doen in hun geschillen met Floris V. Gezegeld door Jan van Renesse, Wolfert van Borsele (CSN 753), Hugo van Kruiningen (CSN 1028), Wouter van Kruiningen (CSN 1026), Jan van der Maelstede (CSN 1075), Nicolaas van Malland (CSN 1080), Floris van Borsele (CSN 752), Nicolaas Van Cats (CSN 984), Dodijn van Everinge (CSN 843), Willem zoon van Gilles van der Muden. Ondertekend doch niet gezegeld: Willem, Heer van Striene, Diederic van Brederode, Wolfairt van Cattendijke, Gilles van der Poele, (nordbuelant) Henric Van Cats, **Costijn Van Cats**, Philips van den Nortdike, Henric zoon van Heer Gillion, Petrus van Lisse, Willem van Campen, Tonnis van den Vliete, Pieter Pieterzn, Scuwelot van Gersdijk, Anton van Cortkene, Danckaert Danckaertszn, (Scouwen) naast de reeds genoemde Wouter zoon van Heer Waddin, Renger zoon van Monnekin, (Scherpenisse), Wouter Soete van Sabbinge, Jan van Schengen, Hollander van Reimerswaal, Colin van der Stapele, Jan Monster, Jan Arnoutzn van der Gous(Goes) (Inv nr 2482 pg 835 OHV IV Kruisheer. Roth pg. 119). Idem in vdB II nr 716) datum 2 juni daarin staat dat zij de uitspraak opdragen in het geschil met Floris aan bovengenoemde heren Guy, en Jan van Brabant.

1290, 13 juni: Uitspraak in het geschil tussen Floris en de Zeeuwse edelen. Voor Noord-Beveland genoemd **Costijn Van Cats**, Philips de Noortdijk, Henric zoon van Heer Gilles, Pierens van der Lisse, Willem van Campen, Geuwelot, Anton van Kortekene, Danckaert, zoon van Heer Danckaert (vdB II nr 725). Interessant is de vermelding van Henric zoon van Gilles is dit Van Cats of Cattendijke? (GW).

1292: Op 1 augustus verklaren een twintigtal Zeeuwse edelen zich trouw aan Vlaanderen omdat Floris V zijn afspraken niet nakomt (Obreen, Graaf Floris V pg. 144/145, Oork II nr. 285). Van Empel II noemt de Van Catsen en de van Borselen minus Wolfert als de leidende edelen (vdB II nr 825). Wolfert van Borsele en andere Zeeuwse edelen verklaren omdat Floris V hen uit hun goederen heeft verdreven en zijn beloften niet nakomt, hulde aan de Graaf van Vlaanderen. oa Henric en **Costijn Van Cats**, Henric Gilleszn.

7. 4. 1. 1. Elysabeth Costijndr Van Cats huwde in 1300 met Simon of Pieter Thomaszn van Geersdijk.

7. 4. 2 Nicolaas Hendrikzn Van Cats. Zoon van Hendrikzn en NN

Huwde in 1327 met **jkvr Badeloch Wissendr uten Poele**. Lijftocht haar dan (AGH 303 f 77r nr 447).

Waarschijnlijk zijn hieruit de kinderen **Pieter**, **7. 4. 2. 1, Jan**, **7. 4. 2. 2** en **Nicolaas 7. 4. 2. 3** en wellicht nog een zoon **Costijn 7. 4. 2. 4**.

Heerlijkheden: Heer Van Cats

Leenbezit en Renten: De graaf bevestigt op 25 april 1327 de schenking van Nicolaas Costijnzn Van

Cats aan zijn echtgenote, jkvr. Badeloch Wissendr uit den Poel, met ene lijftocht van 16 gemet liggende in het ambacht Cats. zij zal daarvoor jaarlijks een pacht betalen van 6 penn hollands (AGH 303 f 77r nr 447. Reg EE 13 f 98. ZE 460 en EL 20 f 77 in Reg Han pg 161).

1328, 1 april: Graaf Willem III pacht aan Nicolaas Hendrikzn Van Cats 3 ½ gemet gelegen in het ambacht Cats tussen de Zuidweg en de weg bij het moer. Wolfert Bollaardzn de vorge eigenaar had dit verkocht aan Nicolaas. Nicolaas moet een jaarlijkse pacht betalen van 14 d hollands, gegeven te Middelburg (AGH. 303 f 82 v nr 474 ZE 488).

7. 4. 2. 1. Pieter, 7. 4. 2. 2 Jan en 7. 4. 2. 3 Nicolaas Nicolaaszn Van Cats.

Leenbezit en renten: idem aug 1343 maar dan Heer Jan ende Claes, Claeskinderen Van Cats, 17 m en 3 kwartier tienden in Cats en Emelisse, 3 s en 2 d en tienden van de graaf aan Pieter en Claes, Claeskinderen Van Cats tantis tienden 3 s 2 d (pg 337).

Varia: 1334, 24 oktober: Graaf Willem III vonnist in een geschil betreffende een erfenis. Hij sluit aan bij het besluit van de schout van de Hayman Hendrik Everdeizn. Het betreft de erfenis van Hendrik Willemzn van der Hayman. Er was bezwaar gemaakt door Pieter Nicolaaszn Van Cats, ook namens zijn zusters en broers (recht op een deel van de erfenis die jkvr Meynen weduwe van Jacob Geronxzn (van Overbordene GW). Wel is er recht als Jkvr Catharina van der Westkerke overleden is. Waarschijnlijk is zij familie van Van Cats (AGH 303. f 104 r nr 643 ZE 653).

1341, 28 maart: Claeszn Claes Van Cats toegelaten als nieuwe poorter van Zierikzee (Bron: Poortersboek Zierikzee I).

7. 4. 2. 4. Costijn Nicolaaszn Van Cats. Vermeld in , 14 maart. Graaf Willem V verleent amnestie aan Costijn Van Cats tegen een zoengeld van 160 oude schilden (Bronnen KHA CvB f 51 r LRK 41 f 6 v nr 24. Brokken Hoeken en kabeljauwen pg 578).

Heerlijkheden: Heer Van Cats en Emelisse.

Leenbezit en Rentten: in 1368 een rente op goederen gelegen te Cats, voorheen van Nicolaas Costijnzn Van Cats (waarschijnlijk zijn vader), 5 ½ mark uit de bede voor Costijn Gerlofzn (archieff van de Heren van Voorne nr 314 pg. 56).

1358. In dat jaar kreeg Costijn Van Cats toestemming van de leenheer dat hij te Emelisse accijns in de term van marktgeld mocht heffen en over mocht gaan tot bestrating van het dorp (Hollestelle pg. 61). Dresselhuis meldt dat dit voor een termijn van 7 jaar was. De produkten werden hierbij benoemd waarover marktgeld moest worden betaald; koren, erwten, vat bier, azijn, aam rijn/of pijp wijn, ton haring, eieren, paard, koe, varken, schaap, produkten van de smeden, schoenmakers, pelsemakers, vollers, wevers en parementiers (sieradenmakers of bewerkers van fijne stoffen, Verdam Middelnederlands woordenboek, Boerendonk, pg 30, Wandelingen pg. 154). Boerendonk Historische studie van den Zeeuwsen landbouw heeft de tekst "dat die straeten van Emelisse ghecayseyt, ende verbeter syn in alre manieren" (pg 14).

7. 5. Helwich (Hadewich) of Catharina Nicolaasdr Van Cats. Vermeld na 1275-1296. Dochter van Nicolaas Van Cats en Beatrix van Burcht. In 1296 al gehuwd met **Gysbrecht van Abcoude en Wijk** (1260-1300). ridder, Zoon van Sweder I van Zuylen, Heer van Abcoude (1240-1287) en Aafje van Schoonhoven. Hij wordt vermeld in 1296 en 1299 dan al gehuwd met Helwich. 1289 Gysbrecht II van Abcoude en Wijk 1289-1301. Hieruit: zoon **Sweder II van Abcoude en Wijk** (1307-1347) (Bron archief Huis Zuylen, Abcoude). Het huwelijk kende ook twee dochters **Petronella** (1280-1306)(Agnes Pieterne)huwde in 1300 of 1308 met **Johan van Beusichem van. Culemburg** (1260-1332). De tweede dochter **NN**, huwde in 1306 met **Hendrik van Diepenheim**. Een zoon **Sweder** (1288-1347) Deze huwde in 1300 met **Mabelia van Arkel** 1285-1317.

Gysbrecht stichtte kasteel Guntersteyn nabij Breukelen aan de Vecht en kasteel Abcoude. Smit vermeldt Gijsbert II van Abcoude en Wijk bij Duurstede tussen 1348-1371. Heer van Gaasbeek 1348, ridder 1348, Baanrots 1359, Raad van Graaf Aelbrecht 1359-1363 (Dagvaarten I I pg 148).

7.6 Asekin of Elisabeth Nicolaasdr Van Cats. (vermeld na 1271-na 1300). Dochter van Nicolaas Van Cats en Beatrix van Burcht. Asekin trouwt in 1280 met **Zweder I van Zuylen van Abcoude (1260-1322)** (zegel in CSN nr. 637 3n 638 uit 1268), of met Gysbert II van Abcoude 1250-1300, ridder en bouwer van het kasteel van Abcoude (Bron kwartierstaat van der Heyden). Andere bronnen melden dat Zweder I 1240-1307 trouwde met Aafje van Schoonhoven en dat hun zoon Gysbrecht trouwde met Hadewich. Daarna zou ze gehuwd zijn met Heer **Hugo Botter van Schoonhoven (1249-1280)**. Wordt ook wel andersom gemeld dus eerst Botter en dan Zweder. Uit dit huwelijk kwamen **Jan van Abcoude (1305-1338)** en **Gijsbert van Abcoude (1310-1372)**, die huwde met **Johanna van Horne (1320-1356)**. Een andere lezing is dat onze Asekin daarvoor getrouwd was met Heer Hugo Butter van Schoonhoven (1249-1280). Dit huwelijk kende een zoon **Arnold van Heusden** die in 1160! trouwde met Justine. Hij overleed in 1195. Hij was de zoon van Floor Herbaren van der Leede (1175 te Langerak-1204) en NN Hugo Botterdr (1179). De broer van Hugo Butter was Heer Jan I van Schoonhoven van der Leede (1200-1276). Sweder II en Mabelia hadden twee zoons Jan van Abcoude 1305-1372 en Gysbert van Abcoude 1310-1372 deze huwde met Johanna van Horne 1320-1356. Als het Gysbrecht van Abcoude (wapenschild in Jansen Hoekse en kabeljauwse twisten pg, 12.) hij is die trouwde met Hadewich(Askewin)Van Cats, woonde te Duurstede op het kasteel Duurstede die voor het eerst wordt vermeld in 1322 (Waale, Arkelse oorlog pg. 36-37). Eea blijft onduidelijk.

In 1333 wordt een Zweder van Abcoude vermeld als bezitter van goederen op Noord-Beveland te Wissenkerke, 10 gemet, idem in 1342 en 1343. Overzicht van de ontvangst voor de tienden te Nort Bevelant aan de RM BWS Wissenkerke: Heer Zweder van Abcoude van 10 m 6 s en 4 d ! (idem in 1342 pg 323), (idem in aug 1343 pg 341). Zweder wordt vermeld in de ontvangsten van de tienden van de RM BWS in 1333, 1342 en 1343 en hij bezit 10 gemet tienden in Wissenkerke Nort Bevelant in 1342 (pg 323 en pg 341).

Overzicht van leden geslacht Van Kets (in Vlaanderen)

Dit is een voortzetting van het Zeeuwse geslacht Van Cats dat na hun nederlaag tegen de tweede Graaf van Henegouwen en Holland hun stamslot in Cats verplaatste naar Zwijndrecht (Vlaanderen).

In het kort wordt nog ingegaan op de al reeds vermelde Van Catsen maar m.n. in relatie met Vlaanderen en vervolgens op de leden van het geslacht van Kets aldaar.

6. 1. 1. Nicolaas van Kets I gehuwd met **Beatrix van Burcht** (vermeldingen tav Vlaams bezit) Beatrix van Burcht echtgenote van Nicolaas van Kets sticht in 1296 de OLV Kapellerij. De diensten van deze kapellerij moesten beurtelings opgedragen worden in de kerk van Burcht of in de curtis van de Heer van Burcht in Burcht (Verelst Burcht I pg 166). Op 21 september zou dit gebeurd zijn (datum oorkonde), als Vrouwe van Burcht en weduwe van Nikolaas van Kets (Verelst I Burcht pg 92 Bron RAG Oud Bisschoppelijk Archief B 5139). Verelst meldt dat zij ook al vermeld wordt in 1286 (Idem Bron SAG Reeks 89 I Inventaris van pairen door Gilles de Crane) op 23 maart 1575.

Als kinderen worden genoemd **Nicolaas II van Kets en Catharina (van Kets)** Vrouwe van Abcoude (Idem pg 92). Als uitvoerders van haar testament worden aangewezen Jacob, deken van het land van Waas, haar zoon Nicolaas Van Cats, hun dr Catharina Van Cats en E. Mathijs, pastoor van Burcht (Bron RAG Oud Bischoppelijk Archief B 5139. D Verelst Zwijndrecht II pg 281/282). Krijgt op 15 april 1281 van Gwijde van Dampierre, Graaf van Vlaanderen, het recht om hoge justitie te voeren, samen met alle bezittingen die de graaf nog had in Zwijndrecht en Burcht. Daaruit blijkt dat blijkbaar eerder de lage en middel justitie was gegeven (Verelst Burcht I pg 87 Bron ARA Chaarters van Vlaanderen 1^e reeks 2393 SAG reeks 93 bis 14 f 74 v). Vidimus op 21 augustus 1305 van de abt van St Michiels abdij te Antwerpen (Idem pg 92). Volgens Dumont (Fragments pg 18) vond de belening plaats door de Vlaamse graaf op zijn kasteel te Male (Verelst, Burcht I pg 87). De heerlijkheid zou dus in twee fasen geschonken zijn.

Heerlijkheden: Heer van Zwijndrecht en Burcht, 1281 (Verelst, t Pg 78 Bron, Wijffels, Oorkonden graaf van Vlaanderen, nr 303).

Leenbezit en Renten: Kasteel Crayenhof nabij Burcht. In 1281 kocht Nicolaas Van Cats nog enige bezittingen aldaar zoals een schor, buiten- en binnenvisserij. Deze eigendommen behoorden toen aan Jan van Zwijndrecht.

In 1281 wordt Nicolaas van Kets (Kats) vermeld als Heer van Zwijndrecht en Burcht en van een kasteel genaamd Crayenhof. Deze is in 1947 afgebroken (Archief Verkavelingen van Zwijndrecht en Burcht 1230).

Varia: Bijzonder is te vermelden dat na de dood van Nicolaas (1283) er ieder jaar een jaargetijde werd gehouden in de kerk van Burcht door 5 priesters op St. Lysebettedag (19 november). Op de zondag na St. Elisabethdag werd er een St. Elisabethmaaltijd voor de armen gehouden waarvoor altijd dezelfde ingrediënten werden gebruikt nl: 1 zak tarwe, 1 varken, erwten, kruiden en 3 hamels. Na 1560 werd dit vervangen door het uitdelen van brood (Verelst, Zwijndrecht II, pg 326).

7.2 **Nicolaas II van Kets**, zoon van Nicolaas I en Beatrix van Burcht.

Heerlijkheden: Heer van Burcht en Zwijndrecht. Kinderen: **8. 1. Nicolaas III**, **8. 2. Wouter**, **8. 3 Catharina?** en **8. 4 Willem?**

1298: In een oorkonde van 6 april belooft ridder Nicolaas Van Cats ten overstaan van Willem zoon van de Graaf van Vlaanderen en acht Vlaamse edellieden dat hij in het gebied de heerlijkheid en het gerecht die hij van Guido Graaf van Vlaanderen houdt, hij in zaken van doodvonissen, totdat er een gerechtelijke uitspraak in de zaak is gedaan (OHZ V nr. 3385 pg. 905). Blijkbaar bezat Nicolaas goederen van de graaf in Vlaanderen. De Vlaamse delen waren Wauter van Aernghem, Willem de Montaigne, Gerard van Vianen, Gerard van Gent en Sottegem, Philips van Maldgehem, Philips van Axel (pg. 9000).

Varia: 1307: Klachten van Antwerpen tegen Nicolaas van Kets wegens het afnemen van geld van passeerende schepen, het niet laten varen van veerschepen en van een schip in brand steken. Wat dit laatste betreft kan er geen bron worden aangewezen (Verelst, Burcht I pg 85). Rond deze tijd (begin 14^e eeuw) vindt er een proces plaats tussen dame Van Cats en haar zoon Nicolaas Van Cats in het land van Waas er worden dan getuigen opgeroepen aan het Hof van de Graaf van Vlaanderen (Bron: Archief Graaf van Vlaanderen nr 347).

1315: Vermelding van Vrouwe van Kets, Vrouw van Burcht en Zwijndrecht waarin zij een getuigenis geeft inzake het Vlaams recht op de Schelde voor de baljuw van het Waasland (Verelst I, Burcht, pg. 93. Bron: F. Prims, "De rechten van Brabant en Vlaanderen op de Antwerpesche Schelde" in VeMKVlAcTL 1931 pg 902).

8.1 **Nicolaas III van Kets (-1331)**. Zoon van Nicolaas II en Catharina van Baersdorp.

Kinderen **9. 1. Jan** **9. 2. Beatris**, **9. 3 Cateline** en **9. 4 Avese** (Dumont, Fragents Genealogiques Gand 1862) en op pg 18-20 ook en stamboom publiceerde over van Kets, waarin Nicolaas III tweemaal was gehuwd en twee kinderen had **9. 5 Wouter** en **9. 6 Otto van Kets**. Wouter van Kets vermeld in 1375. Vgl Dumont zou Wouter een zoon hebben **9. 5. 1 Costijn van Kets**. De stamboom loopt daarna tot het midden van de 15^e eeuw. Waarschijnlijk onjuist. Hij had vier kinderen Jan van Kets, Beatrijs van Kets (vermeld in 1331), Katelijne van Kets (vermeld tussen 1331-1355) en Avese van Kets (vermeld in 1331). Verelst noemt als kinderen van Heer van Burcht (1296 -1331): Catharina die in 1296 overleed (pg 94, vgl mij is dat de vrouw van Nicolaas II van Kets (van Baersdorp)) en Wouter van Kets (vermeld in 1303).

Heerlijkheden: Heer van Burcht (1296 -1331)

Leenbezit en renten: 1331, 17 mei: Oorkonde waarin de kinderen van Nicolaas van Kets hun broer Jan van Kets toestemming geven om de rechten van de Brugse tol, eigendom van hun. moeder, te verkopen. (Verelst, Burcht I, pg 93. Bron: RAG Oorkonden Graaf van Vlaanderen, supplement Wijffels 633).

In 1331 geven de drie! dochters van Nicolaas Van Cats (zie 1283) en hun broer Jan opdracht om hun belangen in de tol van Brugge van hunner moeder te verkopen (RA Gent, oorkonden graven van Vlaanderen, Wyffels, inv, nr 633. van Engen Nicolaas Van Cats pg. 250).

1331, 17 mei: Oorkonde waarin de kinderen van Nicolaas van Kets hun broer Jan van Kets toestemming geven om de rechten van de Brugse tol, eigendom van hun moeder, te verkopen. (Verelst, Burcht I, pg 93. Bron: RAG Oorkonden Graaf van Vlaanderen, supplement Wijffels 633). Het betreft hier Beatrijs, Catherine en Agnes allen dr van Nicolaas Van Cats, die hun broer volmacht geven (Archief Graaf van Vlaanderen nr 303. Archief Oost Vlaanderen. idem nr 635).

Varia: 1312-1324: Vermelding van Heer Claes van Kets in het jaargetijdenboek van het begijnenhof Antwerpen (Verelst, Burcht I, pg 930).

8.2 Wouter Van Cats. Zie overzicht van de Zeeuwse stam.

8.3 Catharina Van Cats. Zie overzicht van de Zeeuwse stam.

8.4 Willem van Kets, ridder (1317) en echtgenote **Catharina van Bussenghem Gosendr**, beleenden tienden van Bannerbroek aan haar oom Gilles van Bussenghem, kapelaan OLV kapittel te Antwerpen (Bron: Archief OLV Kerk AAB Deel 37 pg. 15/16). Een Gilles van Busseghem wordt ook vermeld op 18 januari 1277 als hij zich borg stelt voor de verkoop van de tienden van Merxem-Schoten aan het kapittel OLV te Antwerpen (Prim gesch van Antwerpen IV regs OLV nr 166 pg 41).

1317: In een oorkonde van 24 Juni geeft de Schepen van Duffel aan Katerina van Bussenghem (Beusichem) Gosendr en haar echtgenoot Willem van Kets (Kats), ridder, tienden van Bannerbroek aan haar oom Gilles van Bussenghem, kapelaan te Antwerpen (Bron: Archief OLV Kerk AAB Deel 37 pg. 15/16). Een Gilles van Busseghem wordt ook vermeld op 18 januari 1277 als hij zich borg stelt voor de verkoop van de tienden van Merxem-Schoten aan het kapittel OLV te Antwerpen (Prim gesch van Antwerpen IV regs OLV nr 166 pg 41). Gilles van Busseghem wordt ook vermeld als kapelaan van OLV kapittel op 9 juli 1283 met zegel en als wapen een St. Janslam met den standaard plus aan de top een kruisje. Hij was kapelaan van 1283-1296 (Prim Gesch van Antwerpen IV Zegels nr 91 met foto).

9.1 Jan Nicolaaszn van Kets (1378) en NN. Hieruit drie kinderen **10.1 Nicolaas III** (IV dus) **van Kets**, **10.2 Wulfard van Kets** (vermeld tussen 1370-1375) en **10.3 Wouter van Kets** (vermeld in 1375) (Verelst, idem pg 93). Nicolaas, Wulfert en Wouter van Kets waren de drie zonen van Jan van Kets Heer van Burcht en Zwijndrecht. Zij werden op 4 juli 1372 genoemd als erfgenamen van Borgerweert en op 22 oktober 1375 als eigenaars van de Heerlijkheid Burcht en Zwijndrecht. Wellicht waren er nog twee zonen: **10.4 Costijn(Costen)** (vermeld in 1407) en **Godevaart** zie **10.5**.

In 1513 wordt in een heerlijkheidsrekening van Burcht en Zwijndrecht de pachttopbrengst geboekt van de bastaarden van Jan van Kets. De goederen beslaan een oppervlakte van 4,5 ha. Dit goed blijft bestaan tot 1612 (Verelst Burcht I pg 80).

Heerlijkheden: Heer van Burcht en Zwijndrecht (1331-1371 of 1358) in diverse oorkonden (Bron: Verelst, I Burcht, pg 485, Verelst, Burcht I pg 93 Bron ADN Serie B 1565 f 40r, Verelst, Burcht I, pg 93 Bron: T. de Limburg-Stirum Cartulare de Louis de male, comte de flandre Brugge 1898 dl 1 1898 en dl II 1901. met pg 379, en II pg 249 en pg 369).

Leenbezit en Renten: Hij bezat ook rechten op het veer bevestigd door het Schelde parlement in 1331. (Verelst, Burcht I, pg 93 Bron F Prims De rechten van Brabant en Vlaanderen op de Schelde Pg 935, 936 en 955). Recht van voordracht Rector van Burcht en voorzitter College in 1339 (Archief RK Domkapittel Utrecht TN 216 Nr 1057 Archief Archief RK Domkappittel Inv. nr. 11508/)

9.2 Beatrijs, 9.3 Cateline en 9.4 Avese. Zie hiervoor bij de vermeldingen van de Zeeuwse tak.

10. 1 Nicolaas IV Janzn van Kets, ridder 1374 (Inventaris de la Collet in ARA de Royanne nr 892) Zoon van Jan van Kets. Gehuwd met **Catharina NN** vermeld in 1381 als Nicolaas IV van Kets. Hij had twee kinderen: **11. 1. Clais (Nicolaas) (V)**, Heer van Burcht en Zwijndrecht in 1395 en **11. 2 Elisabeth** vermeld in 1390 en gehuwd met **Aert van Immerseel**.

Heerlijkheden: Heer van Burcht en Zwijndrecht ,1371 of 1373 -1395 (Verelst, I Burcht, pg 485, Verelst, Burcht I, pg 93, bron: L. de Groot, "Overzicht van het leenwezen in Waasland voor de 16^e eeuw" in AOKWL 1954 pg 611396). Vermelding van Clais van Kets als Heer van Burcht en Zwijndrecht (Verelst, I Burcht, pg 485).

Leenbezit en Renten: In 1368 was Claes van Kets uit Zwijndrecht pachter van de tolleren van Antwerpen (Verelst, Burcht I, pg 95, Bron: Prims geschiedenis van Antwerpen dl 5 I pg 77 en 86).

In augustus 1371 was Nicolaas van Kets deelnemer in het leger van de Hertog van Brabant in de veldtocht tegen de Hertog van Gulik. Het liep op een zware nederlaag uit voor de Brabanders en 270 ridders werden gevangen genomen (Verelst, Burcht I, pg 95, Brin Prims geschiedenis van Antwerpen dl V I pg 86/87).

1372: Erfgenaam samen met zijn broers Wouter en Wulfert, van Borgerweert en in 1375 idem voor de heerlijkheden Burcht en Zwijndrecht (Verelst, I Burcht, pg 93, Bron: N. de Pauw, "Bouc van der Audience". Acten en sentencien van de raad van Vlaanderen in de 14^e eeuw, Gent 1901-1903, 3 dln pg 324 en 787).

In 1378 worden de tienden van o.a. Bonrepas, die Claes die via zijn vader Jan van Kets verstorven was. en oorspronkelijk van Nicolaas Van Cats I die ze ze verworven had. Claes Van Cats/Kets kon de brieven laten zien en zijn rechten onderbouwen. Hij bezat dit goed samen met de heren van Arkel. In de brieven zijn afspraken gemaakt inzake de verdeling van de kosten en opbrengsten. Deze worden nu overgedragen aan Otto van Arkel. Deze betaalt Claes van Kets voortaan een jaarlijks bedrag op 1 mei (Opgenomen in Archief Huis Zuylen Code 76 nr 643 en nr 1353/1352 in C Lans Verzameling van Acten Krimpenerwaard 1300-1800 OvG).

In 1381 kopen zij een rente en nogmaals een in 1384 (Verelst, Burcht I, pg 93, Bron: F. Betermas, Inv van het Archief Commissie van Openbare Onderstand te Mechelen, 1957, deel II pg 649. nr 5355 en 5357).

Varia: 1374, 21 december: Er is een zegel van Nicolaas van Kets, ridder, aanwezig bij een oorkonde in Invenatrix de la Collet (in ARA de Royanne nr 892 1347 GW).

1384: Lijst van adel in Vlaanderen, 1384-1386.

ridders: Jan Vylain, Hector van Voorhoute, **Claes van Kets**, Raes Mulard, **Jan van Cadsand**, Pieter van Wulpen, Heer van de Gracht, Francois de Visch, Dirk de Visch, Jan Mulaerd, Henric van Borsele. (Nr 4, Pg 24).

1394-1395: **De zoon van de overleden Nicolaas van Kets** vergeeft de lenen van de heerlijkheid van Burcht en Zwijndrecht (Verelst, Burcht I, pg 93/ 94, Bron: ARA, Rolrekeningen 1951).

10. 2 Wulfert/Wolfert Janzn van Kets gehuwd met **Beatrix Booijart**. Wulfard van Kets is vermeld tussen 1360-1375 (Verelst, I pg, 94). Hij heeft de volgende kinderen: twee zonen, **10. 2 a Floris van Kets** en **10. 2. b Zegerus (Zeger)** en twee dochters, **Elisabeth 10. 2. c** die huwde met **Johannes van Goeye** en **Margaretha 10. 2. d.** en waarschijnlijk nog twee zonen **10. 2. e. Wouter van Whinghe** en **10. 2. f Wulfert**.

Functies: Hoofdschepen land van Waas in 1407 (AOKLW 1880-1883 IX pg 344, 346).

Varia: 1360, 15 november: Stichtingsoorkonde van OLV kapel te Zwijndrecht (was ook al in Burcht).

Daarin **Wulfaert van Kets als** medestichter (Verelst, Burcht I, pg 93, Bron: RAG, St. Pietersabdij 2^e reeks 1621).

1370, 2 september: Wulfard van Kets wordt door Jan de Grutere voor de Raad van Vlaanderen gedaagd vanwege het geweld dat Wulfard Jan had aangedaan (Verelst, Burcht I, pg 95, Bron: de Pauw, aw Dl I pg 64). Bij een oorkonde van 11 oktober 1411 voor de Schepenen van Lier doen een aantal scheidsrechters uitspraak. Dat zijn Heer Aert en Jan van Immerseel, **Floris van Kets**, ridder, en **Heer van Winghe** (Bron: Genaeologie van Immerseel). Floris (Florentius) wordt vermeld als zoon van Wulfardus van Kets en Beatrix Booijart, daarnaast had hij een broer Zegerus en twee zusters Elisabeth, die huwde met Johannes van Goeye, en Margaretha (Bron: www.geocities).

Wouter van Kets wordt vermeld als familielid van Wulfaert van Kets (idem pg 339).

In 1411 is er een geschil tussen Aernout van Immerseel en zijn schoonzoon Jan van Wittem. Bij een oorkonde van 11 oktober 1411 voor de Schepen van Lier doen en aantal scheidsrechters uitspraak. Dat zijn Heer Aert en Jan van Immerseel, **Floris van Kets ridder en Heer van Winghe** (Bron Genaeologie van Immerseel). Floris (Florentius) wordt vermeldt als zoon van Wolfardus van Kets en Beatrix Booiart, daarnaast had hij een broer Zegeerus en twee zusters Elisabeth die huwde met Joannes van Goeye en Margaretha (Bron: www.geocities). Zie verder uitgewerkt bij 10. 2 a tot en met f.

10. 3 Wouter Janzn van Kets vermeld in 1375 (Verelst, I, pg 94).

10. 4 Costen (Costijn) Janzn van Kets (1428) was gehuwd met **Elisabeth van Wingene (Wijngem)**, vermeld in 1407. Hieruit een dochter **10. 4 a. Barbara (Barbe)** die zou huwen met **Jan van der Noot** (1399-1478).

Werd in 1400 Poorter van Antwerpen en had geen beroep (edelman dus) (Stadsarchief Antwerpen, Lijst Nieuwe Poorters).

Functies: Schepen van Antwerpen 1422, in 1423-1424 Burgemeester van Antwerpen (In F. Mertens, Geschiedenis van Antwerpen 1847, pg 129, Stadarchief Antwerpen).

Varia: Zijn naam als burgemeester hangt op de koperen platen in het stadhuis van Antwerpen.

In de Nota Bisschops in Stads Archief Antwerpen (SAA Privilegekamer 3269) vinden we een stamboom van Van Kets gebaseerd op het Antwerps archief. Daarin Jan van Kets in 1390 en Costen vermeld in 1407 en overleden op 12 mei 1428.

1430: In een vonnis van 28 april inzake een geschil tussen Clement den Gheytere en Marie Tollinckx zijn vrouw. Scheidsmannen zijn Claas van Wyneghem, Kosten van Kets (Kats), Wouter van der Lyst, Claes van der Werve (AAB, Deel 28).

10. 5 Godevaert Janszn. Van Cats/Kets (-voor 1392 of later). Hij had bezittingen op Noord-Beveland. Godevaert janzn verkocht Cortgene aan Claes van Borsele, Heer van Cortgene. Hij was het die in 1392 (oorkonde 22 november) op Noord-Beveland de latere stad kocht van wijlen Godevaard Janzn. Van Cats. Breder goederen op Noord-Beveland. Waarschijnlijk heeft toen ook Willeman van Weldamme goederen op Noord-Beveland verworven (Bos-Rops, pg. 79). Hij word in 1395 vermeld als baljuw van Zierikzee.

11. 1 Claes V Nicolaaszn van Kets gehuwd met NN. Hij had een zoon **12. 1. Willem van Kets** Clais (Nicolaas) IV. (V dus).

Heerlijkheden: Heer van Burcht en Zwijndrecht in 1395 (Antwerps Archievenblad, XXVII, pg 200. s)

11. 2 Elisabeth of Isebau Nicolaasdr van Kets (-1436 te Wommelgem). Geboren te Zwijndrecht. Zij was de dochter van Nicolaas van Kets Heer van Borcht en Zwindrecht, gehuwd met NN. In 1389 op 25 december huwt zij met **Aernout van Immerseel**, ridder, (1359, Wommelgem kasteel -1434). Hij was de zoon van Godefricus van Immerseel, ridder, en Maria van Crainten. Uit het huwelijk een dochter **12. 1. Catharina van Immerseel**. En nog twee kinderen **12. 2., Isebau of Elisabeth** en **12. 3, Aernout**

Heerlijkheden: Heer van Immers en Wommelgem

Functies: RM en Schepen van Antwerpen (1398), Burgemeester Antwerpen (1413-1419).

Leenbezit en renten: Zij ontving van haar zwager Jan van Immerseel de Heerlijkheid van Hameijden welke zij te Leuven verkocht aan haar schoonzoon Jan van Wittem. **Jan van Wittem** Heer van Boutersem was gehuwd met haar dochter 12. 1. Catharina van Immerseel. Zij verbleven in 1413 te Zwijndrecht. Aernout huwt voor de tweede keer met **Catharina van Doense van Sompelen** (Bron: Taxandria, 238, in www.vanimmerseelgenealogie). ridder Arnold van Immerseel (1359 Wommelgem -1437) huwt in 1389 voor de tweede keer met Elisabeth van Kets (Bron: parenteel van

Aernout Graaf van Aerschot). Elisabeth en Aernout kregen een dr **5. 1 Catharina van Immerseel**, Vrouwe van Haymeide en bezat goederen te Hulspinde te Wommelgem. Zij huwde met Jan van Wittem, Heer van Haymeiden en Boutersen. Jan huwde voor de tweede maal met Catharina van Sonpele, alias van Wesde.

Varia: In 1411 is er een geschil tussen Aernout van Immerseel en zijn schoonzoon Jan van Wittem. Bij een oorkonde van 11 oktober 1411 voor de Schepen van Lier: doen en aantal scheidsrechters uitspraak dat zijn Heer Aert en Jan van Immerseel, **Floris van Kets ridder en Heer van Winghe**. Bron Genealogie van Immerseel. **Floris (Florentius) wordt vermeldt als zoon van Wolfardus van Kets en Beatrix Booiart, daarnaast had hij een broer Zegerus en twee zusters Elisabeth die huwde met Joannes van Goeye en Margaretha**. Bron www.geocities.

In 1451 zou er een huwelijk zijn tussen **12. 2 Elisabeth van Immerseel** en **Godefried Villain**, Heer van Zwijndrecht (VL), Heer van Villain, Heer van Lillo en Berendrecht, Heer van Beekenhoven. Hij was de zoon van Jan van Villain, ridder, en Godeli van Pamelan (Genealogie van Immerseel). Een ander bron meldt dat Elisabeth een dr was van Isebaeu van Kets en Arnoud van Immerseel. Zij had nog een zuster Isebeau van Immerseel en een broer Arnold van Immerseel. Haar vader Aernout was de zoon van Charles van Immerseel en Magriete de Neledere. Isebeau van Kets was de dr van Nicolaas van Kets (Bron onbekend internet google zoek van Immerseel).

12. 1 Willem Claeszn van Kets zoon van Claes IV van Kets. Deze Willem had een zoon **13. 1. Clais VI van Kets** en nog een zoon **13. 2 Willem Colibrant** genaamd.

Heerlijkheden: Heer van Burcht en Zwijndrecht (1429-1433) (Verelst, pg 94).

13. 1 Clais Willemzn VI van Kets (-1431 of 1433) gehuwd met **Cateline Zouts**.

Clais V (VI dus) van Kets had een zoon **14. 1. Wouter van Kets**, Heer van Burcht en Zwijndrecht (1410-1445). Hij was gehuwd met **Lysebte Scupers**. Daarnaast nog een zoon **14. 2. Willem van Kets** vermeld tussen 1431-1455, een dr **14. 3 Janne van Kets** vermeld in 1438 en een zoon, bastaard **14. 4. Karel van Kets**, vermeld in 1431 en wellicht nog een **14. 5. Otto**. De twee laatste waren uit het huwelijk met Cateline Zouts. En een dr **14. 6 Margaretha**.

Heer van Burcht en Zwijndrecht 1401. 1405 1429-1433, (Verelst, I Burcht, pg 485, 1405). Zo in januari 1420 als de schepen van Zwijndrecht optreden voor Claes van Kets. Daarbij wordt ook vermeld dat Willem van Kets de vader was van Claes (zowel in 1429 als in 1430) (Verelst, Burcht I, pg 95, Bronnen: SAA, Schepenregisiers f 287 v 1405, 3 f 228v, 399r 91411-1412), 7 f 297v 91421), 14 f 115 r (1429), 15 f 62 r, 85 r, 119 v (1429, 1430), 16 f 222r (1431), 18 f 25 r, 263v (1431-1433)). Willem als vader van Claes 15 f 62 r 10 november 1429 en 119v 8 maart 1430.

Heer van Assendelft, 1429. Hij zou aldaar de gebieden hebben bedijkt. Verelst meldt dat door hem in 1429 land was uitgegeven te Ossendrecht om in te dijken en dat in november 1430 het land was ondergelopen weder ter bedijking werd uitgegeven (Vonnisboek, Raad van Brabant, F 232 nr 91).

Functies: Baljuw van Burcht en Zwijndrecht (1409-1410) (Verelst, I Burcht, pg 491).

Leenbezit en Renten: 1429: Claes van Kets wordt ook vermeld dat hij een rente op een huis te Antwerpen had die was gelegen op de hoek Kammenstraat/St Anthonisstraat, 4 januari 1429. Ook schenkt hij in dat jaar in een testament goederen aan Luyck Wuytack nl te Pluseghem, 10 november 1429. In februari 1430 verleent hij toestemming om een rente te lossen op een pand in de Munsterstraat en bepaalt dat de andere helft van de rente na zijn dood gaat naar het Antwerpse St. Elisabethgasthuis, op 10 november 1429 en 8 februari 1430. In 25 mei 1431 schenkt hij aan de zoon van zijn neef een rente op zijn goederen te Ossendrecht en dat een gift aan zijn zoon Karel van Kets die dan in het buitenland verblijft na zijn dood geschonken zal worden (SAA, Schepenregisiers, 18 f 25 r).

Evenzo verkoopt hij in 1431 aan Wouter en Willem van Kets zijn erfelijke rente van 60 lb gr met als onderpand de heerlijkheid Burcht en Zwijndrecht (Bron: ARA, Rolrekeningen 1979 en ARA Rekenkamer 14460 f 1v. Verelst Burcht I pg 95/96).

13. 2. Willem Colibrant had een zoon **13. 2. a Floris Colibrant**, vermeld in 1431.

14. 1 Wouter (Gauthier) Claeszn van Kets. Knaap 1429, ridder 1440. Vermeld tusen 1431-1455.

Zoon van Clais VI van Kets. Deze was gehuwd met **Lysbeth Kuipers of Cupers**. In 1433 met **Flipa NN**. Hieruit drie kinderen **15. 1. Costen van Kets** (1439-1479), **15. 2. Adriane van Kets** (1439-1479) en gehuwd met **Willem van de Tannerien**, secretaris van Antwerpen, en **15. 3 Cornille van Kets** (1446-1479) (J. Stockmans, Deurne en Borgerhout sedert de vroegste tijden, 3 dln 1975 pg 228, Verelst, Burcht I, pg 94. Bron: SAG reeks 89 7). Een dr **Janne van Kets** vermeld in 1438 en een zoon? bastaard ?, **Karel van Kets**, vermeld in 1431. Vgl Dumont zou Wouter een zoon hebben **Costijn van Kets** die loopt tot het midden van de 15^e eeuw.

Wouter en Willem waren zwager van Jan van de Wesele die dus gehuwd was met hun zuster Cornille. In 1448 op 12 maart worden de kinderen vermeld uit dit huwelijk nl. **Joos Van Wesele**, zoon van wijlen Jan van Wesele, Lysebeth en Berbele van Wesele, zijn zusters, Wouter en Willem van Kets (Kats) hun ooms, delen in de nalatenschap van wijlen Jan van Wesele en Kathline van den Putte (Bron: 2^e oud Reg 1438-1459 f 115 AAB Deel 30 pg. 311/313). Nog een zuster **15. 4 Margaretha** die in 1469 als weduwe van Pieter van Straten wordt genoemd (SAA, Schepenregisters, 27 f 308 r, Verelst, I Burcht, pg 96).

Functies: Poorter van Antwerpen, Schepen van Antwerpen (1430-1433), hoofdschepen van het land van Waas (1404-1415) (Bron: FNV, Chronique de Francoise Joseph de Castro Dhonche Edellieden Vlaanderen 1437 pg 259, SAA Schepenregisters 16 f 30 r dec 1430 en Prims geschiedenis van Antwerpen dl VI pg 184).

Heerlijkheid: Heer van Burcht en Zwijndrecht (1410 of 1433-1445). Hij verkoopt het in 1445 aan Jan Villain (Verelst, I Burcht, pg 485). In 1429 edelman van het land van Waas met een familiewapen (Dhonche, Edellieden Vlaanderen 1437, pg 259), Heer van Ossendrecht 1441.

Leenbezit en Renten: Verelst (Burcht) gaat in op de omvang van de heerlijkheid, hij omschrijft de omvang rond 1565. De heerlijkheid bestond uit 5 lenen en werd verheven door de vierschaar van Melsele. Deze vijf lenen waren de heerlijkheden van Burcht en Zwijndrecht met de dorpen, het leen van 60 gr lb, het leen van 8 gr lb, het leen Ter Vliet, het goed Jagers. Daarnaast had de Heer van Burcht en Zwijndrecht nog andere goederen. De Heer van Burcht moest de graaf van Vlaanderen dienen met drie paarden. Het was een hoge heerlijkheid. Ook noemt hij een overzicht van goederen die de Heren van Burcht en Zwijndrecht had weggeschonken maar waarover hij nog cijns ontving. Zo waren er Ter Geest in Zwijndrecht, Ter Geest in de Borgerweertpolder, de drie veren van Zwijndrecht, Ter geest in Burcht, de cijns van Burchtbroek, en erfcijnsen te Kieldrecht, Verrebroek en Kallo. De heerlijkheid had 6 achterlenen (2 ha) en een Huis genaamd Crayenhof met neder- en opperhof, 6 gemet (2 ha en 68a). In de directe omgeving hiervan 20, 5 ha in 18 percelen. Op het Zwijndrechtse hoogland 15 ha en in de Borgerweertpolder 32,5 ha, in Melselepolder 4,5 ha, in Kruibeke 1,5 ha. Bezat de Scheldedijk bij Burcht en het schor en gors bij de sluis van Borgerweertpolder. Er werd ook cijns betaald op gebouwen, die waarschijnlijk de Heer vroeger toebehoorde nl. watermolen, het veer op het Vlaams hoofd, Huis in de Cattenstraat in Zwijndrecht en Het Huis de Vroone, het huis en de brug bij Vrasene, een huis te Burcht en gronden te Bazel evenzo de St. Quintenschor en de schor bij de watermolen. Daarnaast visgronden in de Schelde langs de dijk in Burcht en Zwijndrecht, 't Wael in de Borgerweertpolder (Verelst, Burcht I, pg 74-75). Hij vult verder aan met het achterleen van Philips Artense gelegen in Melsele. Het was een ambacht waarvan de Heer van Burcht een 1/5 deel had, 5 gemet (totaal ruim 24 gemet). In Kruibeke 4 lenen, een leen van 10 gemet nabij de huidige Bakkersveer richting Haasdonk, 2^e leen 3 gemet ook aldaar, 3^e leen 3 gemet en 4^e leen en een opbrengst van rogge. Ook nog een leen op de Molenkouter in Zwijndrecht, ½ bunder 67 a (Verelst, I pg 77). Het kasteel was inbegrepen bij deze verkoop wat toen een donjon inhield op een motte. De motte was omgeven door een wal. Er was beneden ook een woonhuis (voorhof) verbonden met een dreef met de toegang tot het complex. Er waren vele kettingen en ketens waarschijnlijk werd het ook als gevangenis gebruikt. Ook werden er een duifhuis en stallen vermeld. Tevens een brug over de gracht (Verelst, Burcht I, pg 167).

1428, 21 december: Johanna Vrouwe van Bergen op Zoom, geeft aan Mechteld Hendriksdr van der Maelstede en haar man Jan Beyerszn van Voxdaal, en Wouter en Willem Van Cats, broers, en Jan

natuurlijke zoon van Wolfert Van Cats, toestemming om hun landen onder Ossendrecht, die zij van de Vrouwe van haar in leen houden, te bedijken (Archief BoZ, Inv Rekenkamer, nr 1548) Op 24 december doet zij dat aan Machteld van der Maelstede en haar man Jan Beyerszn van Voxdaal en om deze dus te bedijken (Idem inv nr 1547).

Evenzo verkoopt in 1431 Claes aan Wouter en Willem van Kets zijn erfelijke rente van 60 lb gr met als onderpand de heerlijkheid Burcht en Zwijndrecht (Bron: ARA, Rolrekeningen 1979 en ARA Rekenkamer 14460 f 1v, Verelst, Burcht I, pg 95/96, Verelst, Burcht I, pg 76. Bron: A. de Maere-Limander, "Geschiedkundige mengelingen Oude Vlaamsche lenen gelegen in het land van Waes" in AOKWL 1862. I pg 297).

1437: Vidimus van een acte inzake de visserij op de Schelde tussen Wouter van Kets, Heer van Burcht en Zwijndrecht en zijn broeder Willem (Copie (1455) in Stadsarchief Antwerpen, Archief Priviliegenkamer 1245-1840 2).

In 1438 verkocht Wouter een rente op een huis te Burcht en in 1440 een rente op de Heerlijkheid aan Jan Villain (Bron: SAA, Schepenregisters 25 f 127, 13 november 1438 en ARA Rekenkamer 48936/24 juni 1440. Verelst, idem pg 96).

In 1440 verdeelden Wouter en zijn broer Willem van Kets de Heerlijkheid Burcht en Zwijndrecht. Naar alle waarschijnlijkheid was er ook een zus die hierin deelde nl Margaretha die in 1469 als weduwe van Pieter van Straten wordt genoemd (SAA, Schepenregisters 27 f 308 r, Verelst, I Burcht pg 96). De overeenkomst van de verdeling was op 8 april 1437 gesloten waarbij de broers als elkaar borg optraden. Op 20 oktober 1441 werd deze aangevuld door een overeenkomst om de gezamenlijke bezittingen in Ossendrecht toe te delen aan Wouter Heer van Burcht en Zwijndrecht. Wouter verschijnt nog in oorkonden in 1444 (14 november) als hij een rente lost van een huis in Antwerpen genaamd De Olifant, gelegen aan de Markt en eigendom van zijn vrouw. En in 1445 (15 mei) als hij een stuk land verhuurd nabij Lillo (SAA, Schepenregisters 33 f 139 v en 36 f 24 r, Verelst, Burcht I, pg 97).

1445: In dit jaar kochten Godevaard Villain, Heer van Zemst, en zijn vrouw Goedeleke Raes de heerlijkheid Burcht en Zwijndrecht van de familie Van Kets, die dit leen sinds 1281 bezat. Een Lijst van de Heren van Burcht is aanwezig in de kerk van Burcht waarbij zijn naam (Bron: Alcide, "De Heren te Zemst". Verelst (Burcht I) geeft aan dat dit op 9 september was en dat de verkoper Wouter van Kets was, Heer van Burcht en Zwijndrecht. Koper was Jan Villain (Verelst, Burcht I, pg 167). Dat was op 9 september 1445 en vond plaats in het kasteel op de Slingenberg te Beveren toen Wouter van Kets, ridder, aan Jan Villain, ridder, de heerlijkheid verkocht, de 3 graden van justitie, het benoemingsrecht van de parochie te Burcht, schouten, meiers, kapelannen, enz. De verkoop zou ingaan op 25 december 1445. Er onstond een geschil dat op 15 november 1446 werd geregeld ten overstaan van de Keure en schepenbank te Gent. Jan Villain was gehuwd met Gudula Raes. Hij was tevens Heer van Huise, Pamele, en Ledenberg. Hij overleed op 8 juni 1449 en is samen met zijn echtgenote, die overleed op 11 augustus 1460, in de kerk van Burcht begraven. Huise was een gemeente nabij Zingem (Oudenaarde), Pamelen gelegen aan de Dender. Jan was de broer van Adriaan Villain, heer van St. Jansteen en voogd van Temse (Verelst, Burcht I, pg 97).

1448: In een oorkonde van 12 maart wordt vermeld dat Joos Van Wesele, zoon van wijlen Jan van Wesele, Lysebeth en Berbele van Wesele, zijn zusters, Wouter en Willem van Kets(Kats) hun ooms, delen in de nalatenschap van wijlen Jan van Wesele en Kathline van den Putte. (Bron: 2^e oud Reg 1438-1459 f 115, AAB, Deel 30, pg. 311/313, Antwerpen=AAB).

1479: (oktober) Vermelding van het grondbezit (cijnsrol en renten) van de parochie Burcht en Zwijndrecht. Een 90 tal objecten. Daarin worden de echtgenote van Wouter van Kets genoemd, Heer van Burcht en Zwijndrecht tot 1445, maar ook Christoffel Villain, Heer van Burcht en Zwijndrecht (1460-1474) en Filips van Zwijndrecht. In 1611 omvatte het bezit 5. 5 ha in Burcht en 4 ha en 19 are in Borgerweertpolder, 3/4 veer naar Antwerpen en een schor (Verelst, Zwijndrecht II, pg 290). Christofel Villain, zoon van Jan V Villain (-1449), Heer van Huise, Pamele en Ledeberg. In 1445 door koop Heer van Burcht en Zwijndrecht samen met zijn vrouw Gudula Raes (-1460), erfdochter van Zemst. Christoffel zelf was Heer van Huise, Burcht en Zwijndrecht uit de erfenis van zijn oudere broer Jan, die overleed in 1452. Hij huwde met Johanna de Lannoy in 1473 en hij overleed in 1474 zonder nakomelingen. Zijn bezittingen gingen naar zijn jongere broer Godevaert Villain. Zijn

weduwe hertrouwde met de markgraaf van Antwerpen (Dhonche, 1464 pg 87). Godevaert Villain, zoon van Jan V Villain, ridder, Heer van Huise, Zwijndrecht en Burcht verword die door koop in 1445. en Gudela Raes (-1460) erfdochter van Zemst. Hij zelf was Heer van Zemst (1450) en later Heer van Huise, Zwijndrecht en Burcht na de dood van zijn broer Cristoffel. Hij en zijn echtgenote stichtten een klooster der Arme Klaren in Mechelen en in 1481 een godshuis voor oude mannen, de Berg van Oliveten. Hij huwde met Elisabeth van Immerseel. Hij overleed kinderloos op 27 februari 1482. Hij werd begraven op het Begijnhof in Mechelen. Zwijndrecht en Burcht gingen naar zijn zuster Goedele Villain (Dhonche, 1481, pg 176).

Varia: Wouter vergezelde in 1421 Filips de Goede in zijn veldtocht om zijn vermoorde vader, Jan zonder Vrees, te wreken. In 1429 werd hij schilknaap in de Orde van het Gulden Vlies (Idem de Castro, pg 353, Verelst, Burcht I, pg 96).

1431: In een oorkonde van 4 januari worden Wouter en Willem van Kets (Kats) gebroeders genoemd als belangenbehartigers van Jan van Waerdekinderen, moeder is Katharine van den Putte, haar voormalige echtgenoot. Zij is dan hertrouwd met Jacob de Cupere (Archief Oude Register 1336-1439, f 164, AAB, Deel 28, pg. 199-204).

14. 2 Willem Claezsn van Kets, knaap 1437, vermeld tussen 1431-1455. Zie boven of Willem Constant (Costen ?) van Kets. Willem van Kets wordt aangeduid als de zoon van Constant van Kets en NN Florisdr van Borsele, dr van Floris van Borsele en Verton de Beyles. Gehuwd met **Elisabeth Schooff** (-1442). Zij hadden een dr **14. 2. 1. Catharine van Kets** die huwde met **Pierre van den Daele**, ridder. Willem was voor de tweede maal gehuwd met **Joes van der Tannerien** zij was weduwe van Jan van den Breemdt. Hieruit een dr **14. 2. 2. Aechten**.

Willem of Constant had ook nog andere kinderen **14. 2. 3 Cathalyne van Kets**, die huwde met **Jan van Exaarde** (-1468), en **14. 2. 4 Wouter van Kets** die huwde met NN hieruit drie kinderen **14. 2. 4 a Adrienne**, **14. 2. 4 b Constatin** en **14. 2. 4 c Cornelus van Kets** (Bron: www google. Zoeken van Kets. Verelst meldt dat Clais V (VI dus) van Kets zijn vader was. Willem van Kets vermeld tussen 1431-1455.

Heerlijkheden: Heer van Ossendrecht, Heer van Burcht en Zwijndrecht, edelman van land van Waas (Dhonche, adel 1437, pg 224).

Functies: Willem was schepen van Antwerpen tussen 1434-1448 en peysmaker te Antwerpen in 1452 (Prims, Geschiedenis Antwerpen VI, pg 185).

Leenbezit: 1428, 21 december: Johanna, Vrouwe van Bergen op Zoom, geeft aan Mechteld Hednriksdr van der Maelstede en haar man Jan Beyerszn van Voxdaal, en Wouter en Willem Van Cats broers, en Jan natuurlijke zoon van Wolfert Van Cats, toestemming om hun landen onder Ossendrecht, die zij van de Vrouwe van haar in leen houden te bedijken (Archief BoZ, Inv Rekenkamer, nr 1548).

1449: Oorkonde van 13 februari inzake het geschil tussen Aechten, dochter van wijlen Joes van der Tannerien, weduwe van wijlen Jan van der Breemdt, en de wettige dr van de nabedde van genoemde Joes, wettige echtgenote van Willem van Kets (dus dr van Jannendr van Joes van der Tannerien en Willem van Kets(Kats) over lijftocht en rente (2^e oud reg, 1438-1459, f 123, AAB, Deel 30, pg. 353-355).

In 1431 verkoopt Claes aan Wouter en Willem van Kets zijn erfelijke rente van 60 lb gr met als onderpand de heerlijkheid Burcht en Zwijndrecht (Bron: ARA; Rolrekeningen 1979 en ARA, Rekenkamer 14460, f 1v. Verelst, Burcht I, pg 95/960.

In 1440 verdeelden Wouter en zijn broer Willem van Kets de Heerlijkheid Burcht en Zwijndrecht naar alle waarschijnlijkheid was er ook een zus die hierin deelde **7. 3 Margaretha** die in 1469 als weduwe van **Pieter van Straten** wordt genoemd (SAA, Schepenregisers 27, f 308 r, Verelst, I Burcht, pg 96). De overeenkomst van de verdeling was op 8 april 1437 gesloten, waarbij de broers als elkaars borg optraden. Op 20 oktober 1441 werd deze aangevuld door een overeenkomst van de gezamenlijke bezittingen in Ossendrecht toe te delen aan Wouter, Heer van Burcht en Zwijndrecht.

1446: Willem van Kets vermeld tussen 1446-1449 in het Stadsarchief Antwerpen (Eigen namen, SR 37-38).

1447: Op 14 januari doen Willem van Kets (Kats) en Jan Costens belofte van betaling aan Bouden Zegherszn (Oud Reg, 1438-1459, f 96, AAB, Deel 30, pg. 274).

1448: In een oorkonde van 12 maart wordt vermeld dat Joos Van Wesele, zoon van wijlen Jan van Wesele, Lysebeth en Berbele van Wesele, zijn zusters, Wouter en Willem van Kets (Kats) hun ooms, delen in de nalatenschap van wijlen Jan van Wesele en Kathline van den Putte (Bron: 2^e oud Reg 1438-1459, f 115, AAB, Deel 30, pg. 311/313. Antwerpen=AAB).

14. 6. Margaretha Claesdr van Kets, gehuwd met **Pieter van Straten**. Weduwe in 1469.

In 1440 verdeelden Wouter en zijn broer Willem van Kets de Heerlijkheid Burcht en Zwijndrecht. Naar alle waarschijnlijkheid was er ook een zus die hierin deelde Margaretha die in 1469 als weduwe van Pieter van Straten wordt genoemd (SAA, Schepenregisters 27, f 308 r, Verelst, I Burcht, pg 96). De overeenkomst van de verdeling was op 8 april 1437 gesloten waarbij de broers als elkaars borg optraden. Op 20 oktober 1441 werd deze aangevuld door een overeenkomst van de gezamenlijke bezittingen in Ossendrecht toe te delen aan Wouter, Heer van Burcht en Zwijndrecht.

14. 2. 1. Catharina Willemdr van Kets en Pierre van den Daele. Zij kregen een zoon **14. 2. 1 a Gerard van den Daele**. De van Daeles waren een adellijke Mechelse familie die sinds de dertiende eeuw deel nam in het bestuur van Mechelen. Zij hadden een dochter **14. 2. 1. b. Isabelle van den Daele** die huwde met **Godevaart van Schengen** (hieruit twee kinderen Anne van Schengen en Jeanne) en een zoon **14. 2. 1 c Engelbert van den Daele** (1496-1556), ridder, Heer van Leefdael (1540). Was lid van de grote raad van Mechelen (1522) en kanselier van Brabant (1540) voor Karel V, in 1549 kanselier van Philips de tweede en vervolgens voor Maria van Hongarije. Hij huwde eerst met **Marie Ruffault** (1532) en daarna met **Francoise le Sauvage**. Hij en zijn vrouw liggen begraven in de Sint Goedelekerk te Brussel waar een grafmonument voor hem en zijn vrouw gebouwd is. Daarop zijn kwartieren van Leefdael, Van Kets, Van den Broeck en Wijngaarden afgebeeld. Zijn vrouw overleed in 1572 (Bron: Wikipedia 2011).

14. 2. 2 Cathalyne Willemsdr van Kets huwde met **Jan van Exaarde** (-1468)

14. 2. 3 Wouter Willemzn van Kets die huwde met NN. Hieruit drie kinderen **8. 3. a Adrienne**, **8. 3. b, Constatin** en **8. 3. c Cornelus van Kets** (Bron: www.google. Zoeken van Kets).

14. 2. 4 Aechten Willemsdr van Kets. In 1428 op 26 mei een uitspraak in een geschil tussen **Aechten van Kets (Kats)** - 1440), vrouw van **Andries van Steelant** en haar zoon **8. 4. 1 Laureys Spernagel**. Andries was Burgemeester van Antwerpen, schepen van het land Schynbroek en Steenborgerwerf (Anwerpenia, Deel 5, pg. 361. En Oude Regesten, AAB, Deel 28, pg. 26/27). Waarschijnlijk is Aechten eerder gehuwd geweest met **NN Spernagel**. Op 20 Juli 1440 vindt de vereffening plaats van het nalatenschap van Aechten van Kets (Kats), vrouw van Andries van Steelant. Genoemd worden **Laurens** en **8. 4. b. Jan Spernagel**, haar zonen (Bron: 2^e oud Reg 1438-1459, f 25, AAB, Deel 29, 403/404).

10. 2. a. Floris Wolfertzn van Kets ridder.

Heerlijkheden: Heer van Winghe.

1394, 22 april: Philips van der Coudenburg verkoopt de helft van de Heerlijkheid van 't Kile aan zijn oom Wouter van der List, ridder. Philips is de zoon van dan wijlen Philips van den Coudenburg. Kile lag binnen de vrijheid van Antwerpen. Getuigen zijn zijn magen en vrienden Heer Henrik van Ranst, Heer Willem en Adam van Berchem, broers, Heer Philips Villain, Heer Symon van den Coudenburg, allen ridders, Floris van Kets !, 12. 1. Wouter van Winghe (waarschijnlijk zijn zoon GW), en Wouter van Ranst Henriczn (nr 28, "Bijdragen tot de geschiedenis van Brabant", J. P. Goetschalkx, pg 640).

1400, 13 april: **Floris van Kets** wordt als poorter toegelaten ("Poorters van Antwerpen 1390-1443", A. v. d. Hoek, 2002). 1442, 13 april: Floris van Kets toegelaten als poorter van Antwerpen. Geen beroep (Stadsarchief Antwerpen, Lijst nieuwe poorters. Wellicht twee verschillende personen. ! GW)

In 1411 is er een geschil tussen Aernout van Immerseel en zijn schoonzoon Jan van Wittem. Bij

een oorkonde van 11 oktober 1411 voor de Schepen van Lier doen en aantal scheidsrechters uitspraak: Dat zijn Heer Aert en Jan van Immerseel, **Floris van Kets ,ridder en Heer van Winghe"** (Bron: Genaeologie van Immerseel). **Floris (Florentius) wordt vermeld als zoon van 10. 2 Wolfardus van Kets en Beatrix Booiart**, daarnaast had hij een broer Zegerus en twee zusters Elisabeth die huwde met Joannes van Goeeye en Margaretha (Bron: www.geocities)

10. 2. b Zeger van Kets

10. 2. c Elisabeth van Kets huwde met **Johannes van Goeeye**,

10. 2. d Margaretha van Kets

10. 2. e Wouter van Kets van Winghe, Heer van Winghe.

Komt in 1425 voor op de Adellijst Vlaanderen, Wouter van Winghene (Bron: Dhonche).

10. 2. f Wulfert van Kets

10. 4. a Barbe (Barbara) van Kets. Zij huwde met **Jan Wouterzn van der Noot** (1399 -voor 1467 of 1478), 3^e zoon van Wouter van der Noot en Margaretha de Hertoghe. Voor hij huwde met Barbe van Kets was hij gehuwd met Catharina van Mons. Bij zijn tweede vrouw had hij zes kinderen. Andere geven aan ieder drie. Hun **10. 4. a. a** vierde kind **Cornelus van der Noot** overleed op 4 februari 1503 te Brecht. Bijzonder is dat hun oudste zoon uit het eerste huwelijk **10. 4. a. b Adriaan van der Noot** (-1554) schepen van Antwerpen was (1524-1530) en Heer van Ossendrecht! en van Becht. Hij huwde met **Josine Daens** (Bron: DBNL, Jan van der Noot Poetische werke, pg 5). Dochters **10. 4. a. c Anne van der Noot** en **10. 4. a. d Cateline van der Noot**.

Functies: Jan werd burgemeester en schepen van Brussel en was schepen van Antwerpen (1490-1494) en Heer van Brecht (Hof van Pulle) (DBNL).

1467: Akte van kwijting door priorin, Geertuid van Weede, van Maria Magdalenaconvent te Wijk bij Duurstede vanwege de ontvangst van lijfrenten en overige goederen van wijlen Jan van der Noot Wouterzn te Brussel en zijn vrouw Barbelen van Kets t.b.v. hun dochter Anne van der Noot en Cateline van der Noot, nonnen in het klooster. Cateline wordt in 1506 als priorin genoemd. (1506-1507) (Archief Klooster Maria Magdalena 1567, 26 r. (zie ook 1426, 1479 en land Ossendrecht).

10. 4 a. a Cornelus van der Noot. Hij was gehuwd met **Catharina Dreack** en daarna met **Gertrui Wynrixx** te Antwerpen. Uit elk huwelijk drie kinderen. *1430:* In een vonnis van 28 april inzake een geschil tussen Clement den Gheytere en Marie Tollinckx, zijn vrouw. Scheidsmannen zijn Claas van Wyneghem, Kosten van Kets (Kats), Wouter van der Lyst, Claes van der Werve (AAB, Deel 28).

10. 4. a. b Adriaan van der Noot (-1554) schepen van Antwerpen. Was Heer van Ossendrecht ! en van Becht (1524-1530). Hij huwde met **Josine Daens** (Bron: DBNL, Jan van der Noot, "Poetische werken", pg 5).

10. 4. a. c Anne van der Noot, non in het klooster Maria Magdelaconvent in Wijk bij Duurstede (1467) net als haar zuster Cateline.

1467: Akte van kwijting door priorin Geertuid van Weede van Maria Magdalenaconvent te Wijk bij Duurstede vanwege de ontvangst van lijfrenten en overige goederen van wijlen Jan van der Noot Wouterzn te Brussel en zijn vrouw Barbelen van Kets t.b.v. hun dochters Anne van der Noot en Cateline van der Noot, nonnen in het klooster. Cateline wordt in 1506 als priorin genoemd (1506-1507) (Archief: Klooster Maria Magdalena, 1567, 26 r., (zie ook 1426, 1479 en land Ossendrecht).

10. 4. a. d Cateline van der Noot, non in het klooster Maria Magdalanconvent in Wijk bij Duurstede (1467) net als haar zuster Anne. In 1506 priorin aldaar.
1467: Akte van kwijting door priorin Geertuid van Weede van Maria Magdalenaconvent te Wijk bij Duurstede vanwege de ontvangst van lijfrenten en overige goederen van wijlen Jan van der Noot Wouterz n te Brussel en zijn vrouw Barbelen van Kets t.b.v. hun dochters Anne van der Noot en Cateline van der Noot, nonnen in het klooster. Cateline wordt in 1506 als priorin genoemd (1506-1507) (Archief Klooster Maria Magdalena, 1567, 26 r, (zie ook 1426, 1479 en land Ossendrecht).

10. 2. f Wolfert van Kets overleed in 1421. Hij was gehuwd met **Katelijne Keklaerts** en zij hadden een zoon **10, 2. f. a Jan van Kets** die gehuwd was met **Lysbette Graevers**. Deze Jan van Kets komt voor in bronnen tussen 1416-1439. Zij hadden nog een zoon **10. 2 f. b Claes (Claus) van Kets** (Verelst, Burcht I, pg 80).

Leenbezit: 1428, 21 december: Johanna Vrouwe van Bergen op Zoom, geeft aan Mechteld Hendriksdr van der Maelstede en haar man Jan Beyerszn van Voxdaal, en Wouter en Willem Van Cats broers, en Jan natuurlijke zoon van Wolfert Van Cats, toestemming om hun landen onder Ossendrecht, die zij van de Vrouwe van haar in leen houden, te bedijken (Archief BoZ, Inv Rekenkamer, nr 1548). Op 24 december doet zij dat aan Machteld van der Maelstede en haar man Jan Beyerszn van Voxdaal en deze dus te bedijken (Idem, inv nr 15470).

1409, 10 januari: Akte van verkoop van land te Oisterwijk (Berkel) waarvan Johannes van Kets eigenaar is. Zie Archief Provinciaal Genootschap Kunst en Wetenschappen T Nr 22. nr 98. BHIC.
Functies: Hoofdschepen land van Waas in 1407 (AOKLW, 1880-1883, IX, pg 344, 346).
Wouter van Kets wordt als familielid vermeld van Wulfaert van Kets (Idem, pg 339).

Geslacht van Cattendijke

Dirk Everdeizn van Cattendijke, Rond 1190 (Dekker, ZB, pg. 478. Van den Bergh, OHZ I, nr. 268).

Heerlijkheden: Heer van Cattendijke

Rond de late 12^e eeuw ontstaan van het geslacht van Kattendijke (hoge adel) en vermelding van een eerste Heer van Cattendijke. In de late 12^e eeuw parochie en ambacht gesticht vanuit Kloetinge (Dekker, ZB, pg. 477).

Gilles van Cattendijke

Wordt in 1214 als getuige vermeld bij een schenking in het ambacht Cattendijke aan Ter Doest (OHZ I, nr 243. De Fremery, nr 32, en vermeld bij Dekker, ZB, pg 183).

Heerlijkheden: Heer van Cattendijke (1220).

Leenbezit en renten: Op 6 maart 1220 verklaren de abten van St. Andraes te Brugge en Echternach dat Gilles van Cattendijke tienden te Cattendijke aan de abdij Ter Doest geschonken heeft (Rep, A. Hollestelle, Krabbendijke, pg 2, GATH 1220). Schenking van tienden van Gilles Heer van Cattendijke aan de abdij Ter Doest (Van Empel I, pg. 106). Interessant is te vermelden dat ab Utrecht Dresselhuis in zijn artikel "Monnikenhof Cattendijke" als verklaring noemt: de verbastering van Katsendijk, een bedijking van de Heren Van Cats (Monnikenhof, pg 146. Beekman noemt dit ook pg 47/48 en noemt als Bron OHZ I, nr 268).

Varia: 1249: Oorkonde over Cattendic, gezegeld door Cattendic wapen geschaakt Sint Andrieskruis met barensteel en drie hangers. Over de barensteel wordt gezegd dat als deze gebruikt wordt in het wapen dat er dan sprake is van een jongere tak. Dat zou kunnen betekenen dat Van Cattendijke een jongere tak Van Cats was (Van Nierop, Ridders en Regenten, pg 242. Van der Wal, "Over de realatie tussen Cats en Cattendijke", Spuije, nr pg)

- 1 Witte (Blanchaard) Van Cats**, Gehuwd met **NN** en een zoon **2. Gilles**. In 1259 was Witte mede-eigenaar van de tol van Damme, werd bevestigd in zijn bezit (en zijn erven) te leen te houden behoudens de rechten van Gerolf en Hendrik Van Cats ridders in een oorkonde van 4 juli 1259 door Margaretha Gravin van Vlaanderen en Henegouwen en Guido, Graaf van Vlaanderen. Hij ontvangt een jaargeld van 14 ponden grooten Vlaams uit de opbrengst (Obreen, Oorkonden Vlaanderen Holland en Zeeland, pg. 27, Oork II, nr. 54, in BMHG 1922, Orgineel in Arch de Lille, nr 1223). Witte stond in nauwe relatie met Gerulphus en Henricus Van Cats. Vermeld als milites de Kets (1258) (Obreen, pg. 28. Van Engen, Nicolaas Van Cats vermeld, Bron: OHZ III, nr 1218. Idem bij Oork II nr. 54 in Obreen Oorkonde ter toelichting politieke betrekkingen van Holland en Vlaanderen, pg. 27 in BMHG 1922). Er wordt vermeld dat Witte in nauw verwantschap stond met Gerulphus en Henricus Van Cats. Milites de Cats in 1258 (Obreen, "Oorkonden Holland Vlaanderen", pg. 28, Archief Rijssel. Idem van der Wal, pg)
- 2 Gilles van Cattendijke** zoon van Witte van Cattendijke heeft een dochter **3. Adelisse**. Vermeld bij een oorkonde van 22 augustus 1268 waarin Floris en Wolfert, Heren van Cattendijke, zonen van ridder Wolfert, genaamd van Alfen, de visserij te Monsterhoek schenken aan abdijs Ter Doest (vdB II, Nr 171).
- 3 Adelisse Gillesdr van Cattendijke** (-1308), dochter van Gilles gehuwd voor 1277 met **Jan van Heusden** (1260-1308), ridder. Hieruit een zoon **3. 1 Jan van Heusden** (1318) die huwde met Margaretha (De graafschap in de middeleeuwen, Van Mierop. Bron: genealogie van der Horst NL).
Leenbezit en Renten: Adelisse vermeld in een oorkonde uit 18 maart 1277, waarin de gebroeders Floris en Wolfert van Kattendijke verklaren dat de abt en het convent Ter Doest van hun hebben (terug)gekocht de tienden onder Monsterhoek in Zuid-Beveland (OSU nr. 1929) maar met inbegrip van het gedeelte eertijds in het bezit van Jan van Heusden en zijn vrouw Adelissa van Cattendijke, dr van Gilles (OB L III A IVG. . OB L III O IVG nr 191).
Jan van Heusden, Heer van Heusden.
In een oorkonde van 10 oktober 1381, van de schepenen van Heusden wordt er een gebied Cattendijke genoemd (Archief van Buren Asch van Wijck).
- 4 Gilles van Cattendijke**
Wordt vermeld in 1316, in een oorkonde van 10 juni, als Pieter van Leiden (RM BWS). Wouter Crucelijns groot-kelderbewaarder van de abdijs Ter Doest beleent met tienden van Monsterhoek en met die van Gilles van Cattendijke, die bij verzuim van de pacht de graaf was toegevalen (LR BWS inv nr 1742 f 23 v).
Leenbezit en renten: Bezit in 1318 goederen in Kloetinge. 1318 ontvangsten pachten van de tienden van de graaf (Idem, Zuid-Beveland).
- 5 Wolfert I van Cattendijke genaamd van Alfen**, ridder. Hij of Wolfert II is gehuwd met **Margaretha dr van. Wolfert van Alphen**. Wellicht is zij de Margaretha van Kets/Cats die in 1278 gronden ruilt in Othene met gronden te Zaamslag van de abdijs Boudelo. Haar zoon Hendrik van Kets was mede ondertekenaar (Verelst, I Zwijndrecht, pg 92. Bron: C. Vleeschouwers, "Het archief van de Abdijs te Boudelou te Sinaa Waas en te Gent", Deel II, Regesten der oorkonden, Brussel 1983 I, pg 321. Zie ook overzicht bij van Kets).
Kinderen: **6. 1 Wolfert** en **6. 2 Floris** (en wellicht. **6. 3. Hendrik Van Cats**)
Heerlijkheden: Heer van Cattendijke.
- 6. 1 Wolfert II van Cattendijke**, ridder (1282). Zoon van Wolfert, broer van Floris. Hij is wellicht gehuwd met **Margaretha, dr van Wolfert van Alfen**. Kinderen **7. 1. Jan**, wellicht **7. 2 Hendrik** (zie bij Wolfert I, pg 85, Hamaker I).
Heerlijkheden: Heer van Cattendijke.
Leenbezit en Renten: Leenman van de graaf van Holland (1289). Hij verkoopt 7 en een kwart gemet te Waarde aan abdijs Ter Doest. Inzake parochia Warde infra Aven ecclesia et Middeldyc in manis fratis

Gusuini de Rupelmonde (Fremery, nr 260, Orgineel in Sem Brugge, nr 1275 met alle orginele zegels! Ook in Gosses, ROZ, pg 1400.

Schenkt in 1268 samen met zijn broer Floris de visserij aldaar aan abdij Ter Doest (Abdij Ter Doest, OHZ II, nr 171). Gevolgd door verkoop van tienden aan de abdij in 1277 (De Fremery, nr 191, 192 en 204).

Zij kopen die in het zelfde jaar terug incl. de tienden van Adelsse (OSU, nr. 1929. OB L III A IVG. OSU nr 1930. Idem in OB L III O2 IVG).

Januari of Juni 1279: Floris en Wolfert, ambachtsheren van Kattendijke (Cattendieck) verkopen 30 gemet bij uithof Monsterhoek voor 12 pond aan abdij Ter Doest (Kruisheer, inv. nr 1851, OHV IV. Org Sem Brugge. nr 1176. vdB. II nr 376, 1279 en Fremery, nr 204).

In 1282, 18 april: Arbitrage en uitspraak in een geschil tussen Wolfert van Kattendijke, ridder, en abdij Ter Doest (Archief abdij Ter Doest, nr 1197 bis en OHZ II, nr 451. Obreen, onuitgegeven bronnen, nr XLVIII, pg 267).

Varia: Wapen op zegel geschaakt St. Andrieskruis en een barensteel van drie hangers in het schildhoofd. Tekst Cattendike (CSN, nr 989). Bij een oorkonde uit 1282 idem van Wolfert een zegel uit 1289 in een met ranken belegd veld met wapenschild. Idem wolphaardi de catt (CSN, nr 990, Obreen, Onuitgegeven oorkonden, nr 63). Wapen van Wolphert, geschaakt St. Andraeskruis met dwarsbalk (Archief abdij Ter Doest, nr 1197 bis en OHZ II nr 451. Obreen, onuitgegeven bronnen, nr XLVIII, pg 267).

6.2 Floris van Kattendijke Broer van Wolfert

Heerlijkheden: Heer van Kattendijke
Zie bij Wolfert.

Varia: Zegel Floris van Kattendijke. Dwarsbalk waaroverheen een geblokt Sint Andrieskruis Tekst NT II de Cattid (CSN, nr 988).

7.1 Jan Wolfertzn van Kattendijke (1260-voor 1318). Zoon van Wolfert. Kinderen **8.1. Wolfert**, **8.2 Adriaan** en **8.3 Hollander** (pg 85, Hamaker).

Heerlijkheden: Heer van Kattendijke.

Leenbezit en renten: 83 gemet in ambacht Kattendijke.

8.1. Wolfert Janzn van Kattendijke (-voor 1333)

Leenbezit en renten: Genoemd als eigenaar van tienden in ambacht Kattendijke, 1318 (Rekeningen Henegouwen, Smit, pg 174).

8.2. Adriaan Janzn van Kattendijke, 1290. Zoon van Jan van Kattendijke. Huwde met **Cateline of Catharina**

Hieruit een zoon **8.2.1 Jan**. (www: zoek Kattendijke. Rodovid. nl).

Leenbezit en Renten: Genoemd als eigenaar van tienden in ambacht Kattendijke 1318 en 1333 (Rekeningen Henegouwen, Smit, pg 174).

1342: In ambacht Duvanee (ZB), Hollander en Adriaan Heer Jan kinderen van Kattendijc, 256 gemet en 1 kwartier (Rekeningen I, Henegouwen, Smit, pg 247. Idem in 1343 pg 307).

In ambacht Duvanee (ZB), Hollander en Adriaan Heer Jan kinderen van Kattendijc 256 gemet en 1 kwartier, Hollander en Gilles Heer Claes Kervix kinderen, die Claes Laurenszn waren 47 gemet (Rekeningen I, Henegouwen, Smit, pg 247. Idem in 1343, pg 307).

1342: In ambacht Kattendijc Hollander en Adriaan, Heer Jan kinderen van Kattendijke 1462 ½ gemet, in leen klooster Crabbendic 487 gemet en nogmaals 975 gemet (Rekeningen I, Henegouwen, Smit, pg 235).

1343: In ambacht Kattendijc, Hollander ende Adriaan Heer Jan kinderen van Kattendijce, 66 m (pg 326).

In ambacht Kattendijc, Hollander en Adriaan Heer Jan kindern van Kattendijc 66 gemet (Rekeningen I, Henegouwen, Smit, pg 318).

1340: Thun ten Noorden van Kamerijk werd in 1340 door de Fransen op de Henegouwers heroverd,

bij deze slag waren ook Zeeuwse en Hollandse edelen betrokken, oa. Adriaan van Cattendijce,

8.3 Hollander Janzn van Cattendijke

Leenbezit en Renten: Genoemd als eigenaar van tienden in ambacht Cattendijke 1318 en 1333 (Rekeningen, Henegouwen, Smit, pg 174).

1342: In ambacht Duvenee (ZB), Hollander en Adriaan Heer Jan kinderen van Cattendijc, 256 gemet en 1 kwartier (Rekeningen I, Henegouwen, Smit, pg 247. Idem in 1343 pg 307).

In ambacht Duvenee (ZB), Hollander en Adriaan Heer Jan kinderen van Cattendijc 256 gemet en 1 kwartier, Hollander en Gilles Heer Claes Kervix kinderen, die Claes Laurenszn waren 47 gemet (Rekeningen I, Henegouwen, Smit, pg 247. Idem in 1343, pg 307).

1342: In ambacht Kattendijc Hollander en Adriaan, Heer Jan kinderen van Kattendijke 1462 ½ gemet, in leen klooster Crabbendic 487 gemet en nogmaals 975 gemet (Rekeningen I, Henegouwen, Smit, pg 235).

1343: In ambacht Cattendijc, Hollander ende Adriaan Heer Jan kinderen van Cattendijce, 66 m (pg 326).

In ambacht Cattendijc, Hollander en Adriaan Heer Jan kindern van Cattendijc 66 gemet (Rekeningen I, Henegouwen, Smit, pg 318).

9 Jan van Cattendijke ± 1340-1387. Huwt met NN van Stapele (1330-). Hieruit een dochter 10.

Elisabeth waarschijnlijk een erfdochter van ambacht Cattendijke. Via haar huwelijk gaat dit over op Zweder van Heenvliet (Rodivid. nl.).

10 Elisabeth Jansdr van Cattendijke 1362 of 1370-1405 of 1423. Ze was eerst gehuwd met **Wouter van der Maelstede en Bruelis**, ridder. Zij huwde in 1395 of 1397 met **Zweder van Heenvliet** (1362-5 februari 1423). Hieruit een dr **11. 4 Maria van Heenvliet**, Vrouwe van Cattendijke. Zij of haar moeder huwde in 1352 met **Simon van Bruelis**, ridder, neef van de Hertog Willem van Beieren. Hieruit twee zonen **11. 1 Jacob** en **11. 2 Simon** en een dr **11. 3 Margriete**. Simon huwde met **Hadewy van Abeelen** dr van NN van den Abeelen en NN van Weldamme. Hieruit een zoon **Anthonis** zie verder bij varia (Smallegange, Deel I, pg 724).

13 februari 1397 of 1395 wordt Elisabeth Jansdr van Cattendijke gelijftocht (Rodivid. nl.).

Varia: Anthonis van Bruelis, Heer van Maelstede, was gehuwd met Avezoete Coppelans dr hij overleed te Kapelle en is begraven in de kerk met 8 kwartieren dat zijn Bruelis, Kattendijke, Haemstede, Stapele enerzijds en Abeele, Weldamme, Reimerswaal en Maelstede anderzijds.

11 Jan van Heenvliet van Cattendijke (-1441), ridder. Zoon van Jan van Heenvliet en Aleid van Borsele. Hij huwde met **NN Willemsdr van der Coulster**. Hieruit de kinderen; **11. 1. Albrecht** (overleed in 1419), **11. 2 Willem** die huwde met **Margaretha van Reimerswaal**, **11. 3. Jan** en **11. 4. Agnes van Heenvliet**. Zij huwde met **Jan van Egmond** (Hollestelle, Idem pg 271). Waarschijnlijk een neef van Zweder (zie bij 10).

Functies: 1397: baljuw van Amsterdam, Waterland en Zeevang (Kattendijkekroniek, pg 408. idem Beke, pg 259). In 1405 maarschalk van Zeeland.

Heerlijkheden: 28 maart 1397: Jan van Heenvliet koopt het ambacht Stavenisse van Hertog Aelbrecht van Beieren. Hij werd hiervoor in 1399 beleend met het ambacht Hindelopen. In 1405 wordt hij vermeld als Heer van Kattendijke en Stavenisse (Hollestelle, Waterstaat Tholen, pg 270). Waarschijnlijk verwierf hij het ambacht Cattendijke na het overlijden van zijn neef Zweder.

Varia: In 1398 trekt hij ten strijde tegen de Friezen samen met de Hertog (Bron; Eelko Verwijs, "De oorlogen van Hertog Aelbrecht", pg 488). Jan had een broer Zweder van Heenvliet die was gehuwd met Margaretha van Groenevelt. En drie zusters: **Elisabeth**, die gehuwd was met **Laurens Van Cats** uit het tweede geslacht Van Cats (zie aldaar), **Hendrica** die gehuwd was **Dirk van der Does**, en **Maria** die gehuwd was **Hendrik van Botland**.

In 1411 traden Laurens Van Cats en Zweder op als voogden van de kinderen van de dan overleden Jan van Heenvliet (Hollestelle, idem pg 271, Bron; Van Mieris, Deel IV, f 191).

11. 3. 1 Jan van Heenvliet, Heer van Kattendijke, ridder (1430-1500). gehuwd was met **Catharina van Steeland**. Hij overleed kinderloos in 1500 te Brussel of/en hij huwde met **NN** hieruit een zoon **12. 1 Willem van Heenvliet** 1460-±1520 (Kwartierstaat Van Maanen, pg 2).

12. 1 Willem van Heenvliet van Kattendijke. Vermeld in 1419. Zoon van Jan van Heenvliet en Willemsdr van der Coulster. Was gehuwd met **Margaretha van Reimerswaal**. Hieruit vijf kinderen: **12. 1 a. Michiel**, **12. 1 b. Claes**, **12. 1 c Jan**, **12. 1. d Zweder** en **12. 1 e Geertruida**. Gertruida was gehuwd met **Jan de Vrieze van Oostende**. Zij overleed op 24 januari 1505.

Heerlijkheden: Heer van Kattendijke en Stavenisse tot 1436. Daarna verbeurd verklaard.

Leenbezit en Renten: In 1419 was Willem de uitgever van de gorzen van waaruit

Kempenshofstedepolder werd bedijkt. Hij werd in 1436 door de Hoge Vierschaar verbannen uit Zeeland. Reden onbekend.

Op 7 november 1445 wisten zijn zonen 12. 1. a Michiel en 12. 1. b Claes van Heenvliet de helft van het ambacht/heerlijkheid Stavenisse terug te krijgen en ging het ambacht/heerlijkheid Kattendijke naar **11. 3. 1 Jan** en **11. 3. 2 Zweder van Heenvliet** (Hollestelle, Waterstaat Tholen, pg 271, Bron: Archief van Stavenisse en mededeling van P. J. van Visvliet). *17 november 1445*: De graaf heeft de goederen van Willem van Kattendijke van Heenvliet verbeurd verklaard. De goederen worden verdeeld tussen zijn zonen nl ambacht Stavenisse aan Michiel en Claas van Kattendijke en Jan en Zweder het ambacht Kattendijke (Van Steensel, ZE, pg 2740).

Van Jan van Heenvliet, Heer van Kattendijke was bekend dat hij en zowel als broer Zweder Heren van Kattendijke waren. Zweder, Heer van Kattendijke, was gehuwd met **Margaretha Pots** en was poorter van Goes. In een 1911 ontdekte grafsteen is te lezen dat hij overleed op 6 december 1486 als Heer van Kattendijke en Stavenisse. Ook blijkt dan dat zijn ambachten toevallen aan zijn broer **11. 3. 3. Jan**. Voor de bedijking van de Kempenshofstedepolder werd toestemming gegeven en waarschijnlijk ook door eigenaars Aelbrecht van Arnemuiden, **Willem van Heenvliet** en Lieven Waddinzn. Het betrof 700 gemet (Hollestelle, Idem, pg 306). Interessant is dat **13. 1 a. Willem** en **13. 1. b. Jacob Heer 12. 1. c Jan van Heenvlietskinderen** vermeld worden in 1429 als bezitter van 60 gemet in Wissekerke ZB en Nisse in onderleen van **Jacob van Cattendijke** (De Keijzer, Rek BWS 1429, pg 50).

Varia: Over Willem van Heenvliet van Kattendijke sr en jr is veel te melden en waren intressante en beruchte figuren.

In 1439 op 28 maart komt het geschil tussen Zierikzee en Willem van Cattendijke voor het Hof van Holland en Zeeland (Rosa II, VI, nr 34, pg 383). Op 28 augustus had Zierikzee Willem gevangen genomen maar moest hem in afwachting van de zaak bij de Raad vrijgeleide geven (Rosa II, VI, nr 137, pg 438). Het zou later slecht met Willem aflopen (zie hierna en 1445). Op 8 en 26 november 1439 een nieuwe ronde bij de Raad in dit geschil (Rosa II, VI, nr 186, pg 460).

Op 21 december wederom. Dan blijkt dat het gaat om een geschil dat Zierikzee misbruik zou maken van het gerecht van Zierikzee in kerkelijke zaken in Stavenisse (Idem, nr 208, pg 468).

Op 4 januari 1440 is er een accoord. Het betreft het recht van de deken van Schouwen in het land van Stavenisse ! GW, gelijk zij het altijd geweest was (Rosa II, VI, nr 211, pg 469/470).

Op 17 maart weer een geschil tussen Willem van Cattendijke en Henric Poppezn (Idem, nr 231, pg 481). Idem een op 6 april tegen Henric Hallinc Rutenzn (nr 238, pg 482).

1439, 3 september: Dagvaart te Den Haag o.a. uitgenodigd Willem van Cattendijke die hem bewinden woude met 200 gemet ambachts die van Gilles van Arnemudien achter gebleven waren (Smit, Dagvaarten II, II, nr 164, pg 164/165). Dezelfde Willem van Cattendijke wordt op 1 augustus 1443 vermeld als hij deelneemt aan de kruisstocht tegen de Turken, daartoe opgeroepen door paus Eugenius IV. Via Venetië voerden ze naar de Dardenellen (1445). Ondanks deze tocht wisten de Turken Constantinopel in te nemen op 23 mei 1453 (Van Steensel, ZE, pg 385). Evenzo doet Willem van Cattendijke, samen met Wolfert van Borsele op 17 februari 1454, samen met Filipsde Goede en honderd andere edelen een kruisstichtgelofte om Constantinopel te bevrijden. Dat gebeurde tijdens het grote banket van de fazant te Rijssel dat twee weken duurde, daarnaast werden steekspelen en andere activiteiten gehouden. Ze vertrokken pas in Mei 1464 met een vloot

uit Sluis en kwamen niet verder dan Marseille vanwege de dood van Paus Pius II (Van Steensel, Ze, pg 385). Willem van Cattendijke wordt vermeld als baljuw van Middelburg tot dec. 1442. In 1445 werd hij door de grafelijke vierschaar veroordeeld en verbannen uit Zeeland (ZA, RZ, BO, inv nr 18, f 3 v en NA, GR, rek inv, nr 44, f 16 v in Van Steensel, ZE, pg 385). Als baljuw is hij scheidrechter in een geschil tussen Jan de Wavery en Andries van Bordendamme samen met Willem Floriszn van Zanden (Rosa II, VI, nr 597, pg 640).

1442, 3 oktober: Belofte van Willem van Cattendijke en zijn broer Jacob van Cattendijke om aan hun beider stiefmoeder de Vrouwe van Stavenisse en aan hun beider zuster jkvr Johanna van Stavenisse, nonnen in het klooster van Westroyen, achterstallige schulden te betalen (Rosa II, VI, nr 571, pg 632). Reeds in 1429 worden Jacob en Willem van Cattendijke vermeld als bezitter van 300 gemet in ambacht Cattendijke (De Keijzer, Rek BWS 1429, pg 48).

1444, 15 oktober: Geschil tussen Willem van Cattendijke tegen Maria weduwe van Gilles Boudinzn (van Wissenkerke) inzake 16 gemet in Stavenisse (Rosa III, X, nr 25, pg 282. Rosa, nr 49, pg 289).

1445, 21 februari: Filips de Goede, Hertog van Bourgondie, beleent Hendrik II van Borsele, Heer van Veere, met 15 gemet tienden te Kattendijke, nadat Willem van Kattendijke ten overstaan van Willem van Lalaing, stadhouder van Holland en Zeeland en leenmannen van Zeeland hem dat had overgedragen (Henderikc cartularium, nr 181). Willem van Kattendijke wordt ook vermeld aan het Hof van de Hertog van Bourgondie als pannetier in 1452-1454 en 1459-1460 (Van Steensel, ZE, pg 198).

Jacob van Cattendijke wordt vermeld op dagvaart in 1440 en 1444, dan met zijn broer Willem van Cattendijke. Willem alleen in 1445. Beiden voor Zuid-Beveland (Smit, "Dagvaarten II", II, nr 310, 336).

Jacob aanwezig op dagvaart in 1448 (nr 416), in 1452 samen met Willem (nr 534) en Willem in 1457 (nr 686).

Geertruida van Heenvliet van Kattendijke haar aandeel in de heerlijkheid Stavenisse 1535 gemet (het is dan verdronken) vervalt en wordt dan in haar sterfjaar (1405) beleend aan Jacob van Kralingen (Hollestelle, idem pg 272).

Tak van Cattendijke (Khetel)

Toelichting

Onduidelijk is waar deze tak van Cattendijke verdaan komt. Er kan een relatie zijn met de Zeeuwse van Cattendijkes, zie hieronder bij Ghisbrecht en Reinier Ghisbrechtzn. Maar ook kan er een relatie zijn met het tweede geslacht Van Cats, zoals Nicolaas Rengerzn die een dr huwde van Jan van Moordrecht die Heer van Moordrecht was (zie aldaar). In het geslacht van Moordrecht duikt vaak de naam Troveys op. Duidelijk is dat goederen en personen in Kethel een link hebben met Zeeland, zoals van Cattendijke, of andere personen zoals Wouter den Zeelander (zie hieronder). Ook de oudste tak Van Cats, zoals Nicolaas I en II Van Cats hadden bezittingen in Moordrecht. Een onderwerp om nog verder uit te zoeken. GW.

Arnout Troveyszn (1282) is beleend met 7 morgen land in het ambacht van Keten (Capelle a. d Ijssel)

In 1326 wordt het goed beleend door goederen van Wouter den Zeelander (C. Hoek, Rep graf lenen Capelle, nr 4 6, OvG, 1985).

Ghisbrecht van Cattendijke Geestelijke

Functies: Deken van Zuid-Beveland (1308).

Varia: is mede excuteur van het testament van Ver Lielt weduwe van Bartolomues van Reimerswaal in 1308 (Bron: A. de Smit, Zuid-Bevelandse provisors, 1968, pg 12).

Reinier Ghisbrechtzn (van Cattendijke) heeft in 1335 te Keten (Kethel) is Traveys ambacht

Reinier Ghisbrechtzn (van Cattendijke) een viertel land door de graaf aan hem beleend (in Muller oude regsiers graaf Holland f 45 r. nr 8 pg 164 in BMHG 1879). Is waarschijnlijk gerelateerd aan bovenvermelde Ghisbrecht

1 Jan van Cattendijke (1340-1386). Hij huwde met **NN van Stapele** (1370-1405). Hieruit een dochter **1.1 Elisabeth** (1362-1423) en een zoon **1.2 Traveys Janzn**, die hem opvolgde in zijn bezittingen in Kethel (www: zoek Cattendijke, Rodovid.nl). Jan wordt vermeld in 1361 (Fruin, Regesten OLV, nr 507).
Functies: Schout van Rotterdam (1369) en dan wonende en/of bezittingen hebbende te Capelle a/d IJssel (C. Hoek, Ingezetenen van Capelle 1369, OvG, 1988. Idem in Kralingen, C. Hoek ingezetenen Hillgersberg, Rotte, Ommoord en Rotterdam in 1369, OvG, 1983). In 1386 Vermelding van Jan van Cattendijke (Genealogie Zuiderent).

2 Philips Hendrikzn van Cattendijke (-1366) gehuwd met **Pieterrella**. Hieruit een zoon **3 Dirk**.
Leenbezit en Renten: 36 morgen in ambacht Kethel.

3 Dirk van Cattendijke (- 1403). Zoon van Philips Hendrikzn van Cattendijke en Pieterrella. Hieruit een dochter **4 Aleid Dirksdr**.

Functies: Schout van Kethel (1364-1390), Hoogheemraad van Delfsland (1391-1396) (Archief Abdij Egmond, reg nr 303). Over Dirk van Cattendijk wordt vermeld dat hij schout van Kethel was (1364-1390), Hoogheemraad van Delfsland (1391-1396). Hij overleed op 24 februari 1403 en was de zoon van Philips Hendrikzn en Pieterrella !

Leenbezit en Renten: beleend met 36 morgen in ambacht Kethel door de graaf op 18 november 1366 na de dood van zijn vader. Had een Huis in Kethelambacht plus 4 ½ morgen. Overleed voor 25 maart 1402 (in H. K. Nagtegaal in OvG 2012, Biografische schetsen plus afbeelding wapen).

1366: Vermelding van een woning met 4½ morgen land in Kethelambacht en dit werd beleend door de graaf aan Dirk van Cattendijke (C. Hoek, ambacht Kethel en Spaland, OVG 1980. Idem Hoek, Rep lenen Polanen I, nr 29, OvG 1989).

Varia: Wapen Leeuw in zilver met omgewende kop (H. K. Nagtegaal in OvG 2012, Biografische schetsen plus afbeelding wapen).

4 Jkvr Aleid Dirksdr van Cattendijke (-1430). Gehuwd met **Floris Lambrechtszn**. Is in 1400 weduwe. Zij is eigenaar van een Huis met 4½ morgen land in Kethelambacht. Uit dit huwelijk mogelijk een zoon **4.1 Philips Costen (Costijnzn)** (C. Hoek, Rep lenen Lek en Polanen, nr 29, OvG, 1989).

4.1 Philips Costen (Costijn)zn (1448) zoon van Aleid en Floris ? Hij is in 1430 eigenaar van een Huis met 4½ morgen land in Kethelambacht (C. Hoek, Rep lenen Lek en Polanen, nr 29, OvG, 1989).

1.2 Traveys (Treveys) Janzn van Cattendijke. Huwt met **NN**. Vermeld tussen 1400-1449. Zoon van Jan van Cattendijke. Uit dit huwelijk een zoon, **2. Jan Traveyszn**.

Leenbezit en Renten: 1400, 22 augustus: Treveys Janzn wordt beleend met 2 gaarden en 4 1/2 voet land te Capelle a/d IJssel en de hoeve. Op 1405 en 1421 eveneens. Op 28 december 1449 wordt Jan van Cattendijke Traveyszn na de dood van zijn vader Traveys Janzn van Cattendijk (Lenen rakel in Delfsland OvG, nr 19). Op 2 juli 1427 eveneens Traveys Janzn van Cattendijke met 2 gaarden minus 1 ½ voet land (groot 5 morgen) beleend dat eveneens Traveys in leen houdt van Dirk van Zwieten. Op 10 oktober 1436 aan Jan van Cattendijk. In 1473 aan Jan van Cattendijk en op 7 augustus 1480 draagt Jan van Cattendijk het goed over aan Ijsbrand Claeszn, de man van zijn zuster Margriet Jansdr. Zij leeft nog op 24 augustus 1522.

Op 5 juli 1419 nog eens 2 gaarden en 5 morgen land samen met Dirk van Zwieten in Capelle a/d IJssel. Op 10 oktober 1436 Jan van Cattendijk en in 1473 ook aan een Jan van Cattendijk. Op 7 mei 1480 draagt Jan van Cattendijk Traveyszn het leen over aan Ysbrant Claeszn de echtgenoot van zijn zuster. Op 1521 is het aan Magriete Jansdr, de weduwe van Ysbrant Claeszn. Zij hebben een dochter **Elisabeth**. (idem, OvG, nr 25).

Traveys Janzn van Cattendijke wordt ook vermeld op 28 maart 1430 als hij zegelt voor zijn nicht Aleid, weduwe van Goeswijn Jan Wiggerzn die aan Machteld Goeswijn, Jan Wiggerzn dr, zij nicht van de leenheer Jacob Bokel van Weena, overdraagt een goed van 4 morgen in Blommersdijk. Traveys van Cattendijke zegelt met drie jachthoorns (2, 1. Hofstede Zwieten, Hoek, OvG, 1989, nr 4).

2. **Jan Traveyszn van Cattendijke**, vermeld tussen 1449-1477.

Leenbezit en renten: Op 28 december 1449 wordt hij beleend met 2 gaarden en 4½ voet land te Capelle a/d IJssel in de hoeve van Feys Arntzn. Aan Jan van Cattendijke Traveyszn na de dood van Traveys Janzn van Cattendijke zijn vader. Op 13 mei 1477 op **3. Jan van Cattendijke Janzn**, onmondig na de dood van vader Jan van Cattendijke. Voogd Willem Willemzn. Op 27 juni 1488 aan Jan van Berendrecht na overdracht door Jan van Cattendijk Janzn (Lenen rakel in Delfsland, OvG, nr 19). Op 13 mei 1477 wordt Jan van Cattendijk Janzn onmondig beleend na de dood van zijn vader Jan van Cattendijk. Op 27 juni 1488 Jan van Berendrecht na overdracht van Jan van Cattendijk Janzn (Lenen van Arkel in Delfsland, OvG, nr 19). Het goed wordt in 1449 ten oosten begrensd door goed van Dirk van der Lecke (Idem). Op 5 juli 1419 nog eens 2 gaarden en 5 morgen land samen met Dirk van Zwieten. In Capelle a/d IJssel op 10 oktober 1436, Jan van Cattendijk en in 1473 ook aan een Jan van Cattendijk. Op 7 mei 1480 draagt Jan van Cattendijk Traveyszn het leen over aan Ysbrant Claeszn de echtgenoot van zijn zuster. Op 1521 is het aan Magriete Jansdr, de weduwe van Ysbrant Claeszn. Zij hebben een dochter Elisabeth (Idem, OvG, nr 25).

(Er komen nog nieuwe lemma's bij, GW)

Tweede riddersgeslacht Van Cats

1 1290 Renger Moenekinzn (Monikinszone, Moenkins). Knaap, 1309. Hij was gehuwd met **NN** en had drie zonen **Matthijs Rengerzn 2.1**, **Claes Rengerzn 2.2** en **Willeman Rengerzn 2.3**. Vermeld tussen (1290-1313) Ook een dochter **Helwig 2. 4**. Wellicht nog een zoon **Simon Rengerzn 2. 5**.

Heerlijkheden: Wordt vermeld op 13 juni 1290 bij de uitspraak in het geschil tussen de Zeeuwse adel en Graaf Floris V, zijnde edelman van Schouwen. Is waarschijnlijk Heer van Simonskerke. Monekin is een vorm van de naam Simon

Functies: Dijkgraaf van het land in Vijfzestienden van Schouwen (land tussen Sceleveringhen van Borchave) (1290), Baljuw van Kennemerland en West-Friesland (1308-1313), Raad van Graaf Willem III, Lid dagvaart in 1311.

Landbezit en renten: 22 november 1290 een rente in Schouwen van 33 s 4 d, voorheen van Simon Willem Boenen en door hem van de Heer van Voorne gekocht (Kort, Voorne, nr. 26, pg. 13 en bij Fremery, nr 275). 5 september, 1296 beleent Gerard Heer van Voorne, Burggraaf van Zeeland, Renger Moenekenszn met 36 gemet land, te weten 17 gemet te Borrendamme en 19 gemet te Heer Symonskerke, voorheen in bezit van Heer Hugo van Zierikzee (Ridder en andere bannelingen, OHZ, V, nr. 3166, pg. 685). Idem geeft deze een jaarlijkse rente van vier mark uit land in Noord-Beveland, die hij heeft geërfd, in leen aan Renger Moenekenszn en vestigt tevens een rente op land in en deze te transporteren van Noort Bevelant naar Schouwen (OHZ, V, nr. 3167, pg. 686, Kort Voorne, nr. 30, pg. 14. en nr. 31, pg. 15). Het betreft hier ook de goederen te Dirksland die vroeger aan Hugo en zijn broer Jan van Zierikzee toebehoorden. Hierbij wordt genoemd een brief van Graaf Floris V uit 1278 die aantoont dat de vader Dirk van Zierikzee (Dirksland !) dit bezat (Fremery, Nr 310).

1309, 2 april: Nicolaas, Heer van Putte en Strijen, oorkondt dat hij gegeven heeft aan zijn lieve Knappe Reijnger (Renger) Moenekenszn 15 pond uit de legschatte, jaarlijks op St. Pietersdag ingaande oogst (is 1 augustus) (Registers Putte, nr 73. Idem in Lenen Hof van Putten, OvG, nr 184).

1368 +: In het archief van de Heren van Voorne zit een notitie: In Scouden die verleent zijn in de jaarbede Zesdendeel Zuidlant Matthijs en Claes Renger Moenkinzoons kinderen 8 lb 16 d.

Met opgave van leengoed van Mathijs Rengerzoon 9 gemet aan Wellant door zijn vader gekocht van Paelvoete (nr 289, pg. 55).

1329: Belening van goederen te Elkerzee aan Matthijs Rengerzn en Nicolaas zijn broer, zoals hun vader was beleend en hield van de Vrouwe van Teylingen (Kort, Rep lenen hofstede Teylingen, nr 9, OvG 1985. Idem, nr 9, OVG. Omvatte 28 gemet (Ovg !988). Obreen meldt daarover het volgende: het ging om 28 gemet en was waarschijnlijk Voorns bezit en was Vrouwe Catharina van Voorne gegoed (Obreen, Geslacht van Teylingen, NL 1928, nr 9, pg 263, Bron: R F pg 292, nr 24 en OHZ I, nr 133 en 134, 141 en II nr 971 en 972).

Varia: Hij bleef Floris V trouw toen bijna de gehele Zeeuwse adel zich tegen hem keerde en evenzo zijn opvolgers de graven Jan I, Jan II en Willem III van Henegouwen. Werd vertrouweling van Graaf Willem III.

Simonskerke (Schouwen) was in 1485 een verdronken parochie, rond 13^e eeuw gesticht. De vrouwelijke Van Catsen noemden zich Vrouwe van Simonskerke. Is daarna herdijkt maar in 1534 definitief vedronken (ZE III, pg. 66). Achter Heer Arendshaven lag Simonskerke. Het lag in Quaalambacht nabij Zierikzee. Verder lag daar Zuidkerke hoofddorp van Zuidland (Zuitlant). In 1276 lag daar Brusselkerk later Brieskerke (Beekman, pg 88/87).

Bronnen: Zondervan Genaologie van Renger Monekinzn pg 1. Rekeningen Henegouwen III, Smit, Mieris II, 123 1 maart en Pg 152. Smit, Dagvaarten II, pg 242. Idem I II, nr 31, pg 15. Fokker, Schouwen pg. 17/18. Smallegange, Deel I, pg 254. Lenselink, Adel op Schouwen, pg. 36. AGH, 325 f 23 r, nr 105, FR 102.

- 2 Wellicht nog een zoon is **Jan Monekinzn** (1309, 9 december). Lijftocht dan zijn vrouw **Christaan Coppendr** met tienden in het Nieuwland tussen Hekelingen (Lenen hofstede Voorne III, nr 276, Kort, OvG, 2007).
- 3 Wellicht nog een **dr ver Geylen des Moniken**, die in 1328 wordt vermeld als Graaf Willem III de helft verkoopt van de verschillende tienden op Noord-Beveland die hem waren toegefallen, aan Gilles Boudewijzn, knaap. De tienden zijn: 6 gemet en 63½ roede in de Zuut Edikinghe, die voorheen van Hughen Buest waren, 7½ gemet en 14 roeden, die van Heer Henric van Scarpenisse waren, 10 gemet en 52 roeden II die van **ver Geylen des Monikes** waren, 37 gemet en 5 roeden, die van Wouter Poppezn waren. In totaal 63 gemet en 18 roeden, tegen een jaarlijkse pacht van 4 sch en 10 penningen (Bron; Registers Hollandse grafelijkheid ZE, 505, (AGH 303) f 86, nr 491).

2. 2. Nicolaas (Claes). Rengerzn (-1361) zoon van Renger Monnikinzn. Gehuwd in 1324 met **Jkvr Elisabeth (Lijsbeth) van Moordrecht Jansdr**. Hij wordt vermeldt in een oorkonde van 25 september 1324 waarin twee lijftochtbevestigingen op zijn goed in Dirksland en Moordrecht. . Reg Han vdBergh pg. 135. Bron Reg EL 24 f 31 Dochter van Jan. Heer van Moordrecht en Aleid van Naaldwijk. Zoon genaamd 3. 1. **Pieter Claeszn** (1338). en wellicht 3. 2 **Willem die Molnaer** (1365) Heerlijkheden: Heer van Moordrecht en Huis Capelle (1330). 1330 19 november De graaf verkocht het ambacht van Jacob van Moordrecht oud baljuw van Woerden vanwege zijn schulden. Het ambacht werd verkocht aan Claes Rengerzn (Van Cats) die gehuwd was met zijn dr Lijsbeth van Moordrecht en de broer van de RM Matthijs Rengerzn. Bron van Mieris II 504-506. Brokken Hoeken en kabeljauwen pg 235. Het Huis Capelle omvatte een hofstede en boomgaard en een 24 viertel land. Brokken Hoeken en kabeljauwen pg 420. Capelle was oorspronkelijk een heerlijkheid tussen Kralingen en de Gouwe Door vererving opgesplit in ambacht Moordrecht enerzijds en Capelle en Nieuwerkerk anderzijds Bron C Hoek Capelle a/d IJssel pg 237-239. Idem pg 421.

1321 28 oktober Graaf Willem III bepaalt dat al het goed dat Heer Jacob van Moordrecht ridder. van hem in rechte leen houdt na diens dood zal komen aan Elisabeth, dochter van Jacob en aan Jacobs vrouw Aleid van Naaldwijk. . Reg Holland grafe NH 117 AGH 242 f 19 v nr 120

Dat zijn de volgende goederen

1321 Voor 28 oktober Opsomming van de goederen die Heer Jacob van Moordrecht van de graaf in leen houdt. (ivm oorkonde hieronder)

Het ambacht van Moordrecht strekkende tot Gouda en Nieuwerkerk, Zevenhuizen en Pikslede en de IJssel, de korentienden en de smaltienden, bos en land tussen het land van jan van henegouwen en Jan van der Goude, 7 morgen land genaamd Letten borchnesse, 5 morgen in Nierwarghoude, tienden en smaltienden in Pikslede, (is nu Waddinxven). Regest Holl graf NH 116, AGH 242 f 19 v nr 119

1326 24 Juni Graaf Willem III beleent Matthijs Rengerzn met het ambacht in s Heer Hadden Nieuwland dat diens broer Nicolaas Rengerzn hem daartoe had opgedragen voorts bepaalt hij hoe Matthijs en Nicolaas hebben te handelen al naar gelang het vonnis uitvalt in de rechtszaak over de vraag of Nicolaas recht had op een deel van het Huis te Simonskerke gegeven te Geertruidenberg In

de oorkonde wordt vermeldt dat het over goederen gaat zoals zijn vader Renger had en Matthijs zou het Huis mogen behouden Vonnis conform de handvesten van Graaf Willem zijn voorouders. Het vonnis gaat over het recht van Nicolaas op een deel van het Huis te Simonskerke Blijkbaar is hierover een geschil ontstaan. Gegeven te Geertruidenberg getuig Willem van Duivenvoorde. Registers Hollandse grafelijkheid ZE 381 AGH 303 f 69 r nr 372.

Functies ± ter dagvaart in 1328 7 april. Dagvaart te z, zee of cats Daarbij verleent. Graaf Willem III. een nieuwe keur voor 7 jaar voor BOS aanwezig Gerard van Voorne, Floris van Haemstede, Jan Wissezn van Bordendamme, Bollard Bollardszn, Claes Rengerzn !, Gilles Boudinzn, Jan Simonzn van Heer Allardskerke, Wouter Waddinzn, Claes Hallingzn, Jan Corthalszn, Renger Heynenzn, Costijn Wissezn, Pieter Gherontzn, Jan Wissezn ute Duvelant. Dagvaarten zeeland nr 11,. Bron Ermerins ZO Schouwen pg 102

Landbezit en Renten:

1317 Ontvangsten voor Jan van Baeumont in Holland uit zijn goederen uit de tienden van Nieuwland van de monniken uten Nuwelande van horen tienden Claes Rengerzn 13 pond 10 s Rekeningen II Henegouwen Smit pg 425

1324 29 september Graaf Willem III verklaart dat Nicolaas Rengerzn een lijftocht van 50 pond Hollands jaarlijks heeft geschonken aan zijn echtgenote Jkvr Elisabeth dr van Jacob van Moordrecht en op te brengen uit zijn goed in Dirksland met diens verstande dat zij het geld pas kan innen als Nicolaas aan zijn broer Matthijs Rengerzn de lening van 100 pond heeft afgelost. gegeven te Den Haag en gezegeld door de Graaf, Matthijs Rengerzn en Jan van Polanen AGH 289 f 31 v nr 162 ZH 165. Van zijn schoonvader kreeg hij in 1324 bij. opdracht van Jacob van Moordrecht, ridder van Claes Rengerzn met den broek en het bos te Moordrecht, met het land, tienden, pacht boven het kapellanieland, nakoop hoenders, etc. Reg EL 1 f 78 in Reg Han pg 184.

1333 13 oktober Claes Rengerzn Van Cats wordt beleend met het Huis te Moordrecht die Heer jacob van Moordrecht bezat met Huis en een 7 1/2 viertel land genaamd Hoflant. Rep lenen hostede Polanen I nr 118

Hij was samen met broer Claes Rengerzoon grootgrondbezitter op Schouwen nl. 1780 gemeten. In een oorkonde van 21 november 1328 is er sprake van een Matthijs en Claes Renger Monnekijnszn en Jan Wissezn hun zwager waarin zij bekennen dat de Graaf het door hun toegekomen Quaalambacht niet zou mogen versterven tot achter zusterkind. Bron Reg Han pg 173. in Fokker Schouwen pg 219. 1329 Belening van goederen te Elkerzee (Elgerzee) aan Matthijs Rengerzn en Nicolaas zijn broer, zoals hun vader was beleend en hield van de Vrouwe van Teylingen. Kort Rep. lenen hofstede Teylingen nr 9 OvG 1985. Idem nr 9 OVG omvatte 28 gemet. Ovg !988. Obreen geslacht van Teylingen NL 1928 nr 9 pg 263 Bron R F pg 292 nr 24 en OHZ I nr 133 en 134, 141 en II nr 971 en 972. in Muller oude registers graaf van Holland f16 r in BMHG 1879 pg 292

1333 6 mei Dan blijkt Claes Rengerzn goederen te bezitten in Maesland, genaamd Burchland C Hoek Archief Leeuwenhorst acten Maesland OvG 1991 pg 220.

In 1334 bleek hij ook bezittingen te hebben in Noord Holland in Sevenhuysen Claes Rengerzn uten hoek van Moordrecht 80 pond pg 228.

In een oorkonde van 26 maart 1339-1 augustus 1342 inzake de ontvangsten van de RM van Zeeland Boudijn Janzn, worden ook de ontvangsten genoemd van Matthijs en Clais Renger kinderen ; 107 ½ gemeten en 15 roeden, de abdesse van Nordike 50 gemeten is vrij om niet te betalen, ook 50 gemet vrij van de abdesen van Bellem in het zestendeel van Haemstede in het oostambacht en westambacht van Welland. bezit de Heen van Voorne goederen, eveneens hebben ze bezittingen nabij Burgh. Fokker Schouwen pg. 64.

In de ontvangsten worden bezittingen omschreven in het Quaalambacht van Clais Rengerzn kinderen 265 gemet en 87 ½ roeden, in Zuutland Matthijs en Clais Rengerzn kinderen 1071 ½ gemet en 15 roeden, Fokker Schouwen pg. 145 Bron Hamaker Rekeningen der Grafelijkheid van Zeeland II.

1352 21 augustus Overeenkomst tussen Machteld van Voorne en Elisabeth Arnout Janszn, Jan Hendrikszn, Lieven Waddijnszn cs inzake de huwelijksvoorwaarden van Gerard die bastaard (van Voorne) voor diens huwelijk met Catharina Waddijnsdr. Het betreft hier 80 pond jaarlijks en gevestigd op 7 gemet en 75 roeden land die Matthijs en Nicolaas Rengerzn hielden op de Vordee, 5 gemet,

In 1365 blijkt uit de bede voor Zeeland Bewesten Schelde en Walcheren Willem di Molnaer het goed van zijn vader Claes Rengerzn (dan overleden) te bezitten nr 482 pg. 70 Archief Voorne. NB Zou dan het geslacht die Molnaer van hem afstammen. ?

1368 + In het archief van de Heren van Voorne zit een notitie betreffende In Scouden die verleent zijn in de jaarbede. Zesde deel Zuidlant Matthijs en Claes Renger Moenkinzoons kinderen 8 lb 16 d nr 289 pg. 55

Varia: Actief in de moertering op Schouwen en Duivelant.

3. 1. Pieter Van Cats, Claeszn 1338, Heer van Sint Maartensdijk? Wellicht Zoon van Claes Monikinszn en Lijsbeth van Moordrecht of zoeken bij Nicolaas Van Cats.

3. 2 **Willem die Molnaer**

In 1365 blijkt uit de bede voor Zeeland Bewesten Schelde en Walcheren Willem di Molnaer het goed van zijn vader Claes Rengerzn (dan overleden) te bezitten (nr 482, pg. 70, Archief Voorne). Zou dan het geslacht die Molnaer van hem afstammen? (Verder uitzoeken. GW)

2. I Matthijs Rengerzn (1290 ?- 6 februari 1338). Knaap, 1322. Voor 1320 gehuwd met **Margriete Jansdr van der Maelstede** (gelijftocht op 8 september 1320 met 60 tournoois zw). Zij hadden een dochter **Magaretha** (Zie 2. 1. 1) en **Avezoete** (Zie 2. 1. 2) (Reg, Han vd Bergh, pg 88, Bron: Reg EL f 30 v en EL 27 f 27 v., Dekker Victorinnenklooster pg. 11/12). Hij overleed op 6 februari 1337 (Polfliet, geslacht van Haemstede pg 100).

Functies: Baljuw van Medemblik (1319), 1320, 8 september: Baljuw van Kennemerland (1327-1333), Baljuw van Zuid-Holland (1321-1326). *1321, 6 augustus:* Graaf Willem III machtigt Matthijs Rengerzn baljuw van Zuid-Holland om tijdens zijn afwezigheid een volledig gemachtigde plaatsvervanger aan te stellen o.a. in Dordrecht. Baljuw van Kennemerland (1327-1331) (In Reg Han pg 200 en Archief abdij Egmond nr 217, 1331 oorkonden Archief Egmond nr 218 met zegels aanwezig!) en lid van de Grafelijke Raad 1322-1325 (AGH, 289, f 16 r, nr 85, ZH 84. Dekker, Vict pg. 12, Smit Rekeningen III. Niermeyer Beneden Maas I nr 234. Archief Egmond nr 233. Polfliet geslacht van Haemstede pg 10).

Heerlijkheden: Heer van Simonskerke (1326), Heer van Moordrecht en Huis Capelle (1330).

1330, 19 november: De graaf verkocht het ambacht van Jacob van Moordrecht, oud baljuw van Woerden, vanwege zijn schulden. Het ambacht werd verkocht aan Claes Rengerzn die gehuwd was met zijn dr Lijsbeth van Moordrecht en aan de broer van de RM Matthijs Rengerzn {Bron: Van Mieris II, 504-506. Brokken, Hoeken en Kabeljauwen, pg 235}. Het Huis Capelle omvatte een hofstede en boomgaard en een 24 viertel land (Brokken, Hoeken en Kabeljauwen, pg 420). Capelle was oorspronkelijk een heerlijkheid tussen Kralingen en de Gouwe, door vererving opgesplit in ambacht Moordrecht enerzijds en Capelle en Nieuwerkerk anderzijds (Bron, C. Hoek, Capelle a/d IJssel, pg 237-239. Idem pg 421). Heer van Dirksland (1334).

1326, 24 Juni: Graaf Willem III beleent Matthijs Rengerzn met het ambacht in 's Heer Hadden Nieuwland zoals diens broer Nicolaas Rengerzn hem daartoe had opgedragen. Voorts bepaalt hij hoe Matthijs en Nicolaas hebben te handelen al naar gelang het vonnis uitvalt in de rechtszaak over de vraag of Nicolaas recht had op een deel van het Huis te Simonskerke gegeven te Geertruidenberg. In de oorkonde zoals zijn vader Renger had en Matthijs zou het Huis mogen behouden. Vonnis conform de handvesten van Graaf Willem zijn voorouders (Reg, Hollandse Graven, ZE 381).

Landbezit en Renten: 1279: In een oorkonde van 2 januari verklaart Graaf Floris V van Holland de verkoop van Diederixland (Dirksland) gelegen tussen Sonnemaer en Grevelingen, ten behoeve van Aelbrecht Heer van Voorne, te zullen waarborgen tegen alle aanspraken van de vroegere eigenaren nl de zonen van Theodoricus van Zierixzee, Hugo en Jan, broers, en Wolfardus en Dancardus zonen van Paulina, ook broers, en Clinus (Colijn) en Hellinc, zoons van Jan, idem broers (Kort, Voorne, nr. 16, pg. 11/12. Geschiedenis van Dirksland, pg 2. Ook in vdB II, nr 373) met als getuigen Heer Arnoldus van Breda, Heer Nicolaas Van Cats. Des Tombe Renesse meldt dat Aelbrecht van Voorne het verwierf van en voor 2/6 van Dirk en Huge van Zierikzee. Jan van Renesse van Moermont

(-1295), zoon van Costijn van Renesse, stierf kinderloos. Hij verkocht de delen van Dirksland aan Mathijs en Claes Rengerzn Van Cats. De dr van Matthijs huwt met Aernout van Haemstede. Aernout van Moermont (dezelfde) verwierf daardoor 3/6 van Dirksland. Jan en Costijn van Renesse bezitten 4/6 en geven dat door aan de zoons Jan en Costijn van Renesse ieder 2/6 (Des Tombe Renesse, pg 10, Bron: Van Mieris II, 124).

Hij was samen met broer Claes Rengerzoon grootgrondbezitter op Schouwen, nl. 1780 gemeten. Matthijs had ook bezittingen in Kennemerland. In 1324 vergunning van Graaf Willem III om het land Huyswaart in het ambacht van Vroenen te pachten. *1324, 13 januari*: Graaf Willem III geeft Matthijs Rengerzn, knaap, toestemming het goed Huiswaard in het ambacht van Vronen (nabij Sant Panraes in West-Friesland) te verkopen in vrij eigendom. Hij had deze in reeds in pacht (AGH, 255, f 10 r nr 10 r KE 63). Kort meldt dat eveneens en waarvoor hij het volgende jaar 300 pond in Zeeland zal beleggen (Graf. lenen West-Friesland, nr 92. OvG 1996. Reg Han Vd. Bergh, pg/125. Bron: Reg EL 39 f 10). Matthijs hield ook lenen voor de Heer van Voorne in leen op Schouwen (1339) (Lenselink, De adel, pg. 36). Het goed in Nisse, Sinoutskerke en Heer Abtskerke kwam gedeeltelijk, nl 14 gemet tienden, op 22 oktober 1334 aan Margeretha Jansdr van der Maelstede, ridder, Zij is gehuwd met Mathijs Rengerzn na overdracht door Jan Gilleszn van der Maelstede (Kort, Rep lenen, Voorne, Zeeland nr 135 a OvG 1977).

1320, 8 september: Graaf Willem III bevestigt de schenking van een lijftocht van 60 pond zw tournois jaarlijks uit grafelijk leengoed te Dirksland en Kapelle, gedaan door Mathijs Rengerzn, Baljuw van Kennemerland en West-Friesland, aan diens echtgenote jkvr Margaretha Jansdr van de Maelstede. Ook gezegeld door de Bisschop van Zuden (Reg Holl, graf ZE 50. AGH, 303 f 27v nr 51).

1326, 24 juni: Graaf Willem III beleent Mathijs Rengerzn met het ambacht in 's Heer Hadden Nieuwland, dat diens broer Nicolaas Rengerzn, hem daartoe had opgedragen, voorts bepaalt hij hoe Mathijs en Nicolaas hebben te handelen al naargelang het vonnis uitvalt in de rechtszaak over de vraag of Nicolaas recht had op een deel van het Huis te Simonskerke Het gaat hier om goederen die hun vader Renger na zijn dood had nagelaten blijkbaar is hierover een geschil ontstaan. Gegeven te Geertruidneberg, getuige Willem van Duivenvoorde. (Registers Hollandse grafelijkheid, ZE 381, AGH 303, f 69 r nr 372).

1326, 26 Juni: Graaf Willem III beleent zijn knaap Mathijs Rengerzn met een jaarrente van 50 pond Tournoois uit de tienden van Malland met de bepaling dat hij of zijn opvolgers het recht hebben voor die rente een alternatief aan te wijzen. Gegeven te Geertruidenberg, getuigen: Willem van Duivenvoorde (Kamerling, ZE 383. Registers Hollandse grafelijkheid, AGH, f 69 r nr 373).

1328, 21 november: Matthijs en Claes Renger Monnekijnzn, broers, en hun zwager Jan Wissezn, bekennen de Graaf, dat zo de stad. Zierikzee hun dat het Quaalamacht, dat hun gegeven is niet zou mogen versterven tot achterzusterkind. Zij beloven, mede voor hun zwager, der 100 florin voor het ambacht te betalen (Reg. Han vd Bergh, pg 172, Bron: Reg EL, 13 f 107 en 108 en EL 20 f 86 en 87, Bron: Reg, Han, pg 173 in Fokker, Schouwen, pg 219).

Zijn bezittingen omvatten het (hun) oergrond (Simonskerke en Zuidland) in Schouwen. Hij had in 1334 bezit op Dirksland verworven van de Van Renneses en goederen in Kennemerland (Bron: E. L., 13 f 30 v 8/9/1320 en E. L. 39 f 10 13/1/1324 en E. L. 6 f 39v, E. L. 13 f 86 26/6/1326, ARA Zeeland Charters 2 april 1335). De goederen van Dirksland kwamen op 3 juli 1334 door verkoop door graaf Willem III aan Matthijs Rengerzn Van Cats, knaap, van al het goed, den Grave in Dirksland aanbestorven van heer Costijn van Renesse hetgeen ook op zijn oudste dochter zal versterven. De lijftocht van de helft daarvan aan zijn vrouwe bevestigd (Reg, Han vd Bergh, pg 225, Bron: Reg. EL, 13 f 128) gegeven te Valencennies (AGH, 303, f 103 r, nr 630, ZE, 639). Zie ook 24 oktober 1334. Hij verwierf ambachten op Schouwen en het Huis te Simonskerke (1329). Belening in 1331 van goederen te Elkerzee (Elgerzee) aan Matthijs Rengerzn en Nicolaas zijn broer, zoals hun vader was beleend en hield van de Vrouwe van Teylingen (Kort, Rep. lenen, hofstede Teylingen, nr 9, OvG, 1985. Idem nr 9, OVG) omvatte 28 gemet (OvG, 1988, Obreen, geslacht van Teylingen, NL 1928, nr 9, pg 263, Bron: R F pg 292, nr 24 en OHZ I, nr 133 en 134, 141 en II, nr 971 en 972. Muller, oude registers graaf van Holland, f16 r in BMHG 1879, pg 292, (Bron: Ambachten Schouwen, E. L., 13 f 36 24/6/1324, en 107 v-108, nov 1328, Bron: Simonskerke, E. L., 13 f 36 24/6/1326) (Bron: E. L. 13 13 f 128 3/7/1334 en 130 24/10/1334, Reg, Voorne, A. B. f 65 22/10/1334).

1332, 9 augustus: Graaf Willem III belooft zijn knaap Matthijs Rengerzn die hem 400 pond Hollands heeft gegeven dat binnen een jaar terug te betalen of als hij komt te overlijden aan zijn enige dr Avezoete (AGH, 303, f 100 v, nr 600, ZE 6090).

1344, 28 juli: Arend van Haemstede, Heer van Moermont, en zijn vrouw Magriete van Simonshaven, Vrouwe van Moermont, verkopen aan Floris Gheretzn 9 morgen land in Kethel bij Schiedam, dat vroeger van Matthijs Rengerzn was. Zegel 1: Boom en twee wapenschilden, 1 klimmende leeuw en 3 ronde gespen (Bron; C. Hoek, lenen Ambachten Kethel en Paland in OVG 1980).

1334, 22 oktober: Gerard Heer van Voorne, verlijdt tienden in Sinoutskerke, in Ser Abbenkerke en ter Nisse op Margriete Jans dr van der Maelstede, vrouw van Matthijs Rengerzn (Reg. Voorne, AB f 65 B f 32. in Reg. han, pg 228). Graaf Willem III bevestigt de schenking van Mathijs, zijn knaap, aan zijn echtgenote jkvr Margriete van de helft van het goed in Dirksland die hij van de Graaf had gekocht die, dit aanbestorven was na de dood van Costijn van Renesse, dit voor haar lijftocht (AGH, 24 oktober 1334, 303 f 104 r, nr 644, ZE 654).

1334: In een oorkonde van 22 oktober bevestigt Gerard, Heer van Voorne, burggraaf van Zeeland, de overdracht van 14 gemet tienden gelegen in Zinoutskerke, Heer Abbekerke en Nisse van Jan van der Maelstede op Margaretha van der Maelstede, zijn dochter, die gehuwd is met Matthijs (Mattias) (f Rengeri Renger. Kort, nr. 224, pg 49). Op 13 maart 1368 wordt Jan van der Maelstede beleend door Machteld met deze goederen met een verwijzing naar voorgaande oorkonde (Kort, Voorne, nr. 256, pg. 53. Idem in Rep. lenen Voorne, nr 135a, Kort, OvG 1977). De andere helft ging op 2 februari 1357 naar Margeretha van Moermond en Haemstede, voorheen van Dirk van der Maelstede (Bron: Rep, lenen Voorne, nr 135 B, Kort, OvG 1977).

In een oorkonde van 26 maart 1339-1 augustus 1342 inzake de ontvangsten van de RM van Zeeland, Boudijn Janzn, worden ook de ontvangsten genoemd van Matthijs en Clais Renger kinderen, 107 ½ gemeten en 15 roeden, de abdesse van Nordike, 50 gemeten. Is vrij om niet te betalen. Ook 50 gemet vrij van de abdesen van Bellem in het zestendeel van Haemstede in het oostambacht en westambacht van Welland bezit de Heer van Voorne goederen, eveneens hebben bezittingen nabij Burgh (Fokker, Schouwen, pg. 640).

In de ontvangsten worden bezittingen omschreven in 't Quaalambacht: Van Clais Rengerzn kinderen, 265 gemet en 87 ½ roeden, in Zuutland, Matthijs en Clais Rengerzn kinderen, 1071½ gemet en 15 roeden (Fokker, Schouwen, pg. 145. Bron; Hamaker, Rekeningen der Grafelijkheid van Zeeland II).

1340, 30 oktober: De Heer en Vrouwe van Voorne geven Hugheman van Borsele, hun neef, al het goed, hun aangekomen van Matthijs Rengerzn en Jan van Moordrecht (Reg. Voorne, AB, f 60 in Reg. Han, pg 273).

1343: In ambacht Kapelle (ZB): Matthijs Rengerzn, 28 gemet in Capelle, 't Westambacht en in vronland van Wemeldinge (Rekeningen I, Henegouwen, Smit, pg 316).

1352, 21 augustus: Overeenkomst tussen Machteld van Voorne en Elisabeth Arnout Janszn, Jan Hendrikszn, Lieven Waddijnszn cs inzake de huwelijksvoorwaarden van Gerard, die bastaard (van Voorne), voor diens huwelijk met Catharina Waddijnsdr. Het betreft hier 80 pond jaarlijks en gevestigd op 7 gemet en 75 roeden land die Matthijs en Nicolaas Rengerzn hielden op de Vordee, 5 gemet.

1353: In een oorkonde van 23 april vestigt Machteld, Vrouwe van Voorne, ter gelegenheid van het huwelijk van Gerard de bastaard van Voorne, haar neef, met Katharina dr van Heer Waddincs, 80 lb jaarlijks en gevestigd op 7 gemet min 75 roeden gelegen aan de Vordee. Voorheen van Matthijs en Claes Renger, zonen (Kort, Voorne, nr. 138, pg. 38. Idem: Kort, Rep. op de lenen van hofstede Voorne in NH, Kennemerland, Waterland en Zeeland 1230-1644, OvG 1977, nr 144).

1368 +: In het archief van de Heren van Voorne zit een notitie betreffende In Scouden die verleent zijn in de jaarbede.

Zesdendeel Zuidlant, Matthijs en Claes Renger Moenkinzoons kinderen, 8 lb 16 d.

Overname van de grafelijkheid 17 s

Met opgave van leengoed van Mathijs Rengerzoon, 9 gemet aan Wellant, door zijn vader gekocht van Paelvoete (nr 289, pg. 55). Musschaert, "Het zwaard en de gesp", vermeldt dat in 1335 de huwelijksvoorwaarden werden opgesteld voor Margeretha, dochter van Matthijs Renger. In dit

document is de zegel van Matthijs met een gesp (NL, pg 45).

1335, 2 april: Opmaak van de huwelijksvoorwaarden te Valenciennes van het huwelijk tussen Arnout van Haemstede en Jkvr Avezoete, dr van Matthijs Rengerzn, waarbij zijn broers Floris en Jan een derde van hun goederen van wijlen Witte van Haemstede toekennen en Matthijs Rengerzn zijn dr een morgengave van 250 pond tornoiisen bewees (Bron: ARA, Den Haag, Charters Henegouwen, doos 37, 5 akten), waarbij de bevestiging van Graaf Willem III (Brokken, Hoeken en Kabeljauwen, pg 547/548).

Varia: Hij was vertrouweling van Graaf Willem III en behoorde tot zijn trouwste Raden en was in 1322 betrokken bij het handvest van Dordrecht. In 1322 werd aan Matthijs Rengerzn door Graaf Willem III toegestaan om bij een zoonloos overlijden alles toe zou komen aan zijn dochter (Bron: LRK, inv 37, f 24v, nr 173. Brokken, Hoeken en Kabeljauwen, pg215 en 405).

Actief in de moertering op Schouwen en Duivelant.

Hij droeg een wapen van drie gespen (vgl aantekening op pg 9, Polfliet van Haemstede).

1317, 13 september: Vrouwe Catharina, echtgenote van Heer Gerard Tielmanzn, en de kinderen Tielman, Wisse, Floris en Clementia verkopen de molen en het windrecht in ambacht 's Gravensande aan Graaf Willem III voor 12 pond jaarlijks. Gezegeld en getuigen zijn Gerard van Heemskerke, Gerard van Raephorst, Mathijs Rengerzn (AGH, 242, f 10 r, nr 57, NH 55).

Bastaarden van Matthijs Monekinzn

Wellicht worden in 1342 twee bastaarden vermeld: **Claes Matthijszn en Pieter Matthijszn** hadden in Tholsende (Zb) 41 gemet en 50 gemet (Rekeningen I Henegouwen, Smit, pg 228/229. Idem in 1343 pg 287). 1342: In ambacht Zeldijc (ZB), Claes Matthijszn en Pieter Matthijszn, 33 gemet en Claes Pieterzn 57 gemet (Rekeningen I Henegouwen Smit, pg 249).

2. 3. Willeman Monekinzn ook Willeman van Weldamme. Vermeld in 1340, ridder. Gehuwd met **Henrica van Rodenburg**, Vrouwe van Weldamme en Simonskerke (Ferwerda II-I, Grijskerke Graafschap, pg. 308) of met **NN**. Wellicht ook een 2. 3. a dr die huwt met Heer Jan van der Goes, ridder, vermeld in 1290 en overleden in 1341. Zij hadden een zoon ridder Willem van der Goes. Het geslacht was geparenteerd aan Van der Burgh (de Pauw). Ferwerda II/ III meldt dit ook maar geeft aan dat het geslacht van der Goes ontstaan is uit die Van Schenge in het begin van de 13^e eeuw (Zie ook Dekker, Goes). Hij geeft aan dat Willem van der Goes gehuwd was met Elisabeth van der Haan en in 1399 overleed en begraven werd in het klooster van Ove... te Utrecht. Ook meldt hij dat van der Goes x NN van Weldamme een dochter hadden, Catharina van der Goes die ridder NN, Heer van Sanddijk, huwde (een van Borsele dus). Er is ook een andere mogelijkheid dat Henrika is gehuwd met Willeman van Weldamme (Zie bij 3. 1. 2).

3. 1 Renger Willemanzn van Weldamme, 1330-1384. Ridder, 1354, knaap, 1359. Hij huwde in 1350 met **Agatha van Borrendamme**. Een wellicht tweede huwelijk. Zonen: **Lieven** (3. 1. 1.) en **Willeman**, 1371 (3. 1. 2), **Wisse**, 1355 (3. 1. 3), een dr **Helwyf (Helwig)** (3. 1. 4.), die huwde met **Hendrik van den Abeele**, een dr **Aleid** (3. 1. 5) die huwde met **Claes Kervinck van Reimerswaal**, een dr **Catharina** (3. 1. 6), een dr **Zoete** (3. 1. 7) en een dr **NN** (3. 1. 8) (Van der Baan, W, Dijk, pg. 540. Smallegange, Deel I, pg 523. Smit, Dagvaarten I/ II, nr 393, pg 266, nr 365, pg 253, nr 371, pg 25, nr 359, pg 249, Dek., Heren van Borsele, pg 9. Zondervan, pg 1). Ferweda noemt nog een **Gerrit en Elisabeth**, die in 1371 huwde met **Jan van der Burgh**, zoon van Simon en kleinzoon van Jan van der Burgh, die in 1307 de hofstede Burgh stichtte nabij Rijswijk (zie aldaar). Zij wordt genoemd in dat jaar als Jkvr Lysbeth, Jans weduwe van der Burgh, zuster van Gerrit Willemanzn van Weldam. Zij bewoonden Huis ter Burgh en hadden een zoon, **Simon van der Burgh**, knaap, die vermeld wordt in 1390 (Ferwerda, II/ II).

Heerlijkheden: Heer Van Cats, Heer van Putten (Zondervan pg 1, Kwartierstaat van Teu) Hij was het die In 1372 als eerste het ambacht Cats verwierf door belening van Jan van Blois, Heer van Gouda en Schoonhoven, "1372 december gegeven vrijdag na Kerstmis in Tholen, Jan van Blois, Hertog van Gelre, Heer van Schoonhoven en Gouda oorkondt dat onze getrouwe knaap Renger Willemanzn

vanwege verleende diensten hem verleid heeft met het deel van Jan van Blois zijn ambacht in Cats". Getuigen zijn de Heer van Montfoort, Henric van de Kreeke, Henric Buffel (Archief Graven van Blois, nr 3. 19. 10, Inv nr 1 f 152v, H. A. Verhoef NA. Tekst: "Jan van Bloys hertoghe enz. doen kond allen luden dat wi ghegheven hebben en gheven onsen ghetrouwen knape Rengher Willemans soen om menighen dienst die hi ons ghedaen heeft en noch doen sal onse deel van den ambochte dat wi hebben in Cats ambocht int oudelant van noertbeveland bewesten tswaels int niewelant Van Cats en int oude landeken Van Cats mit onsen deele van den dorpe Van Cats mit den hofsteden en allen ambacht ghevolghe alsoe als wijt daer hebben mit al dat ons van onsen voorvaders daer of aenghecomen is in der manieren dat hijt en sinen nacomelinghen van ons en van onsen nacomelinghen houden sal tot eenen rechten leene. Hier over waren onse ghetrouwe mannen die heer van Montfoort, heinric van der Creke en Heinric Buffel. In oerkonde enz. ghegheven ter Tolne des vridaghes na kersdach int jaer ons heren m ccc lxxii".)

Functies: Rentmeester van Zeeland (1355-1373), RM BOS (1350-1351 en 1379), Tresorier-generaal BWS (1361-1372), Tresorier generaal BWS (1361 of 1372 of 74), Raad Hof van Zeeland, Raad van Hertog Aelbrecht (1379-1380) (Polfliet, pg 11. Nagtglas, ZI I, pg 162, Kwartierstaat van der Steenhoven. Bron: Heeringa, Rekeningen nr 20 cit. Brokken, Hoeken en Kabeljauwen, pg 528. Archief Stad Reimerswaal, Regesten Inv. nr 13. Archief Rekenkamer Zeeland, HBT nr 16. Smallegange, Deel I, pg 320. Grijskerke Graafschap, pg. 229. Smit, dagvaarten I II, nr 309, pg 223 en nr 313, pg 227. Glaudemans, Om den wrake wille, pg. 142). 1362, 5 mei: dagvaart te Cats. Hertog Aelbrecht naar Cats waar hij zijn mannen had ontboden. O.a. aanwezig RM BWS Renger Willemanzn. Hij wordt als RM vermeld tussen 1361-1366 en 1374 (Dagvaarten Zeeland, nr 139).

In 1343 als Aechte Gilles dr wordt toegelaten als nieuwe poorteres van Zierikzee staat als borg Renger Willemanzn poorter van Zierikzee (Poortersboek Z, Zee I). Wederom in 1359 wordt Lemken Renger Willeman, knape, vermeld met als borg Cole Willeman toegelaten als nieuwe poorter van Zierikzee (Poortersboek I).

Leenbezit en Renten: Leenman van Putten. Bezittingen op Voorne, $\frac{1}{4}$ van het ambacht en tienden. Hofstede Putten te Ooltgensplaat.

1355, 20 juni: Het land te Ooltgensplaat en begrensd door Bodemaar, Cracmaer, Striene, en Kortgrevingen met ambacht en tiendheffing.

1361 -1374: Renger Willemanzn RM BWS, leverde grote hoeveelheden tarwe aan het Hollandse Hof. Evenzo eieren (2000 stuks) haring en zout (J. de Winter, Een bruiloftsmaal aan het Hollandse Hof in 1369 in Jaarboek Middeleeuwen, 3, 2000, pg 173/174).

Hij verkreeg in 1372 tolvrijheid voor Cats. De oorkonde van 1 oktober 1372, gericht aan hem en zijn neef Jan van Cats, van de Graaf van Holland en Zeeland, gaf aan hen de tolvrijheid en gaf hen het recht om tol te heffen van de passerende schepen (de wacht Van Cats). Zij moesten daarvoor wel op eigen kosten de lichten en andere bakens in de haven Van Cats onderhouden. Dresselhuis noemt hierbij de omvang van het toenmalige Cats, nl tolvrijdom aan alle inwoners van Cats of woonachtig tussen 't Heydiep oost, of de zeezuut (zuid), of Waddyn Colynssoensweg, gaande an Sinte Michuutswech, in Catswech west of en den Nieuwenwech tot in 't Heydiep Noort (Wandelingen, pg. 155).

In 1384 wordt vermeld 25 morgen land in Almsvoet aan de zijde waar Geertruidenberg staat (Almvoet, nr 6, in J. C. Kort, Repertorium op de grafelijke lenen in de Grote Zuid Hollandse waard 1276-1650 in OVG 1996).

1380, 10 januari: Hertog Aelbrecht doet uitspraak inzake een geschil tussen Zierikzee en Dodrecht, inzake stapelrecht. De hertog beslist ten gunste van Zierikzee. Getuigen o.a.: Heer van der Veere, Heer van St Maartensdijk, Heer Raes van Borsele, Heer W. de Vriese, Heer van Oostende! (Niermeyer, Beneden Maas I, nr 563). Dat was tijdens een dagvaart te Den Haag. Gezegeld door bovenstaanden maar ook door magistro Renger Willemanzn, consile zelandi (Smit, Dagvaarten I II, nr 407, pg 273).

1380, 12 mei: Dagvaart te Geertruidenberge. Aanwezig o.a. Renger Willemanzn RM en Raes van Borsele als RM BWS of BOS (Smit, Dagvaarten I II, nr 409, pg 273).

1380: Inzake een twist tussen Jan van Blois en zijn stad Schoonhoven dat werd beslecht door de Graaf en zijn raad waarin Frank van Borsele, Renger Willemanzn van Cats en Willem de Vriese zitten.

(Lenselink, De Staten van Zeeland, pg. 71, Bron; Van Mieris, III, 360-361).

1382, 10 oktober: Heer Frank en Renger Willemanzn geven een plakkaat aan Amerongen en dat niemand naar Vlaanderen ging. Evenzo ging dit naar Heusden en Beghen. Niermeyer Beneden Maas I nr 580.

Varia: 1351, 2 augustus: Landing van Graaf Willem V bij Borrendamme nabij Zierikzee. Zierikzee bleef Margeretha trouw. Hij sloot een wapenstilstand tot 1 oktober met de stad. De stad gaf zich over. Graaf Willem V liet daar een bezettingsmacht achter en maakte zijn bastaardzn Jan Zuurmond hoofdman van Duvelant. De RM BOS, Renger Willemanzn (Van Cats), werd op 1 augustus 1351 vervangen door Jan de Monster (Bron: LRK inb, nr 48 f 1v, nr 6). Renger was dus een Hoek. Renger bleef echter tot 9 oktober zijn functie als RM in Zierikzee uitoefenen. Dus het liep allemaal wel los (Brokken, Hoeken en Kabeljauwen, pg 96. Bron: RA Utrecht, archief Heren van Montfoort, inv nr 282, pg 137 en tweede LRK, inv nr 10, f 13 v, nr 57. cit Brokken, Hoeken en Kabeljauwen, pg 496).

1354: Willem van Beieren, Graaf van Oostervant, verzoent zich met de mannen van zijn vader, Hertog Aelbrecht, o.a. met Heer Willeman van Weldam, ridder, Floris van den Abeele, Henric van den Abeele, Lieven van Simonskerke. Gegeven te Reimerswaal (Holland bestand, teksten 1295-1567, nr 41, pg 154).

1352: Het geslacht Cats bezat een koopmanshuis in Zierikzee. Van Empel (I, pg. 185) meldt het volgende: Op de Appelmarkt, reeds in 1352 vermeld als die strate van der Appelmarkt schijnt reeds vroeg een straat met met grote koopmanshuizen geweest te zijn. Het perceel, nu gemerkt (dat was dus 1903 GW) D 366, was gesticht door het adellijke geslacht Van Cats, waarschijnlijk door Renger. Zie ook Van der Wal, Enige grepen Cats, nr 21. Het betreft hier het huidige pand Appelmarkt 16, het huis zelf is vernietigd door een grote brand in 1948. Rijk gedecoreerd etc. (Bron: De Vos, Bijzonderheden over de panden en woonhuizen van Zierikzee, pg 25-28).

3. 1. 1 **Lieven van Simonskerke alias Van Cats** ridder 1385 (1340-1405) Zoon van Renger Willemanzn en Agatha van Borredamme. Hij huwde respectievelijk. met **Ermingard van der Maelstede, Margaretha van Toorne in 1387, en in 1395 Sophia van Naaldwijk (1373-1400)**. . Kinderen uit eerste huwelijk is 4. 1 **Laurens Van Cats** en uit het tweede huwelijk is 4. 2 **Pieter Van Cats**. (1388-) van der Baan W, Dijk pg. 540. vermeldt in de Stadsrekeningen van Middelburg (1396-1404). Bron Kesteloo pg. 271. Grijskerke Graafschap pg. 310. C Hoek leenkamer Huis Riviere te Schiedam 1276-1647 in OvG 1983 1395 24 september Sophie van Teylingen, Vrouwe van Naaldwijk en haar zoon Hendrik van Naaldwijk Maarschalk van NoordHolland geven als bruidsschat aan haar dr Sophie Willemsdr van Naaldwijk gehuwd zijnde met Lieven van Simonskerke. ten bedrage van 1500 pond de woning het Huis te Warmond en de hofstad Oud Teylingen met 7 morgen land het veer, de vogelrij in de Poel en twee paar zwanen die rond het Huis broeden Het betreft hier het oude steenhuis van Dirk van Teylingen te Warmond die eigenaar was in 1276. . Sophia was de dochter van ridder Willem van Naaldwijk II (1340-1393) en Sophia van Teylingen van de Wateringen (geb 1345 Sassenheim, slot Teylingen). Archief Huis Zuylen Abcoude. . Zij krijgen zes kinderen. Genoemde **Sophia van Naaldwijk** (geb te Naaldwijk in 1373 huwt ridder **Lieven Van Cats**. Naast Sophie hadden ze Haesje (bastaard)van Naaldwijk (1371-), die huwde met de zeeuwsche edelman. Floris Wolfertzn van der Maelstede 1391-1404, ridder 1404, Heer van Abtskerke, kabeljouw. Smit Dagvaarten I I pg 221, een Willemdr jkvr(1368-). die huwde met Willem Heer van Montfoort ridder. Smit meldt over Willem II van Naaldwijk 1361-1393, Heer van Naaldwijk, Groesvoord en Sliedrecht, maarschalk van Noord Holland, Raad van Graaf Aelbrecht 1362-1384, in ongenade 1384, weer Raad na verzoening 1386-1393, baljuw en dijkgraaf van Rijnland en Woerden 1361-1362 en 1368-1379, RM van Voorne 1386-1393. Dagvaarten I I pg 229. Zijn zwagers waren Hendrik van Naaldwijk 1393-1427, ridder 1399, Heer van Naaldwijk, Groesvoord, Sliedrecht. Maarschalk van Noord Holland, Raad van Aelbrecht, Willem VI en Jacoba 1399-1417, Baljuw van Delft en Schieland 1405, Kastelein van Gorkum 1407. Smit Dagvaarten I I pg en ook nog Wilhelmina van Naaldwijk (1375- Zij huwde met Jacob van Poelgeest (1371-). M. Warmerhoven. Warmhoven Genealogie. *Functies:* Burgemeester van Zierikzee (1385-1395 en 1404) (Bron: De Vos, Bijzonderheden panden Zierikzee, pg 26. Smit, Dagvaarten II, pg 250. Smallegange, Deel I, pg 523).

Heerlijkheden: Heer van oud en nieuw Cats (samen met Willeman), Symonskerke, Sinoutskerke ? (Smallegange, Deel I, pg. 523. Ferwerda, II II. Van der Baan, Wol, pg. 16).

1354: Willem van Beieren, Graaf van Oostervant, verzoent zich met de mannen van zijn vader Hertog Aelbrecht o.a. met Heer Willeman van Weldam, ridder, Floris van den Abeele, Henric van den Abeele, Lieven van Simonskerke. Gegeven te Reimerswaal (Holland, bestand teksten 1295-1567, nr 41, pg 154).

Leenbezit en Renten: Het land te Ooltgensplaat en begrensd door Bodemaar, Cracmaer, Striene, en Kortgrevingen met ambacht en tiendheffing. In 1361 zijn de vermeldde erfgenamen van Renger Willemanzn (Van Cats) dan: Lieven Rengerzn voor $\frac{1}{8}$ uit $\frac{1}{4}$ en $\frac{1}{16}$ uit een $\frac{1}{4}$ dat hij heeft geërfd van zijn broer Wisse. Bijzonder is dat op 15 november 1432 Laurens Van Cats wegens wanverzoek vervallen verklaard wordt van de volgende delen $\frac{1}{4}$ van zijn vader Heer Lieven, $\frac{1}{16}$ uit een $\frac{1}{4}$ door heer Lieven geërfd van zijn broer Wisse, $\frac{1}{8}$ uit een $\frac{1}{5}$ geërfd door Lieven van diens broer Willeman van Weldam, $\frac{1}{16}$ uit een $\frac{1}{4}$ door Heer Willeman geërfd van zijn broer Wisse. Idem.

Koopt landgoed Hoogweide te Warmond.

Sophia bleek na haar overlijden de volgende goederen te bezitten, die op 6 maart 1400 gedeeld werden door Hendrik van Naaldwijk, ridder en maarschalk, Dirk van Poelgeest, ridder, Floris van der Maelstede, ridder, Claes van Naaldwijk, Jkvr van Teylingen. De erfenis die hen aankwam via hun zuster de Vrouwe Van Cats. Het goed wordt als volgt verdeeld; Hendrik krijgt de de woning te Warmond plus de hofstad, plus 7 morgen land en twee zwanen, hij moet hieruit 22 pond hollands betalen aan zijn zuster jkvr Claes Dirk van Poelgeest en Floris van der Maelstede gezamenlijk de 15 morgen land, het veer en de vogelrij (C. Hoek, leenkamer Huis Riviere te Schiedam 1276-1647, in OvG 1983).

1392, 27 november: Belening door de graaf van 253 gemet ambacht binnen den lande van Oude en Nieuwe Cats aan Heer Willeman van Weldamme en zijn broer Lieven Simonskerke, zijn broer. (!! GW). Daarin worden ook de veren vermeld (Sandberg, Overzetveren, Bron: ARA, Leenkamer, inv nr 53, Lib V, Aelbrecht, f 51). In 1396 verkregen zij het recht om een eigen keur te voeren en de vierschaar te spannen, alles te Oostkerke, Wolfertsdijk, Emelisse en Cats (Van der Baan, Wol, pg. 16).

Varia: In 1398 stichter van een kannunikdij in de St. Lievenskerk te Zierikzee? Hij was betrokken bij de belegering van Hagelsteyn in 1405 (Arkelse oorlog). Lieven neemt deel aan de Friese veldtocht in 1398 en is terug te vinden in het Wapenboek Kuinre (nr. 190, Janse, Friese oorlog, pg. 392. Als bron noemt hij L'Ármorial Bellenville, L. Jaquir, cahier de Heraldique 5, parijs 1983, 42r 11).

In een oorkonde van 2 juli 1398 worden al zijn bezittingen opgesomd met als doel dit document te gebruiken voor zijn opvolgers. Een kopie van dit document is te vinden in het archief van Gouda en Schoonhoven. Hij is een Kabeljouw. Bij Gouthoven, pg. 422, is een lijst te vinden van Zeeuwse edelen die Hagestein belegerden waaronder ridder Lieven Van Cats en Symonskerke (bij citaat: Grijskerke Graafschap, pg. 310. Hollestelle, Borsele, pg 369).

- 3. 1. 2 Willeman (Willem) Rengerzn van Weldamme** (1360-1393 (voor 1401). Knaap 1363. Ridder 1377. Gehuwd in 1389 met **Hendrica van Rodenburg**, Vrouwe van Weldamme, Vrouwe van Simonskerke. Zij was de erfdochter van het geslacht Weldamme en wordt, samen met Willeman ook vermeld als **Cats van Weldamme** (Ferwerda II-I). De lijftocht voor haar bestond uit 16 pond jaarlijks en de tienden van Wolphaarstdijk. Het hout uit de polder zal hij besteden aan een sluis en de veer in Ser Arnoutshaven, die hij ook in leen heeft van de Hertog (Van der Baan, W'Dijk, pg. 443. Bron; Van Mieris, Charterboek III, pg 537. Ook in GAG Archief, Lenshoek, nr 61, enige bijzonderheden W, Dijk. Daarin staat dat ook gedeeltelijk de tienden van W'Dijk dienden als lijftocht. Bron: Van Mieris, nr 537, Van Mieris III, 249. Fokker, Dyckage, pg. 16).
Uit het huwelijk een dr **3. 1. 2. 1 Adriana** die huwde met **Willem Cuser**. In 1378 wordt Gilles van Heenvliet toegelaten als nieuwe poorter van Z'Zee met 250 pond borg door Willeman van Weldamme, blijkbaar dan ook poorter van Z'Zee (Poorterboek Z'Zee I). Ferweda meldt dat zij in 1400 hertrouwd met **Willem van Naaldwijk** (Ferwerda II-II). En een dr **3. 1. 2. 2 Machteld** die

gehuwd was met **Willem van Boshuizen**. Machteld hertrouwt met **Jan van der Woude** in 1439 (Rep lenen Putten, nr 136, Kort, OvG).

Functies: Houtvester van Holland (Haarlemmerhout) (1386-1392), Baljuw van Amstelland en Waterland (1392-1395), Baljuw van Zierikzee (1377-1378), Raad van de Graaf Aelbrecht (1388-1395) (Smit, Dagvaarten I I, pg 263. Archief charters Zeeland, 990, 3 nr 3 c. Niermeyer, Beneden Maas I, nr 688. Niermeyer, Beneden Maas I, nr 689. Niermeyer, Beneden Maas I, nr 693). Rentmeester Be-Oosten Schelde (BOS) (1350-135 en 1363-1382), Rentmeester Be-Westen Schelde (BWS) (1361-1374), Raad van Graaf Aelbrecht (1361-1382) (Smit, Dagvaarten I I, pg 242. Zondervan, pg 1. Op 19 maart 1388 een dagvaart en bede te Cats. Op 5 maart door de Graaf een brief geschreven en door Willeman van Weldamme aan de RM van Zeeland en Claes van Borsele van Cortgene dat hij zijnen vrienden en magen in Zeeland wilde spreken en informeren en een bede te houden. Hij zou naar Cats komen (Dagvaarten Zeeland, nr 216).

Heerlijkheden: Heer van Wolfertsdijk, Oostkerke, Westkerke, Sabbinge, Cats en Emelisse (Van der Baan, Wolp, pg. 16). Heer van Weldamme, Heer van Simonskerke en Heer van Cats. Goederen en ambachttheerlijkheden in Schouwen en Duiveland: o.a. Borrendamme, Oosterland, Oostersteyn, Heer Arnoutshaven (1389) (Mieris, Charterboek III, pg 537). 1512: De Van Catsen bezaten een eigen haven in Zuidland genaamd Heer Arendshaven (of Arnoutshaven). Zij kwamen in dit jaar hierover in conflict met Zierikzee die de controle ervan wilde overnemen en tevens op de handel die daar plaats vond (Wiijfels, Steden 277, de Smidts lijsten II, 112 in van Steensel, ZE, pg 155 en pg 319).

Leenbezit en Renten: In 1361 het land te Ooltgensplaat en begrensd door Bodemaar, Cracmaer, Striene, en Kortgrevingen met ambacht en tiendheffing. In 1361 de vermeldde erfgenamen van Renger Willemanzn (Van Cats) nl: Heer Wilman van Weldam voor $\frac{1}{8}$ uit $\frac{1}{4}$ en $\frac{1}{16}$ uit een $\frac{1}{4}$ dat hij geërfd heeft van zijn broer Wisse (Zie Zonderva). Zonen in 1361 vermeld als erfgenamen van Renger Willemanzn (Van Cats) nl. Heer Wilman van Weldam voor $\frac{1}{8}$ uit $\frac{1}{4}$ en $\frac{1}{16}$ uit een $\frac{1}{4}$ dat hij geërfd heeft van zijn broer Wisse.

Leenman van Voorne

1362: In een oorkonde van 31 augustus beleent Machteld Vrouwe van Voorne, te Zierikzee, Hoebuic Henrikzn met 1 gemet gelegen in het ambacht Kerkwerve en 2 $\frac{1}{2}$ gemet te Simonskerke voorheen van Willem Rengerzn (Van Cats, GW), alsmede 28 s Hollands jaarlijks uit de bede BOS (Kort, Voorne, nr. 251, pg. 52). De dr van Willem Rengerzn, Adriana, was gehuwd met Willem Cuser die op 31 december 1420 na de dood van haar vader wordt beleend met de helft van het leen van Stollaarsdijk en de westtienden van Spijkernisse. Willem Rengerzn was de eigenaar van dit leen sinds 25 november 1405. Hij verkreeg die goederen van zijn vader Renger Willemzn (Van Cats?) die het rond 1360 verwierf. Als zijn zwager wordt vermeld Nicolaas Boudijnzn, te Den Briel. Daarvoor werden in 1361 vermeld als eigenaar Willem Bettezn (ook in 1341) en Wive, Trise, Litewi, allen dr van Agatha, en hun broer Alyaen. Dan Willem Bettezn, Katelijne en Wive, dr van Oda, die dr was van Agatha. Het betreft hier het eigenaarschap van Stollaarsdijk en de westtienden van Spijkernisse. In 1420 wordt dit in tweeën gesplit. Nl voor Willem Cuser van Boshuizen (zie 31 december 1420) gehuwd met een dr van Willem Rengerzn, nl Adriana, en aan Willem van Boshuizen die gehuwd was met Machteld dr van Willem Rengerzn. Willem is dan overleden. Machteld hertrouwt in 1439 met Jan van der Woude die dan eigenaar wordt en haar zoon Willem Willemzn van Boshuizen verwerft het bezit na het overlijden van zijn moeder Machteld op 13 augustus 1455. De zoon van Adriana en Cuser van Boshuizen Willem verwierf het ander deel op 17 februari 1462 na de dood van zijn moeder Adriana (Rep lenen Putten, nr 136, Kort, OvG).

1365: In een oorkonde van 19 februari beleent Machteld van Voorne omwille van Heer Pieter Gheret diens zoon Domaes met 2 $\frac{1}{2}$ gemet te Simonskerke voorheen behorend aan Willeman Rengerzn (nr 444, pg 67).

Herbedijker van Oostkerke (nabij Wofhaartsdijk) in 1370 (386 HA). Dat werd hem toegestaan bij oorkonde van 15 april 1370 door Hertog Aelbrecht, graaf van Holland en Zeeland. Wegens trouwe diensten die hij heeft gedaan en nog zal doen, krijgt hij het recht om de slikken en schorren bij Oostkerke te (her)bedijken. De voorwaarde was dat de Hertog de helft van de

opbrengst kreeg. De polder telt 934 gemeten. Tekst hiervan: “te dyken tot ene chorenlande, ende wt te gheven topt sinen Scoensten alle die wolft dike, vorsclant, ende slyclant, dat gheleghen is in Wolfaertsdiyc, in der parochie van Zabbinghen Oostwaerd of te gaen, Zuutwaert ende Noordwaert, alsoe onser Rentmeester beleiden sal van den dike van Zabbinghen, ende also Oostwaerd als hem orbaeric dinken sal” (Van Mieris III, bl 249. Van der Baan, Wol, pg 15, vgl aUD pg. 169. Idem, Van der Baan, W’Dijk, pg. 530. Bron: Van Mieris III, 74 en 83).

Het werd toen Oosterlandpolder genoemd en aldaar stichtte hij een dorp (Oostkerke). “door de Heer Van Cats die er een kerk en huis stichtte” (Van der Baan, Wolp, pg. 16, AbUtrecht Dresselhuis vermeldt in de tekst van zijn lezing “Over de vroege geschiedenis van W’Dijk” in 1822 dat Willeman Van Cats 663 gemeten van het oude Oostkerke weer heeft ingedijkt en hierbij de vorming van de nieuwe heerlijkheid Hongersdijk. In deze lezing zitten ook de afbeeldingen van wapens van geslachten op W’Dijk zoals Sabbinge, Cats etc (Bron: GAG, Archief Lenshoek, nr 62 a). Idem bedijking polder Wolphertsdijk. Het betreft hier Oostkerke en Hongersdijk (Fokker, Dyckage, pg. 16).

1377, 7 februari: Dagvaart te Den Haag waarin Hertog Aelbrecht de Heer van Putten toestemming geeft een stuk land in de parochie Niervaart te verkopen en te moeren. Tevens voor de uitgors Overdragher nabij broek. Gezegeld door o.a. Daniel, Willem en Claas van der Merwede, Jan van Polanen, Heer van de Leck, Arend van der Dussen, allen ridders, Willem van Naaldwijk, Arend van Drongelen, Herper van Brakel, Raes van Borsele, ridder, Renger Willemanzn (met zegel) (Smit, Dagvaarten I II, nr388, pg 262).

1384, 9 februari: Heer Willeman van Weldamme verkreeg van zijn vader Renger Willemanzn bij opdracht 25 morgen land in Almsvoet aan de zijde waar Geertruidenberg staat (Almvoet, nr 6 in J. C. Kort, Repertorium op de grafelijke lenen in de Grote Zuid-Hollandse Waard 1276-1650 in OVG, 1996).

1384: Ridder Willeman van Weldam (Cats) stelde Frank van Borsele schadeloos met 100 oude Franse schilden die hij had beloofd aan de heer van Abcoude (Bron: Dek, Borsele, pg 36. Archief Anna van Buren, NA, Inv nr, 1156).

In 1393 bedijkte hij samen met Jan van Bourgondië een drietal kleine polders nabij Wolfertsdijk, dat waren Hardebolleke (54 gemeten), Zichuyt (150 gemeten) en Bezoeken (72 gemeten). Ook zou hij de polder Oostkerke herbedijken (34 gemeten). De heren Van Cats bleven daar eigenaar van tot zij het verloren in 1509.

Hij wordt ook vermeld als medebedijker en/of eigenaar van Philipsland (en zijn nazaten) door zijn goederen aldaar en zijn huwelijk met Hendrika van Rodenburgh, Vrouwe van Simonskerke (Hollestelle, Rep St. Philipsland, Doos 1, pg 1, GATH).

1392, 27 november: Belening door de graaf van 253 gemet ambacht binnen den lande van Oude en Nieuwe Cats aan Heer Willeman van Weldamme en zijn broer Lieven Simonskerke (zijn broer! GW). Daarin worden dan ook de veren vermeld (Sandberg, Overzetveren, Bron: ARA, Leenkamer inv nr 53, Lib V, Aelbrecht, f 51).

1393, 30 mei: Graaf Aelbrecht beleent in opdracht van Claes Kervinck van Reimeswaal, Willeman van Weldamme met alle ambachten die hij had in Wolphaarstdijk, in de parochies Sabbinge, Oostkerke, Westkerke en Ter Muyden binnen-en buitendijks (Sandberg, Overzetveren, pg 33, Bron: ARA, leenkamer, inv nr 52, Lib V, Cas E f 84).

Samen met zijn vrouw stichtte hij in 1393 (oorkonde van 30 november 1393 te Den Haag) een kapel nabij Wolphaarstdijk. Samen met zijn vrouw stichtte hij in 1393 (oorkonde van 30 november) een kapel en altaar Heilige Kruis in de St. Lievenkerk te Zierikzee (vicariegoederen Zeeland, pg 18/19).

Varia: Behoorde tot het verbond van kabeljauwen in 1391. Andere ondertekenaars daarbij: Lieven van Cats van Simonskerke, zijn broer, en zijn schoonzoon, Willem Cuser (Waale, Arkelse Oorlog, pg. 241, Bron: Van Mieris, nr 582. Smit, Dagvaarten, I II, nr 504, pg 320).

Familiewapen in Collectie Zeeuwse genealogien (Inv nr 92). Zuydweg (wapen, pg 62) beschrijft het wapen als volgt het zelve van Weldamme met een breuk deux en chef, un en pointe d’or. Het wapen Van Weldamme was twee golvende balken, nadat ze in bezit kwamen van Cats, plus drie ruiten (Bron: Zuydweg, pg 63).

Zij lieten het grootste gedeelte van hun vermogen na aan de Sint Lievenskerk te Zierikzee (zie oorkonde: Altaar en aanstelling priester, drie missen per week en te bidden voor de schenkers). Het andere deel werd verspreid onder andere kerkelijke instituten. En geven tienden te W'Dijk, Oostkerke en Westkerke voor het onderhoud (Bron: Van Leeuwen, nr 908 en Oorkonden Zeeland II, nr 16. Van der Baan, W'Dijk, pg 444-445, bron Van Leeuwen, Bat III, Van Rijn "Oudheden in Zeeland" II, pg 16-23. GAG, Archief Lenshoek, nr 91). Ze worden beschouwd als stamouders van het geslacht Weldamme Van Cats. Hoog en Laag Weldamme plus kasteel verdrongen in 1487 en zijn in 1560 definitief afgebroken (Van den Broecke, Kastelen, pg 131).

3. 1. 3 Wisse van Weldamme. Hij overleed voor 1361 (Zondervan, pg 1).

3. 1. 4. Helwig (Heylwit) van Weldamme huwde in 1371 met **Hendrik Willemzn van den Abeelen en Haymeide**, ridder, (-1392) (ZE I, p 33). Was afkomstig van het Henegouwse hoogadelijk geslacht van Haimade (Ferwerda II-I. Smallegange, deel II, pg 3). Hieruit drie kinderen **3, 1, 4. 1 Jan, 3. 1. 4. 2 Floris**, ridder (1440) van den Abeelen, Heer van Welzinge, RM BOS, die huwde in 1397 met **Lysbeth Willemsdr van Reimerswaal** en daarna in 1435 met **Meyne van Herlaer**) en **3.1. 4. 3 Hendrik van den Abeele**, Burgemeester van Zierikzee (1401) die huwde in 1405 met **Alysee of Elisabeth dr van Jan van Stapele**. Daarvoor gehuwd met **Catharina van Haemstede** (Smallegange, Deel I, pg 665. Stamreeks en wapen, Leysius, NL 1929, pg 245/246. Henderikx, Cartularium, nr 107. Van der Baan, W'Dijk, pg. 540. Helwich was geboren op kasteel Borrendamme. Het kasteel lag nabij Viane en behoorde tot de Heerlijkheid Oosterland (Beveren, pg. 41, ev|). Zij kregen bij huwelijk of erfenis ieder voor de helft het kleinambacht Oostersteyn in bezit van haar vader Renger Willemanzn en zijn vrouw Agatha van Borrendamme

Functies: Heer van Oosterland en Oostersteyn

Leenbezit en Renten: Hendrik had bezittingen op Walcheren en Zuid-Beveland. Bezat 1085 gemet ambacht waaronder 248 gemet te Kapelle (Rheynek Leysius). Heer van Oostersteyn. Waarbij zijn vrouw goederen inbracht (ZE I, p 33)

In 1353 werd de polder en ambacht Oosterland gesticht/bedijkt het lag ten oosten van de kreek de Geulle die door de slikken liep (waarschijnlijk een oude kreek) waar later het kasteel Oostersteyn zou verrijzen. Bij de bedijking behoorde ook het schor Sonneschijn Er was een groot en klein ambacht Bedijker was oa Hendrik Willemzn van den Abeele. Ermerins ZO Schouwen pg 112. . Hij wordt beschouwd als stamvader van de Zeeuwse van den Abeelen en had een stamslot "Abeele" bij Souburg. Ze stamden af van Baronnen van Renaix. P Roks geschiedenis Oosterland pg 4 vdBroecke meldt dat dit op 23 juli was ZE I pg. 438. In 1357 gaf de Hertog wederom aan Hendrik van den Abeele een bedijking uit nl slik en aanwas geheten Duivenvoorde. Het lag aan de mond van de Geulle nabij Ouwerkerke. Hendrik werd Heer van het nieuwe ambacht Duivenvoorde groot 45 gemet. Op 12 april 1371 verkocht Hertog Aelbrecht aan hem en zijn vrouw de helft 100 gemet land in het Ooster Nieuwland. Kort daarop liet Hendrik nabij de Hooge St. Joosdijk aan de oostelijke oever van de Marevliet en dicht bij Viane een kasteel bouwen genaam Oostersteijn. Zijn zoon Floris van den Abeele woonde daar in 1410 (Kastelen, pg 136). Smallegange vermeldt een oorkonde uit 1401 waarin het volgende staat: "dat wij, Heilwich, Vrouwe van den Abeele en Boudewijn Waddinszn, priester kannunik in de Sint Catelynekerk te Brielle, om te houden en te volbrengen Renger Willemans z'n testament en hebben gesticht, gefundeerd en begiftigd met stukken land, renten, een kannuniken Provende voor eeuwig te staan in de St. Lievenskerk te Zierikzee" (Smallegange Deel I, pg 325).

Het land te Ooltgensplaat en begrensd door Bodemaar, Cracmaer, Striene, en Kortgrevingen met ambacht en tiendheffing. In 1361 de vermelde erfgenamen van Renger Willemanzn (Van Cats) Floris van den Abeele voor $\frac{1}{8}$ uit en $\frac{1}{4}$ en afkomstig van zijn moeder die een dr. was van Renger Willemanzn

Roks meldt dat Helwich van Weldamme en Hendrik van den Abeele op 12 april 1371 werden beleend met het kleinere ambacht Oostersteyn, groot 1100 gemeten, ieder voor de helft. En dat zij toen besloten aldaar een kasteel te bouwen. Helwich dr van Renger Willemzn van Weldamme wier ouderlijk huis stond in het nu vergane land ten zuiden van de dijk bij Borrendamme op

Schouwen (P. Roks, Geschiedenis van Oosterland, pg 4, Het kasteel Oostersteyn).

1354: Willem van Beieren Graaf van Oostervant verzoent zich met de mannen van zijn vader, Hertog Aelbrecht, o.a. Heer Willeman van Weldam, ridder, Floris van den Abeele, Henric van den Abeele, Lieven van Simonskerke. Gegeven te Reimerswaal (Holland bestand teksten, 1295-1567, nr 41, pg 154).

1387: Verkoop door Hertog Aelbrecht van al zijn goederen en ambachten op Duvelant aan zijn RM Nicolaas van Borsele. Zij waren voorheen in bezit van Hendrik van den Abeele, diens zoon Floris, Renger Janzn, Halling Rutenzn, Jan Gilleszn, Hugén Willemszonen, Kervinck Pieterzn (P. Roks, Geschiedenis Oosterland, pg 4). Er bleven goederen aan de van Abeelen (idem, pg 5).

Varia: Voerden daarom een sprekend wapen en hamei of hek. Vgl de ZE zouden ze afkomstig zijn van de Baronnen van Renaix die zich bevonden in het gevolg van de Graaf van Henegouwen. Hendrik wordt beschouwd als de stamvader van de Van den Abeelen (ZE I, pg. 33). De Van der Haymeides waren meegekomen met de graaf van Henegouwen toen hij in 1299 graaf van Holland en Zeeland werd, en waren oorspronkelijk afkomstig uit Henegouwen. Ze noemden zich waarschijnlijk naar hun Zeeuws bezit en kasteel van den Abeele. Zo werd in 1340 een Floris van den Abeele, ridder, vermeld. (Vd. Broeke, Kastelen, pg 35). Hij en zijn kinderen behoorden tot het verbond van kabeljauwen in 1391.

3. 1. 4. 2. Floris van den Abeele (1373-17 dec 1440), ridder 1397. In 1390 gehuwd met **Lijsebeth Willemdr van Reimerswaal**. Hieruit de zonen **3. 1. 4. 2 a Jacob**, **3. 1. 4. 2 b Renger** die huwde met **Lysbeth Heermans Jansdr**, en een dr **3. 1. 4. 2 c Hadewey** die huwde met **NN van Bruelis** (Smit, Dagvaarten III, pg 427). Uit zijn tweede huwelijk met Meyne van Herlaer: **3. 1. 4. d. Anthonis van den Abeele (van Hameyde)** vermeld tussen 1454-1483 Heer van Welsinghen Heer van Oosterstein 1454, Drost van Heukelom en Asperen 1472, Raad. Hij huwde met **Cornelia Jacob Claesdr**, **3. 1. 4. 2 e Thomas van der Haymeide van der Abeele**, baljuw van Middelburg gehuwd met **Maria van Bruelis**. Hij overleed in 1482 (Rheynek Leysius, Stamreeks en wapen Leysius, NL, 1929, pg 245/246). Anthonis was aanwezig op dagvaarten in 1457, eerste keer (nr 686).

Heerlijkheden: Heer van Welsinghe en Ritthem (1411), Heer van Oostersteyn (1410) (Smit, Handel Engeland I, nr 889 en 892).

Functies: Poorter van Zierikzee (1389), Baljuw van Zierikzee (1393-1404), dijkgraaf Bewesten Yerseke (1389-1410), Tollenaar Yersekeroord (1407-1408), RM BWS (1406-1408), RM BOS (1410-1419), raad van Jan IV van Brabant en Jan van Beieren (1418-1424), tesorier (1421-1423), hofmeester van Jan van Beieren (1422-1424), kastelein van Loevestein (1424), raad van Holland en Zeeland (1430-1440), lid Hoge Vierschaar van Zeeland (1433). Hij was kabeljauw (Smit, Dagvaarten II, pg 148). Kende een voorspoedige carrière onder Graaf Willem VI en was de grote concurrent van Claes van Borsele, Heer van Brigdamme (Van Beveren, pg. 41. Wapenboek Kuinre, nr 154. Janse, Friese oorlog, pg. 391. Smit, Handel Engeland I, nr 924. Van Steensel, ZE, pg 178 en 198. Rosa I X. Smit, Dagvaarten I II, nr 1309 en 1310, pg 777. Grijpskerke Graafschap, pg 200. Van Steensel, ZE, pg 193).

Leenbezit en Renten: 1408, 24 mei: Jan van Beieren verkoopt het gors Orisant of Worigsant aan zijn vrienden Claas van Borsele, Heer van Brigdamme, Floris van Borsele, Heer van St. Maartensdijk en Zuylen en Floris van den Abeele, allen ridders, en aan Floris Gilleszn van Borsele, Jan Frank bastaardzn van Borsele, Hendrik Crabel en Otto Condauer. Deze transactie moest wel bezegeld en bekrachtigd worden door zijn broer Graaf Willem IV (Bron: Verkooren, Inventaire III, nr 8454 in Van Steensel, ZE, pg 298).

1410 december: De Graaf beleent aan Floris Hendrikzn van den Abeele het goed en kasteel Oostersteyn staande op de 8 keten van de landen van Duvelant en omvattende een voorburch, nederhof, boomgaarden, 450 roeden dijk en 25 gemet. De 8 keten wijzen op moernering. Hierna zouden nog drie generaties van den Abeele in bezit zijn van het ambacht en kasteel. Tot in 1513 vermeld een Claes Hendrikzn, heer van Oostersteyn en heer van Oosterland. In 1531 kwam het aan Jean Micault (P. Roks, Geschiedenis van Oosterland, pg 5. Boerendonk, Zeeuwschen landbouw, pg 210. Bron: Van Meris IV, pg 159. pg. 45, Van Beveren. In 1439 heeft

het geslacht van den Abeele op Walcheren 820 gemet (Vd. Broeke, Kastelen, pg 35).

In 1429 geven Floris en Jacob van den Abeele een keur uit voor het ambacht Oosterstein waar zij Heer van waren en in dat jaar was Floris ook eigenaar van 369 gemet en 24 roeden in de Haymanne waarvan 200 gemet vrij. Ook wordt hij vermeld als bezitter van 317 ½ gemet en 1 roede in Ritthem en Nyewenwerve plus 51 gemet steenschietend (De Keijzer, Rek BWS, pg 26. Fruin, Provincie Zeeland, rechtelijk, pg 108. Bron: Verslagen en mededelingen V, pg 513. W. Kestelo, Geschiedenis Nieuwerkerk, pg 7).

Floris van den Abeele bezit in 1429 ong. 200 gemet in ambacht Welsinghe, evenzo ruim 300 gemet in Ritthem (De keijzer, Rek BWS 1429, pg 26/27). Floris en Henric van den Abeele en Lodewijk van der Maelstede bezitten in 1429 samen 151 gemet en 77 roeden in ambacht Capelle (idem, pg 49).

1431: Filips de Goede, hertog en graaf heeft schulden uitstaan (leningen) bij Floris van den Abeele, Gilles van Arnemuiden, Filips en Hendrik van Borsele, Floris van Borsele, Jan van Renesse (Van Steensel, ZE, pg 298).

Varia: 1412: Graaf Willem VI voert ook oorlog tegen Gelderland en Schotland. Hij laat kaperbrieven uitgeven aan Zierikzee, Westerschouwen, Vlissingen en Westkappel en aan Floris van den Abeele en zijn ambacht Welsinghe. Behoorde tot het verbond van Kabeljauwen in 1391. Hij nam deel aan de Heervaart m.b.t. de Arkelse oorlog in 1401 met 4 man. In 1403 tijdens het beleg van Gorkum gevangen genomen. Was in 1421 Hoeks (Jacoba van Beieren).

- 3. 1. 4. 1. Hendrik van den Abeele** gehuwd met **Alyse van der Stapele**. Hieruit een zoon **3. 1. 4. 1. c Jacob** (1466). Burgemeester van Zierikzee (1401). Hij werd op 16 november 1395 poorter van Zierikzee. Zijn oom Lieven Van Cats stond daarbij borg voor hem. Hendrik betaalde 1000 nobels (Poortersboek II, Zierikzee). Hendrik van den Abeele wordt in 1447 poorter van Zierikzee en in 1448 is hij burgemeester (Van Steensel, ZE, pg 317). Uit zijn huwelijk twee zonen: **3. 1. 4. 1 a Floris** en **3. 1. 4. 1. b Hendrik**, vermeld in 1431 (Van Steensel, ZE). De Vos vermeldt dat in 1370 de polder Duvenoord gekocht werd door Hendrik van den Abeele van de graaf en die aldaar het slot Oosterstein stichtte. De landen werden in 1414 verder overstroomd. Maar door genoemde Hendrik samen met Nicolaas van Borsele wederom herdijkt (De Vos, pg. 34-35). Fokker meldt in 1404, Claes van Borsele, Heer van Brigdamme en Duiveland, herdijkt samen met Jhr Hendrik van den Abeele het ondergevlode (in 1404) Oost Duiveland (Boxhorn II, 175. Fokker, Dyckage, pg. 19). In 1431 is nog te melden dat hij lid werd van de OLV gilde van de Westmonsterkerk te Middelburg. Dit was een broederschap dat een religeus en sociaal karakter had. Toen hij lid werd schonk hij land aan het gilde zodat missen konden worden gelezen. Thomas en Hendrik van den Abeele waren ook lid (Van Steensel, ZE, pg 313).
- 3. 1. 4. 1. c Jacob Hendrikzn van den Abeelen** wordt vermeld hij in 1466 overlijdt te Kapelle (ZB). Hij was de zoon van Hendrik van den Abeele en Alyse van de Stapele en achterkleinzoon van Renger Willemanzn Van Cats. Zij hadden een zoon **Jacob van den Abeele**, gehuwd met **Mechteld van Bruelis** (. -1473). Hun dochters **Maria** en **Judith** huwden met **Lodewijk van Blois** en **Lauris laurenszn**, poorter te Goes (Cats ?) (Rheynek, Leysius Stamreeks en wapen Leysius, NL, 1929, pg 245/246). Jacob was aanwezig op de dagvaart Zeeland in 1452 (nr 523), in 1455 (nr 607) en in 1462 (nr 865).
- 3. 1. 4. 1 a en 3. 1. 4. 1. b.** In 1476 is er proces tussen **Anthonis en Thomas Floriszn van den Abeelen**, heren van Ooster Nieuwland, tegen de heer van Borsele en Brigdamme en diens metgezellen, heer Claes van Zevenbergen, Arend van Haemstede, als voogd van de kinderen, zijn broer, Mr. Jan Louiszn en Jacob Andrieszn (P. Roks, Geschiedenis van Oosterland, pg 5). Anthonis van den Abeelen vermeld als "ter dagvaart" in 1462 samen met zijn broer Thomas, en in 1463 alleen (Dagvaarten Zeeland, nr 865). Thomas van den Abeele wordt vermeld tussen 1462-1479, heer van Welsingen en Oostersteyn, burggraaf van Zeeland (1473) (Smit, Dagvaarten III, pg 427). Hij is ook baljuw van Middelburg in 1477 en werd tevens poorter van de stad (Van Steensel, ZE, pg 315. Lijst van edelen in Zeeland 1475, Bijlage Van Steensel, ZE, pg 433, Anthonis en Thomas Floriszn van den Abeele). 1474: Opgave van de netto inkomsten

over 1472-1474 (vgl. Valor Feodorum in Zeeland). In ponden: Thomas van den Abeele, 199 pond.

Leenbezit: 1505: In een oorkonde van 11 april beleent de RM Thomas en (waarschijnlijk zijn zoon) Cornelus van den Abeelen en Joos van den Abeelen (waarschijnlijk ook zijn zoon) met 53 gemeten en 31 roeden te Cleeuwartskerke, Noortmonster, Baarsdorp, Koudekerke, Zoetelinkerke en Campen, hen toegevallen na de dood van hun **moeder Jkvr. Marie Adriaan Tholendr** (LR, BWS).

In 1475 is de omvang van de ambachten (in den brede) in Zeeland van het geslacht van den Abeele 1.744 gemet.

3. 1. 5. Margriete of Aleid Van Cats Vrouwe van Reimerswaal huwde met **Claes Kervinck van Reimerswaal**, heer van Nye Striene. Hieruit twee zonen: **3. 1. 5. a Boudewijn** en **3. 1. 5. b Willem van Reimerswaal**.

In 1348, op 8 augustus maakt Claes Kervinck van Reimerswaal, heer van Nye Stryne (Striene), zijn testament op en benoemt zijn zonen Boudewijn en Willem en zijn vrouw Margriete Van Cats, Vrouwe van Reimerswaal, tot executeurs (Archief Stad Reimerswaal, Regesten, inv. 6). Hollestelle noemt hem de zoon van Boudewijn van Yerseke aan wie in 1307 Nieuw Strijen was uitgegeven (Tholen, pg 303).

Het land te Ooltgensplaat en begrensd door Bodemaar, Cracmaer, Striene, en Kortgrevingen met ambacht en tiendheffing In 1361 de vermelde erfgenaam van Renger Willemanzn (Van Cats) nl. Kervinck van Reimerswaal namens zijn vrouw die een dr is van Renger Willemanzn voor $\frac{1}{8}$ uit $\frac{1}{4}$.

3. 1. 6. Vrouwe Catrine Renger Willemansdr, vermeld in 1361.

Landbezit en renten: Het land te Ooltgensplaat en begrensd door Bodemaar, Cracmaer, Striene, en Kortgrevingen met ambacht en tiendheffing. In 1361 de vermelde erfgenamen van Renger Willemanzn (Van Cats), jkvr Catrine Renger Willemansdr voor $\frac{1}{8}$ uit een $\frac{1}{4}$,

3. 1. 7. Vrouwe Zoete van Borrendamme, 1341. Vermeld in 1361. Het land te Ooltgensplaat en begrensd door Bodemaar, Cracmaer, Striene, en Kortgrevingen met ambacht en tiendheffing In 1361 de vermelde erfgenaam van Renger Willemanzn (Van Cats) nl. Zoete van Borrendamme, Renger Willemanzdr, voor een $\frac{1}{8}$ uit een $\frac{1}{4}$

3. 1. 8. NN Renger Willemansdr, overleden voor 1361 (Zondervan, pg 1).

2. 4 Helwig Monekinsdr. Zij huwde in 1328 met **Jan Wissezn van Borrendamme ook vermeld als Ute Duivelant**. Hieruit een zoon: **2. 4. 1. Symon Janzn van Borrendamme** en een dochter **2. 4. 2. Wive**.

Functies: Jan Wissezn van Borrendamme: RentMeester BeOostenSchelde (1324-1331), baljuw van Zierikzee (1321-1329), raad van graaf Willem III (1326/1328) (Bron: Rekeningen Henegouwen III, Smit, pg 135, E L 13 f 37. Ferwerda II II. Ferwerda II-I. Nagtglas, ZI I, pg 169. Lenselink, Dagvaarten Zeeland, nr 10).

Aanwezig op dagvaart in 1328 (7 april). Vermelding van Jan Wissezn ute Duvelant. Dagvaart te Zierikzee of Cats waar op 7 april graaf Willem III een nieuwe keur verleent voor 7 jaar voor BOS aan Gerard van Voorne, Floris van Haemstede, Jan Wissezn van Bordendamme, Bollard Bollardszn, Claes Rengerzn !, Gilles Boudinzn, Jan Simonzn van Heer Allardskerke, Wouter Waddinzn, Claes Hallingzn, Jan Corthalszn, Renger Heynenzn, Costijn Wissezn, Pieter Gherontzn, Jan Wissezn ute Duvelant (Dagvaarten Zeeland, nr 11. Bron: Ermerins, ZO Schouwen, pg 102).

Heerlijkheden: heer van Borrendamme (Borrendamme lag nabij het kasteel Weldamme), heer van Welle en Huis aldaar (1329).

Heer van Westkerke in 1327 en Heer van Scherpenisse. Dat hij verkreeg na het overlijden van Gerard bastaardzoon van Graaf Floris V. Zijn kinderen hadden 87% van het eiland Westkerke (2050

gemeten) in bezit, ambachtsheer op Noord-Beveland, ambacht Rijsoord
Landbezit en Renten: Hij bezat goederen op Schouwen; Hij bezat in 1332, 755 gemeten op Schouwen, en tijdens zijn RM verwierf hij goederen op Noord- en Zuid-Beveland. Zo op 8 april 1327, waar graaf Willem III Jan Wissezn van Borrendamme, baljuw van Zierikzee, beleent met 100 gemet ambacht in Welle, Noord-Beveland. Die waren voorheen van Pieter Jan Borsenzn (AGH, 303, f 74 r, nr 416, ZE, 428. Reg EL, 13, f 93 in Reg. Han pg 160). Wederom in Noort Bevelant als op 7 oktober 1333 graaf Wilem III Jan Wissezn van Borrendamme beleent met goederen op Noord-Beveland vanwege zware arbeid voor de graaf in Zwijndrecht. Het omvat de volgende goederen: 6 gemet en 63½ roeden, liggende in Zuidambacht in Noort Beveland, die van Willem Lielenszn waren, 250 roeden land in het zelfde ambacht, die van Willem Ellixzn waren, 3 gemet en 66 roeden liggende te Calfvliet, die ook van Willem Ellinxzn waren en 2½ gemet en 52½ roeden land liggende in Campen in de Zueet, die van Hughe Bast waren (AGH, 303, f 102 r, nr 619, ZE 628). Op *12 mei 1329* verwerft hij "In Welle 't Steenhuys ter Wellen met der hofstede dair 't huys in staet en die ter huse behoirt ende viri gementen hofsteden ter Wellen, dair vriende op wone". Het betreft hier de oorkonde waarin Graaf Willem verlijdt Jan Wissezn van Bordendamme bij opdracht van Gillis van Brigdamme, met eene grote hoeveelheid land ter Wellen, Conichemen Vordemanshoeck (Voerdemaersbroek) terwijl Gillis van Brigdamme, nog aan Jan het steenhuis Ter Wellen met de hofsteden en 8 morgen land en het derde van de molen verkoopt (Reg. Han vd Berghe, pg. 177. Bron: Reg EL, 13, f 42 en EL 20 f 90). Het betreft de volgende goederen: 336 gemet in het grote ambacht van Welle, 106 gemet in ambacht Conichem, in Voerdemanshoek 31 gemet en 200 roeden en het steenhuis te Welle, een hofstede waarvoor het huis stond, en toebehoren, en nog 8 of 80 gemet behorend bij de hofstede waarop vrienden wonen, en een derde deel van de molen in Welle (AGH, 303, f90 v, nr 510, ZE, 533). Na de dood van Gerard bastaardzn van graaf Floris V kwam het ambacht Westkerke in 1327 aan Willem van Duivenvoorde. Deze verkocht het ambacht op 11 augustus 1327 aan Jan Wissezn met het kasteel en molen (Vicariagoederen, Pg 103).

In 1333 was Jan Wissezn van Bordendamme eigenaar van 6 gemet in den Nordijc op Noord-Beveland voor 20 d (in 1342 Symon Jan Wissezn van Bordendamme, pg 320.) (idem in aug 1343, pg 338).

Na zijn rentmeesterschap BOS was hij in 1331 betrokken bij de herbedijking van de Zwijndrechtsche Waard. Hij verwierf daar goederen (1331-1336). Op 9 maart 1334 verwierf hij een $\frac{1}{16}$ deel van de herbedijking van Zwijndrecht zijnde ambacht Rijsoord met tienden, kerk, visserij tot aan het ambacht bedijkt door Jan Wissenz (van Bordendamme) van Gerard Alweijzn, klerk van de graaf die dit deel bedijkte en tevens een Huis bouwde met gracht. Op 5 november 1336 mag hij samen Jan Wissenz een kerk bouwen in zijn ambacht (Kort, Graf. lenen Zwijndrecht. nr 3. OvG 1987. Rekeningen Henegouwen III, Smit, pg 143. Bron: zwager Matthijs is E. L. 13 f 108 27/11/1328. Bedijking Zwijndrecht (Rek IV, pg 490, E. L. 6 f 85 en 86 8 /11/1334, 10/12/1334, 12/8/1336). Hij had ook bezittingen op het gors van Mare (nabij Tholen) (Lenselink, Adel, pg. 37).

1368 +: In het archief van de heren van Voorne zit een notitie betreffende: In Scouden die verleent zijn in de jaarbede, in het zesdendeel van Quaalamacht; Jan Wissezn van Bordendamme voor 1 mark 3 s, voorheen van zijn vader (nr. 259).

Varia: Actief in de moertering op Schouwen en Duivelant.

In 1969 zijn de resten van het in 1600 verdronken kasteel Weldamme teruggevonden op de bodem van de zee, nabij Zierikzee.

Symon Janzn van Borredamme (2. 4. 1) en Wive (2, 4. 2.). In 1339 wordt Symon vermeld als eigenaar van 671 gemeten op Schouwen en 209 gemeten in Qualeambacht (Bron: Reg. Han, pg 173. Fokker, Schouwen, pg 219).

In 1333 was Jan Wissezn van Bordendamme eigenaar van 6 gemet in den Nordijc op Noord-Beveland voor 20 d. Die waren in 1342 en 1343 van Symon Jan Wissezn van Bordendamme (pg 320 en pg 338).

Op 7 Juni 1345 wordt het ambacht van Jan Wissezn van Bordendamme in Strevvelshoek en elders in Zwijndrecht kwam na overdracht door Aernout Janzn van Zierikzee, aan. Simon Jan Wissezn en Wive dr van Jan Wissezn aan Heer Willem van Duvenvoorde Heer van Oosterhout kamerling. Kort graf lenen Zwijndrecht nr 5 OvG 1987. In 1352 op 21 augustus bij een overeenkomst inzake de

huwelijksvoorwaarden van Gerard die bastaard (van Voorne) voor diens huwelijk met Catharina Waddijnsdr. , wordt. 1 gemet ingebracht die Simon Janszn hield in Coolambacht, en. 3 ½ gemet in de parochie in den Wale (Welle) op NB., Rep lenen hofstede Voorne in Zeeland Kort X nr 144. OvG 1977.

De goederen van Ter Welle kwam in. 1353 na akte van opdracht door Simon Janzn van Bordendamme van 10 hofsteden in het ambacht Welle. aan Machteld van Voorne nr. 267 pg 267. Op 8 april 1361 kwamen de goederen van Claes Rengerzn zoals. het Huis te Moordrecht en een 7 ½ viertel land genaamd Hoflant over op (2. 4. 1. 1.)**Symon Jan Simonzn.**

Waarschijnlijk is hij de kleinzoon van Helwig en de zoon van Simon Jan Wissezn. Rep lenen hofstede Polanen I nr 118

Mogelijk. verwanten van bovenstaanden maar nog niet kunnen plaatsen

Een **Claes Boudin Symonzn zn** wordt in 1333 met goederen vermeldt in Emelisse (idem in 1342. pg 319), (idem in aug 1343 pg 337). Bron Rekeningen Hengeouwen Smit pg 174-179. .

In 1368 in het archief Heren van Voorne nr 334 pg 57 In. een notitie betreffende In Scouden die verleent zijn in de jaarbede Manne in zeelant beoostenscelt in Scouden dat 4 **Henric van den Steyne(Steene) Symonzoon van Nordic** te Noord bevelant; Huis te Schoenamsweghe met 36 hofsteden te Emelisse nr 334 pg 57

1342 Vermelding van een grafelijk brief gegeven te Dordrecht die betaalt aan **Pieter Claeszn van Bordendamme** en Lem Monterszn van Zierikzee ieder 10 pond. Rekeningen II Henegouwen pg 379.

2. 1. 1 Margaretha (Margriete)Matthijsdr (-1356) Vrouwe van Simonskerke, dochter van 2. 1 Matthijs Monekinszn en Magriete Jansdr van der Maelstede.

1344 eerste vermelding van Simonskerke op Schouwen. De joncvrouwe Van Cats mochten zich Vrouwe van Simonskerke noemen, Simonskerke Renger Monekinzn. Zondervan pg 1.

Zij huwde in 1335 (na het niet doorgaan van het toegezegde huwelijk met haar zuster Avezoete), met **Arnout I of Arend van Haemstede van Moermont** (1305- 1348) (-februari 1356).). hij is de tweede zoon van Witte van Haemstede en Agnes van der Sluys, knaap 1337, ridder 1345 1335 2 april Opmaak van de huwelijksvoorwaarden te Valenciennes van het huwelijk tussen Arnout van Haemstede en Jkvr Avezoete dr van Matthijs Rengerzn, waarbij zijn broers Floris en Jan van Haemstede een derde van hun goederen van wijlen Witte van Haemstede hem toekenden en Matthijs Rengerzn zijn dr een morgengave van 250 pond tournoois bewees. Bron ARA Den Haag Charters Henegouwen doos 37 5 akten 1355 2 april Akte van bevestiging van de huwelijksvoorwaarden door Graaf Willem III van Arnout van Haemstede en Avezoete dr van Matthijs Rengerzn. AGH nr 815. Dit huwelijk vond geen doorgang of Arnoud trouwde vervolgens haar zuster Margaretha. Dat blijkt als op 13 juli 1346 Keizerin Margaretha Arnoud en zijn vrouw Margaretha vergunnen dat hun bezittingen ook in vrouwelijke lijn kan worden doorgezet. nl hun enige **dr. Margaretha**. Brokken Hoeken en kabeljauwen pg 547/548. 1355 2 april Akte van bevestiging van de huwelijksvoorwaarden door Graaf Willem III van Arnout van Haemstede en Avezoete dr van Matthijs Rengerzn. AGH nr 815.

Hieruit een dochter **Margaretha van Haemstede** (1334-) 2. 1. 1. a

Functies: Heer van. Moermont en Huis Moermont 1342 Raad (1339). 1340, Raad van Graaf Willem IV, en van Margaretha van. en Willem de verbeider 1346-1347, baljuw van kennmerland 1336-1337 Smit dagavarten I I pg 193.

In 1340 en in 1345 was hij betrokken bij resp het beleg van Doonik en de oorlog met Utrecht. Hij werd in 1346-Juni 1347) Raad van de Graaf. Conflicten tussen Aernout en de stad Zierikzee dit leidde tot zijn aftreden als raad in juni 1347. Wolfert van Borsele nam toen zijn leidende positie over dat leidde tot een conflict waarbij Aernout sneuvelde. Arnoud van Haemstede zou vermoord zijn door Wolfert bastaard van Borsele.

Heerlijkheden: Schenking van Graaf Willem IV, zijn neef op 30 maart 1340 van de Heerlijkheden van Oostzaan, Wormer, Akersloot, Hillegom en Vennep (1339). Bron van Mieris II 617.

. Zondervan pg 1. Rekeningen Henegouwen III (Bron E. L. 13 f 124v 9/8/1332, ARA Zeeland Charters 1335 2 april. van Wijn II pg 97.) Smit pg 152/153. . Idem pg 155/156.

Landbezit en Renten: In een oorkonde van 2 april. 1335 staat dat. Heer Floris van der Haemstede. ridder en Jan zijn broer aan hun broer Aernout, bij diens huwelijk met Avezoete, Matthijs Rengerzn dr een derde van de goederen van. Witte hun vader af, opbrengst 30 pond Hollands jaarlijks. De Fremery Nr 331. Floris en Aernout verwierven de goederen van hun broer Jan op 8 juli 1338. (waarschijnlijk is Jan dan overleden).

In oktober 1334 kreeg de oudtse dr Margaretha had erfrecht en was Vrouwe van Moermont (via haar vader). en bracht het in tijdens het huwelijk in 1335 met Arend I van Haemstede. Vele van Haemstede noemde zich. toen ook van Moermont zoals Arend II, Floris IV. neven en kleinzoons van zijn broeder Floris I die zich ook zo noemden en dus het slot verworven hadden. . polfliet pg 67-68.

Op 28 juli 1344 verkopen Aernout van Haemstede Heer van Moermont en zijn vrouw Margriete van Symonskerke 9 morgen land in Kethel nabij Schiedam die van haar vader Matthijs Rengerzn waren (relatie van Cattendijke tak Kethel ? GW)

In een oorkonde van 26 maart 1339-1 augustus 1342 inzake de ontvangsten van de RM van Zeeland Boudijn Janzn, worden ook de ontvangsten genoemd van Matthijs en Clais Renger kinderen (dat is Van Cats GW) 107 ½ gemeten en 15 roeden, de abdesse van Nordike 50 gemeten is vrij om niet te betalen, ook 50 gemet vrij van de abdesen van Bellem in het zestendeel van Haemstede in het oostambacht en westambacht van Welland. bezit de Heen van Voorne goederen, eveneens hebben ze bezittingen nabij Burgh. Fokker Schouwen pg. 64.

In de ontvangsten worden bezittingen omschreven van in t Quaalambacht van Clais Rengerzn kinderen 265 gemet en 87 ½ roeden, in Zootland Matthijs en Clais Rengerzn kinderen 1071 ½ gemet en 15 roeden, Fokker Schouwen pg. 145 Bron Hamaker Rekeningen der Grafelijkheid van Zeeland II.

1344 28 juli Arend van Haemstede Heer van Moermont en zijn vrouw Magriete van Simonshaven, Vrouwe van Moermont verkopen aan Floris Gheretzn 9 morgen land in Kethel bij Schiedam dat vroeger van Matthijs Rengerzn (Van Cats) was. . Bron C Hoek lenen Ambachten Kethel en Paland in OVG 1980.

In 1339 Op Schouwen bezitten Floris en Arnoud van Haemstede met 5502 gemeten. (27%) van het totale oppervlakte. . Bron Lenselink de adel pg. 35.

14 gemet tienden gelegen in Zinoutskerke, Heer Abbbekerke en Nisse. ging op 2 februari 1357 naar Margeretha van Moermont en Haemstede voorheen van Dirk van der Maelstede. Bron Rep lenen Voorne nr 135 B Kort OvG 1977. .

In 1339 geeft Graaf Willem IV aan Aernout van Haemstede de ambachten Oostzaan, Wormer, Akersloot. en de ambachten Hillegom en Vennep die graven niet de Vrouwe van Voorne placht te houden. Polfliet idem pg 9

Varia: Hij wordt beschouwd als de stichter van het tweede kasteel Moermont (start 1321-einde bouw 1338). Hij wist als Heer van Moermont op 18 juli 1342 tolvrijdom te verkrijgen voor de inwoners van Aernoutshaven. Brokken Hoeken en kabeljauwen pg 547/548. Hij was een vooraanstaande Hoek samen met zijn broers.

Bij een oorkonde van 28 Juli 1344. van Arnoud van Haemstede en Margeretha van Simonskerke en Simonshaven zijn hun zegels Zegel I. 1 Boom en twee wapenschilden Zegel II 1 klimmende leeuw en 3 ronde gespen. . Bron C Hoek lenen Ambachten Kethel en Paland in OVG 1980. Wapen is een boom waarvan rechts een schild met een klimmende leeuw en links een schild met drie ronde gespen (soetelingskerke !) in rood drie zilveren gespen. Geslacht van Haemstede pg 9

2. 1. 1 a Margretha van Haemstede Vrouwe van Moermont (1350), Vrouwe van Haemstede (1346) Vrouwe van Simonshaven overleed rond 1380 enigste dochter van Arnout van Haemstede en Margaretha Matthijsdr Vrouwe van Simonskerke (1334-) die in 1350 of 1352 trouwt met **Wouter van Heemskerck**. ridder. (-10 maart 1380). Zoon van Gerrit van heemskerk (leidsman der kabeljauwen) baljuw van Amstelland Janse Friese oorlog pg. 342. Brokken Hoeken en kabeljauwen pg 547/548 vermeldt dat hij kinderloos overlijdt. . Genaeologie Perquin. Muschaert noemt haar ook en voerende een wapen van drie gespen en noemt haar Margriete van Simonshaven. Het zwaard NL pg 45. Over Simonshaven wordt vermeldt dat het in 1434 als ambacht ruim 110 gemet telde (1131) Rek RM Putten 1433 Archief Heer van Putten nr 132. vd Gouw in zijn Ring van Putten pg 230

Margaretha van Haemstede Vrouwe van moermont wordt op 6 februari 1350 vermeldt (van Mieris II pg 770) bij de zoen inzake haar vaders dood en daarbij ontvangt zij 5000 pond tournoois en sluit daarbij een huwelijk met Wouter van heemskerke ridder.

Op 30 december moet Margiete van Haemstede voor haar man 7000 schilden betalen aan de ruwaard Hertog Aelbrecht inzake een zoen in de kabeljouwse tisten. Daarbij was haar neef Jan II Heer van Haemstede aanwezig Polfliet geslacht van Haemstede pg 11. . Ook wordt zij vermeldt in 1363 als zij haar echtgenoot tocht met haar deel in Dirksland. Ook stichtte zij met haar echtgenoot Wouter Gerardzn van Heemskerk ridder in 1367 20 januari een zielmis in de St Janskerk te Haarlem Na haar overlijden hertrouwde Wouter met Catharina van Asperen waarbij dit. huwelijk kinderloos bleef. Polfliet pg 12. Leenbezit en Renten: 1361 Op 13 april werd aan Wouter van Heemskerk en zijn vrouw Margaretha van Moermont toegestaan door Graaf Aelbrecht van Beieren een schor tussen Noord-Beveland en Schouwen te bedijken. Dit blijkt Worigesant (later Orisant) te zijn het smalle eiland werd ook nog gespleten door de Vysekreek. de Vos pg. 30. Ook vermeldt bij Polfliet geslacht van Haemstede pg 12 Bron van Mieris III pg 126. en bij Fokker Dyckage pg. 16. Fokker Schouwen pg 225, noemt als Bron Leenregister liber III Aelbrecht f 66. Het eiland werd gescheiden van Noort Beveland door het Faal of Waal ZE II pg 475. Vgl Beekman strekte Orisant zich voorheen uit tot dicht aan Schouwen uitgestrekt. En bestond uit twee delen West en Oost Orisant gecsheden door de Vyse. West Orisant werd ook wel Oude Lek genoemd. Beekman idem pg 70/71. .

Varia: Margaretha was enig erfgenaam en erfde alles. Na haar overlijden viel slot Moermont toe aan Arend II van Haemstede (-1422) zoon van Jan II van Haemstede vdBroeke kastelen pg 118

Wouter was in 1358 nog bestraft door de hertog Aelbrecht omdat hij troepen van de kabeljauwen toeliet op zijn kasteel. De Hertog belegerde zijn kasteel en hij gaf het over. Dirk van Polanen werd toen beleend met het huis en Wouter voer naar Zeeland. (gijseling)blijkbaar bleef hij daar. Beke pg 207.

Andere kinderen van Arnout van Haemstede.

Daarnaast telde Arnout enige bastaarden. **Jan bastaardzn van Moermont**(1355), wordt in 1371 poorter van Zierikzee. **Pieter bastaardzn van Haemstede** (vermeldt in 1355), **Willem bastaardzn van Moermont**. Polfliet Haemstede pg 11

2. 1. . 2 Avezoete Matthijsdr Vrouwe van Simonskerke dochter van Matthijs Monekinszn en Magriete Jansdr van der Maelstede

Zij was toegezegd aan Arnoud van Haemstede. Het geplande huwelijk ging in 1335 niet door of ze is kort daarna overleden Daarop huwde hij met haar zuster Margaretha.

3. 5 Simon Rengerzn gehuwd met **Jkvr Agniese** Wellicht ook een zoon van Renger Monekinzn Leenbezit en Renten. Hij wordt in 1308 als eigenaar van diverse goederen wordt vermeldt (omdat hij waarschijnlijk kort hiervoor is overleden) de volgende nl in Simonskerke, Heer Rengerskerke, Duivendike, zijn weduwe jkvr Agniese wordt dan vermeldt als eigenaar van Brijdorpe (daar zit de kern nl 28 gemet (tienden) en in Kerkwerve

Bijzonder is dat Simon Rengerzn ook wordt vermeldt als eigenaar van een 1/6 deel van een 1/3 deel van de gorzen met lamtienden en visserij en idem van de westtienden van Spijkernisse die in 1246 worden genoemd als het geslacht Halling ze in bezit hebben. Daarbij worden tevens Witte en Willem Janzn vermeldt nl voor een 1/24, Elisabeth van Bordendamme voor 1/12 en Agatha en Maria dr van Adelsisse voor een 1/24. Rep len Putten nr 134. Kort OvG.

Een directe aanwijzing is dat op 21 april 1327 **Willem Bettezn** wordt beleend met het ambacht van de goederen die. al in zijn bezit waren namelijk 40 gemet in Zuidkerke. Dat was voorheen van Renger Simonzn. zijn oom. Registers van de Hollandse grafelijkheid ZE 458 AGH 303 en 304. Zie ook. bij 1. Renger Moenekin (is Simon)die vele bezittingen had in Zuidkerke. Hun oerplaats.

1327 21 april Graaf Willem III beleent Willem Bettezn, die in Zuidkerke tussen 38 en 40 gemet erven bezit, met het ambacht van dezelfde grootte ter plaatse, onder voorwaarde dat hij daar geen sterkte bouwt en geen andere vrienden toelaat dan die er al wonen. .

Het was de graaf aangekomen van **Renger Simonzn**, zijn oom, en op verzoek van **Jan Heer Arnoudszn** zijn zweer (zwager, schoonvader of neef). gegeven te Zierikzee Register Hollandse grafelijkheid ZE 458 AGH 303 f 77 r nr 445

1326 27 maart Graaf Willem III beleent 3. 5. a. **Jan zoon van Simon Rengerzn** met het land dat hem was aangekomen van de voortvluchtige Costijn Jacobzn van Elkerzee gezegeld door Matthijs Rengerzn en Wilem van Duivenvoorde. AGH 303 f 68 v nr 368. ZE 376.

Nog niet kunnen plaatsen

In 1318 wordt er ook nog een. **Lysbeth Rengersdr** vermeldt die goederen bezit in Heer Simonskerke en Kerkwerve.

1352 18 juni Schepen van Gent oorkonden dat Willem Gerardzn van Egmond en kleinzoon van Arnoud van Egmond, mede uit de naam van zijn vrouw **Adelisse Collaerd Cats dr** en zijn kinderen, voor hem verklaarden verkocht te hebben aan Splenter Haes, zijn zwager en Machtild zijn zuster, alle goederen die hij van zijn moeder had geerfd, en waarvoor Splenter Haes hem een zekere rente zou uitkeren, met bepaling dat Splenter een borgtocht zal stellen naar goeddunken van de abt van Egmond. Archief abdij van Egmond nr 326,

1380 **Jacob Van Cats**, ridder, Deken van Kapittel van Sint Marie te Utrecht. RA Utrecht. Vermeldt in van Buchel Momenta pg 130 waarschijnlijk afbeelding van Wapen op de lijst (nog te bekijken).

4. 1. Laurens “de Rijke” Lievenzn Van Cats (1370 -1442) knaap 1416 zoon van Lieven Van Cats en van der Maelstede In het biografisch woordenboek gehuwd in 1400 met **Elisabeth Jansdr van Heenvliet Vrouwe van Kattendijke** 1370-1412 zij was de dr van Jan van Heenvliet 1335-1387. en Aleide van Borsele van de Veere 1343-1414. Voor tweede keer gehuwd met **Elisabeth van Borsele** Uit eerste huwelijk vijf of zes kinderen, 5. 1 **Jan Van Cats** (- 1455) die huwde met **Maria van Borsele** (Maria was de erfdochter van Floris van Borsele Heer van Cortgene), 5. 2, **Jacob Van Cats** (- 1464) die huwde met **Margaretha Oem van Wijngaarden**, 5. 3 **Lieven Van Cats** (-1454) die huwde met **Poppe Haymansdr** 1420), 5. 4 **Wolfert Van Cats** (1400-1463) die huwde met **Margaretha Florisdr van Buttinge**, 5. 5 **Haze Van Cats** die huwde met **Jan Filipszn van Wassenaar** (1410-1493) Raadsheer Hof van Holland. en/of **Adelheid** 5. 6. met **Lambert van Valckenisse** uit het tweede huwelijk twee kinderen **Cornelus** 5. 7 en **Magaretha**. 5. 8 misschien een bastaard met als broer of zoon Claes Lievenzn Van Cats. . Bron Uiterlinde pg 1 Van Steensel archief GvH nr 78.

Heerlijkheden: Heer Van Cats 1434, Weldam, Simonskerke en Wolfertsdijk, Duiveland, Wemeldinge, Sabbinge, Westkerke, Muyden,. en Wemeldinge. Brouwershaven aUD Wandelingen pg. 170. D Van der Baan W, Dijk pg. 446 Bron van Mieris IV pg 388. Tekst in Boerendonk Studie van den Zeeuwsen Landbouw pg 14/15. Heer van Wemeldinge 1429. Duvelant, Brouwershaven GravenpolderSinoutskerke. in Genaelgie Oem Kwartierstaat Barendrecht. Bedijker rond 1400 van de Hongersdijkpolder (3000 gemeten). Daardoor wordt het eiland Wolphaartsdijk beduidend groter en ligt nabij Noord-Beveland. En stichtte daar een kerk en parochie Oostkerke en een kasteel. De kerk was gewijd aan Sint Cornelus (paus van 251-253). Lepoeter Kerkpatrocinia pg. 90.

In 1413 bevestigt Graaf Willem IV de verkoop van het ambacht Wemeldinge en Heer Hendrikskinderen waaronder de veren aan Laurens Van Cats. Deze ambachten bleven eeuwenlang in bezit van het geslacht Van Cats oa in de 16^e eeuw. Sandberg Overzetveren pg 37 Bron ARA Leenkamer inv nr 54 cap 2 f 24. Functies: raadsheer van het Hof van Holland en Zeeland. 1422-1424, 1429-1442 zowel van Jan van Beieren (waar hij vriend en vertrouweling van was) en Philips de Goede. Van Steensel ZE pg 193. Rosa I nr 43 en 44. pg 23-25. Rosa I XXXVII Rosa I nr 670 pg 347. kapitein van Noord-Beveland 1420 Doel veweer tegen Jacoba van Beieren. Van Steensel ZE pg 218/219. . , Poorter van Zierikzee 1404, kapitien van Zierikzee 1421, Baljuw van Zierikzee 1431-1432 als opvolger van Symon de bastaard Van Cats. . Archief de Vos inv. nr. 79 pg. 12. idem de Vos Bijzonderheden panden pg 26. . Kapitien van Noord-Beveland (1420)

en Kapitein van Zierikzee (1421) Baljuw van Zierikzee (1431) Smit dagvaarten zeeland 1407-1442 In 1421 lid onderhandelaarsdelegatie. met de Wendische steden en tijdens de Wendische oorlog Smit dagvaarten I II nr 973 pg 585 pg 588. Poelman Oostzee I nr 975 nr 978 Verdrag op 9 oktober 1421. idem nr 999. van Steensel ZE. 1421 14-23 juni dagvaart te Middelburg Overleg tussen Vlaanderen en Zeeland en Holland vanwege wederzijdse schade en afhandeling hiervan. Jan van Beieren magtigt zijn raden Mr Hendrik Schatter deken van Zierikzee, Filips van Borsele Heer van Cortgen en Borsele, Claas Kervinck van Reimerswaal, Floris van Borsele en Laurens Van Cats en zijn secretaris Dirk Potter als delegatie op te treden. Smit dagvaarten I II nr 973 pg 585. Een vervolg hierop met dezelfde delegatie is op een dagvaart van 4 oktober te Gent. Idem pg 588. Tevens wordt daar de alliantie tussen Holland en Bourgondie vernieuwd. 1434 11-25 juni dagvaart te Gent waar de steden van Brabant, Holland, Zeeland en Vlaanderen een verbod besproken op de invoer van Engelse lakens en garen. Laurens Van Cats was een belangrijke afgevaardigde voor Holland en Zeeland. Het leidt tot een verbod van Hertog Filips op de Engelse invoer. Smit dagvaarten II II nr 30 pg 30. Hij is in 1436 op 16 december op de dagvaart te Den Haag, Smit dagvaarten II II nr 81 pg 83. idem in 1437 op 10-15 maart dagvaart te Den Haag. Onderwerpen munt, Hanze. Smit dagvaarten II II nr 85 pg 61/62. Idem zo vermeldt nr 122 pg 92. idem in 1437 op 1-10 augustus dagvaart te Den Haag Uitgenodigd naast de steden. Smit Dagvaarten II II nr 96 pg 99. 1438 15 Juni Laurens Heer Van Cats reist in opdracht van de Hertog Filips de Goede naar Gent voor een dagvaart aldaar met de steden van Brabant, Vlaanderen, Holland en zeeland om over het verbod van Flips de Goede om Engelse lakens te verhandelen. Smit handel Engeland II nr 1141. In 1441 en 1442 onderhandelaar met Denemarken, Pruisen en de Wendische steden Smit dagvaarten II II nr 229 pg 188. Smit dagvaarten II II nr 217 pg 176 Poelman Oostzee I nr 1630. Smit dagvaarten II II nr 242 pg 196. Als laatste keer op dagvaart op 15 december 1440 voor BOS Smit dagvaarten II II nr 202 Samen met Jan en Jacob Van Cats Hij treedt op als scheidsrechter bij diverse conflicten zoals in 1423 te Dordrecht samen met Floris van den Abeele Smit dagvaarten I II nr 1011 pg 610 en in 1434 als de Raadsleden van het Hof een. uitspraak doen inzake een geschil tussen Gerrit Dierikxzn en Eylært Pieterzn inzake land in Uitgeest. Daaronder Laurens Van Cats Rosa I nr 257 pg 139. In 1441 als arbiter bij het geschil tussen Willem van Heenvliet uit Cattendijke en Henric Hallinc Struytenszn inzake een Zeeuws leen Rosa II VI nr 410 en 411 pg 564/565. In 1439 na een stormvloed die Noord-Beveland zwaar raakt wordt er een commissie gevormd bestaande uit Floris van Borsele, Laurens Van Cats, Mattheus van Schengen, Wolfert Simonzn en Jan van Gogh om een ordenantie te maken op de dijken van Noord-Beveland. Dit stuk zal ter goedkeuring aan de Raad van Holland en Zeeland worden voorgelegd. Rosa II VI nr 96 pg 416.

Dijkgraaf en Heer van Wemeldinge 1429 Smit Dagvaarten I I pg 211. van Steensel ZE pg 317 1417. In een oorkonde benoemt Gravin Jacoba van Beieren Laurens Van Cats tot dijkgraaf van t Zuidland van Schouwen. Leenregister Beveelboek IIII f 31. in Fokker Schouwen pg 228. Te dagvaart in 1434 15-22 juni Dagvaart te Gent (gaat over Engelse lakens) en in. 1437 1 juni dagvaart in Zeeland -Laurens Van Cats te z, zee,. Dagvaarten zeeland nr 495.

Dagvaarten zeeland nr 467 In 1423 2 oktober maakt de Graaf. bekend aan Laurens Van Cats dat hij een dagvaart wilt te Cats en dat hij die moet voor bereiden en te betalen. ! De ridders mochten alleen hun dagelijkse huisgenoten meenemen. Dagvaarten zeeland nr 409.

Leenbezit en Renten:

In 1429 De Keijzer Rekeningen BWS pg 63. in het Cats Nieuwland van 440 gemet en 92 roeden idem pg 63 In Cats bewesten Zwaels in Clingen en Nyekerke Noord-Beveland 374 ½ gemet en 9 roeden idem pg 64 in het Nordambacht van Emelisse. en Ser Wittenkinderen ambacht 116 ½ gemet en 1 roede idem pg 65 1413 Graaf Willem IV bevestigt de verkoop van het ambacht Wemeldinge en Heer Hendriksinderen waaronder de veren aan Laurens Van Cats. Sandberg Overzetveren pg 37 Bron ARA Leenkamer inv nr 54 cap 2 f 24. In 1420 (12 augustus) wordt door Graaf Jan van Beieren bevestigd. dat Wemeldinge des Laurens (Lauwereys) ambacht van Caths was NA GvH nr 209 f 8 v Dekker Wemeldinge pg 118.

1429 Laurens Van Cats zijn zegel komt voor onder een uitgevinghe van het bedijken van de polder Hongersdijk (nabij Wolfertsdijk), waarin Coster van Halmale en Creelis de Schermere, schepenen van Antwerpen toestemming geven aan Hector van Voorhoute en zijn vrouwe Aleyd van Borsele om dit te doen. Mede onderzegeld door Wolfaart van Maelstede, Mattheus van Schengen. In dat jaar word hij genoemd als dijkgraaf en Heer van Wemeldige.

1429 Jacoba van Beieren beleent Floris van Borsele, Laurens Van Cats en Wouter Hugezn met een deel van

de hoge heerlijkheid van Brouwershaven. In 1438 verkocht Jan van Haemstede zijn deel aan deze heren of aan hun nakomelingen. Van Steensel ZE pg 314.

Laurens Van Cats wordt in 1429 vermeldt als bezitter van 536 gemet en 17 roeden in ambacht Wemeldinge de Keijzer Rek BWS 1429 pg 47 Idem in 1429 wordt Laurens Van Cats vermeldt als iegenaar van 128 gemet en 18 roeden in ambacht Wolfaertsdijk.

1431 Laurens Van Cats bezit een ambacht in het zesdendeel van Zuidland (Schouwen) dat een gedeelte vrij is en een gedeelte direct werd afgedragen aan de RM Het betreft hier 1584, 5 gemet en 73 roeden waarvan vrij 61 gemet en 25 roeden. Bron ZA RZ BO inv nr 831 f 121 26v van Steensel ZE pg 137.

1431 Laurens Van Cats heeft dan steenschietend 4. 684 gemeten. van Steensel ZE pg 128.

1432 15 november Wegens wanverzoek wordt Laurens Van Cats vervallen verklaard van de volgende delen 1/4 van zijn vader Lievin Heer. 1/16 uit ¼ deel door Lievin geerfd van zijn broer Wisse (zie 1361) 1/8 uit ¼ door Lieven geerfd van zijn broer Willeman van Weldam. En 1/16 uit ¼ deel door Heer Willeman geerfd van zijn broer Wisse. Ooltgensplaat tienden OVG nr 165. pg 169/170.

1434 17 december Floris Reymerszn van der Buttinge maakt bezwaar tegen verkoop van het ambacht die na het overlijden van zijn schoonvader Jan van Sabbinge door de graaf verkocht werd aan Laurens Van Cats. van Steensel ZE pg 269. Rosa I meldt dit ook Op 17 december doet het Hof hierin uitspraak en bepaalt dat Philips van Bourgondie toendertijds het ambacht Wolphaarstdijk. in Zeeland aan Laurens Van Cats heeft verkocht en die de graaf via Jan van Sabbinge aanbestorven waren die het in leen had. De overdracht vond plaats volgens de gebruiken waardoor Laurens dezelfde rechten en plichten als voorheen Jan van Sabbinge. . Rosa I nr 276 pg 150-152. Jan van Sabbinge wordt in 1429 vermeldt als eigenaar van 58 gemet en 100 roeden in ambacht Heer Arendskerke de Keijzer Rek BWS pg 51). In 1429 worden Jan van Sabbinge vermeldt als bezitter van 66 gemet en 60 roeden in ambacht W, Dijk en Oude Jan van Sabbinge als eigenaar van 42 gemet aldaar De Keijzer Rek BWS pg 63

1436 Uit bijzondere gunst wordt door Philips van Bourgondie aan Laurens Van Cats mijn getrouwe raad het visrecht in den stroom aan het land van Schouwen tot wederopzegging gegeven, om aldaar te vissen met 5 of 6 stalen, metten netten toebehorend op de plaats die Laurens het nuttigst lijkt. Rosa I nr 367. pg 204.

1437 Laurens Van Cats hoeft van zijn bezit van in Wemeldinge 966 gemet maar over 548 gemet bede te betalen de rest was vrije. Dekker Wemeldinge pg 111.

1441. In een oorkonde van 22 september van Hertog Philips van Bourgondie oorkondt dat Laurens Van Cats, zijn raad, aan Jkvr. Margriete, de echtgenoot van zijn zoon Jacob Van Cats, in lijfrente geeft 60 gouden nobels, jaarlijks uit zijn goederen van Zuytland behalve de molen uit Zuytkerke. Handschriften Varia inv. nr. 696 ZA. Archief Bourgondische Tijd Rekeningen ZA.

1464. In dat jaar wordt in de rekening van Hendrik Janzn van Wissenkerke, Rentmeester BWS de eigenaren genoemd van Wolphaarstdijk: Laurens Van Cats en kinderen 56 gemeten, Sabbinge: Laurens Van Cats en kinderen 67 gemeten Muyden: Laurens Van Cats 12 gemeten Westkerke: Laurens Van Cats en kinderen 27 gemeten.

Varia: In 1411 werd hij voogd van de kinderen van zijn vrouws. broer Jan van Heenvliet (1368. -1410) ridder 1398 Heer van Kattendijke en Stavenisse (1397)Hindelopen (1399) Maarschalk van Zeeland (1405) Raad en die gehuwd was met Jkvr Margaretha Willemsdr van der Coulster. Samen met zijn zwager Zweder van Heenvliet (1398 -1423) ridder 1398, l Raad en vertrouweling van Jan van Beieren ridder Heer van Bleijdenstein Baljuw van den Briel, Oost en Westvoornde(1400-1401), Baljuw van Middelburg 1401-1402. Worldroots. com en Kwartierstaat Wissenberg. Smit, Dagvaarten I I pg 198.

Hollestelle idem pg 271 Bron van Mieris Deel IV f 191. Hollestelle Waterstaat Tholen pg 270/271 Bron Eelko Verwijs de oorlogen van Hertog Aelbrecht pg 488. aUd pg. 170

1416 Laurens Lievenzn Van Cats staat ingeschreven als artes student in de Univeroverzichtit van Keulen. van Steensel

Intressant is dat in 1407 wordt vermeldt dat hij in gijzeling zat te Middelburg (gezien zijn Vlaamse houding) en dat hij in 1412 zich officieel verzoende met Graaf Willem III. Bron. inleiding bij archief gerecht van Blois. T nr 1178. . In 1416 beweest hij leenhulde aan Jacoba van Beieren) Hij was de eerste die niet langer de titel van Heer van Gouda en Schoonhoven droeg. Daarvoor kreeg hij van de Gravin van Holland een grote financiële genoegdoening, zie de oorkonde van 8 december 1421, Vandaar de bijnaam 'de Rijke'. Kabeljouw tussen 1417-1428, Hij en zijn zoon Jacob of Jan hebben de Vrede van Atrecht (1435)

mede bezegeld. van steensel ZE pg 199. 1441 Filips de Goede leent bij zijn edellieden Adriaan en Frank van Borsele, Floris van Haemstede, Laurens Van Cats, Laurens Spernagel, Wouter Hugezn een bedrag van 163 pond en 240 groten. van Steensel ZE pg 298.

Zo leent hij in 1441 Filips de Goede. een bedrag van 163 pond en 240 groten. van Steensel ZE pg 298.

4. 2. Pieter Lievenzn Van Cats (1388-). Zoon van Lieven Van Cats en diens tweede vrouw Margertha van Thoon. Pieter huwde met **Cornelia van Botland Vrouwe van Zuidland** (1378-) zij kregen een dochter

4. 2. 1 **Catharina Van Cats**. (1400 cats die huwde met **Arend. van Haemstede** zoon van Arend van Haemstede (-1464) en Margaretha van Waalwijk van Steensel ZE pg 295. C Hoek Lenen Hodenpijl nr 48 OvG 1965. pg 32. wwwleovankruiningen. Polfliet van Haemstede pg 39-40.

Cornelia. was opgegroeid in Tholen in kasteel Klein Egypte en was de dr van Raes van Botland en Aleid van Borsele van Cortgene Smallegange pg. 285 Hollestelle Tholen pg 393 Smit meldt tevens dat Raas van Botland baljuw van. Poortvliet 1382-1385, Raad van Graaf Aelbrecht 1394. Dagvaarten I I pg 164. Kabeljouw 1391 Op 17 oktober werd er een verbond van Kabeljauwen afgesloten ondertekenaars daarbij Willeman van Weldamme ridder en Raes van Botland ea Waale Arkelse Oorlog pg. 241 Bron van Mieris nr 582. En Smit Dagvaarten I II nr 504 pg 320.

Zij hadden twee. zonen 4. 2. 1 **Adriaan Cornelus Van Cats** (geb. 1445). en 4. 2. 2. **Cornelus** (1475) en een dochter 4. 2. 3. **Catharina**(1440). Pieter wordt genoemd als poorter van Zierikzee.

Varia: Hij was de zwager van de bastaardzoon van Jan van Chatillion, Graaf van Blois. Heer van Avesnes, Gouda, Schoonhoven en Tholen en Lysbeth Cattenbouw dr van de kok van Jan van Chattilion. Een andere versie meldt Jkvr Sophia van Dalem. . Guy van Blois (1363-1421), Heer van Haaften die in 1394 gehuwd was met Clara van Botland. Guy was Heer van Treslong en Henegouwen Raad, Baljuw van Tholen.

Guy ontving de goederen te Poortvliet plus het kasteel van Tholen en de heerlijkheid Haaften. Tholen Hollestelle pg 126. Hij was teven ridder van de Duitse Orde idem pg 129. Guy en zijn bastaardbroer Jan waren lid van de Hertogs Raad Hollestelle Pg 225. . De graven van Bloys pg 143. Jan van Chatellion had verschillende bastaarden Jan en Guy broers bij Sophia van dalem, Tholen Hollestelle pg 125. Lodewijk van Bloys (1400-1480), zoon van Guy bastaard van Blois en Clara van Botland Hij huwde in 1432 met Jkvr Catherine van Cortgene bastaarddr van Heer Nicolaas van Cortgene van Borsele. Zij was de weduwe van Henrik Janzn van Wissenkerke. Na haar dood huwde hij met Maria van den Abeele (geboren op Oosterstein te Duiveland !) dr van Louis Jacobzbn van den Abeele. Hij had een broer Johan van Bloys (1394-1463) die huwde met NN. Daaruit een dr Helwig van Bloys die tussen 1509-1523 tienden te Poortvliet bezat. Calcoen De Graven van Blois NaV 1911 pg 129. Lodewijk had uit zijn 1^e huwelijk een dr Josine van Bloys (1436-1491) die huwde met Alexander van Vaernewijck. en een zoon Jodocus van Bloys (1440-1522). In Macht en Rekenschap wordt nog vermeldt dat hij bij Maria van den Abeele een zoon Joost had, deze werd Raadsheer Hof van Holland (1508-1514), Burggraaf van Zeeland als vervanger voor Jan van Kruiningen (1492)en lid van Hoge Vierschaar van Zeeland (1501) Ongehuwd. Pg 369.

1410 3 november Oorkonde van Graaf Willem III waarin hij het eerste deel van de bedijking van Vossemeer uitgaf aan Philips van Dorp, Heer Jan de bastaard van Bloys Heer van treslong, Helmich van Doornick, Pieter van Botland. Jan en Guy van Blois bastaarden van Jan van Bloys Heer van Tholen verwekt bij Sophia van Dalem. Delahay Vossemeer pg 8. Sandberg meldt dat ze tevens zijn raadsliden zijn. pg 103/104 Bron ARA Leenkamer inv nr 54. Idem bij Hollestelle Waterstaat Tholen pg 555 waarin ook Jan van Blois is vermeldt. Hij geeft aan dat het Graaf Willem IV was. Ermerins meldt dat jan de bastaard van Blois zoon van jan van Chatelion en Sophia van dalem hijzelf was gehuwd met Maria van haemstede en was raadheer van Holland en bezat de heerlijkheid Treslong (in henegouwen). ZO II pg 8.

Varia: Over het geslacht van Botland vermeldt Smallegange dat zij ook voorkomen op de wapenkaart van Vlaanderen Boomgaard der Wapenen hij noemt het een oud Zeeuws adelgeslacht die ook wel Autbotlant werd genoemd. Deel II pg 4.

4. 2. 3 Catharina Pietersdr Van Cats (1400 of 1440 cats-.) dochter van Pieter Van Cats en Cornelia van Botland Vrouwe van Zuidland vgl Ferwerda huwt zij in 1440. of 1470 met **Hugo II van Haemstede van Bergen** (1390 haemstede- 1476 of 1477), Hij was de zoon van Floris I van Haemstede en Catharina van Borsele of vgl Polfliet Goede van Bergen. . (vgl wwwleovankruiningen was hij de zoon van Wouter van

Haemstede en Balgoye van der Maelstede).

Hieruit een zoon 4. 2. 3a. **Anton van Haemstede van Bergen** (- 1477 of na 1487) vgl

wwwleovankruiningen en twee dochters 4. 2. 3. b. **Cornelia**(1434-1508) zij huwde in 1456 met **Pieter Tuyll van Serooskerke**. (1430- en 4. 2. 3. c. **Badeloge van Haemstede van Bergen** trouwde met **NN van Borsele**. Smallegange Deel I pg 683. www anacytry vz 23. . II. idem pg 62. Een zoon ? 4. 2. 3. d. **Witte III** (1457-) huwde met **Maria van Kruiningen**.

Heerlijkheden: Heer van Bergen op Zoom, Montegijs en Sint Annaland. Heer van Brouwershaven, 91468) Smallegange Deel I pg 683.

Functies: Raad van Hertog Philips van Bourgondie. . Idem pg 683

Varia: Vgl Polfliet waren van Botland en van Zuidland van dezelfde stam. Pg 62.

4. 2. 3. a. **Anthonis van Haemstede van Bergen** -1477 of na 1487. vgl wwwleovankruiningen

Leenbezit en Renten: In. in 1477 voor een derde deel eigenaar van uitgorzen, aanwassen en schorren van Brouwershaven overleed ongehuwd. www anacytry vz 23. . . Antonie (1477) deze Anthonie gaf in 1487 1 gemet gelegen in de Zichuytpolder aan zijn neef Anthonis Van Cats.

4. 2. 3. b. **Cornelia van Haemstede** 1434 -1463) huwde te Zierikzee in 1456 met **Pieter van Tuyll** (van Serooskerke) (1430-1492), ridder zoon van Hugo Reinierzn van Tuyll (van Serooskerke) en Catharina van Raveschot. Hij hetrouwde op 7 februari 1464 met Hedwig Wolfertsdr van de Maelstede. Ook vermeldt als gehuwd met **Catharina Van Cats**. Uit het eerste huwelijk een zoon 4 2. 3. b a. **Jacob** (1559-) of zelfs twee zonen nl **Hugo**, en twee dochters **Catharina en Agnes**. Smallegange. Deel I pg 693. Hun zoon Jacob van Tuyl van Serooskerke was de grondlegger van het geslacht Tuyl van Serooskerke. (Zie verder bij Micault en Willem Van Cats GW.)

Heerlijkheden: Heer van Serooskerke en Welland en Westkerke. .

Functies: RM BOS, Ambassadeur voor de Hertog Karel van Bourgondie bij de Paus en daarna bij de Koning Edward IV van Engeland, (Ferwerda) Burgemeester van Zierikzee,. Smallegange idem, Hieruit een zoon Hugo van Tuyll van Serooskerke en een zoon Pieter (1459-1531). Fokker Schouwen pg. 196.

Hij hetrouwde op 7 februari 1464 met Hedwig (Hadewey) Wolfertsdr van de Maelstede. Archief Huis van Zuilen Inv. nr. 819, www ancestry vz 23.

Leenbezit en Renten: Cornelia was in 1477 voor een derde deel eigenaar van uitgorzen, aanwassen en schorren van Brouwershaven

Varia: Van Pieter van Serooskerke is een schilderij gemaakt door Hendrik Bloemaert IB nr 35212 ri Op het schilderij ook de kwartierwapens van Tuyl van Serooskerke, Raveschot, Zuidland, Steeland. Onderschrift Peter van Tuyll ridder Heer van Serooskerke Burgemeester van Z, Zee Waarschijnlijk de grondlegger van het geslacht van Tuyll van Serooskerke. Was oorspronkelijk niet of van lage adel. van Steensel ZE 246

4. 2. 3. b. a. **Jacob van Tuyll van Serooskerke** (1459-) zoon van Heer Pieter van Tuyll en. Catharina Van Cats. Smallegange deel 1 pg 754 Hij. huwde eerst met **Jarna van der Eynde** en daarna met **Adriana van Wissenkerke**, dochter van Hendrik van Wissenkerke en Agatha van Domburg. In het eerste huwelijk kreeg hij een zoon 4. 2. 3. b. a. a **Jeronnius of Hieronymius van Tuyll van TvS**(1500-1571). die huwde met **Elonora Micault**. (1513-1552)Archief Huis Zuylen Inv. nr 819. (zie verder bij Micault). vgl Smallegange had hij uit het eerste huwelijk een zoon 4. 2. 3. b. a. b **Jacob** Gouverneur van Baupemes, en stierf voor Metz in 1553, zonder oir. en een dochter 4. 2. 3. b. a. c Jkvr **Magdalena van Tuyll** die huwde met **Cornelius van den Abeele van Oostersteyn**. Uit zijn tweede huwelijk 4. 2. 3. b. a. d Jkvr **Hadewig van Tuyll** die huwde met **Michiel van Halmale** en 4. 2. 3. b. a. e Jkvr **Anna van Tuyll** die huwde met **Jacob van den Weerde**. (hieruit een zoon **Joos van den Weerde**), en 4. 2. 3. b. a. f. **Cornelia van Tuyll** religeuz. Deel I pg. 693.

Heerlijkheden: Heer van Serooskerke, Moermont Welland en Westkerke.

Functies:.. Baljuw van Middelburg en Zierikzee. Smallegange pg 754.

4. 2. 3. c. **Badeloge van Haemstede van Bergen** trouwde met **NN van Borsele**. Smallegange Deel I pg 683.

4. 2. 3 d **Witte III van Haemstede** (1457-1497))knaap. Hij huwde met **Maria van Kruiningen**. dr van Zweder van Kruiningen en Anatasia van Voorhoute en zij kregen vijf kinderen. 4. 2. 3. d. a. **Arend V van Haemstede** gehuwd met **Marike (Marijke) van der Weerde** zij zijn beiden begraven in St Jobskapel in de St Llievenkerk te Z, Zee hij overleed op 9 juli 1539 en zij op 18 augustus 1540. 4. 2. 3. d. b. **Marinus van Haemstede en Moermont** woonachtig te Z, Zee en overleed aldaar op 15 december 1539. Gehuwd met **Maria van Wissenkerke** dr van Anthonis van Wissenekerke Heer van Couwerve en Agatha van Schengen, zij was de weduwe van Gilles Schermer burgemeester van Antwerpen. . 4. 2. 3. d. c. **Witte IV van Haemstede** hij was gehuwd met **Agatha van Schengen** die later met Anthonis van Wissenkerke hertrouwd, Zijn weduwe kreeg in 1540 bezoek en verblijf aldaar toen. Karel V j Haemstede bezocht. Polfliet pg 47. 4. 2. 3. d. d **Maria van Haemstede** gehuwd met **Joos bastaard van Ghistelle(s)** 4. 2. 3. d. e **Johanna van Haemstede** (1444-) huwde in 1470 **Cornelis Janzn de Huybert** de stamvader van het geslacht de Huybert. Van der baan W, Dijk pg. 540. Polfliet idem pg 51. Heerlijkheden: Polfliet meldt dat hij in 1477 of 1470 na de dood van zijn vader in al zijn ambachten werd hersteld.

Functies:.. Hij werd op 2 maart 1485 poorter van Zierikzee. baljuw van Duveland Polfliet pg 51

5. 1 Jan Laurenszn Van Cats (1410-1455 of 1461) ridder gehuwd in 1421 met. **Maria van Borsele** van Brigdamme en Souburg 1410-1448 Vrouwe van Monster. Maria was de erfdochter van Floris van Borsele (-1448) ridder Heer van Brigdamme en Souburg 1380-1447, Kastelein van West Souburg Heer van Oud en Nieuw Vlissingen 1426 en Liesbeth de Hondt of Houts 1380-1439 Uit het huwelijk. een 5. 1. 1. dr **Maria Van Cats** (1430-1457) die huwde in 1451 op kasteel Souburg met **Adriaan van Borsele**. Heer van Brigdamme ridder haar achterneef. Waar ze ook gingen wonen ZE pg 239. van der Baan w, Dijk pg. 540. vdBroeke kastelen pg 29/30 Ook een bastaard 7. 2 ?

Functies:.. Jan Van Cats was stadhouder van de burgraaf van Zeeland 1432-1433. (Hendrik van Borsele treedt dan op als burgraaf van Zeeland tussen 1424 en 1441), baljuw van Zierikzee 1434 Archief de Vos inv. nr 79 pg. 12. Baljuw van St Maartensdijk (1441-1461) had als waarnemer Danckaerts Oerts die vanaf 1455 waarnam wegens teveel uithuizigheid van Jan Van Cats, Raadsheer Hof van Holland 1438-1441). van Steensel ZE pg 193 en pg 142. Arkenbout pg. 134 GA Haarlem kast 19 nr. 30. Rosa II VI nr 149. 442-445. van Steensel ZE pg 171 Rosa II nr 200 Pg 98. Smit dagvaarten II II nr 326 pg 289.

Van Steensel meldt dat Frank van Borsele als baljuw van Cortgene aanstelde Jacob Van Cats en daarna werd diens zoon in 1459 door hem aangesteld als. baljuw van St Maartensdijk Dijkgraaf van Schouwen 1441-1443. Dijkgraaf van Schouwen. Rosa II nr 266 pg 211. Rosa III XI nr 130 pg 248. . Rosa nr 131. Heerlijkheden: Heer van Huis Zwanenburg (kasteel nabij Capelle in Duiveland) Heer van Simonskerke en Brouwershaven. 1418, 1421 Ermerins ZO I pg 189/190. Heer van Coudekerke. en Capelle (Duiveland). Leenbezit en Renten ; Jan Van Cats draagt in 1421 percelen ambacht te Coudekerke, Oost Souburg, Ritthem, Welzinge, der Haymanne, Vlissingen, Meliskerke, St Mariekerke, Commenskerke, Domburg en Poppenrodeambacht over aan zijn dr Marie Van Cats van Souburch, van wijlen Floris van Borsele. Zij is de echtgenote van Adriaan van Borsele. Archief Vrouwe van Ravesteyn nr 90. Hij had ook ambachtrechten in Wolfhaartsdijk, Cats, Oostkerke, Sabbinge, Westkerke, Muyden, Cloetinge.

In 1430 bleek dat. Margaretha van Bourgondie moeder van Jacoba, toen zij de gronden overdroeg die zij van haar dochter ter bedijking had ontvangen, over aan Floris van Borsele Heer van Brigdamme. Het betreft hier gronden Moggershil, Hannekens Vosdijk, onderdelen van het latere St Annaland. Na het overlijden van Floris van Borsele werden die gronden van de grafelijkheid genomen door Jan Van Cats die gehuwd was met Floris van Borsele zijn dochter Elisabeth tbv van zijn dr Maria Van Cats. Die huwde met Adriaan van Borsele en daardoor het goed weer terugkeerd bij van Borsele van Brigdamme. Hollestelle Waterstaat Tholen pg 336/337. .

1439 Philips van Bourgondie staat toe dat Floris van Borsele als hij komt te overlijden en er geen wettige zoon is de ambachten West Souburg, en Capelle op Duvelant zal mogen nalaten aan zijn dr jkvr Marie van Borsele echtgenote van Jan Van Cats. Hij betaalt hiervoor 30 groot per gemet. Rosa II nr 178 pg 181

In 1448 ontving Maria van Borsele. na de dood van haar vader Floris nl een kwart van de tienden kerspel Koudekerke en de helft van de 1/8 tienden aldaar en 7 kwartier bouwland. Rep lenen abdijs St paulus nr

418. Kort OvG 2010.

1449 3 juli Philips, Hertog van Bourgondie, beleent Jan Van Cats met 31 gemeten 117 roeden te Wolfairtsdijk, Gapinge, Brigdamme, en Nyeukerke en met 178 gemeten 150 roeden te Cleeuwairtskerke en Nyuekerke, belast met een douarie van 10 pond gr Vlaams tbv Jkvr. Beatrise van den Steene, weduwe van Jan van Brigdamme. LR BWS.

1452. In een oorkonde op 26 oktober draagt Jan Van Cats over tienden en verschillende percelen ambacht te Coudekerke, Oost-Souburg, Ritthem, Welsinghe, die Haymanne, Vlissingen, Mariekerke, Meliskerke, Crommenhoek, Domburg en Popsrodenburcht

Die na de dood van Floris van Borsele aan de grafelijkheid waren toegefallen maar door hem. ten behoeve van zijn dochter Maria van. Souburg overgedragen werd aan Maria (geb Van Cats), kleindochter van Floris van Borsele en gehuwd met Adriaan van Borsele, worden overgedragen. met een zegel van Jan Van Cats. Archief Borsele van den Hoogen Inv. nr 135 ZA.

1460 2 november acte waarbij Philips van Bourgondie verklaart te hebben verkocht aan Willem Bolle secretaris en RM BOS een derde deel van de heerlijkheid Brouwershaven aan de Hertog vervallen na de dood van Jan Van Cats, oudste zoon van Laurens Van Cats. Archief Brouwershaven nr 47 ZA.

Varia: Jan Van Cats zijn wapen en helmteken zijn opgenomen in het Wapenboek Orde van St Anthonis die berust. in de bibliotheek van de universteit van Mons Fonds Puissant inv nr FP 11/132 f. Afbeelding staat in van Steensel ZE pg 358

5. 1. 1. Maria Jansdr Van Cats 1439-1456 Marie woont op het kasteel Capelle op Duiveland en is Vrouwe van heerlijkheid en kasteel Zwanenburg(Duiveland van Beveren pg. 84). huwde in 1450 op kasteel Souburg met **Adriaan van Borsele van Brugdamme** 1430-1468. ridder 1426 haar achterneef. 1450 7 augustus Paus Nicolaas V verleent aan Adriaan van Borsele en Maria Van Cats edellieden van het Bisdom Utrecht huwelijksdispensatie in de 3 e en 4 e graad van bloedverwantschap, zodra Maria nu 11 jaar oud, haar 12 e levensjaar zal bereikt hebben Reg Vaticaan nr 113 pg 45

Adriaan was. de zoon van Jacues van Borsele en Anne Jeane de Hienan-Lietard geb 1390. Anne was de weduwe van Willem van Egmond waar zij in 1415 mee huwde. Waar ze ook gingen wonen ZE pg 239. van der Baan w, Dijk pg. 540. vdBroeke kastelen pg 29/30 Mariaj was de erfdochter van een zijtak der Borsele van Brigdamme, de Borsele van Souburg genaamd. (inleiding archief Borsele van Brigdamme) Zij hadden drie kinderen 5. 1. 1. a **Agnes**, 5. 1. 1. b **Anna** en 5. 1. 1. c **Cornelia** die allen jong gestorven zijn en begraven zijn in de tombe van hun ouders. . Hij overleed in 1468. zijn graf is in Souburg. Het gerucht was dat hij vergiftigd was. Adriaan hertrouwde op 6 oktober 1457 op het kasteel Souburg en in Le Quesnoy. in 1457 met **Anna van Bourgondie** (1438-, bastaarddochter van Hertog Philips van Bourgondie en Jaqueline van Steenberg. Adriaan schonk als bruidschat het bezit van Duiveland Anna was de zuster. van David van Bourgondie, Karel de Stoute, en Anthonis de grote bastaard van Bourgondie. Hollestelle Waterstaat Tholen pg 358/359. Anna hetrouwde in 1470 met **Adolf van Ravenstein (-1495), Graaf van Kleef**. Heer van der Marcke, Heer van Haarpn, Uden, Wijnendale en Drieschor. van Beveren pg. 57-58 Zij bezaten ook een huis te Zierikzee (huis Ravesteyn nu een kerkgebouw.) van Beveren pg. 58 Hij overleed in 1495. Vermeer Kasteel St Aldegonde pg 3.

Functies: Erfvoogd van Bergen en Henegouwen, Adriaan werd in 1444 door Filips de Goede benoemd tot kastelien en schout van de stad Gouda, Zijn 5. 1. 1. d **bastaardzoon Jacob van Borsele** werd dat ook tussen 1494 -1503 en zijn kleinzoon Jacob van Borsele idem tussen 1503-1521. Die laatste werd met zijn vrouw begraven in de St Janskerk te Gouda. van Steensel ZE pg 190. . Hollestelle meldt dat hij Raad en opperkamerheer van Hertog Philips van Bourgondie en van zijn zoon Aartshertog Karel van Bourgondie, Adriaan van Borsele wordt ook vermeldt als kamerheer van de hertog van Bourgondie (1458-1463). van Steensel ZE pg 198.

Werd bevelhebber van een leger dat David van Bourgondie bastaard van Philips op de troon hielp van het bisdom Utrecht. Gouda 1000 jaar pg. 67 Kapitein van Gouda. Archief van Borsele ZA. Inv. nr 135. og nr 92. ridder in de orde van het Gulden Vlies(1445). Kapitein van Biervliet.

Heerlijkheden: Heer van kasteel Souburg Heer van St Laurens, Popkensburg, Coudekerke, Duiveland, Brouwershaven, Galmarden. Hij wordt ook genoemd als eigenaar van het kasteel Heerenhof te Oosterland. Heer van Brigdamme, Zoutelande, Kasteel Popkensburg, 1464 Heer van Bommenede. (ook in 1426 genoemd) In Vicariegoederen Zeeland pg 96 word vermeld. dat Maria Van Cats hem de heerlijkheden

Oost en West Souburg aanbracht. Adriaan van Borsele overleed op 6 juni 1468 en werd te West Souburg begraven.

Leenbezit en Renten: Maria verkreeg in 1454 op 26 september en dat ging verder. op Adriaan van Borsele voogd van Bergen in Henegouwen zoals Jacob van Borsele zijn vader, voor Maria dr van Jan Van Cats, zijn vrouw die haar aankwam van Floris van Borsele haar grootvader. nl een kwart van de tienden kerspel Koudekerke en de helft van de 1/8 tienden aldaar en 7 kwartier bouwland. Op 2 oktober 1460 aan Adriaan van Borsele voogd van Bergen te henegouwen na de dood van Maria Van Cats zijn vrouw. Rep lenen abdijs St Paulus nr 418. Kort OvG 2010.

1448 Willem van Heesbeen abt van St Paulus te Utrecht verleent op verzoek van Mr Huges van Bergen, mombor van Marie Van Cats. de helft van een 1/8 deel van de tienden in Coudekerke, en 7 kwartier land daarbij gelegen tot een onsterfelijk leen. Archief Borsele nr 23. ZA.

Bracht naast het kasteel van St Aldegonde ook de heerlijkheden Oost en West Souburg in. Vermeer. Kasteel St Aldegonde pg 3 Zij bracht tevens het kasteel Zwanenburg in bij het huwelijk. Bron pg 52 van Beveren.

Adriaan schonk als bruidschat het bezit van Duiveland aan Anna van Bourgondie Hollestelle Waterstaat Tholen pg 358/359.

Adriaan was ook de koper van het uitgors Hongersdijk (voor 1411) van der baan W, Dijk pg. 540

Adriaan van Borsele was ook bedijker op 30 april 1460 van het ambacht Chaarlois samen met Willem van Coutay, Mr Arend van der Woude en Ijsbrand ieder voor een vierde zij verkregen dit van Philips van Bourgondie waarin zij allen een functie uitoefenden zo was Adriaan Raad en kamerheer, evenzo Willem Regt Chaarlois pg 211.

1463. In een oorkonde van 30 november van de schepenen van Wemeldinge dat Aernout Toelmanzn als man en voogd van Philippe Jacob Philipszn dr aan Adriaan van Borsele, Heer van Brigdam zijn aandeel in de erfenis van Marie Van Cats overdraagt. Archief van Borsele ZA.

1466. In een oorkonde van 28 mei verkoopt Zweder van Kruiningen ridder aan zijn zwager Adriaan van Borsele, Heer van Brigdamme de goederen die hij had gekregen uit de erfenis van Marie Van Cats, zijn overleden vrouw Archief van Borsele. Idem in archief Anna van Bourgondie Inv nr 95 ZA

1483. In een oorkonde van 9 april erkent Thomas Bocht Jacobzn van de RM van de Vrouwe van Ravesteyn 40 pond Groten Vlaams ontvangen te hebben, wegens hetgeen hij en anderen als erfgenamen van Margriete Philips de Honts dr, vrouw van Willem de Brouwer hadden te vorderen uit de nalatenschap van Marie Van Cats, eerste vrouw van Adriaan van Brigdamme. Archief Borsele ZA

1484. In een oorkonde van 9 april erkent Thomas Bodt Jacobzn van de RM van de Vrouwe van Ravesteyn te hebben ontvangen 40 pond grooten, wegens hij als erfgenaam van Margriete Philips de Honts dr, vrouw van Willem de Brouwer, hadden te vorderen uit de erfenis van Marie Van Cats. Archief van Borsele ZA

1484 Op 4 mei oorkonden mannen van Zeeland dat ridder Adriaan van Voorhoute afstand doet tbv Anna van Bourgondie, Vrouwe van Ravesteyn, van de erfenis die hij gekregen had van Adriaan van Borsele, Marie Van Cats en Beatrix van Borsele, canonesse te Bergen te Henegouwen. Archief van Borsele ZA.

1489. In een oorkonde van 5 augustus van de Burgemeesters van Middelburg dat Hendrik Henrikzn Crabel voor 75 ponden aan Anna van Bourgondie, Vrouwe van Ravesteyn, verkoopt Zijn aandeel in de erfenis van Marie Van Cats en de helft van het aandeel van de kinderen van Wouter van Matenense en zijne zuster in de erfenis van Marie Van Cats. Archief van Borsele ZA.

Varia: Bijzonder is te vermelden dat Adriaan van Borsele in 1451 een getijdenboek schonk met zilveren sloten aan Maria Van Cats. van Steensel ZE pg 406.

van Steensel meldt dat in het testament van Maria was opgenomen dat zij begraven wilde worden in de St Anthoniskapel in de kerk van West Souburg, waar het stamslot van haar grootvader Floris van Borsele stond. Daarnaast moest in deze kerk ten eeuwendage een volle jaarzang worden gehouden, dwz een mis gezongen op haar sterfdag. Daarnaast een grafgang en de prietser zou wijwater sprenkelen op haar graf en samen met de koster de liederen /psalmen Miserere en de Profundis lezen tevens een requimnis samen met de priesters, koorknappen, koster en schoolmester en zijn scholieren. Ook moest op haar sterfdag. tarwe uitgedeeld worden aan de armen. Zij gaf jaargiften aan de giles en H Geesttafel in Souburg en zij gaf giften aan de kerken van Coudekerke, Brouwershaven en capelle (duiveland) waar haar vader ambachtheer was geweest. De klooster der Minnebroeders, Augustijnen te Middelburg en het klooster

Sion te Noordgouwe. De St Lievenskerk te Zierikzee kreeg jaarlijks een geldbedrag voor onderhoud. Ook de kloosters in Zierikzee Jacobijnen, Minnebroeders en Zwarte Zusters kregen giften. Allen moesten Maria opnemen in hun gebeden. Van Steensel ZE pg 365 Adriaan had een bastaardzn Jacob die in 1479 werd gelegitimeert.

Een schilderij van Anna van Bourgondie. hangt in de collectie Photographie Graudon,

5. 2. Jacob Laurenszn Van Cats. (1408 -1464) Knaap en ridder. die in 1438 huwde met **Margaretha Oem van Wijngaarden** Vrouwe van IJsselmonde (1422-1463) dr van Godeschalk Oem van Wijngaarden (1403-1547) oa Raaadsheer Hof van Holland, Rentmeester van Holland, Zeeland en Friesland. Kocht in 1432 Heerlijkheid Wijngaarden en voegde die bij zijn naam. Hij was Heer van Ruigbroek, Groot Waspik, Raamsdonk, Servelduin. Heer van Oost IJsselmonde, Grijsoord, Oude en Nieuwe Tonge, en Graafs Wildernissen, en uit Margaretha van Alkemade. (-1397) Uit het huwelijk van Jacob Van Cats en Margaretha Oem van Wijngaarden de kinderen 5. 2. 1 **Jan Van Cats** (1439 -1488) die huwde met **Margaretha van Reimerswaal**. 5. 2. 2. **Jacob Van Cats** (-1502) die huwde met **Elisabeth van Ruyven**, 5. 2. 3 **Lieven Van Cats** (-1479) die huwde met **Clara Jansdr van Borsele**, 5. 2. 4. **Laurens Van Cats** (-1464) 5. 2. 5, **Adriaan Van Cats** (-1483), 5. 2. 6 **Cornelia of Catharina Van Cats** die huwde met **IJsbrand van Schoten**, 5. 2. 7 **Elisabeth Van Cats** (-1477) die huwde met **Floris Gilleszn van Kralingen** Raad Hof van Holland (hieruit drie kinderen 2 dr beiden nonnen en Gilles van Kralingen) en daarna met **Adriaan Dirkzn van der Does**. (-1502) Adriaan was magistraat van Leiden en RM van Abdij Rijnsburg. Hij hertrouwde na de dood van Elisabeth Van Cats op 30 april 1477 met Gertude Jansdr van Reimerswaal als laatste telg 5. 2. 8 **Barbara Van Cats**. Hij werd in 1460 ernstig ziek en moest toen functies neerleggen. Het raadschap ging toen naar zijn zwager Hendrik Oem (raad 1460-1471) dem pg 94 bron Damen staat 467. Rosa I XLII Hij stichtte samen met zijn vrouw de Kapel in het klooster van de Jacobijnen in den Haag. Zij bewoonden het Huis Noordeinde te Den Haag. DBNL Wellicht nog een dr 5. 2. 9 **Margriete genaamd Rodenburg**. Een heer van stand Pg 141. En wellicht nog bastaards 5. 2. 10 **Pieter Jacobzn Van Cats** en 5. 2. 11 **Claes Jacobzn Van Cats**. .

Heerlijkheden; Heer Van Cats Nieuwland, Cats bewesten Waels, Catsrak, Symonskerke en Brouwershaven. Hij is tevens ambachtheer van Wemeldinge Dekker Wemeldinge pg 139 Bron NA GvH nr 895 f 20 v
Functies: Dat hij op voorspraak schout was van de hoge vierschaar tussen 1436-1479, Dijkgraaf van Clauskinderen 1453-1481, magistraat van Zierikzee Baljuw van Zierikzee, Bewaarder van het Haagse bos. Raadsheer van het Hof van Holland (tussen 1447-1460), Dijkgraaf van Wemeldinge 1426. Dekker Wemeldinge pg 139 Bron NA GvH nr 895 f 20 v, Dijkgraaf van Zuidland (1437-, 1452 vanaf die tijd was het geslacht Van Cats dijkgraaf in Zuidland op Schouwen waarschijnlijk hun oergebied (1452-1510). van Steensel ZE pg 188. In 1513 kwamen Zuidland en Clauskinderen in handen van de stad Zierikzee. dijkgraaf van Westenderendeel van Noord-Beveland (1447-.)opperdijkgraaf van Schouwen,, Rosa I meldt dat hij Raad was van 19 juli 1447-26 oktober 1460. XLI. . Dijkgraaf van Zuidland 1437, Dagvaarten Zeeland pg 1398 Kamerling/echanson. van de Hertog 1426-1456 baljuw van Cortgene tot aan zijn dood maar verhuurde dit baljuwschap in 1460 aan Hugo van Boorvliet (Boomvliet GW). Die het vanaf 1467 zelfstandig vervulde. Dekker ZB pg. 557), van Steensel ZE pg 108. meldt dat Frank van Borsele als baljuw van Cortgene aanstelde Jacob Van Cats en daarna werd diens zoon in 1459 door hem aangesteld als baljuw van St Maartensdijk. Bron NA GH rek inv nr 1557 f 10 r en inv nr 5583 f 171 r. in van Steensel ZE pg 182. Idem vermeldt Rodenburg pg 134 over Hughe van Boomvliet dat hij baljuw van Cortgene was voor Jacob Van Cats (1457-1467) en daarna was hij rechtstreeks. baljuw.

Lenselink de Staten van Zeeland pg. 99 Deze noemt als bron Jansma Raad en Rekenkamer pg. 100. . pg 93 Bron HGC in nr 6555 en AG rek inv nr 5883 f 17 r. , CJR 29 v., AG Rek inv nr 5577 f 4 r, idem inv nr 5583 f 14 v, nr 55891 f 22 r. Rodenburg. Een heer van stand Pg 141.

historici. nl vermeldt in Repertorium. op personen dat hij ridder van de Duitse Orde was Inv Archief Duitse Orde Baljij Utrecht 1200-181 In 1437 26 april Heervaart en wapenschouw in Zeeland door Hendrik van Borsele. Dit vanwege de Engelse dreiging voor Middelburg na het verdrag van Atrecht in 1435 tussen Philips de Goede en. de Franse Koning. . Ook Jacob Van Cats, Adriaan van Reimerswaal en jan van Schengen kwamen ieder met 50 man naar Middelburg. van Steensel ZE pg 216. 1456 17-19 maart dagvaart te Den Haag aanwezig oa Costijn van renesse, den abt van Middelburg, Arend en Adriaan

van haemstede, de RM van Crabbendijke, Jacob Laurenszn Van Cats, Jan Van Cats, den kinderen van Wissenkerke, Jan van Stapele en zijn zonen. Hij kwam meer dan 25 keer op dagvaarten zo in 1444-, 1458, voor de BOS en samen met zijn broer Lieven of de van andere Van Catsen, Jan en Wolfert Smit dagvaarten II II nr 310, 336, 360, ook als raad in 1447- 1458 Poelman II nr1886 en verder Smit aw nr 412, 416, 432, 496, 536, 540, 565, 647. 648, 699

Leenbezit en Renten: 1441. In een oorkonde van 22 september van Hertog Philips van Bourgondie oorkondt dat Laurens Van Cats, zijn raad, aan Jkvr. Margriete, de echtgenoot van zijn zoon Jacob Van Cats, in lijfrente geeft 60 gouden nobels, jaarlijks uit zijn goederen van Zuytland behalve de molen uit Zuytkerke. Handschriften Varia inv. nr. 696 ZA. Archief Bourgondische Tijd Rekeningen ZA 1444 21 oktober Arend van Haemstede (zijn verwant) wordt benoemd tot dijkgraaf van Clauskinderen dat Jacob Laurenszn Van Cats. aan hem resigneerde. Bron ZA RZ BO inv nr 563 Arend was in 1420 nog minderjarig en had niet deel genomen aan de strijd tussens Hoeken en kabeljauwen. Van Steensel ZE pg 299.

1458. In een oorkonde van 19 mei beleent de Hertog van Bourgondie zijn Raad Jacob Van Cats met 37 gemeten tienden gelegen te Cats, Oostkerke, Zabbinge, Westkerke, Muyden, Cloetinge en Goes en met 15 gemeten in Wolphertsdijk, Gapingen, Brugdamme, Nyeulerke, hem aangekomen bij de dood van zijn broer Jan Van Cats. LR BWS ZA.

Hij kocht in 1478 ambachten van Laurens Van Cats in Zuidland ten behoeve van zijn dr. Avezoete. Bron ZA RZ BO inv nr 83 f 19 v en NA GR reg inv nr 2 f 20 en in 1498 verkreeg hij de goederen van de stad Gouda. Smallegange Deel I pg 523

Na zijn overlijden wordt in een octrooi van 24 december 1464 door de Graaf van Zeeland zijn zonen Jan, Jacob, Lieven en Adriaan beleent met 179 gemeten gelegen in Oosterland van Wolphaardsdijk, Zabbinge, Westerlant van Wolphaartsdijk, te Muyden, Cats, Emelisse, Kortgene, Cloetinge, Goes en Bruchdamme, hun aangekomen door de dood van van hun vader Jacob. De stadhouder van BWS Albrecht van Wissenkerke vond dat de bezittingen naar de abdij of de graaf moesten en de Van Catsen legden het voor aan de Hoge Raad zo moest Jan Van Cats 20 groten per gemet totaal 3580 grooten deponeren bij de proost van de abdij OLV te Middelburg. Bron LR BWS Inv. nr 1665.

Varia: Van Steensel meldt dat Jacob Van Cats deel nam onder de Hertog van Bourgondie in de Gentse oorlog (1452-1453) Van hem (Jacob) ridder geb 1408 is verder te vermelden dat hij intensief contact heeft met Frank van Borsele en de gemalin van Jacoba van Beieren, zo blijkt dat Frank tijdens zijn verblijf in Brielle een bode er op uitstuurt naar Jacob Van Cats met een verzoek om windhond(en) mee te geven die kunnen spelen met zijn windhond Domburg genaamd. Zie Arkenbout pg. 81.

Smallegang vermeldt als wapen een dwarsbalk met drie gespen. (ook Zuidland voert dit wapen). Musschart het zwaard en de gesp NL pg 46.

Wellicht nog een zoon of bastaard In 1447 is er een installatie van Jan van Amesfoort als vicares van H Geestaltaar in de Maria kerk van Noordgouwe als vervanger van 5. 2. 10 **Pieter Jacobzn Van Cats**. 1 scut. Grijpink I scaldis pg 64.

1462 Acte waarbij 5. 2 11 **Claes van Kets of Van Cats Jacobzn** zijn aanstelling verkrijgt als vice cureit van Poortvliet en deze aanvaardt. Archief St Mariekapittel te Utrecht nr 231.

5. 2. 1. **Jan Jacobzn Van Cats**. ridder 1488. (1439-augustus 1488) in 1451 gehuwd met. **Margaretha/ Margriete van Reimerswaal** (- 1503). Vrouwe van Rilland, Maire en Bath. 1484 Schenking van zilveren schalen door de stad van Gouda aan Jan Van Cats voor zijn bruiloft. GHA Stadsrek Gouda inv nr 1148. Ook in SAMH Inv nr 1 ac 200 1. 50. 9 afbeelding geschenk aan Heer Jan Van Cats. . In 1484 werd Jan Van Cats door de stad Middelburg een maaltijd aangeboden vanwege zijn bruiloft. Waarschijnlijk is hij in Middelburg gehuwd. Van Steensel ZE pg 313. In BVGO `1905 wordt dit ook vermeldt de zilverens. schaal met de waarde van 20 pond. Van Steensel ZE pg 313. Vgl Kesteloo II huwde in dat jaar Jan Van Cats, hem werd hem een maaltijd in het Stadhuis van Middelburg aangeboden. pg. 123.

Zij was de dochter van Philips van Reimerswaal en Maria van den Oostende of dr van Claes Kervinck van Reimerswaal Heer van Lodijke en Nye Strijen. (1365-en Liesbeth van Arnemuiden in 1395 gesloten. . Claes Kervinck van Reimerswaal was een belangrijke speler tijdens de Hoekse en kabeljouwse twisten.

Behoorde tot het verbond van kabeljauwen in 1391. . Na zijn huwelijk met. Liesbeth volgden huwelijken met **Agatha Van Cats**, Margareta van Brabant en Geertruid van Gavere. Dek Reimerswaal pg 11. Hollestelle Tholen pg 224. Van Steensel ZE pg 193.

Uit Jan en Margriete kwamen drie kinderen 5. 2. 1. 1 **Philips Van Cats** (geb. 1486 te Schoonhoven-1521) Philips die later huwde met **Pieterella van Moerkerke van Praet**. Zij was de dochter van Lodewijk van Moerkerke van Praet Heer van Carnisse en Barendrecht en Vrouwe van Egmond. Ferwerda II II. , 5. 2. 1. 2. **Jan** (-1489 of 1491). en 5. 2. 1. 3. **Margaretha**. (geb. 1487 te Schoonhoven- 1521). . die huwde met Mr **Jan Pieters(Peeters)**(-1521). van Steensel Ze pg 361. van Steensel ZE pg 254 zij waren vernoemd naar hun grootouders. Ik vermoed dat 5. 2. 1. 4 **Filippe Jacob Filipsdr Van Cats** een dr is zij huwde met **Arend Toneman**. Ze is waarschijnlijk vernoemd naar haar grootvaders Filips van Reimerswaal en Jacob Laurenszn Van Cats Zij was de oudste en Filips de jongste.

Heerlijkheden: Heer van Symontskerke, Oostkerke, Cloetinge, Cats, Cortgene, Wissenkerke, Sabbinge, Westkerke, Heer van Sinoutskerke of Simonskerke, Smit dagvaarten III pg 452 Dagvaarten zeeland pg 1398

Functies: Baljuw van Zierikzee 1446 Smit dagvaarten II II nr 373 pg 341 1455 Danckaerts Oerts neemt voor Jan Van Cats het baljuwschap van St Maartendijk waar tot aan 1463, Intressant is dat Hendrik Pieter Oerts (broer ?)wordt vermeldt als schout van Geersdijk en Wissenkerke aangesteld 10 oktober 1461. Rodenburg Een heer van stand pg 143. Raad 1477-1479, kastelein en schout van Gouda Jan was hiervoor Raadsheer aan het Hof van Holland en Zeeland geweest 1477-1479. 1477 22 maart Jan Van Cats wordt door Maria van Bourgondie benoemd tot kastelien en schout van Gouda. , maar de Hoekse en kabeljouwse twisten verhinderde deze benoeming. Jan was een vooraanstaande Kabeljouw1477, idem en baljuw 1482 Hij werd in 1481 erkent door aartshertog Maximiliaan van Oostenrijk als Kastelein (Kabeljouw) en Heer van Gouda als opvolger van Engelbrecht van Nassau, Hij was al sinds 1477 baljuw en schout van deze stad. GA Gouda. Kastelein en schout van Gouda 1477 en 1481. Jan Van Cats werd in 1481 benoemd door de Graaf tot kastelein, baljuw. en schout van Gouda. 1481-1488. . Pas op 1 februari 1481 werd hij door Maximiliaan van Oostenrijk benoemd tot baljuw en Schout en op 22 mei 1481 tot kastelein. Hij moest zijn voorganger Engelbrecht van Nassau 2400 bourgondische schilden betalen die dit bedrag in 1478 had betaald aan Maria en maximiliaan om dit ambt te verwerven. van Steensel ZE pg 190. 1482 Jan Van Cats, ridder erkent de stad Gouda in een oorkonde van 21/5/1482.

Dagvaarten Zeeland pg 1398 1476 11-13 mei dagvaart te Den Haag Opgeroepen en aanwezig zijn oa Lievin Van Cats, Jan Van Cats, Smit dagvaarten III nr 364 pg 395ev

Historici. nl meldt dat Jan Van Cats ridder Heer van Sinoutskerke was, en Raad van het Hof van Holland en Zeeland tussen 1477-1479 Hij overleed in 1488. Historici. nl Repertorium op personen 1476 9-12 april dagvaart te Den Haag op 3 april was bij de RM Zeeland een vooroverleg geweest.

Opgeroepen en aanwezig oa Claes en Pieter van Ruyven, Jan Van Cats, Smit dagvaarten III nr 359 389 ev. 1480 Op dezelfde datum(26 mei) wordt er een oorkonde verstrekt door Maximiliaan van Oostenrijk inzake een overeengekomen bedde met de Staten van holland. (80. 000 klinkaard)

Deze oorkonde vermeldt de gedeputeerden van de staten van Holland die dit waren overeengekomen, de Raden ridder Jan Van Cats, Filips van Wassenaar, Aernt van Duvenoorde, de Heer van Egmond, Jan van Poelgeest, Jan van Noortich, Gijsbert van Raephorst allen kabeljauwen. Kokke Steden en staten pg. 67 Bron GAL SA I nr. 196. Daar stond het Groot Privilige voor Holland en Zeeland tegenover idem pg. 67. Zegel aanwezig in het GA Gouda. Hij en zijn broers reisde regelmatig naar Zierikzee. Een Jan Van Cats wordt in 1479 genoemd als raadsheer bij het Hof van Holland. Jan legt in 1480 zijn raadslidmaatschap neer, samen met Filips van Wassenaar, Mr Tielman Oem van Wijngaarden en Hugo van Zwieten, Bron Kokken Steden en staten pg. 70.

1481 stadsbestuur Gouda betaalt aan Aelbrecht van Egmond, Jan Van Cats, Jhr van Liesvelt en Claes Braem. Reden onbekend GHA Gouda inv nr 1145 pg 271481 Stadsbestuur Gouda betaalt 8 kannen wijn tijdens het overleg tussen de Markgraaf van Antwerpen, Jacob Van Cats en Willem van Schagen. GHA Gouda nr 1145. 1481 Stad Gouda betaalt aan jan Van Cats een maaltijd met wijn waarschijnlijk voor een eten met de Markgraaf van Antwerpen of is hij hetzelf. Streekarchief Groen haart Rekeningen nr 1145 pg 11.

1480. In Holland wordt ridder Jan Van Cats vermeldt als kastelein van Gouda. Grijsperke Graafschap pg. 343.

1485 Betaald door de stad Gouda aan Jan Van Cats 6 gezellen die hij gehouden heeft. GHA Gouda Stadsrek. inv nr 1148 pg 25.

Evenzo betaald aan Jan Van Cats vanwege 6 knechten is soldaten die hij opp het slot gehouden heeft op bevel van de 5 steden en vanwege die 10 knechten die hier gelegen hebben van Mei 1485. GHA Gouda idem pg 26.

1486 Philips of Maria van Bourgondie benoemde hem tot Kastelein van Gouda en restaureerde het besluit van Laurens om Gouda en Schoonhoven af te staan. . oorkonde van 19 juli 1447. Een andere bron noemt een oorkonde van 22 maart 1477 Waarin hij werd benoemt tot kastelein en schout van Gouda. Bron NA Rek reg 491 f 6v-8 Hij verdedigde het kasteel van Gouda met succes in 1479 als kapitein commedant en behield het voor Bourgondie. Hij ontving daarvoor een medaille. Hij sneuvelde in 1488 te Schoonhoven. Tijdens zijn bewind kwamen de Hoeken in opstand in Gouda en zette hem af(1477. Hij wist echter weer terug te komen in 1481 en stelde zijn broer Jacob Van Cats aan als kapitein Bron: Gouda 1000 jaar pg. 73 In 1483 werd hij ook nog benoemd als baljuw en schout en kastelein. van Gouda in NNBW VI 288 geciteerd in. Gouda 1000 jaar pg. 69. Maximiliaan had hem in 1487 herbenoemd in zijn functies te Gouda. Kamerling van de Hertog Maximiliaan 26 mei 1480 LR BWS Baljuw van Den Haag 1479 In 1488 Augustus in dat jaar en maand overleed de kastelein van Gouda Jan Van Cats, na een vergadering van de gecommiteerden te Gouda besloot men zijn broer Jacob Van Cats aan te stellen als kastelein die tevens voogd was over Jan zijn kinderen. Kokken Steden en staten pg. 270 Bron GAL SA I nr. 561 f 95-96.

1485 Jan van Kats moet 10 Rijnlandse gulden betalen aan Engel van Alkemade, conform het vonnis van het Hof van Holland. Bron Ned Leeuw 1997.

1486 Betaald aan Gerrit van Heemstede inzake een brief aan Jan Van Cats te brengen in Den Haag. Stadrek Gouda inv nr 1150 pg 12 GA Gouda.

1488 betaald aan Jan Van Cats betreft de brug op het hof die gemaakt is. Stadrek Gouda iv nr 1152 pg 21 GA Gouda.

1477 1 oktober Jan Van Cats Raad van Holland tot 30 mei 1480. Rosa I XLIV

Van Steensel meldt dat Jan Van Cats raadsheer is geweest van het Hof van Holland en Zeeland 1477-1479. ZE pg 193. En trad op op 24 juli 1477 als gemachtigde van Zeeland onder Karel de Stoute, waarvan hij gunsteling was. Ook was hij gunsteling van Maria van Bourgondie, de opvolgster van Karel de Stoute. Ook militair was hij actief Hij kwam in 1481 David van Bourgondie, Bisschop van Utrecht. te hulp (samen met de Hollanders) tegen de Utrechtenaren die de Bisschop niet als heer wilden erkennen. Nagtglas pg. 112. Hij was ook betrokken bij de aanval op Amesfoort aanval op het Huis Eem waarbij de Amesfoorters verpletterend werden verslagen, hij was daar aanvoerder samen met de Burggraaf van Montfoort. Ook steunde hij de Bisschop van Utrecht David van Bourgondie waartegen de stad Utrecht in opstand was gekomen, en waardoor Amesfoort rrn weerstandnest werd van de Hoeken. Hij wist te winnen, maar opgenomen in Utrecht door David Bisschop, werd hij en zijn troepen aangevallen door troepen olv van Zuylen en. van Nyeveld, daarbij sneuvelt zijn broer Adriaan Van Cats. Hijzelf gevangen genomen samen met zijn broer Jacob Van Cats. vd Monde Tijdschrift 1844 pg. 51 Bat Ill. 916/917 Ook Kastelein van Leerdam in 1479 tijdens de oorlog met Gelderland waar hij zonder strijd de stad, vanwege de aantocht van de geldersen, het stadje met zijn troepen verliet. Hij verdedigde die stad slap tijdens de aanval van Geldersen in 1479. Hij was Overste bij de Kabeljauwen. . Hij speelde een grote rol bij de Hoekse en kabeljouwse twisten in Den Haag 1474 samen met zijn broers Lieven en Jacob. Hij was Wolfert van Borsele zijn grote tegenspeler.

Hij was tussen 1431 en 1475 aanwezig als deelnemer aan dagvaarten. van Steensel ZE pg 207.

Zo in 1440 voor BOS, 1444, -1457,. Smit Dagvaarten II II nr 324, 336, 352, 379, 386, 404, 416, 420, 431, 462, 523, 540,. 542, 588, 607, 647, 648, 686 Poelman II nr 1186 In 1466 vvoor Zuid Holland nr 1073, 1479 25 maart dagvaart te Goes uitgenodigd oa Heer van Veere, Johan Van Cats dagvaarten Zeeland nr 1027.

1481 27-31 augustus Dagvaart en bede te Middelburg in de abdij OLV Aanw oa. , Jan Van Cats allen ridders, Thomas van de Haymeide van den Abeele Heer van Welsinghen,. Jan Beyer van Voxdale schout van de Hoge ban en Jacob Laurenszn. Dagvaarten Zeeland nr 1065

1469 27 november Dagvaart te Veere Oproep voor een heervaart olv Hendrik van Borsele Jan Van Cats ridder 2 glavien schaart zich onder het vaandel van de Heer van Ravesteyn (Graaf van Kleef). Er komt een tweede oproep omdat er weinig respons komt op 14 maart 1470 en dan ook Op 19 maart Anthonis Van Cats accoord met 2 glavien Dagvaarten zeeland nr 867

1475 Lijst van edelen in Zeeland Bijlage van Steensel Ze pg 433

Adriaan, Jacob, Lieven en Jan Jacobzn Van Cats

Anthonis en Laurens Wolfertzn Van Cats

Maria Anthonisdr Van Cats

Leenbezit en Renten: In 1449 werd hij in een oorkonde van 3 juli beleend door Hertog Philips met 31 gemeten in Wolphaartsdijk, Gapinge, Brigdamme, Nyeukerke en met 178 gemeten te Cleeuwairtskerke en Nyeukerke. Vanuit deze laatste leen was hij belast om 10. pond groot per jaar te betalen aan Jonckvrouwe Beatrise van den Steene, weduwe van Jan van Brigdamme. In een octrooi wordt ridder Jan Van Cats, met 15 gemeten en 60 roeden te Westkerke die waren vervallen aan de Graaf door het overlijden van Wuyte Janzn. 26-8-1474. Evenzo zie 15-5-1475 waarin hij in bezit komt van de goederen van Laurens Wolphaartszn Van Cats na diens overlijden. .

1464. In een oorkonde van 24 december oorkondt de Graaf van Zeeland dat Jan Van Cats Ook namens zijn broers Jacob, Lieven en Adriaan van Aelbrecht Janzn van Wissekerke, stadhouder BWS, verzocht heeft de beleening van 179 gemeten tienden in het. Oosterland van Wolfertsdijk, te Zabbinge, in t Westerland van Wolfertsdijk, te Muuden, Cats, Emelisse., Kortgene, Cloetinge, Goes en Bruchdamme, hun aangekomen bij de dood van Jacob Van Cats, hun vader, maar dat de stadhouder dat in strijd vond met de gedachte van de Hoge Raad geweigerd heeft en dat Jan Van Cats toen 20 grooten per gemet (3580 grooten) heeft gedeponeed bij de proost van de abdij OLV te Middelburg. LR BWS ZA.

1478. In een octrooi van 15 november beleent de rentmeester Anthonis Janzn van Wissenkerke, Lieven Claeszn Van Cats met 7 gemeten te Oostkerke nadat Jan Van Cats ridder, Heer van Synoutskerke en Anthonis Van Cats die hadden overgedragen. LR BWS

1480. In een oorkonde van 26 mei van Maximiliaan en Maria van Oosternrijk, Hertog en Hertogin, geven zij aan dat zij op verzoek van Jan Van Cats, ridder, Raad en Kamerling aan het kind van zijn overleden broer Lieven Van Cats, zo het levend ter wereld komt en blijft leven, alle goederen van de overleden vader aan hem zal geven. LR BWS ZA. Jan verkreeg die vanwege de trouwe (oa militaire) diensten aan Maximiliaan de goederen van de overleden Lieven Van Cats die verbeurd waren verklaard. Bron NA GH inv nr 722 f3r van Steensel ZE pg 341.

1480 waar Maximiliaan en Maria van Oostenrijk berichten dat zij op verzoek van Jan Van Cats, ridder, raad en kamerling aan het kind van zijn overleden broer Lieven Van Cats, zo het levend ter wereld komt en blijft leven alle goederen van zijn vader aan hem zal overdragen. In 1483 vallen hem en zijn broer Jacob alle goederen toe. Tienden in Oosterland, Sabbinge Westerland Muyden (allemaal op W, Dijk), Cats, Emelisse en Cortgene. Kloetinge, en Brugdamme. Idem in Gapinge, Neuyekerke, Claewaerskerke, Sinoutskerke. Vlake, Schore Wemeldinge Heer Arnoudskerke, Oostkerke, Goes

1483. In een oorkonde van 28 oktober beleent de rentmeester ridder Jan Van Cats en zijn broer Jacob Van Cats met goederen die hun na de dood van hun broer Adriaan Van Cats was toegefallen. het zijn de de goederen 91 gemeten Vlake en Schore, 178 gemeten Wemeldinge, 48 gemeten Kapelle, 41 gemeten te Cloetinge, 165 gemeten Tser Aernoutskerke, 240 gemeten Oostkerke, 172 gemeten Sabbinge, 104 gemeten Westkerke, 130 gemeten Oostkerke, 103 gemeten Sabbinge, 9 gemeten Westkerke, 56 gemeten Zichuyt, 247 gemeten Nyeulant Van Cats, 188 gemeten Cats bewesten sWuels, 56 gemeten in Noord Ambacht van Emelisse en Tser-Wittekinderenambacht, 4 gemeten te Cloetinge, 2 gemeten te Goes, 31 gemeten te Cats, 6 gemeten te Cortgene., 5 gemeten te Oostkerke, 7 gemeten te Sabbinge, 2 gemeten te Westkerke, 2 gemeten te Muyden(welke zijn in den Piet, gelegen in de zee). LR BWS ZA.

1489. In een oorkonde van 13 maart de Graaf oorkondt hij dat Adriaan van Reimerswaal aan Vrouwe Margriete van Reimerswaal, zijn zuster en weduwe van de Heer Van Cats, zijn recht van lossing ambachten overdraagt. LR BWS ZA.

In 1490 na de dood van haar broer Claes van Reimerswaal wordt Magriete, weduwe van ridder Jan Van Cats in een octrooi van 30 juni beleent door de rentmeester met. 330 gemeten en 260 roeden gelegen te Tolsende, Yerseke, Reimerswaal, Broecke, scoudee, Duvenee, Lodijck, Rillant, Lichtemat, Swelle en Burcht. , Hincezant, Badt,. LR BWS ZA.

1490 Op 13 maart oorkonden de mannen van Zeeland dat Adriaan van Reimerswaal aan Vrouwe Margriete van Reimerswaal, zijn zuster en weduwe van Jan Heer Van Cats. LR BWS.

1506 Overeenkomst over het indijken van overstroemd land gelegen voor Lodijke ten westen van de haven tot aan de gebroken Sceynckendijk bij de St Jooskapel, gesloten door Adriaan Nicolaaszn van

Reimerswaal Heer van Lodijke, Adriaan Philipszn van Reimerswaal, Margiete Filipsdr van Reimerswaal en weduwe van Jan Van Cats, Jacob van Reimerswaal, Willem van Reimerswaal, Gheert van Reimerswaal, allen zonen van wijlen Jan van Reimerswaal, en Isabelle van Noort weduwe van Willem van Reimerswaal, als voogdes van Adriaan Willemzn van Reimerswaal, allen heren in Lodijke, aan Cornelis Jan Jacobzn van:odijke en Hendrik Jan Jacobzn van Nieuwerkerken broers. Archief familie van Reimerswaal nr 84. Varia: mecanas van boekdrukkers in Gouda. . Jan liet het allegorische gedicht Le Chavelier De Librere van Olivier de la marche tussen 1486-1489 drukken te Gouda en verspreiden. van Steensel ZE pg 407. . M. van Ruyven zijn aangetrouwd famielid deed dat in Haarlem. H Pleij in de inleiding Jan Van Cats zijn wapen en helmteken zijn opgenomen in het Wapenboek Orde van St Anthonis die berust. in de bibliotheek van de universteit van Mons Fonds Puissant inv nr FP 11/132 f. Afbeelding staat in van Steensel ZE pg 358 1480. In het handvest van Maximiliaan van Oostenrijk wordt gezegd door ridder Jan Van Cats, Philips van Wassenaer, Arend van Duijvenvoorde, Jan van Nootrijk, Jan van Poelgeest en Gijsbrecht van Raephorst, en de steden Haarlem. Delft, Leiden Amsterdam en Rotterdam

1488 Betaald aan burgemeester Willem Aerntzn, Barend Heynezn, Fredrick Arendzn, en Jan Heynezn Betreft een reis met Heer Jan Van Cats "lichaam zaliger nagedachtenis". Het betreft hier een gedetailleerde beschrijving. Stadrek Gouda. Inv nr 1152 pg 9 ev. 1486 Jan Heynezn wordt als Van Cats vermeldt en als leenman der grafelijkheid in zeeland in ZA T Nr 501 Inv nr 530

1518. In een oorkonde van. 4 juni vinden we. naast Frans Claes van Zanddijk, Jan Heynezn Van Cats als zegelaar aan, het betreft hier een oorkonde van de Mannen van Zeeland dat Wolfairt van Borsele, Burggraaf van Zeeland, iov Heer Jan van Kruiningen en Steenkerke ten verzoeke van RM BWS Pieter van Moeien van de Heer van Nyer Strien ingelost is wat zij schuldig waren. Archief B-O tijd TN 501. Inv nr 530 ZA Waarschijnlijk is Jan Heynezn geparenteerd aan Jan Van Cats. GW

5. 2. 1. 1. **Filips Janzn Van Cats.** (geb. 1486 te Schoonhoven-1521) was de jongste zoon die in 1500 huwde met **Pieterella van Moerkerke van Praet. (1501-1594).** Zij was de dochter van Lodewijk van Moerkerke van Praet Heer van Carnisse en West Barendrecht en van der Merwede, Heer van de Merwede en Catharina Vrouwe van Egmond. Hieruit geen kinderen. Pieterenella huwde in 1528 met Herman van Bronkhorst van Batenburg. Heer van Batenburg en Steyn. Hieruit 10 kinderen Bron Inst van Nederlandse Geschiedenis

Heerlijkheden: Heer en kastelein Van Cats, Zij was als een van de weinige vrouwen ingeschreven als Bannervrouw op de ridder cedule van 1565 vdAa. Bron Archief voor kerkelijke geschiedenis Nederland. Functies:

Leenbezit en Renten: In 1489 erft Philips. samen met zijn broer Jan. bezittingen van zijn vader Jan na diens dood van 1488 65 gemeten gelegen te Kloetinge, Goes, Cats, Cortkene, Wissenkerke, Oostkerke, Sabbinge, en Westkerke. . Pg 93. . Opnieuw wordt hij in 1491 beleent met goederen 951 gemeten. ! gelegen te Vlake, Schore, Wemeldinge, Kapelle, Kloetinge, Ser Aernoutskerke, Oostekerke, Westkerke, Sabbinge, in t Nieuwland Cats, Cats bewesten Waels, Edekinge, Nyeukerke, Emelisse, tser Wittekinderen na de dood van zijn vader Jan Van Cats In een oorkonde van 24 juli 1512 beleent de rentmeester Philips Van Cats, schildknaap, met 508 gemeten gelegen te Tolsende, Yerseke, Reimerswaal, in den Brouck, Scoudee, Zwartens wael, Duvenee, Zeldijck, Lodijck, Nyeukerke, Hinceloort, Ser Pieterspolder, Colinpolder, Burcht, Zwaenshil, Sir Joosland naar hem toegevallen door het overlijden van zijn oom Adriaan van Reimerswaal. idem de malerij van Reimerswaal. LR BWS

1491. In een oorkonde van 16 september beleent de RM Philips Van Cats, zoon van Jan Van Cats, met 951 gemeten te Vlake, Schore, Wemeldinge, Kapelle, Kloetinge, Tser Aernoutskerke, Oostkerke, Sabbinge, Westkerke, int Nyelant Cats, Cats Bewesten Waels, Edekinge, Nyeukerke, Emelisse, Tser Witte Kinderen, na de dood van zijn broer Jan Van Cats. LR BWS ZA.

1512. In een oorkonde van 24 Juli beleent de RM Philips Van Cats, schildknaap. met 508 gemeten te Tolsende. Yerseke, Reimerswaal, in den Brouck, Scoudee, Zwartenswael. Duvenee, Zeldijck, Lodijck, Nyeukerke, Hinceloort, Ser Pieterspolder, Colinpolder, Bat, Zwaenshil, Sint Joosland naar hem toegevallen door de dood van Adriaan van Reimerswaal, zijn oom. LR BWS ZA. idem op 25 juli de malerij van Reimerswaal. LR BWS ZA.

Het ambachtsdeel van Filips Van Cats werd na zijn dood geerfd doorde vier zonen van Mr Jan Pieters (Peeters) president van de grote raad van Mechelen en gehuwd met Margriete Van Cats

De zonen karel, Francois, Jan en Jeronimus Peters Van Cats werden in 1523 beleend met 2570 gemet ambacht op ZB en Wolfhaartsdijk die hun oom Flips bezat, daaronder 297 ½ gemet te Wemeldinge (31 oktober 1523)Regesten nr 1398 en 1399. Jeronimus was de langstlevende telg en noemde zich weer Van Cats. idem Dekker Wemeldinge pg 107

1527. In een oorkonde van Burgemeesters en Schepenen van Schoonhoven van 4 juni dat Juffrouw Pieternelle van Praet en Moerkerken, weduwe van Jhr. Philips Van Cats, Cornelis Corneliszn van der Goits (Goes GW ?) machtigt om voor haar de rekening te horen over 1526. Archief Rekenkamer B-O tijd inv. nr. 501.

1528 9 juni Huwelijkse voorwaarden tussen Herman van Bronkhorst van Batenburg en Pieternelle van Praet. Pieternelle brengt in landerijen kerspel Bergambacht ter Ameide Heerlijkheid Noordeloos (Spyck) kasteel Dy Willigen (Schoonhoven) polder Mijn sheerenland (Dordrecht) halve veer van Papendrecht en **Huis te Cats in Zeeland**. Als familie worden vermeldt ridder Lodewijk van Praet van Moerkerken Heer van Carnis, Pietershoeck en West Barendrecht, Fransiscus van Praet van Moerkerken en Lodewijk van Vlaanderen Heer van Praet. Archief Huis Batenburg nr 66 F Nr 0376 Inv nr 13.

1528 9 juni Dederik van batenburg Heer tot Batenborgh en Steyn, Dederich van Bronckhorst van Batenborch, Heer tot Anholt en Aengen Zundt, Johan van Bronkhorst van batenburg, vrijheer tot Rymborch en Grousfelt, Landdrost van Cleve, Willem van Flodrop Heer tot Datenbroek en Luydt, Willem van Haerff, Heer tot Alsdorp, Drost te Ghelkercken, ten eene zijde, en Lodewijk van Praet en Moerkerken, Heer van Carnis, Pietershoeck en West Barendrecht, ridder, Francois van Preat en Moerkerken, Loedwich van Flandereu, Heer tot Praet, Moerkerke, Wossteyne en Elferdyngen, Gerrit van Arkel, Heer tot Heukelom, Merweyden, Weerdenborch, Ammerade en Leydeborch, Johan van der Aa, Vrijheer tot Bochoffen, ridder, en Lubbert Torck, Heer tot Hemmert ter anderzijde maken huwelijkse voorwaarden tussen Herman van Bronkhorst en Batenburg en Peterneel van Praet, waarbij onder meer bepaald wordt, dat Herman na de dood van zijn ouders al hunne goederen zal erven, waaruit hij enige uitkeringen zal hebben te doen, terwijl Pieternelle oa zal inbrengen landerijen in het kerspel van Berchambacht, ter Ameyde, in de Heerlijkheid Noordeloos, te Spijck, in het kerspel van Dy Willigen buiten Schoonhoven, in den polder genaamd Mijns Heeren Landt. bij Dordrecht, alsmede de helft van het veer te Papendrecht en het **Huis Cats in Zeeland**. Met de zegels van de oorkonders. Allen in verschillende kleuren in was aanwezig. Archief Huis Batenburg T. nr 0376 inv nr 13. 66 Gelders Archief.

De bezittingen van Philips gingen na zijn dood, tevens die van zijn grootvader Philips van Reimerswaal, over naar de kinderen van zijn zuster Margaretha en Mr Jan Peeters. van Steensel ZE pg 240

Lodewijk van Praet van Moerkerken was in 1504 Heer van West Barendrecht, Carnisse etc. oudste zoon van Frank van Praet van Moerkerken die in 1491 via zijn vrouw Elisabeth van Loon Vrouwe van Carnisse, Kijfhoek etc Heer hiervan was geworden. Frank was ridder Heer van Moerkerken, Moerkerkenland en Merwede. Via zijn derde zoon Willem kwam het in 1527 aan Pieternella van Praet van Moerkerken en haar man Philips Van Cats en na zijn overlijden aan haar tweede man Herman van Bronkhorst Heer van Batenburg en Stein. Het ambacht West Barendrecht ging in 1594 over op hun tweede zoon Karel van Bronkhorst. Regt Riederwaard pg 175. /176

In 1531 werd aan Gerard van Assendelft, Catharina van Assendelft dr van Nicolaas van Assendelft ridder zijn zuster door Lodewijk van Praet van Moerkerken ridder en daarin bevestigd door Petronella van Praet van Moerkerken en haar echtgenoot Herman van Bronkhorst. , op 20 morgen in Lakerveld nabij de sluis van Ameide en 100 pond gelost. Ook viel hieronder het halve veer tussen de Merwede en Papendrecht.

. In 1537 aan Dirk van Meerkerken voor Petronella van Praet van Moerkerken en haar man Herman van Bronkhorst na overdracht van Lodewijk van Praet van Moerkerken Heer van Carnis ridder, haar vader.

In 1553 droeg Petronella dit over aan Maria weduwe van Boudewijn Oem Vrouwe van Papendrecht.

Bezittingen van het geslacht van Moerkerken in de Hoekse waard. L Helms van Els OvG pg 3 en 4. Op 5 maart 1526 wordt zij vermeldt als eigenaar van de Heerlijkheid Slingeland met alle rechten in de Alblasserwaard. Voor haar treedt op haar vader. Lodewijk van Praet van Moerkerken. , ze wordt vermeldt als weduwe van Philips Van Cats Op 26 oktober 1538 wordt zij wederom vermeldt als eigenaar maar dan als Vrouwe van Batenburg en gehuwd met Herman van Bronkhorst Heer van Batenburg zij verkoopt dan de heerlijkheid aan Mr Jacob de Vrieze secretaris van Dordrecht. Lenen Arkel IV nr 65 Kort OvG 1985.

Een van de zonen van Herman en Petronella **Willem van Bronkhorst** wordt vermeldt op 2 december 1549 als hij in het huwelijk treedt met **Johanna van Sint Omaars alias van Moerbeke**, weduwe van

Bouzinge en dr van Anna van Moerbeke, weduwe van Dreinorter en maakt 36.000 gulden over naar haar dochter. Daarvoor 4 morgen en 2 hont land en hofstede op Kwakernaat te Schellach gelegen nabij de kerk en commanderij Lenen van Arkel IV nr 71 Kort OvG 1985. Op 27 mei 1537 verwierf Petronella van Praet en gehuwd met Herman van Bronkhorst 14 morgen land in het land van Vianen op Kort achthoek na overdracht door haar vader Lodewijk van Praet. . Op 26 september 1552 wordt dat bezit door Herman en Petronella overgedragen aan Aelbrecht Gerbarndzn te Amsterdam, Rep lenen Arkel VI nr 16 Kort OvG 1989.

Op 13 mei 1555 aan Petronella van Praet van Moerkerken gehuwd met Herman van Bronkhorst zij was de weduwe van Philips Van Cats. Op 5 december 1556 is Petronella alleen eigenaar na het overlijden van haar man Herman van Bronkhorst. Op 1 juli 1563 aan **Karel van Bronkhorst van Batenburg** na overdracht door Petronella zijn moeder. En op 11 september 1596 aan Maximiliaan van Bronkhorst van Batenburg na de dood van zijn vader Karel van Bronkhorst van Batenburg. Kort Rep lenen Altena nr 4 d. OvG 1985 In BVGO wordt zij ook vermeldt maar dan in 1529 en als weduwe van Filips Van Cats. BVGO 1906 pg 331

Varia: van Praet is een Vlaams edelgeslacht Ferweda Zij was als een van de weinige vrouwen ingeschreven als Bannervrouw op de ridder cedula van 1565 vdAa.

De van Moerkerken waren gegoed in Hoeksche Waard zoals Mijnherenland. (onder andere hun stamgoed Moerkerken aldaar) en in andere ambachten. zoals uit de volgende vermeldingen blijkt. Het was op 1510 5 april dat Elisabeth van Moerkerken wordt beleend met de koren en smaltienden in heer Daniels ambacht van der Merwede dat men noemt Carnisse. na overdracht door haar zoon Lodewijk van Moerkerck ridder en draagt hem het leen weer over. C Hoek St paulus R, Dam pg 5. Ook verwierf Elisabeth van Loon Vrouwe van Moerkerken in 1491 het ambacht West Barendrecht. Deze gaan op 16 januari 1516 over op haar zoon Lodewijk van Praet van Moerkerken, ridder na haar dood. Vervolgens op Lodewijk van Praet van Moerkerke Heer van Carnisse na de dood van Lodewijk van Praet van Moerkerke kastelein van Schoonhoven. Vervolgens op Françoise van Praet van Moerkerken na de dood van haar broer Lodewijk van Praet van Moerkerken. Zij was gehuwd met Wessel van Boetzelaer Heer van Asperen.

5. 2. 1. 2 **Jan Janzn Van Cats ridder** (-1491) huwde met **NN** hieruit. waarschijnlijk een 5. 2. 1. 2a dr **Elisabeth**

Heerlijkheden:. In 1462 Heer van Vlissingen In 1485 Heer van Cloetinge, Goes, Cortgene, Wissenkerke, Oostkerke, Sabbinge en Westkerke

Functies:

In 1479 (substituut)en daarna. baljuw van Den Haag, wat hij samen met Jan Oem van Wijngaarden de oude. Hij nam de functie van hem over, vervolgens draagt hij de functie over aan zijn broer of neef Lieven Van Cats. Jan was tevens baljuw voor Frank van Borsele in St Maartendijk (1446-1460). . Jan Van Cats wordt in 1477 aangesteld als kastelien en schout van Gouda en was raadsheer aan het hof van Holland van Steensel ZE pg 97. 1482 21 mei Jan Van Cats ridder erkent van de stad Gouda 2400 bourgondische guldens te hebben ontvangen, waardoor hij in staat is het ambt van kastelien en kapitien van de stad en het slot van Gouda te verwerven. Hij belooft dat hij waneer hij een stadhouder zal aanstellen dit in overleg met het stadsbestuur zal doen. Tevens vidimus in 1555. Archief Regsten Gouda nr 1482 Groene Hartarchieven

Onder de Kabeljouwse partij die Den Haag innamen en die bij de opstand betrokken waren zijn de volgende Zeeuwse edelen. Floris bastaard van Borsele, Claas van Reimerswaal, Lodewijk van Schengen, Jan en Lieven Van Cats, en Willem van Reimerswaal met zijn hollandse verwanten zoals Jan van Reimerswaal, Jacob Van Cats en Jacob van Borsele. . De eigen verwanten van Wolfert keerde zich tegen hem. Adriaan van Kruiningen en Jacob van Botland steunden echter Wolfert. . Van Botland. werd door Wolfert als schout van Rotterdam aangesteld ipv van Jan van Reimerswaal. van Steensel ZE pg 306/307. Baljuw van Zierikzee 1490-1491 ?

Leenbezit en Renten:. Jan Van Cats kreeg de goederen van Lieven terug (die toen overleden was) die door Wolfert van Borsele geconfiseerd waren, vanwege de vechtpartij in Den Haag, maar werd reeds in 26 mei 1480 door de Graaf terug gegeven vanwege zijn verdiensten voor hem en het graafschap,. NA GH inv nr 717 f 18 r

In 1489 erft hij samen met zijn broer Philips bezittingen van zijn vader Jan na diens dood van 1488 nl

65 gemeten gelegen te Kloetinge, Goes, Cats, Cortkene, Wissenkerke, Oostkerke, Sabbinge, en Westkerke. . Pg 93. . Opnieuw wordt hij in 1491 beleent met goederen 951 gemeten. ! gelegen te Vlakte, Schore, Wemeldinge, Kapelle, Kloetinge, Ser Aernoutskerke, Oostkerke, Westkerke, Sabbinge, in t Nieuwland Cats, Cats bewesten Waels, Edekinge, Nyeukerke, Emelisse, tser Wittekinderen na de dood van zijn vader Jan Van Cats. In een oorkonde van 16 september 1491. beleent de RM Philips Van Cats, zoon van Jan Van Cats, met 951 gemeten te Vlakte, Schore, Wemeldinge, Kapelle, Kloetinge, Tser Aernoutskerke, Oostkerke, Sabbinge, Westkerke, int Nyelant Cats, Cats Bewesten Waels, Edekinge, Nyeukerke, Emelisse, Tser Witte Kinderen, na de dood van zijn broer Jan Van Cats. LR BWS ZA.

Varia: 1469 Als reactie op de oproep van Hendrik van Borsele, Heer van Veere, die voor de landsheer de Zeeuwse delen oproept tot militaire bijstand vinden wij de ondertekeningen van de edelen aan wie die oproep was gericht. plus de plaats en datum wannier zij hadden ondertelend om deze bijstand te verlenen. Oa Anthonis Van Cats (Z. Zee 19/3),, Jan Van Cats (Den Haag 8/12). Archief Heer van Veere, Inv, nr. 525 inv. nr 382. Ermerins meldt dat ridder Jan Van Cats op 27 november reageert aan Hendrik van Borsele voor de heervaart waarin hij aangeeft de graaf te volgen met twee glaviën, dat bestond uit 1 glaviën 1 ridder, 3 paarden, 10 knapen, 20 paarden en 10 knechten maal twee dus. Ermerins ZO III pg 140. Anthonis Van Cats op 19 maart met 1 glaviën en drie satten (scutten) gezegeld te Zierikzee. Idem pg 141. Interessant is dat Jan Van Cats. aangaf niet onder Hendrik te willen dienen maar onder Adolf van Kleef. (hier ligt al een indicatie van de geschillen en conflicten die de komende jaren en decennia tussen Van Cats en van Borsele zouden zijn. van Steensel ZE pg 306. 1469 Hendrik van Borsele verzoekt oa aan Jan Van Cats om militair ondersteuning in de vorm van levering van een glavië (een ruiter en drie schutters), maar Jan Van Cats had reeds zijn diensten beloofd aan Adolf van Kleef. Ook Anthonis Van Cats. excuseerde zich. van Steensel ZE pg 218. .

Ook blijkt dat Adolf van Kleef in 1480 gerechtigd was om de stadsbesturen in Zeeland te vernieuwen hij liet dat voor Zierikzee over aan Jan Van Cats. Thomas van den Abeel en Paulus van der Nadt. Blijkbaar bestond er een hechte relatie tussen Adolf van Kleef en Jan Van Cats van Steensel ZE pg 317, Hij zal dus waarschijnlijk (Jan Van Cats) ook gediend hebben toen Adolf van Kleef betrokken was als legeraanvoeder bij de inname van Luik in 1468 daarbij werd de stad vernietigd Ook zal hij bij de slag van Brustem 28 oktober 1467 aanwezig zijn geweest omdat Adolf van Kleef toen de legeraanvoeder van de voorhoede was. Oorlog tegen Luik Idem in de slag bij Monthery op 16 juli 1465 tegen de Fransen Adolf was aanvoeder van de middenmoot van het leger. Dhonche pg 57 1469 27 november Dagvaart te Veere Oproep voor een heervaart olv Hendrik van Borsele

Jan Van Cats ridder 2 glaviën schaarft zich onder het vaandel van de Heer van Ravesteyn (Graaf van Kleef). Er komt een tweede oproep omdat er weinig respons komt op 14 maart 1470 en dan meldt op 19 maart ook Anthonis Van Cats zich accoord met 2 glaviën Dagvaarten Zeeland nr 867

1452 29 november Dagvaart te z, zee van de BOS Aanwezig oa Johan van Lesanen klerk van Jan Van Cats en hij. wordt gezonden met brieven van Mr Frans van Gent Deken van Kortrijk,. dagvaartenzeeland nr 688 1466 16-17 september dagvaart te Brielle aanw oa Jan van Lesanen baljuw en RM van Gouda (Relatie met Jan Van Cats) Willem Bolle RM BOS,. Jan van Hodenpijl (voor schouwen) Jan van Botland en zijn zoon Floris Dagvaarten Zeeland nr 838

1474 1 oktober In een rekening van RM Guy van Baenst zit een lijst van leenmannen waarbij opgegeven wordt met hoeveel zij te wapen moeten komen bij een heervaart.

BWS

16 Jan Van Cats ridder 11 te voet

17 Jacob Van Cats 11 te voet

18 Lieven Van Cats 11 te voet

1502 9 februari Testament en overlijden van Jan van Noortich tot Noortichgerhout

Hierin werden bedacht Roelof Jans de bastaard van de Boekhorst, die Jans RM en schout van Noordwijk, Noordwijkerhout en Oegstgeest was kreeg 3 rijns guldens. Roelof (1447-1502)zoon van Jans halfbroer **Jan de oude van Boekhorst** Heer van Bockenburgh en NN was gehuwd op 10 juni 1503 met 8. 3. 1 **Elisabeth Jansdr Van Cats** Bron C Hoek De leenkamer van Wassenaar RAZH charters 17 december 1489 ea. gec in G de Moor Het testament van Jan van Noortich in OvG 1991. pg 143

5. 2. 1. 4 **Fillipe Jacob Filipsdr Van Cats** vermeldt tusen 1457-1485 (waarschijnlijk dan overleden oudste kind en. dochter werd in 1457 als. gehuwd vermeldt met **Arend Tonemanzn** ambachsheer in Wemeldinge grafelijk leenman in Zeeland. Hij wordt vermeldt in het testament van zijn broer Pieter Hierin wordt ook zijn vrouw vermeldt nl Filippe Van Cats dr van Jacob Filipszn Van Cats. Zij deed in 1463 afstand op de rechten op een deel van de erfenis van Maria Van Cats die gehuwd was met Adriaan van Borsele (Fillipe. woonde toen in Wemeldinge). In 1477 (28 augustus) vestigt Toneman vruchtgebruik op zijn tienden van Oud Munster in Wemeldinge. In 1485 (2 juni)verkocht hij de tienden incl vruchtgebruik aan Anthonis Wolfertzn Van Cats HUA Oud Munster nr 827 f 680 in Dekker Wemeldinge pg 88. Uit het huwelijk kinderen 5. 2. 1. 4 a **Cathrijne** gehuwd met **Pieter Gerardzn (Blaauwhuis)** ambachstheer van Wemeldinge, en een zoon 5. 2. 1. 4. b **Toneman Arendzn** zilversmid en poorter te Goes. (1480)en zoon 5. 2. 1. 4 c **Cornelus**. Dekker Wemeldinge pg 89 Dekker meldt dat het zelden voorkomt dat een lid van de hoge adel (zoals Van Cats)zich verbond met de lage adel zoals Toneman Dekker Wemedlinge pg 103. Dat kwam in dat geval voor omdat Arend Toneman van den bloed geparenteerd warn aan de van Borsele idem pg 104

Leenbezit en Renten: In 1463 in een oorkonde van 30 november van de schepenen van Wemeldinge dat Aernout Toelmanzn als man en voogd van Philippe Jacob Philipszn dr aan Adriaan van Borsele, Heer van Brigdam zijn aandeel in de erfenis van Marie Van Cats overdraagt. Archief van Borsele ZA. Dekker meldt dat Flippe de dr van jacob Filipszn Van Cats en gehuwd was met Arend Tonemanzn. Mr Pieter Tonemanzn (jongere broer van Arend) overleed in 1440 toen bezaten zij. ruim 122 gemet Na Pieters dood verviel zijn bezittingen aan de grafelijkheid en werden de 58 gemet gekocht door Anthonis Wolfertzn Van Cats. In 1477 vestigde Arend een vruchtgebruik voor Filippe op de oud Munster tienden van hem in Wemeldinge. In 1485 verkocht hij deze tienden (80 gemet) aan Anthonis Wolfertzn Van Cats Bron Dekker ZB pg 88.

5. 2. 1. 3 **Margaretha (Margriete) Jansdr Van Cats**. vrouwe van Westkerke (geb. 1487 te Schoonhoven-1521). . Van Steensel meldt dat zij Margaretha Jansdr Van Cats en dr was van Jan Van Cats die toen kastelien en schout van Gouda was en die huwde **Mr Jan Pieters(Peeters) (-1521 of 1523)**. ridder zoon van Mr Cornelus Peeters (Pieters) en Margaretha de Melis). Zij hadden vijf kinderen 5. 2. 1. 3. 1. **Catharina**, later gehuwd met **Jacob Pregge**, 5. 2. 1. 3. 2. **Karel (Charles)** later gehuwd met **NN van Pottelberge** daarna met een NN dr **van Steeland**, 5. 2. 1. 3. . 3. **Margretha** later gehuwd met NN van **Roilin**, 5. 2. 1. 3. 4 **Francois** huwde **Johanna Wolfertsdr van Schenge**, en 5. 2. 1. 3. 5. **Jan**. 5. 2. 1. 3. 6 **Jeronimus (Hieronymius)**. Ook worden acht kinderen genoemd. . Hieronymius huwde met **Margaretha Faurel**, dochter van Nicolaas Faurel ontvanger van de Grote Raad. vgl van Steensel overleed Mr Jan Pieters (Peeters) in 1523. ZE pg 125/126 van Steensel meldt als hun kinderen Karel, Frans, Jan en Jeromius. ZE pg 196. Bron De ridder Symonesn Procurators. Vlaanderen, Heerlijkheden: Heer Van Cats Smit Dagvaarten Zeeland pg 1398 Bron Kerckhoffs De functionarissen bij de grote raad Mechelen SH pg591

Functies: President van den Hoogen Raad te Mechelen (1504/1521) van Steensel. ZE pg 196. Jan Peeters kende een wedde van 40 stuivers per dag plus nog eens 400 pond per jaar, in 1509 werd hij naar Luik gestuurd om te onderhandelen met de Fransen en Gelre. Hij was dokter in de beide rechten, in 1483-1488 en in 1521 Raadsheer bij de Raad van Vlaanderen, 1494 requestmeester bij de Grote Raad, van Buchel pg 304. Eerst Raad 1497-1502, dan President van de Grote Raad van Mechelen Raad 1500-1521 Smit Dagvaarten zeeland pg 1398

Leenbezit en Renten: In 1508 kocht hij goederen schorren in het Zwartegat nabij Sluis en Cadzand en het Heuvekeschot. Hij procedeerde samen met zijn vrouw Magriete Van Cats in 1515 tegen Willem en Lieven Van Cats, Adriaan Ruychrok ea over onroerende goederen in Zeeland. Bron ARA Brussel GRM 815, 3. pg 152 De bezittingen van Philips Van Cats haar broer gingen na zijn dood in 1521, tevens die van zijn grootvader Philips van Reimerswaal, over naar de kinderen van zijn zuster Margaretha en Mr jan Peeters. van Steensel ZE pg 240

1423 23 juni Jan bastaard van Borsele Frankzn, die het verkreeg van de Graaf van Holland zoals Gwijde van Blois wordt beleend met 2/3 van de tienden van Welsinghe, waarna hij het overdroeg als lijftocht aan zijn vrouw Maria van Middelstein, dr van Pieter Hendrikzn. Voor 1587 gaat dit over op 5. 2. 1. 3. 2 Charles Peeters dict (alias) Cats en op 15 april 1587 op Pieter janzn Beaumont. Rep lenen St paulus nr 434 Kort OvG 2010. Waarschijnlijk is dit via zijn vader in bezit gekomen.

In 1502 procedeerde hij tegen de Heer van Nevele over de rechten van een huis, brouwerij watermolen en andere goederen te Burcht in Vlaanderen. !!

1519. In een oorkonde van 1 februari verleent Karel Koning van Castilie aan Katerine van Houwelinghe, weduwe van Jan Verry om 246 gemeten en 203 roeden te Yerseke over te dragen aan Johan Pieterszn(Peeterszn) ridder, President van de Grote Raad van Mechelen. LR BWS Dit wordt bevestigd door de mannen van Zeeland op 3 maart maar dan aan Margriete Van Cats, echtgenoot van Jean Peeters, ridder. LR BWS. Dat wordt opnieuw bevestigd op 6 Juli 1519.

De overdracht wordt bevestigd op 22 april door de gemachtigde van Jan Pieterszn, ridder, Preisdent van de Grote Raad Pieter Bloxzn. LR BWS ZA

1519. In een oorkonde van 3 maart oorkondt de Graaf dat Jonckvrouwe Katerine van Houwelinghe, weduwe van Jan Verry aan Vrouwe Margriete Van Cats, echtgenoot van Jan Peeters(Pieters), ridder, President van de Grote Raad van Mechelen, 246 gemeten te Yerseke overdraagt. . In een oorkonde van 1 februari verleent Karel Koning van Castilie aan Katerine van Houwelinghe, weduwe van Jan Verry om 246 gemeten en 203 roeden te Yerseke over te dragen aan Johan Pieterszn(Peeterszn) ridder, President van de Grote Raad van Mechelen. LR BWS Dit wordt bevestigd door de mannen van Zeeland op 3 maart maar dan aan Margriete Van Cats, echtgenoot van Jean Peeters, ridder. LR BWS. Dat wordt bevestigd op 6 Juli 1519.

In een oorkonde van 22 april en 6 juli 1519 wordt Margiete Van Cats eigenaar van 246 gemeten te Yerseke, Jan Peeterszn magtigt Pieter Blokx om dit af te handelen met de vorige eigenaar Jonckvrouwe Kathaline van Houwelinghe. Dezelfde Margriete Van Cats treedt op in een oorkonde van 17 en 30 juni 1519 waarin zij verkoopt en later weer terugkoopt 15 gemeten in het Ouwelant van Sabbinge en het Zwi. . land aan Wisse Jacobzn van der Lisse, Margriete had dit geerfd van Adolf Van Cats.

1519 Op 17 Juni draagt Margriete Van Cats, echtgenoot van ridder Jan Pieters, etc, 15 gemeten in t Ouwelant van Sabbinge en het Zw lant over aan Wisse Jacobzn van der Lisse, Margriete had het geerfd van wijlen Adolf Van Cats LR BWS ZA. Zij koopt het reeds op 30 juni weer terug. LR BWS ZA.

1521. In een oorkonde van 31 oktober beleent de RM. de kinderen van Pieters (Peeters) met 718 gemeten en 254 roeden te Westkerke en Oostkerke, na de dood van hun oom Philips Van Cats, idem de malerij van Reimerswaal of 31/10/1523 zie aldaar LR BWS.

in 1523 en noemt hierbij als zonen Karel, Frans, Jan en Jeronimus die veel goederen erfden op Noord-Beveland, W. Dijk en Schouwen, mede door deze erfenis en van hun moeder en oom Filips Van Cats. ZE pg 125/126

1523 Op 6 september verkoopt Karel, Rooms Keizer, voor 2364 pond aan de weeskinderen Van Mr. Jean Pieters(Peeters), ridder, President Grote Raad van Mechelen, en zijn vrouwe Margriete Van Cats. 70 gemeten en 136 roeden in Zwake, Kloetinge, Kapelle, Eversdijk, Goes, Cats, Cortgene, Wissenkerke, Sabbinge, Oostkerke, Westkerke, en in de Muyden, polder van Nyeustryen na de dood van Philips Van Cats, haar oom. LR BWS. 1523 5 mei Voor de Deken en kapittel St Salvator te Utrecht verschijnen Charles, en. Fransicus, Johannes en Hieroynimius zonen van Johannes president en Margriete (Margeretha) Van Cats. Het betreft goederen in Zeeland. Archief van de stad Hasselt nr 25/31 18. e.

18. Het is afkomstig uit het Archief van de Graaf van Renesse 21 januari 1859. waarin het als bijlage 25 fungeerde

1523 De rentmeester oorkondt op 31 oktober dat de kinderen Karel, Francois, Jan en Jeronimus van Peeters dit Cats, zonen van Maria Van Cats en Jan Peeters(Pieters). beleend worden met 2554 gemeten gelegen te Tholsende, Vlake, Schore, Yerseke, Wemeldinge, Kapelle, Kloetinge, Ser Arendskerke, Reimerswaal, Broecke, Schoudee, Duvenee, Zeldijk, Lodijcke, Nieuckerke, Hinkeloort, Rilland, Bath, Sir Joosland, Sabbinge, Niuelant Cats. Cats bewesten Zwaels, Hamerstede, Edekinge, Nyenkerke, Noortambacht van Emelisse, verkregen door de dood van hun oom Philips Van Cats. Bovendien op die twee oorkonden met nog eens 718 gemeten te Westkerke en Oostkerke en de malerij van Reimerswaal. . Idem in Rekenkamer zelfde datum maar dan RM bij naam vernoemd Adolf Herinck tevens als Raad. Het betreft 2552 gemet en 91 roeden en naast genoemde ambachten ook nog Colinspolder, Ser Pieterspolder, Zwaenhil, Sint Annapolder. Rekenkamer BO Tijd Za nr 1398.

1523 Op 31 oktober beleent de RM Kaerle, Francois, Jan en Jerominas, zonen van Jean Pieters, President Grote Raad van Mechelen met 2552 gemeten en 91 roeden te Tholsende, Vlake, Schore, Yerseke, Wemeldinge, Kapelle, Kloetinge, Heer Arendskerke, Reimerswaal, Broucke, Scoudee, Zwartens Wael, Duveneede, Zeldijk, Lodijcke, Nyeuckerke, Rilland, Inckeloort, Badt, Sint Joosland, Sabbinge, Nieuwland

Cats, Cats bewesten Zwaels, Hamerstede, Edekinge, Nyeuwerkerke (N-B ?), en in t Noortambacht van Emelisse, haar toegevallen na de dood van hun oom Philips Van Cats. LR BWS. Idem met 718 gemeten te Westkerke en Oostkerke. idem de malerij van Reimerswaal. LR BWS ZA.

1528. In een oorkonde van 4 april beleent de RM Charles, Francois, Jan en Jeronimus Pieters (Peeters) met 8 gemeten te Sabbinge door Jkvr. Kathelijne van Overbrouck, weduwe van Anthoinus Baveston had overgedragen LR BWS. Dezelfde krijgen in een oorkonde van Deken en kapittel van Utrecht (jaartal onbekend) dat het kapittel gronden verkopen aan de Genoemde personen zij worden vermeldt als. de kinderen van Johannis Micault President en Margaretha Van Cats. Nr. 18 e 18 Aanwinst Hasselt 1953 nr 31. RHC Limburg.

Zij waren in 1535 eigenaar van goederen in Zeeland, Brabant Mechelen en Vlaanderen. De totale waarde bedroeg bij hun overlijden 2853. pond en 8 groten Vlaams. Jan overleed in october 1521 Bron Kerckhoffs De functionarissen bij de grote raad Mechelen SH pg591. Daar zat niet de goederen die reeds waren toebedeeld aan hun oudste zoon Charles Peeters Van Cats.

Hij en zijn kinderen waren betrokken bij de inpoldering van de polder te Weerde(Waarde)in Zeeland. Kerchoffs pg. 593. Daar zat niet de goederen die reeds waren toebedeeld aan hun oudste zoon Charles Peeters Van Cats.

Varia: Onstaan geslacht **Peeters Dict Cats**. Hun nakomelingen hebben de naam van Peeters Van Cats aangenomen. Rond 1650 was dit Peeters Dit Cats geworden Stamouders van het geslacht Peeters dict Cats Wapens. in van Buchel pg 304

5. 2. 1. 3. 1. . 1520+**Catharina. (Peeters dr x Maria)Peeters dit Cats**. Gehuwd met **Jacob Pregge**.

5. 2. 1. 3. 2 Mr **Charles /Karel(Peeterszn x Maria)Peeters dit Cats** , Gehuwd. met **dochter van Pattelberg** daarna met **Jeanne. van. Steeland** (1500) ? Uit het eerste huwelijk 5. 2. 1. 3. 2. a Francois Peeters dict Cats. . van der Baan W, Dijk pg. 542. In 1530 4 juni Frans en Charles Van Cats zonen van Jan Pieters (Peeters). studeerden beiden op de Univeroverzichtit van Orleans. Karel studeert in 1531 af in de rechten. Zij beiden schreven gedichten. Zo schreef Frans Van Cats secundus in mei 1530 een gedicht voor zijn grote liefde. . Bron J P Guepin De drie dichtende broers Gradus, Marius en Secundus.

Heerlijkheden ; Heer van Yerseke. Heer van Rilland (1523), samen met zijn broers Franchois Van Cats, Jan Van Cats en, Jeronimus Van Cats. Heer van Wemeldinge

Functies: 1530 19 januari Karel Peeters Van Cats Dijkgraaf van Wemeldinge en mede ambachtstheer van Wemeldinge Dekker wemeldinge pg 139 NA Graf rekenkamer nr

Zij waren door de dood van hun moederMagriete Van Cats, de echtgenote van Jan Peeters, in bezit komen van een deel van het ambacht Rilland, ze worden vermeldt als zonen van Jan Pieterzoon Van Cats. Aarsen Rilland pg. 55. . Waarschijnlijk is een bastaard stamvader Wouwse geslacht GW

In 1574 wordt een Mr. Charles Peeters wordt als weesmeester van Antwerpen vermeldt en Jaques Peeters als lid van de Reken kamer Antwerpen. genelaogie Plaisier door JA Plaisier

Bron kees Morentaradum. com Cornelus Boshuizen.

Varia:. In 1596 namens de edelen van Zeeland lid der staten Charles Peeters dict Cats Heer van Yerseke zoon van jean peeters President Grote raad van Mechelen en Margaretha Van Cats dr van Jan Van Cats en Maria van Reimerswaal.

1625 Overeenkomst tussen maurits en de edelen van Zeeland.

Lijst van edelen in Zeeland die erkend worden door maurits en gemachtigd in de Staten van zeeland te zijn. o. a.

Anthonis Van Cats Heer van Kapelle en Biezelinghe vader van Willem Van Cats

Hubrecht van Wissenkerke Heer van Couwerve en Vosmeer vader van Gilles

Charles Peeters dict Cats Heer van Yerseke zoon van jean peeters Pres Grote raad van mechelen en maragaretha Van Cats dr van jan Van Cats en Maria van reimerswaal

1622 Charles Van Cats, Heer van Oostende en Hoedekenskerke was getrouwd met Anna van Oostende.

In 1641 Charles de Peters Dit Cats, ondertekenaar van het request der edelen inzake de herstelling van het ridderschap en Edelen in Zeeland.

5. 2. 1. 3. 3. **Margaretha of Magdalena. (Peeters dr x Maria)Peeters dit Cats.** huwde in 1524 met van **N. N. Rollin.** van der Baan W, Dijk pg. 542. Jkvr Magdalena Van Cats. Dr van Mr Jean Pieters ridder en President Grote raad mechelen. Haar oom was Philips Van Cats zoon van Jan Van Cats en Magriete van Reimerswaal Hij was in 1575 kastelien van gouda en Kabeljouw. Bron Archief voor kerkelijke geschiedenis Nederland

Magdalena noemde zich ook wel Magdalena Van Cats. de achternaam Pieters zou en versteende patroniem zijn, Magdalena wordt vermeldt in ZA RZ BO 254 f 8v. van Steensel ZE pg 351. In 1519 vermeldt als. Jkvr Magdalena Van Cats. dr van Mr Jean Pieters ridder en President Grote raad Mechelen. .

5. 2. 1. 3. 4. **Francois (Peeters zn x Maria) Peeters dit Cats** gehuwd in 1526 met **Johanna Wolfertsdr van Schengen** (dochter van Wolfert van Schengen Heer van Serooskerke, en Elisabeth van Daele). En wellicht een tweede huwelijk met **Catharina van Schagen.**, Uit eerste. huwelijk 5. 2. 1. 3. 4. a. **Jan Peeters dit Cats** en en dochter 5. 2. 1. 3. 4. b **Francoise Peeters dict Cats** (1528-) Gehuwd met Jan Heer van Houtain, Heer van Wayenburg. . Bron ARA Brussel GRM 836. 81. 10. 2. van der baan W, Dijk pg. 542. Hij was de Zoon van Mr. Jan Peeters president van de grote Raad van Mechelen en Margriete Van Cats. 1530 4 juni Frans en Carel Van Cats zonen van Jan Pieters (Peeters) Heer Van Cats voorzitter Grote raad van mechelen studeerden beiden op de Univeroverzichtit van Orleans. Karel studeert in 1531 af in de rechten. Zij beiden schreven gedichten. Zo schreef Frans Van Cats secundus in mei 1530 een gedicht voor zijn grote liefde. . Bron J P Gupein De drie dichtende broers Gradus, Marius en Secundus.

Heerlijkheden: Heer van Rilland,

Francois werd raadsheer van Goes en daarna eerst raad en daarna schepen (1534) van Vlissingen. Hij overleed in 1544. . In dat jaar werd hij vermeld als baljuw van Goes. In 1613 ouderling van de NH Kerk te Goes. Zie ook 1523. van der baan W, Dijk pg. 542. 1544 Francois Peeters wordt genoemd als baljuw van Goes, hij was de zoon van Mr Jan Peeters(Pieters), president van de grote Raad van Mechelen en Margriete Van Cats. Tevens wordt vermeldt dat hij verschillende ambachten bezat op Zuid-Beveland. Dekker Goes pg. 208 Bron GA stadsarchief nr 767 f 155v. (29 november).

Leenbezit en renten: 1581 Francois Pieterzn Van Cats en zijn vrouw Catharina van Schagen bezitten tienden gelegen te Heer Arendskerke. , Heinkenszand, Ovezande, Selnissepolder, St Anthoniuspolder, Lowijsepolder Gorsen te Heer Arendskerke, H, Zand, Ovezande, Molens te S Heer Arendskerke, H Zand en Ovezande. Bron Rekeningen RM Zuid Bveland en Wolphaartsdijk Rekekammer B T nr 505 Inv nr 31851 ZA.

5. 2. 1. 3. 4. a. **Jan(Johan) Peeters dit Cats.** (-1644) zoon van Francois en van Schengen woonde te Dendermonde en huwde op 4 juni 1600 te Goes met **Jaquemeijntje Gillise Brouwer**, Vrouwe van Watervliet, haar broer was de Burgemeester van Heinkenszand. . Zij hadden drie kinderen 5. 2. 1. 3. 4 a, a **Charles**, 5. 2. 1. 3. 4. a, b. **Johannes** en 5. 2. 1. 3. 4. a. c. **Clara.** Van der baan W, Dijk pg. 542.

Hij was de grootvader van Charlotte (zie aldaar) en wordt dan vermeldt als Johan Peeters de Cats Heer van Steenvliet wonende te Vlissingen. RA Zuid Holland nr 193

Functies:. Hijzelf was raadsheer (1616) en Raad (1624), in 1634 schepenen van Vlissingen alwaar hij op 24 juni 1644 overleed. Hollestelle Borsele pg 256 meldt dat hij in 1613 ouderling te Goes was en en in 1616 Raad van Goes. Hij zou ook stadbestuurder zijn geweest van Mechelen ? Leenbezit en renten: In. 1609 verwerft Jhr Johan de Peeters t 1/24 deel van het ambacht oud en nieuw Vossemeer. Hij kocht het van de staten van Zeeland waarschijnlijk het deel voorheen van Wissenkerke. . Hij verkoopt in 1620 zijn deel. Delahaye Vossemeer pg 209. Hij is dan afkomstig uit Bergen (Henegouwen) en draagt in 1620 zijn deel over aan Cornelus Geertsen (uit Wouw ?GW) die optrad voor zijn deel. Idem pg 213.

5. 2. 1. 3. 4 a. a. **Charles Peeters dict Cats (vermeldt tussen 1622 of 1636 -1679)** (Jan zn x Brouwer) trouwt in 1636. te Axel met **Jkvr. Jacoba de Chantraines dit Broucsaulx** 1606- te Sluis. (dochter van Jaques Jacobzn van CdB en Johanna Fopma). Hieruit vijf kinderen 4. a. a. I. Jacoba(1638). 4. a, a. 2 Johanna (1642),. 4. a. a. 3 Anna en 4. a. a. . 4 Charlotte en 4. a. a. 5 Johannes. Zij worden genoemd in 1665 als ambachtsvrouwe van Westkerke, Oostkerke, Sabbinge. Van der Baan W, Dijk pg. 543. Idem archief Familie Sypsteyn. Charles Peeters dit Cats (1636-1679). Het eerste huwelijk in 1653 was met **Anthonette van**

Vrijberghe 1631-1654. na haar dood huwde hij voor de derde keer in 1668 met **Maria van Sypesteyn** (1642-1701) Archief Famile van Sypestein te Haarlem In nr 858NH Archief. Als tweede dr Charlotte 1639 lillo-1659 tholen) die huwt in 1657 te Brouwershaven met Theodorus van Vrijberghe 1616-1679.

Heerlijkheden: Heer van Yerseke

Functies: Kapiten, Commandeur van Biervliet (1648) Axel en IJzendijke(1653) Commandeur van Fort Liefkenshoek. In 1648 wordt Charles Peeters de Cats. per octrooi van 23 maart benoemd tot commandeur te Biervliet hij wordt op 8 januari 1653 benoemd als Commanduer te IJzendijke en de bijbehorende forten. Archief Staten van Zeeland Inv. nr 1670. Een afbeelding van hem in Zel Illust II deel II. Inv nr 2148. . In dat jaar wordt hij ook genoemd in een volmacht van burgemeester en schepen van Biervliet waarin hij procereur Abraham de Smit te Middelburg om op te treden in zijn zaak tegen Elisabeth Borselaer. Archief Famile van Sypestein te Haarlem In nr 858. NH Archief.

Leenbezit en Renten: Voor 1587 2/3 tienden van ambacht Welsinghe op Charles Peteers dict(alias) cats en op 15 april 1587 op Pieter janzn Beaumont. Rep lenen St paulus nr 434 Kort OvG 2010.

5. 2. 1. 3. 4 b **Francoise Peeters dict Cats** (1528-). . Bron ARA Brussel GRM 836. 81 gehuwd met **Jan. van Houttain, Heer van Wayenburg**, van der Baan W, Dijk pg. 542.

5. 2. 1. 3. 5. . **Jan Peeters dict Cats.** of Jan Pieterszn Van Cats.

Heerlijkheden: 1523 Heer van Rilland samen met zijn broers Francois en Jeronimus.

Leenbezit en renten: 1524 Verkoop van land te Wolphaartsdijk door Jan Pieters (Peeters !) te Kortgene aan Gilles van Borre baljuw van Zierikzee Archief Fries Historisch en letterkundig Cenrum Inv. nr 4351 1582 Op de lijst van alle kapellerieen in Zuid-Beveland staan vermeldt Hoedekenskerke nr 47

Samuel van der Steene gaande te school te Goes en wordt voorgedragen als vicaris van een van de twee altaren in de kerk te Hoedekenskerke op voordracht van Jhr Jan Pieterzn (van) Cats, groot 22 gemet en opbrengst 3 pond jaarlijks In de schepenacte van hoedekenskerke van 21 maart 1581 was dit reeds bevestigd. Jan Pieterzn Van Cats was toen een van de grootste ambachtsheren van. Hoedekenskerke en zodanig al in 1569 vermeldt op de steenrol BWS RA Zeeland Rekenkamer nr A 470. in G Sandberg Hoedekenskerke schepenacten inzake kapeleerien in 1581 II in varia Zeelandia 1971 pg 36-39.

Middelburg Staten van Zeeland nr 1667 f 110. Hij blijft wel Heer van Wemeldinge, Wolphaartsdijke en Cats maar het onderhoud en eigendom van de dijken gaan bij hem weg. Jan Pieterzn Van Cats wordt in 1581 genoemd als ambachtsheer van Yerseke in Inv. nr 2 van Clasis NH kerk Yerseke. Rpg 79 Classicale acta iv Zuid-Beveland 1579-1591. J. Bouterse 1995

In 1519 en 1521 deelt hij mee in de erfenis. zie bij zijn broers.

5. 2. 1. 3. 6. Jeronimus (of Hieronymius) Peeters dict Cats of als Jeronimus Pieterszn Van Cats. (voor 1586) Hieronymius was gehuwd in 1555 met **Margaretha Faurel of Fassel (-1558)**, Vrouwe van Lassus en Onnenies dochter van Nicolaas Faurel ontvanger van de Grote Raad en Dane de de Lassaunde Ozenies. . Wordt ook vermeldt als Jeroen of Jerome. Het paar had een dochter. **Marguerite** (-1630). Zij was getrouwd met **Nicolaes van der Laer**, ridder, Heer van Hagelstein, Commedant van de garde van Mechelen. Hij overleed in 1629. Zij hadden een zoon. **Jean Baptiste van der Laer**, hij huwde met **Barbe Philepote de Carmargue**.

Heerlijkheden: dijkgraaf en heer van Wemeldinge. Heer van Wolfertsdijk en Westkerke

Functies: 1561 Jeronimus van Kats dijkgraaf en heer van Wemeldinge, Dijkgraaf van Wolfhaartsdijk, en Dijkgraaf Van Cats, woont dan in Mechelen Hij vervulde een functie. in het stadsbestuur van Mechelen. Schepen (1554-1561) en Burgemeester van Mechelen 1561-1572. Ook wordt hij vermeldt als Admiraal (1543), Burgraaf van Zeeland (1557) en Raad aan het Hof van Holland en Zeeland(1564). Archief Huis Zuilen Inv. nr. 836 en 837. Dekker ZB pg. 5571586 Op 16 juni krijgt Jan Adriaanzn Blancx dijkgraaf Bewester Yerseke opdracht van Graaf van Leicester om als dijkgraaf op te treden van Wemeldinge, Wolphaartsdijke en Cats in de plaats van (wijlen) Jeronimus Pieterzn Van Cats, laatste bezitter van deze functie. Dekker ZB pg. 615 Bron RA

Leenbezit en Renten. 1523 Op 31 october beleent de RM Kaerle, Francois, Jan en Jerominas, zonen van

Jean Pieters, Preident Grote Raad van Mechelen met 2552 gemeten en 91 roeden te Tholsende, Vlake, Schore, Yerseke, Wemeldinge, Kapelle, Kloetinge, Heer Arendskerke, Reimerswaal, Broucke, Scoudee, Zwartens Wael, Duveneede, Zeldijck, Lodijcke, Nyeukerke, Rilland, Inckeloort, Badt, Sint Joosland, Sabbinge, Nieuwland Cats, Cats bewesten Zwaels, Hamerstede, Edekinge, Nyeuwerkerke (N-B ?), en in t Noortambacht van Emelisse, haar toegevallen na de dood van hun oom Philips Van Cats. LR BWS. Idem met 718 gemeten re Westkerke en Oostkerke. idem de malerij van Reimerswaal. LR BWS ZA. 1565. In een oorkonde van 20 Juli verkoopt de stad Antwerpen een jaarlijkse erfelijke rente aan Jeronymus Peters alias Cats. Bron Schepenbrief Antwerpen RA Antwerpen

5. 2. 1. 3. 4. a, b. 1640 **Johannes (Jan zn x Brouwer)Peeters dit Cats**, Gehuwd met **Elisabeth Borselaers**. Uit dit huwelijk in 1644 te Biervliet een kind 4. a. b. 1 **Johannes Peeters dit Cats** (1644) en de dochters 4. a. b. 2. **Johanna Francoise** en 4. a. b. 3 **Clara Peeters dict Cats**. gehuwd in 1662 met Kapitein **Rogier Temple**. zij liggen begraven in de kerk van IJzendijke. (1662). Zij hadden drie kinderen 4. a. b. 3. 1. . **Jacoba** en 4. a. b. 3. 2 **Isabella** en waarvan een 4. a. b. c 3. . 3 **Stephen Temple** Kapitein in het Staatse leger werd en was gelegerd in Neuzen. Hij overleed te London in 1674. Hij ligt bij zijn vader begraven te IJzendijke. Van der Baan W, Dijk pg. 543-544.
Heerlijkheden: Heer van Steenvliet (nabij Reimerswaal) en Wolphaartsdijk 1640
Leenbezit en renten: 1664. In dezelfde rekening het register der grafelijke tienden W, dijk Oosterland Johanna Francoise Peeters dit Cats 1 ½ gemet, Anna Clara idem 3 gemet
En Pieter en Claes Van Cats gebroeders 2 gemet.
Sabbinge de zusters Peeters 10 gemet.
Westkerke de zusters 7 gemet, Anna Van Cats 50 roeden, Margaritha Van Cats (zal Peeters zijn)50 roeden)
De grootvader van Charlotte was Johan Peeters de Cats Heer van Steenvliet wonende te Vlissingen. RA Zuid Holland nr 193 (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 2. 1. 3. 4. a. c. **Anna Clara (KPdC x JCDB)Peeters dit Cats 1684)**. huwt in 1663. met **Mr. Matheus Stilte**
Heerlijkheden: Hij was tevens Heer van Wolphaartsdijk waarschijnlijk via zijn vrouw. Anna was Vrouwe van Sabbinge, Westkerke, Oostkerke, Wolphaartsdijk (1665)
Leenbezit en renten.: Zij wordt genoemd als Vrouwe van Sabbinge waar zij 284 gemeten bezat in de Herenpolder. evenzo als Vrouwe van Westkerke waar zij 55 gemeten bezat. en als Vrouwe van Oostkerke waar zij 117 gemeten bezat. Begraven in de kerk van Wolphaartsdijk na haar dood in 1684. (zijn meer leden van dit geslacht begraven). Van der Baan W, Dijk pg. 545.
1664 Pieter en Claes Van Cats worden genoemd als Heren van Wolfertsdijk, zij blijken broers te zijn en bezitten ieder 1 gemet. Tevens worden Anna en Margaretha Van Cats als eigenaren genoemd voor Westkerke. In die tijd wordt er aldaar een stuk land de Van Cats cavel genoemd.
In 1665 worden als Heer en Vrouwe. van Wolphaartsdijk genoemd Johan Pieter Peeters de Cats en Johanna Francoise Peeters de Cats en haar zuster Anna Clara Peeters de Cats.
Zij hebben bezittingen in Wolferstdijk, Sabbinge, Westkerke, Ook wordt Francoise Peeters dict Cats weduwe van A Happart genoemd in 1692 als eigenaar van 56 gemet en nog esn 110 gemet. In 1665 werd de Westerlandpolder aan Wolphaartsdijk bedijkt en bij loting werden kavels toegewezen aan de bedijkers, oa aan Jhr Johan Peeters dit Cats. van der Baan W, dijk pg. 455.
1670 Groote van de percelen van de lenen der ambachtsheren te Wolphaartsdijk, Deze waren gecertificeert (gecontroleerd door Cornelus Barthels (Barthelmees gw)van Hamerstede, en vormt de basis voor het schot en bede. Oostkerke, oa Jkvr Johanna Francoise en Anna Clara Peeters Van Cats 117 gemet, (totaal Oostkerke 642 gemet. In Sabbinge idem de zusters 88 gemet, (totaal 606 gemet), Westkerke idem de zussen 55 gemet (totaal 294 gemet).
De goederen in Hongersdijk behoorde toe aan Jvkr van Borsele non te Bergen in Henegouwen 626 gemet, en de gezusters Peeters Van Cats 138 gemet, (totaal 1400 gemet). In de Heerenpolder de gezusters Peeters 121 gemet (totaal 726 gemet). van der Baan W, Dijk pg. 449-452.
1775 Laatst jaar waarin leden van het geslacht Peeters dit Cats genoemd worden als heer of Vrouwe van Wolphaartsdijk. In dat jaar verkocht **Anna Clara Peeters dit Cats** haar bezit aan Cornelis en Willem

Emery, Baron de Perponcher Sedln (Sedlenitzky. Mr Cornelus die gehuwd was met Johanna Maria van Tuyll van Serooskerke, was Heer van Ellewoutsdijk, Coudorpe en Everinge. Hollestelle Borsele pg 270. (deze Anna was waarschijnlijk een nazaat of het moet het jaartal 1675 zijn. waarschijnlijk het laaste. GW)

4. a. a. 1. **Jacoba Johanna (KarelPdC x JcDb)Peeters dict Cats** In 1638 geboren te Axel.

4. a. a. 2. **Johanna Peeters dict Cats** (geboren in 1642),

Leenbezit en renten: 1664. In dezelfde rekening het register der grafelijke tienden W, dijk

Oosterland Johanna Francoise Peeters dit Cats 1 ½ gemet, Anna Clara idem 3 gemet

En Pieter en Claes Van Cats gebroeders 2 gemet.

Sabbinge de zusters Peeters 10 gemet.

Westkerke de zusters 7 gemet, Anna Van Cats 50 roeden, Margaritha Van Cats (zal Peeters zijn)50 roeden)

De grootvader van Charlotte was Johan Peeters de Cats Heer van Steenvliet wonende te Vlissingen. RA

Zuid Holland nr 193

4. a. a. 3 **Anna Peeters dict Cats**

Leenbezit en renten: 1664. In dezelfde rekening het register der grafelijke tienden W, dijk

Oosterland Johanna Francoise Peeters dit Cats 1 ½ gemet, Anna Clara idem 3 gemet

En Pieter en Claes Van Cats gebroeders 2 gemet.

Sabbinge de zusters Peeters 10 gemet.

Westkerke de zusters 7 gemet, Anna Van Cats 50 roeden, Margaritha Van Cats (zal Peeters zijn)50 roeden)

De grootvader van Charlotte was Johan Peeters de Cats Heer van Steenvliet wonende te Vlissingen. RA

Zuid Holland nr 193

4. a. a. 4. **Charlotte Peeters de Cats** (1639 lillo -1659) dr van Charles Peeters de Cats en Jacoba Chantraine de Broucsaulx. Huwelijk in 1658 te Brouwershaven of Middelburg tussen **Theodricus van Vrijberghe** (1626 middelburg-1679 den haag) en Charlotte Peeters dit Cats (1639 lillo-tholen 1659) dr van Charles Peeters dict Cats Heer van Wolphaartsdijk en Jacoba de Chantraine dit Broucsault, te Middelburg. Hij was daarvoor gehuwd in 1653 met Antonette van Vrijberghe zijn nicht (1631 tholen-1654 tholen).

Functies: Theodorus was Kapiten infanterie 1654, commandeur Tholen 1657, kolonel 1664 en

Commandeur Sluis. 1658. Hij leidde onder andere te strafexpeditie tegen Brouwershaven in 1668. Uit het

tweede huwelijk een kind. 4. a. a. 4. 1 **Lieven van Vrijberghe** (1658 tholen-1658 tholen). bij de getuigen

van de doop oa Anna de Chantraine dit Broucsault (zuster van Jacoba)die gehuwd was met Kapiten

Rolle. Theodricus huwde na haar overlijden voor de derde keer in 1668 te Hillegom met Maria van

Sypestein (1642 utrecht-1701 hillegom). Romeijn Tholen pg 303. .

Varia: Van hun een wapenbord in de NH kerk Tholen nl een wapenbord van Vrijberghe en Peeters dict

Cats met als kwartieren Charlotte Peeters dict cats en Horn en II Theodrice van Vrijberghe Chantraine dict

Broucsaut en Fopma. Datum 2 april 1659. Treslong NH Kerk Tholen pg 270. Monumenten. 1658

4. a. a. 5. **Johannes (KdPdC x JcDb)Peeters dict Cats** (1641 geboren. te Biervliet.

4. a. b. 2 In 1663 vermelding van **Johanna Francoise de Cats**. (22 september) GA Goes.

Idem in Archief Staten van zeeland waarin zij octrooi krijgt om te testeren mits twee rozennobels betaald.

Inv nr 1766 f 74 v.

5. 2. 2. **Jacob Jacobzn Van Cats**. 1441-1502 ridder 1486. huwde in 1480 met **Elisabeth van Ruyven** (-1503) (dochter van Willem van Ruyven (1415-1455) en Agnes Doevendr. van Rietwijk). Elisabeth was eerder gehuwd met Willem Gijsbrechtzn van Swieten. Er is zelf van een derde huwelijk sprake nl met Joost Bever van Mynden. Dagvaarten Zeeland pg 1398 Hij studeerde te Leuven (1462) en Keulen (1463). van Steensel ZE pg 329

Hieruit de kinderen 5. 2. 2. 1 **Willem Van Cats** (1485 -1523) die huwde met **Maria van Bruelis**, 5. 2. 2. 2 **Jacob Van Cats** (-1511), 5. 2. 2. 3 **Catharina Van Cats** (1490-)die huwde met Ijsbrand Janzn van Schoten.

5. 2. 3. 4 **Anna Van Cats** (1492-) die huwde met **Costijn van der Werve**. 5. 2. 2. 5 **Anthonis** wordt ook als zoon vermeldt. (onzeker). . Wellicht nog een bastaard 5. 2. 2. 6. **Hermani Jacobzn**. . Geneaologie Maria van Coulster.

Heerlijkheden: Heer Van Cats, Catshoek, Oud en nieuw Cats Kortgene, Goes, Wissenkerke, Oostkerke, Sabbinge, Westkerke, Muyden

Functies: burgemeester van Zierikzee in 1482 en 1496, verblijft in 1465 te Den Haag, schout en baljuw van Zierikzee 1488-1502 of 1490-1498, Archief Rekenkamer II, inv. nr 1191 ZA. Archief de Vos Inv. nr 79 pg. 15. RAZE Inv nr 3852 ZA. 1481, Schout van Haarlem 1485-1489, schout 1482-1486 en Baljuw van Gouda 1484-1485 en. 1490-1498. NaV 148. 1482 32 december Schout en schepen van Gouda oorkonden Gezegeld door de schout Jacob Van Cats. zegels aanwezig Archief kloosters Gouda nr 252 Groen Hartarchieven. In 1483 vermelding van Jacob Van Cats als kastelein van Gouda. Grijsperke Graafschap pg. 343. Kapitien van Gouda 1481, wederom Kastelein van Gouda 1488-1494. als opvolger van zijn broer Jan Van Cats, Kamerling van Maximiliaan, de Hertog van Bourgondie 1498. , Opperdijkgraaf van Schouwen (1492-1502), Archief Bourgondische tijd Rekeningen ZA. Raad van Holland en Zeeland in 1447-1460 en 1494-1498. Chron tabel. nr. 1945 Fokker Dyckage pg. 41. van Steensel ZE pg 334-335 Archief Bourg Tijd Rekeningen ZA. . Smallegange Deel I pg. 502.

Hij was schutter van Sint Joris te Den Haag van Steensel ZE pg 193. Smallegange Deel I pg. 505 Bewaarder Haagse Bos Hij was samen in 1483 met zijn broer Jan hoofd van het garnizoen te Gouda. van Steensel ZE pg 190. GHA Gouda GA Haarlem Inv. vr 130 de Vos Bijzonderheden panden pg 26 GA Haarlem nr 1573. 1488 Augustus in dat jaar en maand overleed de kastelein van Gouda Jan Van Cats, na een vergadering van de gecommiteerden te Gouda besloot men zijn broer Jacob Van Cats aan te stellen als kastelein die tevens voogd was over Jan zijn kinderen. Kokken Steden en staten pg. 270 Bron GAL SA I nr. 561 f 95-96. Stadrek Gouda inv nr 1152 pg 21. GA Gouda. 1488 Jacob Van Cats wordt vermeldt als gelastigde van de landsheer Graaf van de landen Gouda. Stadrek Gouda inv nr 1152 pg 12. GA Gouda In 1494 Betaald aan Jacob Leu knecht van Jacob Van Cats (schout) om zijn reis naar Zierikzee Reden "om reces van den slote Gouda". Stadrek Gouda inv nr 1157 pg 13 GA Gouda.

1494 Betaald aan Jacob Van Cats na opdracht en brief van het Raadsbesluit over zijn kasteleinsschap. Stadrek Gouda inv nr 1157 pg 24 GA Gouda. In dat jaar betaald de stad Gouda een bedrag aan Vrouw Van Cats betreffende kosten wijn. Stad Gouda Rekeningen nr 1157 16 v Streekarchief Groen Hart. Blijkbaar oefende hij de twee functies gelijktijdig uit.

In 1451 Vermelding van Jacob Van Cats als medegezant voor de abdis van Rijnsburg inzake een geschil voor de vierschaar van Delft. Rijnsburg I-II pg 819.

Aanwezig op diverse dag- en heervaarten. Zoals op 18-26 juni 1451 Dagvaart te Schoonhoven Betreft herstel van de lekdijk van de Lopikerwaard. Jacob Van Cats vertegenwoordigde Oudewater. Smit dagvaarten II II nr 470 pg 417. Heervaart in 1452 1452 6 april van wege Opstand van Gent tegen Hertog Philips van Bourgondie. De hertog hield heervaart en naast de Hertog waren daar oa Jacob Van Cats, Adriaan van Lodijke. (in totaal 1700 man) en de Gentenaars telden 800 man een treffen volgde nabij Dendermonde. De Hertog won en trok diverse steden binnen. Kattendijkekroniek pg 534/544. Jacob Van Cats wordt vermeldt op dagvaarten tussen tussen 1464-1488, Smit dagvaarten III pg 452.

Laurens Jacobzn Van Cats zijn neef Jacob Jacobzn Van Cats was ook. lid van de Duitse. orde. Hij overleed in 1510. De goederen van Jacob werd op 1 januari 1511 gelost door zijn broer Willem Van Cats Bron ZA RZ BO inv nr 121v van Steensel ZE pg 384.

Leenbezit en Rentten:

Verkreeg alle goederen in 1458 (na de dood van zijn broer Jan) In een oorkonde van 19 mei 1458 beleent de Hertog zijn raad Jacob met 37 gemeten te Cats. Ooskerke, Sabbinge, Westkerke, Muyden, Cloetinge, en Goes. Tevens met 15 gemeten te Wolphaarsdijk, Gapinge, Brigdamme, Nyeukerke na de dood van zijn broer jan. . LR BWS ZA. In een oorkonde van 28 mei 1458 erkent de rentmeester-generaal van Holland en Zeeland Claes de Vriese, van Jacob Van Cats, raad. 159 ponden grooten te ontvangen te hebben zijnde de pacht van de 53 gemeten hem toegekomen na de dood van zijn broer Jan. Tienden in Oosterland, Sabbinge Westerland Muyden (allemaal op W, Dijk), Cats, Emelisse en Cortgene. Kloetinge, en Brugdamme Vlake, Schore Wemeldinge Heer Arnoudskerke, Oostkerke, Goes. In 1463 erkent de RM van Jacob Van Cats 53 pond ontvangen te hebben wegens belening van 13 gemeten en 94 roeden na de dood van zijn broer Jan Van Cats LR BWS. .

In 1483 erfde hij samen met zijn broer Jan de goederen van hun overleden broer Adriaan.

1483. In een oorkonde van 28 oktober beleent de rentmeester ridder Jan Van Cats en zijn broer Jacob Van Cats met goederen die hun na de dood van hun broer Adriaan Van Cats was toegevallen. het zijn de de goederen 91 gemeten Vlakte en Schore, 178 gemeten Wemeldinge, 48 gemeten Kapelle, 41 gemeten te Cloetinge, 165 gemeten Tser Aernoutskerke, 240 gemeten Oostkerke, 172 gemeten Sabbinge, 104 gemeten Westkerke, 130 gemeten Oostkerke, 103 gemeten Sabbinge, 9 gemeten Westkerke, 56 gemeten Zichuyt, 247 gemeten Nyeulant Van Cats, 188 gemeten Cats bewesten sWael, 56 gemeten in Noord Ambacht van Emelisse en Tser-Wittekinderenambacht, 4 gemeten te Cloetinge, 2 gemeten te Goes, 31 gemeten te Cats, 6 gemeten te Cortgene, 5 gemeten te Oostkerke, 7 gemeten te Sabbinge, 2 gemeten te Westkerke, 2 gemeten te Muyden(welke in den Piet, gelegen in de zee). LR BWS ZA.

Hij verkreeg in 1488. alle goederen te Gouda van de Rotterdammers.

1496 Op 28 januari heeft Jaques Van Cats, ridder, Raad en Kamerling, baljuw van Zierikzee, 600. pond betaald te hebben voor het baljuwschap en dijkgraafschap. Archief Bourg. Tijd Rekeningen. ZA. Jacob Van Cats verstrekke dus een lening van 600 pond, pas als de Graaf dit had terug betaald kon hij Jacob ontslaan. Van Steensel ZE pg 184.

1503 24 mei Willem Van Cats gehuwd met Elisabeth van Ruyven (waarschijnlijk bedoeld voor zijn moeder) en mede voor zijn broer Jacob Van Cats bevestigen een rente van 3 pond Vlaams op 10 gemet en 250 roeden vroom in het oudland van Grijsoord ten zuiden van de weg bij de molen die willem aankwam van Margaretha van Wijngaarden zijn grootmoeder en op 35 pond Vlaams op 6 ½ gemet aldaar. Bron J C Kort Stukken van de familie Merode OVG 1981 pg 5.

Varia: In 1479 verjoeg hij de Hoeken uit Leiden, door een aanslag van de Kabeljauwen op de stad. Ook deed hij samen met zijn broers een aanval op Utrecht die zich afgescheiden had van de Bisschop van Utrecht (1481), zij namen de stad onder leiding van Maximiliaan in. . Hij was een gunsteling en kamerheer van Hertog Filips van Bourgondië en trad op tegen de opstandige Rotterdammers in Gouda die tegen hun leenheer in opstand waren gekomen ; de Jonker-Fransen oorlog. Jacob speelde een rol (samen met zijn broer Jan en. Lieven) in de Hoekse en Kabeljouwse twisten in Den Haag rond 1474. Over. Jacob Jacobzn Van Cats en zijn zwager Claes van Ruyven wordt vermeldt dat zij lid waren van een rederijderskamer in Haarlem en contacten onderhield met rederijderskamers in Den Haag en Leiden. Ze litten hiervoor teksten vertalen en drukken door de Haarlemse drukker Jacob Bellaert. In het boek Der Sonderen Troost van 1484 door hun verzorgd werden de wapens opgenomen van het gelscaht Van Cats en van Ruyven. Jacob Van Cats was gehuwd met Elisabeth van Ruiven en was dus de zwager van Claes van Ruyven. Haar broer Claes van Ruyven was met Maria Antonis dr Van Cats getrouwd een achternicht van Jacob Van Cats. Op dit laatste huwelijk in 1484 bood het stadsbestuur van Middelburg het paar een maaltijd aan. Zo was maria Van Cats achterkleindr van jacob Van Cats en Elisabeth Van Cats en echtgenote van Gilles van Wissenkerke. pg 147. Jacob gaf opdracht voor het vervaardigen van een schilderij door de schilder Jacob van Lathem die hij schonk aan Johanna van Aragon en Philips de Schone. Later schonken zij het aan de stad Zierikzee. Bron Teg staat van Zeeland 329 werd in 1498/99 vervaardigd. De Hollandse Ver genealogie meldt bij zijn wapen zie iluustartei met helmteken rode adelaarskop met hals en goud. zijn wapen was toen in 1482. twee golvende dwarsbalken en drie ruiten en een barensteel. Muschaert twee golvende dwarsbalken NV 148. In het archief van het CBG zit een wapen van Jacob van Catz schout van Haarlem 1484, 1460 Tot de intieme vrienden van Frank van Borsele werden gerekend Laurens Van Cats, Adriaan van Reimerswaal, Wolfert van der Maelstede. Jan van Glymes Heer van Bergen op Zoom. Jacob Van Cats, Jasper van Culemburg, Jan en Filips van Wassenaar Rodenburg een heer van stand pg 54 en 82. . Op 3 juni. 1486 is hij als enigste zeeuwse edelman aanwezig als Maximiliaan van Oostenrijk gehuldigd wordt als leenheer te Dordrecht. van Steensel ZE pg 377. zijn wapen was toen twee golvende dwarsbalken en drie ruiten en een barensteel. Muschaert twee golvende dwarsbalken NV 148.

5. 2. 5 **Adriaan Jacobzn Van Cats** 1447-1483 zoon van Jacob Van Cats en Oem van Wijngaarden

Heerlijkheden: Heer van Wemeldinge 1477

Functies: Dijkgraaf. van Wemeldinge 1477. Dekker ZB pg. 557 Dekker Wemeldinge pg 139 NA gvH Graf rekenkamer nr 491.

Leenbezit en Renten: Tienden in Oosterland, Sabbinge Westerland Muyden (allemaal op W, Dijk), Cats, Emelisse en Cortgene. Kloetinge, en Brugdamme. Vlakte, Schore Wemeldinge Heer Arnoudskerke, Oostkerke, Goes, In een octrooi van 28 oktober 1483 worden zijn broer Jan en Jacob zie aldaar beleent met zijn goederen, na zijn overlijden. Dat waren de volgende goederen. 91 gemeten te Vlakte en Schore. 178 gemeten te Wemeldinge. 48 gemeten te Kapelle, 41 gemeten te Kloetinge, 165 gemeten te Tser Aernoutskerke, 240 gemeten te Oostkerke, 172 gemeten te Sabbinge, 104 gemeten te Westkerke, 130 gemeten te Oostkerke, 103 gemeten te Sabbinge, 9 gemeten te Westkerke, 56 gemeten te Zichuyt, 247 gemeten te Nyeulant Van Cats, 188 gemeten te Cats bewesten s Waels, 56 gemeten in Noordambacht van Emelisse en Tser Wittenkinderenambacht, 4 gemeten te Kloetinge, 7 gemeten te Goes, 31 gemeten te Cats, 6 gemeten te Kortgene, 5 gemeten te Oostkerke, 7 gemeten te Sabbinge, 2 gemeten te Westkerke, 2 gemeten te Muyden)welke in den Piet, gelegen in de zee Zijn broers kochten het.

1475 Lijst van edelen in Zeeland Bijlage van Steensel Ze pg 433 daarin Adriaan, Jacob, Lieven en Jan Jacobzn Van Cats

1483. In een oorkonde van 28 oktober beleent de rentmeester ridder Jan Van Cats en zijn broer Jacob Van Cats met goederen die hun na de dood van hun broer Adriaan Van Cats was toegevallen. het zijn de de goederen 91 gemeten Vlakte en Schore, 178 gemeten Wemeldinge, 48 gemeten Kapelle, 41 gemeten te Cloetinge, 165 gemeten Tser Aernoutskerke, 240 gemeten Oostkerke, 172 gemeten Sabbinge, 104 gemeten Westkerke, 130 gemeten Oostkerke, 103 gemeten Sabbinge, 9 gemeten Westkerke, 56 gemeten Zichuyt, 247 gemeten Nyeulant Van Cats, 188 gemeten Cats bewesten sWaels, 56 gemeten in Noord Ambacht van Emelisse en Tser-Wittekinderenambacht, 4 gemeten te Cloetinge, 2 gemeten te Goes, 31 gemeten te Cats, Zijn broers kochten het 6 gemeten te Cortgene, 5 gemeten te Oostkerke, 7 gemeten te Sabbinge, 2 gemeten te Westkerke, 2 gemeten te Muyden(welke in den Piet, gelegen in de zee). LR BWS ZA.

1477 Adriaan van Kats, dijkgraaf en Heer van Wemeldinge. Dekker ZB pg. 557 geb. 1447 Hij sneuvelde te Schoonhoven in 1481 of 1483!. 1483 Adriaan(Jacobzn x OemvW)overleed. Vergezeld zijn broeders Jacob en Jan in de veldtocht naar Utrecht in 1483 Zie ook 1483.

Varia: In dat jaar vind er een aanval op Utrecht plaats (De Utrechtse oorlog strijd tussen David van Bourgondie bisschop van Utrecht en Jan van Montfoort. . Jan, Jacob en Adriaan Van Cats werden hierbij gevangen genomen. Adriaan sneuvelde zelf in deze strijd met veel van zijn knechten. Zij streden samen met Jordan van Foreest en David van Bourgondie Bisschop van Utrecht. Bron Het oude geslacht van Foreest pg. 121. Macht en Rekesnachp pg 258. Van Steensel ZE pg190.

5. 2. 3. **Lieven Jacobzn Van Cats** (-1481). was gehuwd in 1479 met **Clara Jansdr van Borsele** dr van Jan bastaard Floriszn van Borsele van Steensel ZE pg 240. . Zij bewoonden kasteel Maelstede te Kapelle. Daarna met **Catharina Rijkers van Gent**. Uit eerste. huwelijk geboren 5. 2. 3. 1. **Adolf Van Cats** gehuwd met **Maria de Cocq** dochter van Boudoi (Boudewijn) de Cocq, Procereur-Generaal van Mechelen. Heerlijkheden: 1546 Lieven Van Cats, Heer van Simonspolder te Kapelle en woonde op het Huis ter Maelstede te Kapelle. Heer van Wolphaartsdijk hij verkocht (gedeeltelijk) deze bezitting aan Jan Adriaanzn Rentmeester van Cloetinghe in 1567.

Functies: Schepen van Zierikzee 1514 Baljuw van Den Haag 1477-1479 Hij betaalt commissie voor 10 jaar op 28 februari 1477. voor het baljuwschap, maar draagt reeds op 8 februari 1479 het, ambt over aan zijn broer Jan en aan Jan Oem van Wijngaarden zijn oom. Bron Van Kam Haagsche elite. Hoofdman Schutterij Den Haag St Joris 1472 Haagse bestuurders in de middeleeuwen F van Kan OvG 2110 pg 12 van Kan elite van den haag vgl van SteenselZe pg 190.

Hij speelde een grote rol bij de Hoekse en Kabeljouwse twisten in Den Haag en Delft. Hij was lid van Sint Jorisschuttersgilde. Hij overleed tijdens een gewelddadig treffen in 1479 te Den Haag. Lieven Van Cats wordt vermeldt tussen 1464-1479. Hij wa sop verschillende dagvaarten. Smit dagvaarten III pg 452.

Leenbezit en renten: Huizen in Middelburg en Domburg In 1481 verkoopt Clara dr van Jan zoon van Floris bastaard van Borsele, weduwe van Lieven Van Cats parochiane van Noordmonsterparochie (Middelburg). verkoopt ten overstaan van schepen van Middelburg een huis, schuren, boomgaarden en een vrij huiserf binnen de stad. Domburg. Het wordt verkocht aan Wolfert VI van Borsele Heer van Veere. Henderikx

Cartularium nr 133 en 134. Tienden in Oosterland, Sabbinge Westerland Muyden (allemaal op W, Dijk), Cats, Emelisse en Cortgene. Kloetinge, en Brugdamme.

Varia: 1468 Belegering en bestorming van Luik door Karel de Stoute en de Koning van Frankrijk daarbij Floris Frank bastaardzn van Borsele, Lieven Van Cats, Jan van Wissenkerke, Van Steensel Ze pg 377. In november 1478 vond er een treffen plaats in Den Haag tussen aanhangers van Lievin Van Cats en de Heer Filips van Wassenaar (Kabeljouwen) en anderzijds tussen de dienaren van stadhouder Wolfert van Borsele (Hoeken). er werd een onderzoek ingesteld in opdracht van Maximiliaan van Oostenrijk door Flips van Croy Graaf van Chimay en de Raden Jacob van Almonde en Philips Ruygrok. Kokken Steden en staten pg. 61 noemt als Bron Kerkchoffs Heij de Grote Raad II 6/7 en 47. Dit wordt beschreven bij van Lennep Hofdijk V. Merkwaardige Kastelen V pg 25-27.

Het treffen begon bij een herberg waar de Heren van Wassenaar een vechtpartij begon met aanwezige Hoeken, Wolfert van Borseel stadhouder van Zuid Holland stuurde zijn valkeniers er opaf, die werden aangevallen en ze moesten vluchten naar het graafelijk hof, van waaruit zij met donderbusen en clovenieren de Kabeljouwen beschoten. De Kabeljouwen bezette daarop de huizen aan de Vijverberg en beschoten daarop de Hoeken in het Grafelijk Hof. Een behoorlijk aantal doden en gewonden aan beide zijden het gevolg. De Kabeljouwen verkregen de overhand en door de tussenkomst van Peter Langhals kwam het tot een verdrag, waarbij Wolfert van Borsele en zijn troepen het grafelijk hof diende te ontruimen. Daarop trokken de Kabeljouwen het Hof binnen olv Baanrotsen van Wassenaar en Egmond, ridders van Cortgene en Schengen en Campen, Van Cats en Reimerswaal. Zij sloegen aan het plunderen, en haalden de hengsten van Borsele van de stal en braken zijn kisten open. Daarop verzamelde Wolfert van Borsele een legermacht van 7000 man afkomstig uit Utrecht en Zuid Holland om olv hem en de Burggraaf van Montfoort. Zij trokken via een vloot naar Vlaardingen, dan naar Gravesande en via Delft naar Den Haag. Hij trok Den Haag binnne en de Kabeljouwen moesten vluchten. Op hun beurt trokken de Hoeken de huizen binnen van oa Heer Johan van Egmond, ook de andere werden geplunderd zo ook die Van Cats. De Kabeljouwen op hun beurt verzamelde ook een leger en ze kwamen terug naar Den Haag. Op hun beurt namen ze Den Haag in en plunderde de huizen van de Hoeken. Hofdijk/van Lennep In Macht en Rekenschap wordt gemeld dat het een vechtpartij was tussen de knechten van Jan van Wassenaar en Jan Van Cats, Lieven Van Cats zijn broer (was baljuw van Den haag) en Wolfert van Borsele (stadhouder) Op 5 en 6 juli van 1479 kwam het tot een treffen tussen de knechten van Wolfert van Borsele die werden aangevallen en belegerd op het Binnenhof te Den Haag door knechten van Jan en Lieven Van Cats, Jan van Egmond (stadhouder vanaf 1483) 1438-1516) en leider Kabeljouwen. Macht en Rekenschap pg 262, Jan en Filips van Wassenaar, Willem van Zwieten, wat uiteindelijk tot plunderingen van de Kabeljouwen leidde. (partij Van Cats). Wolfert stuurde hierop een leger naar Den Haag. die daarop de woningen aanviel van vooraanstaande kabeljouwen zoals Jan en Tieleman Oem van Wijngaarden, Bartout van Assendelft, en Willem van Zwieten. Wolfert trok zich terug op Rotterdam en vervolgens plunderde de Kabeljouwen het huis van Gerrit van Assendelft een Hoek(grootvader van Bartout !). In 1480 kwam Hertog Maximiliaan zelf om de twist te beslechten tussen de Kabeljouwen en Hoeken en werden er onderhandelingen gevoerd. Daarbij waren Jan en Filips van Wassenaar, Jan Van Cats, Arend van Zevenbergen en Arend van Duivenvoorde. Dit leidde tot het aftreden van Wolfert van Borsele als stadhouder voor hem de Henegouwer Joost van Lalaing. Macht en Rekenschap pg 262-264. Lieven en Jan Van Cats waren neven van Jan Oem van Wijngaarden. pg 265.

In de kerk van Grijpskerke zou een zerk zijn waarin het wapen van de Cocq en Poppendamme, waarbij zou blijken dat zij vermaagschap waren aan dit geslacht. Smallegange Deel I pg 526.

5. 2. 4 **Laurens Jacobzn Van Cats** 1445 -1464. of 1481 was ridder in de Duitse orde, hij wordt vermeldt als ambachtsheer in 1450. Hij overleed waarschijnlijk in 1464. van Steensel ZE pg 384. 1445 Laurens Van Cats. . Studeerde aan de univeroverzichtit Keulen Hij. wordt vermeldt als nl Laurens Jacobzn Van Cats, miliatris ridder in 1461, 1481 Laurens (Jacobzn x OemvW) 1445. . Bron

5. 2. 6 **Cornelia Jacobsdr Van Cats** 1484 Cornelia (Jacob dr x OemvW)Van Cats gehuwd met **N. van Egmont van IJsselstein**, bastaardzoon van de Graaf van Buren. Ferwerda II II.

5. 2. 7 **Elisabeth Jacobsdr Van Cats** (1448 -30 april 1477) huwde voor 1460 eerst met **Floris Gilleszn**

van Kralingen (-1473) zoon van Gilles van Kralingen en Sinoesje Dirksdr van Teylingen. Raad Hof van Holland en daarna te Leiden in 1473 met **Adriaan van der Does**. (1446 -1502 of 1526) Uit het eerste huwelijk drie kinderen, 5. 2. 7. 1. . **Gillis van Kralingen**, 5. 2. 7. 2. **Machteld** (werd non te Rijnsburg) en 5. 2. 7. 3. **Agnes** (non te Koningsveld in 1447). Uit het tweede huwelijk. twee kinderen 5. 2. 7. 4. **Dirk van der Does** (1472), Heer van Kattendijke en Stavenisse Dijkgraaf en baljuw van Rijnland hij huwde met **Josina van Zuylen** en 5. 2. 7. 5 **Elisabeth** gehuwd. met **Johan Ruigrok van der Werve** en daarna met **Willem van Reimerswaal**, baljuw van Rotterdam. 1477 of 1470. Vgl Hoffer Rijnsburg I-II pg 10128 waren Dirk, Cornelia en Elisabeth kinderen uit het huwelijk met Van Cats zij beiden werden non te Rijnsburg. Functies: Adriaan van der Does (- 1502), sinds 1481 rentmeester van de abdij Rijnsburg(1481). Lid Vroedschap Leiden schepen van Leiden(1478) Rentmeester en Hoogheemraad (1486),. Na haar overlijden hetrouwt. Adriaan met Geertruida van Reimerswaal. Hij was bijgenaamd de weldoener van Leeuwenhorst. Ferwerda II II

Adriaan van der Does ontvanger van Holland. Ferwerda II -II. Hij wordt vermeldt als burgemeester van Zierikzee in 1468, 1477, 1489 en 1492. de Vos Bijzonderheden panden pg 26. . .

Leenbezit en Renten: 1519 Erfenisverdeling van jkvr Barbara Van Cats non te Rijnsburg haar zuster De abdij magtigt Vrouwe Mechteld van Kralingen dr van Floris van Kralingen in de procedure inzake de afwikkeling van de erfenis de abdij te vertegenwoordigen. Floris van Kralingen was gehuwd met Lysbeth Van Cats. GA Leiden nr 1323. Gilles van Kralingen Heer van Voorschoten ridder en Floris van Kralingen gehuwd met Lysbeth Van Cats, bij het overlijden van Barbara Van Cats, erkent met toestemming van Jacob Van Cats (de vader van Brabara en Elisabeth) aan Dirk Janzn ½ van 4 morgen land in de Capoens woninge aan de Rijwegen Basteneij in Wassenaar verkocht te hebben. GA Leiden Inv Klooster Marienhoven te Warmond. nr

Floris van Kralingen kreeg in 1452 na de dood van zijn vader Gilles de ambachttheerlijkheid Stormspolder inbezit Op 29 december 1460 breidde Floris inmiddels gehuwd met Lysbeth Van Cats het leen uit met Hofstad Schieven. Op 27 februari 1473 kwam het aan Gilles van Karlingen dan nog onmondig na de dood van zijn vader Floris, voogd was Tielman oem van Wijngaarden zijn oom. Lenen Hofstede Polanen I nr 170 Hoek OvG 1989.

1528. In een oorkonde van 8 januari beleent de RM BWS Gilles van Borre met 5 gemeten en 84 roeden te Cats door Jan van Kralingen overgedragen. LR BWS In 1528 op 17 januari beleent de RM BWS Jan van Kralingen met 5 gemeten te Cats, voorheen van zijn vader Gilles van Kralingen. Hij verkoopt het aan Gilles van der Borre. LR BWS ZA.

Varia: Van Elisabeth Van Cats was een schilderij in de kerk van Rijnsburg in 1570 met vermelding dat zij overleed in 1477 echtgenote van Floris van Kralingen en Adriaan van der Does Bron Moens Iconig Bat I nr 1505 pg 172. Er is ook een portret van Adriaan van der Does gezien door van Buchel geschilderd door Jan Gossaert van Mabuse. van Buchel pg131.

1535 De heerlijkheid Stavenisse was vanaf 1397 via vermaagschap van de geslachten Van Cats en van der Does en van Heenvliets gebleven in deze families. Zoals blijkt uit het huwelijk van Elisabeth Jacobsdr Van Cats met Floris van Kralingen en daarna met Adriaan van der Does. Zo kwam de heerlijkheid bij de Van Catsen en van Kralingen en daarna aan van der Does. Deze verkochten het in dat jaar aan Willem Simon Maartense waterbouwkundige en burgemeester van Zierikzee. (-1557 St Godulekerk Brussel) Deze was gehuwd met Adriana Cornelia Eewoudsen van Duiveland die in 1545 overleed. Zij hadden 10 kinderen Claes noemde zich naar de heerlijkheid Cromstrien, Cornelus naar de heerlijkheid Stavenisse. !! GW Deze Cornelis zogezegd Stavenisse was ook burgemeester van Zierikzee, en was gehuwd met Cornelia Mogge en daarna met Cornelia de Jonge. Hun zoon Adriaan Cornelus Stavenisse werd Heer van Stavenisse en was gehuwd met Levina Teelinck. Een andere zoon Marinus werd lid van de Saten generaal en ridder van St Michiel. Hollestelle Waterstaat Tholen pg 272/273. In de 16^e eeuw verwierf van Tuyll van Serooskerke hierin ook een aandeel. Idem pg 273. Mogge was een oud Schouw geslacht die vgl Hollestelle mogelijk van Moggeshil kwam. Idem pg 316.

5. 2. 7. 1. . **Gilles Floriszn van Kralingen**. (-1527) en Van Cats

Op 27 februari 1473 kwam het aan Gilles van Kralingen dan nog onmondig na de dood van zijn vader Floris, voogd was Tielman Oem van Wijngaarden zijn oom. Hij had een zoon 5. 2. 7. 1. 1 **Jan** die bezittingen had in Cats. Zie hierboven bij Floris van Kralingen

5. 2. 7. 1. 1. Jan Gilleszn van Kralingen.

1528 Op 17 januari beleent de RM 9. 1 Jan van Kralingen met 5 gemeten te Cats, voorheen van zijn vader Gilles van Kralingen. Hij verkoopt het aan Gilles van der Borre. LR BWS ZA. . 2 1528. In een oorkonde van 8 januari beleent de RM Gilles van Borre met 5 gemeten en 84 roeden te Cats door Jan van Kralingen overgedragen. LR BWS.

1528 Op 17 januari beleent de RM Jan van Kralingen met 5 gemeten te Cats, voorheen van zijn vader Gilles van Kralingen. Hij verkoopt het aan Gilles van der Borre. LR BWS ZA

1519. In een oorkonde van 4 november oorkonden mannen van Zeeland dat Dirk van der Does Baljuw van Rijnland aan Philips Van Cats, zijn neef 3 gemeten en 156 roeden overdraagt gelegen in Oud en Nieuw Cats. LR BWS

5. 2. 8 **Barbara Jacobsdr Van Cats** (1453 -1519) Non in de Jacobijnenkerk te Den Haag in het bijzonder voor de Van Cats kapel daar. Non in abdij Rijnsburg 1480- 1484 Begraven in de kapel Van Cats in de Jacobijnenkerk te Den Haag. Ferwerda II II. 1480 27 october Rek Rijnsburg Barbara Van Cats en Adriana van Botland. wordt vermeldt als non te Rijnsburg Rijnsburg I-II pg 873. Rijnsburg I-II pg 889 In 1510. vermelding van Barbara Van Cats te Den Haag Archief zusterhuis Sint Maria en Galilea. 1920. . In 1519 is de erfenisverdeling van jkvr Barbara Van Cats non te Rijnsburg

Varia: 1435 De afgebrande Kapel gesticht door de van Borselen in het Jacobijnenklooster te Den Haag wordt op last van de Vrouwe van Borsele van Brigdamme opnieuw herbouwd. Deze familie maar ook andere andere adellijke families stichtte grafkapellen in de Jacobijnenkerk en gaf vele geschenken. In de Kloosterkerk staan grafkapellen van Borsele-Brigdamme (1435), van Wassenaar (1447), Oem van Wijngaarden (1464) Van Cats (1450). Hij noemt ook schenkingen zoals geschilderde ramen, misgewaden, kerksieraden. Jongkees Staat en kerk onder Bourgondie pg. 61. Hij noemt als bronnen Mulder De Kloosterkerk Den haag 1907 367-372 en 421 ev. Hoogland Dominicanerklooster te Den haag pg 359. en AGAU (Archief voor de Geschiedenis van het Aartsbisdom Utrecht) VI 1879 184.

Functies: 1520 Baljuw van Goes (1515-1521) Willem Van Cats reisde naar Brussel voor extra middelen gezien de grote dijkvallen nabij Kattendijke en Schore. Ze deden dat met succes. Dekker Goes pg. 271 Bron GAG stad nr 2013. 1522. In een oorkonde van 22 juni verklaren Burgemeester en schepenen van Goes dat baljuw Willem Van Cats in 1518-1520 verschillende personen heeft terechtgesteld. Archief Rekenkamer B-O tijd inv. nr 501. Daaronder een onthoofding, diede baljuw zelf moest voltrekken. Dekker Goes pg. 288 1517 Willem Van Cats wordt genoemd als baljuw van Goes (1517-1521). In Archief Bourgondische Tijd Rekeningen. ZA. nr 527 f 1. Hij betaalde voor dit ambt 125 pond Hollands Dekker Goes pg. 207. 1515 Willem Van Cats wordt vermeldt als baljuw van Goes als opvolger van Wolfert van Schengen Bron Abelman Grafzerken Goes pg 7 ASG inv nr 675 f 31 v

1521 Willem Van Cats ambachtsheer van Wolpherstdijk hoeft vanweg zijn ambt van vice admiraal geen heffing te betalen aan Keizer Karel V. Sandberg Overzetveren pg 33 Bron Fruin Rekeningen nr 446.

Admiraal van zeeland, Baljuw van Goes

1502 zitting van de hoge vierschaar van Zeeland olv Aartshertog Philips van Oostenrijk, oa Willem Van Cats,. Grijskerke Graafschap pg. 190

Heerlijkheden:. Heer Van Cats en Bruelis (1523)Kapelle, Biezeling SimonspolderWolfaaertsdijk. Zijn nakomelingen noemne zich ook Cats van Bruelis.

1501 16 mei-6 juni Dagvaart, vierschaar en bede te Middelburg aanw oa, lid van de vierschaar is. Willem Van Cats, oa excuties uitgevoerd dagvaarten zeeland nr 1338

1515 23 mei Blijde intrede en huledging van Karel van Habsburg (Karel V) te Middelburg aanwezig de steden en edelene Van Steensel ZE pg 377. 19-23 mei Huletoneel, dagvaart en bede en vierscaahr te Middelburg in abdij OLV als graaf van Zeeland verzoek bede om 120. 000 gulden. Dagvaarten zeeland nr 1473 op 19 mei een bijeenkomst op tolhuis Yersekeroord voor de bede aldaar acoord door de edelen. woordvoerder is Willem Van Cats dagvaarten zeeland nr 1474

1523. In een brief van 9 juli geeft juffrouw de Bruelis, weduwe van Willem Van Cats machteging aan Albertus Colinzn uit Den haag en Cornelis Corneliszn uit Goes om voor haar de rekening te horen over 1521. Archief Rekenkamer B-O tijd Inv. nr 501.

De verdwenen graftombe van Willem Van Cats in de kerk van kapelle wordt beschreven in de Zel II en de

collectie ZGdW Zeeland nl een tombe met het wapen Van Cats en de kwartieren Cats, Wijngaarden en Ruven, Rietwijck.

Plusde tekst Hier leit begraven de edle manhaftige Jhr Willem Van Cats Heer Jacobzn Heer Van Cats, Capelle, Biezelinghe, Luit Admiraal van Zeeland serf in het jaar 1523. Bloys van treslong kerken Zeelande pg12 9. Een afbeelding hiervan is opgenoemn in Lepoeter kerk kapelle tevens de kwartieren plus de kwartieren van Willem Van Cats die op 16 november 1620 overleed eveneens met kwartieren Prachtige afbeelding. GW pg 100.

Leenbezit: 1523. In een oorkonde van 28 juli beleent de RM Anthonis en Jacob Van Cats met 18 gemeten en 272 roeden in Goes, Cats, Cortgene, Wissenkerke en Westkerke na de dood van Willem Van Cats, hun vader LR BWS,

1535 De weduwe van Willem Van Cats was toen eigenaar van bijna 4000 gemet ambacht en tienden op Zuid-Beveland en Schouwen. ZA RZ BO inv nr 1027 f 8 r van Steensel ZE pg 102.

De familie Van Cats waren samen met van Haemstede de belangrijkste bezitters op Schouwen. Idem pg 103.

5. 2. 2. 1 Jonker **Willem Jacobzn Van Cats** en van Ruyven ridder 1509 (1475 of 1485 -1523) gehuwd in 1492, 1502 of 1509 met **Maria Simonsdr van Bruelis** (1475-1542) Vrouwe van Reimerswaal (1492), Vrouwe van Lodijke(1496), Vrouwe van Vlake, Vrouwe van Simonspolder ARA Hof van Holland nr. 510. procesnr. 103 (9 oktober 1538)vermeldt in Dekker OLV Kapittel Kapelle pg. 127. Ferwerda II-II. van Deal Colepepper pg 6 dr van Anthonis Simonzn van Bruelis van der Maelstede knaap (-1484). erepoorter van Zierikzee 1472 en die in 1473 huwde met Avezoete Jacob Laurensdr van Vroonesteyn (1440-1506) zij was erfdochter van Jacob Laurenszn van Vroonesteyn Burgemeester van Zierikzee. . Avezoete was daarna gehuwd met Colart van Villian (-1510). Willem en Maria. hadden drie kinderen 5. 2. 2. 1. **1 Anthonis Van Cats** (1510), 5. 2. 2. 1. **2. Jacob** (1511) 5, 2. 2. 1. **3. Machteld** (1514). en 5. 2. 2. 1. **4 Lodewijk** of/en als. **Joost** vermeldt. Waarschijnlijk 5. 2. 2. 1. **5 Philips** als zoon. Machteld huwde later haar neef Lieven Van Cats en bewoonden het kasteel Maelstede. Maria had goederen in Reimerswaal (1492) en Lodijke(1496). . Smallegange Deel I pg 724.

Functies: Burgemeester van Zierikzee (1513) de Vos Bijzonderheden panden pg 26. 1521 Willem Van Cats wordt vermeldt als Kapitein ter zee in de Zeeuwse vloot van Adolf van Bourgondie. Tijdens een storm kwam hij in grote perikelen maar redde het vege. lijf. Van Steensel ZE pg 221. . Luitenant-Admiraal van Zeeland 1521-1523, Smallegange Deel I pg 506. baljuw van Goes (1515-1523, als opvolger van Wolfert van Schengen Bron Abelman Grafzerken Goes pg 7 ASG inv nr 675 f 31 v Archief Bourgondische Tijd Rekeningen. ZA. nr 527 f 1. Hij betaalde voor dit ambt 125 pond Hollands Dekker Goes pg. 207 en pg. 579. , Opperdijkgraaf van Schouwen 1509 Smallegange Deel I pg 506. Willem was dijkgraaf van de Simonspolder bij Vlake. Hield een tocht tegen de Fransen In 1501 en trok hij samen met zijn familieleden Philips, Adolph en Lieven Van Cats, en Frank van Borsele (Heer van Cortgene) en de prins van Oranje en 1400 Engelse krijgsknechten op tegen Venlo.

In. 1469 Lid van de Hoge Vierschaar olv aartshertog Philips van Oostenrijk, samen met Anton Hendrikzn van Wissenkerke, Jan van de Hooghe, Jacob van Domburg, Pieter Bloch van Yrsecekendamme, Hendrik van Grijskerke, Willem Van Cats en Adriaan Poppenzn van den Hayman. Evenzo word Willem in 1502 genoemd. 1509 26-29 juli Dagvaart en bede te Yersekeroord tolhuis) voor BWS en BOS aanw oa Willem Van Cats dagvaarten zeeland nr 1417.

Leenbezit en renten: 1512 Op 30 april oorkondt de Graaf dat Willem Van Cats, zoon van Jacob Van Cats, schildknaap, ten behoeve van Jkvr. Marie Anthonis dr Van Cats, weduwe van Claes van Ruyven, zijn nicht, afstand doet van 22 gemeten te Wolpherstdijk. LR BWS ZA.

Heerlijkheden: Heer en Huis van Bruelis. Heer Van Cats, Catshoek, Catsrak, Kapelle-Biezelinghe, Symonspolder. Goes, Cortgene, Wissenkerke, Westkerke. . Smit dagvaarten zeeland pg 1398 Bruelis van Steensel ZE pg 317

Leenbezit en Rentens.: leenman van Philips van Bourgondie 1517-1523 Willem bezat goederen op Wolfphaartsdijk, Noord-Beveland en Schouwen. als huwelijksgegeschenk in 1509 van haar ouders ontving zij Huize Vroonenburg (is Bruelis) en 7 gemet,

In 1492 of 1502 als huwelijksgegeschenk van haar ouders ontving zij Huize Vroonenburg (is Bruelis) en 7 gemet, Maria van Bruelis. was beleend met goederen in Reimerswaal in 1492 en Lodijke in 1496 van Deal

Colepepper pg 6.

1502. Andries Andries RM BWS beleent Willem en Jacob, zonen van Heer Jacob Van Cats met 44 gemeten te Goes, Cats, Kortgene, Wissekerke, Oostkerke, Sabbinge, Westkerke en Muyden, na de dood van hun vader LR BWS ZA.

1511 RM beleent op 1 januari aan Willem Van Cats, zoon van Jacob Van Cats, met 118 gemeten te Wemeldinge en Sabbinge, die hem na de dood van Jacob Van Cats, zoon van Jacob Van Cats, zijn broer waren toegevallen LR BWS ZA. Op dezelve idem nog ens 141 gemeten te Oostkerke en Westkerke. LR BWS ZA. Idem worden Willem Van Cats en Heer Lodewijk Van Catszn, schildknaap met 8 gemeten te Cats, Kortgene en Wissekerke, na de dood van Jacob Van Cats, zijn broer. LR BWS ZA.

1511. In een oorkonde op 1 november beleent de rentmeester Willem Van Cats en Heer Lodewijk Van Catszn, schildknaap met 8 gemeten te Cats, Kortgene en Wissenkerke hun toegevallen door de dood van Jacob Van Cats, zijn broer

In een oorkonde van 30 april 1512 geeft de graaf aan dat hij Willem Van Cats, Jacobzn schildknaap tbv Jonckvrouwe Marie Anthonis dr. Van Cats, weduwe van Claes van Ruyven, zijn nicht afstand doet van 22 gemeten te Wolphaartsdijk.

1517-1523 Willem Van Cats, ook eigenaar van kasteel Maelstede. In een oorkonde van 1 november 1511 beleent de rentmeester hem met 118 gemeten gelegen in Wemeldinge, en Sabbinge hem overgedaan na de dood van Jacob Van Cats, Jacobzn, zijn broer dus. Evenzo op deze datum 141 gemeten te Oostkerke en Westkerke. allen dezelfde reden.

Bijzonder is om te vermelden dat Philips, Willem, Lieven en Adolf Van Cats een overeenkomst sloten met de stad Zierikzee inzake visserij. Jaar onbekend. Bron Ermerins ZO Schouwen pg 178.

1500. In een akte van overdracht van 20 augustus inzake een kwart van een huis en erf in het Noortambacht (Huis Noordeinde). en met toestemming van Jkvr. Margriete van Wijngaarden, weduwe van Jacob Van Cats, door Willem van IJsselstein en zijn zuster, Jacoba, aan Philips Van Cats Janzn. Archief Waals Hervormde gemeente Inv. nr 1693 Archief Den Haag. 241. 01 936. Dat kwam vervolgens op 22 augustus 1502 maar dan door Willem Jacobzn Van Cats, aan Margriete van Reimerswaal, weduwe van Jan Van Cats, optredend hun zoon Philips Van Cats. uit de nalatenschap van hun grootmoeder Margriete van Wijngaarden Bron idem.

Willem en Maria. waren de bedijkers van de Simonpolder en noemde zich Vrouwe van Simonspolder.

1502 Willem Van Cats erft samen met zijn broer Jacob na de dood van zijn vader 44 gemeten te Goes, Cats, Kortgene, Wissenkerke, Oostkerke, Sabbinge, Westkerke, en Muyden. zie oorkonde van 9 november 1502. LR BWS. Zie ook 1509.

Maria erfde na de dood van haar broer Hendrik in 1510 op 29 maart gaat het deel van het goed in Heer Abtskerke (in 1429 betrof het 369 ½ gemet in ambacht Heer Abtskerke, Sinouts/simonskerke en Baersdorp. de Keijzer Rek BWS 1429 pg 51.) van Hendrik van Bruelis over naar zijn zusters Cornelia van Bruelis en haar man Adolf Pot Heer van Hoogerheide en Couwenstein en naar Maria van Bruelis echtgenote van Willem Van Cats. Op 1 juli 1510 treedt voor de andere helft op Jacob Van Cats kannunik en prietser voor Cornelia van Bruelis en Adolf Pot en Maria van Bruelis en Willem Van Cats eveneens na het overlijden van hun broer hendrik. Op 19 januari 1542. verwerft Anthonis Van Cats zoon van Willem en Maria beide helften na het overlijden van zijn moeder Maria van Bruelis die al eerder het deel van haar zuster Cornelia ivm haar overlijden op 23 februari 1534 had verworven. Rep lenen St paulusabdij nr 374 Kort OvG 2010. en haar zuster Cornelia in 1533 en bleef als enigste erfgenaam over van haar ouders, en uit de bezittingen van de tweede echtgenoot van haar moeder Colart Villain. Het betrof hier 3934 gemet in Borsele, Zuid-Beveland en Schouwen. van Steensel ZE pg 276. Anthony van Bruelis had bezittingen in Goes, Vlakte, Kapelle en Kattendijke. Tevens goederen in Heer van Abtskerke, Wemeldinge, en koopt goederen in 1506 te Vlakte. van Dael Colepper pg 6 Maria werd in 1492 beleend met goederen te Reimerswaal en in 1496 met goederen te Lodijke. Ze had Tienden in Cortgene, Goes, Westkerke, Muyden en Gouda.

Willem is eigenaar van kasteel Maelstede. In een oorkonde van 1 november 1511 beleent de rentmeester hem met 118 gemeten gelegen in Wemeldinge, en Sabbinge hem overgedaan na de dood van Jacob Van Cats, Jacobzn, zijn broer dus. Evenzo op deze datum 141 gemeten te Oostkerke en westkerke. allen dezelfde reden. 1511. In een oorkonde op 1 november beleent de rentmeester Willem Van Cats en Heer Lodewijk Van Catszn !, schildknaap met 8 gemeten te Cats, Kortgene en Wissenkerke hun toegevallen door de dood van Jacob Van Cats, zijn broer. LR BWS ZA.

In een oorkonde van 30 april 1512 geeft de graaf aan dat hij Willem Van Cats, Jacobzn schildknaap tbv Jonckvrouwe Marie Anthonis dr. Van Cats, weduwe van Claes van Ruyven, zijn nicht afstand doet van 22 gemeten te Wolphaartsdijk. Door dit huwelijk in 1492 kwam Cats weer in bezit van het kasteel Bruelis. Zij had nog een zuster Cornelia die gehuwd was met Anthony Pots. een zuster Lijsbeth die huwde met Pieter van den Oostende. Smallegange Deel I pg 724.

1512 Op 30 april oorkondt de Graaf dat Willem Van Cats, zoon van Jacob Van Cats, schildknaap, ten behoeve van Jkvr. Marie Anthonis dr Van Cats, weduwe van Claes van Ruyven, zijn nicht, afstand doet van 22 gemeten te Wolpherstdijk. LR BWS ZA.

1523. In een oorkonde van 28 juli beleent de RM Anthonis en Jacob Van Cats met 18 gemeten en 272 roeden in Goes, Cats, Cortgene, Wissenkerke en Westkerke na de dood van Willem Van Cats, hun vader LR BWS, De kinderen erfden in 1523 de goederen van hun vader en in 1542 de goederen van hun moeder. van Steensel ZE pg 276. Zij woonden op kasteel Maelstede en of Bruelis te kapelle. . van Steensel ZE pg 353. en 375

Avezoete werd in 1474. beleent door de RM als Jkvr. Avezoete Jacob Laurens dr, echtgenoot van Anthonis van Bruelis met 67 gemeten en 112 roeden te Wemeldinge en 114 gemeten en 150 roeden te Kapelle, 157 gemeten en 262 roeden te Ser Abtskerke, na de dood van Henrik van Bruelis, broer van Anthonis, haar toegevallen was. LR BWS ZA

1475 Idem op deze dag beleent de RM Jkvr. (H)avezoete Jacob Laurens dr. echtgenoot van Anthonis van Bruelis met 85 gemeten te Vlake, Schore, Kapelle, Kloetinge haar toegevallen na de dood van Laurens Van Cats. LR BWS idem Rekenkamer Zeeland Bourg Oost tijd Nr 392.

Varia: 1484 Overlijden van Anthomy van Bruelis Heer van Goes en Vlake Kapelle en Kattedijke was gehuwd met Avezoete van Vroonestein Vrouwe van Wemeldinge, Kapelle Heer Abtskerke en Vlake. Zij overleed in 1522 en was de dr van Jacob laurens van Vronestein. Anthony en Avezoete waren de vader en moeder van Maria van Bruelis Vrouwe van Reimerswaal en Lodijke. (1492-1496) die huwde in 1509 met. Willem Van Cats. World roots web. Maria bezat tienden in Reimerswaal (1492)en Lodijke(1496). van Dael Colpepper. Avezoete wordt dat jaar ook genoemd in een oorkonde van 2 oktober waarin Adolf van Ruetenberch Proost van St mariekerk te Utrecht Simon Corneluszn tbv van prior en klooster Bethlehem. beleent. Met 1 ½ kwartier tienden te Rensgerskerke (Schouwen) wat het klooster was aangekomen door overdracht van Avezoete Jacob Laurenszn dr, weduwe van Anthonis van Bruelis. Fruin Regsten OLV nr 944. Dit zou de Anthony van Bruelis kunnen zijn waarvan Bloys in zijn heraldiek kerken zeeland beschrijft dat er een wapenbord was van hem in de kerk van kapelle met de volgende kwariere Bruelis, Kattendijke, Haamstede, Stapele en Abeele, Weldamme, Reimerswaal, Maelstede. pg 130 Anthonis van Bruelis wordt vermeldt tussen 1470-1484 1473 Huwelijk tussen Anthony van Bruelis en Avezoete van Vronestein. Anthony is de zoon van Simon van Bruelis en van der Maelstede (. -1437) Heer van Abtskerke en Helwig van der Abeelle 1475 Smit dagvaarten III pg 435. Anthonis van Bruelis werd op 27 januari poorter van Zierikzee vanwege zijn verdiensten voor de stad in 1472. van Steensel ZE pg 315.

Van Deal Colepper Hieruit een dr Maria Anthonisdr van Bruelis. (1475-). van Steensel meldt dat het Avezoete van Vroomenstein is en dat zij de moeder was van Maria van Bruelis. Deze erfde de goederen van haar moeder op Schouwen. , tevens die van haar broer Hendrik en haar zus Cornelia. ZE pg 102 Willem Van Cats hield een tocht tegen de Fransen. In 1501 trok hij samen met zijn familieleden Philips, Adolph en Lieven Van Cats, en Frank van Borsele (Heer van Cortgene) en de prins van Oranje en 1400 Engelse krijgsknechten op tegen Venlo. 1504 Veldtocht van Philips de Schone tegen karel van gelre. Daarbij Frank van Borsele, Adolf Van Cats, Arend van Haemstede, Floris van Egmond, Filips Van Cats, Willem Van Cats, Lieven Van Cats. van Steensel ZE pg 218.

1509 Bij de veldtocht gericht tegen de Hertog van Gelder en gericht op Venlo waarin 1500 Engelse voetknechten waren betrokken(toen nog Gelderland), waren naast Floris van Egmont, Heer van IJsselstein, Frank van Borselen, Heer van Kortgene, de Heren van Veere, Hendrik. en Cornelus, ook betrokken Jonker Philips Van Cats ridder, Willem Van Cats. en Adolf Van Cats. . De toenmalige goederen van hun waren Weldamme, Cats, Symonskerke, Kapelle, Bruelis, en vele ambachten in Zuid en Noord-Beveland. Grijpskerke Graafschap pg. 310.

1508 In dat jaar was Hendrik van Bruelis, wiens zuster Maria van Bruelis gehuwd was met Willem Jacobzn Van Cats, medeoprichter van de rederijderskamer te Kapelle. Jacob Van Cats was cultureel betrokken bij activiteiten en rederijderskamers te Haarlem, Leiden en Den Haag. van Steensel ZE pg 407.

Zie aldaar.

Zijn grafzerk in de kerk van Kapelle heeft de tekst "Hier leyt begrave de edele, manhaften, Jonchr. Willem Van Cats, Heer Jacobz. stierf in 't jaer 1523.

De verdwenen graftombe van Willem Van Cats in de kerk van kapelle wordt beschreven in de Zel II en de collectie ZGdW Zeeland nl een tombe met het wapen Van Cats en de kwartieren Cats, Wijngaarden en Ruyven, Rietwijck. Plus de tekst Hier leit begraven de edele manhaftige Jhr Willem Van Cats Heer Jacobzn Heer Van Cats, Capelle, Biezelinghe, Luit Admiraal van Zeeland sterf in het jaar 1523. Bloys van treslong kerken Zeelande pg12 9 Door deze verbinding kwam slot Bruelis aan Van Cats. van der baan W, Dijk pg. 542.

1512 26 augustus-2 september Bede tolhuis Yersekeroord aanw oa. Willem Van Cats acoord met de bede namens alle edelen Dagvaarten zeeland nr 1446. 1520 17-25 september bede en dagvaart te Goes en tolhuis Yersekeroord woordvoerder voor de edelen is Willem Van Cats dagvaarten zeeland nr 1522

1510. In een brief van 16 december wordt er geconsenteert bij prelaat en edelen van zeeland, gewezen op de vonnisse van de edelen en uitgesproken door Willem Van Cats. Grijskerke Graafschap pg. 352. .

1511 24-28 juli Bede en dagvaart Tolhuis Yersekeroord aanw oa margeretha van Oostenrijk, accord gegeven doorde edelen namens hun Willem Van Cats dagvaarten zeeland nr 1428.

vdBroeke meldt dat door het huwelijk van Willem Van Cats met Maria erfdochter van Anthonis van Bruelis in bezit kwam van kasteel Maelstede. Zij woonden op het kasteel evenzo hun dr Mechteld Van Cats die huwde met haar neef Lieven Van Cats. daardoor kwam ook het grootse deel van de heerlijkheid Kapelle in handen van Van Cats die later overging op Sandelin (vererving). Via het huwelijk van Philibert van Tuyl van Serooskerke met Catharina Sandelin van Herenthout kwam dit aan hem. Hun vierde zoon Philibert van Tuyl van Serooskerke erfde in 1597 na het overlijden van zijn vader de heerlijkheid Kapelle. Na zijn dood kwam het aan diens zoon Pieter van Tuyl van Serooskerke die gehuwd was met Maria Louise van Liere. Pieter overleed in 1658 en liet twee dr na Petronella TvS huwde met Herman Schaap Heer van Dam (overijssel) Daarmee ging het kasteel over naar dit geslacht. Het kasteel verviel in 1780 en was in 1818 weg. vdBroek kastelen pg 257/258

In 1643 overlijden van Philibert van Tuyl van Serooskerke, Heer van Tienhoven en Kapelle. Hij is begraven in het koor van de kerk van Kapelle (tombe) de marmeren naald van een van Serooskerke die aldaar begraven was is verloren gegaan. de Kanter pg. 260. 1824.

5. 2. 2. 2 **Jacob Jacobzn Van Cats** ridder -1510 of 1511) en van Ruyven

Functies: 1499 Jacob Jacobzn Van Cats (zijn vader was ridder) wordt geïnstalleerd als prietser van de parochie Emelisse als opvolger van de overleden Alberti de Cuper. In 1500 wordt Jacob Van Cats, zoon van Jacob Van Cats en Elisabeth van Ruyven. in Pruisen tot ridder van de Duitse Orde geslagen, hij is later aldaar gestorven in 1510 of 1511. Bron Kwartierstaat Jacob Van Cats met wapens en helmteken. in 1510. Geen kinderen Bron Kwartierstaat Jacob Van Cats met wapens en helmteken.

Leenbezit en Renten:. Daarnaast eigenaar van portien aldaar (Emelisse) 13 scuta en 26 stuf Grijpink Reg I walch pg 26. In 1502 erft Willem Van Cats. zoon van Jacob x v Ruyven. samen met zijn broer Jacob na de dood van zijn vader 44 gemeten te Goes, Cats, Kortgene, Wissenkerke, Oostkerke, Sabbinge, Westkerke, en Muyden. zie oorkonde van 9 november 1502. LR BWS.

Varia: Wapen van hem in Kwartierstaat Jacob Van Cats met wapens en helmteken gemaakt. tbv toelating Duitse Orde. In 1566 Zegel van Jacob Van Cats Wapen Een golvende tweelingbalk, vergezeld van drie ruiten En in het hoofd vergezeld van een barensteel. In het Archief Duitse Orde Utrecht Inv nr OA 444. 0. Afbeelding hiervan 0444 592. 8

5. 2. 2. 3 **Catharina Jacobsdr Van Cats**. -1529. (dochter van Jacob Van Cats en Elisabeth van Ruyven)

was in 1512 gehuwd. met en was de tweede vrouw van **Ijsbrand Janzn van Schoten**, Hij was de zoon van Jan van Schoten en Agnes van Matenese. Hij was. Baljuw van Kennemerland en later hertrouwde hij met Josina van Kruiningen. De van Schotens waren afkomstig uit Leiden. Van der Baan W, Dijk pg. 542. Zij hadden en dochter 5. 2. 3. 1 **Catharina van Schoten** (1529-1576) die in 1567 overleed als non in het Witte Vrouwenklooster te Utrecht. . Van der baan W, Dijk pg. 542.

5. 2. 2. 4 **Anna Jacobsdr Van Cats** (1492-1527) en van Ruyven In 1514 huwde Anna Van Cats vrouwe van Westkerke met **Costijn Ruygrok van der Werve** (-1554), Had kasteel in Heer Hendrikskinderen, waarvan zijn vader slotvoogd was.

Functies: Slotvoogd van Heer Hendrikskinderen

Heerlijkheden: vrouwe van Westkerke van der Baan W, Dijk pg. 542

Zijn vader is begraven in Heer HendriksKinderen. Hieruit kwam een dochter 5. 2, 2, 4 a. **Helena** die trouwde met ridder **Willem Willemzn van Immerzeel**. van der Baan W, Dijk pg. 542. Willem van Immerseel was de zoon van ridder Willem van Immerseel Burgemeester van Antwerpen en Maria Draak Willem dr. . In 1531 is er sprake van een 5, 2, 2, 4 b **Hendrik van Ruygrok van der Werve** en rentmeester BOS, zoon of in ieder geval familie. Ferwerda meldt ons dat Helena in 1555 overleed en met haar man begraven werd in de kerk van Heer Hendrikskinderen. Ook meldt hij dat Anna en Costijn een zoon hadden 5. 2. 2. 4 c. **Jan Ruygrok van der Werve** die in 1573 wordt vermoord te Arnemuiden. En een zoon 5. 2. 2. 4. d. **Costijn Ruygrok** die ongehuwd bleef. Smallegange meldt dat Costijn zoon was van Jan Ruygrok ridder en Hadewey van Baersdorp Hij was baljuw van Goes, Ook meldt hij dat Costijn een bastaard had die in Muiden werd doodgeschoten in 1560 en aldaar in de parochiekerk werd begraven. Deel I pg 735.

5. 2. 2. 5. **Anthonis Jacobszn Van Cats**

5. 2. 2. 6 In 1518 Installatie van **Hermani Jacobzn Van Cats** als prietser van de parochie Hongersdijk als Opvolger van Jacob van de Voorde en Arnold Pieck 6 scuti Grijpink Reg I walch pg 37.

Hij wordt in 1546 opgevolgd als prietser door Adriaan Bartholomeuszn van Brouwershaven 2 scuta 6 stuf Idem pg 37.

5. 2. 2. 1. 1 **Anthonis Willemzn Van Cats** ridder 1510-1554 Of 1573. zoon van Willem Van Cats en Maria van Bruelis huwde in 1535 of 1540 met **Maria Abelsdr van Coulster (-1552 of 1563)**. dr van. Abel van Coulster (1468-1548) ridder was Raadsheer en President Hof van Holland. en Yesebau Longin of Maria van Longijn tot Brussel Hieruit twee zonen 5. 2. 2. 1. 1. 1 **Willem Van Cats** (1540 den haag -) en 5. 2. 2. 1. 1. 2 **Abel Van Cats** (1543 Den haag. die huwde met **Charlotte van Tuyll van Serooskerke** Macht en Rekenschap pg 250. . Haagse bestuurders in de middeleeuwen F van Kan OvG 2001 pg 11. Macht en Rekenschap pg 376. en S ter Braake De weg naar het Hof. De activiteiten van 43 grafelijke ambtenaren in Den Haag (1483-1506). Bijlage 1

Heerlijkheden: Heer van Simonskerke, Heer Van Cats, oud en nieuw Cats, Catsrak, Kapelle, Biezelinghe, Simonspolder, Wolfertsdijk en Bruelis. Eigenaar en bewoner van slot Bruelis. Heer van Bruelis en wonende op kasteel Maelstede. Claimde via zijn vrouw de heerlijkheid Ter Coulster en Heyloo. Zijn kleinzoon Theofelius werd defintief Heer Ten Coulster en Heyloo (na een langdurig geschil)

Functies: Raad van Hof van Holland. (1549-1555). van Steensel ZE pg 336.

Leenbezit en Renten: 1535 Lijst van edelen zeeland op de lijst worden

Anthonis en jacob Willemzn Van Cats zijn broer vermeldt van Steensel Bijlage pg 433

Op 19 januari 1537 verviel 2 ½ gemet tienden te Heer Abtskerke aan Anthonis Van Cats na het overlijden van zijn meoder Maria van Bruelis. Rep lenen St paulus nr 379 Kort OvG 2010. .

1463 6 juli Maarten van Villain verwerft 2 ½ gemet tienden te Heer Abtskerke en voor Adriaan van Villain zijn zoon. Op 10 juli 1463 voor Adriaan Maartenen Colart Villain onmoondig na de dood van Colart Villain hun vader. Op 18 decemeber 1496 op Colart Villain die het aankwam via zijn neef Adriaan Heer Maartenszn van Villain ridder. Op 1 oktober 1510 kwam het aan Avezoete van Villain an het overlijden van haar man Colart van Villain. Op 23 februari 1534 kwam het aan Maria van Bruelis na het overlijden van haar zuster Cornelia. Op 19 januari 1537 aan Anthonios Van Cats na het overlijden van zijn moeder Maria van Bruelis. Rep lenen St paulus nr 379 Kort OvG 2010.

Varia: Zeer vermogend. van lennep/Hofdijk Hij was aanwezig bij de inhuldeging van Prins Philips de zoon van Keizer Karel V Naast hem waren Maximiliaan van Bourgondie, Jan van Cruiningen, Claes van Reimerswaal, Cornelus van de Abeele, Jan van de Hooghe, Adolf van Haemstede, Jacob van Domburg, Philibert van Serooskerke, Adolf van Borsele, Jan van Schenge en Antoni van Wissenkerke aanwezig. van der Baan W, Dijk pg. 542.

5. 2. 2. 1. 2. **Jacob Willemzn Van Cats** (1542-. die eerst in 1555 huwde met **Gijsberta van Schoten (-1604 Oostende)**. Zij hadden een dochter 5. 2. 2. 1. 2. 1 **Agnes Van Cats** die gehuwd was met **Michiel Everwijn van Gent**, zij overleed te Oostende in 1604) Jacob huwde daarna in 1604 met **Maria van Egmond van Meerenstein** (1555-) weduwe van ridder Jan van Hughenbroek (Huchtenbroek), en (dochter van Albert van Egmond van Meerenstein en Anna Herpertsdr van Foreest). Uit het tweede huwelijk een zoon en dochter 5. 2. 2. 1. 2. 2 **Joost Van Cats** en 5. 2. 2. 1. 2. 3 **Maria Van Cats**, non ter Lee. van der Baan W. Dijk pg. 542.

Leenbezit en renten: Over van Foreest meldt Hoek op 12 december 1397 dat. een derde deel van de tienden op het Harnas (nabij Delft) kwam op de jonger zoon van Jan van Foreest die gehuwd was met Yde dr van Heere Coen van Oosterwijn zoon van wijlen Willem die Cuser (die het in bezit had. En daarna op zijn oudste kleinzoon Herper van Foreest. Op 8 mei 1405 gebeurde dat ook. Op 19 september 1459 op Willem van Foreest na de dood van zijn oom Herper. Op 13 februari 1473 op Herper van Foreest na de dood van zijn vader Willem. Op 145 maart 1502 op Jkvr **Anna Herpersdr van Foreest** na de dood van haar vader Herper. Na haar dood op haar zuster Marie Op 12 juni 1536 nog steeds op haar maar dan als weduwe van Aelbrecht van Egmond. Op 10 augustus 1541 op **Vrouwe Maria van Egmond** gehuwd met Jan van Huchtenbroek ridder na de dood van haar moeder Anna van Foreest. Hoek Rep len Harnas nr 17 OvG 1989.

Varia: Over Jan van Huchtenbroek wordt een van zijn nazaten vermeldt Johan (1564 en die overleed op 12 september 1601 zoon van Albert van Huchtenbroek gehuwd met Maria van Zuylen. Hij is begraven in de kerk van Huchtenbroek waarin een familiegraf van Huchtenbroek met daarop de wapens in de volgende volgorde Huchtenbroek, Egmond, Hardenbroek, Foreest, Loo, Spangen, Jutphaas Van Cats. Johan van Huchtenbroek die vermeldt wordt op de steen was kapitein van een Stichts regiment, bevelhebber fort St Andries en in Oostende commedant van het arsenaal, daarbij gesneuveld. Een zoon Cornelis van Huchtenbroek (dus stiefzoon van Jacob Willemzn Van Cats. Plus afbeelding wapen Van Cats Twee golvend banen en drie ruiten. Het betreft een zerk in de vloer bij het familiegraf van Huchtenbroek met daarop het wapen Van Cats. Van Buchel Momenta pg 197.

. 2. 2. 1. 2. 1 **Agnes Van Cats** die gehuwd was met **Michiel Everwijn van Gent**, zij overleed te Oostende in 1604

5. 2. 2. 1. 2. 2 **Joost Van Cats**. . 1542 Joris Willemzn Van Cats genoemd als een van hoofdlieden van de schutterij te Den Haag. Haags Archief Inv, nr 6322 nr. 226.

5. 2. 2. 1. 2. 3 **Maria Van Cats**, non ter Lee. van der Baan W. Dijk pg. 542.

5. 2. 2. 1. 3 **Machteld Willemsdr Van Cats** (1514-) die huwde in 1545 met **Lieven Adolfzn Van Cats** haar achterneef (-1551) de zoon van Adolf Van Cats en NN van der Strange Na dit huwelijk huwde zij een van de kinderen van Witte van Haemstede en Agatha van Schengen, namelijk **Aernout** deze huwde eerst Francoise de Auxye en daarna met **Mechtild Van Cats**. . Vgl. Genealogie Perquin. Huwde in 1568 Mechtild Van Cats met Arnoud, Heer van Moermont. Hij was eerder gehuwd met Francoise d'Auxeje(Auxy). Arnold was de zoon van Witte van Haemstede die in 1533 overleed en gehuwd was met Agatha Jacob dr van Schengen. Zijn broer Aldolf van Haemstede, was vice admiraal van Spanje en was eerst gehuwd met Maria van der Lisse, vervolgens met Jaqueline de Auxy en daarna met Anna de Almarus. Hij overleed in 1588. van der Baan W, Dijk pg. 538. rootsweb nl

Zij verbleven op kasteel Maelstede. van der Baan pg. 542. Van Steensel ZE pg 241 Plus daarin een afbeelding

In 1546 Lieven Van Cats, Heer van Simonspolder te Kapelle en woonde op het Huis ter Maelstede te Kapelle.

Eerst gehuwd met zijn achternicht Machteld Van Cats. Zij bewoonden kasteel Maelstede te Kapelle.

Daarna met **Catharina Rijkers van Gent**. Uit dit huwelijk geboren **Adolf Van Cats** gehuwd met **Maria de**

Cocq dochter van Boudoi (Boudewijn) de Cocq, Procereur-Generaal van Mechelen
Heerlijkheden: Heer van Wolphaartsdijk hij verkocht (gedeeltelijk) deze bezitting aan Jan Adriaanzn
Rentmeester van Cloetinghe in 1567. Hij wordt ook genoemd als Heer van s'Gravenpolder. Adolf wordt bij
Smallegange vermeldt als Willemzn.

Leenbezit en renten: 1519 Op 31 Juli beleent de RM Lieven en Adolf Van Cats, neven van Margriete Van
Cats, met 70 gemeten te Kloetinge, Kapelle, Oostkerke, Sabbinge en Muyden, na de dood van hun vader
Adolf Van Cats. LR BWS ZA.

Varia: In de kerk van Grijskerke zou een zerk zijn waarin het wapen van de Cocq en Poppendamme,
waarbij zou blijken dat zij vermaagschapt waren aan dit geslacht. Smallegange Deel I pg 526. 1535 Lijst
van edelen zeeland van Steensel Bijlage pg 433 Lieven Adolfzn Van Cats

In 1540 Jonkvrouw Van Cats, wonende te Kapelle en leende zij een gouden ketting uit voor de processie
van St. Margriet gilde van Goes, tesamen met andere gilden. Dekker Goes pg 492. GAG stad inv nr. 171Dit
moet Machteld zijn. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 2. 2. 1. 4 **Lodewijk Willemzn Van Cats** Knaap 1511

1511. In een oorkonde op 1 november beleent de rentmeester Willem Van Cats en Heer Lodewijk Van
Catszn !, schildknaap met 8 gemeten te Cats, Kortgene en Wissenkerke hun toegevallen door de dood van
Jacob Van Cats, zijn broer. LR BWS ZA.

Varia: 1450 Lodovicus (Lodewijk) Laurenszn Van Cats staat ingeschreven als student aan de
univeroverzichtit van Leuven. van Steensel ZE pg 328. ! ?

5. 2. 2. 1. 1. 1. **Willem Anthoniszn Van Cats (van Bruelis)** ridder (1540 of 1549 -10 november 1620)
en Maria van der Coulster. Willem die huwt op 27 mei 1564 **Catharina of Constatina. Sandelijn. van
Heerenthout.** (-1616 dochter van Jeronimus Sandelijn Zij was de dr van Hieronimys (Jeronimus)
van Sandelijn van Herenthout Burggraaf van Zeeland, gouverneur van Bergen op Zoom. Rentmeester
BWS, gemachtigde in de staten van zeeland voor Jacob van Bourgondie 1541-1543 en Catharina van
der Werve. Zij was de weduwe van. Philibert van Serooskerke. Willem huwde in 1576 voor de tweede
keer met **Maria. de (Borski) Fonseca**, weduwe van Charles Boisot (1530-1575), gesneuveld bij de slag
bij Duiveland. (29 mei 1575). ook hij was medewerker van Willem van Oranje en oa gouverneur van
Walcheren in 1573 dus ze moeten elkaar gekend hebben. Kinderen uit het eerste huwelijk **Anthonius Van
Cats** 5. 2. 2. 1. 1. 1. 1 **Machteld,** 5. 2. 2. 1. 1. 1. 2 **Isabella** 5. 2. 2. 1. 1. 1. 3 4 Uit het tweede **Margriete of.
Maria** 1580-, 5. 2. 2. 1. 1. 1. 4. NB Kan ook dat de huwelijken in een andere volgorde is. !GW
Haagse bestuurders in de middeleeuwen F van Kan OvG 2001 pg 11. Macht en Rekenschap pg 376. en S
ter Braake De weg naar het Hof. De activiteiten van 43 grafelijke ambtenaren in Den Haag (1483-1506).
Bijlage 1

Heerlijkheden: Heer Van Cats, oud en nieuw Cats, Catsrak, Kapelle, Biezelinghe en Simonspolder, Heer van
Kapelle en Biezelinghe(1579).

Functies: Raad lid van het Hof van Holland. 1576 waarin hij Baljuw van Goes en Gouveneur Van Cats
is. Hij kocht zijn baljuwschap voor 125 Hollandse ponden. , Willem van Oranje noemt hem zo in een
brief op 21 november. Brief nr. 9628. Hij wordt vermeldt als. een der belangrijkste edelen van Zeeland,
vertrouwing van Willem van Oranje. , Hij werd door hem naar Goes gezonden (1576), teneinde Goes
zich met de prins ter verzoenen. In een brief van Willem van Oranje gedateerd 21 november aan de
magistraten van Goes staat dat de Spanjaarden de stad willen nemen, hij stuurt Willem Van Cats om dit
te voorkomen. Willem Van Cats herstelt in 1578 de orde na de beeldenstorm in Goes, hij diende ervoor te
zorgen dat twee goddiensten naast elkaar kon leven, satisfactie van Goes. Zo was hij op 8 oktober in Goes
om de beeldenstorm die vanaf 28 september in Goes woedde te stoppen. dat is hem gelukt. aUD pg. 105.
Samen met Philibert van Serooskerke schreef hij een brief aan Willem van Oranje inzake de overgave van
Zierikzee 9 februari 1573 Koninklijk Huisarchief Brief nr. 4786 Archief Brieven Willem van Oranje. Inst
van Ned Gesch Ook schreef Willem van Oranje hem een brief (14-9-1581) om hem te vergezellen en te
begeleiden bij de begroeting van de Hertog van Anjou. Hij wordt ook genoemd in een vonnis van de Raad
van Brabant in 1587 met als verblijfplaats Herenthals, Renesse en Moermont. BHIC. Van der Baan W, Dijk
pg. 542. In 1590 een vermelding van Willem Van Cats (1590-1608) wonende te Herenthals, Renesse en

Moermond. BHIC 818. 1486

Hij was aanwezig bij het beleg en ontzetting van Hulst in 1594 door Prins Maurits. . Van Steensel. ZE I pg 274. Het betreft bijstand aan de Hertog met zijn beleg van Oudewater. Smit dagvaarten II II nr 647 pg 570
Leenbezit en renten: 1598 Willem en Abel Van Cats (Baljuw van Veere) nemen deel aan de herbedijking van Noord-Beveland. De bedijking van oud Noord-Bevelandpolder bedroeg 1598 HA en was een der grootse bedijkingen in die tijd. Het had/heeft een ringdijk van 20 km. Opdrachtgevers waren Maria van Nassau, Philips Willem van Nassau (broer van Maria), Graaf Philips van Hohenlohe Vrijheer van langhenberg, Luitenant Generaal, echtgenoot van Maria en Philips Doublet ontvanger generaal. Abel Overlijdt in 1620. Sandberg Overzetveren meldt dat het nieuwe ambacht Cats 539 gemet en 69 roeden. Daarvan behoorde slecht 20 gemet en 92 roeden aan Maria Gravan van Nassau en haar broer Philips Willem Prins van Oranje. pg 66/67 Bron ARA Nassau Domienraad inv nr 9603.

Er werd na arbitrage een scheiding aangebracht tussen Noord-Beveland en het ambacht Cats daar werd een weg aangelegd de Catse groenweg. Nu nog steeds bestaand. Welten pioniers pg 11. Landmeter Simon Janzn was verantwoordelijk. Daarvoor werden ingezet de raadsheren van Graaf van Hohenlohe nl Jhr Philips van Steelant en Philbert van Turnhout, ze regelden de bedijking en de arbitrage vanuit Goes. Welten pioniers pg 10. Willem en Abel waren partij tijdens de scheiding met Noord-Beveland dmv de Katse Groene weg.

In de stukken van het RM gorzen Van Cats en Hamerstede bevond zich stukken over het oude ambacht Cats nl de vaststelling van de omvang tbv van de bede of schot. daarin wordt vermeldt dat het ambacht Cats 688 gemet en 142 roeden verminderd met het overambacht (zeer slechte gronden), daarnaast waren er de gronden die behoorde aan het Hof van Buren en die ook eigendommen hadden in Hamerstede dat bevatte 26 gemet en 138 en een ¼ roeden. Daarvan kwam 20 gemet aan de Graaf van Hohenhohle tijdens herbedijking. De herbedijking bevatte 539 gemet van de 688 gemet. Welten pioniers. pg 12.

1389 10 juni Schobland van Zwijndrecht wordt beleend met de tienden van IJsselmonde gelegen tussen Riederambacht en Catendrecht de gift van de kerk. Bijzonder is dat op 5 augustus 1579 Willem Van Cats er mee wordt beleend na de overdracht van Bruning van Wijngaarden Het leen is belast met 18 pond en 15 sch gr Vlaams. Op 13 mei 1622 wordt dit overgedragen op Theofelius Van Cats na de dood van zijn vader. Op 21 september 1641 wordt het leen gelost door Theofelius. Lenen hofstede Altena nr 60. Kort OvG 1985.

In 1581 richt Willem van Oranje een verzoek aan de staten van Zeeland om aan Willem Van Cats en zijn vrouw een huis genaamd de Abdij te Middelburg in eigendom af te staan. 14 september 1581 brief nr. 980. Varia: 1620 10 november overleed jhr Wilem Van Cats die in een tombe van de Van Catsen werd begraven (zie 1523). Hij lag onder deze tombe en daarin stond het wapen Van Cats en de kwartieren Cats, Bruelis en Coulster Longijn tekst hier ligt begraven de weledele jkhr Willem Van Cats in zijn leven Heer Van Cats, Capelle, en Bieselinge sterf 20 november 1620. Bloys van Treslong grafzerken kerken Zeeland pg 130. De tombe is verdwenen uit de kerk van Kapelle.

Van Constantia of Catharina Sandelijn van Herenthout is een portret (IB nr 35452) waarbij vermeldt wordt dat zij overleed op 11 april 1616 te Delft. ! Er waren eerst kwartierwapens geschilderd die over het Wapen Sandelijn –Brimeau geschilderd waren. Slot Zuylen. Er is nog een portret van haar IB nr 35344 met daarin de wapens Van Cats en Sandelijn van der Werve en Brienne en van Cuyk. Dit werd. onterecht als schilderij van haar. dr Charlotte gehouden. Is gecorrigeerd. aldaar in 1996

Tevens een wapenbord in de kerk van Kapelle met daarin de wapens van Tuyll van Serooskerke en van Tuyll van Serooskerke gedeeld met Heerjansdam. Plus de kwartieren Tuyll van Serooskerke, van der Eynde, Micault, Welle Van Cats, Sandelin van Herenhout, Werve, Cuyk en Heerjansdam, Turpijn, Suys, van der Merwede, Schoonhoven, Coutrae, Nassau, Haaften. Idem pg 131. Smit meldt dat van Enghien een hoog Henegouws Luxemburgs adelgeslacht was vanaf 1400 een belangrijke rol speelde. Dagvaarten I I pg 183. Een afbeelding hiervan is opgenomen in Lepoeter kerk kapelle tevens de kwartieren plus de kwartieren van Willem Van Cats die op 16 november 1620 overleed eveneens met kwartieren Prachtige afbeelding. pg 100.

De Sandelijns van Herenthout. waren afkomstig uit België (Wapens hiervan in het Archief Huis Zuilen Inv. nr 856.). Het geslacht Boisot was afkomstig uit een notarisgeslacht te Dyon. Genealogie de Boisot, Daarin wordt ook vermeldt dat Charles Boisot de zoon was van Pierre de Boisot en Louise de Tinnarq. In Archief Tienden Moergestel BHIC. nr 303. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 2. 2. 1. 1. 1. 4 **Maria Willemsdr Van Cats (1580-1661)** en van Maria de Fonseca. Maria eerst gehuwd met **Hieronymius van Tuyll van Serooskerke** (-1605). en daarna met **Gilles Hubrechtszn van Wissenkerke** (-1631) ridder Heer van Couwerve, Vossemeer en Campen, hij trad als katholiek in Spaanse dienst en overleed op 13 september 1631 tijdens een slag met de Geuzen. Hij ging rond 1600 naar Brabant. Hij was de zoon van Hubrecht van Wissenkerke (-1596) Heer van Couwerve en Anna van Wolfswinkel. Via een eerder huwelijk van Hubrecht waren haar kinderen gelieerd aan van Boshuizen. In De lijst van edelen die de brief in 1596 ondertekenden werden vermeldt Nicolaas van Boschhuizen. zoon van Willem van Boschhuizen burgemeester van Zierikzee en gehuwd met Anna van Wolfswinkel weduwe van Hubrecht van Wissenkerke. Gilles van Wissenkerke zoon van Hubrecht en Anna van Wolfswinkel en stiefzoon van Nicolaas van Boschhuizen. . Bron Nagtglas Ze II pg 181 Uit het tweede huwelijk vijf kinderen 5. 2. 2. 1. 1. 1. 5 a **Philips van Wissenkerke**, 5. 2. 2. 1. 1. 1. 5. b **Willem**, 5. 2. 2. 1. 1. 5 c **Jan**, 5. 2. 2. 1. 1. 1. 5. d **Anna Maria** en 5. 2. 2. 1. 1. 5 e **Magdalena**. Ferwerda II II. Smallegange Deel 1 pg 755. van der Baan W, Dijk pg. 544

Gilles van Wissenkerke ridder was Heer van Couwerve, Vosmaer en Campen, trad in dienst bij de Spanjaarden en viel tijdens een gevecht met de opstandelingen in 1631.

Varia: De van Wissenkerke waren van oorsprong afkomstig uit Noord-Beveland en bezaten daar ook goederen. Zij vervulden vele functies in Zeeland BWS. Gilles was een vroom katholiek en koos voor Spanje. Hieronymius van Tuyll van Serooskerke. huwde in 1560 met Maria van Hogelande (1540-1561) en daarna in 1564 met **Constatina van Sandelijn van Herenthout** (1545-1616 delft) dr van Jeronnius van Sandelin, Heer van Herenthout RM BWS en Catharina van der Werve. Constatina hertrouwde later in 1579 met jhr **Willem Van Cats** (1548-1620 kapelle). Romeijn vermeldt dat. Constatina van Sandelin van Herenthout weduwe van Philibert van Tuyll van Serooskerke was.

Uit haar eerste huwelijk de volgende kinderen a **Charlotte van Tuyl van Serooskerke** (1570-1629 den haag). Zij was gehuwd met **Abel Van Cats**. (-1606 lillo) Heer van Bruelis baljuw van Veere (1592-) zoon van Anthonis Van Cats ridder en Maria van der Coulster. b. **Hieronymius van Tuyll van Serooskerke** (1572 antwerpen-1650) Heer van Serooskerke, Popkensburg, Wulven. Hij huwde voor de tweede keer. in 1598 met **Maria Van Cats** (1580-) dr van Willem Van Cats en Maria de Fonseca. Daarvoor was hij gehuwd met **Henriette van Wijngaarden**. c. **Hendrik van Tuyll van Serooskerke** (1574-1627) Heer van Stavenisse, Rijnhuizen door koop in 1620)Tienhoven en Kempenshofstede. Burgemeester Tholen 1611-1612. Schepen 1612-1613. Gecommitteerde Raad 1614-1625. Gecom Admiraliteit van Zeeland 1614-1625 Raad van State 1625-1627) Hij was gehuwd met **Jacoba Oem van Wijngaarden**(-1647). d. **Reinout van Tuyll van Serooskerke** (1576-1604 oostende) e. **Philibert van Tuyl van Serooskerke**. (1580 utrecht-1639 middelburg)Heer van Tienhoven, Maelstede, Kapelle, Biezelinghe, Schore en Vlake. Heer van Vossemeer. Raad van Tholen, Baljuw van Vossemeer en Tholen 1614-1626. gecomitteerde Raad 1626-1639 Gec Admiraliteit van Zeeland 1626-1639 en in 1605 of 1606 gehuwd. te Heerjansdam met **Anna van Heerjansdam** (1574 dordrecht-1643 kapelle) dr van Pieter van Heerjansdam en Adriana van Schoonhoven. Romeijn. Tholen Pg 279/280. Samllegange Deel I pg 694Hij is begraven in de kerk van Kapelle Ysseldijk geschiedenis Kapelle pg 94

Hun zoon Pieter van Tuyll van Serooskerke wordt door Ysseldijk als laatste bewoner van kasteel Bruelis aangeduid en als auteur van een Wapenboek der Nederlandse edelen. Hij huwde met Maria Louise van Liere en zij zijn ook begraven in de kerk van Kapelle. Geschiedenis Kapelle 94

In de kerk van kapelle is een gedenk en wapenbord inzake Pieter van Tuyll waarin zijn overlijdensdatum wordt vermeldt nl 9 april 1658 te kapelle en waarin zijn titels wordt vermeldt Daarin ook zijn Staat van dienst voor het vaderland, zoals zijn deelname aan verschillende onderhandelingsdelegaties. Tevens 32 kwartieren nl Tuyll van Serooskerke, Haemstede, van den Eynde, Bergen, Micault, Labama, Welle Van Cats, Botlant eerste rij, tweede rij Sandelin van Herenthout, Boede, Brimen, Vriesele, van der Werve, van TvS, Cuyk, Etten derde rij Wouda, Turpin, Enghien, Suys, van der Burch, Merwede, de Jonge, vierde rij Pots, Cotterau, Randerode, Nassau, Arkel, Haeften, Varik. Bron Bloys van Treslong kerken Zeeland pg 129. Leenbezit en renten: 1620. In een oorkonde van 22 oktober Gilles van Wissenkerke, ridder, Heer van Couwerve, Campen en Wissenkerke, en zijn broer Jan van Wissenkerke, Heer van Hayman en Noortmonster, beiden woonachtig te Leuven, dragen hun deel over van de Heerlijkheid Sint Annaland over aan Nicolaas van Bosschuysen, Heer van Vossemaer en Sint Annaland. Het betreft 195 gemeten en

180 roeden te Sint Annaland en 4 gemeten en 60 roeden in de Jan Cornelispolder. Archief St Annaland nr. 189.

Zuidweg meldt hierover dat Gilles Hubrechtzn zijn goederen verbeurd werden verklaard vanwege zijn keuze voor de Spanjaarden De broers en zuster van Gilles droegen alle gronden over aan Gilles die daardoor alleen al in het ambacht Wissenkerke 1400 gemet grond bezat, na het sneuvelen van Gilles in 1631 viel alles naar de staten van Zeeland. nakomelingen van hem gingen wonen in Vlaanderen in Bazel en waren eigenaar van kasteel Wissenkerke. dat nog steeds bestaat VZ 1967 pg 70.

Gilles zijn broer **Jan van Wissenkerke** wordt door zijn keuze voor Spanje en de Spanjaarden door hun tot baron verheven (Baron van Peltenburg), kan ook via zijn neef Jan zijn gebeurd. Hij ging in 1600 naar Mechelen alwaar de zerk bevind van de laatste ambachtsheer van Wissenkerke Heer Adriaan van Wissekerke die overleed in 1648. ZE III pg 332 Zijn broers kinderen 5. 2. 2. 1. 1. 1. 5 a **Philips. van Wissenkerke**. ridder van de Orde van Alacantara, Kapitien van een compagnie voetknechten en gehuwd met **Anna Françoise van Oostfriesland**. was kapitien in Spaanse dienst. , 5. 2. 2. 1. 1. 1. 5. b **Willem van Wissenkerke (1616)** jezuit. . Serrure gaat in zijn Vaderlandsmuseum voor Nederduitse literatuur in op Willem Van Wissenkercke, geboren in Brabant en verbleef te Brussel. Willem. schreef boeken en gedichten zijn eerste boekje schreef hij voor zijn zuster Magdalena en zij is in het boek afgebeeld gezeten in een knielbank voor een altaar 5. 2. 2. 1. 1. 1. 5 c **Jan van Wissenkerke**. Heer van Couwerve en ridder, Meijer van Leuven (1650-1652) Voor hem verhief Koning Philips II van Spanje bij brief van 2 juli 1655 de heerlijkheid Pellenberg tot baronie Hij was. gehuwd. met **Barbara of Maria van Tuyl van Bolkestein**, Baron van Pellenberg. 5. 2. 2. 1. 1. 1. 5. d **Anna Maria. van Wissenkerke** non, zij zou in 1615 intreden in de kerk van Societe Jesu te Antwerpen en overleed aldaar op 7 juni 1664. en 12. 5 5. 2. 2. 1. 1. 5 e **Magdalena van Wissenkerke** 1593. non waren.

Varia.: Jan en Barbara van Tuyl van Bolkestein. kregen drie kinderen a. Jacob, b Maria Barbara van Wissenkerke en c Willem van Wissenkerke zonder oir gestorven. Philips en Anna hadden een zoon a Ernest en een dochter b Anna Philipinna van Wissenkerke.

Jacob de zoon van Jan en Barbara van Tuyl van Bolkestein was baron van Pellenberg en huwde met Eleonora de L'Ysola en met haar had hij a Francois van Wissenkerke Baron van Pellenberg gehuwd met NN Jkvr van der Duyn dr van de Heer van Rijswijk en b. Cecilia van Wissenkerke en c Anna Françoise van Wissenkerke. Smallegange deel 1 pg 755. Zij zijn de voormalige eigenaars van het kasteel van Wissenkerke te Bazel. Bron Het kasteel van Wissenkerke te Bazel. L. Snauwaert Gent 2003.

Gilles die. gehuwd met Maria Van Cats de dochter van Willem Van Cats en Maria de Fonseca, pikant is dat Willem Van Cats een vertrouweling was van Willem van Oranje en streed aan de zijde van hem.

Het geslacht stierf uit toen Anna Maria in 1716 (een andere) in het huwelijk trad in 1716 met Melchior Joseph de Villegas.

Pg 223-229. Muschart Het Zwaard en de gesp noemt van Wissemkerke. ook en voerende een wapen van drie gespen. NL pg 46. De van Pellenberg hadden een stamslot Kasteel van Hovorst, in de 18^e eeuw verbleven daar de familie de Villegas afbeelding in Delehaye Vossemeer pg 36.

Het wapen van Wissenkerke was een vierhoekige gesp van keel op een zilveren veld. Evenzo het wapen van het bekende Noord-Bevelandse geslacht van Wissenkerke.

Het boekje wat Willem broer van. Magdalena. voor haar schreef is versierd met een koperen plaat gemaakt door Fredrik Bouttats met daarop een afbeelding van Magdalena van Wissenkerke in een knielbank gezeten voor een altaar met een aantal symbolen. Daarin gedichten van haar broer. Per emblata geeft hij een gedicht. C Serrure Red van Vaderlands museum voor Nederduitse Geschiedenis. in DBNL " Willem van Wissenkerke". Nederlands dichter pg 223-229. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 2. 2. 1. 5. **Filips Van Cats**, Baljuw van Goes, zoon van Willem. In 1528 huwde Philips Van Cats met **Catharina Bastaarddochter van Egmond**

Baljuw van Goes (1523-1527). Bron Archief Bourgondische tijd Rekeningen. ZA. Dekker Goes pg. 579. Hij wordt tevens genoemd als Heer van Wolphaartsdijk(1568). 1523 Philips Van Cats, Heer van Bath.

Ook wordt hij gemeld, samen met zijn neven of broers Lieven, Adolf en Wolfert als ambachtsheren van Kapelle met een bezit van 128 gemeten. Bron OLV kapittel van Kapelle Dekker 1979 pg. 15.

1519. In een oorkonde van 4 november oorkonden mannen van Zeeland dat Dirk van der Does Baljuw van Rijnland aan Philips Van Cats, zijn neef 3 gemeten en 156 roeden overdraagt gelegen in Oud en Nieuw

5. 2. 2. 1. 1. 1. 1 **Anthonis Willemszn Van Cats.** (1540 of 1549 –na 1587) zoon van Willem Van Cats en Sandelin van Herenthout. getrouwd met **Maria van de Coulster.** . hun zoon was 5. 2. 2. 1. 1. 1. 1. a **Theophilus Van Cats** en nog. een zoon. 5. 2. 2. 1. 1. 1. 1. b **Anthonius Van Cats**
Heerlijkheden: ;Heer van Bruelis en eigenaar van het kasteel. Hij wordt ook vermeldt al Heer van Bruinisse. Archief 1387-1902 ZA. Na een langdurig proces inzake de erfenis van Maria. werden de Catsen Heer van Coulster,
Functies: Raadsheer aan het Hof van Holland 1549-1554,. Deken van de St Jorisschutterij te Den Haag. Licentiaat in de rechten Meester Macht en Rekenschap pg 389. Hij wordt in 1587 vermeldt als doelmeester in het Archief Gildehuis, hierin wordt ook vermeldt dat hij Schepenen is van Den Haag. Anthonis Van Cats doelmeester van schutterij Sint Joris te Den Haag. 1581-1587 GA Den Haag nr 269. Er is een Rekening van Gerard van Cobergen en Anthonis Van Cats als doelmeesters St Joris conferie te Den Haag. Invnr 822 GA Den Haag.
In het Koninklijk Huisarchief Archief Brieven Willem van Oranje berust een akte van Willem van Oranje waarin Anthonius wordt genoemd als rentmeester van de exploiten van het Hof van Holland. In de brief van 17 april 1584 wordt hij benoemd als Rentmeester bij het Hof van Holland ipv Jacob van Leeuwen. Brief nr. 11831. . (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 2. 2. 1. 1. 1. 1. b Anthonis Anthoniszn Van Cats (vermeldt tussen 1601-1605)

Functies: Schout van Den Haag, in 1601 en vermeld als Schepen van Den Haag in 1601 en. idem in 1605 GA Den Haag inv. nr 421.

5. 2. 2. 1. 1. 1. 1 a Joris Theophilus Van Cats. (1590-1655 den Haag) Zoon van Anthonis en Maria van der Coulster Joris Theophelius. was getrouwd in 1618 met. **Deliana van Brederode. Barones van Wesenberg, Vrouwe van Guntersteyn en Stouterberg.** (1600-1637) Zij was enigste dochter van Reinoud Bastaard van Brederode(1567-1633) en Geertruide van Oldenbarneveldt (1601-). . Reinoud was Heer van Veenhuizen, Oosthuizen en Spanbroek en Voorzitter van de Hoge Raad (1602-1618). Hij was betrokken bij de wapenstilstand tussen Zweden en Rusland in 1615, en werd hier voor beloond door de Koning van Zweden die hem benoemde tot Baron van Wezemberg. . Zij was de kleindochter van Johan van Oldebarneveldt (via zijn dochter Adriana Geeruida) en Maria van Utrecht. Kinderen 5. 2. 2. 1. 1. 1. 1. a, a **Willem Van Cats.** en twee dochters **Catharina Maria** 5. 2. 2. 1. 1. 1. 1. a, b, en **Anna** 5. 2. 2. 1. 1. 1. 1. a, c, **Geertruid** 5. 2. 2. 1. 1. 1. 1. a, d. Daarna huwde Theophilus in 1632. met. **Maria de Bye** (Bije) (1610- dr van dr van George de Bije thesaurier genraal der Nederlanden en Maria van Almonde. , hieruit. een zoon. 5. 2. 2. 1. 1. 1. 1. a, e **George** (1632). Bron het geslacht van Brederode.

1621 Joris Theophilus Amadee (Amadee is grieks voor Theophilus) Student rechten. te Angers en Orleans (1615)

Heerlijkheden.: Ambachtsheer Van Cats (zoals vermeldt in de notulen van de vergadering van de Ambachtsheren Van Cats in 1628), Heer van Maelstede, Simonspolder, Bruelis, Ruyven, Heiloo, Oesdom, Coulster, Veenhuyzen, Spanbroek, Oosthuyzen, en Oostduin en Gunstersteyn, Baanderheer van Wesenberg in Zweden. (Wezemberg ligt nu in Estland). Theophilus Van Cats wordt in 1638 beleent met de heerlijkheid Ruyven, in 1654 gaat dit over op Anna Van Cats. Vervolgens in 1658 op willem van Wassenaar. Archief van Wassenaar inv nr 1175-1177.

Anthonis Van Cats zijn vader die in 1573 was overleden maar zijn zoon Theofhlius Van Cats nam de aanspraak over op de heerlijkheden Heiloo en Coulster, er diende een geschil bij het Hof en deze wees de heerlijkheden toe aan Theophlius Van Cats. Kats deel Deel IV pg 31. Theophilus woonde bij de aanvaarding van de heerlijkheid in Den haag en wilde er een zomerverblijf van maken. Hij liet het opknappen. In 1706 werd het kasteel als volgt beschreven het was een lusthof met een grote vierkante vijver, met een beplante laan en een niet zo groot vierkante huis met rode pannen. . Idem pg 34

Functies: Hoogheemraad van Schieland, President van de Hoge Raad van Holland.

Kapitein ter zee (1621), bij de Admiraliteit van Amsterdam onder Maarten Tromp, Commandeur (1640)

Schout-bij-Nacht (1647), vice-admiraal (1652) tijdens de 1 e zeeoorlog met Engeland.

In 1622 was hij de commedant van een expeditie olv Pijnacker naar Marokko. In 1617, 1619 en 1623 onderhandelde hij namens de Staten Generaal met de Algerijnse roofstaat Vlootvoogd,)In 1630 en 1631 maakte hij twee reizen als commedant naar Rusland. In 1631 trad hij, samen met Kapitein Vink, succesvol op tegen de Duinkerker kapers. In 1636-1638 was hij commedant van de "Zutphen" bij de blokkade van Duinkerken In 1639 onderscheidde hij zich als commedant van een eskader in de. Slag of the Downs (Duins). In 1641-1643 was hij opperbevelhebber van een nieuwe blokkade van Duinkerken. Hij was schout-bij-nacht op de expeditie van Witte de With in de Sont (1645).), commedant van de blokkadevloot voor Duinkerken in 1646. In 1651-1652 was hij de vlootcommedant van een eskader (5 schepen) in de Middellandse zee. Nadat hij een zekere overwinning had laten lopen bij Livorno tegen de Engelse admiraal Appelton, werd hij vervangen door Jan van Galen. . Dit was tijdens een tocht van een Nederlands eskader door de Middellandse Zee (1651-1653). Overigens lopen de meningen hierover onder historici uiteen. Dr J Elias Schetsen uit het zeewezen in BVGO. pg 224

Hij werd in 1651 aangewezen om Maarten Harpertz Tromp te vervangen als bevelhebber van het bovengenoemde eskader in de Middellandse zee, maar werd na het uitbreken van de 1^e engelse zeeoorlog (1652)afgelost door vermelde Johan van Galen. Dezelfde die in 1619 onder Commandeur Joris Van Cats. gewond raakte tijdens de gevechten met de Barbarijnse piraten. Bron Joris Van Cats P Janssen. Er is een artikel hierover geschreven in het Marineblad 1923 door J. M. Warnick. (berust in het Nederlandse Scheepvaartmuseum Amsterdam B 1-0305 getiteld Een Nederlands eskader in de Middellandse Zee 1651-1653. . en in 1849 door G. J. Beeldsnijder van Voskuil "Joris Van Cats vice admiraal voor Duinkerke" in Leuwig nr 5 Pg. 77-80.

Van het eskader waar hij deel als commedant (vice-admiraal van de admiraliteit van Amsterdam) nam van een eskader van de vloot die uitzeilde van de rede van Vlieree (Vlieland) (47 schepen)olv admiraal Witte de With om 300 koopvaardij schepen te begeleiden naar de Sont in Denemarken. , en waar hij tevens commedant van het schip Huis van Nassau is een schilderij. Namelijk van het uitzeilen van deze vloot. door Willem van de Velde de oude, een van de bekende zeeschilders in 1645. Daarop ook het schip van Joris Van Cats. Het hangt in het Stedelijk Museum de Lakenhal te Leiden.

De namen van de schepen waarvan Van Cats commedant was, waren in 1627-1629 de Zeeland (39 stukken 105 man), 1636-1637 de Zutphen (26 stukken, 110 man plus 20 soldaten), 1639 de Zutphen (28 stukken, 110 man,) 1645 Huis van Nassau 36 stukken, 130 man, 1652 de Jaarsveld (44 stukken 150 man). Hij was betrokken bij de Zeeslag bij Kentisch Knoch in 1645 olv van Witte de With. In 1647 maakte hij zijn testament die berust in GA Rotterdam in nr 23 Archief Huis Marquette inv nr. 1417 daarin een notarieel afschrift. In het archief Vaderlands fonds van lands zeevaart nr 949 bevindt zich de brieven van Luitenant Admiraal Maarten Harpenzn Tromp aan schout bij Nacht Joris Van Cats, van 13 augustus 1642 tot en met 21 februari 1645. Inv. nr 635.

1651 8 juni Lijst van edelen van Zeeland met daarin het verzoek om de volgende edelen toe te laten tot de staten aan de prins van Oranje. Het betreft een uitbereiding van de lijst van 1625. o. a.

Theophilius Van Cats Heer van Heiloo zoon van Willem Van Cats en Catharina van Sandelin van Herenthout. Hij huwde in 1618 met Delinia van Brederode na haar dood met Maria de Bye.

Philbert Van Cats Heer van Bruelis zoon van Verus Van Cats en Geertuude van Duvenvoorde Hij huwde met Anna van Brederode

Charles de Peeters dict Cats Heer van Yerseke Commandeur van IJzendijke

Aernout van Tuyll van Serooskerke Heer van Soelekerke. is de derde zoon van Jan van TvS en Louisa Zegers van Wassenhoven en namens hem ook voor

Adriaan van Tuyl van Serooskerke Heer van Welland en Kattendijke zoon van Hendrik (die overleed in 1658), hij was de broer van Aernout van Tuyll van Serooskerke Commandeur van Philippine en Josina van Swieten. Bron Nagtglas Zel II pg 184.

Leenbezit: In 1611 koopt hij (Joris) het kasteel Guntersteyn nabij Breukelen, daarmee kwam een lid van het geslacht Cats na 300 jaar weer op het kasteel wonen. Guntersteyn werd ook bewoond door zijn zoon Willem, en zijn dochters Catharina Maria en Anna. Zij verkoopt het huis in 1653 aan Agnes van Bijler, die gehuwd was met Engelen Ploos van Amstel. Zijn zoon Willem gaat er in 1619 in wonen. .

1623. In het kohier van het hoofdgeld over de dorpen van Rijnland Huis te Noordwijk alhier van Heer Van Cats en Jkvr Deliana van Brederode met haar dochter Catharine Van Cats, met twee bedienden uit Utrecht

en zes dienstboden. Bron Kohier hoofdgeld Rijnland door J Glasbergen.

Hij wordt in het RHCD Archief van Delft vermeldt in een akte uit 1648 waarin hij als Theophilus Van Cats aan Claes Commerzn van der Marcq, burger van Delft, 6 morgen 3 kond land in Plaspoel onder Rijsburg overdraagt. Inv, nr 4 158-1. K

Theophilus Van Cats de tweede zoon van Willem Van Cats en Catharina Sandelin van Herenthout was oa eigenaar van een hoeve land van 116 gemet in ambacht Cats. Welten Pioniers pg 14.

13 mei 1622 Theophilus Van Cats verwierf het ambacht Heiloo en Oesdom na het overlijden van zijn vader Willem Van Cats Heer van kapelle en Bieselinge. Deze had het op 14 augustus 1607 verworven als leenvolger van het Huis Coulster na de dood van zijn nicht Hendrika van Woerden van Vliet zijn nicht.

1624 12 oktober Marie van Utrecht, weduwe van Johan van Oldebarnevelt, Anna van Bruntwijck, weduwe van Reinier van Oldebarnevelt, Reinout van Brederode, Vrijheer van Wesenberg, Heer van Veenhuizen, Spanbroek, President van de Hoge raad van Holland, Cornelis van der Mijle, ridder Heer van Oud Alblas en Dubbeldam, Theophilus Van Cats Heer Van Cats, Heilo, Oesdom, Coulster verkopen aan Mr Gerard Beid fiscaal generaal. Admiraliteit Amsterdam 1 hofstede en berg aan de Putse dijk plus 45 gemet en een boomgaard met een hofstede in Nieuw Putten plus 4 gemet. Archief Herkingen Streekarchief Putte Voorne T Nr 0. 34.

1624 16 december Theofelius Van Cats Heer Van Cats, Heiloo, Oesdom, Gunstersteyn, Coulster, wordt beleend met een erf genaamd Emmelaar met toebehoren als een akker genaamd de Winkel en een akker genaamd Kalveen via Maria van Oldenbarnevelt Vrouwe van der Mijl, gehuwd met Cornelis van der Mijle Heer van der Mijl, Bakkum, Dubbeldam, Alblas na de dood van haar vader Mr Johan van Oldebarneveld. Raad en advocaat van Holland, die het had verworven op 12 mei 1591 na overdracht door Wouter van Bylar. Kort lenen St Paulus nr 21. OvG 2011

1637 Theofilius wordt ook vermeldt in het Rijks Archief van Utrecht (t. nr 29-40, archief Heerlijkheid Stoutenburg inv nr 79) als hij Groot en Klein Stoutenburg verkoopt aan Jacob de Bije in 1637. Bij deze verkoop wordt gemeldt dat daarvoor de Staten van Utrecht het in 1594 had verkocht aan Johan van Oldebarneveldt. Ook is daarin te vinden dat de Staten van Utrecht de Heerlijkheid Stoutenburg in 1615 beleende aan Johan van Oldebarneveldt, daarna aan Jacob de Bije vader van Maria de Bije, na de dood van Deliana van Brederode, echtgenoot van Theophilus Van Cats in 1637.

1638 Theophilus Van Cats verkoopt de goederen die hij in leen heeft van het kapittel St Marie Utrecht en al zijn tienden op Schouwen die hij geerfd had van zijn vader Willem Van Cats aan jhr Hendrik van Tuyl van Serooskerke. Archief RK Kapittel St Marie Utrecht UA nr 1853.

1643 Theophilus Van Cats Heer Van Cats verwierf de Heerlijkheden Heyloo en Oesdom, in dat jaar restaureerde hij het vervallen Huis van Coulster tot een Somerlustplaetse, niet verre van Heyloos kerk. Octroy van de combinatie van Heyloo en Oesdom. In De Wintersteijn 2001.

Joris Theophilus. koopt in 1628 het landgoed Meer en Bos te Den Haag In de schouch" van Adriaan Maartenzn van der Voort. Hij zelf verkoopt het landgoed weer aan Adriaan van der Mijle, Heer van de Mijle in 1644. Ook verkoopt hij in 1648 aan Claes Corneluszn van der Marcq Burgemeester van Delft het landgoed Plaspoel te Rijswijk. Vervolgens koopt hij in 1648(of 1643) het landgoed en Huis Coulster om deze weer geheel in oude luister te herstellen. Het heeft het tot een zomerlust gemaakt

Varia: Theophilus voerde in 1630 het wapen Van Cats twee golvende dwarsbalken en drie ruiten Musschaert in twee golvende dwarsbalken in Zeeuwse wapen NV pg 148, Zijn zegel is afgebeeld in de Ze II III nr. 777. e

Een schilderij van Joris is geschilderd in 1621 als schout bij nacht. en zijn familiewapens, Rijkmuseum. Moens Iconig Bat I vermeldt dat de schiolder J van Ravesteyn was nr 1507 pg 172. Ook is er een schilderij van zijn schip" Huis van Nassau" (36 stukken 130 opvarenden vallend onder de. admiraliteit A, Dam) bij het verzamelen van deze vloot op de rede, getiteld "Het uitvaren van de Hollandse vloot (47 oorlogschepen in 6 eskaders olv Witte de With (ook zijn schip staat erop "de Brederode", voeren in 1645 uit naar de Sont in Denemarken om 300 koopvaardij schepen te begeleiden. Schilderij is van Willem van der Velde de Oude ong. 1650. Ook Stedelijk Museum de Lakehal.

Bijzonder is dat H W Leenders in zijn artikel In den Beginne meldt dat Johan van Oldebarnevelt met name goederen kocht in de polders van Dinteloord en Noord-Beveland. Pg 3.

Reinoud bastaard van Brederode zijn tweede vrouw was Maria den Duyn (x1603) die in 1612 overleed, zijn derde vrouw in 1612 was Anna van Lynden (zij overleed in 1624), hun dochter Anna. huwde in

1627 met Philibert Veruszn Van Cats, zijn vierde vrouw was Petronella van Hinjosa in 1630. (bron Worldroots. com.) Als bijzonderheid kan vermeldt worden dat hij aan de kerk (die van 1573) van Heijloo de kroonluchters en wapenschilden schonk. Bron wittekerkheiloo. nl.

Theophilus komt ook voor in de brieven van en aan Johan van Oldebarnevelt 3 dln onder 66 en 323. . . De huwelijksvoorwaarden van Theophilus Van Cats en Delina van Brederode zijn opgenomen in Archief van Wassenaar nr 965. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 2. 2. 1. 1. 1. 1. a, a. Jhr **Willem Theofeliuszn Van Cats (ter Coulster)** (-1635), zoon van Theophilus en Deliana van Brederode. Gehuwd met **NN** hieruit een zoon a. a. a **Willem** en twee dr **NN** is begraven in de kapel Van Cats te Den Haag. Kleinzoon van Reynout van Bredrode (-1533). Deliana was de dochter van Adriana van Oldenbarneveldt. Heerlijkheden: Heer Van Cats, Coulster, Heiloo, Oesdom (1607-1622), Ruyven, Spanbroek, Spierdijk. (1633), Guntersteyn. Woonde sinds 1619 op kasteel Guntersteyn. Reynout overleed in 1633 en bij testament van Reynout (8 januari 1633) verkreeg zijn kleinzoon de heerlijkheid Spanbroek.

Leenbezit en Renten: 1609 Overzicht van de eigenaars van Huizen te Stavenisse Jhr Willem Van Cats een hoeve met twee schouwen.

Hij bewoonde vanaf 1619 het kasteel Guntersteyn, die hij in eigendom had gekregen van zijn vader. Hij gaf het op zijn beurt weer door aan zijn dochters Catharina en Anna Van Cats.

In 1635 bij het overlijden van Willem ging de heerlijkheid Spanbroek naar de zuster van Willem Catharina Maria Van Cats gehuwd in 1642 met jhr Albert van Raephorst van Guntersteyn. Na het overlijden van Catharina ging het kasteel. naar haar zuster Anna.

1633 Reinout van Brederode overleed dat jaar en vermaakt bij testament de Heerlijkheid Spanbroek aan zijn kleinzoon Jhr Willem Van Cats zoon van Theophilus Van Cats, Heer Van Cats, Coulster, Heiloo, Oesdom en Ruyven en van Deliana van Brederode (haar moeder was Adriana van Oldebarnevelt echtgenote van Johan, Willem Van Cats overleed in 1635 en toen ging zijn rechten over naar zjn zuster Catharina Maria Van Cats ambachtswrouwe van Spanbroek zij was in 1642 gehuwd met Jhr Albert van Raephorst van Guntersteyn Heer van Spanbroek (dat na de dood van zijn vrouw) enige voorrechten van rechtspraak alhier plus bij. zijn huldeging 2 bruine ruinpaarden,. Tot aan 1644 overleed Catharina en ging het over naar Anna Van Cats ambachtswrouwe van Spanbroek zij was gehuwd met Jhr Pieter van Wassenaar Heer van Starrenburg en Ruyven. Sinds 1655 Heer van Spanbroek. Anna overleed in 1655.

Willem. zijn dochters Catharina Maria en Anna. Bewonen Guntersteyn Anna. verkoopt het huis in 1653 aan Agnes van Bijler, die gehuwd was Engelen Ploos van Amstel.

Varia: 1611 Willem Van Cats, Heer van Kats. Het is deze Willem die in 1615 namens de zeeuwse edelen samen met Philibert van Tuyll van Serooskerke, Philips van Borsele, en Nicolaas van Boschuizen een verzoek indiende om toegelaten te worden tot de staten. Maurits blokkeert dat. (mede omdat zij zich verzetten tegen de positie van Maurits als eerset edele in Zeeland)n Het conflict werd in 1618 geregeld tijdens een onderhandeling tussen Hendrik van Tuyll van Serooskerke en Maurits. Maurits kreeg niet het recht 1^e edele te zijn of daartoe een vervanger aan te wijzen. Met dien verstande dat altijd de Markies van Veere en Vlissingen de eerste edele zou zijn. In 1624 lukt hem dat wel. !

(lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 2. 2. 1. 1. 1. 1. 1. a a a **Willem Cabbillas Theopelius Van Cats**, getrouwd met **Anna van Berchem** Zij kregen in 1655 een zoon 5. 2. 2. 1. 1. 1. 1. 1. a a a a **J. A. Van Cats**, Heer van Coulster, gedoopt te Den Haag en de, tweede zoon van Willem Cabbillas Theophilus Van Cats,. Heer van Coulster. (ik vermoed dat dit de Johan Arend Van Cats is, wiens kindskinderen later als erfgenaam van Johan Maurits Van Cats optreden Zie aldaar GW) (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 2. 2. 1. 1. 1. 1. 1. a, b. **Catharina Maria Theofeliusdr. Maria Van Cats (ter Coulster)** 1620-1649) en. Deliana van Brederode). Zij was in 1642 gehuwd met **Albrecht Hendrikzn van Raephorst**, 1611-1648. . Hij was de zoon van Henderik van Raephorst, ridder en Cornelia van den Eynde. Het testament van Catharina berust in Archief van Wassenaar nr 966. Zij is begraven in de kapel Jacobijnen Van Cats in de kloosterkerk. te Den Haag.

Heerlijkheden: Vrouwe van Spanbroek en Heer van Spanbroek en Gunthersteyn. Zij heeft ook nog het

kasteel Guntersteyn bewoont. van der Baan W, Dijk pg. 545.

Functies: gecommiteerde te administratie van Amsterdam (1645)

Leenbezit en Renten: In 1635 bij het overlijden van Willem ging de heerlijkheid Spanbroek naar de zuster van Willem Catharina Maria Van Cats gehuwd in 1642 met jhr Albert van Raephorst van Guntersteyn
Varia: Ferwerda II II meldt dat hij de laatste van zijn geslacht is en begraven is te Wassenaar. Archief Heerlijkheid Heren van Spanbroek tot Spierdijk (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 2. 2. 1. 1. 1. 1. a, c. **Anna Theophiliusdr Van Cats (1625 den haag -5 februari 1656 leiden)**

Anna Van Cats gehuwd in 1647 met **jhr Pieter van Wassenaar van Starrenburg** (1626-1668 leiden) zoon van Johan van Duvendoerde van Wassenaar en Clara de Hinojosa. Pieter huwde vervolgens in 1661 met **Anna van Aerssen van Wernhout** 1642-1722. Zij was de dr van Cornelus van Aerssen van Wernhout (1600-1651 breda) en Joanne Jacobsdr Cats (1610-1649 breda) Archief Anna van Buren nr 177. Over Pieter wordt nog vermeldt dat hij van Wassenaar Veur heette Bron Stamboom Boden. Uit het eerste huwelijk. twee zonen gekomen a **Willem van Wassenaar** en b **Theophilus van Wassenaar** (1650).

Archief Wassenaar Geslacht van Wassenaar Starrenburg

Heerlijkheden: Heer van Starrenburg, Ruyven, en Hasselo Vrouwe van Spanbroek. Vrouwe van Gunstersteyn. Katseel untersteyn werd ook bewoond door haar broer Willem, en haar zuster Catharina Maria en vervolgens Anna. Zij verkoopt het huis in 1653 aan Agnes van Bijler, die gehuwd was met Engelen Ploos van Amstel. Theophilus Van Cats wordt in 1638 beleent met de heerlijkheid Ruyven, in 1654 gaat dit over op Anna Van Cats. Vervolgens in 1658 op Willem van Wassenaar. Archief van Wassenaar inv nr 1175-1177.

Functies: Hij was militair (1645), en hoogheemraad van Delfland (1655 kolonel van de Hollandse garde, gouverneur van Willemstad, Commandeur van de Duitse Orde, Baljuw van Utrecht, Hoogheemraad van Delfland. .

Leenbezit In 1656 (5 februari) overleed Anna en bij haar testament ging de heerlijkheid Spanbroek over naar haar zoon Jhr Willem van Wassenaar en op 8 maart 1658 naar Theophilus van Wassenaar (waarschijnlijk na het overlijden van zijn broer). Hij was de laatste eigenaar. Archief Heerlijkheid Spanbroek en Spierdijk. RA NH nr 2. 110. . Willem kreeg de tienden van de vicarie Dordrecht C Hoek meldt dat op 10 oktober 1646 Pieter van Wassenaar kapitein comp voetknechten na de dood van zijn vader Johan van Wassenaar Heer van Duvendoerde, Voorschoten, Veur en Starrenburg, Voorschoten verwierf. terwijl hij aan zijn tweede zoon uit zijn huwelijk met Clara de Hinojosa Veur vermaakte. Aan zijn jongste zoon Pieter van Wassenaar Starrenburg vermaakte.

Varia: Van het eerste huwelijk zijn de voorwaarden aanwezig Archief Wassenaar nr 913. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

a, Willem Baron van Wassenaar van Starrenburg 1649-1723. . 1713-1764.

Functies: , Raad van de Grote raad te Mechelen, President van de ridderschap van Holland, Curator van de Universteit van Leiden, Hoogheemraad van Schieland, stadhouder der lenen van Holland, Gezant te Frankrijk Ambassadeur te Portugal. en Grootzegelbewaarder (1720). Raad admiraliteit van der maze. Hij zal zijn broer naar Portugal meegenomen hebben. Hij huwde in 1668 met **Josina van der Does. (van Noordwijk)** (1648 noordwijk-1677) Later wordt hij nog abt van abdij Rijnsburg. Ferwerda. Heren van Holland Onderzoek Heerlijkheden. Bron Adelboek 1923. Archief van Wassenaar nr 1098.

Willem en Josina hadden drie kinderen a, **Pieter van Wassenaar van Starrenburg** (1671-). Heer van Starrenburg en Ruyven, Hoogheemraad van Schieland, ridder. Baljuw van Den haag, Curator van de Univeroverzichtit van Leiden 1714, meesterknaap 1716, luitenant houtvester 1718, grootzegelbewaarder stadhouder lenen van Holland 1720. Raad van de Grote raad te Mechelen, President van de ridderschap van Holland, . Ambassadeur te Portugal (Hij zal zijn broer naar Portugal meegenomen hebben) Later wordt hij nog abt van abdij Rijnsburg. (Een bijzonder man GW). O Schutte Rep ambassadeurs. nr 252 pg 294

b, Jean Theophilus van Wassenaar van Starrenburg (1672-1711 Hij bleef ongehuwd. en was hoogheemraad van Schieland 1708. (verbleef ongehuwd) in Portugal en

c, **Willem Lodewijk Baron van Wassenaar van Starrenburg** (1675-1720). Deze was in 1707 gehuwd met **Maria Cornelia van Aerssen** (1691).

Heerlijkheden: Heer van Ruyven, Starreburg, Maasland en Maassluis 1723. Er was een Huis Starrenburg in Overschie. (Rotterdam) vermeldt in 1584 Archief van Wassenaar nr 1098.

Functies: Kapitein ter zee 1707, Raad admiraliteit Rotterdam 1668, hoofdingeland Delfland en Schieland, Willem. wordt vermeldt als. Kapitein ter Zee bij de admiraliteit van der Maze. Commedant van het schip de Veluwe met 64 stukken nam deel aan. de zeeslag bij Vigo 1702. Uit bronnen gelicht Smit 65 jaar pg 352 Archief Wassenaar inv nr 903 en 906 O Schutte Rep ambassadeurs. Nr 304 pg 397

Varia: In archief Wassenaar nr 1098 Hierin ook alle wapens van Willem van Wassenaar en Josina van der Does. . (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 2. 2. 1. 1. 1. 1. a, d. **Geertruid Theofelliusdr Van Cats (ter Coulster)** waarschijnlijk jong gestorven.

5. 2. 2. 1. 1. 1. 1. a, e. **George George Theophiliuszn Van Cats. ter Coulster** (1632-1696). zoon van Theophilus. Van Cats en Maria de Bye. Hij huwde op 10 november 1652 te Den Haag. met **Justina van Nassau (1635-of 1676-1721)** . Zij was de dochter van Maurits van Nassau (1603-1638) Heer van Grimhuizen. en Maria van Aerssen van Sommelsdijk. Justina was de kleindochter van Justinus van Nassau (1559-1631) het enige buitenechtelijke kind van Willem van Oranje dat door hem is erkend en waar hij zich persoonlijk heeft bemoeid met de opvoeding. .

Hieruit een zoon 5. 2. 2. 1. 1. 1. . a, e, a **Willem Maurits Van Cats ter Coulster** 1670-) Ook vier dochters

5. 2. 2. 1. 1. 1. a, e, b **Louise Hedwig** 5. 2. 2. 1. 1. 1. a, e, c **Marie Pieternelle**, 5. 2. 2. 1. 1. 1. a, e, d **Anne Willemine Adriane**, 5. 2. 2. 1. 1. 1. a, e, e **Justine Theophiline, Van Cats**. . Wellicht nog een zoon 5.

2. 2. 1. 1. 1. a, e, f **Jacob Willem**. Bron Wikipedia George Van Cats. Lit Mr J Belonje Ter Coulster 1946. wwwwtercoulster.

De dochters worden daarna niet meer vermeldt dus waarschijnlijk al jong overleden.

Heerlijkheden: Heer Van Cats, Coulster, Heyloo, Oostdom, (1622-1656) Schagen, Bersingerhorn, Coehoorn, Bornhorn. 1656-1676 Hij was Heer van Schagen 1658-1687 en bewoonde kasteel Ter Coulster in Heiloo en kasteel Schagen in Schagen. Heerlijkheid Schagen Schagerkogge en Nedorperkogge. incl slot door koop in 1658 Functies: bewaarder van het grootzegel van Holland en West-Friesland, Hoogheemraad van Schieland. (1670)

Leenbezit en renten: kocht in 1658 het slot en heerlijkheid Schagen, Schagerkogge en Nedorperkogge. voor 263. 000 gulden via Mr Pieter de Salneghe van Willem van Beieren van Schagen. . Hij liet het kasteel ingrijpend verbouwen. De aankoop vond plaats op 14 februari 1658. Hij verkoopt het kasteel en de heerlijkheid in 1676 aan Floris Karel van Beieren van Schagen, Graaf van Warfuse, dan voor 170. 000 gulden. H. Lambooy ea. Heerlijk Schagen pg119-121,

In het RA Noord-Holland berust een opgave van het landbezit van George Van Cats, na zijn overlijden, het betreft Sapperwerf, Veenhuizen en Bergmeer

1696 idem ambacht Yerseke Adriaan Janzn van Wissenkerke bijna 19 gemeten en George Van Cats Heer van Coulster bijna 4 gemeten. Smallegange Deel I pg 721.

Hij is in bezit van een vicarie van Coulster op het altaar St Apollonia in de Grote Kerk van Dordrecht Gesticht in 1510 door Beatrijs van Coulster 1510-1677 Genealogie K jansen. Er is een acte van bevestiging van George Van Cats voor zijn zoon Willem maurits Van Cats voor de staten van holland Archief van Wassenaar nr 1051. en 1052.

Ook vermeldt het GA Delft een transactie waarin hij land verkoopt gelegen in Oud Beyerlant aan Jacob de Bije. (verwant van Maria de Bye)

In de notulen van de AHK (Ambachts Heren kats) van 1688 wordt. George Van Cats, heer van Kats (neef van Petrus) als ambachtsheer vermeldt, In 1688 evenzo Jhr. Petrus Van Cats, Heer van Kats, Heer van Veenhuyzen. Zijn neef Willem Maurits werd in 1697 als AHK genoemd, vervolgens werd diens neef Joris Van Cats, Heer van Coulster als AHK genoemd en zijn broer JWM Van Cats in 1773, zijn zoon Jhr W Van Cats in 1776 en diens neef J. Z Bergeon in 1787. (zie ook aldaar)

Varia: Het is bekend dat ook Prins Willem III in het kasteel kwam logeren. Samen met. Johanna van Nassau in 1652. .

Zijn wapen komt voor in 1670 in het GA Gouda, daarin wordt hij vermeld als Heer van Coulster George Van Cats kwam door leningen in zware schulden terecht die hem noopte het kasteel Schagen te verkopen. Zo komt hij ook voor in 1672 als hij een schuldbekentenis schrift aan Philips Doublet. Heer van Groenevelt van 26.000 gulden. .

Bijzonder is om te vermelden dat George Van Cats op verzoek van het geslacht van Foreest documenten beschikbaar stelde over zijn voorgangers ; de Heren van Schagen en hun voorgangers. De stamlijst die hij beschikbaar stelde was, na later bleek, door hem zelf opgesteld. Bron het oude geslacht van Foreest pg. 17. .

Justinus was de bastaardzoon van Willem van Oranje en zijn minares Eva Elinx. na zijn eerste huwelijk. Willem van Oranje erkende hem en voedde hem op samen met zijn andere kinderen. Justinus kreeg hoge functies zoals Luit kolonel (1583) en luit admiraal van Zeeland in 1585 en was bevelhebber van twee galjoens tijdens de zeeslag met de spaanse armada. Dan was hij van 1601-1625 gouverneur van Breda. Hij was het die na en belegering van 11 maanden Breda moest overgeven aan generaal Ambrogia Spinola. Het beroemde schilderij van Velasquez " De overgave van Breda ". (waarin hij de sleutels overhandigd aan Spinola.)Hij mocht naar Leiden vertrekken. Zijn andere kinderen met zijn vrouw Anna baronesse van Merode 1567-1634 (gehuwd in 1597) naast Willem Maurits waren. Louise Henriette van Nassau 1604-1645 en Philips van Nassau 1605-1672. Willem Maurits had naast Justina nog een dr Anna van Nassau 1638-1721 die huwde met Willem Adriaan Graaf van Horn en Batenburg (dit lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 2. 2. 1. 1. 1. . a, e, a **Jhr Willem Maurits Van Cats ter Coulster** ridder (1670-19 december 1743 of 1745) Zoon van George Van Cats en Justina van Nassau). Hij huwde op 5 maart in 1719 te Den Haag (Scheveningen) met **Catharina Baronesse van der Noot (1699-1727)**. Vrouwe van Hoogwoud en Aartswoude (30 mei 1699 den Haag-29 september 1727 den Haag) dr van Lamoraal Baron van der Noot en Maria Cornelia Barones van den Boetzelaer 1633-1714. DBNL. . Willem Maurits Van Cats en Catharina van der Noot hadden een dochter a **Louise Hedwig Van Cats** 1757 zij was ongehuwd Een andere bron meldt. dat het paar. kinderloos bleef.

Zoon Willem Maurits was de kleinzoon van Theophilus die een zaak was begonnen inzake de eigendommen van ter Coulster etc,. In 1622 was het geslacht Van Cats na langdurige procedures in bezit gekomen van Ter Coulster te Heiloo. Willem erft dit bezit van zijn vader George.

Heerlijkheden:Heer van Heyloo, Oesdom, Coulster(1693-1743)Vrijheer van Hoogwoude, Eerstwoude, en Veenhuizen. (1693-1743), Heer van Kats, Heer van Kapelle en Biezelinghe, Heer Van Cats, Heer van Vaucolt,, Oosthuizen,, Maasland, Maassluis, Hoog-en Aartswoud via zijn vrouw Catharina Zweeds Rijksbarones van der Noort, Vrouwe van Hoog- en Aartswoud.

Hij bewoonde Kasteel ter Coulster Na zijn pensionering ging hij op dit goed tot aan zijn overlijden wonen. Het kasteel ter Coulster telde 25 kamers. Het kasteel was zijn verblijfplaats. evenzo een huis te Den Haag na zijn kinderloos overlijden schonk hij in 1745 het slot aan een ver familielid Jhr Jacob Van Cats Raad en schepen van Alkmaar en sindsdien Vrijheer van Veenhuizen, Heer van Heyloo, Oesdom en ter Coulster.

Willem Maurits was de laatste mannelijke oir, en droeg over op een naamgenoot Van Cats, nl. Jacob Van Cats een Haags ambtenarengeslacht ! (Over deze lezing wordt sterk getwijfeld. we komen bij Jacob Van Cats en Z Bergeon hier op terug GW)In 1788 kwam het aan Mr Francois Bergeon en die liet grote delen slopen. In 1788 kwam het aan Heer Louis Anton van Oyen. Deze liet een nieuw huis bouwen en liet op de resten van het slot een arbeidersowning inrichten. De volgende eigenaar daniel Carel de Drieu liet dit weer afbreken het nieuwe houten huis in 1801 en liet er een nieuw Huis bouwen genaamd Marienstein. ten noorden van Heyloo idem pg 35.

1692 Willem Maurits Van Cats, Heer van Kats, Heer van Coulster (ook genoemd in 1697)

Neef van J. P. . Ook genoemd in 1688 als erfgenaam van Pieter en Philibert Van Cats, Wordt Heer van Bruelis, Kapelle en Biezelinghe. Hij verkoopt het kasteel Bruelis in 1704 aan C. de Jonge van Ellemet.

Functies:. militair ritmeester; Hoogheemraad van Schieland 1730, ambassadeur in Spanje (1718-1722) aan het Hof van Filips V,. Ook was hij in 1716 gecommiteerde Generaliteit Rekenkamer 1716-1719.

Luitenant Kolonel in Staatse dienst, Lid van het ridderschap van Holland en Zeeland, Historici nl. Rep

Leenbezit en Renten: Willem Maurits Van Cats was samen met Willem van Wassenaar eigenaar van de heerlijkheden Maasland en Maassluis in 1693 als opvolgers van Elisabeth van Brederode van Wassenaar

1670. Zij werden toen ook beleend met de visserij in de grote vaart in Maasland door hofstede. Hontshol. Nr 1153 In 1712 werd Willem van Wassenaar de eigenaar. Archief van Wassenaar inv nr 1138-1140. Daarvoor was blijkbaar Pieter Van Cats Heer omdat hij in 1677 een afkeuring stuurde inzake de aanstelling van Johan van Akker als schout van maasland idem nr 1150.

In de notulen van de AHK (Ambachts Heren kats) van 1688 wordt. George Van Cats, heer van Kats (neef van Petrus) als ambachtsheer vermeldt, In 1688 evenzo Jhr. Petrus Van Cats, Heer van Kats, Heer van Veenhuizen. Zijn neef Willem Maurits werd in 1697 als AHK genoemd, vervolgens werd diens neef Joris Van Cats, Heer van Coulster als AHK genoemd en zijn broer JWM Van Cats in 1773, zijn zoon Jhr W Van Cats in 1776 en diens neef J. Z Bergeon in 1787. (zie ook aldaar) 1725 Notulen 3 september In 1725 op de vergadering AHK Willem Maurits N Van Cats en George van Geere Van Cats zijn aanwezig zo is Maurits zijn handtekening ook aanwezig. Archief AHK. ZA

Op 20 Mei 1704 pacht Jan Jacobz Opdam van Willem Maurits een huismanwoning en 30 ha weiland aan de Coulsterlaan In 1707 ontstaan hier problemen door een huurachterstand. Op 8 november 1707 wordt vermeldt dat hij eigenaar is van 30 ha land aan de Coulsterlaan in Heilloo dat hij verhuurde aan Jan Jacobz Opdam die hem huurachterstand schuldig was van 296 gulden Bron OR Heiloo Boek 65 Archief Alkmaar In bezit van de vicarie van Coulster op het altaar St Apollonia in de Grote Kerk van Dordrecht Gesticht in 1510 door Beatrijs van Coulster 1510-1677 Genealogie K jansen. Er is een acte van bevestiging van George Van Cats voor zijn zoon Willem Maurits Van Cats voor de staten van holland Archief van Wassenaar nr 1051. en 1052. .

Varia: Zijn wapen komt in 1730 voor in het GA Gouda, en in. 1730 Afbeelding van het wapen van Willem Maurits Van Cats, Heer Van Cats, Coulster, Heiloo, en Oesdom. Vrijheer van Veenhuizen Hogewaard, Aartswoud, Lambertsschaag, Hoogheemraad van Schieland. GA Gouda. Ook in SAMH inv nr 1263 ac 200. De familie van der Noot was afkomstig uit Sint Joost te Node waar zijn in de dertiende eeuw bezittingen hadden. Er werd aldaar een Gossuin van der Oede of van de Noede vermeldt. Later werden zij lid van het brusselse patriciaat. W Waterschoot Jan van der Noot pg 1.

Er is een boedellijst beschikbaar van kasteel Coulster gemaakt na zijn overlijden.

Bijzonder is te melden dat in de witte kerk van Heilloo kroonluchters en wapenschilden zijn aangebracht geschonken door de familie Van Cats. Ook waren die aanwezig in het Huis ter Coulster (17 e eeuw). Bron Heren van Holland Ter Coulster 34

Zijn secretaris in Madrid Mr Franciscus Ham 1683-1723 werd doodgestoken in zijn stal te Madrid. Rep. Buitenlandse vertegenwoordiger in Nederlan Schutte pg 729. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

a Louise Hedwig Willemsdr Van Cats. -1757 Jkvr Louise Hedwig Van Cats zuster van wijlen Willem Maurits Van Cats. Vrouwe van Hoogwoude en Aartswoude (1743-1757). Bron Heren van Holland Onderzoek heerlijkheden. Ter Coulster 40. Zij was ongehuwd.

Leenbezit en renten: In 1745 wordt een overzicht van haar leengoed vermeldt Archief van Wassenaar nr 966 en 967. De heerlijkheden Hoogwaard en Aartswoud waren in 1716 in eigendom bij Catharina van der Noot (inv nr 1126) vervolgens aan Willem Maurits Van Cats haar zoon in 1728 inv nr 1127. Zijn dr Louise Hedwig Van Cats werd dit in 1744-1754 om in 1757 te gaan naar Pieter van Wassenaar nr 1129 Louise nam in 1747 een schuldbekentenis op van 20. 000 gulden en vestigde die op deze heerlijkheden en gaf dit aan Aagje Houttuin. Dit werd in 1810 opgeheven. Archief van Wassenaar inv nr 1132. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

Als Willem Maurist overlijdt dan erft niet zijn dochter Louise zijn bezittingen maar wordt Jacob Van Cats aangewezen als enig erfgenaam. Deze Jacob Van Cats was geen familie maar was een jongeman uit Den Haag die door Willem Maurts van Den Haag naar Heiloo was gehaald. Hij zorgde voor zijn beschermeling en door zijn toedoen werd hij schepen en later zelfs burgemeester van Alkmaar. Bron www handopdam, H Oostendorp Stratenboek van Heiloo. 2003

In 1744 deed hij een request aan de Staten van Holland en West-Friesland om zijn bezittingen in de vicarie van Sint Appollinia altaar in de kerk te Dordrecht over te dragen aan Pieter van Wassenaar Starrenburg. Jhr Willem maurist Van Cats was overleden op 19 december 1743. ambassadeur in Spanje. Hij was het die de laatste "echte" heer Van Cats was. Zijn testament als laatste oir Van Cats bevatten dat de goederen Van Cats overging op een naamgenoot Van Cats nl Jacob Van Cats uit Den Haag Belonje meldt dat het waarschijnlijk een telg uit een bastaardlijn is waarbij Lieven Van Cats als stamvader wordt gezien. Pg

66. 1539 Joris Lievenzn Van Cats bastaard wordt door de zijn vader en graaf gelegitimeerd. Van Steensel ZE pg 254. . . (Over deze lezing wordt sterk getwijfeld. we komen bij Jacob Van Cats en Z Bergeon hier op terug Gezien de complexheid wordt dit verder uitgewerkt en komt bij een volgende aanvulling GW.)

5. 2. 2. 1. 1. 1. a, e, f Jhr **Jacob Willem Van Cats ter Coulster** (1703- 1773). en NN hieruit twee zonen a. **Jhr Willem (Maurits) II Van Cats** 1774 en b **Jacob Van Cats** (Een ander lezing is dat hij (Jacob Willem) een zoon zou zijn van **Johan Arent Van Cats** en **Catharina van Heijningen** zie hieronder).

Heerlijkheden: Heer van Veenhuizen 1774-1776. Heer van Heiloo, Ter Coulster en Cats. 1744 Jacob Van Cats, Heer van kats, Heer van Coulster wordt vermeldt in een acte uit 1752 hij als ambachtsheer van Heiloo vergunning geeft aan verschillende personen in ambten aan te stellen. Archief Heiloo 1. 2. 2. nr 22. idem met dorpsdienders. Bron Cox De heren van Alkmaar pg 94.

Leenbezit en renten: In de notulen van de AHK (Ambachts Heren Kats) van 1688 wordt. George Van Cats, heer van Kats (neef van Petrus) als ambachtsheer vermeldt, In 1688 evenzo Jhr. Petrus Van Cats, Heer van Kats, Heer van Veenhuizen. Zijn neef Willem Maurits werd in 1697 als AmbachtHeerKats (AHK). vermeldt, vervolgens werd diens neef Joris Van Cats, Heer van Coulster als AHK genoemd en zijn broer Jacob Willem Maurits. Van Cats in 1773, zijn zoon Jhr Willem Van Cats in 1776 en dan diens neef J. Z Bergeon in 1787. (zie ook aldaar) (lemma wordt verder aangevuld GW)

Functies: Lid Vroedschap Alkmaar 1745-1773. Burgemeester van Alkmaar Werd op 14 jan 1773 voorgedragen als GS lid NH maar door zijn overlijden niet benoemd. Lid Rekenkamer Holland Noorderkwartier 1751-1752, Idem Noord Holland 1752-1755 en 1758-1761, lid admiraliteit Noorderkwartier NH 1765-1767 en 1769-1771. Bron Historici NL Rep. Lit C Bruinvis De Alkmaarsche vroedschap tot 1795 en K Bossaers Bestuur en bestuurders van het Noorderkwartier NH in de achttiende eeuw. 1996. Bron Heren van Holland Onderzoek heerlijkheden Ter Coulster 37

Ook vermeldt bij familiewapens Van Cats 0. 1 in Holl ver genaologie waarin hij vermeldt wordt als Jhr Jacob Van Cats Heer Van Cats, Coulster, Heiloo en Oesdom, Lid vroedschap1745-, schepen 1742-1745 en burgemeester van Alkmaar met als wapen dezelfde als die van Jacob Van Cats in 1484 schout van haarlem en ridder. .

Er wordt nog vermeldt dat Jacob Van Cats houtvester was van het Haagse Bos en beheerder van de pallie-mallebaan in het bos. Notes en Referense van familie Jacob Van Cats pg 1-2

Varia: 1762 Is het jaartal die staat op het orgel van de Alkmaarsche kapelkerk met als inscriptie in de kerk in Alkmaar die van den burgemeester Mr. N. H. Deay, C. de Drieu A Baert en Jacob Van Cats. Jacob Van Cats (1745-1773) lid vroedschap Alkmaar Jacob Van Cats Heer van Heiloo, Oesdom en Coulster, Vrijheer van Veenhuizen, raad en schepen van Alkmaar (1744-1774). of zijn zoon Jacob

1730 Uitgave van Dijkgraaf en hoogheemraadschap der zeekeringen v d Hondbosse en duynen tot petten, Getekend door jan Spuyt ten Brugh in koper door hendrik de Leth a, dam 1730 Waterschap West-Friesland en wapens van oa Jhr Jacob Van Cats. In Collectie Stilstand beeld Westfries archief I R 22.

1662 8 februari **Johan Arent Van Cats** geb den haag-29 mei 1747 loosduinen Zoon van **Maurits Van Cats** die was klerk aan de secretarie van de staten van Holland. 1648 lid vroedschap van Den Haag. 1671 en **Rika Hanneman** uit den haag. Arent huwde op 6 juli 1761 te den haag met **Catharina van Heijningen** 17 juli 1676 den haag-31 mei 1757 loosduinen. Hij was agent voor de keurvorst van de Palts 1711-1713. Hieruit een zoon **Willem Maurits**. O Schutte Rep Buitenlandse vertegenwoordigers in Nederland 1584-1818 Den Haag 1982 RGP pg 217.

Andere bron meldt dat in 1714 Johan Arendzn Van Cats huwt te Utrecht Catharina van Heyningen, Johan is agent voor de Keurvorst van de Palts te Den Haag. GA Utrecht.

Bijzonder is dat in 1697 **Anthony Van Cats** huwt met **Clementina Hanneman** (1673-1753 of 1740). Zij was de dochter van Mr. Couwevoet Hanneman en Susanna de Willem 1629-1678.

1715 Athonius Van Cats te Den Haag wordt aangewezen om het nalatenschap van **Magdalena Hanneman** te beheren. Zij was gehuwd met **Laren Valck**. Hij wordt in 1720 genoemd als apotheker te Den haag. Zijn jaarlijks inkomen wordt in 1742 geschat op 4000 gulden. GA Utrecht GA Den Haag.

(lemma wordt nog verder aangevuld GW)

A Willem Maurits Van Cats (1745 -1773 of 1775) gehuwd met **NN 8-1775 of 1776**) Zij hadden drie kinderen 1 **Willem Van Cats**, 2 **Rijka Maria Van Cats** die huwde met **Zacheus van Foreest** en 3 **Catharina Cornelia Van Cats** die huwde met NN. rootsweb. com. Zijn broer. was Jacob Van Cats. Heren van holland eigenaars heerlijkheden 285.

Heerlijkheden: Heer van Heiloo en Oesdom. (1744-1774) Heer van Kats 1773 Heer van Veenhuizen van 1774-1776. Notes en Referense van familie Jacob Van Cats pg 1-2. Heer van Coulster werd in 1745 toen Heer Van Cats. Bron Heren van Holland Onderzoek heerlijkheden Ter Coulster 37

Functies: . Kapitein Burgemeester van Alkmaar, Kapitein in Staatse dienst. Bron Heren van Holland Onderzoek heerlijkheden Ter Coulster 37

Leenbezit en renten: Beschikt over leengoederen in Zeeland Archief Staten van Zeeland Inv. 1679 nr 4

B Jacob Willem Maurits Van Cats (1744-1773. of 1775 alkmaar) gehuwd met Vrouwe **Cornelia van of de. Wouw (1738-1775)**. Bij zijn overlijden. nalatende een minderjarige zoon a **Willem. Van Cats**. (1768 of 1770 -1784) Deze werd in 1783 met het ambacht Cats beleend maar overleed op 14 december 1784.

Een dr b **Elisabeth Alida**. en nog een dr c **Jacoba Johanna**. gehuwd met **Francois Jacques Zacharia Bergeon** Worldroots. com

Heerlijkheden: Heer van Kats, Heer van Heiloo en Oesdom. Heer van Veenhuizen (1744-1774) Archief Heiloo 1. 2. 2. nr 56 Notes en Referense van familie Jacob Van Cats pg 1-2

Functies: . Raad en schepen ter Alkmaar. Heer van Heiloo, Oesdom (1743-1773) Heer van Veenhuizen (1744-1774). Heren van Holland Onderzoek Heerlijkheden.

1744 18 januari Besluit van GS van N-H inzake het geschil tussen de secretaris van de stad Alkmaar en de secretaris van Heiloo over de succussierechten van het nalatenschap van Jhr Jacob Van Cats, Heer van Heiloo en Oesdom. Archief Heiloo 1. 2. 2. nr 56.

Varia: Jacob zou afkomstig zijn uit Haagse regentengeslacht (zie Johan Arend Van Cats) claimt adeldom op onvoldoende gronden. . Heren van Holland Onderzoek Heerlijkheden.

Varia: 1762 Is het jaartal die staat op het orgel van de Alkmaarsche kapelkerk met als inscriptie in de kerk in Alkmaar die van den burgemeester Mr. N. H. Deay, C. de Drieu A Baert en Jacob Van Cats. Jacob Van Cats (1745-1773) lid vroedschap Alkmaar Jacob Van Cats Heer van Heiloo, Oesdom en Coulster, Vrijheer van Veenhuizen, raad en schepen van Alkmaar (1744-1774). of zijn zoon Jacob

B. a, Jhr. **Willem Van Cats** 1768-1784

Heerlijkheden: . 1776 Jhr. Willem Van Cats, Heer van Veenhuizen sinds 1776, Heer van Kats 1783-1784., zoon van Jacob Willem Maurits Deze werd in 1783 met het ambacht Cats beleend maar overleed op 14 december 1784. Bij zijn overlijden van zijn vader was hij vijf jaar Willem wordt in bezit gesteld van de heerlijkheden Cats, Catshoek en Catsrak. Zoals Willem Maurits die in bezit had. De opbrengsten van dit ambacht bedraagt 70 gulden jaarlijks. . Belonje iets over de heerlijkheid Cats in Archief ZGDW 66-70 1946-1947. .

Varia: In 1784 overleed de laatste mannelijke telg van Van Cats en werd daarna verkocht in 1808 aan Jhr Gijsbert Fontein Verschure 1764-1838 het buitenhuis van het landgoed werd in. 1850 afgebroken. Op de fundamenten van het kasteel staat nu boerderij Ter Coulster. Bron een huis met gracht en wallen. wwwtercoulster historie sept 2009. met afbeeldingen Lit O Schutte Rep der nederlandse vertegenwoordigers in het buitenland 1584-1810 den haag 1976.

a b Elisabeth Alida Van Cats (1763- 1810). woont te Frankrijk. Zij is de dochter van Willem Maurits Van Cats. en Cornelia van Wouw. Elisabeth die in 1783 te Alkmaar huwt met (Asser) **Arend de Raet**. 1763-. Hij was de zoon van Baron Mr. Arend de Raet -1751, schepen en burgemeester van haarlem 1750-1753 en Antonette van Schuylenburg. Zij kregen 9 ! kinderen. a, **Cornelia Johanna**(1785), b **Arend** (1786), c **Arend Willem Maurits**(1787), d **Jacomina Johanna Susanna**(1788), e **Rijka Maria**(1791), f **Johanna Susanna** (1792)g **Willem**(1793), h **Grialthus**(1794), i **Henriette Adrianna**(1796). En j **Jacob** 1798 GA leiden. nr 1791. . Hieruit ontstaan geslacht **Van Cats de Raet**. Elisabeth was eerder gehuwd met Arije van der Tas

Divers: 1808 op 7 januari wordt een der grafkelders in de Kloosterkerk te Den Haag (MiddelCapel)

Overgeboekt op de naam van Vrouwe Cornelia van Wouw weduwe van Willem Maurits Van Cats. gevolgd door een vermelding van 9 maart 1809 op de naam van Jacomina Van Cats huisvrouw van Dirk Keun, voor haarzelve en als voor Elisabeth Alida Van Cats huisvrouw van Arend de Raet en voor Maria Magdalena Johanna Bergeon huisvrouw van Jacobus de Rooy.

Bgeraven wordt aldaar op 14 maart 1809 een baby van Jacoba de Rooy, op 21 juli 1810 Elisabeth Alida Van Cats, op 16 maart 1811 Johanan Susanna de Raet en op 27 november 1826

Johanna Dorethea de Raet(1801-1826). Bron De grafboeken der kloosterkerk te den Haag. W Baron Snouckaert van Schalky in de NaV 1918 pg 371-

Divers: 1771 Overlijden van Arend baron de Raet te Haarlem begreven in de St Bavokerk aldaar grafzerk plus wapens Cats en de Raet. Foto maken GW. Ook in SAMH inv nr 1017

1808 op 7 januari wordt een der grafkelders in de Kloosterkerk te Den Haag (MiddelCapel)

Overgeboekt op de naam van Vrouwe Cornelia van Wouw weduwe van Willem Maurits Van Cats. gevolgd door een vermelding van 9 maart 1809 op de naam van Jacomina Van Cats huisvrouw van Dirk Keun, voor haarzelve en als voor Elisabeth Alida Van Cats huisvrouw van Arend de Raet en voor Maria Magdalena Johanna Bergeon huisvrouw van Jacobus de Rooy.

Begraven wordt aldaar op 14 maart 1809 een baby van Jacoba de Rooy, op 21 juli 1810 Elisabeth Alida Van Cats, op 16 maart 1811 Johanan Susanna de Raet en op 27 november 1826

Johanna Dorethea de Raet(1801-1826). Bron De grafboeken der kloosterkerk te den Haag. W Baron Snouckaert van Schalky in de NaV 1918 pg 371- (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

a. b a **Cornelia Johanna Van Cats de Raet** 1785 den haag-1862 schiedam). Van Cornelia wordt vermeld dat zij in 1808 huwde met **Sthepanus Hendrik Gerardus Ode** (zeeman)geb. in 1787

1814 Vermelding van Cornelia Van Cats woonende te Bergen NH als rentenierster Archief Notariele akten Alkmaar nr 49. NH Archief. Cornelia wordt in 1782 vermeldt als ambachtsvrouwe. Van Cats

d **Jacomina Johanna Van Cats de Raet** (1788-. gehuwd met **Dirk Keun**.

f **Johanna Susanna Van Cats de Raet** (1792-1811)

g **Willem Baron Van Cats de Raet** (30 augustus 1793 alkmaar-8 oktober 1859 den haag). Alkmaar zoon van Arend Baron de Raet en Elisabeth Alida Van Cats huwt in 1818 te R, Dam met **Corelia Majalte of Margretha Henneman** (1793-). Wapen van Van Cats de Raet in wapenboek adel 2 dln pg. 84 deel 2. Ga R, Dam meldt als tweede naam Margretha. wonende te Den Helder.

Heerlijkheden: Heer van Kats (1826),

Functies: Kapitein ter zee, wonenden te Den Helder. neef van Jacoba. . Zijn moeder was een zus van jkvr. Jacoba Elisabeth Alida Van Cats getrouwd met Arend de Raet(ook genoemd in 1887). Zie ook de geboorte van haar in 1763.

Diversen: Hij was het die in 1826 na juridisch touwtrekken ambachtsheer Van Cats werd. Willem begon een procedure. En hij won en werd bij acte van notaris C Kluppel uit Den helder het ambacht cats toegekend Daarvoor werd in 1870 uitrekselen opgesteld uit archiefstukken tbv het onderzoek door H M Kesteloo ivm aanspraak op opbrengsten door de. erfgenamen van N N van Wouw douaire Van Cats. Bron Archief ambacht Kats T Nt 668 Inv nr 262 ZA.

Dit document van de notaris is integraal door Belonje overgenomen en luidt

In aanwezigheid van Juffrouw Maria Anna jacoba Bergeon huisvrouw, en vertegenwoordiger van haar man Diederik Christoffels meester-zeilmaker bij de marine en Elisabeth Johanna Bergeon weduwe van Adam pieter Heinen, allen wonende te Den Helder. aan d ene zijde en Willem de raet Luit te zee en eesrte officier op de korvet Attalante, Maria en Elisabeth zijn kinderen en erfgenamen van Zacharies Bergeon, wachter op het schip de Zoutman en zijn vrouw Anna catharina Kamijn. Hij was eerder gehuwd geweest met Jacoba Johanna Van Cats dr van Willem Maurits Van Cats en Cornelia de Wouw. Uit dit eerste huwelijk een zoon Jaques Zacherie Bergeon die overleden is. Willem de Raet is de oudste zoon van Arend de raet en van wijlen Elisabeth Alida Van Cats dr van Willem maurits Van Cats en Cornelia van Wouw.

Willem wordt in bezit gesteld van de heerlijkheden Cats, Catshoek en catsrak. Zoals Willem maurist die in

bezit had. De opbrengsten van dit aambacht bedraagt 70 gulden jaarlijks.

Belonje meldt nog dat Diedrich Chrisstoffels op 2 september 1813 gehuwd was met Maria Bergeon zij was toen 25 jaar. Haar vader Zacharie was toen 60 jaar en haar moeder Anna Kamijn 52 jaar De vader van Diedrich was Elias Christoffels en commandeur Adam pier Heinen was bewaarder bij de Marine zij huwden op 28 juni 1818 te den Helder. Belonje iets over de heerlijkheid Cats in Archief ZGDW 66-70 1946-1947.

Het wapen van Van Cats de Raet wordt vermeld in het wapenboek van de Nederlandse adel 1883-1887 pg 84-86 Aardig is om te vermelden dat in 1599 P. Bouwenszn de Raet, secretaris werd van het nieuwe Colijnsplaat.

I Henriette Adrianna Van Cats baronesse de Raet 1796 Alkmaar -1859 Breda. Zij huwt in 1829 met **Fredrik Lodewijk Huygens** geb in 1802 te Den Haag. Zij hadden 5 kinderen. Waaronder Johannes Huygens geb in 1833 te Den Haag en aldaar in 1882 overleden. Hij was kapitein van de infanterie en kunstschilder.

Functies: Docent aan de KMA te Breda kunstschilder en graveur.

j Jacob Van Cats Baron van Raet, (1798 te Varik (nabij Tiel). in Kasteel "Boschstein"-1874 Den Haag, zoon van Alida Van Cats en Baron de Raet. Hij huwde in 1828 te Brielle met **Anna Magdalena Hansen** (1806 brouwershaven -) Uit het huwelijk diverse kinderen j a **Wilhelmina** 1829 brielle. j b **Thomasina** 1832 brielle, j c **Anna** 1835 brielle j d, **Catharina** 1846 utrecht

Functies: Luit ter Zee 1 e klasse te Brielle 1829, Kapitein ter Zee.

Varia:. Zijn wapen en titel. Van Cats de Raet werd in 1843 erkend bij KB Van baron jacob Van Cats de raet is een foto bekend IB nr 1008017 1843 Adelsdiploma van de Hoge Raad van Adel voor Jacob Van Cats de Raet. Archief Hoge Raad van Adel.

Hij publiceerde in 1868. het boek Reizen in de Battaklanden (dec 1866/jan 1867) door J A M Van Cats de Raet. Omvang 219 pg.

1875 Publicatie van Vergelijking van den vroegeren toestand van Deli, Serdang en Langkat met den tegenwoordigen staat reisverslag van februari 1867. batavia/Den Haag door J. A. M Van Cats, baron van Raet gepubliceerd in Tijdschrift van Indische Taal- Land- en Volkenkunde. deel 23.

J a. Wilhelmina Cornelia Margaretha Van Cats de Raet Baronesse 1829 8 oktober brielle-25 juni 1911 Den haag huwt in 1863 met met **Carl Gotlieb Christiaan Ferdinand Grener** op 11 november 1863 te Breda. . Daarna in 1886 t getrouwd met **Dr. C. G. C. Baron van Raet** Huwde eerder met **Johan Jacob Hupschre** op 25 augustus 1857 te Brielle Foto van haar in IB nr 1008014. r

J c Anna Magdalena Jacoba Van Cats de Raet (1829 of 1835-te Brielle -1898 maasluis) dr van Jacob Van Cats de Raet en Anna magdelana hanssen. Baronesse. Foto van Anna haar in IB nr 1008009 en nog eens IB nr 1008010. zie illustr Zij huwde te Monster op 18 juli 1866 met **Mr Leendert Reeser** te Breda. . Later gehuwd in 1891 te Maassluis met **Mr L Lampers** in 1891 Diverse kinderen **Carolina Jacomina Leonardina Reeser** 19 januari 1872 geb te maasluis overleed op 2 juni 1941 te wassenaar zij was op 19 januari 1891 te maasluis gehuwd met **Christiaan Johan Pieter Kampens.** , **Jacoba Anna Magdalena Leonardina Reeser** geb 19 november 1873 te Maasluis en overleed op 6 juli 1932 te maastricht op 15 augustus 1894 te maasluis gehuwd met **Hendrik Bungenberg de Jong** foto van haar in IB nr 1008196 en haar zussen, Jacoba is apart afgebeeld in IB nr 1008219 1873 maassluis, **Johanna.** geboren op 20 augustus 1875 te maasluis overleed op 5 juli 1938 te Munchen. Zij was op 2 juli 1902 gehuwd te Maasluis met **Johan Christiaan Greiner** geb 1-8-1864 en 10 september 1907 te Breda Foto van haar in IB nr 1008195 zie illustr 1852 6 april akte van notaris Pieter van Andel te Brielle waarin Johan leonard Opmeer commesarris der veerschippers in Brielle optrad voor 1^e Anna magdalena Groh weduwe van **Thomas Hansen** en wonende te Hillegom. Zij was gehuwd geweest te Brielle. En erfgenaam van hem tgv zijn testament van 7 augustus 1809 en zij was ook erfgename voor haar overleden **dr Anna Louise Maria Hansen** en **Catharina Jacoba Hansen.** ten 2^e voor **Magdalena Hansen** echtgenote van Jacob Van

Cats baron de Raet, gepensioneerd kapitein ter zee en wonende te Leiden, ten 3^e voor **Lucia Charlotte Hansen** en zij is gehuwd met **Jacobus Opmeer** Officier van adm 2 e klasse en wonende te Den Haag, ten 4^e **Chenette Louisa Hansen**, instructrice en wonende te Hillegom. , ten 5^e voor **Martina Catharina Tomasina Hansen** gehuwd met **Hendrik Slot** Officier der gezondheid 1 e klasse wonende te Hillegom. , ten 6^e voor **Thomas Hansen** Luit ter zee Commedant van de brik banda en wonende te Hillegom, Ten 7^e voor **Johannes Halenus Cornelus Hanssen** Adj Officier van de gezondheid. bij de marine en wonende te Hillegom. Het pand eigendom van **Thomas hansen sr** te Brielle aan de binnenzijde van maarland wordt verkocht voor 1200 gulden aan Arnold Overmans mr schilder. Streekarchief Putten-Voorne Notariele acten. nr 52.

J d. **Catharina Jaenette Lucie Marine Van Cats de Raet** geboren op 2 november 1846 te utrecht als dr van jacob Van Cats de raet en Anna magdalena. Hanssen Zij overleed op 25 februari 1937 te Den haag en was op 7 juli 1882 gehuwd met **Frans Hendrik Thorbecke** te Den haag
Zij schreef in 1892 het boek Een lekkere schotel, nieuw keukenboek. 246 pg. Ook wordt zij in 1902 vermeldt als verteller over Oud Beijerland. En verteller van sprookjes. Bron Inst Nederl Gesch. Foto van haar in IB nr 1008011 en nog een IB nr 1008012.

a c **Jacoba Johanna Van Cats**. huwde met. **Zachariea Bergeon**, wachter op het schip de Zoutman en die later huwde met **Anna Catharina Kamijn**. Hieruit ook kinderen zie bij varia Hij was toen garde magezijn meester van Fort Dugommier in Den helder. Uit het eerste huwelijk een zoon c, a **Mr Jaques Francois Zacherie Bergeon** (12 november 1780-1805) Deze Jaques verwief na enige turbulenties het ambacht Cats maar hij verliet in 1799 Nederland om in de koffie in Indie te gaan. Hij schreef een testament op 2 maart 1799. Hij vertrok in 1802 en overleed in 1805 ongehuwd in Indie. Dat werd pas in 1812 bekend. Waarschijnlijk had Jacques nog een zuster c, b **Maria Magdalena Johanna Bergeon** gehuwd met **Jacobus de Rooy**. Hieruit een kind NN dat overleed op 14 maart 1809 en begraven werd in de grafkelder Van Cats in de Koorkerk van Den Haag

Heerlijkheden: In 1788 is er de deling van de erfenis van Willem Maurits Van Cats en Willem Van Cats. De familie de Dieu te Alkmaar erfde gedeelten en Francois Bergeon kreeg de heerlijkheid Heiloo.
Bijzonder is te vermelden dat Jan Kleymeer, in dat jaar een stuk land koopt, genaamd de Drouwe van Ouddorp, lag aan het Sint Willebrordusweg van de erven van Jhr Willem Van Cats. Bron Westfriesche families Het leven van Jan Kleymeer.

1792 akte waarin Francois Bergeon ambachtsheer van Heiloo volmacht geeft aan Wilhelmus Laarman schout en secretaris namns hem handelingen te verrichten. Archief Heiloo 1. 2. 1 nr 16
Varia: Zijn vader bleef echter voor hem de opbrengsten van ambacht Cats in zijn zak steken. Hij was toen garde magezijn meester van Fort Dugommier in Den helder Een neef kwam hier achter nl. Willem baron de Raet (30 augustus 1793 alkmaar- 8 oktober 1859 den haag.) oud kapiten ter zee. Deze begon een procedure. En hij won en werd bij acte van notaris C Kluppel Uit Den helder het ambacht cats toegekend. Dit document is integraal door Belonje overgenomen en luidt

In aanwezigheid van Juffrouw **Maria Anna Jacoba Bergeon** huisvrouw, en vertegenwoordiger van haar man **Diederik Christoffels** meester-zeilmaker bij de marine en **Elisabeth Johanna Bergeon** weduwe van **Adam Pieter Heinen**, allen wonende te Den Helder, aan de ene zijde en Willem de Raet Luit te zee en eerste officier op de korvet Attalante, Maria en Elisabeth zijn kinderen en erfgenamen van Zacharies Bergeon, wachter op het schip de Zoutman en zijn vrouw Anna Catharina Kamijn. Hij was eerder gehuwd geweest met Jacoba Johanna Van Cats dr van Willem Maurits Van Cats en Cornelia de Wouw. Uit dit eerste huwelijk een zoon Jaques Zacherie Bergeon die overleden is. Willem de Raet is de oudste zoon van Arend de Raet en van wijlen Elisabeth Alida Van Cats dr van Willem Maurits Van Cats en Cornelia van Wouw. Willem wordt in bezit gesteld van de heerlijkheden Cats, Catshoek en catsrak. Zoals Willem maurist die in bezit had. De opbrengsten van dit aambacht bedraagt 70 gulden jaarlijks.

Belonje meldt nog dat Diederich Chrisstoffels op 2 september 1813 gehuwd was met Maria Bergeon zij was toen 25 jaar. Haar vader Zacharie was toen 60 jaar en haar moeder Anna Kamijn 52 jaar De vader van Diederich was Elias Christoffels en commandeur Adam Pier Heinen was bewaarder bij de Marine zij huwden op 28 juni 1818 te den Helder. J Belonje iets over de heerlijkheid Cats in Archief ZGDW 66-70 1946-1947. In 1783 met het ambacht Cats beleend maar overleed op 14 december 1784.

1808 op 7 januari wordt een der grafkelders in de Kloosterkerk te Den Haag (MiddelCapel) Overgeboekt op de naam van Vrouwe Cornelia van Wouw weduwe van Willem Maurits Van Cats. gevolgd door een vermelding van 9 maart 1809 op de naam van Jacomina Van Cats huisvrouw van Dirk Keun, voor haarzelve en als voor Elisabeth Alida Van Cats huisvrouw van Arend de Raet en voor Maria Magdalena Johanna Bergeon huisvrouw van Jacobus de Rooy.

Bgeraven wordt aldaar op 14 maart 1809 een baby van Jacoba de Rooy, op 21 juli 1810 Elisabeth Alida Van Cats, op 16 maart 1811 Johanan Susanna de Raet en op 27 november 1826

Johanna Dorethea de Raet(1801-1826). Bron De grafboeken der kloosterkerk te den Haag. W Baron Snouckaert van Schalky in de NaV 1918 pg 371-

A 2. . **Rijka Maria Van Cats** (1762-1846) geb. te ? Zij huwde in 1793 met **Zacheus van Foreest** geb. 1757-1824. . Zoon van Dirk van Foreest 1729-1782 Burgemeester van Alkmaar (1778-1781) Heer van Schoorl en Campen en Maria Wilhemina Stoezak Zacheus was lid van het Comite van Rechtsbeoefening, Schepen en raad van Alkmaar, Vrederechter, Hoofdingeland, secretaris en heemraad van de Schermer. Hij woonde in Alkmaar in het huis genaamd Het Klaverblad aan de Korte Mient wk b 197 en pakhuis en erf Houtilstraat. Kinderen zijn a Jhr **Willem Dirk van Foreest** die in 1833 Huwde met. **Maria de Jong**. en b 1836 Jkvr **Maria Cornela van Foreest**. die in 1836 trouwt met Harold Maximiliaan Louis Jutta baron van Hangest d 'Yvoy. Luitenant te Alkmaar

Zacheus. was de broer van Jhr. Mr. Cornelus van Foreest geb. 1756-1825, Heer van Schoorl en Campen, vd Mijl, Krabbe en Nadorst. Vroed en schepen van Alkmaar, in 1787 uit zijn ambt gezet, wegens patriotisme in 1795 door de burgerij herkozen als vroed en schepen. Baljuw van Heerhugowaard evenzo dijkgraaf van deze polder. Hij werd Voorzitter en lid van de EK en TK van de Bataafsche Republiek. eerste president RB Alkmaar, 1814 ridder, Baljuw van Haarenkarspel. Lid van de PS NH. lid van het wetgevend lichaam van het Bataafsche Republiek.

Varia: De van Foreest waren oorspronkelijk afkomstig uit Aken. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

A 3 Catharina. Cornelia Van Cats

5. 2. 2. 1. 1. 2. Jhr **Abel Anthoniszn Van Cats** 1545-6 april 1606 te Lillo). zoon van Anthonis Van Cats en Maria van Coulster. Abel huwde in 1598 te Delft met **Charlotte van Tuyll van Serooskerke** 1570-1609 of 1629. dr van Philibert Jeronimus van Tuyll van Serooskerke en Catharina van Sandelin van Herenthout. . Hieruit een zoon 5. 2. 2. 1. 1. 2. 1 **Verus Van Cats**. en een 5. 2. 2. 1. 1. 2. 2. en een dochter **Catharina Abelsdr Van Cats** 1600-1634 en deze is begraven in Den Haag. van Steensel. ZE pg 354. Wellicht nog een zoon 5. 2. 2. 1. 1. 2. 3 **Abel Abelszn Van Cats**.

Heerlijkheden:.. Heer Van Cats 1604, Heer van Bruelis, eigenaar van het kasteel. en woonde op kasteel Maelstede Notulen AH Kats.

Functies: Baljuw van Den Haag. Kapitein van een compagnie voetknechten 1583/ 1606. Baljuw van Veere 1592-1606. . Bron Archief Staten van Zeeland Inv Nr 1676 f 27 r. ZA Ermerins VI Vere pg 71-75. en pg 167. gecommiteerde van Zeeland in 1596 en RM in 1599.

Leenbezit: Samen met Willem herbedijker van Noord-Beveland. 1604. A(bel) Van Cats en W(illem) Van Cats worden vermeldt in 1604 als AmbachtsHeren Kats Zijn weduwe werd daarna ambachtsvrouw van Kats. 1604. A(bel) Van Cats en W(illem) Van Cats worden vermeldt als AH Kats,

1613 Contract van de koop van ambachten, en verkoop door Gilles van Buysleyden. Heer van Leeuwbergen en Hendrik van Delft ridders, namens hunner vrouwen Catharina en Cornelia van Delft, dochters van Eduaert van Delft, bij zijn eerste vrouw Heylwich Sandelin van Herenthout aan Jonker Henrik van Tuyll van Serooskerke voor zich en voor Jkvr. Charlotte Tuyll van Serooskerke, weduwe van Abel Van Cats, baljuw van Veere en Joris Theophlius Van Cats. Van al hun goederen op Z en N Beveland Archief Batinghe toeg nr 0612 inv nr 688. Drents Archief.

1618 Akte van Jkvr Charlotte van Tuyll van Serooskerke weduwe van Jhr Abel Van Cats magtigt Borghert van de Block te Delft en Nicolaas van Vliet te Brielle tot verkoop van goederen haar kinderen toegevallen als erfgenamen van Emmerentia Arents weduwe van Jhr Boudewijn van Kerkwerve. Bron kopie van de

actie op 30 april 1620 in Archief Stad Geervliet Inv Nr 352. Streekarchief Voorne Putten.

1620 Op deze kaart zijn de eigendommen ingetekend zoals die van Abel Van Cats (de tweede kavel) omvatte 88 gemet 214 roeden. Willem Van Cats zijn broer had een nog groter kavel. Welten pioniers pg 25.

Varia: Er is een grafzerk van hem en zijn vrouw aanwezig in de Kloosterkerk te Den Haag (Voorhout). Op de zerk gemetseld in de muur van de kerk staat "Die wel edelde gestrenghe end Manhafte Here Jonckheer Abel Van Cats in syn leven Balliuw der stede ende Marquisaets van der Vere sterft den 6 april anno 1606. Die wel edele eenerstrycke ende vrouwe Jonckvrouwe Charlotte van Tuyl van Serooskerke syne huysvrouwe sterfte den 16 juni anno 1609. De zerk is omkleed mer een achttal kwartierwapens. Die Van Cats (twee golvende dwarsbalken en drie ruiten), Bruelis, Wissenkerke, Coulster, Ruyven. Alckemade en Baenst. .

Er is een portret, geschilderd in 1619, van haar te vinden in Slot Zuylen. Daarnaast is een tekening beschikbaar van de grafzerk gemaakt door Fokke naar het orgineel van Isaac van Haastert (1763-1834) Gemaakt in 1778. Ook is er een foto van de grafzerk in bezit van het GA Den Haag. Afbeelding van hem en zijn in de Zelanda Illustratie Deel. II of IV. Inv. nr. 963.

In het Koninklijk Archief berusten brieven van Willem van Oranje aan Abel zo in 1582 en in 1581 waarin Willem van Oranje aan het Hof van Holland om een proces die was aangespanne van Abel op te schorten aangezien deze terug moest keren naar zijn garnizoen. Archief Brieven van Willem van Oranje Brief nr. 9628.

Bron Moens Iconig Bat I nr 1504 pg 172 vermeldt zijn afbeelding als Heer van Bruelis Baljuw van Veere op de zerk in de Kloosterkerk te Den Haag.

Van Charlotte is een portret IB nr 35291 waarbij vermeldt wordt dat ze geboren is op 29 maart 1570 en dat zij op 17 augustus 1629 te Den Haag is overleden. Gehuwd met Abel Van Cats. Schilderij uit 1619. Kwartierwapens van Tuyll, Micault, Sandelin. v de Werve, Onderschrift was Catharina Sandelijn wat fout is zie Catharina Sandelijn gecorrigeerd in 1996. Slot Zuylen.

5. 2. 2. 1. 1. 2. 1. Jhr Johan **Verus (Velis) Abelszn Van Cats**. (1600 of 1607 - 1638) ridder Zoon van Abel Van Cats en Charlotte Tuyll van Serooskerke, Huwelijk in 1620 of 1626 te Delft met Barones **Geertruyt van Wassenaar en Duyvenvoorde** (uit Leiden). dochter van Arend van Wassenaar van Duivenvoorde, Baljuw van Rijnland en Wilhelmina van Mechelen. (1580-). Vgl het GA Leiden huwt hij in 1628 met Jkvr Geertruit van Wassenaar. een zoon 5. 2. 2. 1. 1. 2. 1. 1 **Philibert Van Cats**. (1627-) en in 1635 te Delft een zoon. 5. 2. 2. 1. 1. 2. 1. 2 **Abel Jacob Van Cats**. Getuigen hierbij Maria de Bije (vrouw van Joris Theofelius Van Cats), Pieter Tuyl van Serooskerke, Jacomie van Wijngaarden van Stavenisse. GA Alkmaar nr 0. 16. In 1649 wordt een zoon 5. 2. 2. 1. 1. 2. 1. 3 **Arend (Aernt) Van Cats** vermeldt. GA Alkmaar 0. 28. de huwelijksvoorwaarden van het huwelijk tussen Verus en Geertruid. zijn terug te vinden in Archief Wassenaar nr 913 CIX en nr 962.

Heerlijkheden: Heer van Bruelis 1629,) woonde in het kasteel Bruelis (1630. Heer van Kapelle, Bieselinge, Heer van Kats (1607), ambachtsheer van Vossemeer voor 1/24 deel. (1629-1638). Daarna treden zijn erfgenamen op. Delahaye Vossmeer pg 215 Notulen AHK

Functies: Schepen van Leiden (1628), Baljuw van Veere.

Leenbezit en renten: 1649 6 juli Vrouwe Geertuid van Wassenaar, weduwe van Jhr Velis (verus) Van Cats is door het overlijden van Jacob van Wassenaar haar broer, patrones en collector van de vicarie gefundeerd op het altaarkruis in de St Pancraeskerk te Leiden. Zij begeeft deze vicarie aan haar zoon Aernt (Arend) Van Cats. Getuigen Hendrik van Nassau en Johan Blommerts. GA Alkmaar 0. 28.

Varia:.. Afbeelding van een grafzerk van Verus en zijn echtgenote in de kerk (1780)in Zel III

II nr. 1526. In hetzelfde jaar (1780)afbeelding van grafmonument Heren Van Cats idem nr. 1527.

1638 22 juli Vg Obreen overleed toen Verus Van Cats die gehuwd was met Geeruide van Wassenaar Er werd een venster van glas aangebracht in de kerk van kapelle met de wapens van Wassenaar en Van Cats. met het opschrift "heere van Bruelis, Capelle, Bieselinge en vrouwe Geertuid van Wassenaar sijne huisvrouw. In de tombe van hun stond de wapens Van Cats en Wassenaar en de kwartieren Cats, Tuyll van Serooskerke, Coulster, Sandelijn en Wassenaar, Mechelen, Lier, Nassau. Tekst Hier ligt begraven weledele jkhr Verus Van Cats ridder. Heer van Bruwelis en Vosmeer die stiref 22 juli 1638. Bloys vermeldt dat hij

was gehuwd met Geertuyt van Wassenaar dr van Aernout van Wassenaar en Wilhelmina van Mechelen, kleindr van Jacob van Wassenaar en Geertuid van Liere, en van Cornelus van Mechelen en Brabara van Nassau. Bloys van Treslong heraldiek kerken Zeeland pg 129-130.

1669 Jaar van een wapenbord voor Geertuid van Wassenaar echtgenoot van Verus Van Cats. Dit bord hing in de kerk van kapelle en had de volgende wapens en kwartieren. Wapens Van Cats en van Wassenaar en de kwartieren Wassenaar, van Liere en Mechelen, Nassau. Bloys van Treslong heraldiek kerken zeeland pg 130.

De verdwenen graftombe van Willem Van Cats wordt beschreven in de Zel II en de collectie ZGdW Zeeland nl een tombe met het wapen Van Cats en de kwartieren Cats, Wijngaarden en Ruven, Rietwijck. Plus de tekst Hier leit begraven de edele manhaftige Jhr Willem Van Cats Heer Jacobzn Heer Van Cats, Capelle, Biezelinghe, Luit Admiraal van Zeeland serf in het jaar 1523. Bloys van treslong kerken Zeelande pg 129. Ook zou er een wapenbord zijn met dit jaartal in de kerk van kapelle met het wapen Van Cats en de kwartieren 1 Cats, Bruelis, 2 Coulster Longijn 3 Tuyll Micault 4 Sandelijn, van der Werve. Dit bord zou van Verus Van Cats zijn. Pg 131.

Verus. wordt in 1616 genoemd als getuige bij de doop te Rotterdam van M. Visscher. GA R, Dam Van Willem en Verus Van Cats van Bruelis zijn neef zit in het Archief Familie de Jonge T Nr 99. 1 nr 582 Heraldische kwartierstaten Steendruk uit 1880.

5. 2. 2. 1. 1. 2. 1. 2 **Abel Jacob Van Cats** 5. 2. 2. 1. 1. 2. 3. **Abel Van Cats** wordt in 1635 vermeldt als schepen van Den Bosch Bron NWK pl II met als wapen twee zilveren in zwart golvende dwarsbalken boven twee en een zilveren ruit. NB Wapen Rep I Hoeben pg 60.

5. 2. 2. 1. 1. 2. 2. **Catharina Abelsdr Van Cats.** (-1634 delft) Catharina Van Cats huwde voor de eerste maal met **Dr Jasper van Vosbergen** (1575 Zierkzee-1649 Middelburg), lid Staten generaal en lid Hoge Raad van Holland. Jan van Hesse was later gehuwd met **Anna van Berchem** Bron Aqua Vitea Genelaogisch Tijdschrift NGV Betuwe. pg 24 Bron Nagtglas Zel II pg 184 Op haar beurt huwde zij in 1629 met **Johan (jan) Janzn van Hesse** 1600 of 1602 -1638 zoon van Jan van Hesse en Barbara van Paradijs. Geneologie K jansen. meldt dat Jan sr. de zoon was van Jan van Hesse (-1572), koopman te Middelburg en voorheen te Haarlem (-1603) en x(1601) Barbara Panhuysen(1559-1638).

Uit het huwelijk een zoon. a **Abel Johan van Hesse** 1629 of 1630 -den haag-1677 piershil en een dr 11. 2. b **Margaretha. Catharina.** . Heerlijkheden: Heer van Piershil en Weena (door koop verkregen) Functies.: edele van Zeeland en vertegenwoordiger op de statenvergadering, edelman bij de Prins van Oranje

Leenbezit en renten.: Het ambacht Piershil omvatte 698 gemet (1537). vd Gouw Ring van Putten pg 366.

a **Abel Janzn van Hesse** (1620 of 1630 den haag -1677 piershil)huwde te Dalem in 1653 met **Johanna Cabelieau** te Piershil. Zij overleed in 1677 te Piershil. Een dochter a. a. **Catharina van Hesse**, van Piershil. zie 1702 Zij hadden nog een dochter **Anna van Hesse** die huwde met Lubbertus van Hemert die in 1729 overleed in Stavenisse. De afstammelingen van deze van Hemert en de kleindochter van Catharina Van Cats, Catharina van Hesse, leven nog steeds voort in Delft en Den Haag als leden van de familie Pico. Worldroots. com. en GN 1991 pg. 424. P van Dael Colepepper and a Dutch girl from zeeland. 1988 Nog een zoon ?. In dit geval is het intressant te melden dat in 1680 **Johan Adolf van Hesse** wordt vermeldt als schepen van Veere in 1680. Ermerins Veere VI pg 100.

Heerlijkheden.: Heer van Piershil 1653-1677, Heer van Weze(1638-1661

Functies: predikant te Dalem en Vuren 1652-1654 en predikant te Kapelle 1659-1668, werd Doctor aan de Univeroverzichtit van Haardewijk 1669 en Advocaat aan het Hof van Holland 1669.

b **Margaretha Janzn van Hesse.** 1628-1702) huwde met **Thomas baron Colepepper** Hun dochter **Catharina (Margaretha)van Hesse van Piershil** (1628-1702) is overleden en begraven te Londen (Westminster). Of in de kapel Cats in Den Haag. Hun dochter Catherine Colepepper huwde in 1685 met Thomas Lord Halifax

Functies: Gouverneur van Virginia (1675) gingen terug naar Engeland in 1682. Hieruit een dr Catherina Colpepper die in 1685 met Thomas Lord Fairfax huwde. deal Colepper pg 6.

5. 2. 2. 1. 1. 2. 1. 1. **Philibert Van Cats** (1627-1689) Zoon van Verus Van Cats en Geertuide van Wassenaar van Duvenvoorde. huwde in 1653 met **Anna Catharina van Brederode** (-1666)Baronesse van Wezemberg dr van Reinoud baron van Wesemeberg(1567-1633) Heer van Veenhuizen en van de derde echtgenote van Reinoud van Brederode waarmee hij in 1612 mee huwde Anna van Lynden Uit het huwelijk. een zoon 5. 2. 2. 1. 1. 2. 1. 1. a. **Pieter Van Cats**. Hun huwelijksvoorwaarden zijn opgenomen in Archief van Wassenaar CX nr 963.

In 1656 wordt Philibert Van Cats gemachtigd door Elisabeth Adriana van Brederode (zuster van Anna catharina)om voor haar op te treden voor de Heerlijkheid Wezemberg. Archief van Wassenaar inv nr 1205.

Heerlijkheden: Heer van Bruelis en Veenhuizen,. Heer Van Cats (1650 +), Heer van Bruelis, Kapelle, Biezelinghe, Heer van Veenhuizen, Hij bewoonde het kasteel Bruelis De Catsen nemen de titels over van de van Brederodes. De Van Catsen hebben dan meer dan 150 jaar Bruelis in bezit.

Functies: Schepen van Goes

1651 8 juni Lijst van edelen van Zeeland met daarin het verzoek om de volgende edelen toe te laten tot de staten aan de prins van Oranje. Het betreft een uitbereiding van de lijst van 1625. o. a.

Theophilius Van Cats Heer van Heiloo zoon van Willem Van Cats en Catharina van Sandelin van Herenthout. Hij huwde in 1618 met Delinia van Brederode na haar dood met Maria de Bye.

Philbert Van Cats Heer van Bruelis zoon van Verus Van Cats en Geertuide van Duvenvoorde.

Charles de Peeters dict Cats Heer van Yerseke Commandeur van IJzendijke

Aernout van Tuyl van Serooskerke Heer van Soelekerke. is de derde zoon van Jan van Tuyl van Serooskerke en Louisa Zegers van Wassenhoven en namens hem ook voor

Adriaan van Tuyl van Serooskerke Heer van Welland en Kattendijke zoon van Hendrik (die overleed in 1658), hij was de broer van Aernout van Tuyl van Serooskerke Commandeur van Philipine en Josina van Swieten. Bron Nagtglas Zel II pg 184.

Divers: Treslong noemt de kerk van Heerenhoek waar een ets zou zijn van Philbert Van Cats Heer van Bruelis met wapen. Pg 84 In 1689 Jeronnius van Tuyl van Serooskerke en Philibert Van Cats worden vermeldt bij een acte die de notaris van Zierikzee passeert. GA Zierikzee. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 2. 2. 1. 1. 2. 1. 3. **Arend (Aernt) Van Cats**

1649 6 juli Vrouwe Geertuid van Wassenaar, weduwe van Jhr Velis (verus) Van Cats is door het overlijden van Jacob van Wassenaar haar broer, patrones en collector van de vicarie gefundeerd op het altaarkruis in de St Panraeskerk te Leiden. Zij begeeft deze vicarie aan haar zoon aernt (Arend) Van Cats. Getuigen Hendrik van Nassau en Johan Blommerts. GA Almaar 0. 28.

1643 jhr Arend Van Cats Heer van Vossemeer. Delahaye Vossemeer pg 221.

1644 11 oktober Pieter de Vroe (1600-1651 m, burg) verwerft 1/24 deel ambacht Vossemeer van de voogden van jhr Arent Van Cats. Bron ZA 1842. Pieter werd in 1639 poorter van Tholen. Was Heer van Reimerswaal. en Vossemeer. Pensionaris van Tholen 1637-1646, Pensionaris van Vlissingen 1646-1648. Secretaris van zeeland 1649-1651. Romeijn Tholen pg 316.

5. 2. 2. 1. 1. 2. 1. 1. a **Jhr Pieter (Petrus) Van Cats van Bruelis**. zoon van Philibert Van Cats en Catharina van Brederode Is de kleinzoon van Verus Van Cats. George en Willem Maurits Van Cats worden als zijn neef vermeldt in de notulen van AHK

Heerlijkheden:. Heer van Veenhuizen en Bruelis 1688. Heer Van Cats 1688, Baron van Wesenberg 1686 Heer van Maasland en Maasluis. Hij heeft deze heerlijkheden gekocht voor f 20. 630, - 1654. Heer Van Cats van Bruelis, Baron van Wesenberg, Heer van Maaslandsluis, Oosthuizen, Heer van, Kapelle, Biezelinghe, Heer Arendskerke, Heinkenszand en Ovezande. laatste bewoner van het kasteel Bruelis. Laatste telg uit het geslacht Van Cats van Bruelis. Ferwerda. Smallegange Deel I pg 289.

1687 Pieter Van Cats erft van vader Philibert zijn titels en bezittingen. Laatste telg uit het geslacht Cats die als eigenaar en aanwezig was op het kasteel Bruelis op kasteel Maelstede. Dat in 1721 werd verkocht. Hij wordt door Smallegange genoemd in zijn bezittingen in 1696 en vermeldt als Pieter Van Cats van Wesenberg, Heer van Maasland, Maaslandsluis, Veenhuizen, Cats, Kapelle, Biezelinghe, HeerArendskerke, Heinkenszand, Ovezande, Bruelis. Smallegange Deel 1 pg 753. . Smallegange Deel I pg 724. Pieter Van Cats van Bruelis, Baron van Wezenberg, Heer van Bruelis, Maasland, Maasluis, Oosthuizen en Veenhuizen. Ferwerda II II. Cats van Bruelis in Van zeeuwse Stam 1966 pg 33.

Leenbezit en renten: 1688 Jhr. Petrus Van Cats, Heer van Kats, Heer van Veenhuyzen. . Zijn neef Willem Maurits werd in 1697 als AHK (Ambachts Heer Kats) genoemd, vervolgens werd diens neef Joris Van Cats, Heer van Coulster als AHK genoemd en zijn broer JWM Van Cats in 1773, zijn zoon Jhr W Van Cats in 1776 en diens neef J. Z Bergeon in 1787. AHK Notulen AHK. 1688 George Van Cats, heer van Kats (neef van Petrus)

1696 Jhr. Pieter Van Cats, ambachtsheer van Bath. samen met Jhr. J. Huyssen. Heer van Vosmeer en Jvr. M. Huyssen, Gravin van Vlodorp. ambachtsheer van Rilland en Maire,

1696 Jhr. P. Van Cats van Bruelis, Baron tot Wesenberg, Heer van Maesland, Veenhuyzen, Cats, Kapelle, Biezelinghe, Heer Arendskerke, Heinkenszand, Ovezand,

Aarssen Rilland pg 57 vermeldt hierover het volgende en refereert aan Smallegange(1696)

Het ambacht van Rilland. Jhr. Pieter Van Cats, Heer van Veenhuysen 129 gemeten en 65 roeden

Jhr Gilles van Hessen, Heer van Piershil (familie van Van Cats) 18 gemeten en 137 roeden

1696 Idem die van het ambacht. Duvenee (verdronken) oa Jhr Pieter Van Cats Heer van Veenhuizen

47 gemeten, Jhr Gilles van Hesse Heer van Piershil 6 gemeten, Hij vermeldt dat de eeste heren van Duvenee oude edelen waren zoals Jan van Duvenee die gehuwd was met Anna Van Cats die een zoon hadden Cornelus van Duvenee die gehuwd was met Anna van Wissenkerke. Zij hadden een zoon Cornelis Corneliszn van Duvenee die als vrouw had Neeltjen Oostdijk, dr van de Goes burgemeester Jan Janz Oostdijk, pelgrin naar Jerzuzalem overleden in 1494. Zij hadden een dochter Volckje van Duvenee die huwde met de staatsman Jacob Valcke. Smallegange Deel I pg 703.

1696 Idem van het ambacht Broucke(verdonken) oa als eigenaren Pieter Van Cats 104 gemeten, Gilles van Hesse 14 gemeten. Smallegange Deel I pg 707

1696 idem ambacht Schore en Vlake Jkvr Johanna Françoise de Peeters dit Cats en Mr Abraham Happart haar man bijna 13 gemeten. Smallegange Deel I pg 721.

1696 idem ambacht Cloetinge Jan Peeters Van Cats en zijn neef Karel Van Cats 10 gemeten,

Jkvr Johanna Françoise en Anna Clara van Peeters Van Cats en daarvoor Charlotte Peeters Van Cats 10 gemeten. Smallegange Deel; I pg 733.

5. 3. Lieven Laurenszn Van Cats (cats1420. -1454) die huwde met **Poppe (Posperda)Haymansdr 1420)** Uit het huwelijk tussen Lieven Van Cats en Poppe Haymansdr de kinderen **5. 3. 1 Anthonis Van Cats** (1440 -1465) die hwude met **Elisabeth van Matenesse**, **5. 3. 2 Cornelus** **5. 3. 3 Claes** **5. 3. 4 Cornelia Van Cats** (1435 cats -)die in 1454 huwde met **Arend IV van haemstede**. 1410-1470)Van Steensel pg 41. .

Heerlijkheden: Heer van Tsaer Aernoutskerke, Oostkerke,

Functies: in 1442 als schepen van Zierikzee van Steensel ZE pg 317 Burggraaf van Zeeland 1442-1443.

van Steensel ZE pg 171 Baljuw van Duiveland. Aanwezig op de dagvaarten voor BOS in 1445, 1446, samen met zijn broer jacob, 1447 Ook vaak met de andere Van Catsen, zoals Wolfert en, Jan, in 1448 met Jan In 1452 met jan en Wolfert Smit dagvaarten II II nr. 336, nr 348, nr 360. nr 386, nr 431, 534,.

Leenbezit en Renten:

Varia: Hij werd in 1454 wegens wangedrag voor de vierschaar gedaagd en vluchtte werd verbannen en zijn goederen in beslag genomen Arend en zijn broeders Floris hadden misbruik en inbreuk gemaakt op de grafelijke rechten van hun rechten en werden daarom door hun heer. Hertog Karel van Bourgondie voor zijn vierschaar in Zierikzee gehaald. Arend wachtte dit niet af en vluchtte. Het vonnis was (29 juli)dat zij verbannen werden. de jonge kareldegrote reeks 22. Rond die tijd is kasteel Moermont II (eind 15^e eeuw) een ruïne, van Beveren pg. 83.

Zijn schoonvader Poppe Haymans wordt in 1435 vermeldt als poorter van Zierikzee en als medekoper van

de Graaf van het gors Middelharnis. Rosa I nr 405 pg 216. Poppe haymanzn wordt ook als Raad vermeldt tussen 1433-1442 Rosa I XXXVIII en als deelnemer aan dagvaarten zoals in 1440. Poppe hayman was burgemeester van Zierikzee een raadsheer in het Hof van Holland. van Steensel ZE pg 240. Smit meldt Poppe haymanszn als lid stadregering Zierikzee en waardijn van de munt te zevenbergen en Dordrecht 1429-1433, dagvaarten I I pg 239. . Poppe hayman stichtte in Zierikzee een St Trinitas gasthuis met de Poppenkapel aan de zuidwestzijde van de Zuidhavenpoort. later St Maria de Nazereth klooster (1490) Muller bisdom utrecht pg 206 Bron Romer I 409 en Grijpink 91.

De dr van Poppe haymansdr waren naast Prosperda, Durve die gehuwd was met Pieter Spernagel en Maria die gehuwd was met Roeland Cocq van Oppijnen. van Steensel ZE pg 240.

Intressant is dat vgl Muschaart twee golvende dwarsbalken de familie Cocq (in de 17^e eeuw in de regering van Zierikzee) als wapen voerde twee golvende dwarsbalken met drie schelpen en twee sterren. NV pg 143.

Roeland de Cock van Oppijnen. was gehuwd met Maria de. dr van Poppe haymansdr. De ander dr was gehuwd met Lieven Van Cats. van Steensel ZE pg 240.

5. 3. 1 **Anthonus Lievenzn Van Cats** 1440-1465. zoon van Lieven en Hayman. Hij huwde **Elisabeth Hubrechtsdr van Mattenesse** (1420-1469) zij was de dr van Hubrecht van Matenesse, Hieruit een zoon 5. 3. 1. 1. **Adolf** en 5. 3. 1. 2 dr **Maria** die huwde met **Claas Willemzn van Ruyven**. Ferwerda Wapenboek II-II vermeldt dat Elisabeth van Mathenesse haar tweede huwelijk sloot met **Dirk van der Does**, daar kwam uit voort Adriaan van der Does in 1481 Rentmeester van abdij Rijnsburg. Ferwerda II –II. de Vos Bijzonderheden panden pg 26. .

Functies: Baljuw van Zierikzee 1484 en schepen van Zierikzee, Anthonis Van Cats was dit in 1468, 1477, 1489 en 1492. van Steensel ZE pg 317. 1514. de Vos Bijzonderheden panden pg 26.)

Leenbezit en Renten: Hij wordt vermeld als eigenaar en Heer Van Cats in een akte van transport (16 januari 1494) gepasseerd bij de Schepenen van Sabbinge, waarin de grenzen van Sabbinge worden beschreven. Ten oosten grenzend aan het eigendom van AvC en ten westen aan de poorters van Middelburg. . Deze Anthonis krijgt in 1487 1 gemet van Anthonis van Bergen Hugozn gelegen in de Zichuytpolder Octrooi 8-1-1487 LR BWS.

Varia: Dagvaart in 1465 samen met Anthonis Wolfertzn Van Cats en voor Gouda en/of Den Haag. Nr 1037 In 1474 heervaart met 3 paard en 5 te voet (zie ook bij zijn dr Maria

aanwezig op diverse dagvaarten tussen 1482-1490 zoals 1482 19-21 augustus dagvaart te Middelburg en bede aanw oa, Jan Beyser van Voxdale schout hoge banne, Anthonis van Bruelis, allen ridders, Anthonis Van Cats,, Anthonis van Bruelis, dagvaarten zeeland nr 1087, van Steensel ZE pg 204.

1486 14 oktober Dagvaart te Den Haag aanw. Heer Adolf van Kleef,. voor Schouwen Duiveland Anthonis Van Cats,. Joos van den Abeele,. Dagvaarten zeeland nr 1142.

1490 Bede in Zeeland te Yersekeroord vertegenwoordigers waren abt van OLV te *Middelburg*, *Adolf van Kleef*, Anthonis Van Cats, jacob Van Cats, Van Steensel ZE pg 204.

1490 31 juli Bede en dagvaart op de tol van Yersekeroord aanw oa. Anthonis Van Cats, Jacob Van Cats, Hoge Vierschaar van zeeland dagvaarten zeeland nr 1229

5. 3. 1. 1 **Adolf Anthoniszn Van Cats** 1460-1519 voor juli). (zoon van Anthonus Van Cats en Elisabeth. van Matenesse. . Adolf Van Cats was gehuwd met **Marieken van Eck**. of en. met **NN van der Strange** dochter van Hendrik van der Strange tot Bergen op Zoom. Ferwerda II II. en Nederlands Familienamendatabank Meertens inst Uit huwelijk van der Strange. Zij hadden drie kinderen Willem, Adolf en Lieven.

Ook wordt Cornelus Anthoniszn Van Cats priester vermeldt als zijn broer. Zie ook andere broers. C Cornelia van Sanden was de echtgenote van Anthonis. Rekenkamer B-O R 5831 vraagteken !

Heerlijkheden:. Hij was Heer van Gravenpolder Ferwerda II II. en Nederlands Familienamendatabank Meertens inst. In. 1523. wordt hij vermeld als ambachtsheer van Kapelle.

Functies. Over Adolf kan nog vermeldt worden dat hij substituut -schout van de Hoge Vierschaar van zeeland was. Bron Archief Rekenkamer BOTijd 1433-1584.

Leenbezit en renten:. 1519 Op 18 maart beleent de RM Adolf Van Cats, zoon van Anthonis Van Cats, met 730 gemeten te Vlakte, Schore, Wemeldinge, Kapelle, Kloetinge, Sabbinge, Nyeulant Van Cats, na de dood

van Lieven Van Cats, zijn broer LR BWS ZA. idem met 267 gemeten te West-en Oostkerke. Idem met 848 gemeten te Gravenpolder. idem 42 gemeten te Cloetinge, Kapelle, Oostkerke, Sabbinge en Muyden. LR BWS ZA.

Zij zonen krijgen 70 gemeten te Kloetinge, Kapelle, Oostkerke, Sabbinge en Muyden. Zie oorkonde van 31 juli 1519 LR BWS. Zie ook 5. 4. 2. 3

5. 3. 1. 2 **Maria Anthonisdr Van Cats** en van matenesse was in 1472 of 1488 gehuwd met **Claes Willemzn van Ruyven**. 1446-1492 ouders waren Willem van Ruyven en Agnes van Rietwijk Hieruit een zoon 5. 3. 1. 2. 1. **Hubert van Ruyven** 1489- die huwde met **Johanna van Kruiningen**. Huybert is genoemd naar zijn overgrootvader Huybert van Matenesse, de vader van Elisabeth van Matenesse, echtgenoot van Anthonis Van Cats en moeder van Maria. IB nr 110435 Er was ook een 5. 3. 1. 2. 2 dr **Agnes van Ruyven** die op 14 juli 1511 lijftocht ontving waarin vermeldt wordt dat zij de dr is van Maria Van Cats en van de dan wijlen Nicolaas van Ruyven, ze is dan weduwe van **Alfen van der Mye** Jof haar moeder is dat. Het betrof 14 morgen land met Huis op de lage Haar Alfen had dit in bezit in 1498. Nr 20 Rep len De Haar(zuylen) Kort OvG 1997

Functies: Hoogheemraad van Rijnland 1478 rentmeester en baljuw van Kennemerland en. Schout in 1492 en schepenen van Haarlem, lid van het vroedschap, (Kokken Steden en staten pg. 170 en 288 hij Raad en aanvoerder van de haarlemse troepen tijdens de oorlog in Utrecht 1481-1483 Kokken Steden en staten pg. 197. Smit Dagvaarten III meldt dat Claes van Ruyven vermeldt werd tussen 1457-1492, Baljuw van kennemerland 1471-1476, idem van Beverwijk 1475-1477, kastelien van teylingen 1476, schout van haarlem 1475, ter dagvaart pg 467. afbeelding van hem in als Claes van Ruyven geboren in 1446 overleden op 3 mei 1492 te haarlem gehuwd met Maria Van Cats in 1472 en een zoon van Willem van Ruyven en Agens van Rietwijk. Staat op de lijst van edelen in 1475 Bijlage van Steensel Ze pg 433 Maria verbleef in 1474 in Zeeland en werd ook opgeropen ter heervvaart met 1 te paard en 3 te voet van Steensel Leenbezit en Renten:. Het vermogen van Claes werd op 3400 gulden geschat. en zijn broer Pieter op 1700 gulden. Kokken Steden en staten pg. 300 Bron GAH SA kast 19 f. 15 v en 60 v.

1512 Op 30 april oorkondt de Graaf dat Willem Van Cats, zoon van Jacob Van Cats, schildknaap, ten behoeve van Jkvr. Marie Anthonis dr Van Cats, weduwe van Claes van Ruyven, zijn nicht, afstand doet van 22 gemeten te Wolphaartsdijk. LR BWS ZA.

Varia: werd in 1492. in Haarlem door een razende menigte (Kaas en Broodvolk) in het Stadhuis dood geslagen en zijn lichaam werd in stukken gekapt. Zij brachten die naar zijn vrouw, die toe moest zeggen "Vrouwtje van Ruyven, Deze boutjes zult gy kluiven". Zie Geschiedenis van holland afl. In 1504 verbleef Philips de Schone te Haarlem in huize Ruyven bij de weduwe Maria Van Cats als blijk van genegenheid en de trouw van van Ruyven. In het huis hielden de rederijkers van Haarlem een voorstelling voor de koning. waar alwaar een toneelstuk werd opgevoerd genaamd Het begin van Holland in Dordrecht. De hertog van Saksen, die stadhouder was Voor Philips de Schone legde aan Haarlem. Alkmaar en de dorpen van West-Friesland als boete op om binne drie maanden 200 gulden bijeen te brengen, teneinde daarvoor twee glazen te vervaardigend een in de kerk van Haarrlem en van Alkmaar. "in welke glazen onder sal staan, dat delict geperpeteerd ende gegaen anden persoon van Claes van Ruyven, in wat jaer ende op wat dach:. Zie in Nederlandsche glasschilders door W. Bogtman pg. 39. De glazen bestaan niet meer, Wel is er een afbeelding Van het Ruijven glas te vinden in De stad Haarlem en haare geschiedenis door Oosten de Bruin. Idem pg. 40. In de NaV van 1914 wordt vermeldt dat een afbeelding van het familiewapen van Ruyven vermeldt staat in Ned familie 6 e jg pg 161. zijnde een afbeelding van een glas van Nicolaas van Ruyven in het koor van de Grote Kerk van Haarlem is getekend in 1616 door T Jelgersma later gekopieerd in 1764 door C van Noorden. . In het Biografisch woordenboek wordt over Claes van Ruyven een afbeelding vermeldt van zijn wapen en 4 wapens kwartierstaat Ruyven Rietwijk en Schoten en Egmond. Schuine baan van rechst boven naar links beneden rood rest geel. . Schilderij uit 1764 door cornelis Van Noorde. IB nr 2012385 naar een tekening van Jelgersma en een prent van Buys. In 1954 uit de collectie van Limbyurg Stirum aangekocht door Frans halsmuseum op schilderij vierkwarteieren Zie ilusstr Ook nog een tekening van hem door reinier Vinkelis 1788 IB Nr 2012386. zie ilusutr. . afbeelding van hem in IB nr 110435. . . In het Biografisch woordenboek wordt over Claes van Ruyven een afbeelding vermeldt van zijn wapen en 4 wapens kwartierstaat Ruyven Rietwijk en Schoten en Egmond. Schuine

baan van rechst boven naar links beneden rood rest geel. .

5. 3. 1. 2. 1. . **Huybert Claeszn van Ruyven** 1489-1537. en Van Cats. Hij trouwt rond 1537 met **Johanna van Kruiningen**. Daarvoor was zij gehuwd met Pieter van Schengen (1485-1515) Zij was de dochter van Jan van Cruiningen en Catharina van der Bottinghen. Over deze worden meer vermeldt bij Sandberg nl dat Jan van Kruiningen wordt vermeldt tussen 1489-1499, hij overleed in 1503. Jan was de zoon van Raas van Kruiningen en Diderica van Berchem. Kruiningen pg 196. Smallegange meldt dat Hubert huwt met Jenne van Kruiningen dr van Catharina. van der Bottingen dr van Jenne van Arnemuiden en Reynier van den Bottingen en Jan van Kruiningen. Zowel Jenne die eerst was gehuwd met Pieter van Schengen, had uit uit beide verbintenissen een dochter Smallegange Deel I pg 715

Hubert en Johanna. hadden een zoon a Jan van Ruyven en een dochter b Anna die in 1568 worden genoemd als Heer en Vrouwe van Wolphaartsdijk en Oostkerke. . Anna van Ruyven huwde met Jacob van Berchem, ridder, Zij hadden 7 kinderen waarvan Jan van Berchem gehuwd met Rachele de Pottere had een zoon Jan van Berchem ridder die als gecommitterde van zeeland en eerste edele ligt begraven in de Franse kerk te Middelburg met 8 kwartieren. Smallegange Deel I pg 720.

Functies: dijkgraaf van Wemeldinge 1520- 1529 Dekker ZB pg. 557. Hij wordt op 28 november 1529 benoemd tot baljuw van Kennemerland en woont waarschijnlijk te Haarlem. evenzo op 12 november 1533. van Nierop ridders en regenten pg 278.

Over hem wordt opgemerkt dat hij niet gegoed en geerfd was. te Wemeldinge, hij zat waarschijnlijk in Haarlem waar zijn vader was getrouwd met een Van Cats

Varia: In een artikel van Jakobs over Ijsbrand van Spaarnoude wordt vermeldt dat de zoon van Claes van Ruyven en Maria Van Cats hoofd van het geslacht van Ruyven was. Daarbij wordt de periode 1469-1489 vermeldt. Zie Jaarboek. CBG 1963 pg 113.

5. 3. 1. 2. 2. **Agnes Claesdr van Ruyven** en maria Van Cats gehuwd in 1503 met **Alfen van der Mye (Myle)** (-1511) Heer van de Haar. Hieruit een dr Haze gehuwd met Steven van Ruitenbergh.

Leenbezit en renten:.. Agnes van Ruyven die op 14 juli 1511 lijftocht ontving waarin vermeldt wordt dat zij de dr is van maria Van Cats en van de dan wijlen Nicolaas van Ruyven, ze is dan weduwe van Alfen van der Mye. Het betrof 14 morgen land met Huis op de lage Haar. Alfen had dit in bezit in 1498. Nr 20 Rep len De Haar(zuilen) Kort OvG 1997 Kort gaat er nader op in bij de graf lenen Rijnsland waar hij onder nr 228 onder De Haic in parochie den Oorde en 50 morgen vermeldt dat op 1 augustus 1332 dit aan Adelisse dr van Jan van der Meye kwam en zij gehuwd was met Nicolaas van de Broek (Abbenbroek) Het kwam op 18 juni 1404 aan Dirk van der Mye Op 24 juni 1493 werd Alfer van der Mye eigenaar en hij sloot. de huwelijksvoorwaarden zoals op 10 februari 1503 vastgesteld. waarbij hij inbracht 48 morgen met boomgaard en Huis op de Haar, halve hoeve op de lage Haar, 26 morgen in Nieuwkoop, 9 morgen in Portengen, 4 morgen in zijn eigen heerlijkheid, halve hoeve in Spengen, de heerlijkheid in de Haak met 50 morgen, 60 morgen in Zegveld, 6 morgen in Gerverskop, 9 morgen in Vleuterkerspel genaamd Kroonkenskamer, 14 gulden op de stad Utrecht Agnes van Ruyven legt 100 rijngulden in. Haar lijftocht wordt daarbij vastgesteld op 60 gulden wanneer zij kinderen heeft en op 90 gulden als zij geen kinderen heeft dat wordt bevestigd door haar neef Joost van de Hoeve en Albert van Egmond.

Op 16 oktober 1512 is dit verleid op Steven van Ruitenbergh echtgenote van Hase van der Mye na de dood van Alphen haar vader. Idem Op 14 juli 1513 is Lieven Van Cats Antoniszn beleend voor Hase dr van Alphen van der Myle zijn nicht na de dood van haar vader. Idem Kort nr 228.

5. 3. 2 Ook wordt **Cornelus Anthoniszn Van Cats** priester vermeldt als zijn broer. Zie ook andere broers. . Rekenkamer B-O R 5831

5. 3. 3 **Cornelia Lievensdr Van Cats** (1435cats -) dr van Lieven Van Cats en Posperda haymansdr, die in 1454 huwde in 1442 met **Arend IV Arendzn van Haemstede**. 1431-), Raad van Hertog Philips Van Steensel pg 41. (zoon van Arend III van Haemstede ridder, Heer van Haemstede en Moermont (. -1416) en Margaretha van Waalwijk) van Haemstede en Moermont (1431-1470), na zijn dood (tussen 1454-1467). hertrouwt ze met **Witte II van Haemstede** knaap, hertrouwt, Baljuw van Duiveland (1457-1497). (vermeldt tussen 1472-1495). Smit dagvaarten III pg 446) knaap Hieruit twee kinderen 5, 3, 2, 1, **Witte**

III van Haemstede en Moermont. (1457-1497) van Steensel ZE pg 40. Witte III. huwde **Maria van Kruiningen**(1460-). dochter van Sweer van Kruiningen en Anastasia van Voorhoute), en een dochter 5. 3. 2. 2 **Haze van Haemstede** die was gehuwd met **Jacob van Wieland**, Opperschout van Antwerpen. . (Ferwerda). en Genealogie Perquin. van Steensel ZE pg 40.

Varia:. Zijn broer Floris VII van Haemstede is na zijn dood voogd over de kinderen. Idem pg 49. Hij huwt. in 1472. met Catharina Paulina van der Werve. Floris en Catharina hadden drie zonen 1. Raes en 2 Joost en 3 Johan(Jan). 1 Raes van Haemstede en Moermont ridder huwde in 1467 met Maria van Boshuijzen in 1467 en overleed in 1500, hieruit 1. 1 Francois van Haemstede die huwde met Maria van Hoogelande en, 1. 2 Jan van Haemstede die huwde met NN dr van. Maarten van de Weerde, 1. 3 Floris van Haemstede die huwde met Theodora van Renesse van Wulven Uit Floris en van Renesse een zoon 1. 3. 1 Jan van Haemstede Die gehuwd was **met Avezoete van Welle Van Cats**, dr van Lieven van Welle Van Cats en Catharina van Campen. , en 1. 3. 2 Francoise van Haemstede die gehuwd was met Jan van Naaldwijk, en 1. 4 Meyne van Haemstede die gehuwd was met Jan van Botland. Smallegange Deel I pg 683.

Arend en zijn broeders Floris hadden misbruik en inbreuk gemaakt op de grafelijke rechten van hun rechten en werden daarom door hun heer. Hertog Karel van Bourgondie voor zijn vierschaar in Zierikzee gehaald. Arend wachtte dit niet af en vluchtte. Het vonnis was (29 juli)dat zij verbannen werden. de jonge kareldegrote reeks 22. Rond die tijd is kasteel Moermont II (eind 15^e eeuw een ruïne, van Beveren pg. 83 an

Functies: Arend IV van Haemstede Functies:. Raad van Hertog Philips in 1442 na zijn dood (tussen 1454-1467)

Functies Witte III van Haemstede: Baljuw van Duiveland (1457-1497).

De zoon van Wiite en Maria. Arend huwde met Matiken van der waerde. Haar kleindochter Johanna(dochter van Witte III van Haemstede en Maria van Kr. huwde in 1525 Cornelus Janzn de Huybert. Polfliet meldt dat Raes en Maria van Boshuzien drie kinderen telde I Francois van haemstede gehuwd met Maria van hooglande dr van Lieven Hugezn van Hogelande Hieruit twee kinderen Adriaan II van Haemstede knaap gehuwd met Alida van der Does dr van hendrik van der Does ridder, en Catharina van der Vrieze. en Caspar van Haemstede kanunnik van St jan te Urecht overleed ladaar op 21 januari 1598. II Jan VI van Haemstede gehuwd met een dr van maarten van der Weerde. III Floris VIII van Haemstede Gehuwd met Theodora van Renesse van Wulven of NN. Hieruit een zoon Jan V van Haemstede. Polfliet van Haemstede pg 43-44.

5. 3. 4 Claes Lievenzn Van Cats. een zoon

1466 Op 20 december oorkondt de Graaf van Zeeland dat ridder Jan Van Cats, Heer van Synoutskerke en Anthonis Van Cats aan hun neef Claes Lievenzn Van Cats 7 gemeten te Oostkerke overdragen. LR BWS ZA.

5. 4. Wolfert (Wolfairt) Laurenszn. Van Cats (1420 -1463) die huwde in 1461 met Jkvr **Margaretha Florisdr van der Buttinge (1410 of 1425 -1486)** Margaretha was de dr van Floris Reymerszn van der Buttinge (-1453) en Gertrude Jansdr van Sabbinge Van der Baan W, Dijk pg. 531 en 540 Bronnen te Water II 169, van Leeuwen pg. 901 en Boxhorn II 356. . In GAG Archief Lenshoek nr 61 Enige bijzonderheden van W, Dijk door JvdBaan Bron ZA HV inv nr 15 a en Fruin leenregisters 79 van Steensel ZE pg 375, Uit het huwelijk tussen Wolfert Van Cats en Margaretha van Buttinge de kinderen 5. 4. 1 **Laurens Van Cats** (-1475), 5. 4. 2 **Anthonis Van Cats** (1496) die huwde met **Cornelia van Bolle van Zaanden**, 5. 4. 3 **Jan Jacobzn Van Cats** 5. 4. 4. **Maria Van Cats** die huwde met **Arend Dirkzn van Zwieten**. en daarna met **Herbaren Willemzn van Foreest**. Bron ZA HV inv nr 15 a en Fruin leenreg. 79 van Steensel ZE pg 375, en. 5. 4. 5. **Anna Van Cats** ook wordt een 5. 5. 5 **Ursala Van Cats** genoemd als dochter. Vd Baan pg. 7. . Heerlijkheden: Heer van Sabbinge, zij bewoonden kasteel Sabbinge in 1457 Vgl vdBroecke werd door dit huwelijk. de heerlijkheden Sabbinge en Oostkerke werd verenigd. kastelen pg 217

Heer van Wolfertsdijk, Cats, Oostkerke, Sabbinge, Westkerke, Muiden, Cloetinge, Wissenkerke

Functies: vermeldt in de dagvaarten tussen 1465-1495 overleden. Smit dagvaarten III pg 452. ?

Wel op de dagvaarten gehouden in 1444, 1446, 1447, 1458, 1462 Smit dagvaarten II II nr 202, nr 248, nr 310. nr 342, nr 705, 708, 865 Samen met Lieven en jan in 1452 nr 523, met jan in 1455 nr 607 en in 1542 en 1457 alleen nr 534 nr 686

Leenbezit en Renten.: Het ambacht Sabbinge omvatte 1449 gemeten en 150 roeden. . Vd Baan pg. 7
De ambachten van Floris Reymerszn van der Buttinge werd na zijn overlijden in 1453 gekocht door
Laurens Van Cats. van Steensel ZE pg 242. De van Sabbinges waren in de dertiende eeuw nog ridders.
idem pg 242

1458 In een oorkonde van 26 mei beleent de hertog hem met 37 gemeten te Cats, Ooskerke,
Sabbinge(Zabbinge), Westkerke, Muyden, Cloetinge, en Goes, na de dood van zijn broer Jan. Van Cats LR
BWS ZA. .

1461. In een oorkonde van 26 juni schenkt Wolfairt Van Cats aan zijn echtgenoot Jkvr. Magriete Floris
Reymer dr. van der Buttinge, een lijfrente van 20 pond gr. Vlaams per jaar op zijn tienden te Wolfertsdijk
en Cats. Archief Rekenkamer Bourg-Oost Regestenlijst Inv. nr. 501.

In een oorkonde van 12 november 1463 waarin Claes de Vrieze, Raad en rentmeester-generaal van
holland en zeeland erkent dat hij van Wolfairt Van Cats 13 pond groot ontvangen te hebben wegens de
beleening van 53 gemeten land die hem was aangekomen na de dood van zijn broer Jan Van Cats. 1463.

In een oorkonde van 12 november erkent de RM van de erfgenamen van Wolfairt Van Cats 13 pond
ontvangen te hebben wegens de belening van 53 gemeten, hun toegevallen na de dood van Jan Van Cats,
hun oom. LR BWS

1474. In een oorkonde van 6 augustus beleent de RM Adriaan Pieter Haartzn met 8 gemeten
Te Heer Arendskerke, Heinkenszand en Ovezande, nadat Jkvr Margriete van Buttinge, weduwe van
Wolfairt Laurenszn Van Cats die had overgedragen. LR BWS. .

In een octrooi van 17 juni 1475 wordt Jonckvrouwe Margriete van der Buttinge, weduwe van Wolphaart
Van Cats, vermeldt, hij is dan overleden, en aan haar zoon Jan Jacobzn Van Cats 6 gemeten te Wissenkerke
overdraagt. ZA LR BWS.

1486. In een octrooi van 2 mei beleent de rentmeester BWS Anthonis Van Cats Wolfairtszn
Met 16 gemeten te Sabbinge en 7 gemeten te Tser Aernoutskerke hem aangekomen bij den dood van
Jonckvrouwe Margriete Floris Reymerszn dr. ZA LR BWS. Anthonis is dus Wolfert Van Cats zijn zoon.
In GAG Archief Lenshoek nr 61 Enige bijzonderheden van W, Dijk door JvdBaan wordt dit ook vermeldt
met daarbij 1^e memorial van Rosa. 195 pond Compramis aan den Heer van .... En den andere Raden tussen
Laurens Van Cats en Floris Reinierzn. en NN dr Jan van Sabbinge over de erfenis van Jan van Sabbinge
Bron Bijlage B Nr 364. .

Varia: Het geslacht van Buttinge stierf in de eerste kwart van de zestiende eeuw uit. Van Steensel ZE

5. 4. 1. Laurens Wolfertzn Van Cats. (-1475). en NN Hieruit wellicht een dr **Avezoete Jacob Laurensdr.**
leenman en edele van Zeeland in 1475 Lijst van edelen in Zeeland Bijlage van Steensel Ze pg 433 als
Anthonis en Laurens Wolfertzn Van Cats

Heerlijkheden: Laurens werd later ambachsheer van Oostkerke. Laurens werd later ambachsheer van
Oostkerke. Zij woonden op het kasteel van Sabbinge. Door dit huwelijk kwam de bezittingen rondom
Wolfertsdijk in het bezit van het geslacht Van Cats. Hierdoor kwam het kasteel van Sabbinge voor lange
tijd in de handen van het geslacht Van Cats. Van der Baan W, dijk pg. 536

Leenbezit en Renten: De ambachten van Floris Reymerszn van der Buttinge (zijn opa) werd na zijn
overlijden in 1453 gekocht door Laurens Van Cats. van Steensel ZE pg 242

1469 21 augustus Akte van verzoek door Laurens Van Cats Wolfertzn om Arnout van Zwieten
Heer van Leyereberg en Loenersloot als medegave van Maria Van Cats diens vrouw te belenen met
tienden te Wolfaartsdijk. AGH nr 819. ook in Prov Hist Cenrum Geschiedenis ZH NA nr 819.

1473 Op 29 december oorkonden mannen van Zeeland dat Laurens Van Cats Wolfairtszn
aan Cornelis Hugozn van Boomvliet 4 gemeten en 122 roeden te Sabbinge overdraagt. LR BWS. Laurens
wordt vermeldt tussen 1467-1474. Smit dagvaarten III pg 452.

1475. In een octrooi van 23 januari 1475 wordt Cornelis Hugozn van Boomvliet den oude beleent
met goederen (4 gemeten 122 roeden) te Sabbinge nadat Laurens Van Cats Wolphaartszn die had
overgedragen.

In hetzelfde jaar beleent in een octrooi van 19 juni dat jongen Cornelis Hugozn van Boomvliet met 4
gemeten te Sabbinge, zie boven, van Anthonis Van Cats Wolphaartszn. en 4 gemeten van Laurens Van
Cats Wolphaarstzn. In dat jaar ook een octrooi van 13 mei wordt ridder Jan Van Cats beleent door de

rentmeester met 415 gemeten gelegen in het oude en nieuwe ambacht van Wolphertsdijk, Oostkerke, Westkerke en Sabbinge en met 78 gemeten en 278 roeden te Cats Aan hem toegefallen door het overlijden van Laurens Wolphaartszn Van Cats. LR BWS.

1475. In een octrooi van 13 mei 1475 beleent de rentmeester Mr. Jacob Cruesinc, raad en rekenmeester te Mechelen, Grote Raad, met 178 gemeten en 219 roeden te Wemeldinge door hem gekocht, nadat dit was toegefallen aan de graaf na de dood van Laurens Van Cats.

Varia: Voor de heervaart 1474 1 oktober In een rekening van RM Guy van Baenst zit een lijst van leenmannen waarbij opgegeven wordt met hoeveel zij te wapen moesten komen bij een heervaart.

BWS 119. Anthonis Van Cats 3 te paard en 5 te voet

20. Laurens Van Cats, Anthonis broeder 3 te paard en 5 te voet

1475 Lijst van edelen in Zeeland Bijlage van Steensel Ze pg 433

Adriaan, Jacob, Lieven en Jan Jacobzn Van Cats

Anthonis en Laurens Wolfertzn Van Cats

Maria Anthonisdr Van Cats

Te dagvaart 1441 4 december den Haag aanwezig o.a. Adriaan van Reimerswaal van Lodijke Laurens Van Cats. dagvaarten Zeeland nr 577. .

Willem Bolle van Zaenden, Heer en Kastelein van Zaenen overleed in 1494, hij was gehuwd met Jkvr. Cornelia, bastaard dr van Willem van Oostende. De hierboven genoemde Cornelia was hun dochter. Zij kregen een zoon Lieven Van Cats. Gemeld moet worden dat Pieter de Cock van Opijnen afkomstig zal zijn uit de Tielerwaard waar dit geslacht bezittingen had.

Josina Bolle die op 15 januari 1500 huwde met Gerrit Ijsbrandzn van Spaarnoude 1432-1509 was de zoon van Ijsbrand Gerritzn van Spaarnwoude 1432-1509 Bij de doop (van hun kind ?) schonk Lieven Van Cats 5 philipsguldens Lieven is achterneef van Joeste Bolle, zijn grootvader Willem Bolle RM was broer van Joeste grootvader Aelbrecht Bolle Floriszn. Jakobs Het familieboek van Ijsbrand van Spaarnwoude in Jaarboek CBG 1963 pg 100 en 113.

5. 4. 2. **Anthonis Wolfertzn Van Cats** (1447-1496) en gehuwd met Jkvr **Cornelia (Cornelie) Bolle van Zanden /Zanen.** (of Sanden) (-1510)Vrouwe van Gravenspolder dr van Willem Bolle van Zanden (-1494) en van Zanen en gehuwd met. Jkvr Cornelia Willem bastaardsdr van Oostende. . Willem Bolle was Heer en kastelein van Zaanden en Gravenspolder afkomstig uit Haarlem RM BOS 1451-1474, Raad, Baljuw van Zierikzee Dijkgraaf westenderdendeel van Noord-Beveland 1455-1478. en dijkgraaf van Noord en oostzijde van Schouwen (1466-1470) Willem Bolle was ook RM van Putten en Strijen in 1467, RM BOS Rodenburg Een heer van stand pg 133 Hij was RM van Gravenpolder van 1460-1469 voor Frank van Borsele, RM van Putte en Strijen voor Karel van Charolais (1459-1469), klerk en secretaris voor Willem van lalaing (1442-1451), baljuw van Zierikzee 1466-1470,. Smit dagvaarten III pg 433. Willem verwierf bezittingen op Stavenisse en het ambacht. sGravenpolder. In 1460 kwam daar nog een 1/3 deel van Brouwershaven bij na de dood van Jan Van Cats In Gravenspolder. in 1486 ook nog de tienden van de zwakepolder van de abdij St Paulus verwerft. Daarnaast hield hij de heerlijkheden Natairs en Zonnemaire in achteleen van Adolf van Kleef. (1465) ook tienden bezat in Stavenisse en in 1460 een derde deel van de heerlijkheid Brouwershaven verwierf na het overlijden van Jan Van Cats Hij had via zijn moeder de hoeve van der Zaanden geerfd (Kennemerland) waardoor hij ook van der Zaanden heette van Steensel ZE pg 248. Van bavel transitie pg 243 Uit het huwelijk. de kinderen 5. 4. 2. 1 **Wolfert Van Cats** (-1509), 5. 4. 2. 2. **Lieven Van Cats** (1460 - 1519), 5. 4. 2. 3 **Adolf Van Cats** (1519) die huwde NN. Machteld Van Cats huwde met de zoon van Adolf Van Cats en NN Lieven (-1551. Van Steensel ZE pg 241 Plus afbeelding idem Rep lenen St Paulus nr 432 Kort OvG 2010. Bron Hollandse kasteeltuinen Huis Zanen van Steensel. pg 375 Ook een bastaerd dat blijkt in. 1486 bij de Installatie van 5. 4. 2. 4. **Wallardi bastaardzoon Anthonis Van Cats.** als prietser van de St Pieterkerk te Brijdorpe als vervanger van de overleden Jan Wissezn 16 scuta. Als tweede prietser wordt Dirk Georgzn voorgedragen als vervanger van Jan Wissezn (zal waarschijnlijk waarnemen voor Wallardi) Grijpink I scaldis pg 15. En nog een 5. 4. 2. 5 bastaardzn **Cornelus** Heerlijkheden: Heer van Bruinisse, Oostkerke en s Gravenpolder. Cornelia huwde met Anthonis Van Cats. Zij erfde Willem tienden in Stavenisse en het ambacht s Gravenpolder waardoor Anthonis Heer van S Gravenpolder werd.

Functies: Opperdijkgraaf en landmeester van Schouwen 1478-1483, Baljuw van Zierikzee. 1478-1484 burgemeester van Zierikzee in 1468, 1477, 1489 en 1492. Rechtsbronnen van Zierikzee Verspreide Keuren nr. 10. . Register Zierikzee Fokker Schouwen pg 282, Schouwen pg 232/233, de Vos Bijzonderheden panden pg 26, Zierikzee Grijskerke Graafschap pg. 206. Smallegange Deel I pg. 506. vermeldt in de dagvaarten namens BOS tussen 1465-1495. Smit dagvaarten III pg 452 nr 119, nr 999, nr 155, nr 163, nr 168, nr 280, nr 237 nr 273. Zoals in 1465-1470 nr 1016 samen met Laurens Van Cats, en in 1464 en 1466 samen met Jan Van Cats die optrad voor Zuid Holland. nr 1073. Nr 163. Samen met Lieven Van Cats die optrad voor Regio Rotterdam/Den Haag

Dagvaarten Nr 155 en 163 Samen met Jan en Laurens Van Cats in 1471 en ook met Jacob en Lieven Van Cats voor Rotterdam/Den Haag Van Steensel ZE pg 306. . 1463 Anthonis Van Cats wordt vermeldt als hoveling en chancier aan het Hof van Karel van Charolais. van Steensel ZE pg 199. Anthonis wordt vermeldt als knaap van Steensel Ze pg 378. Smallegange Deel I pg. 506. Register Zierikzee Fokker Schouwen pg 282. . de Vos Bijzonderheden panden pg 26. Fokker Schouwen pg 232/233 Grijskerke Graafschap pg. 206. Dagvaarten Zeeland pg 1398. Te dagvaart 1476 18 mei dagvaart te Middelburg Opgeroepen zijn oa., de abdes van Waterlooswerve, Anthonis Van Cats., Jan die Cock van Opijnen, Anthonis van Bruelis. Dagvaarten Zeeland nr 966

1476 10-17 maart dagvaart te Den Haag opgeroepen en aanwezig zijn oa Wouter van Bruelis, Floris van Botland,, Anthonis Van Cats, Lievin Van Cats, etc. Smit dagvaarten III nr 354 pg 385 ev.

1476 15-16 oktober dagvaart te Den Haag Opgeroepen en aanwezig, BOS Anthonis Van Cats, BWS Jan Van Cats,, Rotterdam eo Lievin Van Cats, Goes eo,, Smit dagvaarten III nr 389 pg 417 ev.

1476 19-22 april dagvaart te Den Haag Opgeroepen en aanwezig, Anthonis Van Cats, (bos) Gouda Jan Van Cats en Lievin Van Cats. BWS, Smit dagvaarten III nr 360 pg 391 ev.

1478. In maart huldeging van Maximiliaan van Oostenrijk en zijn vrouw Maria als Graaf en gravin van Zeeland, 19 maart in Middelburg, daarna Goes en op 23 maart in Zierikzee. Kokken Steden en staten pg. 272. 19-20 maart Voorbijeekomst, hulde en bede te Middelburg door de leenmannen van Zeeland Adolf van Kleef, allen ridders, Anthonis en Thomas van den Abeele broers, Anthonis Van Cats, Anthonis van Bruelis, Dagvaarten Zeeland nr 1011.

1480 12 mei dagvaart te Middelburg opgeroepen zijn oa, Anthonis van den Abeele, Anthonis van Bruelis,, knapen,, Cornelus van Botland, Anthonis Van Cats,, Thomas van den Abeele,, Heer Van Cats,, Jacob Van Cats. . dagvaarten Zeeland nr 1044

In 1475 op de lijst van edlen in Zeeland Joos Jacobzn van den Abeele Bijlage van Steensel ZE pg 433 Anthonis Van Cats wordt in 1484 genoemd in Gouda. . Dagvaarten III pg 433.

1486 14 oktober Dagvaart te Den Haag aanw. Heer Adolf van Kleef,. voor Schouwen Duiveland Anthonis Van Cats., Joos van den Abeele,. Dagvaarten Zeeland nr 1142.

Leenbezit en Renten: In 1467 ambachtsbezit op Schouwen en zijn broeders Idem dan voor Jan Van Cats en zijn broeders Archief de Vos Inv. nr 97 a pg 17.

1469 Waarschijnlijk de bedijking van de Haardebollepolder bij Wolphaartsdijk door Heer Jan van Bourgondie en den Heer Van Cats, slechts 54 gemeten groot. Reeds voor 1582 weer verloren gegaan. van der baan Wolp pg. 23.

1474 Opgave van de netto inkomsten over 1472-1474 vgl Valor Feodorum in Zeeland

In ponden
Jan, Jacob en Lieven Van Cats 859
Anthonis en Laurens Van Cats 705
Maria Van Cats 120

1475. In een octrooi van 23 januari 1475 wordt Cornelus Hugozn van Boomvliet den oude beleent met goederen (4 gemeten 122 roeden) te Sabbinge nadat Laurens Van Cats Wolphaartszn die had overgedragen. In hetzelfde jaar beleent in een octrooi van 19 juni dat jongen Cornelus Hugozn van Boomvliet met 4 gemeten te Sabbinge, zie boven, van Anthonis Van Cats Wolphaartszn. en 4 gemeten van Laurens Van Cats Wolphaartszn. In dat jaar ook een octrooi van 13 mei wordt ridder Jan Van Cats beleent door de rentmeester met 415 gemeten gelegen in het oude en nieuwe ambacht van Wolphertsdijk, Oostkerke, Westkerke en Sabbinge en met 78 gemeten en 278 roeden te Cats

Aan hem toegevallen door het overlijden van Laurens Wolphaartszn Van Cats. LR BWS

In 1477 (28 augustus) vestige Toneman vruchtgebruik op zijn tienden van Oud Munster in Wemeldinge.

In 1485 (2 juni)verkocht hij de tienden incl vruchtgebruik aan Anthonis Wolfertzn Van Cats HUA Oud Munster nr 827 f 680 n Dekker Wemeldinge pg 88 Er wordt nog eens 58 gemet gekocht door Anthonis Wolfertzn Van Cats. In 1477 vestigde Arend een vruchtgebruik voor Filippe op de oud Munster tienden van hem in Wemeldinge. In 1485 verkocht hij deze tienden (80 gemet) aan Anthonis Wolfertzn Van Cats Bron Dekker ZB pg 88.

En als 1486. In een octrooi van 2 mei beleent de rentmeester BWS Anthonis Van Cats Wolfairtszn met 16 gemeten te Sabbinge en 7 gemeten te Tser Aernoutskerke hem aangekomen bij den dood van Jonckvrouwe Margriete Floris Reymerszn dr. (zijn moeder). LR BWS. Anthonis is dus Wolfert Van Cats zijn zoon.

1470 Oorkonde van de abt van OLV Jan van Gravesande abdijs Middelburg, gezegd door Heer Adriaan van Brigdamme en Duivelant, Heer Jan Van Cats ridder, Anthonis Van Cats Allen bedijkers van Bruinisse. Bron Zierikz n Bode 5 juli 1968.

In een oorkonde van 27 mei 1473 wordt hij beleend door de rentmeester BWS met 58 gemeten te Wemeldinge door hem gekocht van de Graaf die het toegevallen was na de dood van Mr. Pieter Tonnemanzn. Op dezelfde datum nog eens 26 gemeten aan Anthonis. In en oorkonde van 29 september 1473 draagt Anthonis in opdracht van de graaf 4 gemeten te Sabbinge over aan de jongen Cornelis Hugozn van Boomvliet. (Ook N-B !). 1475. In een octrooi van 1 maart beleent de rentmeester Anthonis Van Cats met 36 gemeten en 283 roeden te Oostkerke, Sabbinge, Westkerke en Muyden hem aangekomen na het overlijden van zijn broer Laurens. zie andere meldingen bij het jaar1475.

1481 8 maart Verkoop door de graaf van 114 gemet ambacht in Wemeldinge na de dood van Pieter Rijn aan de famelie Van Cats. BRON ZA BOT nr 313 in Dekker Wemeldinge pg 91.

1486. In een octrooi van 2 mei beleent de rentmeester BWS Anthonis Van Cats Wolfairtszn Met 16 gemeten te Sabbinge en 7 gemeten te Tser Aernoutskerke hem aangekomen bij den dood van Jonckvrouwe Margriete Floris Reymerszn dr. LR BWS.

1493 Conflict tussen Jacob en Anthonis Van Cats enerzijds en Anna van Bourgondie en de stad Middelburg anderzijds. het betrof de moernering van de broers bij Wolphertsdijk. (veenwinning). van Steensel ZE pg 156.

1494. In een akte van transport gepasseerd op 16 Januari van de Schepenen van Sabbinge wordt de grenzen van Sabbinge genoemd, ten oosten grenst het aan de eigendommen van Antonius Van Cats en ten westen aan de poorters van Middelburg. van der Baan W, Dijk pg. 412-413

In een octrooi van 6 juli 1501 wordt Jonckvrouwe van Zanen, dan weduwe van Anthonus, beleent met 25 gemeten gelegen te Gravenpolder haar toegekomen door de. dood van haar vader Willem Bolle. LR BWS Zij hadden ook in bezit Huis Zanen waarvan het huis als lijftocht op 22 juni 1474 aan Cornelie komt daarna ging het in leen eerst op 7 spetember 1500 aan een dr van Cornelia of aan haarzelf en daarna op 6 mei 1502 aan haar zoon Lieven Van Cats. Hij verkoopt het huis op 23 september 1509 aan Gerrit van Schoten Blajuw van kennmereland

1500 29 augustus 14 ½ gemet tienden in de polders bdijkt aan S Gravenpolder en Nisse uit de zwake, nl 4 gemet in de westhoek, idem in de hoek daarnaast, en 2 ½ gemet in de oude Zwake (Voortrappe ?) daarmee wordt beleelnd Cornelia dr van Willem van Zanden na de dood van haar vader. voor haar treedt op Rutger in de Olifant te Utrecht Op 26 januari 1520 naar Albert van Egmond drost van IJselstein zoals Cornelia van Zanden die ha na verzuim en op verzoek van voogden en erven van de kinderen van Lieven Van Cats adolfzn. Rep lenen St paulus nr 432 Kort OvG 2010

1500. In een oorkonde van 16 november van mannen van Zeeland dat Jkvr. Cornelia van Zanden, weduwe van Anthonis Van Cats aan Pieter de Cock van Opijnen 19 gemeten

En 210 roeden te Stavenisse haar is toegekomen na de dood van haar vader Willem Bolle van Sanden. Arch rekenkamer B-O tijd Inv. nr. 501.

1501. In een oorkonde van 6 Juli beleent RM Jkvr. Cornelia van Zanen, weduwe van Anthonius Van Cats, met 25 gemeten sGravenpolder(ter zuiden) die haar was toegevallen Na de dood van haar vader Willem Bolle. LR BWS ZA.

Varia: Bovendien startte Wolfert van Borsele. in januari 1479 een proces tegen Anthonis Van Cats en jan van Egmond. Anthonis was de neef van lieven. Het proces hield in dat Wolfert aangaf dat Anthonis ten onrechte was opgetreden als Baljuw van Zierikzee en als Dijkgraaf van Schouwen in Brouwersheven eieigendom van Wolfert. ! Van Steensel ZE pg 306. Anthonis is dus Wolfert Van Cats zijn zoon. vermeldt

in de dagvaarten tussen 1465-1495 overleden. Smit dagvaarten III pg 452. 1474 Valor Overzicht van de miliatire verplichtingen tijdens de heervvaart Geslacht Van Cats 7 man te paard,. 46 te voet

Nog niet te plaatsen

1501 Vermelding van **Anthonis Van Cats** als schepen van Den Haag met het wapen Van Cats twee golvende dwarsbalken en drie ruiten, Bron Musschaert Twee golvende dwarsbalken in Zeeuwsche wapen NV pg 148.

1507 8 juni wordt Anthonius Van Cats vermeldt als schepen van Den Haag in Archief Wees-en gasthuis Den Haag nr 09c. Wie is deze Anthonis ? GW

5. 4. 3 Jan Jacobzn (Wolfertzn) Van Cats ridder gehuwd met **Margeretha Filipsdr van Reimerswaal**

Hieruit een zoon 5. 4. 3. 1. **Flips Jan of Jacobzn Van Cats**

Heerlijkheden: Heer van Synoutskerke of Simonskerke

Leenbezit en Renten: 1467 april Adriaan van Borsele verwierf in 1452 het recht op bedijking van de gronden van Bruinisse. In april 1467 gaf hij deze uit met de helft voor zich zelf en de andere helft ter ebdijking aan Jan Van Cats, Floris van Haemstede, Willem pieter manne, ea. Viacriegeoderen Zeeland pg 98.

1474. In een oorkonde van 26 augustus beleent de RM Jan Van Cats, ridder met 15 gemeten en 60 roeden te Westkerke, aan hem toegevallen na de dood van Woyte Janzn van Wissekerke LR BWSZie ook 1472.

1470. In een schrijven van 20 december doet Karel I uitspraak in een geschil bij de Hoge Raad tussen Zierikzee en de ambachtsheren, als ambachtsheer worden genoemd Heer Jan Van Cats ridder, en Anthonis Van Cats zijn broer. Archief de Vos Inv. nr 97 a. pg. 19.

1466 Op 20 december oorkondt de Graaf van Zeeland dat ridder Jan Van Cats, Heer van Synoutskerke en Anthonis Van Cats aan hun neef Lieven Claeszn Van Cats 7 gemeten te Oostkerke overdragen. LR BWS ZA.

1466 Op 20 oktober doet het Hof van Zeeland uitspraak in een geschil tussen J Van Cats ambachtsheer van Symonkerke. Archief de Vos Inv. nr 79 pg. 125.

In een octrooi van 17 juni 1475 wordt Jonckvrouwe Margriete van der Buttinge, weduwe van Wolphairt Van Cats, vermeldt, hij is dan overleden, en aan haar zoon Jan Jacobzn Van Cats 6 gemeten te Wissekerke overdraagt. ZA LR BWS.

Varia: 1465 jan Van Cats werd gevangen genomen tijdens de slag van Monthery door de Fransen. Hij moest worden vrij gekocht. Bron NA GH inv nr 722 f 3r. van Steensel ZE pg 221.

5. 4. 3. 1. Filips Janzn of Jacobzn Van Cats (1492- Moerkerke ?.

In 1503. In dat jaar stichtte Lieven Van Cats, ook namens zijn broers Wolfert en Adolf, en Margaretha van Reimerswaal als voogd van haar minderjarige zoon Filips Van Cats de OLV Kapittel van Kapelle.

1523 Filips van Kats, Baljuw van Goes, (1523-1527). Bron Archief Bourgondische tijd Rekeningen. ZA. Dekker Goes pg. 579. Hij wordt tevens genoemd als Heer van Wolphaartsdijk(1568). In 1523 Philips Van Cats, Heer van Bath.

Ook wordt hij gemeld, samen met zijn neven Lieven, Adolf en Wolfert als ambachtsheren van Kapelle met een bezit van 128 gemeten. Bron OLV kapittel van Kapelle Dekker 1979 pg. 15.

5. 4. 4 Maria Wolfertsdr Van Cats. (1446 Cats-1501 Gouda), dochter van Wolfairt Van Cats en Jkvr van Sabbinge, 1469 21 augustus Akte van verzoek door Laurens Van Cats Wolfertzn om **Arnout van Zwieten Heer van Leyereberg en Loenersloot** Zoon van Dirk van Zwieten en de erfdochter van Arend van Leyenburg en Loenersloot. uals medegave/lijftocht. van Maria Van Cats diens vrouw te belenen met tienden te Wolfaartsdijk. AGH nr 819. Op 24 augustus 1467 wordende hwuelijkse voorwaarden vastgesteld waarbij Anthonis en laurens Van Cats betrokken zniijn en een rente tot. 25 pond op de tienden van W, Dijk wordt ingebracht. Archief Lesnhoek nr 61 Enige bijzonderheden W, Dijk JvdBaan. Zij huwt in 1477 met **Herpert Willemzn van Foreest** (1472 te haarlem -1501 te Gouda) of tussen 1451-1472 Zoon van Willem van Foreest en Adriana Hart van der Woerd Boudewijnsdr Bron afstamming Adriaan van Foreest Archief Alkmaar 2005. Er wordt een Willem van Foreest vermeldt tussen 1451-1472. Hij was

Heer van Schoterborch en Middelburg in 1459. (nabij Boskoop). Smit dagvaarten III pg 443. Schepen en burgemeester. van Delft en Alkmaar en kastelein van Woerden, ridder Heer van Middelburg (nabij Gouda), Schoterbosch, Schout van Alkmaar, Kastelein van Woerden. Over Herpert van Foreest. (1472-1501) wordt het volgende vermeldt ridder, Heer van Middelburg (NH), Schoterbosch, Schepen en Burgemeester te Delft(1481-1482), Schout te Alkmaar 1483-1485 Burgemeester van Delft (1490). Kastelein van Woerden. Wapen van Foreest is een hoekige dwarsbalk. NB Wapenrep I Hoeben pg 91

Hij overleed in 1501. . Van Nierop ridders en regenten pg 86. Smit dagvaarten III pg 443. Zij was. getrouwd in 1467 met Arend Dirkzn van Zwieten, Heer van Leyenburg en Loenersloot. Maria was de weduwe van Arent Dirkzn van Zwieten Heer van Loenburg Raad Hof van Holland. . Arent van Zwieten wordt vermeldt tussen 1447-1473 ridder 1467, Heer van Leyenburg 1477, Heer van Zoetermeer Binckhorst, Kalslagen en Schobbelandsambacht 1450, Loenersloot, Ter Aa en oucop 1460, baljuw van Rijnland 1467-1469. lid stadregering leiden Smit dagvaarten III pg 477. Ze was in 1467 met hem gehuwd,. Hij overleed in 1471. Uit het eerste huwelijk. twee kinderen 5. 4. 4. 1. **Hendrik van Zwieten** Zijn minderjarige zoon Hendrik van Zwieten volgde zijn vader op en 5. 4. 4. 2. **Josina van Zwieten**.

Hendrik huwde **met Jkvr NN van Renesse** en hieruit een zoon Joost van Zwieten. Deze verkocht grotendeels de goederen van zijn grootvader en stierf kinderloos. Regt Zwijndrechtse waard pg 48.

Leyenburg omvatte een gehucht nabij Heukelom en vaak was de Heer van Heukelom ook heer van Leyenburg Heukelom is van oudsher een leen van van Arkel. Holland in Vroeger Tijden Deel 4 pg 710.

Uit het tweede huwelijk vier kinderen 5. 4. 4. 2. **Laurens** (jong gestorven), 5. 4. 4 3 **Maria**. 1501-1527

huwde **Albert van Raephorst** 1515-1527en. 5. 4. 4. 4. **Anna**. ook wordt een 5. 4. 4. 5 **Ursala van Foreest** genoemd als dochter. Vd Baan pg. 7. . ,

Leenbezit en renten: Hij had bezittingen te Blokland, Voorhout, Monster, Rijswijk, Weeperskaspel en Oegstgeest. Totaal 118 morgen land. Hij woonde te Leiden. Bron Lenen van Leiden 1420-1501. Brand. Maria wordt geassisteerd door Philips van Wassenaar Burggraaf van Leiden. En Johan Van Cats. Bron het oude geslacht van Foreest pg. 120. Zij hadden een dochter Anna. Ferwerda II-II. Een ander bron noemt haar Maria van Foreest die later huwde met Aelbrecht van Raephorst.

Bijzonder is te vermelden dat Philips van Wassenaar en zijn broer Dirk een derde van de inkomsten van het hofstedengeld in Gouda bezaten. (1406-1409) Goudriaan Het Goudse hofstedengeldregister pg 26.

In de bron afstamming Adriaan van Foreest van 2005 Archief Alkmaar wordt vermeldt dat Herpert rond 1453 is geboren. , hij had een broer Coen van Foreest die het Huis Oosterwijk bewoonde. hij is ongehuwd overleden omstreeks 1482.

Arend van Zwieten baljuw van Rijnland 1467

Leenbezit 1467 24 augustus Bij de huwelijksvoorwaarden tussen Arend van Zwieten en Maria Van Cats Wordt bepaald dat Anthonis Van Cats en Laurens Van Cats zullen goederen en tienden te W. Dijk tot 25 pond rente opbrengen. GAG Archief Lesnhoek nr 61 Enige bijzonderheden W, Dijk JvdBaan. .

1469 21 augustus Akte van verzoek door Laurens Van Cats Wolfertzn om Arnout van Zwieten

Heer van Leyereberg en Loenersloot als medegave van Maria Van Cats diens vrouw te belenen met tienden te Wolfaartsdijk. AGH nr 819.

In het archief Huis Zuylen zit een tekening van de kwartieren van Maria Van Cats echtgenote van Herpert van Foreest. Dat zijn de wapens van Peeters dict Cats, Bruelis, van Hodenpijl, Graven van Vlaanderen, van Coulster, Heer van Voorne n Heenvliet, Wissenkerke. Archief Huis Zuylen t nr 76 nr 899 UA. Andere bron geeft aan dat Maria Van Cats in 1455 is geboren en dat de tweede naam van Herpert Willemzn was en dat hij in 1453 was geboren. Hieruit een dr 8. 6 Ursala van Foreest 1475-1525 gouda. Haar tweede huwelijk zou met Adriaan van Borsele zijn 1425-1468 souburg en hieruit een zoon Jacob van Borsele deze huwde met Anna Woutersdr Hendrik van Borsele.

Varia:. Dirk Boudewijnzn van Zwieten 1400-1482 1426 Vermelding van Dirk van Zwieten als ambachtsheer van Zwijndrech(Schobbelandsambacht nadat hij gehuwd was met de erfdochter van Arend van Leyenburg Heer op half Endegeest 1439, en in 1448 geheel Endegeest, Heer van Oegstgeest en Poelgeest 1456, pooter van Leiden 1452, secr Hof van Holland 1428-1447, Griffier Hof Holland 1445-1447, klerk Hof 1447-1482, Raad Hof 1457-1463 en 1465-1477, Hoogheemraad Rijnland 1453-1482, Bewaarder van Arkel, Putte en Strijen voor Carel van Chaarlois 1459, Raad van Carel van Chaarlois 1459-1465 Dagvaarten zeeland pg 1451. Wellicht de realatie te verklaren tussen van Schouwen en Endegeest. GW.

5. 4. 4. 1 **Hendrik van Zwieten** Heer van Leyerburg en Loenersloot Hendrik huwde met **Jkvr NN van Renesse** en hieruit een zoon Joost van Zwieten.

Deze verkocht groetnddels de goederen van zijn grootvader en stierf kinderloos. Regt Zwijndrechtse waard pg 48. Leyenburg omvatte een gehucht nabij Heukelom en vaak was de Heer van Heukelom ook heer van leyenburg Heukelom is van oudsher een leen van van Arkel. Holland in Vroeger Tijden Deel 4 pg 710

5. 4. 4 3 **Maria. van Foreest** 1501-1527 huwde **Albert van Raephorst** 1515-1527. zoon van Hendrik van Raephorst en NN Solleveld. Ferwerda II II.

5. 4. 4. 4. . **Anna van Foreest** en Anna (1505 of 1501-1540) in trouwt haar dochter Anna van Foreest (-1540) met Aalbrecht van Egmond van Merenstein 1515-1533. Zij. hadden zeven kinderen oa Jan van Egmond, Kastelein van Harlingen (1515-1605)en jhr Anthony van Egmond van Merenstein wonende te Franeker (-1592). Hij huwde met Margaretha van Buneau. (-1603). Herrinneringen aan het Martenahuis te Franeker. pg 109.

5. 4. 4. 5. **Ursala van Foreest.** 1501-1526 (of 1480-), (vrouw van Warmond en Sc ...(1499) huwde **Jacob bastaard van Borsele** (1501-1521) andere melden 1470-1521) Bron kwartierstaat van der Steenhoven. Kastelein van Gouda(1501-1519) en Heer van Middelburg (1512 na de overdracht aan. hem van zijn zus Maria), zoon van Jacob bastaard van Borsele en Agnes van Raephorst. hij ligt na zijn overlijden in 1521 begraven in de Grote kerk te Gouda Hij was van 1503 tot en met 1521 kastelein van Gouda. Zijn grafsteen en die van zijn vrouw)overleden 19 maart 1525)liggen in de Sint Janskerk te Gouda met wapens. van Borsele. Raephorst Cats Foreest foto in Gouda 1000 jaar pg. 82. ., 1479 jaar waarin Jacob van Borsele bastaard van Adriaan van Borsele zie aldaar werd gelegimiteerd hij huwde Agnes van Raephorst. Zij hadden als kinderen **Jacob van Borsele kastelein van Gouda**(zie Adriaan)die gehuwd was met 8. 6 Ursala van Foreest dochter van Herpert van Foreest en Maria Van Cats. Hij Jacob I overleed in 1483. Smallegange Deel I pg 305. Over de latse Jacob vermeldt Dek dat hij Heer van Clevendamme was en dat hij in 1499 huwde met Ursala. Jacob II overleed in 1521. Borsele pg 58. Er wordt ook een Maria genoemd (haar zus)die gehuwd was met Aelbrecht van Raephorst Jacob de bastaard van Borsele wordt vermeldt als Raad van Holland tussen 1477-1480. Rosa I XLIII.

5. 4. 5. **Anna Wolfertsdr Van Cats** (-1503) en van de Buttinge(van Sabbinge) zij huwde in 1469 met **Jan Duvenee**. (hij was de grootvader van Jacob Valcke. Van der Baan W, Dijk pg. 540 Zij hadden een zoon 6.

4. 4. 1 **Govaert Jans van Duvenee**. die gehuwd was met **Margriete Wisse Rogiers**. Deze Govaert bezat oa 29 gemeten in de Zeldijck in Duvenee, verkregen na de dood van zijn broer 6. 4. 4. 2 **Cornelius. van Duvenee**. Zijn zoon (de kleinzoon van Anna), werd in 1505 kapelaan in Heer Arendskerke en is daar na zijn overlijden in 1521 begraven, aldaar is nog steeds een grafsteen met zijn wapen. (afbeelding). Duvenee was een heerlijkheid gelegen ten oosten van Yerseke die in 1530 verdronken is. Bron P Haarthoorn Het gaandeland van pastoor Willem Wisse in Heer Arendskerke. Spuije nr 61 2004 pg 18 14-28

Leenbezit en Renten: wordt in 1503 vermeldt als eigenaresse van Geervliet, zij zou overlijden in Ijsselstein. Kwartierstaat van der Steenhoven.

5. 4. 2. 1. **Wolfert Anthoniszn Van Cats** (-1509) 1498 Wolfert Anthoniszn Van Cats staat in 1498 ingeschreven op de univeroverzichtit van Leuven hij is de achterneef van Cornelus Anthoniszn Van Cats. van Steensel ZE pg 329. Wolfairt wordt door Dekker OLV Kapittel kapelle pg. 15 ook genoemd als ambachtsheer van Kapelle. Of idem 22 november nr 937. 1484 Inschrijving van Wolfert Van Cats uit Zierikzee op de univeroverzichtit van Leuven. Verweij Spuije 2013 pg 32

5. 4. 2. 2 **Lieven Anthoniszn Van Cats**. knaap (1460-1519) Lieven Van Cats Zoon van Anthonis en broer

van Adolf Van Cats. . L

Heerlijkheden: Heer van Kapelle (1523), van der Haar 1513. Wolfairt wordt door Dekker in OLV Kapittel kapelle pg. 15 ook genoemd als ambachtsheer van Kapelle. 1517. Lieven wordt in 1503 genoemd als Heer van Zanden, en als eigenaar van het Kasteel te Zanden, hij draagt deze in 1509 over aan Gerrit van Schoten, baljuw van Kennmerland. Het huis te Zaenen (Zanden) lag nabij Schoterbus bij Haarlem.

Functies: Dijkgraaf van Wemeldinge tot 1516 en van 1517 tot 1529. was Dekker Wemeldinge pg 139 Bron GA Goes stad nr 2010 f 11 en dat hij werd opgevolgd door Hubrecht van Ruyven zoon van maria Van Cats idem wemeldinge pg 139 1517 Lieven Van Cats wordt genoemd als ingeland en dijkgraaf van Wemeldinge. Dekker ZB pg. 557. Bron WA BWBY nr 10 f 111514 Lieven Van Cats wordt vermeldt als burgmeester van Zierikzee. Smallegange Deel I pg. 506. de Vos noemt hem Lievenzn Van Cats Wolfertzoon. de Vos Bijzonderheden panden pg 26. , Baljuw van Zierikzee. In 1514 Ingeland van Waterschap Bewesten Yerseke

Leenbezit en renten: Leenman van de Graaf van Zeeland

Het Huis Zanen waarvan het huis als lijftocht op 22 juni 1474 aan Cornelie komt daarna ging het in leen eerst op 7 september 1500 aan een dr van Cornelia of aan haarzelf en daarna op 6 mei 1502 aan haar zoon Lieven Van Cats. Hij verkoopt het huis op 23 september 1509 aan Gerrit van Schoten Baljuw van kennemerland

Lieven adolfzn Van Cats 1509-1516 knaap Bron Smit dagvaarten zeeland pg 1298 1475 15-16 december dagvaart te Den Haag aanwezig oa Jan Van Cats, Lievin Van Cats,, Smit Dagvaarten III nr 340 pg 376. 1475 29-31 december dagvaart te Den Haag aanwezig oa Jan en Lievin Van Cats,. Smit dagvaarten III nr 343 pg 378.

1515 Lievin Van Cats en Vincent van Renesse worden gedagvaard door Middelburg omdat zij als ambachtsheren poorters van Middelburg had belast. Unger Bronnen II pg. 410-411

1516 7-22 april Staten generaal te Brussel aanw oa Lievin Van Cats knaap wonende te Wolfertsdijk en woordvoerder voor de edelen van Zeeland. dagvaarten zeeland nr 1485, 1513 27-28 augustus Bede te Middelburg verzoek om 10. 000 pond aanw oa. Op 4 november accoord door de edelen woordvoerder is Lieven Van Cats dagvaarten zeeland nr 1457

Agnes van Ruyven die op 14 juli 1511 lijftocht ontving waarin vermeldt wordt dat zij de dr is van maria Van Cats en van de dan wijlen Nicolaas van Ruyven, ze is dan weduwe van Alfen van der Mye. Het betrof 14 morgen land met Huis op de lage Haar Alfen had dit in bezit in 1498. Nr 20 Rep len De Haar(zuilen) Kort OvG 1997 Kort gaat er nader op in bij de graf lene Rijnsland waar hij onder nr 228 onder De Haic in parochie den Oorde en 50 morgen vermeldt dat op 1 augustus 1332 dit aan Adélisse dr van Jan van der Meye kwam en zij gehuwd was met Nicolaas van de Broek (Abbenbroek) Het kwam op 18 juni 1404 aan Dirk van der Mye Op 24 juni 1493 werd Alfer van der Mye eigenaar en hij sloot op de huwelijksvoorwaarden zoals op 10 februari 1503 vastgesteld. waarbij hij inbracht 48 morgen met boomgaard en Huis op de Haar, halve hoeve op de lage Haar, 26 morgen in Nieuwkoop, 9 morgen in Portengen, 4 morgen in zijn iegen heerlijkheid, halve hoeve in Spengen, de heerlijkheid in de Haak met 50 morgen, 60 morgen in Zegveld, 6 morgen in Gerverskop, 9 morgen in Vleuterkerspel genaamd Kroonkenskamer, 14 gulden op de stad Utrecht Agnes van Ruyven legt 100 rijngulden in. Haar lijftocht wordt vastgesteld op 60 gulden wanner zij kinderen heeft en op 90 gulden als zij geen kinderen heeft dat wordt beevstigd door haar neef Joost van de Hoeve en Albert van Egmond. Op 16 oktober 1512 is dit verleid op Steven van Ruitenbergh echtgenote van Hase van der Mye na de dood van Alphen haar vader. Idem Op 14 juli 1513 is Lieven Van Cats Antoniszn beleend voor Hase dr van Alphen van der Myle zijn nicht na de dood van haar vader. Idem Kort nr 228.

Ook wordt Lievin. vermeld, samen met zijn broers Wolfert en Adolf als ambachtsheer van Kapelle, zij stelden zich in 1508 teweer tegen het oprichten van een eigen parochie van Biezelinghe. Samen met de andere ambachtsheren, Wolfert van Brederode, Arnout, Witte en Marinus van Haemstede, Hendrik van Bruelis. Joos van Blois, zie Dekker OLV kapittel pg. 74. . In 1509 diende eerst de zaak voor het Hof van Holland en nadat de ambachtsheren wonnen, dus ontbinding van de parochie van Biezelinghe en ontslag voor de pastoor trokken de Biezelingen naar de Grote Raad van Mechelen. De Van Catsen waren bij beide zaken betrokken. De Grote raad stelt een onderzoek in. Dekker pg. 105-107.

In. 1508 wordt Lieven Van Cats genoemd als ambachtsheer van Kapelle en medebeneficiënt van het Kapittel van Kapelle, samen met Arnoud, Marinus en Witte van Haemstede Joos van Blois, Hendrik van

Bruelis, en Jan van Oostende, Adriaan Vilain van Liedekerke, Boudin van Borgondie. . Het kapittel telde 11 kanunnikken Dekker OLV kapittel kapelle pg. 51-52. Acte van kaveling 28 april 1508.

Ook wordt hij vermeld, samen met zijn broers Wolfert en Adolf als ambachtsheer van Kapelle, zij stelden zich in 1508 teweer tegen het oprichten van een eigen parochie van Biezelinghe. Samen met de andere ambachtsheren, Wolfert van Brederode, Arnout, Witte en Marinus van Haemstede, Hendrik van Bruelis. Joos van Blois, zie Dekker OLV kapittel pg. 74.

1510. In een oorkonde van 12 januari beleent de rentmeester Lieven en Adolf Van Cats zonen van Anthonus, met 30 gemeten gelegen te Kloetinge, Kapelle, Ser Arenstkerke, Oostkerke, Sabbinge, en Muyden. die hun waren toegevallen na de dood van hun broer Wolfairt. Daar bovenop in drie oorkonden van dezelfde datum met 336 gemeten gelegen te Vlake, Schore, kapelle. Kloetinge, Wemeldinge, Sabbinge, Nyer Cats, na de dood van Wolfairt en met 282 gemeten te Gravenpolder en met 268 gemeten te Oostkerke, Westkerke, Oostkerkepolder, Nyeuwpolder van Sabbinge, polder Zichuyt.

In een oorkonde van 18 maart 1519 wordt Adolf. beleent met 730 gemeten te Valke, Schore, Wemedinge, Kapelle, Kloetinge, Sabbinge, Nyeulant v Cats, na de dood van Lieven Van Cats zijn broer. Gevolgd door nog eens 267 gemeten te Westkerke en Oostkerke en nog eens 848 gemeten te Gravenpolder en nog eens met 42 gemeten te Kloetinge, Kapelle, Oostkerke, Sabbinge en Muyden. Alle oorkonden zijn van 18 maart 1519.

In 1519 op 18 maart beleent de RM Adolf Van Cats, zoon van Anthonis Van Cats, met 730 gemeten te Vlake, Schore, Wemeldinge, Kapelle, Kloetinge, Sabbinge, Nyeulant Van Cats, na de dood van Lieven Van Cats, zijn broer LR BWS ZA. idem met 267 gemeten te West-en Oostkerke. Idem met 848 gemeten te Gravenpolder. idem 42 gemeten te Cloetineg, Kapelle, Oostkerke, Sabbinge en Muyden. LR BWS ZA. Lieven wordt in 1503 genoemd als Heer van Zanden, en als eigenaar van het Kasteel te Zanden, hij draagt deze in 1509 over aan Gerrit van Schoten, baljuw van Kennmerland. Het huis te Zaenen (Zanden) lag nabij Schoterbus bij Haarlem. Zij hadden ook in bezit Huis Zanen waarvn het huis als lijftocht op 22 juni 1474 aan Cornelie komt daarna ging het in leen eerst op 7 spetember 1500 aan een dr van Cornelia of aan haarzelf en daarna op 6 mei 1502 aan haar zoon Lieven Van Cats. Hij verkoopt het huis op 23 spetember 1509 aan Gerrit van Schoten Blajuw van kennmereland

Varia: In 1503. In dat jaar stichtte Lieven Van Cats, ook namens zijn broers Wolfert en Adolf, en Margaretha van Reimerswaal als voogd van haar minderjarige zoon Filips Van Cats de OLV Kapittel van Kapelle. Andere stichters waren Anna van Bourgondie, Jan van Kruiningen, Joos van Blois, Jan van Oostende, Arnoud en Marinus van Haemstede, Hendrik van Bruelis en Willem de Vrieze van Oostende. allen ambachtsheren van Kapelle/Bron Dekker OLV Kapittel Kapelle pg. 29-31. Lieven Van Cats schonk ook een glazen raam aan abdij Rijnsburg., van Steensel ZE pg 370. .

Het kapittel telde 11 kanunnikken Dekker OLV kapittel kapelle pg. 51-52. Acte van kaveling 28 april 1508. De Biezelingen hadden een ieegen parochie en pastoor gesticht en aangesteld. Dekker pg. 77

In 1509 diende eerst de zaak voor het Hof van Holland en nadat de ambachtsheren wonnen, dus ontbinding van de parochie van Biezelinghe en ontslag voor de pastoor trokken de Biezelingen naar de Grote Raad van Mechelen. De Van Catsen waren bij beide zaken betrokken. De Grote raad stelt een onderzoek in. Dekker pg. 105-107. Van Steensel ZE pg 126.

1516. In een oorkonde van 2 mei gelast de aartsdiaken van de Dom te Utrecht om in de paraochiekerk te Vlake af te kondigen dat Adriaan Berchgracht door de collatoren Philips van Borgondie, Heer van Falys en Sint Annaland en Karel van Bourgondie, Heer van Lommeghem en Zomerghem, Adriaan Vilain, Heer van Syberch, Lievin Van Cats en Philips Van Cats tot cure is voorgedragen. Archief OLV abdij inv. nr 1245.

Voert het wapen van gesp met drie ruiten, ook het wapen Van Cats van Welle.

Nog te plaasten. in relatie met bovenstaande

In 1734 wordt een Lieven Van Cats vermeldt als Heer van s'Gravenpolder, hij wordt ook als heer genoemd in 1774. In dat jaar bewilligt hij in het verzoek om een rederijkerskamer "de Fiolieren'te s'Gravenpolder op te richten. Hij schrijft op 10 maart van dat jaar "eerlijck en billick ende profijtabel voor alle jonge geesten om hun selven daar in te verrecrijeeren en de geest te versieren". HJNZB

5. 4. 2. 3 **Adolf Anthonisz n Van Cats** (-1519) en **Marieken van Eck** Zij hadden drie kinderen 5. 4. 2. 3. 1. **Willem**, 5. 4. 2. 3. 2 **Adolf** en 5. 4. 2. 3. 3 **Lieven**.

Functies: Over Adolf kan vermeldt worden dat hij substituut -schout van de Hoge Vierschaar van Zeeland was. Bron Archief Rekenkamer BOTijd 1433-1584.

Heerlijkheden: Heer van Kapelle

Leenbezit en Renten: 1519 Op 18 maart beleent de RM Adolf Van Cats, zoon van Anthonis Van Cats, met 730 gemeten te Vlakte, Schore, Wemeldinge, Kapelle, Kloetinge, Sabbinge, Nyeulant Van Cats, na de dood van Lieven Van Cats, zijn broer LR BWS ZA. idem met 267 gemeten te West-en Oostkerke. Idem met 848 gemeten te Gravenpolder. idem 42 gemeten te Cloetinge, Kapelle, Oostkerke, Sabbinge en Muyden. LR BWS ZA. . Ook wordt Cornelus Anthonisz Van Cats prietser vermeldt als zijn broer. Zie ook andere broers. Cornelie van Sanden was de echtgenote van Anthonis. Rekenkamer B-O R 5831.

In 1523 vermeldt als ambachttheer van Kapelle zie aldaar Adolf Van Cats was gehuwd met Marieken van Eck 1544. In een oorkonde van 6 januari erkent Cornelis Henrik Cornelisz, gemachtigde van Jkvr. Marrieken van Eck, weduwe van Adolph Van Cats, schout van de Hoge Vierschaar van Zeeland, van Jeronimus van Serooskerke RM BOS geld voor het berijden van de bede voor 1540 door Adolf Van Cats, Zij geeft aan hiervoor. 33 schellingen, 4 grooten Vlaams ontvangen te hebben. Archief Rekenkamer BT Zijn zonen krijgen 70 gemeten te Kloetinge, Kapelle, Oostkerke, Sabbinge en Muyden. Zie oorkonde van 31 juli 1519 LR BWS. Zie 1523 waarin hij wordt vermeld als ambachtsheer van Kapelle.

1519 Op 31 Juli beleent de RM Lieven en Adolf Van Cats, neven van Margriete Van Cats, met 70 gemeten te Kloetinge, Kapelle, Oostkerke, Sabbinge en Muyden, na de dood van hun vader Adolf Van Cats. LR BWS ZA. Zie ook 5. 3. 1. 1

5. 4. 2. 4. **Wallardi bastaardzoon Anthonis Van Cats.** als prietser van de St Pieterkerk te Brijdorpe als vervanger van de overleden Jan Wissezn 16 scuta. Als tweede prietser wordt Dirk Georgzn voorgedragen als vervanger van Jan Wissezn (zal waarschijnlijk waarnemen voor Wallardi) Grijpink I scaldis pg 15. En nog een 5. 4. 2. 5 bastaardzn **Cornelus Van Cats** prietser

5. 4. 2. 5 bastaardzn **Cornelus. Anthonisz Van Cats** priester vermeldt als zijn broer. (van Adolf zie aldaar) 1486 18 juni Installatie van Jan van Palude als priester van de kerk van Elkerzee als vervanger van de overleden Cornelus Van Cats. door de Aartsdiaken van de DOM utrecht Grijpink I scaldis pg 34. 1493 11 april Geschil inzake de voordracht van priester van H Martinuskerk van Wemeldinge Tussen Leonard Hugzn en Cornelus Van Cats als vervanger van de overleden Jacob Moreel 3 fl en 4 fl 3 pond vlaams. Grijpink I ZB pg 163/164.

5. 4. 2. 3. 1 **Willem Adolfzn Van Cats**

Zijn zonen krijgen 70 gemeten te Kloetinge, Kapelle, Oostkerke, Sabbinge en Muyden.

5. 4. 2. 3. 2 **Adolf Adolfzn Van Cats** 1517 Lieven Van Cats Zoon van Adolf en. broer van 9. 2. **Adolf Van Cats**

Zijn zonen krijgen 70 gemeten te Kloetinge, Kapelle, Oostkerke, Sabbinge en Muyden.

5. 4. 2. 3. 3. **Lieven Adolfzn Van Cats van Welle.**

1517 Lieven Van Cats Zoon van Adolf en. broer van. Adolf Van Cats.

Functies: Dijkgraaf van Wemeldinge, Baljuw van Zierikzee. Leenman van de Graaf van Zeeland. wordt in 1516 als baljuw van Zierikzee en dijkgraaf van Wemeldinge vermeldt. Ook genoemd in 1514. Ingeland van Waterschap Bewesten Yerseke. Heerlijkheden: In 1523 Heer van Kapelle

1548 Aldof Van Cats (Adolf zn x vdStrange), schout van Zierikzee. Heer van Cloetinge, Kapelle, Oostkerke, Sabbinge, Muyden.

Leenbezit en renten: Zijn zonen(van Adolf) krijgen 70 gemeten te Kloetinge, Kapelle, Oostkerke, Sabbinge en Muyden.

1500 29 augustus 14 ½ gemet tienden in de polders bdijkt aan S Gravenpolder en Nisse uit de zwake, nl 4 gemet in de westhoek, idem in de hoek daarnaast, en 2 ½ gemet in de oude Zwake (Voortrappe ?) daarmee wordt beleelnd Cornelia dr van Willem van Zanden na de dood van haar vader. Op 26 januari 1520 naar Albert van Egmond drost van IJselstein zoals Cornelia van Zanden die haar na verzuim en op verzoek van voogden en erven van de kinderen van Lieven Van Cats Adolfzn. Rep lenen St paulus nr 432

Kort OvG 2010

In 1515 steenrol BWS Verdeling Wemeldinge

Lieven en Adolf Van Cats samen 457 gemet en 73 roeden

Lieven Van Cats 178 gemet en 219 roeden

Filips Van Cats 297 gemet en 214 roeden

Avezoete van Vronestein weduwe van Anthonis van Bruelis 123 gemet en 156 roeden

Bron Dekker Wemeldinge pg 106.

Varia: Voert het wapen van gesp met drie ruiten, ook het wapen Van Cats van Welle.

5. 5. Haze Laurens dr Van Cats. (1400- die in 1429. huwde met. **Jan Philipszn van Wassenaar 1390-1445** ridder (1460) Hij was de zoon van Philips Janzn van Wassenaar 1350-1428 Burggraaf van Leiden, stadhouder van Holland Zijn vader was een van de belangrijkste edelen in Holland en Burggraaf van Leiden, bestuurder en stadhouder bij afwezigheid van Graaf Willem VI. zo bv in 1405. Hij was aanwezig met 90 man bij de Arkelse oorlog. Waale Arkelse oorlog pg. 112. . en Maria van Egmond 1340 Hij was de weduwnaar van **Catharina van Reimerswaal.** . Andere versie is dat Philips van Wassenaar eerst huwde met Catharina van Reimerswaal dr van Adriaan van Reimerswaal Adriaan Nicolaas Kervinckzn van reimerswaal vermeldt 1428-1469 Heer van Lodijke en Catharina of Maria Danielsdr van Herzelee. En daarna met **Haze Van Cats** Waale Arkelse oorlog pg. 112. Zij hadden hadden en dochter 5. 5. **1. Margariete van Wassenaar** die non te Leiden werd en later een juwelijk sloot met NN. Zij kregen een zoon 5. 5. **2. Philips van Wassenaar** 1430-1493. Hun zoon Philips huwde in 1460 met **Machteld van Raephorst** Bron www. Vorstenhuizen Europa. 5. 5. **3. Johan van Wassenaar** Heer van Voorburg gehuwd met **Gijsberta van Zevenbergen** van Strijen dr van Arend van Zevenbergen van Strijen (1412-1443) baljuw van Waterland en Amsteland en gehuwd met Vrouwe van Noordeloos. En 5. 5. **4. Dirk van Wassenaar** pastoor van de kerk van Haarlem Proost van leiden 1416 kanunnik van Dom Utrecht 1422 Proost van St Jan te Utrecht. Vaderlands Woordenboek en Smit Dagvaarten I I pg 253. Archief familie van Reimerswaal nr 21.

Functies: Raadsheer Hof van Holland. Heer van Voorburg, en van Oostkerke (Zld) dijkgraaf van Amstelland en Waterland, Rentmeester-generaal van Noord Holland. Militair en in 1482 commedant van Hoorn. Hij nam in 1481 Amesfoort in.

Leenbezit en Renten:.. Door zijn huwelijk met Haze kreeg hij veel gronden in Oostkerke (oa 80 gemeten in de Hongerdijksepolder).

Varia: Het wapen van Oostkerke is dezelfde als die van het geslacht Wassenaar. Vandaar !

Vgl Archief familie van Reimerswaal was het Jan van Wassenaar (de zoon dus) die huwde met

Catharina van Reimerswaal. En bezat ook daar bezittingen. . Archief familie van Reimerswaal nr 70-79.

Huwelijksdatum ook 1457.

5. 6 Adelhey Laurens dr x v Heenvliet) Van Cats gehuwd tussen 1375-1380 met **Lambert van Valckenisse.** Heer van Valckenisse ridder (-1374) Zoon van Jacob van Valckenisse en Josine van Baersdorp. Een aantal leden van dit geslacht lagen begraven in de kerk in Rilland. . Ermerins ZO Zuid-Beveland pg 134. Zij hebben een zoon 5. 6. **1 Lambert van Valckenisse** (-1442) die huwt met **Aeltje van Domburg** hij overleed in 1442. Diens zoon 5. 6. **1. 1. Nicolaas van Valckenisse** knaap, die in Leuven huwde met **Digna van Rode gezegd. Gaesbeek**, stierf in 1470 te Rilland. Uit dit huwelijk twee zonen 5. 6. **1. 1. 1 Jan** en 5. 6. **1. 1. 2 Philips van Valkenisse.** Philips van Valkenisse knaap verkocht in 1511 zijn bezittingen te Rilland en vestigde zich te Antwerpen. Jobse Heren van Rilland VZ 1985 pg 12/13. . Bron Aarsen Rilland pg. 19. Smallegange Deel 1 pg 711. Vervolgens de. zonen en dochter. 5. 6. **2 Andries van Valckenisse**, werd verslagen in de slag bij Brouwershaven in 1426(aan de kant van Haemstede), **5. 6. 3 Nicolaas van Valckenisse** Aartsdiaken van Kamerik, 5. 6. **4 Catharina van Valckenisse** die huwde met **Johan van Alkemade** Heer van Woude, en Lambert II ridder die. Aeltje van Domburg huwde. Hij overleed in Rilland in 1442 en werd daar begraven. Smallegange Deel I pg 711. Vgl Ermerins werden ze begraven in de kerk van Valkenisse en was hij eigenaar van het ambacht Valkenisse. VIII ZB pg 134.

Varia: Jobse meldt dat Lambert van Valkenisse overleed in 1374 ridder en gehuwd met Adelheid Van Cats dr van Laurens Van Cats en Elisabeth van Heenvliet, begraven te Rilland, vgl Jobse lag er vgl een oud

handschrift uit 1653 (uitgegeven in 1882 als Graafschap van Zeeland) de graven van de leden van het geslacht van Valkenisse rond de kerk en toren van Rilland die toen verdronken was.

5. 7. Cornelus Laurenszn Van Cats en van Borsele Ferwerda II-I vermeldt dat Avezoete in 1485 huwde met Jan van Haemstede Heer van Duiveland en wordt ze vermeldt als Avezoete Levin Claesdr aanwezig op de bruiloft. waren Margaretha Van Cats en haar echtgenoot Nicolaas van Welle (haar ouders. GW), ook was hierbij aanwezig **Cornelus Van Cats**, priester en kannunik te Zierikzee, en oom van Avezoete. Functies: geestelijke, In 1479. deken van Schouwen en als pastoor van Elkerzee, tot aan 1486. Hij was ook kannunik en priester van de Sint Lievenskerk van Zierikzee. van Steensel ZE I p274 1486 18 juni Installatie van Jan van Palude als priester van de kerk van Elkerzee als vervanger van de overleden Cornelus Van Cats. door de Aartsdiaken van de DOM utrecht Grijpink I sacdis pg 34. 1493 11 april Geschil inzake de voordracht van priester van H Martinuskerk van Wemeldinge Tussen Leonard Hugzn en Cornelus Van Cats als vervanger van de overleden Jacob Moreel 3 fl en 4 fl 3 pond vlaams. Grijpink I ZB pg 163/164. 1517 Installatie van Willem Dirkzn als vicarus van Heilige Maagdlataar in de kerk Van Cats na het overlijden van Cornelus Van Cats. Grijpink Reg I walch pg 42. In 1473 Cornelus Van Cats, als officiaal en provisor van Bisschop van Utrecht David van Bourgonide en Domproost Gijsbert van Brederode met interdict is belegd tegen z, zee. Reg lata Vol 732 f 65-66 in Reg vact KS deel 1 pg 605 nr 1706. 1493 11 april Geschil inzake de voordracht van priester van H Martinuskerk van Wemeldinge. Tussen Leonard Hugzn en Cornelus Van Cats als vervanger van de overleden Jacob Moreel 3 fl en 4 fl 3 pond vlaams. Grijpink I ZB pg 163/164. Waarschijnlijk ook de Cornelus Van Cats die als vicarus wordt genoemd op het OLV altaar in de kerk Van Cats in 1517 Grijpink. hij overleed voor. 1527 Visbeek. Varia: Bij de Gelderse veldtocht in 1509 was ook een kanunnik Cornelus Van Cats die verbonden was aan de Sint Lievenkanukkerdij te Zierikzee, gesticht door zijn grootvader. Deze Cornelus was in 1510 ook betrokken bij een geschil over opslag van bier te Zierikzee. Blijkbaar had hij hierin belangen. .

5. 8. Margeretha Laurensdr Van Cats 1440 - huwt in 1480 of eerder ? met **Nicolaas Lievenzn van Welle**. Hieruit een zoon 5. 8. . 1 **Lieven van Welle Van Cats** 1486 en 5. 8. 2 **Pieter** ? van der baan W, Dijk pg. 541. en wellicht **5. 8. 3. Avezoete** en **5. 8. 4. Aleid**

1454 25 januari een halve hoeve land in Blokland was van **Jan Diver van Mijndrecht** die het als lijftocht gaf aan 5. 8. 4. **Aleid van Wale dr van Nicolaas de Wale (Welle !)** zijn vrouw, Waarschijnlijk een dr van Margeretha en Nicolaas.

Functies: Claas was schout van Zierikzee in 1463. van Steensel ZE. pg 318

Varia: ontstaan tak Cats van Welle. Grijpskerke vermeldt dat vgl. Matthijs van der Houve het een Noord-Bevelands adelgeslacht is. pg. 543.

De stichting van de tak Cats van Welle wordt door van Steensel betwijfeld ZE pg 245/246.

5. 8. 1 Lieven Nicolaaszn van Welle Van Cats. 1486 of 1488- huwt met **Catharina van Campen** (uit Gelderland) en daarna met **Barbara van Schengen (-1526)**, uit het eerste huwelijk hadden zij drie kinderen 5. 8. 1. 1. **Claes van Welle Van Cats (-1521)** Hij huwde met **Gertrude van Botland (-1508)** Ook de goederen van Claas Lievenzn gingen naar deze twee kinderen. . en 5. 8. 1. 2. **Pieterella Van Cats van Welle** (huwde met **Gilles Kolin** uit Vlaanderen). Uit het huwelijk met Barbara van Schengen kwam 5. 8. 1. 3 **Jan van Welle Van Cats** (die huwde met **Agatha de Loze**.) en 5. 8. 1. 4. **Arend Van Cats van Welle**, **5. 8. 1. 5. Jan Van Cats van Welle (- 1536)** hij erfde in 1526 3 gemet tienden op Borsele na het overlijden van zijn moeder Barbara Arendsdr van Schengen hij wordt dan vermeldt als schout van Zierikzee,, 5. 8. 1. 6 **Agatha Van Cats (- 1542)**, 5. 8. 1. 7 **Cornelus Van Cats (-1531)**, 5. 8. 1. 8 **Pieternelle Van Cats** die huwde met **Willem Willem Janzn Deez (Dees)** Deze was gegoed op Schouwen zoals blijkt uit de lijftocht voor Pieternelle op 19 september 1469. Daniel Peeters 1997. Ferwerda II II. .

Heerlijkheden: Lieven. was ambachtsheer op Noord en Zuid-Beveland door in 1475 ambachten aan te kopen van Wolfert Laurenszn (Van Cats). Van Steensel ZE

Functies: In 1475 en 1476 was hij baljuw van Duiveland in dienst van de Vrouwe en Heer van Ravestein. (Anna van Bourgondie). RM van de goederen van Anna van Bourgondie op Duiveland. (1476)

Leenbezit en Renten: In een octrooi van 13 mei 1475 wordt Lieven Claeszn Van Cats, baljuw van Duiveland !, met 82 gemeten en 253 roeden beleent te Tser Aernoutskerke die hem is toegevallen na

het overlijden van Laurens Van Cats. van der Baan W, Dijk pg. 540. In 1475 ook eiegnaar van tienden op Noord-Beveland van Wolfert laurenszn Van Cats Daaronder tienden in Welle en het steenhuis.

Varia: Wapen Campen Campen (2 balken, de onderste met een roos) en Welle Van Cats (bovenzijde drie ruiten naast elkaar onderzijde een gesp),

5. 8. 3. **Avezoete Claasdr van Welle Van Cats in 1485** eerst gehuwd met **Jan V Raeszn van Haemstede** (-1504)jongste zoon van. Raas II van Haemstede en Moermont 1450- voor 1500 ridder, gehuwd met Maria van Boshuijzen. Jan V van Haemstede huwde in 1485 met Avezoete Cats van Welle dr van. Nicolaas Lievenzn Cats van Welle en Catharina van Campen. Die later hertrouwd met Cornelis van Botland. (of andersom) Nog vermeldt in 1495. Polfliet pg 42. Avezoete Van Cats. huwde met **Cornelus van Botland** (1482) broer van Gertuide. Beiden kinderen van Floris van Botland

Avezoete van Welle Van Cats bleef kinderloos ook na haar tweede huwelijk met Jan van haemstede (-1496) en haar goederen gingen naar deze twee nichten. Ook de goederen van Claas Lievenzn gingen naar deze twee kinderen.

Varia: de grootvader van Jan Arent III van Haemstede van Moermont was in 1435 gehuwd. met Cornelia Van Cats,. Holland 3 genology. Arend (overleed rond 1470) huwde met Cornelia Van Cats,. Pg 1 2001. Floris en Catharina hadden een zoon Raes Heer van Moermont overleed in 1500, huwde in 1487 met Maria van Bosschuizen,. Als jongste Johan die overleed in 1504 en in 1485 met Avezoete van Welle Van Cats. Arend en Cornelia Van Cats kregen een zoon Witte die overleed in 1497 en was gehuwd met Maria van Kruiningen. .

5. 8. 4. 1454 25 januari een halve hoeve land in Blokland was van **Jan Diver van Mijndrecht** die het als lijftocht gaf aan 7. 2 **Aleid van Wale dr van Nicolaas de Wale (Welle !) zijn vrouw**

5. 8. 1. 2 **Piternella Claasdr Van Cats van Welle.** (-1503) die hwude met Gilles van Scolly (Kolin) uit Vlaanderen. 1503. In een oorkonde van 24 december verklaart Claes Lievenszn Van Cats van de Vrouwe van Ravesteyn ontvangen te hebben 15 Rijnse guldens, zijnde een jaarlijkse rente door hem gekocht, aan hem toegefallen na de dood van zijn zuster Piaternella, echtgenoot van Gilles van Scolly. Archief van Borsele van Brigdamme ZA 1487

5. 8. 1. 3 **Jan Lievenzn Van Cats van Welle.** (-1536) ridder huwde in 1489 met **Agatha de Looze.** ? 1517 Jan Lievenzn Van Cats wordt genoemd als leenman van de Graaf in Zeeland met als wapen een gesp en in een schildhoofd drie ruiten (dit wapen wordt ook gevoerd door Cats van Welle, van Welle en Welle Van Cats) vgl Musschaart Het zwaard en de gesp NL pg 45.

Hieruit drie kinderen 5. 8. 1. 3. 1. **Pieter**, 5. 8. 1. 3. 2 **Jan** en 5. 8. 1. 3. 3 **Adolf.** .

Functies: In. 1516 staat Claes Lievenzn Van Cats. af aan zijn andere schoonzoon Jean Micault de later ontvanger generaal van oa karel V (1507-1534) Jaen betaalde zijn schoonvader 240 pond en 40 groten hiervoor. Zowel Claas als Jean Micault oefende de functie niet echt uit maar Jean liet zich vervangen door Jan Lievenzn Van Cats, de broer van Claas. (moet zijn de zoon van Lieven) Bron ZA RZ BO inv nr 3 f 43 r en inv nr 141 f 122 r. van Steensel ZE pg 334. In 1517 leenman. Schout van Zierikzee 1510-1529 Smallegange Deel I pg. 502. LR BWS. Archief van Wackene. 1491 Claes Lievenzn Van Cats schout van de hoge vierschaar van Zeeland (1491-1515),

Deze werd regelmatig vervangen door Jan Lievenzn Van Cats (1515-1523), Willem Bardaille (1526-1528) en 5. 8. 1. 3. 3. **Adolf Janzn. Van Cats** (1536-1540). Van Steensel ZE pg 173. . Claes Lievenzn. Zijn broer Jan Lievenzn Van Cats en diens zoon Adolf waren stadhouders van dit amt. mn voor Jan Micault al deze als ontvanger generaal van de Karel V in mechelen of elders verbleef. van Steensel ZE pg 174.

1530. In een oorkonde van 22 november belast Karel V Mr. Gerard Mulert, raad, Henrik van der Werve Raad en RM BOS, Jacob van Serooskerke Baljuw, Jan Lievenzn Van Cats schout, Bartholmeus Janzn Burgeemaer en Yeman Wittelzn, Burgemeesters van Zierikzee en Jan Suys, dijkgraaf van Schouwen met een onderzoek naar de dijkage van BOS, na de storm van 5 en 6 Novemnber, er mag een heffing worden geheven van 1 schelling om de grond en de dijken te repareren. Archief Rekenkamer Bourgondische Tijd Regestenlijst Inv. nr. 501

Leenbezit en Renten: hij erfde in 1526 3 gemet tienden op Borsele na het overlijden van zijn moeder Barbara(Barbele). Arendsdr van Schengen hij wordt dan vermeldt als schout van Zierikzee, Baljuw van Zierikzee

1526. In een oorkonde van 20 september beleent de rentmeester Jan Lievenzn Van Cats, Schout van Zierikzee, met 3 gemeten Noortmonster, Nieuwerkerke en Baersdorphoek hem toegevallen na de dood van zijn moeder Jonckvrouwe Barbele Aerenst van Schengendr. LR BWS

1529 Op 9 maart oorkonden mannen van Zeeland dat Jan Lievenzn Van Cats, schout te Zierikzee, aan Jhr. Adolf Heer van Wackene 73 roeden gelegen in de Zwake overdraagt LR BWS. Archief van Wackene. nr 38

1529 8 maart draagt Jan Lievenzn Van Cats 1 kwartier tienden te Zwake over aan Adolf Heer van Wackene. Archief familie Wackene nr 38 ZA.

Varia: 1517 Jan Lievenzn Van Cats wordt genoemd als leenman van de Graaf in Zeeland met als wapen een gesp en in een schildhoofd drie ruiten (dit wapen wordt ook gevoerd door Cats van Welle, van Welle en Welle Van Cats) vgl Musschaart Het zwaard en de gesp NL pg 45. 1528. In een oorkonde van 24 april van de Graaf van Zeeland vinden we de zegel van Jan Lievenzn Van Cats. Archief Bourg Tijd Rekeningen ZA.

5. 8. 1. 3. 1. **Pieter Janzn van Welle Van Cats**

1531 Lijst van de edelen aanwezig tijdens de intrede van Prins Philips II te Utrecht.

Adolf van Welle Van Cats, Pieter van Welle Van Cats. Jaarboek utrecht. (dit lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 8. 1. 3. 2 **Jan Janzn Van Cats van Welle**

Waarschijnlijk een zoon 5. 8. 1. 3. 2. 1 Pieter Van Cats van Welle.

5. 8. 1. 3. 3 **Adolf Janzn Van Cats van Welle. (voor 1545)**

1545 Op 27 januari wordt vermeldt dat **Fredegardt Willemanzn Teelinck**, voogd is over twee zonen van Adolf Van Cats Janzn, zij zijn wezen. Dit zijn 5. 8. 1. 3. 2. 1. **Jaques Van Cats** die in 1584 huwt met **Margaretha van der Perre** en daarna in 1601 huwt met **Catharina Willemsdr de Huybert**. De tweede heet 5. 8. 1. 3. 2. 2 **Willem Van Cats** die vermeldt wordt in 1584. Bron de Vos vroedschap pg. 120.

1491 Claes Lievenzn Van Cats schout van de hoge vierschaar van Zeeland (1491-1515),

Deze werd regelmatig vervangen door Jan Lievenzn Van Cats (1515-1523), Willem Bardaille (1526-1528) en 5. 8. 1. 3. 3. Adolf Janzn. Van Cats (1536-1540). Van Steensel ZE pg 173. . Claes Lievenzn. Zijn broer Jan Lievenzn Van Cats en diens zoon Adolf waren stadhouders van dit ambt. mn voor Jan Micault al deze als ontvanger generaal van de Karel V in mechelen of elders verbleef. van Steensel ZE pg 174.

1531 Lijst van de edelen aanwezig tijdens de intrede van Prins Philips II te Utrecht.

Adolf van Welle Van Cats, Pieter van Welle Van Cats. Jaarboek utrecht. (dit lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 8. 1. 3. 2. 1 **Jacques (Jan) Van Cats. van Welle** die in 1584 huwt met **Margaretha van der Perre** en daarna in 1601 huwt met **Catharina Willemsdr de Huybert**.

5. 8. 1. 3. 2. 2 **Willem Van Cats van Welle**

5. 8. 1. . 4 **Arend Lievenzn Van Cats. van Welle**

5. 8. 1. 5. Jan Van Cats van Welle (- 1536) hij erfde in 1526 3 gemet tienden op Borsele na het overlijden van zijn moeder Barbara Arendsdr van Schengen hij wordt dan vermeldt als schout van Zierikzee.

5. 8. 1. 6. **Agatha Lievensdr Van Cats van Welle.** (- 1542),

5. 8. 1. 7 **Cornelus Lievenzn Van Cats van Welle.** (-1531)

Hij wordt ook genoemd in een oorkonde van 4 mei 1504 waarin hij 1 gemet en 223 roeden gelegen in Oosterland ontvangt van zijn broer Cornelus Lievenzn Van Cats. LR BWS Waarschijnlijk een zoon 5. 8. 1. 7.

1 Lieven Cornelus de Welle

5. 8. 1. 7. 1 1509 **Lieven Corneluszn de Wale)Welle!** (1509 z, zee-1579), zoon van Cornelus Claeszn de Wale. raad (1566), schepen (1552-1566), gehuwd met **Hadewicht Arendsdr Claasse van Duiveland** en Josine NN. Haar vader Arend was de zoon van Claes van Duiveland. Het geslacht van Duiveland II A Both. pg 4. Hieruit wellicht een dochter NN 5. 8. 1. 7. 1. 1

5. 8. 1. 7. 1. 1 In 1541 **Lieven Corneluszn Van Cats dr** huwt met **Jacob Jan Breyels**, Schepen en Brouwer. van Brouwershaven. Archief de Vos Inv. nr 90 pg 36. Genealogie Van Cats. Hij wordt ook genoemd in 1542. (Hier wellicht een relatie met Jacob Cats)

5. 8. 1. 8 **Pieternele van Welle Van Cats** die in 1469. huwde met **Willem Willem Janzn Deez** was gegoed op Schouwen zoals blijkt uit de lijftocht voor Pieternele op 19 september 1469. Daniel Peeters 1997.

Nog niet te plaatsen

1482 **Hendrik Cornelis Hendrikszn Van Cats (-)** getrouwd met **Jkvr. Tannen dr.** Schepen van Zierikzee 1482-1498 Dijkgraaf van Quaal of Poortambacht, 1483 Burgemeester. 1488-1500. Woonde in de Lange Nobelstraat. Zij hadden een zoon Hendrik Cornelis Hendrikzn. Van Cats. Bron de Vos Vroedschap pg. 15 1508 **Hendrik Cornelis Hendrikszn. Van Cats.** Overleed in 1528 Getrouwd met **Anna NN** zes kinderen Cornelus Hendrik, Willem (1511-1531), Hendrik, Willem (jonge) (1518-1532), Job (1522-1558) en Joos Van Cats. Schepen van Zierikzee 1508-1513. Burgemeester in 1521-1528. Was leenman van het kapittel Sint Salvator te Utrecht. Hij overleed in 1556. Hij was de zoon van Cornelis Hendrik Hendrikszn Van Cats en NN Tannedr. de Vos pg. 15 zie ook 1544.

1544 Cornelus Hendrikszn Van Cats Raad van Zierikzee 1564. Burgemeester 1548. Secretaris weeskamer 1548-1549. lid bestuur weeskamer 1545-1559 Schepenen van Zierikzee 1544-1554 en 1559-1564. Hij overleed in 1564. Bij zijn graf in de Sint Lievensmonsterkerk bij het Sint Catharinaaltaar werd een wapenbord gehangen. Dat nog eind van de 18^e eeuw aanwezig was. De schepenzegels van Cornelus en zijn vader en grootvader zijn bewaard met daarop een wapen(3 ruiten twee en een, waartussen een zwaard). Hij was de zoon van Hendrik Corneliszn Van Cats (zie 1508) en Anna NN. Hij huwde NN. Bron de Vos Vroedschap pg. 15.

1564 Cornelus Hendrikszn Van Cats, overlijdt als poorter van Zierikzee.

En lid van het vroedschap. lid Raad van Zierikzee. Archief P D de Vos Inv. nr. 97.

Dit zijn afstammelingen via 5. 8. Margeretha Laurensdr Van Cats 1440 - huwt in 1480 ? met Nicolaas Lievenzn van Welle en hun nazaten in dit geval wordt hun dochter 5. 8. 4. Aleid Van Cats van Welle vermeldt als bezitter van een perceel dat door hun geerfd wordt.

5. 8. 4. a. **Jacob (Johan/Jan) Van Cats van Welle.** (1562. gehuwd met **Jkvr Gislene van Schoten.** Hieruit twee 5. 8. 4. a a dochters. **Maria** die huwde met **Pieter van der Meerhout** Rector van Amsterdam en daarna met. **Michiel Everwijn** te Utrecht en 5. 8. 4. a. b. **Josine Van Cats.** die in 1561 hwude met **Berend Sas** Schout en Drost van Montfoort. Ook een zoon 5. 8. 4. a, c. **Joost**

Leenbezit en Renten:

1454 25 januari een halve hoeve land in Blokland was van Jan Diver van Mijndrecht die het als lijftocht gaf aan **Aleid van Wale dr van Nicolaas de Wale (Welle !)** zijn vrouw. Op 25 september 1562 was het in bezit van **Johan Van Cats** van zijn vrouw Gislene van Schoten bijzonder is dat de andere helft van de hoeve op 16 september 1587 in eigendom was van Mr Floris van Sas van Weldamme via zijn familie, Kort Hof Montfoort 50 en 51.

1562 25 september Jacob Van Cats wordt beleend met met een halve hoeve land in Blokland vallen onder Hof van Montfoort voor zijn vrouw Giseline van Schoten. Op 22 december 1564 aan Jan van Vrijhuizen die opreedt voor Johan/Jan Van Cats en voor zijn zoon Joost Van Cats na de dood van zijn vrouw zijn moeder Gijsberta alias Giseline van Schoten. Op 3 februari 1580 aan Pieter van Meerhout Rector te Amsterdam

voor zijn vrouw Maria Van Cats, broer van Joost Van Cats na diens dood. Op 10 december 1586 aan Herman van der Poll secr van Utrecht na overdracht door Michiel Everwijn gehuwd met Maria Van Cats. . Kort Rep Lenen van hofstede van Montfoort ovg 1982 nr 51 In 1562 een hoeve in Blokland (Land van Montfoort)(lemma wordt verder aangevuld GW)

5. 8. 4. a. a. **Maria Van Cats van Welle** gehuwd met (1) **Pieter van der Meerhout**, daarna met (2) f **Michiel Everwijn**

Functies: (1)Rector te Amsterdam (1580) en (2)evenzo rector te Amsterdam. (1586)

Leenbezit: een halve hoeve land in Blokland vallend onder Hof van Montfoort (1580)(Lemma wordt verder aangevuld GW)

5. 8. 4. a. b. **Josine of Josyna Van Cats van Welle** in 1561 gehuwd met **Berend Sas**.

Functies: Schout en drost land van Montfoort (1561) (lemma wordt verder aangevuld GW)

Waarschijnlijk hieruit een zoon 5. 8. 4. a. b. a **Floris Sas van Weldamme**

5. 8. 4. a. b. a **Mr Floris Sas van Weldamme**

1487 13 maart Toestemming aan de Vrouwe van Ravesteyn tot bedijking van de schorren van Rooseboom (nabij St Philipsland) Zij is ambachtsvrouw van Philipsland Doos 1 Historische aantekeningen St Philipsland nr 5 Bron van Visvliet nr 1812. In 1601 verkocht door Maria van Kruiningen aan voor een/ derde aan Marius van der Burch, 1/2 aan Jhr Pieter, ¼ aan Jhr Daniel Sas en 1/3 aan Jaques Mariones en Floris (van) Sas van Weldamme. Idem nr 5 Bron Nagtglas Z Ill deel X pg 381. zie ook 1629.

1454 25 januari een halve hoeve land in Blokland was van Jan Diver van Mijndrecht die het als lijftocht gaf aan **Aleid van Wale dr van Nicolaas de Wale (Welle !)** zijn vrouw. Op 25 september 1562 was het in bezit van **Johan Van Cats** van zijn vrouw Gislene van Schoten bijzonder is dat de andere helft van de hoeve op 16 september 1587 in eigendom was van Mr Floris van Sas van Weldamme via zijn familie, Kort Hof Montfoort 50 en 51. (lemma wordt verder aangevuld GW)

5. 8. 4. a c **Joost Van Cats van Welle** (-1580)

5. 8. 1. 3. 2. 1 **Pieter Van Cats van Welle**. en NN. waarschijnlijk een zoon van Jan Van Cats van Welle of Pieter van Welle Van Cats (die waren broers) Hieruit de zonen 5. 8. 1. 3. 2. 1. 1 **Jan** en 5. 8. 1. 3. 2. 2 **Adolf en 5. 8. 1. 3. 2. 3 Pieter**

Functies: In 1548. Maarschalk van Montfoort en Land van Montfoort. Maarschalk van Oudewater en Schoonhoven. Pieter Van Cats is sinds oktober 1548 maarschalk van Montfoort van het enderkwartier en het stad en land van Montfoort en tevens in december 1555 baljuw van Oudewater en in. 1556 Kastelein van Oudewater. 1555 Pieter Van Cats Baljuw van Oudewater en Schoonhoven. (1555-1570). Bron Gens Nostra 1964. In 1557 op 16 juni wordt Pieter Van Cats. benoemd tot kastelein van Oudewater Bron van Nierop ridders en regenten pg 276 In 1564 Vermelding van Pieter of Peter. Van Cats als Maarschalk van Montfoort idem op 22 april 1571. Archief Gerecht Utrecht. In 1571 wordt ook een Pieter Van Cats als Maarschalk vermeldt waarschijnlijk de zoon van de Pieter uit 1548. Archief Gerecht Utrecht. 1569 22 juni Pieter Van Cats benoemd tot kastelein van Schoonhoven van Nierop ridders en regenten pg 277. Onduidelijk is of dit de vader of de zoon is. GW

. Zijn zoon Jan Van Cats werd maarschalk van Montfoort op 10 december 1573. Zijn ander zoon Adolf van Welle Van Cats en broer van Pieter werd als opvolger van zijn broer maarschalk tot 1598.

Jan Van Cats van Welle werd als maarschalk vermeldt op 22 februari 1509 tot aan zijn dood in 1607. Bron heemtydingen Ver Woerden De Maarschalken van Montfoort J Hofman pg 18.

Het betreft hier een overname van een artikle uit het Utrechts jaarboek van 1903/

Jan Van Cats wordt als maarschalk van Montfoort ook als. arbiter vermeldt in een geschil inzake de memoriegoederen van de vicarie van de kerk van Montfoort in 1602/Archief kapittel van Montfoort 1006. 2. 1. 1. 9

1587 8 april Vermelding van Johan Van Cats al maarschalk Land van Montfoort. In 1571 was reeds Pieter Van Cats als Maarschalk vermeldt waarschijnlijk zijn vader. Archief Gerecht Utrecht.

Wellicht is ditzelfde die in 1569. als Pieter Van Cats wordt vermeldt met Zeeuwsche bezittingen

Leenbezit. en renten: 1569 Pieter Van Cats, Heer van Kats (is dan verdronken) en van Wolfertsdijk idem in 1569 Claes Van Cats, Heer van Kats. van Wolfertsdijk zijn broers. , Claes Van Cats wordt tevens vermeldt als Raadsheer van het Hof van Holland en Zeeland van Steensel ZE pg 193.

5. 8. 1. 3. 2. 1. 1. **Jan Pieterzn Van Cats van Welle** (-1599 of 1607) gehuwd met. **Jaqueline van Borsele** en daarna met **Agatha Engelsdr van Lesanen**. -na 1611) dr van Engel Diederik van Lesanen. Raad Hof van Holland Grietman van Hardegriep en Bergum en Anna van Borsele. . Uit eerste huwelijk de zonen 5. 8. 1. 3. 2. 1. 1. **Jan Van Cats van Welle** en 5. 8. 1. 3. 2. 1. 1. 2. **Adolf Van Cats van Welle**. en 5. 8. 1. 2. 2. 1. 3. **Claes. Van Cats van Welle** Maatschalk van Montfoort 1573, 5. 8. 1. 3. 2. 1. 4 **Pieter van Welle Van Cats**. Uit het tweede huwelijk vier kinderen 5. 8. 1. 2. 2. 1. 5. **Engel**, 5. 8. 1. 1. 2. 1. 1. 6. **Pieter**, 5. 8. 1. 1. 1. 1. 7. . **Marius** 5. 8. 1. 2. 2. 1. 8. **Catharina**

Functies: Maarschalk van het land van Montfoort 1587-1602 Archief Gerecht Utrecht Inv. nr 9 Archief RK Cistercienspriorij te IJsselstein. 1599 Johan Van Cats, maarschalk Montfoort overlijdt. GA Groene Hart Zijn zoon Jan Van Cats werd maarschalk van Montfoort op 10 december 1573. De andere zoon van Jan, Adolf van Welle Van Cats en broer van Pieter werd opvolger van zijn broer maarschalk tot 1598.

Jan Van Cats van Welle werd als maarschalk vermeldt op 22 februari 1590 tot aan zijn dood in 1607.

Bron heemtydingen Ver Woerden De Maarschalken van Montfoort J Hofman pg 18. (Het betreft hier een overname van een artikel uit het Utrechts jaarboek van 1903 GW)

Jan Van Cats wordt als maarschalk van Montfoort ook als. arbiter vermeldt in een geschil inzake de memoriegeoderen van de vicarie van de kerk van Montfoort in 1602/Archief kapittel van Montfoort 1006.

2. 1. 1. 9

Hij werd via zijn vrouw de Grientman. van Hardegriep of Garp en Bergum

Leenbezit en renten: 1586 18 september Overdracht van een halve hoeve land ten zuiden van Linschoten met timmeringe en toebehoren door Hendrik Janzn van Blokland aan Johan Van Cats. Op 14 mei 1608 aan Marius Van Cats die mede optreedt voor Engel Van Cats die onnozel is zijn broer dit na de dood van Johan Van Cats Maarschalk van Montfoort. Op 20 september 1611 wordt dit overgedragen aan Jan Nicolaasz van Spruijt door **Adriaan Nicolaasz de Erkel** Drost van Hekendorp, Lange Linschoten, Snelrewaard etc voor zijn vrouw **Anna Van Cats**, en door Jaqueline van Lesanen weduwe van Johan Van Cats maarschalk van Montfoort, Johan van de Poll voor Engel Van Cats die onnozel is, Marius Van Cats en **Catharina Van Cats** weduwe van **Willem van Vandoville**. Kort lenen hofstede van Montfoort nr 174. Hieruit een zoon Engel

Maarschalk van Montfoort 1604 erfgenaam van Engel Dirkzn van Lesanen Burgemeester van Goedereede Varia:. Ferwerda II II vermeldt hem als Jan Van Cats van Welle Marschalk van Montfoort gehuwd met NN dr Engel van Lesanen. Zij was de dochter van Engel Diederik van Lesanen Raadsheer Hof van Holland en Anna van Borsele. Die op haar beurt de dochter was van Wolfert van Borsele en Magdalena bastaard dr van Kruiningen. Haar vader was de Jan van Kruingen ridder van het Gulden Vlies. Smallegange Deel I pg 303. De broer van Wolfert van Borsele, Adolf van Borsele was Baljuw van Brouwershaven en huwde eerst Catharina bastaarddr van Hoorn (Horne) en daarna met Lievina van Tuyll van Serooskerke dochter van Hieronymius van TvS. Smallegange Deel I pg 303. (zie ook bij dit lemma)

5. 8. 1. 3. 2. 1. 1. 1. **Jan Janzn Van Cats van Welle (-1598) en NN** waarschijnlijk een zoon. 5. 8. 1. 3. 2. 1. 1. 1. **Pieter**

Functies: Maarschalk van Montfoort 1582-1598 en tot 1598 leenman van Utrecht

1582 Jonker Johan Van Cats, maarschalk(bestuursfunctie zo genoemd in Utrecht en 't Sticht) woont te Montfoort. Bron Nederlandse Leeuw 2000. Na zijn overlijden werd zijn broer Adolf. de maarschalk van Montfoort. Ferwerda II II. 1598 Johan van Welle van Catz wordt vermeld als maarschalk van Montfoort. Hij overlijdt, zijn broer Adolf wordt maarschalk. Ferwerda II II Functies: Hij was maarschalk van Montfoort. .

5. 8. 1. 3. 2. 1. 1. 1. **Pieter Janzn Cats van Welle** Hij was in 1604 gehuwd met **Maria van Ekke** (uit Gelderland) (andere bron zegt dat dit zijn broer Pieter was). **of jacueline de la Sany**. Ferwerda II II. 1604 Pieter Welle Van Cats gehuwd met Maria van Ekke (Gelderland). Zij kregen een. zoon **5. 8. 1. 3. 2. 1. 1. 1. 1. Jan van Welle Van Cats**, Maarschalk van Montfoort. Die wordt vermeldt als gehuwd. met **Jaqueline de**

la Sany.

Leenbezit en Renten:. Ook wordt een Jan Van Cats van Welle als ambachttheer Van Cats vermeldt in 1603. Allen deze wordt vermeldt als gehuwd met **Jacqueline de la Sany**, kan dus ook zijn dat dit zijn vader is met een andere vrouwvermelding. (lemma wordt verder aangevuld GW)

5. 8. 1. 3. 2. 2 Adolf Pieterzn Van Cats van Welle (-1607) Gehuwd met Maria van Ekke

Functies: Maarschalk van Montfoort 1598- 1604 of 1607 leenman van Utrecht

Jan zijn andere zoon Adolf van Welle Van Cats en broer van Pieter werd als opvolger van zijn broer maarschalk tot 1598. Na het overlijden van zijn broer. Jan(Johan) werd hij de maarschalk van Montfoort. Ferwerda II II.

Jan Van Cats van Welle werd als maarschalk vermeldt op 22 februari 1598 tot aan zijn dood in 1607. Bron heemtydingen Ver Woerden De Maarschalken van Montfoort J Hofman pg 18. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 8. 1. 2. 2. 1. 3. Claes. Van Cats van Welle gehuwd met NN **Gravin van Schwartzenberg** Ferwerda II II. Hieruit een zoon 5. 8. 1. 2. 2. 1. 3. 1. **Leendert Van Cats van Welle** Ferwerda II II.

Functies: Maatschalk van Montfoort 1573

Naast de broers Jan en Adolf was er nog een derde broer Claes van Welle Van Cats, deze huwde met de NN dr van de Graaf van Schwartzenberg. Hij had een zoon Leendert van Welle Van Cats. Ferwerda II II. (lemma wordt aangevuld GW)

5. 8. 1. 2. 2. 1. 3. 1. 1 Mr. Leendert Van Cats van Welle. met NN hieruit een dr a **Helena Van Cats van Welle** die huwt in 1642 met. **Karel van Orleans.**

Leenbezit en renten: Leenbezit en renten: Helena is de dochter van Mr. L. Van Cats en zij bezit tienden in de heerlijkheden Ellemeet, Zuytkerk, Brijdorpe, Duivendijke, en Noordwelle. Bron ZA Inv nr. 1729 leenregisters BWS. .

Varia: Hun nazaten heten van Orliens en bezitten goederen en vervulden bestuursfuncties op Schouwen en Duiveland tot aan de 19 e eeuw. (lemma wordt aangevuld GW)

14. 1 Helena Van Cats van Welle die huwt in 1642 met. **Karel van Orleans.** (Orliens) Zij hebben een dochter Jacoba van Orleans(1643m, burg-1691z, zee) die huwt met **Jacob de Witte** uit Z, zee(1628-1679) Leenbezit en renten: Helena is de dochter van Mr. L. Van Cats en zij bezit tienden in de heerlijkheden Ellemeet, Zuytkerk, Brijdorpe, Duivendijke, en Noordwelle. Bron ZA Inv nr. 1729 leenregisters BWS. .
Varia: Hun nazaten heeten **van Orliens** en bezitten goederen en vervulden bestuursfuncties op Schouwen en Duiveland tot aan de 19 e eeuw. (lemma wordt aangevuld GW)

5. 8. 1. 3. 2. 4 Pieter Pieterzn Van Cats van Welle en NN.

waarschijnlijk een 5. 8. 1. 3. 2. 4. 1 dr Anna

Functies: In 1564 Vermelding van Pieter of Peter. Van Cats als Maarschalk van Montfoort idem op 22 april 1571. Archief Gerecht Utrecht. In 1571 wordt ook een Pieter Van Cats als Maarschalk vermeldt waarschijnlijk de zoon van de Pieter uit 1548. Archief Gerecht Utrecht. 1569 22 juni Pieter Van Cats benoemd tot kastelein van Schoonhoven van Nierop ridders en regenten pg 277. Onduidelijk is of dit de vader of de zoon is. GW

Wellicht is ditzelfde die in 1569. als Pieter Van Cats wordt vermeldt met Zeeuwsche bezittingen Leenbezit. en renten: 1569 Pieter Van Cats, Heer van Kats (is dan verdronken) en van Wolfertsdijk idem in 1569 Claes Van Cats, Heer van Kats. van Wolfertsdijk zijn broers. , Claes Van Cats wordt tevens vermeldt als Raadsheer van het Hof van Holland en Zeeland van Steensel ZE pg 193.

5. 8. 1. 3. 2. 4. 1. Anna Pietersdr. Van Cats van Welle -1605) was gehuwd in 1606 met **Gerrit janzn van der Poll** 1559 -1605 Zoon van Johan Wouters van der Poel(Poll) Burgemeester van Montfoort. en NN. Archief familie van der Poll GA A, Dam. Op 20 september 1611 wordt dit overgedragen aan Jan Nicolaaszn van Spruijt door **Adriaan Nicolaaszn de Erkel** Drost van Hekendorp, Lange Linschoten, Snelrewaard etc,

(waarschijnlijk haartweede echtgenoot) voor zijn vrouw **Anna Van Cats**, en door Jaqueline van Lezanen weduwe van Johan Van Cats maarschalk van Montfoort, Johan van de Poll voor Engel Van Cats die onnozel is, Marius Van Cats en **Catharina Van Cats** weduwe van **Willem van Vandoville**. Kort lenen hofstede van Montfoort nr 174

Zoon hieruit is 5. 8. 1. 3. 2. 1. a **Gijsbert Janzn van der Poll** schepen en burgemeester van Montfoort Een tweede zoon hieruit is 5. 8. 1. 3. 2. 4 b **Gerrit Janzn van der Poll** (1605-1620) en een derde zoon. 5. 8. 1. 3. 2. 1. c **Dirk Janzn van der Poll** schepen van Montfoort en schout van Dreemerbroek en Polanen huwde in 1611 met **Catharina van Kessel Jandr**. Bron Bijdrage tot de geschiedenis van het geslacht van der Poll II door Jhr H van der Poll in de NL 1933 pg 41 ev.

Functies: Gerrit Janzn van der Poll Baljuw en Burgemeester en baljuw. van Liesveld die huwde met Anna Pietersdr Van Cats (. -1605). Bron Bijdrage tot de geschiedenis van het geslacht van der Poll II door Jhr H van der Poll in de NL 1933 pg 41 ev. (lemma wordt aangevuld GW)

5. 8. 1. 2. 2. 1. 5. **Engel Van Cats van Welle**

Leenbezit en renten: 1586 18 september Overdracht van een halve hoeve land ten zuiden van Linschoten met timmeringe en toebehoren door Hendrik Janzn van Blokland aan Johan Van Cats. Op 14 mei 1608 aan Marius Van Cats die mede optreedt voor Engel Van Cats die onnozel is zijn broer dit na de dood van Johan Van Cats Maarschalk van Montfoort. Op 20 september 1611 wordt dit overgedragen aan Jan Nicolaaszn van Spruijt door **Adriaan Nicolaaszn de Erkel** Drost van Hekendorp, Lange Linschoten, Snelrewaard etc voor zijn vrouw **Anna Van Cats**, en door Jaqueline van Lezanen weduwe van Johan Van Cats maarschalk van Montfoort, Johan van de Poll voor Engel Van Cats die onnozel is, Marius Van Cats en **Catharina Van Cats** weduwe van **Willem van Vandoville**. Kort lenen hofstede van Montfoort nr 174. In 1605 erfgenaam van Engel Dirksz van Lesanen Burgemeester van Goedereede (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 8. 1. 1. 2. 1. 1. 6 **Pieter Van Cats van Welle** 1588 Op 16 september wordt Pieter Van Cats Vicaris van de vicarie op Sint Jan Baptistenaltaar in de kerk van Montfoort. In dat jaar bevestigen Johan van Merwede en Philipotte van Montfoort dat Johan van Sypesteijn afstand doet als possesor van de vicarie ten gunste van Pieter Van Cats. Utrechts Archief. In nr 116. Bron Cart. Heren van Montfoort pg 25 in de NL 1933 pg 48. Bron Archief Rk Kapittel St Jan Evangeliste te Montfoort 1006-2 nr 26.

5. 8. 1. 1. 1. 1. 7. Jhr **Marius Janzn Van Cats van Welle** Hun dochter Anna van Wijnbergen Dr van Zweder van Wijnbergen die in 1522 het goed Wijnbergen verkreeg waarnaar hij zich vernoemde, hij verwierf dat van Margaretha van Doorninck, Hij was Dijkgraaf van Lekkerkerk en huwde Judith Sas van Reyerscoop. . Heerlijkheden: Heer Van Cats 1605- 1608

1605 Jan Van Cats van Welle, Heer van Kats, Maarschalk tot Montfoort wordt vermeldt als ambachtsheer Van Cats. Evenzo zijn zoon Marius Van Cats in 1608. . Notulen AHK. Jhr 1608 Marius Van Cats, Heer van Kats zoon van Jan

1586 18 september Overdracht van een halve hoeve land ten zuiden van Linschoten met timmeringe en toebehoren door Hendrik Janzn van Blokland aan Johan Van Cats. Op 14 mei 1608 aan Marius Van Cats die mede optreedt voor Engel Van Cats die onnozel is zijn broer dit na de dood van Johan Van Cats Maarschalk van Montfoort. Op 20 september 1611 wordt dit overgedragen aan Jan Nicolaaszn van Spruijt door **Adriaan Nicolaaszn de Erkel** Drost van Hekendorp, Lange Linschoten, Snelrewaard etc voor zijn vrouw **Anna Van Cats**, en door Jaqueline van Lezanen weduwe van Johan Van Cats maarschalk van Montfoort, Johan van de Poll voor Engel Van Cats die onnozel is, Marius Van Cats en **Catharina Van Cats** weduwe van **Willem van Vandoville**. Kort lenen hofstede van Montfoort nr 174.

5. 8. 1. 2. 2. 1. 8. **Catharina Van Cats van Welle** huwde eerst met **Willem van Vandoville** en vervolgens met **Jhr Willem van Eck van Pantalion**. Hieruit waarschijnlijk een dr 5. 8. 1. 2. 2. 1. 8. a **Catharina** gehuwd met **Anthonis van Haeghe**. 1702 Hieruit 5. 8. 1. 2. 2. 1. 8. a a **Arnoldus van Haeghe** geboren te Bergen op Zoom, zoon van Antonis van Haeghe en Catharina. Van Cats. Bron Archief historisch centrum markiezenhof In 1676 wordt Catharina Van Cats uit Biervliet (1676-1706) vermeldt. in een vonnis van de

Raad van Brabant. BHIC. 818. 2916

Functies: Willem van Eck van Pantalion Kapitien der infanterie.

1657 Catharina van Cat(s) genoemd als weduwe van Jhr. Willem van Eck van Pantalion.

Gelders Archief. Staat in tegenspraak tot volgende vermelding in 1687 als. Catharina Van Cats en haar echtgenoot Jhr. Willem van Eck van Pantalion uit Gelderland worden genoemd in een vonnis van de Raad van Brabant in een proces tegen Jacob Jansen van Bulckenhoef. BHIC. Waarschijnlijk

Leenbezit en renten: Op 20 september 1611 wordt dit overgedragen aan Jan Nicolaaszn van Spruijt door **Adriaan Nicolaaszn de Erkel** Drost van Hekendorp, Lange Linschoten, Snelrewaard etc voor zijn vrouw **Anna Van Cats**, en door Jaqueline van Lezanen weduwe van Johan Van Cats maarschalk van Montfoort, Johan van de Poll voor Engel Van Cats die onznozel is, Marius Van Cats en **Catharina Van Cats** weduwe van **Willem van Vandoville**. Kort lenen hofstede van Montfoort nr 174. Hieruit een zoon Engel. Maarschalk van Montfoort 1604 erfgenaam van Engel Dirksz van Lesanen Burgemeester van Goedereede (lemma wordt verder aangevuld GW)

5. 8. 1. 1. **Claas Lievenzn van Welle Van Cats. knaap.** (1490-7 april 1521) Knaap 1509 ridder en Mr Gehuwd. met. Jkvr **Gertruide Florisdr van Botland** (-1508) Zij was de dochter van Floris van Botland en Haze van Almonde, haar broer. Cornelus van Botland huwde **Avezoete van Welle Van Cats** en zij stierven zonder oir. Ferwerda II II. erfdochter Gertruide was eerder gehuwd met **Balten bastaard van Haemstede** (hieruit een dr Hadewich van Haemstede, en met Frank van Stavenisse hieruit een dr Josine van Stavenisse. Uit het huwelijk tussen Claes Lieven en Gertrude twee kinderen 5. 8. 1. 1. 1 **Lievine(Livina)**. (1547) die huwde met **Jan (Jean) Micault** ridder. (- 1539) en 5. 8. 1. 1. 2 **Catharine van Welle Van Cats** (-1522) die huwde met **Gelein van Haverskerke** (- 1529) een Vlaams edelman. van Steensel ZE pg 324. Macht en Rekenschap pg 389 en 418. Ook werd een zoon **Jan. of Joris** 5. 8. 1. 1. 3. genoemd evenzo een 5. 8. 1. 1. 4 **Lieven**. en een bastaard 5. 8. 1. 1. 5. **Lieven** Van Steensel ZE pg 255 Bron ridder Symons Orleans II pg 332 nr 573. .

Heerlijkheden: Heer van Oosterlant en. Sint Annaland Bron Archief BT Rekeningen ZA

Heer van Schoudee. 1502-1520, Dekker ZB pg. 487 Bron ARA HvH nr 495 proces 205 22 december 1520. .

Functies: . burgemeester van Zierikzee (1495-1501). Schout te Zierikzee (1509-1511) 1509. In een oorkonde van 4 juli benoemt Maximiliaan Keizer van Oostenrijk, Claes Lievenzn Van Cats, Schildknaap, als baljuw en schout van Zierikzee in plaats van Ghilem van Aefkerke, Schildknaap. Archief Bourg Tijd Rekeningen ZA, Baljuw van Zierikzee 1502-1511 en 1514-1521) (daartussen zat zijn schoonzoon Gelein van Haverskerke), auditeur van de rekeningen van Zeeland 1506-1507, Auditeur Hof van Holland en Raad Hof van Holland en Zeeland 1511-1521. (1502-1505), Historici nl. Macht en Rekenschap pg 120 Bron RKZ inv nr 1746 f 5 r-v. Rep op personen Bron de Vos Bijzonderheden panden pg. 26. Rechtsbronnen van Zierikzee Verspreide Keuren nr 20, dagvaarten Zeeland nr 1361 Smallegange Deel I pg 502, 1514 25-31 augustus Gelein van Haverkerke advocaat. van vierschaar dagvaarten zeeland nr 1466. Steensel ZE pg 337. Bron P Heerebout Poortersboek z, zee II c. in van Steensel ZE pg 318. en. pg 334. , Smit dagvaarten Zeeland. pg 1398

OpperDijkgraaf van Schouwen (1502-1504) schout van de Hoge Vierschaar (1491-1515). Hij deed als schout van de vierschaar hier in 1515 vrijwillig afstand van, ten faveure van zijn schoonzoon ridder Jan Micault Micault (1515-1538) die getrouwd was met zijn dochter Levina. Jean betaalde zijn schoonvader 240 pond en 40 groten hiervoor. Jean Micault oefende de functie niet echt uit maar Jean liet zich vervangen door Jan Lievenzn Van Cats (1515-1523), de zoon van Lieven (broer van Claes). En door Adolf Lievenzn Van Cats (1536-1540) mn als. Jean Micault al deze als ontvanger generaal van de Karel V in Mechelen of elders verbleef. van Steensel ZE pg 174.

Bron ZA RZ BO inv nr 3 f 43 r en inv nr 141 f 122 r. van Steensel ZE pg 334. Dagvaart zeeland nr 1355. nr 1369. . nr 1365. . Macht en Rekenschap pg 389 en 418. Van Steensel ZE pg 173. 1515 3 maart Oorkonde van Karel V waarin Claes Lievenzn Van Cats j vrijwillig afstand doet van het leen en schout ambacht der Hoge bannen van Zeeland (Vierschaar) en overdoet aan Jan Micault. Ermerins ZO Zuid-Beveland 1792 VIII pg 61, mn voor Jan Micault al deze als ontvanger generaal van de Karel V in Mechelen of elders verbleef. van Steensel ZE pg 174.

1489 Claes Lievenzn van Welle Van Cats wordt vermeldt als kastelein van Gouda Grijskerke Graafschap

pg. 343. en. Ferweda. auditeur van de rekeningen van Zeeland (1506-1512) 1506 Benoeming van Claes Lievenzn Van Cats, baljuw van Zierikzee, als gemachtigde voor de edelen voor het afhoren van de rekening. Idem in 1507. Archief Prelaat en edelen. Inv. nr 1416. ZA en lid van de staten van Zeeland. Archief Prelaat en edelen Inv. nr 1416. ZA. Ook vermeldt als Raad van Zierikzee, Archief Rekenkamet B-O tijd Inv nr 1208. Raadsheer van Hof van Holland (1510-1521) Rosa I, Baljuw van Zierikzee (1503-1510), Schout van de Hoge Vierschaar(1491-1518). Macht en Rekenschap pg 389 en 418. Baljuw van Duiveland 1476. Kastelein van Gouda 1490.

Lid commissie inzake schade overstroming. gedeptueerden van de staten van Zeeland. stelt een commissie in voor BWS teneinde de staten te informeren en voorstellen te doen over de omvang van de schade en de te nemen maatregelen. Leden van die commissie Mr. Philips Wielant(1440-1520) raad en rekenmeester, Andries Andries RM BWS, voor BOS zijn dit Mr. Jan Roussau, raad en procureur generaal en Claes Lievenzn Van Cats Baljuw van Zierikzee. Priester pg. 33.

Leenbezit en Renten: 1487 Op 26 december verklaart de RM BWS in het openbaar te hebben verkocht de aambachtsporties Van Cats van wijlen Cornelus Jan Willemzn van Hamerstede aan Claes. Lievenzn. (Van Cats) Archief Bourg. Tijd Rekeningen ZA.

Claas lievenzn. Van Cats verwierf goederen in Welle en kocht of bouwde daar een Huis. Van Steensel ZE pg 396. Claas Lievenzn Van Cats had ook goederen in Geervliet dat blijkt als. de erfgenamen van Claas Lievenzn Van Cats aldaar goederen bezit. de Reede Archief Geervliet 032. nr 136 Streekarchief Putte s De. goederen in Geervliet liggen nabij de reede en dijk. en waarvan de goederen overgaan op zijn erven. Hof van Putten Lenen Geervliet nr 231. OvG.

Op 28 juni 1511 wordt hij beleend met tienden in Noord-Beveland.

3 november 1511 koop van tienden 44 gemet in Emelisse, Welle, Geersdijk, Wissenkerke en Zoetelinkerke Waarschijnlijk die van Juni. Dus in totaal 440 gemet. Koopt ook nog goederen op Noord-Beveland van de overleden Jacob Claezszn van Campen.

1453 1 juni Belening van 3 gemet, waarvan 1 van de leenheer, in Geervliet genaamd de Reede Was in 1523 begrensd door noord de heerweg (Vrieseweg)en ten zuiden door de erven van Nicolaas Lievenzn Van Cats. , aan Costijn Nicolaasz. In 1484 overdracht aan Nicolaas Floriszn na overdracht van Costijn Nicolaasz zijn oom.

1503. In een oorkonde van 24 december verklaart Claes Lievenzn Van Cats van de Vrouwe van Ravestein ontvangen te hebben 15 Rijnse guldens zijnde eene jaarlijkse rente door hem gekocht en aan hem toegevallen na de dood van zijn zuster Pieternelle, echtgenote van Gilles van Scolliy. Archief St Annaland. Inv. nr 189. ZA Archief van Borsele van Brigdamme ZA ZA1505

1503. In een oorkonde van 27 december heeft Claes Lievenzn Van Cats voor hem en zijn nicht Cornelye Christoffelsdr dr van Jan Corneluszn, heeft van de RM van Sint annland en Hanzevosdijk, RM van Anna van Bourgondie, Vrouwe van Ravestein 3 pond vlaams ontvangen te hebben zijnde de opbrengst ener rente uit de gorsen aldaar, die hij heeft geerfd na het overlijden van zijn zuster Pieternelle Van Cats. Archief Heerlijkheid Sint Annaland inv. nr 189. ZA.

Hij wordt ook genoemd in een oorkonde van 4 mei 1504 waarin hij 1 gemet en 223 roeden gelegen in Oosterland ontvangt van zijn broer Cornelus Lievenzn Van Cats. LR BWS

1510 10 maart Hertog Philips van Bourgondie geeft toestemming om een bedijking uit te voeren van de latere Moggershilpolder. De bedijkers zijn Claes Van Cats Lievenzn baljuw van Zierikzee, Jacob van Serooskerke baljuw van Middelburg, en aan de kinderen van wijlen Mr Paulus van Proyen. en allen behorenden tot de geerfden van St Annaland en Hannin Vosdijck. Hollestelle Waterstaat Tholen pg 320. inzake de bedijking van o. a. de Sint Annalandpolder te Tholen. 1511. In een oorkonde van 10 maart verleent Philips van Bourgondie, krachtens het octrooi van de Keizer en Hertog van Oostenrijk (25/1/1510) toestemming aan Claes Lievenzn, baljuw van Zierikzee en aan Jacob van Serooskerke, baljuw van Middelburg en Mr. Pauwels, dienaar van de Vrouwe van Ravesteyn. om tot bedijking over te gaan van Sint Annaland polder en Hannevosdijck. van Empel I pg. 192. Het betreft het geinudeerde poldertje Mongershil. 186 gemeten ter bedijking aan. Archief Sint Annaland nr. 189.

1476. In een oorkonde van 4 maart geeft Anna van Bourgondie, Vrouwe van Ravesteyn, voor zichzelf en Lievin Claeszn Van Cats, Baljuw van Duiveland, Mr. Pauwels, haar secretaris en Adriaan Gilleszn, baljuw ruwaard van der Tonge, ieder een ¼ deel bedijking van de uitgorsen, schorren genaamd Hansevosdijk (bedijking Sint Annalandpolder). Archief Heerlijkheid Sint Annapolder Inv. nr 189. ZA. In een ander stuk

blijkt dat het ook gaat om. De hamel, Gravenbeek en Malland. Archief Verz aanwinsten ZA nr 17 Inv nr 432.

1511 In een oorkonde van 3 december 1510 beleent de RM Claes Lievenzn Van Cats met 44 gemeten en 180 roeden te Emelisse. Welle, Geersdijk, Wissenkerk en Zoetelinkerke hem toegevallen na de dood van Jasper van Zoetelinkerke. Lr BWS

In een oorkonde van 15 juni 1510. draagt Adolf van Wackene zijn 9 gemeten te Noord/Beveland over aan Claes Lievenzn Van Cats. LR BWS ZA. 1511. In een oorkonde van 10 mei geeft Philips van Bourgondie ter herbedijking uit de polder Mongershil 186 gemeten aan Claes Lievenzn Van Cats, baljuw van Zierikzee en jacob van Serooskerke, baljuw van Middelburg. Archief Heerlijkheid Sint annaland inv. nr 189 ZA.

1511. In een oorkonde van 28 juli belenen Maximiliaan Keizer en Karel aartshertog van Oostenrijk Claes Lievenzn Van Cats Raad, met tienden in Noord/Beveland na de dood van Jasper van Zoetelinkerke. Claes kocht deze goederen 44 gemeten te Emelisse, Welle, Geersdijk, Wissenkerke en Zoetelinkerke, nog, maals bevestig in oorkonde van 3 november 1511. LR BWS. Ter Braake meldt in Een abt in dienst van de vorst op pg 120 dat Raadsheer Claes Lievenzn Van Cats in 1511 bepaalde tienden in Noor Bevelant in leen verkreeg nadat hij de vorst er van op de hoogte had gesteld dat ze verstorven waren Bron RKZ Inv nr 1747 f 5 r-v

1511. In een oorkonde van 28 juli beleent de RM Claes Lievenzn Van Cats, Raad, met tienden in Noort Bevelant hem toegevallen na de dood van Jasper van Zoetelinkerke LR BWS. Het betreft hier 44 gemeten te Emelisse, Welle, Geersdijk, Wissekerke en Zoetelinkerke (3/11/1511)

Hij wordt in 1513 genoemd als eigenaar van het kleinambacht en kasteel oostersteyn. Hij droeg het over aan zijn schoonzoon Jean Micault die met zijn dochter Levina trouwde. Bron Kastelen op Schouwen Van Beveren pg. 47.

1516. In een oorkonde van 24 september beleent de rentmeester Claes Lievenzn Van Cats, Raad, met 10 gemeten te Wissenkerke hem toegevallen door de dood van Jacob Claes van Campen. LR BWS.

In datzelfde jaar (15 oktober) wordt Claes Lievinzn Van Cats Raad van het hof van Holland, beleent door Karel, keizer, met 12 gemeten te Wissenkerke na de dood van Jacob Claeszn. Het jaar daarop met 5 gemeten te Wissenkerke oorkonde van 18 juni 1517. Over dezelfde Van Cats handelt de oorkonde van 20 juli 1517 LR BWS dat Wisse Jacobzn van der Lisse, Frank Corneluszn van Campen en Jan Andrieszn Duvelaire van Claes Lievenzn Van Cats de waarde van hun verkochte gemeten ontvangen hebben. In 1511 wordt hij vermeldt als Raadsheer Hof van Holland en verwierf hij tienden op Noord-Beveland nadat hij de vorst had geïnformeerd dat deze tienden hem aanbestorven was. ! Macht en Rekenschap pg 120 Bron RKZ inv nr 1746 f 5 r-v.

Levina wordt in een oorkonde van 6 september 1521 beleent met 325 gemeten te Ser Arendskerke, Nyeulant Van Cats, Cats bewesten Waels, Noortambacht Emelisse, haar toegevallen na het overlijden van Claes Lievenzn Van Cats Raadheer aan het Hof van Holland.

1517. In een oorkonde van 18 juni beleent de RM Claes Lievenzn Van Cats met 5 gemeten en 50 roeden te Wissenkerke na de dood van Claes Adriaanzn van Campen. LR BWS.

1521. In een oorkonde van 21 maart geeft Karel V aan Claes Lievenzn Van Cats, en aan Anthonis bastaardzn van Bourgondie en diens echtgenote Clare van Wackene, als ambachtsheer en vrouw van Capelle in Duiveland en Joost van Botland als ambachtsheer van Botland, vergunning tot het bedijken van de polder Alteklein. Archief Wackene-Kapelle nr 35 ZA.

Varia.: Claes Lievenzn Van Cats wordt in 1492 door Maximiliaan van Oostenrijk in de adel verheven.

Waarschijnlijk was Claes Lieven een bastaard van een telg van het geslacht Van Cats. van Steensel Zeeuwse edelen pg 94. Lievenzn Van Cats. ontving in februari 1494 een adelsbrief van Maximiliaan van Oostendriek waardoor hij in de adel werd verheven. Hierbij werd gerefereerd aan de verdiensten van zijn grootvader maar ook aan de aanbeveling van Anna van Bourgondie Bron ZA RZ BO inv nr 342 f 110v en ADN inv nr B 1707 f 28 v en NA GR reg inv nr 4 f 103v. Claas Lievenzn was door zijn vader op het adellijke spoor gezet en werd door de een adelsbrief in 1492 van Maximiliaan van Oostenrijk waarin staat dat hij niet gewonnen was uit een adellijke vader of moeder, maar dat zijn nakomelingen gehouden werd adel te zijn in vier kwartieren. Bron ADN B 1707 f 28 febr 1492. en NA GR reg inv nr 4 f 103 v. Door deze afstamming moest verklaard worden of Claes die kastelein van Gouda was (Bron Ferweda) wel vol-adelijk was. Immers men diende vier kwartieren adelijk te zijn om deze functie te kunnen vervullen. Leysius gaf aan dat dit onadel kwam doordat. of de van Welle waren niet adelijk of van Kampen uit Gelderland dit

waren. Ik houd het op de laatste verklaring GW. pg 1. Rheineck Leysius gaat hier verder op in Adeldom van de Zeeuwse leenmannen in NL 1934. Hij citeert een oorkonde waarin staat "Claes niet gekomen of gewonnen van edelen vader of moeder". Archief Rekenkamer Zeeland nr 4 fol 103 v Adnobilissemment van Claes Lievenzn Van Cats. Februari 1494. Claes werd bovendien geadeld als ware hij vier adellijke grootouders had. En mocht tot ridder worden geslagen. Bovendien het recht om rentegoederen van de Rooms Koning, graven lenen en achterlenen te kopen evenzo van ambachtsheren. De conclusie die Leysius hieruit trekt dat in die tijd de houder van een Zeeuws leen beslist een edelman moest zijn. Hij kreeg tevens het recht hoge ambten te vervullen zoals die van Schout van de Hoge Bannen. (grafelijke hoge vierschaar in zeeland). Pg 36 ev. van Steensel ZE.

5. 8. 1. 2. **Jan Lievenzn Van Cats** gehuwd met een zoon **5. 8. 1. 2. 1 Adolf Lievenzn**

Funcities: wordt in 1510 vermeldt als baljuw van Zierikzee. Smallegange Deel I pg. 502.

De Schout van de hoge vierschaar Zeeland Jean Micault oefende de functie niet echt uit maar Jean liet zich vervangen door Jan Lievenzn Van Cats (1515-1523), de zoon van Lieven (broer van Claes). En door Adolf Lievenzn Van Cats (1536-1540) Bron ZA RZ BO inv nr 3 f 43 r en inv nr 141 f 122 r. van Steensel ZE pg 33 Claes zijn broer Jan Lievenzn Van Cats en diens zoon Adolf waren stadhouders van dit ambt. mn voor Jan Micault al deze als ontvanger generaal van de Karel V in mechelen of elders verbleef. van Steensel ZE pg 174.

Leenbezit en Renten: 1510 8 maart Hof van Holland doet uitspraak in een geschil tussen Lieven Wittelle uit Z, Zee eiser versus Claes Lievenzn Van Cats dijkgraaf van Schouwer verweerder over een besluit van de gezworene inzake het vijfde deel van Kerkwerve. den die daartoe onbevoegd waren Claes kreeg gelijk dus. Archief Charters Zeeland 990. 3 51 M 1510. In een charter van het Hof van Holland doet deze uitspraak in het geschil tussen Lieven Wittelle te Zierikzee eiseres en Claes Lievenzn. Van Cats, dijkgraaf van Schouwen, inzake 1/5 deel van Kerkwerve. Het hof stelt Lieven in het gelijk. Archief Charters van Zeeland II Inv. nr. 48. In een artikel van Mr. B. C. Cau De Polder Schouwen Enige geschiedkundige bijzonderheden in AZGdW 1878 pg. 58 wordt hier op ingegaan. Het betreft geen geschil tussen Cats en Lieven maar een geschil tussen Adolf Van Cats (de zoon van Lieven) en Philips Willem Lieven ambachtsheren eisers en de Burgemeesters en Schepenen van Zierikzee. Het geschil betrof dat de eisers vonden dat zij bevoegd waren te vissen in de sluis van s Heer Arendshoven, en dat zij die rechten hadden 150 roeden van de binnenzijde van de oever en 10 roeden buitenzijde van de sluis. Het vonnis van 12 april luidde dat de Burgemeesters moesten toestaan dat de heren visvangst mochten beoefenen 10 roeden van de sluis aan beide kanten.

5. 8. 1. 3 **Cornelis Lievenzn Van Cats**

1504 Op 4 mei oorkonden mannen van Zeeland dat Cornelus Lievenzn Van Cats aan Claes Lievenzn Van Cats, zijn broer, 1 gemet en 225 roeden te Oosterland overdraagt. LR BWS ZA

5. 8. 1. 1. 3 **Jan of Joris** In 1513 huwde **Joris Claes Lievenszn Van Cats** met **Chifra van Noort** te Leiden.

Hieruit waarschijnlijk een zoon 5. 8. 1. 1. 3. 1 **Joris Claeszn Van Cats**

1561 Jorys Van Cats wordt vermeldt te Leiden. Hij woont aan de Breestraat 12 en wordt vermeldt als eigenaar. Hij wordt aangeslagen voor 20 gulden. Bron D. J. Noordam 10^e penning te Leiden 1561.

1566 Joris Claeszn Van Cats stelt zich borg voor Mr Amelis van Oy deken van Rijnland als gemachtigde van de conventualen van Sint Aechteconvent te Leide. Archief gast en ziekenhuizen GA Leiden nr 1461.

1564 op 1 april wordt Joris Van Cats genoemd als deurwaarder te Rotterdam. Archief Huis ten Donk ridderkerke, Inv, nr 347. GA Rotterdam.

Net als zijn vader was hij lid en hoofdman van schutterij St Joris te Den Haag Zo wordt. Joris Van Cats vermeldt. in 1542 als schutter te Den Haag. GA Den Haag. Ook wordt een. Joris Van Cats. in 1570 vermeldt als hoofdman van de schutterij St Joris te Den Haag. Haagse bestuurders in de middeleeuwen F van Kan OvG 2001 pg 15

5. 8. 1. 1. 4. **Lieven Claeszn Van Cats van Welle. (-1488)**. was de zoon van Claas Lievenzn Van Cats die in 1492 geadeld was en een kleinzoon was van van Claas die gehuwd was met Margaretha Van Cats een dr uit het tweede huwelijk van Laurens Van Cats. Deze oorkonde bewijst dit huwelijk en afkomst omdat

Anthonis en Jan Van Cats, Lieven. hun neef noemen. Fruin Leenregister Archief Sint Anna lnd nr 4. van Steensel ZE pg 351.

Functies: baljuw van Duiveland 1476-1488 In 1470 wordt Lieven van Welle Van Cats genoemd als baljuw van Zierikzee. Grijskerke Graafschap pg. 206.

Leenbezit en renten: 1466 Op 20 december oorkondt de Graaf van Zeeland dat ridder Jan Van Cats, Heer van Synoutskerke en Anthonis Van Cats aan hun neef Lieven Claeszn Van Cats 7 gemeten te Oostkerke overdragen. LR BWS ZA. Historici. nl meldt dat Jan Van Cats ridder Heer van Sinoutskerke was, en Raad van het Hof van Holland en Zeeland tussen 1477-1479 Hij overleed in 1488. Rep op personen.

1475 De Sint Annapolder wordt bedijkt (Tholen). Het betreft een bedijking van 1344 gemeten uitgevoerd door Anna van Bourgondie (1/4), Lieven Claeszn Van Cats, Baljuw van Duiveland (1/4), Mr M. D. Pauwels van Proyen, secr van Anna van Bourgondie (1/4), Adriaan Gillese, baljuw van Oude Tonge(1/4), Bron A. Hollestelle Geschied en waterstaatkundige beschrijving van het eiland Tholen AZGdW 1879 pg. 184. idem Smallegange waarin alleen Lieven wordt genoemd Deel I pg 282. De omvang van deze bedijking bedroeg 1344 gemet. Hollestelle Waterstaat Tholen pg 345.

In een octrooi van 13 mei 1475 wordt Lieven Claeszn Van Cats, baljuw van Duiveland !, met 82 gemeten en 253 roeden beleent te Tser Aernoutskerke die hem is toegefallen na het overlijden van Laurens Van Cats. van der Baan W, Dijk pg. 540.

1478. In een octrooi van 15 november beleent de rentmeester Anthonis Janzn van Wissenkerke, Lieven Claeszn Van Cats met 7 gemeten te Oostkerke nadat Jan Van Cats ridder, Heer van Synoutskerke en Antonis Van Cats die hadden overgedragen. LR BWS (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 8. 1. 1. 5. **Lieven Nicolaaszn Van Cats**. In 1510. bastaardzn van Claas Lievenzn Van Cats ging toen studeren in Leuven daarna in 1515 in Orleans. Van Steensel ZE pg 255 Bron ridder Symoens Orleans II pg 332 nr 573. . 1510 Lieven bastaardzn van Claas Lievenzn Van Cats ging toen studeren in Leuven daarna in 1515 in Orleans. Van Steensel ZE pg 255 Bron ridder Symoens Orleans II pg 332 nr 573. .

Functies: 1519 Installatie van Lieven Nicolaaszn Van Cats als priester van St Martinuskerk van Wemeldinge als vervanger van Nicolaas Anthoniszn 24 scuta. Grijskerke I ZB pg 164

Dekker meldt dat dit Mr Lieven Klaaszn Van Cats was en dat hij voorgedragen was door de ambachstheren van Wemeldinge waarvan Van Cats de grootse portieen hadden. Dekker Wemeldinge pg 105. idem pg 181

5. 8. 1. 1. 1 **Livine (Livina) Claesdr van Welle Van Cats (-1547)** Vrouwe van Oosterstein en Botland. huwde in 1509 met **Jean Micault (-1539)** ridder Hij was de zoon van Philbert Micault Smallegange Deel I pg 696. Vgl Smallegange zou het geslacht Micault afkomstig zijn uit Bourgondie. Deel II pg 7. Uit het huwelijk tussen Livine Van Cats en Jan Micault kwamen de volgende kinderen 10. 1 5. 9. 1. 1. 1. 1. **Claas**, 10. 2 5. 8. 1. 1. 1. 2 **Karel (Charles -1559)**, 5. 8. 1. 1. 1. 3. 10. 3 **Elonora** die huwde met **Jeromius van Serooskerke**. Zierikz Nieuwsbode van 20 augustus 1965 Van Steensel. ZE pg 196. Op de triptiek van Jan Micault en Livene Van Cats in de. sacrementskapel. van St Goedele te Brussel blijkt dat zij zeven kinderen hadden waarvan een dr en een zoon jong overleden. van Steensel ZE pg 251. . een 5. 8. 1. 1. 1. 7. 10. 7 **dr Elisabeth**. en een 5. 8. 1. 1. 1. 4 10. 4 **n. n.** zoon jong overleden. van Steensel ZE pg 251. zijn 5. 8. 1. 1. 1. 5 **10. 5** jongste zoon en een. dochter 5. 8. 1. 1. 1. 6 10. 6 **Marguerithe Micault** wordt genoemd als tweede vrouw van **Lambert de Briarde** president van de Grote Raad van Mechelen. Hij was eerst gehuwd met Marie Haneton (dochter audencieur Mr Antoine Haneron, opvoeder van David van Bourgondie)Werd bedeed in 1443 met de kerk van Kapelle door Hertog Philips. Jongkees pg 290. Grote Raad Mechelen). Kerckhoffs de functionarissen bij de grote Raad Mechelen SH pg. 589. In 1545 hertrouwt Livene met ridder **Jean Hoots**. Hieruit geen kinderen.

Heerlijkheden: Heer van Botland, Oosterstein en Indervelde. , Heer van het kleinambacht en het kasteel "Oostersteyn" bij Oosterlant,. Van Beveren pg. 47. van Steensel meldt dat hij ontvanger generaal was en dat hij het ambacht kocht van Thomas en Cornelus van den Abeele in Oosterland op Duiveland. Bron ZA RZ BO inv nr 1124 f 49v-56r ZE pg 126. Ook vermeldt als heer van Oostersteijn en Botland hij werd dat door het huwelijk met Livina van welle Van Cats

Heer van kasteel "Indevelde" bij Mechelen, sindsdien "Cattenhuys" genoemd. (naar het wapen van Micault). Het kasteel en bijbehorende hoeve zijn verdwenen. Van Steensel meldt dat Jan Micault ridder Heer van. indeVelde en Livine dr van Claas Van Cats. ZE pg 196. Door aankoop werd hij Heer indeVelde een kasteel

onder Eppeghem nabij mechelen. Ook kocht hij kasteel Heetvelde

Over Jean Micault vermeldt Roks dat Jean Micault in 1431 de heerlijkheid Oosterland en Oostersteyn en kasteel verwierf Hij was gehuwd met Livina Welle Van Cats dr van Claes Lievenzn Welle Van Cats die voor de derde keer gehuwd was met de erfdochter van Botland Geertruide was gehuwd. Daardoor werd Jean Micault ook eigenaar van de heerlijkheid Botland dat was gelegen bewesten Sween (steenszwaan) en zo aan het dorp Nieuwerkerk, de herberg Meelbaal behoorde er ook toe, Het omvatte 422 gemet en 278 roeden. Ook was hij eigenaar van de heerlijkheden Tolseinde en Rilland op Zuid-Beveland. Geschiedenis van Oosterland P Roks.

Functies: In 1507 ontvanger der domeinen en financiën RM generaal Finacinen in 1530.

Claas Lievenzn Van Cats stond zijn stedehouderschap van het leen en schout ambacht bij de hoge bannen en vierschaar in 1515 af aan zijn schoonzoon Jaen betaalde zijn schoonvader 240 pond en 40 groten hiervoor. Ermerins ZO Zuid-Beveland 1792 VIII pg 61 Jean Micault oefende de functie niet echt uit maar Jean liet zich vervangen door Jan Lievenzn Van Cats, de broer van Claas. Bron ZA RZ BO inv nr 3 f 43 r en inv nr 141 f 122 r. van Steensel ZE pg 334. Lasonder Vierschaar in Zeeland pg 33. Bron Rekenkamer Zeelanf f 121. Thesaurier van de Orde van het Gulden Vlies. Ontvanger der domeinen. In 1535 door Keizer Karel V als rentmeester-generaal van de Finantien benoemd, standplaats Brussel (aan het Hof). Jean Micault In 1535 door Keizer Karel V als rentmeester-generaal van de Finantien benoemd, standplaats Brussel (aan het Hof). Thesaurier van de Orde van het Gulden Vlies. 1522-1539. Van Steensel ZE pg 387. Het Gulden Vlies was de hoogste orde in de Nederlanden (in het leven geroepen door Filips de Goede tijdens zijn huwelijk in 1430 met Isabelle van Portugal. Was een exclusief gezelschap van ong 50 ridders. Van Steensel ZE pg 387. De wapens van de leden hingen in St Romboutskerk te Mechelen. Hij was ontvanger generaal 1507-1535

1509 5 juni Jan Micault Raad ontvanger generaal van financiën erkent van Raes van Blois Baljuw, RM en Dijkgraaf van Tholen en Schakerloo 2597 pond, zijnde het goed slot van de domeinrekening ontvangen te hebben. Archief Rekenkamer Zeeland BOT 4 865 nr 454

1523 15 april Jan Micault. Raad. tresorier van de orde van het Gulden Vlies, ontvanger generaal van Finacien, erkent van Joos Heer van Kruiningen, 800 pond, zijnde het slot der leningen van diens vader, BWS, ontvangen te hebben Archief Rekenkamer Zeeland BOT 4865 inv nr 597 ZA

Leenbezit en Renten: Claes Lievenzn van Welle Van Cats draagt. in 1513 het kleinambacht en kasteel Oostersteyn over aan zijn schoonzoon Jean Micault die met zijn dochter Levina trouwde. Bron Kastelen op Schouwen Van Beveren pg. 47. Jean zou het ambacht kopen van Thomas en Cornelus van den Abeele in Oosterland op Duiveland. Bron ZA RZ BO inv nr 1124 f 49v-56r ZE pg 126.

Levina wordt in een oorkonde van 6 september 1521 beleent met 325 gemeten te Ser Arendskerke, Nyeulant Van Cats, Cats bewesten Waels, Noortambacht Emelisse, haar toegevallen na het overlijden van Claes Lievenzn Van Cats Raadheer aan het Hof van Holland.

1521 3 mei Karel V oorkondt ten behoeve van Jean Micault, als erfgenaam van Claes lievenzn Van Cats, vader van zijn vrouw Liviana, het octrooi van de bedijking van Al te Klein. . Archief Familie Wackene nr 37 ZA.

1521. In een oorkonde van 6 september beleent de RM Jkvr. Lievine Van Cats, echtgenote van *Jan Micault, ontvanger-generaal, met 325 gemeten en 190 roeden gelegen te Heer Arendskerke*, Niuewland Van Cats, Cats bewesten Zwaels, in Noortambacht van Emelisse, na de dood van haar vader Claes Lievinzn Van Cats, raadsheer van de Raad van Holland. LR BWS. Idem nog eens met 76 gemeten en 182 roeden gelegen in Zwake, Emelisse, Corgene, Conichem, Welle, Lisse, Geersdijk, Wissenkerke, Zoetelinkerke en Oostkerke LR BWS.

1524. In een oorkonde van 13 april vernieuwt Karel V tbv Janne/Jean Micault, als erfgenaam van Claes Lievenzn Van Cats, vader van Levine Van Cats, zijn vrouw de bedijgingsrechten van Alteklein(zie 1521). Archief van Wackene Kapelle nr 71 en 37. ZA. 1521 3 mei Karel V oorkondt ten behoeve van Jean Micault, als erfgenaam van Claes Lievenzn Van Cats, vader van zijn vrouw Liviana, het octrooi van de bedijking van Al te Klein. . Archief Familie Wackene nr 37 ZA.

1569 Ph. van Serooskerke, G van Serooskerke en Layna van Serooskerke, evenzo Livina Micault, en D Claeysens worden vermeldt als Ambacht Heer Kats (AHK). De zoon/dochter van Ph van TvS M van Serooskerke samen met B van Wijngaarden haar/hem. partner worden vermeldt als AH. Later wordt ook A. Micault als AH vermeldt en de dochters van. Claeysens A. Claeysesn(x P van der Perre) en A Griete

Claeyssens (x NN Boreel zoon van Willem Boreel) worden in 1600 genoemd als AHK. Notulen AHK. Varia: Het wapen van Micault voert 3 katten in een licht blauw en geel veld plus een schuine baan die in driehoek geplaatst is. .

Voor hun huwelijk kregen zij een kostbaarheden kist aangeboden als geschenk. Nog aanwezig in Slot Zuylen. H Uil

De duiventoren van het Catthenhuis te Eppegem had 1100 duvenkoten, de toren is heropgebouwd in het openluchtmuseum van Bokrijk.

Een afbeelding van Livina van Welle gezegd Van Cats opgenomen als IB nr 35522 schilderij hangt in Slot Zuylen met kwartierwapens Cats van Welle, Botland, Campe Almonde en alliantie wapen Micault Van Cats van Welle vervaardigd in 1525 Zie illustr van Steensel ZE pg 251

Afbeelding van Jean Micault IB nr 35323 daarbij vermeldt dat hij overleed op 7 september 1539 te Brussel. En dat hij voor 1509 gehuwd was met Livina van Welle gezegd cats. portet IB nr 35322 Zie Illustr. Is tusen 1510-1525 vervaardigd en is de linkerluik van een drieluik. Kwartierwapens aanwezig zijnde Micault, Conroy, van La Bame, Noreaulx In 1912 is de bovenkant van de Rechthoekige drieluik afgezaagd. Tevens wordt vermeldt dat zij beiden aanwezig waren bij het huwelijk van Jan van Haemstede, Heer van Duiveland en Avezoete Levin Claes dr in 1485. Ferwerda II-I. Hij is begraven net zoals zijn vrouw in Brussel in de kapel van Saint Sacrement de Miracle in de Sint Gudele. Begraven met zijn vrouw overleed in 1547 in het koor van St Sacrement de Miracle in de St Gudelekerk in Brussel met grafzerk en tekst In het Koninklijk Museum voor Schilderkunst te Brussel hangen twee schilderijen, voorstellende twee groepportretten van de familie Micault. Op deze schilderijen staan Jean Micault. Het is een triptiek van de familie Micault geschilderd door Jan Cornelus Vermeyen (1500-1599) Het hing in St Michielkathedraal te Brussel waar het paar begraven ligt in de Scarementskapel. Het betreft hier de opwekking van Lazerus en Jezus te gast bij Marha en Maria. Jan Micault draagt de mantel van de tresorier van de Orde van het Gulden Vlies en het harnas refereert aan de ridderstitel. De echtelieden hebben een houten kruis in hun hand ten teken dat zij overleden waren. Op de achtergrond zijn verschillend monumenten zichtbaar uit het middelandse zee gebied zoals Rome, Tunis, Cathago en Segovia. Afbeeldingen bij Illustr. Ook leden van de familie zijn afgebeeld plus het wapen. Hun zoon Claas was de opdrachtgever. ZE pg 369.

1513 Jean Micault schenkt een glasraam aan het kartuizerklooster te Scheut met daarin zijn wapens en die van zijn vrouw (Van Cats) Het was het 12 e glas met daarin twee scenes nl uit Genesis en Jezus met de wapens (er is een afbeelding) Bron Min van Buitenlandse Zaken Brussel Dienst van de adel hs 245 met daarin de ontwerpen. !! Damen Vorstelijke vensters. pg 160. Karel V schenkt 6 glazen vensters in dat jaar van Steensel ZE pg 370. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 8. 1. 1. 1. . **Claes (Nicolaas) Janzn Micault (1518 brussel- 1589 brussel)** zoon van Jean Micault en Livine Van Cats van Welle Hij was gehuwd met **Maria** zij zijn begraven in St Guldel te Brussel idem pg 6 Heerlijkheden: Nicolaas(heer van Wolfertsdijke en Westkerke Claes en Karel. worden genoemd als Heren van Wolfertsdijk en Westkerke Heer in de Velde. , Nicolaas(heer van Wolfertsdijke en Westkerke Functies: Nicolaas Micault werd in 1555 vlootcommessaris (naast de admiraal). voor de hertog van Bourgondie en was lid van de geheime raad en de raad van Brabant dat was hij nog in 1558 Sicking Zeemacht pg 103 Adolf van Bourgondie was oa admiraal van de Bourgondiers en was in 1556 belast met de uitrusting hiervan, samen met Nicolaas Micault. idem pg 160. Bijzonder is dat Adolf ontving als schenking in 1520 van Karel V een eiland in de nieuwe wereld. In 1527 zond Adolf twee schepen om die te bezoeken Zij werden niet gevonden. Sicking Zeemacht pg 161 Nicolaas was Dr in de rechten en in 1554 benoemd tot Raadsheer en in 1568 luitenant bewaarder der charters. En bovendien commissaris – bewaarder voeding van de koninklijke legers in de Nederlanden en erfelijk prefect van Binche. Schout Hoge vierschaar in Zeeland (1540) Zowel Claas als Jean Micault oefende de functie niet echt uit 1540 10 september Jan Micault draagt de functie van stedehouder van het leen en schoutambacht Hoge bannen (Vierschaar) van Zeeland, die hij verkegen had van zijn schoonvader Cleas Lievenzn Van Cats over aan Claes Micault zijn zoon. Ermerins Zo Zuid-Beveland VIII pg 61.

Divers: Er is een triptiek van de familie Micault geschilderd door Jan Cornelus Vermeyen (1500-1599) Het hing in St Michielkathedraal te Brussel waar het paar begraven ligt in de Scarementskapel.

Hun zoon Claas was de opdrachtgever. Van Steensel. ZE pg 369 (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 8. 1. 1. 1. 2 **Charles (Karel) Janzn Micault** (-1559) en. gehuwd met **Blanche de Bordeau** dr van Jean Heer van Dion le Val. ridder Hij overleed op 11 mei 1559 en werd. begraven in de kerk te aartselaar. Charles en Maria hadden een zoon a. **Philips Micault** die Heer van Oostersyen werd. Vgl de Zierikzeese Nieuws Bode 20 augustus 1965. had Philips ook nog twee zusters b **Margaretha Micault** die in 1575 in het klooster van de Notre Dame van de vertroosting te Vilvoorde trad en c **Anna Micault** Zij was gehuwd met **Jhr Anthony de Boulin** Heer van Dion le Val. Anna Micault. werd na het overlijden van Philips in 1579 Vrouwe van Oostersteyn en eigenaar van de bezittingen in Zeeland en Dion le Val. Jhr Anthony de Boulin Heer van Dion le Val werd in 1606. eigenaar na de dood van zijn vrouw Anna. Zij hadden een. a, a **dr NN.** die ongehuwd overleed en vier zonen a, b **Anthonis**, a, c **Jean**, a, d **Charles** en a, e **Nicolaas** Heer van Oostersteyn. . In. 1606 Anna Micault wordt vermeld als erfdochter van kleinambacht en kasteel Oostersteyn, die in bezit was van de familie Micault, In dat jaar droeg zij het ambacht en kasteel over aan haar zoon. Anthonis Boulijn. van Beveren pg 47. Hij verkocht het in 1612 aan Bonifacius de Jonge Raadspensionaris van zeeland. Ook de heerlijkheid Botland kwam in diens handen. Idem pg 7. Geschiedenis van Oosterland

Heerlijkheden: Heer van Botland en Oistersteyn, Heer van Wolfertsdijke en Westkerke. Zij worden genoemd als Heren van Wolfertsdijk en Westkerke Als hij overlijdt wordt hij genoemd als Heer van Claeendaal en in 1557 als Heer van Aartselaar. Heer van Botland en Oistersteyn Heer van Wolfaartsdijk en Westkerke. Koopt in 1555 het Cholthof van de erfgenamen van Nicolaas van de Wouwere, ook wel kasteel Aartselaar genoemd.) Bron Archief Huis Zuylen Functies: Charles werd proost van de. kerk Norte Dame (OLV) te Brugge.

Leenbezit en renten: Na zijns vaders dood ging Oostersteyn en Oosterland over op Charles Micault, ook andere bezittingen in Zeeland en kasteel Heetvelde. geschiedenis van oosterland pg 6. Charles verkocht in 1555 het kasteel van Solhof alias het Hof van Ysselaer met grachten, tuin, noomgaard, gronden en twee boerderijen. De weduwe van Charles vroeg in 1561 toestemming aan de raad van Brabant. om enige gronden te mogen verkopen, ze verkocht vervolgens goederen in Aartselaar.

Varia:. Foto, s en afbeeldingen van Oostersteyn bij van Beveren. Braber vermeldt in VZS nr 24 1978 dat in 1607 de verkoop plaats vond van het Huis Oostersteyn naar Anthonis Boulijn het slot lag aan de mairevliet of mainevliet. Tevens geeft hij aan dat Ouwerkerk (Duiveland)op een grote stelberg liggen. . pg 89/90.

1528. In een oorkonde van 4 april beleent de RM Charles, Francois, Jan en Jeronimus Pieters (Peeters) met 8 gemeten te Sabbinge door Jkvr. Kathelijne van Overbrouck, weduwe van Anthoinus Baveston had overgedragen LR BWS. Dezelfde krijgen in een oorkonde van Deken en kapittel van Utrecht (jaartal onbekend) dat het kapittel gronden verkopen aan. de genoemde personen zij worden vermeldt als l de kinderen van Johannis Micault President en Margaretha Van Cats. Nr. 18 e 18 Aanwinst Hasselt 1953 nr 31. RHC Limburg. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 8. 1. 1. 1. 3 **Elenora Jeansdr Micault** (maart 1513 brussel -20 juni 1552 te Mechelen) dr van Jaen Micault. en van Livina Van Cats van Welle. van Steensel meldt dat Elenora Micault overleed in 1539 Zij huwde op 30 mei 1532 te Mechelen met **Jeronomius van Tuyll van Serooskerke** (23 november 1500 z, zee of vlissingen 7 mei 1510-1571 bergen op zoom)ridder Hij was de zoon van Pieter van Tuyll (van Serooskerke) of Jacob van Tuyll van Serooskerke en Jaqueline (Jacoba) van der Eynde. Er berust een akte van de huwelijksvoorwaarden van het huwelijk van Elenora met Jeronomius in het Archief Huis Zuylen, Inv, nr. 826. Ook het testament van Elenora is in dat archief te vinden. Zij krijgen drie dochters en een drie zonen. 5. 8. 1. 1. 1. 3. 1 **Philibert van Tuyll van Serooskerke.** huwde. met **Maria van Hoogelande** (1540-1561) en daarna in. 1564. met **Constatina/Catharina van Sandelijn van Herenthout** (1545- 1616) en idem 5. 8. 1. 1. 1. 3. 2. **Geertruid** (1536-) die huwde **met Joost van der Werve** Heer van Giessen-Oudekerke, Baljuw van Voorne. over Geertruide valt te melden dat zij als weduwe een genealogie opstelde van de geslachten van der Werve, vanden Eynde, van Tuyll van Serooskerke, Van Cats (opgesteld tussen 1575-1595) Archief Huis Zuylen Inv. nr. 832. , 5. 8. 1. 1. 1. 3. 3. **Maria** 1544-1603. Portret van haar IB nr 39271. , huwde met **Bruning (Bruynink) Oem van Wijngaarden** (1564-1605), hij was RM BOS sinds 1564 waarin hij zijn schoonvader in opvolgde. Raad, RM generaal BOS Heer van Westkerke, afkomstig uit z, zee en overleed in 1605 te Schoonhoven. Is tijdens zijn bewind afgezet wegens wanbestuur en verloor zijn goederen. (Welten ZDC Cats 1135 E 1), en 5. 8. 1. 1. 1. 3. 4 **Clara (1540-1603).** eerst gehuwd

met **Gislain de Wet of Guylein de Soete**, Heer van Notaux en. daarna met **Jan van Brimau**, Heer van Poederloo en Poedekerke(1570). Er is een portret van haar IB nr 39267 uit 1602. Zit in Collectie van kasteel Zypendaal. Daarbij wapenschilden van Tuyl van Serooskerke, Micault, van den Eynde, Welle Van Cats, afkomstig uit kasteel Houkelom Benekom.

nog twee zonen 5. 8. 1. 1. 3. 5 **Jacob** (1535-). . Heer van Welland en 5. 8. 1. 1. 3. 6 **Jan** hij huwde met **Louise Zegers van Wassenhoven**. . Zij kregen een zoon a **Arend v Tuyl van Serooskerke**. 5. /8. 1. 1. 1. 3. 6 **Jan** v T vS Heer van Serooskerke, Welland, Westkerke, Botland

Jacob en Jan. worden gezamenlijk vermeldt als Heren van Wolfertsdijk en Westkerke en Jan was Heer van Welland, Serooskerke, Moermond, Stavenisse, Sint Anna land, Rentmeester Zeeland Bewesten Schelde, ridder, Burggraaf van Zeeland, Romeijn Tholen pg 279. Vgl Smallegange is. er. een zevende kind, 5. 8. 1.

1. 1. 1 3. 7 **Levina (1535-)** die huwde in 1556 te Zierikzee met **Adolf van Borsele**, (1527-1584) Heer van Spreeuwensteyn Baljuw van Brouwershaven. Hij was de zoon van Wolfert van Borsele Heer van Spreeuwensteyn en Martina van der Hooge. Smallegange Deel I pg 693. van Steensel ZE pg 361.

Heerlijkheden: Heer van Welland, Moermont, Stavenisse, Sint Annaland, van Serooskerke, en. Weelevoort. Wordt beschouwd als stichter geslacht Tuyl van Serooskerke.

Functies: Baljuw van Zierikzee 1547 Burggraaf van Zeeland. 1547-1562 RM BWS Raad en RM generaal van Zeeland BOS 1536-1564 Hij was Burggraaf van zeeland 1547-1562 en RM BWS, later superintendant en gouverneur van Bergen op Zoom (1568-1571). Luitenant Admiraal in Spaanse dienst Raad van de Koning van Spanje 1568-1571 Vertegenwoordiger van Philips II in Zeeland.

Deel I pg 695. pg 695 Romeijn Tholen pg 279. Smallegange Deel I pg 502.

Leenbezit en renten: zie bij heerlijkheden en goederen in ambacht Wolphaartsdijk. Na zijn dood werd zijn zus Geertruid hier eigenaar van die het verkocht in 1593 aan. Cornelis Gilleszn Brouwer Heer van Watervliet. Deze had daarvoor al goederen gekocht in de heerlijkheid Wolphaartsdijk van Jkvr Anna Van Cats en Cornelus Matheus Smallegange. van der Baan pg 34 zie ook dl 16 KB.

Varia: Bouwer van het kasteel Stavenisse (was reeds in 1570 in verval) Wilderom II pg. 309. Bereikte in 1545 de adellijke status toen hij tot ridder werd geslagen. In de zeventiende eeuw trachte het geslacht van Serooskerke haar ouderdom als adelijk geslacht te verouderen door een fictieve verbinding met het geslacht van Tuyl uit de Betuwe. Van Jeronimus van Serooskerke zijn afbeeldingen in IB nr 35333 en 35225. Van hun samen in Col Slot Zuylen schilderij met wapen en randschrift tweede schilderij telt portret met 4 wapens Tuyl, van den Eynde Bergen Ingemerland en Bergen. Er is een afbeelding met Jeronimus en Eleonara met wapenschilden en zichzelf in van Steensel ZE pg 247. Dit is ook als afbeelding opgenomen in de IB nr 35490 Schilderij uit 1627 Afbeelding van Jeronimus van serososkerke op een penning uit 1533 Coll Slot Zuylen IB nr 107543 met daarop de profielen van Jeronimus en zijn naam achterzijde vrouwenfiguur met opschrift Dum Spiritus Hos reget Artus.

In de Grote Kerk te Bergen op Zoom ligt een grafmonument en zerk van Jeronimus van Tuyl van Serooskerke en Eleonora Micault. Tekst op de zerk. is "Hier ligt begraven Heer Jeronimus van Tuyl van Serooskerke Heer van Serooskerke, Moermont, Weelevoort. Burggraaf en Luitenant Admiraal van Zeeland, Gouverneur van Bergen op Zoom + 1571 en zijn vrouwe Eleonora Micault dr van jan Micault Thesorier Generaal van keizer Karel V. Het monument staat tegen de muur van het koor met twee beelden, ridder en zijn vrouw. en 8 kwartierwapens te weten Van Tuyl van Serooskerke (wapen bekend), Raveschot (3 vogels), Haemstede (leeuw met rad), Cats(2 golvende ruiten en drie ruiten)Van den Eynde (2 wassenaars en drie palen), Van Diever (twee lelien), Uijterlommighe (drie palen)Grutere)gedwarsbalkt 6 st) en Micault (in blauw een gouden keper en vergezeld van drie zilveren katten). La Baunne, Noreaulx, Welle Van Cats (bovenzijde drie ruiten naast elkaar onderzijde een gesp), Campen (2 balken, de onderste met een roos), Botland (bekend), Almonde (drie Andrieskruisen)

Bron Grafzerken in de Grote Kerk te Bergen op Zoom nr 24 door Steenkamp in de NaV 1922 pg 208. Hierin ook een afbeelding NaV 1921 pg 208. Afbeelding hiervan in IB nr 107541 tekening van het grafmonument in de St Geertruidis BoZ ook in NL 1995 kolom 252

In archief Huis Zuylen is ook een dossier inzake de graftombe van JvtvS en Elonora in de kerk van Bergen op Zoom met afschriften van de teksten hierbij. Archief Huis Zuilen Inv. nr. 829. Also ook een tekening van deze tombe van het Wapen van van Tuyl van Serooskerke met de kwartieren van hem en zijn vrouw. Archief Huis Zuilen Inv. nr 831. zijn uitgehouwen zijn op een grafmonument in grote kerk van BoZ. met 16 wapens/kwartieren Zij is afgebeeld in gebedshouding in 1627 door een anonieme

kunstenaar. Ook is er een portret van haar (IB nr 82459) waarin gemeldt dat zij geboren is op maart 1513 te Brussel en overleden is op 20 juni 1552 te Mechelen. Dat haar ouders Jan en Livina van Welle Van Cats waren en dat zij op 30 mei 1532 huwde met Jeronimus van Tuyll van Serooskerke. Het portret bevat ook een aantal wapens. van Micault, Conroy, Welle gezegd Van Cats, Botland. Hangt in Slot Zuylen. Ook een afbeelding van Elonora Micault in IB nr 82469 als tekening waarin zij geheel is afgebeeld met kwartierwapens. Mooie afbeelding Zie Iluustr Er is een wandplaat van Elonora Micault in de kerk van BoZ met daarin vier kwartieren met daarin van Botland nl ingehoekt gedeeld van zwart en goud en in rood een zilveren dwarsbalk. NB WapenRep I Hoeben pg 47. In het archief van Huis Zuylen en in het Slot Zuylen is een afbeelding van Jeronimus van Serooskerke (1500 !-1571) en Elonora Micault (1532-1627) in gebedshouding afgebeeld.

Dit portret IB nr 35490 Schilderij is van 1627 en hangt in Slot Zuylen. Met wapenkwartieren. Zij is afgebeeld in gebedshouding door een anonieme kunstenaar. daarbij vermeldt Jeronimus van Serooskerke geb 23 november 1500 te Zierikzee overleden op 14 mei 1571 te BoZ en. op 14 mei BoZ gehuwd met elonora Micault op 30 mei 1532 te mechelen.

Ook is er een portret van haar (IB nr 82459) waarin gemeldt dat zij geboren is op maart 1513 te Brussel en overleden is op 20 juni 1552 te Mechelen. Van Steensel. ZE pg 361

Van Jeronimus van Serooskerke zijn afbeeldingen in IB nr 35333 en 35225 waarin vermeldt wordt dat hij geboren is op 23 november 1500 te Zierikzee en overleed op 14 mei 1571 te BoZ zoon van Jacob van Serooskerke en Jacoba van dem Eynde gehuwd met Elonora Micault op 30 mei 1532 te mechelen. Col Slot Zuylen schilderij met wapen en randschrift tweede schilderij telt portret met 4 wapens Tuyll, van den Eynde, Bergen, Ingemerland en Bergen. van Steensel meldt dat Jacob van Serooskerke de vader van Jeronimus in 1530 overleed en dat hij begraven was in de Sint Lievensmonsterkerk te Zierikzee met de wapens Van Cats, Haemstede, Ravenschot, Tuyll. en als ridder en vermelding vir nobili, vgl van Steensel een poging om hun onedele afkomst te versluieren. Zij kregen in 1545 van Karel V een ridderslag Van Steensel ZE pg 363. De afbeelding van dit wapenbord meldt 1550. Ook in boek ZE opgenomen op pg 364. Twee portretten van hem IB nr 35455 en 35454 daarbij vermeldt dat hij overleed op 17 januari 1531 te Zierikzee. Zoon van Pieter Hugen Reynerzn alias van Serooskerke en Cornelia van Bergen Hij huwde op 20 februari 1500 met Jacoba van der Eynde en daarna met Adriaan van Wissenkerke in 1510. Met Wapens Tuyll, Serooskerke, Bergen, Raveschot, Cats. Andere schilderij van kunstenaar Hendrik Bloemaert met dezelfde kwartierwapens beide in Slot Zuylen. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 8. 1. 1. 1 3. 1. **Philibert (Hieronymus). Jeronimuszn. van Tuyll van Serooskerke** (1534 BoZ of 1537 brussel-1579 antwerpen) daarin vermeldt geb 21 september 1537 te Brussel overleden op 7 mei 1579 te Antwerpen. zoon van Jeronimus van TvS en Elonora Micault. Hij huwde in 1560 met **Maria van Hoogelande** (1540-1561 delft) en daarna in 24 oktober 1564 of 27 mei 1564. met **Constatina/Catharina van Sandelijn van Herenthout** (1545- 11 april 1616 delft) dr van Jeronimus van Sandelin, Heer van Herenthout RM BWS en Catharina van der Werve Hij had met Catharina twee zonen 1 Jeronimus (1572-1605) en 2 Hendrik(1574-1627) en een dochter3. Charlotte zie aldaar Archief Huis Zuylen Inv. nr 824 en 825. Ferwerda noemt nog twee zonen Renee (die ongehuwd bleef en kolonel werd) en Phillibert. Ferwerda Wapenboek. Hij had vier zonen, Hieronimus, Hendrik, Rene en Philibert en een dochter Charlotte van Tuyll van Serooskerke die huwde met Abel Van Cats. Smallegange Deel I pg 693. De huwelijksvoorwaarden in archief Huis Zuylen inv nr 865 idem van hun testament nr 868 Er wordt ook vermeldt dat hij eerder huwde met **Hendrika Oem van Wijngaarden**. Archief Huis Zuilen Inv. nr. 865. Constatina hertrouwde later in 1579 met jhr Willem Van Cats (1548-1620 kapelle). Heer van kapelle en Biezeling zoon van Anthonis Van Cats ridder en Maria van der Coulster. Willem Van Cats was de weduwnaar van Maria de Fonseca weduwe van admiraal Lodeijk van Boisot. Romeijn meldt dat Constatina na het overlijden van haar eerste man van Tuyll van Serooskerke in 1579 te Antwerpen zij met haar kinderen terugkeerde naar Zeeland. Tholen pg 41. van Ham Bijlage 1.

Heerlijkheden: Heer van Welland, van Popkensburg, van Serooskerke, Moermont, Wulven en Stavenisse
Functies: Burggraaf van Zeeland 1547-1562, gouverneur van BoZ 1572-1579. Rentmeester BWS 1536-1564. Hij was ook opperdijkgraaf BWS. Dekker ZB pg. 532. Burgemeester van Zierikzee in 1562 Schepenen van Middelburg. Luitenant-admiraal. , superintendedent en gouveneur van Markiezaat Bergen op Zoom (1571-1579), rentmeester generaal BWS en in 1572 BOS. . Vertegenwoordiger van Philips II in

Zeeland. Hij woonde te Middelburg en verbleef. en was eigenaar van kasteel Popkensburg dat eigendom bleef van het geslacht Tuyl van Serooskerke tot en met 1679. Later vertrok hij, als gevolg van zijn keuze voor de Spanjaarden, naar Bergen op Zoom en Antwerpen. Romeijn meldt dat Constatina na het overlijden van haar eerste man van Tuyl van Serooskerke in 1579 te Antwerpen zij met haar kinderen terugkeerde naar Zeeland. Tholen pg 41. . Philibert. .

Leenbezit: Was ook eigenaar van de polder Hongersdijk van dr Baan Wolp pg. 33

1571 Philibert van Serooskerke wordt beleend door de RM BWS na het overlijden van zijn vader Jeronimus van Tuyl van Serooskerke met een 1/3 deel van 1427 gemeten te Geersdijk, Wissenkerke, Campen en Zoetelinkerke. Zijn broers Jacob van Tuyl van Serooskerke en Johan van Tuyl van Serooskerke krijgen de andere delen. Archief Huis Zuilen Inv. nr 622

Hij koos de kant van Spanje waarbij hij de tocht van Mondragon naar Zierikzee meemaakte Naast vermelde krijgsverichtingen leidde hij Mondragon naar Zierikzee (schouwen Duiveland) en sloeg mede het beleg aldaar en verdedigde Middelburg tegen de oranjetroepen. Hij was zeer Spaans en Rooms gezind en trachtte Middelburg te behouden voor de Koning van Spanje. de Bree Vreemde Heersers. pg. 20 Divers: Portret van hem IB nr 35314 (kopie van orgineel die verloren is gegaan in 1564. . Op portret wapens van Van Tuyl, Micault, van den Eynde, Welle gezegd Van Cats. Slot Zuylen. schilderij van Hendrik Bloemaert Coll Slot Zuylen (1564) wapens op tafelkeed afgebeeld van welle Van Cats, van der Eynde, van Tuyl, Micault. er is ook een schilderij van hem in de Ze II nr. 882 waar ook de gegevens. aan zijn ontleend Catharina overleed op 11 april 1616. Er is nog een afbeelding van haar nl IB nr 82471 een tekening waarin zij volledig is weergegeven en daarbij de wapens Van Cats en sandelijn en nog een met de vermelding Catharina van Sandelijn van Herenthout afbeelding IB 35344

Philibert bleek een wapenboek te hebben waar onder een oud wapen van van Borsele plus daarin een kaart van de genealogie van het geslacht van Borsele. Bron K Heeringa Gedenkschriften van Adriaan van Borsele van der Hooghe Heer van Geldermalsen in AZGdW 1916 pg 68. Waar is dat wapenboek !! GW (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 8. 1. 1. 1. 3. 7 **Jkvr Livina van Tuyl van Serooskerke** (1535 brussel- 1576 z, zee), zij was de dr van Hieronimus van Tuyl van Serooskerke Heer van Welland en Serooskerke Moermont en Scherpenisse en Eleonora Micault. . Zij trad in 1556 in het huwelijk op 11 februari. met ridder **Adolf van Borsele** (1527-1599), zoon van Wolphaart van Borsele, Baljuw van Brouwershaven en Burggraaf van Zeeland en Martine van der Hooghe

Het huwelijk van. Jkvr Levina van Serooskerke en Adolf vond plaats op het huis Serooskerke op Schouwen, getuigen op dit huwelijk waren Oude Jan en Jonge Jan van der Hooghe, Anthonis van Wissenkerke Heer van Couwerve voor de bruid, en Jeronimus van Serooskerke ridder en Heer van Moermont en Welland en Serooskerke, met zijn dochter Jkvr Levina van Serooskerke,, Heer Lambert van Brairde, ridder en President van de Grote Raad, man van Margriete Micault, Heer Charles Micault ridder en Heer van Oostersteijn, Heer Niclaes Micault, Heer van Indevelde, Raad van de Koning, beide waren ooms van de bruid, Jhr Jan van Haverskerke, Jan van Akkeren, schout van Bergen Op Zoom, haar neven. Er is een grafzerk van Adolf en zijn vrouw in de kerk van Brouwershaven. Hij woonde te Antwerpen waar hij overleed. Eerst huwde Adolf met **Catharina van Hoorne**, Catharina. zou een bastaarddr zijn van Maarten van Hoorne Heer van Cambeek, na Levina. overlijden huwde hij in 1577 met **Maria van Houwdinghe**, en in 1585. **Anna Arendsdr van Liere** (1560-), dochter van Aernout van Lier Heer van Santhoven zij was dr van Aernout van Liere en Cunera van Meerdervoort. Hieruit een dochter **Anna** 1587.. Romeijn Tholen. pg 143. Ermerins III van Borsele pg 219. Grijpskerke Graafschap pg. 292

Uit het huwelijk met Livina drie kinderen a/**Philibert** (1575-1672, b/ **Rogier**(1576-1639) en c/ **Martina** of Martine. (1576-1618) Religieuse in de abdij Ter Leeuwenhorst,. Polfliet van haemstede pg 54-56. meldt. uit het huwelijk tussen Livina en Adolf een zoon d/ **Jacob** van Borsele van Spreeuwenstein die op. 26 maart 1600 te. z, zee huwde met **Catharina van Haemstede en Moermont** (Haemstede-Veere overleden). Zij hertrouwde op. 18 oktober 1615 te z, zee met **Willem van Boshuizen** ambachtstheer in Burgh zoon van Willem van Boshuizen en Maria van NN. En een zoon e/ **Aldolf van Borsele** (-1616) baljuw van Goes en superintendant van Zuid-Beveland en Kolonel van een regiment Udekem pg 218 Functies: Adolf werd baljuw van Brouwershaven en leenman van Zeeland. Burggraaf van Zeeland 1566-

1570 als opvolger van zijn schoonvader van Tuyll van Serooskerke.

Heerlijkheden: Heer van Spreeuwenstein of-berg op Goedereede Ermerins meldt dat hij tevens Heer van Schellach was. Dek Borsele pg 50

Varia: Er was onder de preekstoel van de oude afgebroken St Pieterkerk te Middelburg een grafzerk met daarin het wapen van Van Borsele van Spreeuwenstein met daarin de kwartieren I Borsele, Capelle (op zilver twee zwarte staande zalemen ruggelings naar elkaar toe, hermelijnstaartje, zilver schild en rode keper), van der Hooge en van Wissenkerke II van Liere, van Berchem, Noris, van Etten. Het zou de zerk zijn van b **Roegier van Borsele** kapitein en gouverneur van Axel overleed in 1639. Treslong nr 12 monumenten Zeeland. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 8. 1. 1. 2. **Catharine. Claesdr Van Cats van Welle (-1522)** die huwde te Zierikzee op 27 december 1505 of 12 januari 1504 met **Gelein van Haverskerke (- 17 februari 1528 of 1529)** Heer van Zedelgem een Vlaams edelman uit Brugge. (Archief familie de Boesinghe nr 364). Udekem pg 265.

Uit het huwelijk de kinderen a 10. 1. Gelein, b 10. 2 Adriaan en c 10. 3 Jan. . van Steensel ZE pg 317. Gelein was eerder gehuwd geweest met **Adriana van Spreeuwensteyn (1497)** weduwe van Adriaan van der Hooge. (- 1496). De zoon van dit huwelijk d **Adriaan (-1505)** huwde met. **Adriaans Hendriksdr van Wissenkerke.**

Functies: Gelein was In 1509 -1519 baljuw van Zierikzee als opvolger van zijn schoonvader en. wat hij daarna weer overdroeg aan zijn schoonvader. Hij werd in 1513 advocaat van de hoge vierschaar van Zeeland 1512-1515 en won tegen zijn. tegenkandidaat Mr Jasper Lievenzn (die niet van adel was) dit leidde tot een proces bij de Grote Raad van Mechelen. van Steensel ZE pg 324. En pg 334. Gelein was voorheen schepen (1502) en burgemeester van het vrije van Brugge (1507),

Varia.: Zijn zus Marie van Haverskerke was in 1484 gehuwd met. Andries Andries RM BWS die in 1515 werd geridderd. In 1513 werd hij benoemd als advocaat bij de hoge vierschaar in Zeeland op voordracht van de edelen. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 8. 1. 1. 1. 4. **NN Janzn Micault**

5. 8. 1. 1. 1. 6. **Marguerithe Jansdr Micault** wordt genoemd als tweede vrouw van **Lambert de Briarde** president van de Grote Raad van Mechelen. Hij was eerst gehuwd met **Marie Haneton** (dochter audencieur Mr Antoine Haneron, opvoeder van David van Bourgondie)Werd bedeed in 1443 met de kerk van Kapelle door Hertog Philips Jongkees pg 290. Grote Raad Mechelen). Kerckhoffs de functionarissen bij de grote Raad Mechelen SH pg. 589. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

5. 8. 1. 1. 1. 7 **Elisabeth Micault** huwde met **NN van Nispen** Hieruit een dr a **Maria van Nispen (1530-)** Romeyn Tholen pg 249 (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

a **Maria van Nispen (1530-)** die huwde met 1520 **Francois Resen (1520-1587)** RM Tholen voor BoZ, baljuw van Tholen 1560-1574 en 1579-1587, RM Grafelijke Domeinen op Tholen 1577-1578. Poorter van Tholen in 1577. Rekenmeester van Zeeland.

Hij bezat veel onroerend goed en had als inkomsten een bedrag van 2624 pond vlaams, waaronder hoeve Duvesteyn. Uit dit huwelijk een dr **Elisabeth Resen (1555-1600 tholen)** zij was gehuwd met Jhr **Pieter van Berchem (1540-1606)**. burgemeester van Tholen 1599-1603, schepen 1601-1604, Hij was de zoon van Jhr Jacob van Berchem en Anna van Ruyven. Pieter huwde na de dood van Elisabeth met **Anna van Lienden** in 1601. Romeijn Tholen pg 249.

Van het huwelijk tussen Elisabeth en Pieter van Berchem is. een wapen in de NH kerk Tholen met daarbij wapen van Berchem en Resen en als hartschild Moermont datum 7 november 1600. Voorheen was er ook in de NH kerk in Tholen een wapenbord van Berchem met als kwartieren I van Berchem, de Coolput, Hinckaert, van Wittem, Schoonhoven, Pots, Coutereau, Herdinx en II Ruyven, Rietwijk, Cats, Matenesse, Kruiningen, Pots, van de Buttinge, Arnemuiden. Treslong Monumenten Tholen nr 107 en ook in Zel Illust I pg 481.

Nog niet te plaatsen.

1406 8 juli **Colin de bastaard Van Cats** is borg voor Gilles Meuszn voor 150 pond. Poortresboek II. z, zee

1409/1410 **Nicolaas Gerardzn Van Cats** Vicaris van het altaar van de Heilige Catharina en Barbara in de kerk van Kruiningen. Hij werd door een plaatsvervanger waargenomen. Sandberg Kruiningen pg 62. . Grijpink I ZB pg 83. 1409/1410. 1419 Installatie van Nicolaas Gerardzn van Kat als priester van de kerk van Elkerzee. Tevens benoeming van Jan Van Cats als priester van Elkerzee. Grijpink I scaldis pg 34.

.....

Symon de bastaard Van Cats

Functies: Raad van Zierikzee 1423 poorter van Zierikzee 1421. Baljuw van Z, Zee 1427-1431 gaat dan over op Laurens Van Cats deze moet 5147 pond betalen aan de weduwe van Philips van Borsele. dit was het bedrag was Symon had betaald aan Philips vanwege het baljuwschap. . Poortersboek z, zee II. Rechtsbronnen van Zierikzee nr 63. Poelman Oostzee handel I nr 1070. ook bij Baltische archivaria Dantzig pg 178. Archief de Vos Inv. nr 97 pg 12. ZA Varia Inv. 696. van steensel Ze pg 184.

1458 Catharina van der Aa van Reuderole huwt met Pieter de Cupere. ridder, Heer van Keervliet, Merdig, Loon en Herleye. Zij krijgen een zoon **Jan de Cupere**, ridder Heer van Keervliet en Meerburg, Loon en Henkenoy. die eerst huwt met **Lucia van Grevenbroeck** en daarna rond 1500 met **Josina Van Cats**. Zij krijgen drie zonen nl. **Jan de Cupere** Heer van Meerburg en Herkeray, die overleed in 1567 en was gehuwd met Maria van Malsen van Tilburg. Hun tweede was **Nicolaas van Cupere** vocht en sneuvelde in Hongarije tegen de Turken. en **Arnold de Cupere** ridder van de Duitse Orde Commandeur van Leyerburg. Rietstap Wapenboek pg 224-225.

1480 Vermelding van **Jacob pieterzn Cats** als pastoor van de parochie Oudenhoorn (Voorne)

Gewijd aan Johannes de Doper Voor 1 scus en 6 stuf Grijpink Regisers VII pg 90.

1490 Jacob van Cat priester in de parochie Wassenaar als opvolger van ... van cat.

Grijpink Registers IV pg 125.

1504 Installatie van Jacob Van Cats als priester van de parochie Sabbinge als vervanger van de overleden Dirk van Noortwijk. 11 scuta 6 stuf. Grijpink I walch pg 104. Oud Sabbinge de Klerk pg 23.

1512 Installatie van Jacob Van Cats uit Zierikzee als vicares van St Odulphaltaar in de kerk van Yerseke als vervanger van Pieter Dirknz 2 scuta 20 stuf. Grijpink I ZB pg 182.

1540 Heer **Jacob Van Cats**, de bastaard, kanunnik van Sint Lievens Monster.

1547 Op 30 maart wordt Jacob Van Cats als poorter te Zierikzee vermeldt. Hij verzoekt, samen met anderen, om vrijstelling van penninggeld. Archief Rekenkamer BT. Hij wordt ook genoemd in een request als eigenaar van gemeten in Zuidland (Schouwen)en Kerkwerve. (1545-1547). Bron Archief Bourgondische Tijd Rekeningen ZA.

1515 Installatie van **Jacob Kater** als vicarus van het Mariakapel/altaar in het Hospitaal van Zierikzee als vervanger van de overleden Gilles Gilleszn. Grijpink I scaldis pg 86.

1436 12 juli Philips van Bourgondie oorkondt dat Reyner en Jan Janzn te Zierikzee als welgeborenen te beschouwen zijnde van grootmoeders kant. Ook verklaren Willem Claezsn schout van Wateringen, Gerrit de Bruin, Arend Uter Liere, Claes van Hofdijk, Bertelmeeus Aerntzn dat zij welgeboren zijn nl van de vader van de grootmoeder die van Rijn heete en die ook afstamde van het geslacht van Hofdijk. Ook **Blic, Jan en Simon die Cather** getuigden van hun welgeborenenheid. De broers waren te Zierikzee geslagen. Rosa I nr 408 pg 218.

1527 **Pieter Bouwenzn Van Cats** eigenaar van een zelhuis (zoutketen en opslag) te Goes, een Brugs koopman kon aldaar 3200 gif zout 100 gif is 100 zakken van 114 liter. Dat betekent een opslagcapaciteit van minstens 3648 liter, want Van Cats zal toch ook zijn eigen zout willen opslaan. Dekker Goes pg. 368/369. Bron van der Wee de Growth of the Antwerp market I pg. 95 ev. .

1530 18 juni Rouwbord afkomstig van **Floris van der Made** en zijn echtgenote Machtilda Stoefs, aangebracht in de Dominicanenkerk Den Bosch, later overgebracht naar slot Cunxel
Wapens Hoofdwapen van der made keper van goud, beladen met drie roze rozen, boven vergezeld van 2-beneden van 1 korenaar van goud II hoofdwapen goud een rode schuinbalk, beladen met 10 andrieskruisen in twee rijen

Kwartieren rechts

1 **van der Made**, II Borschut in zilver drie haartvormige figuren 2. 1 III **Van Cats** twee golvende dwarsbalken, boven vergezeld van twee liggende spitsruiten, onder 1 liggende spitsruit IV de ridder in baluw 6 besanten 3. 2. 1.

Kwartieren links

1 Sloef een zilveren veld een rode snoek II Dirkzn in rood een zilveren vlucht III van Rhijn geschuinbalkt van 7 stukken de oneven rood de even zilver IV Schoonhoven in rood drie gouden lelies, 2, 1 van boven vergezeld vane en barensteel met drie hangers.

1565 **Pieter Bouwenszn Van Cats** dijkgraaf van de Goese Polder, idem in 1569 Pieter Bouwenszn Van Cats, Dijkgraaf van Wissekerke(Z-B). Waarschijnlijk een (klein) zoon van bovenvermelde Pieter. In dat jaar heeft Pieter Van Cats een woning aan de Noordeinde te Goes. Dekker ZB pg. 555 Bron WA BWBY nr 1577 f 45 en 50. is dit dezelfde als die in tussen 1526-1560 zoutketens kocht en zoutzieder was. Dekker Goes pg. 397.

In 1571 wordt **Frank Corneluszn Van Cats** als baljuw van Goes genoemd. Dekker Goes een schamele stede pg

1532. In een oorkonde van 26 oktober **hebben Pieter Laurenszn Van Cats** en Jacob Inghelszn, poorters te Goes uitspraak gedaan in een geschil tussen baljuw Frank van Campen en Aelken, huisvrouw van Joes de Smit, de bajuw wordt 25 schellingen toegewezen. Archief Rekenkamer BT inv. nr 501.

1656 **Jhr. Johan Van Cats** huwt met **Maria van Driel**, zij is de dochter van Willem van Driel, Heer van Driel (genoemd in 1635). Zij krijgen een dochter **Isabella Van Cats** die met **Petrus Rademaker** huwt. Hij was Kapitein en Commandeur van Sint Andries en rechter in de Bommelerwaard. In 1681 werd hij Heer van Driel na het overlijden van Elisabeth van Driel.

Bron R. Wartena Het geslacht van Driel in de Bommelerwaard. Arnt van Driel is te Driel in juli 1656 overleden hij was de broer van Willem van Driel die sinds 1633 onbekwaam was.)-april 1667 te Driel). Op 19 augustus kwamen zijn zusters Elisabeth en gehuwd met Lodewijk Rosworm,, Gertuide en Margaretha weduwe van van Leuven, Jhr Johan Van Cats als echtgenote van Maria van Driel bijeen bij Quirijn de Cock secretaris van Tuyll en Driel om de nalatenschap van Arnt te regelen. Ook hebben Johan Van Cats en Maria een dr Isabel Van Cats die huwde met Petrus Rademaker kapitein en Commandeur van St Andries en Richter in Bommelerwaard. Elisabeth droeg de heerlijkheid Driel over in 1681 aan haar nicht Isabel Van Cats en haar man Petrus Rademaker. Daarover ontstond een proces met de andere erfgenamen die de heerlijkheid hadden verkocht voor het Hof van Gelre. Bron Het geslacht van Driel in den Bommelenwaard R Watena pg 2. .

1657 **Catharijna van Catz** was gehuwd met **Martynis Veth**, raadsheer en eigenaar van de Sint Elisabethpolder te Breskens. Smallegange vermeldt dat Raad fiscaal was van de admiraliteit Zeeland. Zij hadden een zoon **Marinus Veth** Heer van Westkapelle. Deel I pg 481/482.

1659 Vermelding van **Jan Van Cats** (11 juni). ZA

1706 Vermelding van **Jacob Pieterzn Van Cats** als schepenen van Zierikzee GA Zierikzee nr 4045-58.

Tak Borssele Van Cats. stamvader en ontstaan geslacht Catsman (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

1 **Cornelus Adriaanzn Van Cats** vermeldt in 1580. Hij overleed in 1659 te Borssele. Was gehuwd met **Janneke Leendertsdr**. Vgl Genealogie van Nederland.

Functies: Hij was schepen en baljuw van Vlakte en Borssele. Hij was ouderling te Borssele. Hieruit een zoon 2. 1 **Dignus Cornelisse Van Cats** (1609 vlake -1657 brussel) en. huwde **Dingelen Claesdr Ketelaar**. Hieruit een zoon 3. 1 **Adriaan Cornelusz Van Cats**. (1628 borsele- 1681) en huwde met **Mayken of Meylen Pieters**. Nog een zoon van 3. 2 **Dingenus nl Adriaan Dingenusz Van Cats** 1630 borsele-. en 3. 3 **Jan Dingemanszn Van Cats** 1650-1703 schepen van borsele en. schepen in Nieuw- en St Joosland 1697-. Hieruit een zoon 3. 3. 1 **Janzn Catsman** 1687 nieuw- en st joosland.

Uit het huwelijk 2. 1 Dignus en Mayken een zoon 3. . 1. 1 Dignus Van Cats (Catsman) (1656 borssele-1695) Die huwde in 1681 te Nisse met **Janna Jandr Winter**. -1720. Hieruit een dochter 3. 1. 1. 1. **Jannetje Dignusdr Van Cats (Catsman)** – 1735 oudelande of 1739. . gehuwd met **Adriaan Tolhoek** secretaris van Oudelande (1756-1767). Bron genealogie online. en een zoon 3. 1. 1. 2. **Cornelus Cornelusz Van Cats (-1703)**. Hij huwde met NN Hij was schepen te IJzendijke en schepen te Nieuw en St Joosland(1696. Zijn kinderen heten **Catsman**.

Uit het huwelijk tussen 3. 1. Adriaan en Mayken een zoon 3. 1. 1. **Jan Dingeniszn Van Cats** geb in 1650. te Borsele (lemma, s worden nog verder aangevuld GW)

Nog te plaatsen Catsman

1737 Elisabeth Ketelaar geboren. Zij overleed in 1807. Zij huwde met **Joannis Catsman**. Johannis Catsman was een zoon van **Margaretha Van Cats** en **Johan Peterszn Catsman**. Zij hadden een Zoon **Jacobus Catsman**.

1699 **Maatje Adriaansdr Van Cats** huwt dan met Leendert Gilleszn Moerman dijkgraaf. Zij krijgen een dochter Clasijntje Leendertdr Moerman (1700-1739 Borsele)zij huwde met Domus Jan Vermet, zoon van Johannes Domuszn Vermet Landbouwer en schepen van Borssele(1697-1711)Bron Cees Heijstek Stamboom.

1623 **Jan Pieterzn Van Cats** huwt te Cats met Catelijntje Cornelusdr Moerman. Hij overleed in 1659 en zij in 1649 beiden te Cats. Wellicht een verwant. van Clasijntje. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

Geslacht van der Meulen Van Cats. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

In 1837 vermelding van **Mr Cornelus Dirk van der Meulen Van Cats** te Den Haag en **Cornelia Diderica Adrianna Van Cats** zijn vrouw te Den Haag. Notariele akten Alkmaar nr 49. NH Archief. Daarna gehuwd in 1886 met Adriana Verhoeff. Hieruit een dochter Cornelia.

Cornelia Dideria Adriana van der Meulen Van Cats (1819-1863). Zij trouwt in 1843 met **Epke Roos Baron van Asbeck** (1821-1910). . Zij was de dochter van **Cornelus Diderius van der Meulen Van Cats** en **Adriana Verhoeff**. Hij was de zoon van Tjalling Mine Watze Baron van Asbeck(1745-1855) en Eliza (Eligje) Bienema (1759-1866). Zij hadden vier kinderen Epke(1844-1914), Elbrig(1845-1922), Adriana(1847 amesfoort -1888), Hendrik (1850-1909). (zie ook AHK PH voor van der Meulen)(1819-1886) huwt met Epke Roos baron van Asbeck 1821-1910,

Varia: In 1845 **Elbrig Baron van Asbeck** (1845-1922) geboren te Vlissingen, zoon van Epke en Cornelia Van Cats. Hij huwt **Geertruida Margaretha Moerbeek** 1858-1910. Hij overleed in 1922 ter Huis ter Heide (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

Van cadsand(e) Zie ook de inleiding verwant met de Van Catsen

Gerard de Cadesande

1267 4 mei Lambert Kanunnik van Oud Munster en officiaal van het Utrechtse Hof vermaakt een jaarlijkse rente aan zijn kapittel. Onder de getuigen Gerard de Cadesande, OSU nr 1715. In 1266 wordt Nicolaas van Cadesande vermeldt als Burgemeester van Utrecht. OSU pg. 484. Is waarschijnlijk Nicolaas Van Cats of zijn

vader,

Costijn van Caetsant hij heeft een dr Clarisse

Leenbezit:

1318 Ontvangsten van tienden en renten die van de Graaf waren op Noord-Beveland en Wolfersdijk. Costijn van Caetsant 48 gemet in Campen en 8 gemet 1/2 quarts land in Zoetelijnerkerke, die van zijn broeders waren voor 80 pond tonoois 24 pond.

Costijn van Caetsand pacht van zijn broeder (Jan) land in Campen en in Zoetelijnskerke 20 pond.

Hamaker Rekeningen I pg 57

1326. In een oorkonde van 18 januari beleent Gerard Heer van Voorne Burggraaf van zeeland Costijn van Caetsant met 18 gemet gelegen in het land van Heyle, gelegen in Borsele en de hofstede aldaar, gelegen in de parochie Monster benoorden het dorp. nr. 414 pg. 63.

1327 17 januari De Heer van Voorne geeft zijn neef Costijn van Cadzand !!, 18 gemeten in het land van Heyle met hofsteden. Reg Voorne AB f 82 in Reg Han pg 157.

Clarisse Costijnsdr van Caetsand gehuwd in 1365 met **Roeland uter Polre**

Leenbezit: 1333 Overzicht van de ontvangst voor. de tienden te Nort bevelant aan de RM BWS

Campen

Jan, Willem ende Wouter Heer Jan kinderen Van Catsand !!! ende Clarisse, Costijn dr van Cadsand !!. . van 12 m. 18 d. (idem in 1342 maar dan voor 13 m pg 323), (idem 1342 pg 342).

1365 +bede mannen in Zeeland bewesten scheld Walcheren Archief Voorne

Clarisse dr van Costijn van Casande, Roelands gade uten Polre het goed van haar vader groot 25 gemet op Borselen nr 485 pg 70.

Jan van Caetsand ridder 1323 kinderen zijn Jan, Willem en Wouter van Caetsand

1318 Ontvangsten van tienden en renten die van de Graaf waren op Noord-Beveland en Wolfersdijk.

Leenbezit:

Jan Willemzn ende Hughe Simonszn van Heren Jan tienden van Caetsand in Campen 10 pond tournoois.

Henric Heren Achtenzn van der pacht van Heer Jan Van Caetsand land. 13 pond 17 sc

Jan Willemzn van Campen tienden van Heer Johannes van Caetsand in Campen 40 sc

Jan Willemzn ende Hugheman Symonszn tienden van Johannes van caetsand in campen 21 pond 32

1323 20 maart Graaf Willem III herstelt jan van cadsand (catsande) ridder. in al zijn bezettingen in verband met zijn zoen met de graaf van Vlaanderen. Gezegeld abt OLV Middelburg, Heer van Voorne. AGH 303 f 45 r nr 168 ZE 166.

1337. In een oorkonde van 21 augustus bevestigen Dirk Heer van Mongou en van Valkenburg en Machteld van Voorne de overdracht van 18 gemet op Borselen in Monsterambacht tussen de Monster en de Wael van Jan van Caetsant op Pieter Pietersone. burger van Middelburg nr. 416 pg 63. Dirk was sinds dat jaar Burggraaf van zeeland, en in mei 1336 gehuwd met Mathilde van Voorne, voor 1329 was hij kanunnik in Luik en Munster. Hij overleed in 1371. Brom familieburggraaf/genea nl pg 5.

1362. in een oorkonde van 2 februari beleent Machteldt van Voorne, Jan Wolfairt haar dienaar Met 5 gemet te Coudorp op Borselen, voorheen van Janzn van Caetsant nr 494 pg. 71. (kan ook Janzn zijn hieronder)

Jan, Willem en Wouter Janzn van Caetsand (broers)

1333 Overzicht van de ontvangst voor. de tienden te Nort bevelant aan de RM BWS

Campen

Jan, Willem ende Wouter Heer Jan kinderen Van Catsand !!! ende Clarisse, Costijn dr van Cadsand !!. . van 12 m. 18 d. (idem in 1342 maar dan voor 13 m pg 323), (idem 1342 pg 342).

Soetelinkerke (willem van Cadsand. wordt vermeldt op een grafzerk in de St janskerk te Hulst(die in 1811 is afgebrand) waarin vermeldt wordt dat hij sterf in den jaare 1305 of 1350 en ook zijn vrouw Hier leit Maria Willems wijf van Cadsand. sterf 1310. drie wapens !. Treslong monumenten nr 10)

Jan van Caetsand geestelijke (zou de genoemde Jan kunnen zijn)

1330 26 september Jan van Caedsant lic in beide rechten is scheidsrechter samen met twee hoge geestelijken uit Brugge en Kortrijk in een geschil tussen kapittel St Marie te Utrecht en Arnulf rector van Hontenisse. Regsten bisschop Utrecht nr 958. 1301.

1337. In een oorkonde van 21 augustus bevestigen Dirk Heer van Mongou en van Valkenburg en Machteld van Voorne de overdracht van 18 gemet op Borselen in Monsterambacht tussen de Monster en de Wael van Jan van Caedsant op Pieter Pietersone. burger van Middelburg nr. 416 pg 63. Dirk was sinds dat jaar Burggraaf van zeeland, en in mei 1336 gehuwd met Mathilde van Voorne, voor 1329 was hij kanunnik in Luik en Munster. Hij overleed in 1371. Brom familieburggraaf/genea nl pg 5.

1362. in een oorkonde van 2 februari beleent Machteldt van Voorne, Jan Wolfairt haar dienaar met 5 gemet te Coudorp op Borselen, voorheen van Janzn van Caedsant nr 494 pg. 71.

1363 21 oktober en nog eens 30 mei 1368 waarbij in twee brieven aan elkander Lodewijk Graaf van Vlaanderen, de Hertog van Brabant en aan Jan van Cadsant(Casant) 50 gemet land liggende in Lillo geeft en die toebehoorde aan Cock van Boekhout. gebannen in de wet van Antwerpen. Archief Rechten van Habsburgers in de Nederlanden XII Lijst van Stukken nr 138.

Willem van Caetsand (- 1305 of 1350 te Hulst) gehuwd met Maria (-1310 Hulst) (zou de Willem janzn kunnen zijn)

1333 Overzicht van de ontvangst voor. de tienden te Nort bevelant aan de RM BWS Campen

Jan, Willem ende Wouter Heer Jan kinderen Van Catsand !!! ende Clarisse, Costijn dr van Cadsand !!. van 12 m. 18 d. (idem in 1342 maar dan voor 13 m pg 323), (idem 1342 pg 342).

(willem van Cadsand. wordt vermeldt op een grafzerk in de St janskerk te Hulst(die in 1811 is afgebrand) waarin vermeldt wordt dat hij sterf in den jaare 1305 of 1350 en ook zijn vrouw Hier leit Maria Willems wijf van Cadsand. sterf 1310. drie wapens !. Treslong monumenten nr 10)

1333 Overzicht van de ontvangst voor. de tienden te Nort bevelant aan de RM BWS Campen

-Jan, Willem ende Wouter Heer Jan kinderen Van Catsand !!! ende Clarisse, Costijn dr van Cadsand !!. van 12 m. 18 d. (idem in 1342 maar dan voor 13 m pg 323), (idem 1342 pg 342).

Vrouwe van Caetsand (1335)

1335 17 maart Graaf Willem III doet afstand van zijn recht op de geoderen die de Vrouwe van cadzand (kaet sand) had geerfd in Nooord Holland van haar broer Costijn van Renesse en bevetigd de verkoop hiervan aan jan Persijn. AGH 242 f 86v nr 597 NH 608.

Jan van Cadsand (-1396). ridder een dochter Cathelyne

1384 Lijst van adel in Vlaanderen 1384-1386

ridders: Jan Vylain, Hector van Voorhoute, **Claes van Kets**, Raes Mulard, **Jan van cadsand**, Pieter van Wulpen, Heer van de Gracht, Francois de Viscsh, Dirk de Viscsh, Jan Mulaerd, Henric van Borsele. Nr 4 Pg 24

Functies: 1391 Jan van Cadzand wordt vermeld als admiraal van Vlaanderen (1391-1396/Ook vermeldt als kapitein van Coxyde. Meesters Sluis pg. 92. Jan Van Catsand admiraal overleed tijdens de veldtocht van Jan zonder Vrees in 1396 tegen de Turken. L Sicking Zeemacht en onmacht pg 23

1395 Jan van cadsand **afkomstig uit het Zwin** wordt vermeldt als admiraal voorde hertog van Bourgondie Vlaanderen. Zo leidde hij een onderzoek in 1395 naar visnetten langs de Vlaamse kust en met zeeroverij nabij Sluis. Hij sneuvelde in 1396 in een een kruistocht (zeeslag) met de Turken in 1396. Sicking Zeemacht pg 23

Leenbezit: 1363 21 oktober en nog eesn 30 mei 1368 waarbij in twee brieven aan elkander Lodewijk Graaf van Vlaanderen, de Hertog van Brabant en aan Jan van Cadsant(Casant) 50 gemet land liggende in Lillo geeft en die toebehoorde aan Cock van Boekhout. gebannen in de wet van Antwerpen. Archief Rechten van Habsburgers in de Nederlanden XII Lijst van Stukken nr 138.

Cathelyne Jansdr van Casant (-Gent)gehuwd met. **Wys Visscher**. ridder

1418 8 juni Cathelyne van Casant (Catsand) dr van Heer jan gehuwd met ridder Wys Visscher Begraven in de St Michiel Graftschriften Rep 1. 6. 025. nabij gent.

Pieter van Cadsand. (koopman en schipper)

1413 18 april Koning Hendrik V beveelt aan de admiraal van Engeland en de tolontvangers van London om toe te laten diverse schippers en kooplieden uit Holland en Vlaanderen daaronder Pieter van Cadsand. Smit Handel Engeland I nr 904.

Maria van Cadsand gehuwd met **Lodewijk van Pollinckhove.**

1435 Lodewijk van Pollinckhove schepen van Veuren 1435-1449, ontvanger van het land van St Omaars in Vlaanderen 1439, baljuw van Oudenaarde 1451-1455, idem van Ieper 1455-1462. In 1441 woonachtig te Lo hij was gehuwd met maria van cadsant. dhonche adel 1437 pg 335.

Stichts geslacht Van Cats/Caets

1. Hubert Van Cats (1220-1272)vermeldt. op 12 Juni 1257 (OHZ III nr 1164), Dit is waarschijnlijk de stamvader van het Stichtse tak Van Cats. Hubert is waarschijnlijk de broer of neef van Gerlof en Hendrik. Of de broer en neef van Witte en is dus waarschijnlijk een oom van Nicolaas I. Had een zoon 2. 1 Hubert en een 2. 2. dr Clemence

Ook vermeldt in 1259. Bron van Engen Nicolaas Van Cats pg 235. Hij is getuige bij de uitspraak van Graaf Guy van Vlaanderen, Graaf Otto II van Gelre die als scheidsrechters optreden bij een geschil tussen Bisschop Hendrik en de stad Utrecht enerzijds en Graaf Floris, voogd van Holland en Gijsbert van Amstel anderzijds. Hij wordt dan vermeldt bij Stichtse edelen. Bij dezelfde oorkonde wordt Hubert van Busenchem de Schenk. vermeldt. III nr 1562 hij komt ook voor in 1262. in het oorkondenboek van het Sticht Utrecht tot 1301. Ook vermeldt (of zijn zoon Hubert), samen met Hendrik Van Cats in 1277, bij een oorkonde waarin Nicolaas Van Cats de heerlijkheid Ossendrecht verwerft.

Heerlijkheden: Heer van Caetshage. en Huis Caetshage en Beusichem

Leenbezit en Renten: Leenman van t Sticht.

2. 1. 1299 Hubert Van Cats (-1299). (zoon van Hubert vCats xNN). Hij was gehuwd met **Mabelia** Zij hadden een zoon 3. 1 Gysebertus(Gijsbert)Van Cats. (schildknaap) die in 1322 huwde met Elisabeth van Beusichem.

Vermeldt tussen 1257-1277 1259 Hubert Van Cats(van Beusichem van Buren), ook genoemd in 1257, Leenbezit en Renten: had bezittingen in het Sticht. Hij had een zoon Hubert Van Cats en een dochter Clemence Van Cats. Vgl de Ahnentafel van Arkel pg. 4 leefde een Hubert van Buesenchem. van 1220-1272 (Dat zou kunnen omdat later bij het geslacht van Buren wordt vermeldt dat Beuschchem in het geslacht van Buren was gekomen via Mabelia Van Cats.) (CSN nr 721 en 723 waarin hij vermeldt wordt als de Hubert Pinciene de Beusichem 1273 en 1279 dus na de dood van Hubert), die in 1240 huwde met Margaretha van Voorne(1230-1270) dochter van Hendrik van Voorne (1200-1261) en Catharina van Petegem Cysoing 1215-1260. Hij was de grootvader van Elisabeth van Beusichem die Gijsbercht Van Cats huwde. Haar zus Hildegonde (1230=1302 huwde Costijn van Renesse(1200-1248), andere noemne als overlijdesn jaar 1289 en dat hij gehuwd was)voor Hildegonde' met Mathilde van Virneburg) hij was betrokken bij de slagen bij Loenen)1280' en Montfoort 1281 samen met Nicolaas dus Rietstap Wapenboek pg. 103)en haar broer Albrecht werd de burggraaf van zeeland. Ook werd er een Hubert van Busenchem gezegd van Schenck vermeld die leefde van 1240-1300(idem CSN)en gehuwd was met Margaretha of Geertuide van Arkel 1265-1312. Zij hadden vier kinderen Margaretha van Busenchem die huwde met Gysbert Uiten Gooie knaap Burggraaf van Utrecht (1275-1316) (Nicolaas Van Cats voogd), Lysbeth van Busenchem die huwde met Ghisebrecht Van Cats, knaap, Jutte van Busenchem. Die huwde met Evert van Wulven en Jan van Culemburg van Busenchem die huwde met Perenel van Abcoude. Bron Ahnentafel van Arkel K. Schoenmakers pg. 4. Worldroots. com. en Utrechtse Biografische Registers. 5 dln. Ook van Engen noemt hem pg 235 zie ook C Verkerk Tollen en waterwegen in Holland en zeeland in Holland en Water die hem noemt in 1290 als eigenaar van de dam van het Gein(tol) liggende in het domein van Vreeswijk pg. 112. Hij noemt als bron C Dekker Het Kromme Rijngebied in de Middeleeuwen

pg 93-94 als Bron. . Ferwerda II-II meldt hem als Hubert van Beusichem die gehuwd was met NN van Zuylen 1262 12 maart Sweder van Beusichem verlooft zijn oudtse dochter met Hendrik van Montfoort, zoon van Rudolf Rover en wijlen Odilia, zuster van Aleids voorheen burggravin van Montfoort en bepaalt de huwelijksvoorwaarden. Bij de getuigen Allard van Buren, Hubertus de Catse (Stichtse edelen). OSU nr 1562.

1271 Hubert van Bosinchem genaamd Schenck, 1271-1300 ridder Heer van Vreewijk, 7 hoeven in Lopik, Gein, 40 morgen land in Opburen, 24 morgen Rijpikkerwaard, in leen van de Heer van Voorne. Hoek Heren van Voorne pg. 137. In 1322 krijgt zijn kleinzoon Hubrecht Schenck deze bezittingen. (1322-1347). idem OSU nr 1895 25 juni Boudewijn, abt, en het convent van Marienweerd, belenen Hubert van Beuschenchem knaap zoon van wijlen Hubert, de schenker, met hun jurisdictie in Vuilkoop en weteringshuizen, het erf van de hof Schonauwen, uitgezonderd. . OSU IV nr 1805. Hubert de Schenck (. -1271), ridder gehuwd met NN van Voorne Zoon van Stephanus van Bosinchem ridder (vermeldt tussen 1213-1249) en Ada van der Leede. . ministreralis van de bisschop van utrecht ridder en schenker)pincerna van de bisschop 1230 Nedr Leeuw 1975 pg 85, Van bavel goederen marienweerd pg 229. . Genoemde Hubert en nn van Voorne kregen bovengenoemde Hubertus van Bosichem Hij huwde met Margriet of Gertruid van Arkel. Ze hadden drie kinderen Margriete Hubertsdr van Bosinchem, gehuwd met Ghisebrecht uten Goye (. 1275-1317) Knaap Burggraaf van Utrecht (hij had Nicolaas Van Cats als voogd), en Lijsbeth van Bosinchem die huwde met Ghisebrecht van Kaets (Cats) knaap, en Jutte van Bosinchem huwde met Ernst van Wulven, en Jan van Culemburg van Bosinchem die huwde met Pernel van Abcoude. Bron Kwartierstaat van Lapikas generatie 24. Ghisebrecht uten Goye vinden we ook bij de kwartierstaat vander Krogt (1275-1316) burggraaf van Utrecht (1312-1316) en knaap en gehuwd met Margriete Hubertsdr van Bosinchem. Hieruit twee kinderen Ghisebrecht uten Goye 1300- 1334 Burggraaf van Utrecht knaap en gehuwd met Marie otto dr van Heukolom Heer van Asperen en een dr Catharina uten Goye. pg 2. Hubert van Buschichem en Margaretha van Voorne kregen de volgende kinderen. 1 Hubert van Buschichem gezegd Schenk ridder, Heer van Cilemburg, schenker van de bisschop van Utrecht vermeldt tussen 1271-1300. Geoderen in Vuilkop 1281 en Culemburg en waarop zijn burcht stond. 1281. Gehuwd met Margriete van Arkel dr van jan I van Arkel en Bertha van Ochten. Hij hertouwde met Clemence NN. Uit zijn eerste huwleijk Jan van Buschichem vermeldt tussen 1307-1321 Heer van Culemburg, burcht en heerlijkheid maurik 1307, gerecht Schalkwijk 1319, en hwude met Margaretha van maurik (-1307) erfdr van Gerard van maurik en hetrouwde daarna met Petronella van Abcoude met pauselijk dispensatie dr van Gijsbert van Abcoude. 2. Magriet Hubertsdr van Buschichem huwde met Ghisebrecht uter Goye (-1316) knaap burggraaf van Utrecht 1312, Hij was de zoon van Ghisebrecht uter Goye Burggraaf van utrecht Nicolaas Van Cats was zijn voogd. 3. Jutte van Buschichem huwde r 1314 met Ernst Alfertzn van Wulven. Hij werd in 1296 beleend met Huis Wulven door Graaf Floris V. 4. Agens van Buschchem. Uit het tweede huwleijk van Hubert met Clemence NN 4 Hubert van Buschichem kannunik Dom Utrecht beleend met de goederen te Kesteren in 1316 van zijn moeder. 5 Lijsbeth van Busichem (-1332) beleend met goederen in kesteren van haar moeder 1317, huwde met Ghisebrecht Van Cats knaap vermeldt in 1305. . Lapikas pg 2 en 3.

2. 2 1300+ **Clemence Van Cats** (dr van Hubert v Cats x NN) huwt ridder Heer **Nicolaas II van Malsen**. De Winter aw Adel Leenreg Nijmegen pg 700 Nijnh I 211. . Hieruit een zoon. hendrik ca 1320 ridder 1344, huwde ca 1350 met NN van Geelichem dr van Bruna van Gellichem. Hieruit vijf kinderen. Otto,. Philips, Hendrik, johan en Hubert van Malsen. Van Rijswijk pg 3, 4. Otto was gegoed in Werken. Evenzo zijn kinderen Nicolaas en diens zoon Otto van Rijswijk Heren van Malsen. pg 3-5.

1312 Vermelding van Nicolaas van Malsen ridder (1326) Heer van Well (1326) had goederen te Tricht. Hij huwde met NN Van Cats of Uten Goye. Op 3 maart 1324 wordt Gisbert Van Cats beleend met goederen te Tricht die toebehoorde aan de vrouw van Nicolaas van Malsen zijn tante. Deze overleed in 1333. De Fremery cartularium marienweerd pg 312

. Zij hadden een zoon 1. 2. 1. Heer Hendrik van Malsen (- 1399) die huwde met NN van Polanen. Zijn zoon Otto 1. 2. 1. 1 overleed na 1394. 1393 23 maart Otto van Malsen Hendrikzn en Hubert van Malsen bevestigen een oorkonde als getuigen OvG 1997 pg 369.

Het zou Hendrik van Malsen kunnen zijn die op 24 februari 1385 wordt vermeldt als schepen van Heusden. Archief kapittel van Heusden nr 24 BHIC. Dezelfde vermeldt in een oorkonde van 16 december

1394 als schepen van Heusden waarin Willem Jan jacobzn van Malsen priester en Beele zijn zuster. afstand doen van 1 pond per jaar die Jan Jacobz van Malsen trok uit Huis te Heusden en uit Hofstad Doeveren van Liesbeth hun zuster. Archief kapittel Heusden nr 37 BHIC

Leenbezit 1326 Heer Claes van Malsen ridder houdt 20 pond uit de tol van Zuillichem, 20 pond uit de tol van Driel en bezit enig goed in Well. Hij leende geld aan de Graaf van Gelre. De Winter aw Adel Leenreg Nijmegen pg 700 Nijnh I 211. .

1377 Vermelding van Otto Heer Henrikzn van Malsen, heeft lenen van zijn vader ontvangen in 1394. de Winter aw Adel Leenacten pg 87

Varia: Bijzonder is dat in Tricht ook een verstrekt huis/kasteel heeft gestaan genaamd Crayensteyn. (zie ook Sliedrecht en Zwijndrecht in Vlaanderen, Burgh op Schouwen)

Willem de Cats kaetz) In 1301 wordt hij als pauselijk notaris vermeldt bij een oorkonde van de deken en kapittel Oud Munster te Utrecht. en bij een oorkonde waarop zij de kapittels en dekens oproepen voor de verkiezingen van een bisschop. Regesten Bisschoppen Utrecht Berkelbach nr 2. Kan hem niet plaatsen wellicht lid van de stichtse tak van Caets.

3. 1. **Gijsbrecht Hubertszn Van Cats**, (-1339)knaap. huwde in 1322. met **Elisabeth van Beusichem**. (-1332of 1350) Hij wordt vermeldt in 1305, 1306, 1280. Hij was de zoon van Hubert Van Cats en Mabelia. Zij was de dochter van de ridder Hubert I van Beusichem (1240-1300), de Heer van Culemborg en Clementina Herman dr van Woerden (-1316). . Zij hadden een dochter 4. 1 Mabelia Gijsbrechtdr. Van Cats die huwde met Allard van Buren.

Andere versie dat Elisabeth de dochter was van Hubertis de Bosinchem gezegd Schenck ridder en Gertuide(margriete)van Arkel. .

1322 1 augustus Paus Johannes XXII gelast de Bischoep van Utrecht Gyselbertus Van Cats (de Kets), knape, en Elisabeth, zuster van Jan van Busichem, Heer van Culemburg, overeenkomstig hun verzoek dispensatie te verlenen voor hun huwelijk, hoewel zij tot in den vierden graad verwant zijn, Daar dit huwelijk diende om den strijd tussen twee families te beeindigen en als verzoening voor het feit dat de vader van Gyselbertus was gedood door troepen aangevoerd door de grootvader van Elisabeth. Registers Bisschop 1301. nr 522. Er was strijd tussen Van Cats en. de abdijsmarienweerd en Johan van Busichem inzake bezittingen. De vader van Gijsbert zou gedood zijn door de grootvader van Johan van Busichem Zijn zwagers waren dus. Jan van Culemburg van Bosichem die gehuwd was met Perenel van Abcoude en had twee schoonzuster, Margriet van Bosinchem die gehuwd was Ghisberte Uten Goye (1250-1314), Burggraaf van Utrecht, schildknaap (1275-1316). waarvan Nicolaas I Van Cats zijn voogd was geweest en Jutte van Bosinchem die gehuwd was met Ernst van Wulven. . Bron Kwartierstaat van der Krogt.:

1303 21 maart De halve tienden van Kesteren worden belleend aan Clementia weduwe van Hubert van Buesichem ridder zoals haar voorouders. Op 1 mei 1316 aan Hubert van Beusichem broer van Johan van Beusichem zoals zijn moeder Clementia die had. Op 10 november 1317 aan Elisabeth dr van wijlen Hubert van Beusichem ridder en Clementia. Op 30 juni 1328 aan Elisabeth van Beusichem gehuwd met Gijsbert Van Cats. Op 14 november 1339 aan mabelia van beusichem dr van wijlen Gijsbert Van Cats en weduwe van Allard van Buren zoals Elisabeth haar moeder die had. Op 2 september 1409 aan Otto van Buren Op 26 september 1419 aan Jan van Buren Heer van Ewijk na de dood van zijn broer Otto van Buren. Op 22 april 1425 aan Jan van Buren Heer van ewijk na de dood van Otto met lijftocht van Eleonora dr van Floris avn Borsele ridder op de helft. Op 18 oktober 1488 aan Jasper van Culemburg Heer van Wendt, Cortgene enz. Kort lenen St Paulus II nr 306 OvG 2011.

Heerlijkheden: Heer van Busichem 1336, Heer van Cuyk en Zutphen (1324) Gijsbert van Kaets wordt vermeldt als Heer van de heerlijkheid en burcht Caetshaege Heer van Ghisbrechtsambacht. Hij is waarschijnlijk de bouwer van de tweede fase van het kasteel. Van de eerste Heren van caetshage is niets bekend. Hij overleed in 1328. (zie aldaar en waarin delen van de erfenis naar Elisabeth gaan). Zij overleed in 1332. 1328 Gijsbrecht Van Cats overleden. Hij was in 1322 of 1325 getrouwd met Elisabeth van Beusichem.

Leenbezit en renten: 1305 6 januari Jan Heer van Arkel erkent verkocht te hebben aan Heer Gysebrecht, den Heer Uytengoye ridder, Johan van Bosichem en Gysbrecht Van Cats knapen, ten behoeve van het land

dat gelegen is tussen Boscinchem en de Divedic (Diefdijk), een watergang, waardoor dit land, langs de Linge en Merwede kan afwateren. Archief Heren van Culemburg nr 24. Van bavel meldt dat Gysebrecht Van Cats een kleinzoon was van Nicolaas I Van Cats en dat daarmee voor het eerst de Van Catsen ten zuiden van de Lek actief waren. Er zijn andere opvattingen die deze Van Cats als eerste stamvader was en afkomstig van de Kaetsbaan in Utrecht. ! Van Bavel geoderen Marienweerd pg 88.

1312 Vermelding van Nicolaas van malsen ridder (1326) Heer van Well (1326) had geoderen te Tricht. Hij huwde met NN Van Cats. Op 3 maart 1324 wordt Gisbert Van Cats beleend met geoderen te Tricht die toebehoorde aan de vrouw van Nicolaas van Malsen zijn tante. De Fremery cartularium marienweerd pg 312

1314 24 juni Gijsbert Van Cats ontvangt de tienden en 19 hoeven lands die liggen in Paveide en Rietveld. Hij schenkt een hoeve aan abdijs marienweerd Cartularium Marienweerd nr 153 Ook in 24 februari 1315 en 25 juni 1315 werden nog over deze verdeling oorkonden uitgevaardigd Cartularium nr 154 en 159. van bavel goederen marienweerd pg 89. Leenheer was Jan van Cuyk. . Ook in 24 februari 1315 en 25 juni 1315 werden hierover oorkonden uitgevaardigd Cartularium nr 154 en 159. van bavel goederen marienweerd pg 89.

1315 24 februari Gijsbert Van Cats knaap wordt dan beleend met een hoeve in de hoefslag Paveie in Culemburg. door Jan van Cuyk als leenheer. Gijsbert draag deze goederen als uitslag in een zoen over de tienden van de 19 hoeven (in Paveie en Rietveld) waarmee Gijsbert Van Cats was beleend door Jan van Cuyk, over aan de abt en klooster van marienweerd. Kort Cuykse lenen nr 10. Dit wordt ook vermeldt door van bavel die meldt dat hij door de abdijs werd beleend met 19 hoeven in Rietveld en paveie. Als uitslag van een zoen (geschil) waarbij deze dit kreeg hij droeg als tegensprestatie over een hoeve aan de abdijs. Hij noemt als bron cartularium marienweerd nr 160 25 juli 1315 en geeft aan dat het overgegaan is in het bezit van de Vrouwe van Buren die de tienden in 1360 in bezit had. van bavel goederen marienweerd pg 229.

In een akte van 1317 draagt Gysbrecht Van Cats vier hoeven en land op Lanxmeer over aan Johan van Beusichem. Gelders Archief in archief heren van Culemburg. Inv. Nr. 11113.

1319 9 november Graaf Willem III beleent Ghisebrecht Van Cats met drie hoeven land elk 16 morgen groot gelegen in het Rietveld in Culemerburgerbroek in Ghisbrechtsambacht. , waarvan een hoeve naast het kerkhof ende twee andere naast St Pieter te Utrecht gepacht worden door Jan van Culemburg. AGH f 2 v nr 9 UT 11. Idem bij Kort graf lenen Gelre nr 13 OvG 1987. LRK 10 fol 2 nr 8 en f 2 v nr 9

1319 9 november Otto van Buren, Zweder van Bloemenstein, Gijsbrecht (Ghisebrecht)Van Cats en Jan van Salmonde verklaren dat Gijsbrecht Van Cats in zijn ambacht in het Rietveld in Culemborgerbroek ten overstaan vande graaf Willem III en anderen waaronder zijn schout Janne den Cuper ! drie hoeven land heeft overgedragen aan Yolke Hacken van Buurmalsen (Malsen). De hoeven lagen boven het Paveienkerkhof grenzend aan het land van Jan van Culemburg. AGH f 2 nr 8 UT 10

1324 3 april Otto Heer van Cuyk beleent Ghisbert van Kaets met de lenen, die deze en zijn voorouders in leen hadden. Archief Heer van Culemburg Inv nr 56. Kort Cuykse lenen meldt dit ook maar specifieker nl in het land van Buren met 28 morgen gelegen aan de Bisschopsgraaf. En noemt dit dan al "met zijn goed". Nr 5. Idem nogmaals op 11 oktober 1327. Bron idem. En de volgende geoderen op dezelfde dag aan Gijsbert Van Cats Gelegen in Culemburg en door Otto van Cuyk zijn leenheer. Een hofstede genaamd Caetshage en 10 morgen land, 23 morgen land in de Haec, 11 morgen land in de Korte Hoeve, een hoeve in de Korthoeve, en halve hoeve met twee hofsteden in Lanxmeer, en hoeve in Vreestro, benevens nogmaals twee halve hoeven aldaar, 6 morgen land nabij Blokwatering, 7 hont land in Lang Aventura strekkend tot caetshage, 2 morgen land Vreestro en Blokwatering, 6 morgen land in Kort Aventura, een halve hoev nabij de Parijse straat, een hoeve genaamd Papenhoeve nabij de parijsse straat en de hollandse weg, een hoeve genaamd Hontshoeve nabij de Hollander weg, een hoeve in Nederrietveld, een hoeve aldaar waarvan de heren van Culemburg en van Buren een derde hebben, een zesde van het gerecht hoog en laag van Lanxmeer, 1/3 van het gerecht hoog en laag tussen lanxmeer en Bisschopsgraaf van het broek, het gerecht hoog en laag met tienden en tijsn aan de Diefdijk, tijsn van 10 hoeven op Hidsberg genaamd Tienhoven strekkend van de Diefdijk tot aan Welboren roerend van Vianen, Heerlijkheid hoog en laag van de Oudmunsterse hoeve, een hoeve op Heer Huberts werf, ! GW Het leenhof caetshage was een Cuyks leen. Van Bavle transtie pg 106. Aan de Nieuwe Vliet bleend door Willem en Splinter Hendrikzn, 10 hoven en vierendeel strekkend tot Bisschopsgraaf, 1 en halve hoeve strekend ik Kort Aventura plus

tienden, zeven hoeven op Hidsberg strekkend tot Diefdijk, een hoeve in Overrietveld genaamd Roshoeve strekkend tot klooster marienweerd, een nogmaals twee hoeve in Overrietveld een strekkend tot Parijse straat en de ander idem. Dit bezit wordt gedeeltelijk gelijftocht nl zeven hoeven op Hidsberg en de hoeve aan de Nieuwe Vliet op Elisabeth dr van Hubert de Schenk, en gehuwd met Gijsbert Van Cats. De hoeve genaamd Vreestro in de Culemburgerbroeg wordt beleend op 6 april 1369 na weigering van het goed door Allard van Buren. die gehuwd was met mabelia Van Cats dr van Gijsbert. . In 1377 werd Tienhoven beleend aan Paulus van haastrech na overdracht van Allard van Buren. Deze ontving ze weer terug op 29 jnaurai 1388. Kort Cuykse lenen Culemburg nr 8. . Ook op deze datum (3 april) Gijsbert Van Cats met 1/3 van het hoog en laag gerecht en ambacht van Lakerveld, idem van de tienden aldaar beleen door Otto van Cuyk. Kort Cuykse lenen nr 33. Ze volgen de zelfde weg in de eigenaren als hierboven beschreven bij nr 5. Idem op deze datum Gijsbert Van Cats een halve hoeve in Meteren ook van Otto van Cuyk. Ook deze volgt nr 5. Kort Cuykse lenen nr 37. Idem Gijsbert Van Cats met goederen in Tricht en dat de vrouw van Nicolaas van malsen tante van de leenman Otto van Cuyk van hem hield. Kort Cuykse lenene nr 41 Goederen volgen de ontwikkelingen als nr 5.

1325 26 maart Otto Heer van Cuyk, geeft Gijsbrecht Van Cats het leen, dat hij van hem in leen houdt, in erfleen in Zutphense rechte. Gijsbrecht Van Cats wordt door de Graaf, die dit leen gekocht had, er opnieuw mee beleend (27 maart en nogmaals op 11 oktober). Reg Han vdBergh pg 139 Bron Reg XVIII f 16 en Reg EL 3 f 23.

1327 20 of 27 juli Graaf Willem III beleent Ghisbrecht Van Cats met alle goederen die deze en diens ouders eerder van Heer Otto van Cuyk in leen heielden en die Ghisbrecht van Otto had gekocht. oa gezegd door Mathijs Rengerzn. en de Graaf AGH 401 f 20 r nr 103 UT 105

1328 10 juli Graaf Willem III bevestigt de schenking van Ghisbrecht Van Cats knaap aan zijn echtgenote Lisebeth dr van Hubrecht Schenker een lijftocht van zeven hoeven land op de Hudsberg en strekkende tot aan de Diefdijk en 1 hoeve aan de Nieuwe Vliet. (Gorkem). gegeven in Le Quisnoy AGH f 21v nr 113 UT 115.

1328 28 augustus Schepenen van Acquoy verklaren tov Hubrecht de Schenk twee hoeven land in het gerecht van Acquoy heeft opegdragen in vrij eigendom aan Engebrecht van Voorschoten tbv Graaf Willem III met de bepaling dat hij die hoeven van de graaf in leen zal houden. . Dit bezit wordt belend door Ghisebrecht van. Caets en de jhr van Heynsberg R grafelijkehid GE 36 AGH 620 f 10 r nr 16.

1327 6 mei Bisschop verklaart schuldig te zijn aan Frederik Heer Warnuerszn, burger te Utrecht. 709 tournoois voor geleverd laken. Hij belooft deze som te betalen en stelt borg oa, Zweder van Abcoude, Everaet van Heemstede, ridders, Hubrecht de Schenke, Gysebrechts de Cats, knape. Registers Bisschop Utrecht 1301. nr 765. Zweder II van Abcoude wordt in 1344 vermeldt als eigenaar van goederen in NB (Wissenkerke) Heer van Abcoude en Wijk en Duurstede 1307-1347, ridder, Smit dagvaarten I I pg 148.

1327 20 of 27 juli Graaf Willem III beleent Ghisbrecht Van Cats met alle goederen die deze en diens ouders eerder van Heer Otto van Cuyk in leen heielden en die Ghisbrecht van Otto had gekocht. oa gezegd door Mathijs Rengerzn. en de Graaf AGH 401 f 20 r nr 103 UT 105

1327 27 juli Hubert de Schenk, Bisschoppelijk schenker wordt beleend met een hoeve in Acquoy met als belender oa Gijsbert Van Cats die aldaar bezittingen had. Kort Rep Cuykes lenen OvG nr 1. Ook in AGH waarin graaf Willem III Hubrecht Schenk knaap, beleent met twee hoeven land in het gerecht van Acquoy, begrensd door het land van Ghisbrecht Van Cats, Het betreft hier 26 ½ morgen land in de Rippicwaard. AGH 401 f 20 v nr 108 UT 110.

1327 11 oktober Graaf Willem III belooft zijn leenman Ghisenbrecht Van Cats zijn trouwe man te zullen handhaven in zijn goederen die hij eerder avn de Heer van Cuyk in leen hield en nu van de Graaf. AGH 401 f 18 v nr 95 UT 96.

1327 10 november Bisschop van Utrecht verklaart van Willem Graaf van Henegouwen geleend te hebben 1000 zw tournoois en belooft deze treug te betalen voor 22 mei 1328 Als borgen stelt hij oa. , Hubrecht die Schenke, Gijsbrechts Van Cats, knapen,. Regesten Bisschop Utrecht 1301 nr 803. Univ Bibl Leiden BPL 938 I f 215.

1328. In een oorkonde van 30 Juni oorkondt Gheerart van Calichem, abt van Sint Pauwels te Utrecht verklaart dat het verzuim van het leenverhef, van de halve tienden te Kesteren door de echtgenote van Gijsbrecht(Gisebrecht)Van Cats Jkvr Elisabeth uit nood en met zijn voorkennis is gechied. . Archief Heer

van Culemburg, Gelders Archief Inv, nr 74. In Archief St Paulus zit een acte van een vervallenverklaring van Gijsbrecht en Elissabeth Van Cats op de halve tienden van Kesteren. 85-1 Archief St Paulusabdij nr 30. 1328 13 november Bevestiging van den lijftocht van 7 hoeven lands op Hidsberg, strekkende aan de Dievedijc (nabij Leerdam) en een op den Nieuwevliet, door Gijbrecht Van Cats aan zijn echtgenote Jkvr Lysbeth Hubrecht Schenk dr. Reg Han vdBergh pg 172. Bron Reg EL 3 f 26v.

Op 29 juni 1328 is Elisabeth van Beusischem gehuwd met Gijsbrecht Van Cats en bezitten zij dit geod. Dat betreft. de halve tienden in Kesteren.

1331 9 mei Uitspraak in geschil door Otto van Cuyk in het geschil tussen de Graaf van Gelre en Ghiselbrecht Van Cats aangaande het gerecht en tienden in het achterste broek in Beesd Chaartersverz nr 135 Gelders Archief.

Divers: De motte Caetshage is in de 12 e eeuw gesticht het betrof een ronde heuvel van 40 meter doorsnee. Waaronneen een brede gracht lag. Daarop een houten palissade plus houten toren. Rond 1300 is de motte geslecht en is er op hetzelfde terrein een muur van 1 meter dik gebouwd met daarbinnen een klie vierkant kasteel. Plus een tweede gracht. De stenen zijn waarschijnlijk gebakken in de nabij gevonden veldoven. De kasteelheer was toen Gijsbert van Kaets/Cats. De motte van caetshage werd reeds in de 13 e eeuw geslecht en vervangen door het aksteel. De motte had een doorsnee van 50 meter op deze plaats kwam het kasteel. Caetshage Burgerdatenbank des europese burgerinstituten. 2007.

1315 Zoen tussen Spierinckx en Arnt Belien Borgen voor Speinkcx zijn Ghisbrecht Van Cats, Everaet Zuurmont, Jan Hereman, Willem van bennedael,, voorzoen borgen Ghisbrecht Van Cats, Willem Onledeghe, Jan Coenen zn van der Wael, en Ghisbrecht uter Goy. Regt Gandinos nr 131 pg 136/137. Idem nr 257 waarbij als borgen genoemd worden voor Spierinx (Spiering) Heer Zuremont uit Langbroek, Gisebrecht Van Catse, Everaert Heer Zuremont zoon, Scaden van Ruwel, Arnt van der Hoeve, Pieter Onwest ende Spiering zelf. Reg, Guid pg 234.

In 1318 zegelt Gijsbert nu verbonden met de van Busichems een oorkonde waarin Johan van Busichem Culemburg stadrechten geeft.

4. 1 Mabelia Gijsbrechtsdr Van Cats van Busichem (-1310 of 1354 of 1360). huwt in 1336 met Allard Lambertuszn van Buren (1310-1363 of 1361) waardoor Caetshage in bezit kwam van de Heren van Buren mabelia stierf in 1367. Allard was Heer van Buren en Busichem. Gijsbert kreeg later conflicten met het geslacht van Buren. Ook hieruit een verzoeningshuwelijk nl tussen Mabelia Van Cats zijn dochter en Allard van Buren. Zo komen de goederen van Caetshage binnen het geslacht van Buren. Hieruit vijf kinderen 5. 1 Allard van Buren 1340 Heer van Buren en Busischem, 5. 2 Elisabeth van Buren 1340 Hun dochter Elsiabeth van Buren huwt in 1398 met Jan van Vianen, ridder, Heer van Beverweerde (1356-1417) zoon van Zweder van Vianen en Mechteld van Zuylen. wwwkareldegrote. nl NL 1957 genealogie van Bronckhorst. en NL 1975 genealogie van Vianen. , 3 Catharina van Buren 1350 Catharina van Buren 1350-1410 huwde met Fredrik van der Bergh 1350 heerenberg-Hieruit een dr Sophia van Bergh 1372. Ferwerda, 4 Mabelia van Buren (1350) en 5 Otto van Buren na 1350. Tienden Kesteren Op 10 november 1317 aan Elisabeth van Beusischem dr van wijlen Hubert van Buesichem ridder en Clementia. Op 29 juni 1328 is Elisabeth van Beusischem gehuwd met Gijsbrecht Van Cats en bezitten zij dit goed. Op 14 november 1339 aan mabelia Van Cats van beusischem dr van wijlen Gijsbert Van Cats. , zij is weduwe van allard van Buren. . Op 29 januari 1409 aan Otto van Buren Op 24 juni 1409 aan Jan van Buren Heer van Ewijk na de dood van zijn broer Otto. Kort lene St Paulus nr 306 OvG 2011. Jan van Buren blijkt op 13 juli 1347 4 morgen nabij Polsdbroek nr 1376 Verzameling van Winssen in C lans Verzameling acten Krimpenerwaard. OvG

Leenbezit en Renten:

1329 Allard Lambertuszn van Buren zou door zijn huwelijk met Mabelia Van Cats Beusichem hebben verworven Lambertus had dit in 1326 verworven na de dood van zijn broer Otto Allardzn van Buren, dit ging in 1431 over naar het geslacht van Kuilenburg /Culemburg. Allard Allardzn van Buren werd in 1367 hiermee beleend. In 1403 wordt de kleinzoon van Allard Allardzn nl Willem Gysbrechtzn van Buren In 1398 was zijn vader overleden en was zijn oom Otto zijn voorgd. tot 1515 Archief Anna van Buren. nr 1298 1329 Vermelding van Lambertus van Buren tweede zoon van Allard hij wordt door de Graaf van Brabant met Buren beleend. knaap, de Winter aw Nijnh I 252.

1339 1 april Lamrecht Heer van Buren en Allard van Buren, zijn oudste zoon, knapen verklaren van het kappittel van Dom Utrecht 72 morgen land en 2 hoven in het gebied van Buren in erfpacht te hebben genomen. Met zegels van lambrecht en allard. RAU HS 306 VIII f 182. Het betreft hier 72 morgen in Asch van bavel transitie pg 264. Ook in regsten Bisschop van Utrecht waarbij het berag van 100 pond wordt vermeldt nr 1252. 1301.

1339 29 april Bisschop verklaart op verzoek van Lambertus van Buren en Allard zijn zoon, over de heerlijkheid Buren het interdict uit te spreken, wanneer zij zich niet houden aan hun overeenkomst met Deken en kapittel Dom Utrecht. Registers Bisschop Utrecht 1301. nr 1254.

1339. In een oorkonde van 14 november verklaart Hakman Wolf, abt van Sint Pauwels Utrecht beleent Jkvr. Mabelia van Bosenchem, vrouw van Alard van Buren, dochter van wijlen Gysebrecht Van Cats met de tienden te Kesteren, zoals haar overleden moeder Lysabeth. Gelders Archief Archief Heren van Culemburg nr. 120. en Archief Heren en Graven van Culemburg Y Nr 0370 Inv nr 20 UA.

1339 30 november De goederen van abdij St laurens te Oostbroek wordt in pacht gegeven aan Allard van Buren. Tegen een pachtsom van 100 pond. De goederen liggen nabij Buren. van bavel transitie pg 257.

1346 1 september Margriete Keizerin van Rome, Gravin van Holland beleent Jkvr Mabelia van Bueren, dr van Ghisbert van Kaets, die wegens ziekte niet persoonlijk beleend kon worden, met alle lenen, die zij van den overleden graaf, haar broeder, in leen had. Archief Heer van Culemburg Inv nr 151 a. GA. Kort Cuykse lenen vermeldt dit ook onder Cuykse lenen nr 5. Het betreft de 28 morgen land in het land van Buren gelegen aan de Bisschopsgraaf die haar vader Gijsbert. ook al bezat. Zie ook 1324.

1350+ Vermelding als leenmannen van goederen van adbj Marienweerd Hubert van Busenchem, Gijsbert Van Cats, Johan van Busechem, Vrouwe van Buren, Johan van Culemburg, Hacco van Malsen, Alert en Evert van Zoelmond. Van bavel goederen Marienweerd pg 234.

1350 Mabelia gehuwd met Allard van Buren wordt beleend met een derde van de tienden van Drunen na de dood van Elisabeth Van Cats van haar moeder. Kort lenen hertog van Brabant in Heusden nr 13 Genea TS voor Mid en West Brabant 2000.

1350 5 september wordt Allard van Buren zoon van jkvr Mabelia van Buren dr van Gijsbert Van Cats met 28 morgen land in het land van Buren gelegen aan de Bisschopsgraaf. Allard wordt nogmaals beleend op 20 november 1368. Zijn oudste zoon Allard wordt beeelnd op 29 mei 1382, waarbij hij afstand doet voor zijn jonger broer. Allard Heer van Buren en Buschinchem nogmaals in 5 juni 1390. Cuykse lenen Kort nr 5 1361 4 maart Jan van Oen abt van St Paulus te Utrecht beleent Jkvr Mabelia van Bennekom, Vrouw van Allard van Buren en dr van wijlen Ghisebrecht van Caets en diesn vrouw Lysbeth met de haleve tienden te Kesteren met de zegels van de oorkonders. Archief Heer van Culemburg inv nr 190 GA.

1361. In een oorkonde van 4 maart beleent Johan van Oem, abt van Sint pauwels van Utrecht Malbelia van Boesechem, vrouw van Allard van Buren en dochter van Gisebrecht Van Cats en Lissabette met tienden te Kesteren. Gelders Archief Heren van Culemburg Inv nr. 190.

1368. In een oorkonde beleent Mechteld van Voorne Allard van Buren en zijn echtgenote Jkvr Mabelie Ghijsbrecht dr Van Cats, met 2 hoeven te Acoye. nr. 670 en 688. pg 94 en 96.

Divers: 1336 15 april Paus Benedictus XII gelast de Bisschop van Utrecht Allard, zoon van Lambertus van Buren, en Mabilia, dochter van Ghisbrecht van Kaets, Heer van Busichem, dispensatie te verlenen voor hun huwelijk, hoewel zij in de vierde graad verwant zijn, om hiermee een eind te maken aan de strijd tussen de families. Regesten Bisschop Utrecht 1301 nr 1178 De geslachten Van Cats en van Buren beschikken beiden over rechten en goederen in de heerlijkheid Busichem. Bron W A Beelaerts van Blokland. De vermenging van Beusichem met van Buren in BM Gelre 20 1917 en A J Maris De verenging van Beusichem met Buren in BM Gelre 50 1950. cit. Van bavel transitie pg 254

De geslachten Van Cats en van Buren beschikken beiden over rechten en goederen in de heerlijkheid Busichem. Bron W A Beelaerts van Blokland. De verneiging van Beusichem met van Buren in BM Gelre 20 1917 en A J Maris De verenging van Beusichem met Buren in BM Gelre 50 1950. cit. Van bavel transitie pg 254. .

5. 1. Allard Allardszn ridder Heer van Buren en Beusichem. (1336 of 1340 -1408) knaap 1360 Vermeldt tussen 1350-1403. Knaap in 1360, beleent met het Huis Buren. Hij trouwt in 1364 of 1360 met **Elisabeth van Bronkhorst.** (1345 – 1411 of 1413) Zij was de dochter van Gijsbrecht van Bronkhorst

(1320-1357) en Catharina van Leefhoeck (1320-1361). . Zij overleed tusen 1408-1411 Hieruit drie kinderen Gijsbert van Buren 1370, Elisabeth van Buren 1372. Zij huwde met Johan van Vianen Heer van Beverweerde (1356-1417 voor. 1398. Zij worden vermeldt in een oorkonde van 2 januari 1398 waarin Jan van Vianen ridder en Elisabeth van Buren goederen verkocht te hebben aan Jan uten Weerde Loefzn nl 2 morgen land 4 hont onder Rijdwijk (nabij Culemburg), Bron Culemburg R 395 Karel de grote reeks 174 Blancke. pg 2. 2007. en Johan/Jan. van Buren 1380. die huwde met Elonora van Borsele van Sint Maartensdijk Jan van Buren wordt ook goemd in dagvaarten in 1364. Smit dagvaarten i II nr 318 pg 233. Worldroots. com.

Ook. een zoon ! Willem van Buren, kan ook een zoon zijn van de broers van Allard. (of later) dochter. Jan van Buren wordt ook genoemd in dagvaarten in 1364. Smit dagvaarten i II nr 318 pg 233. .

Heerlijkheden: Heer van Buren en Huis van Buren 1367. en Heer van Busischem Allard IV was de eerste die zich Heer van Buren en Beusichem noemde. Wikipedia 2007.

Hij was het die in 1395 Buren stadrechten gaf.

Leenbezit en Renten: 1350 5 september wordt Allard van Buren zoon van jkvr Mabelia van Buren dr van Gijsbert Van Cats met 28 morgen land in het land van Buren gelegen aan de Bisschopsgraaf. Allard wordt nogmaals beleend op 20 november 1368. Cuykse lenen Kort nr 5. 1350 5 september wordt Allard van Buren zoon van jkvr Mabelia van Buren dr van Gijsbert Van Cats met 28 morgen land in het land van Buren gelegen aan de Bisschopsgraaf. Allard wordt nogmaals beleend op 20 november 1368. Zijn oudste zoon Allard wordt beelnd op 29 mei 1382, waarbij hij afstand doet voor zijn jonger broer. Allard Heer van Buren en Buschinchem nogmaals in 5 juni 1390. Cuykse lenen Kort nr 5. .

1368 20 november wordt Allard van Buren beleend met 80 morgen land in Buurmalsen in het maalschap malsen in het land van Buren genaamd de Geren. Allard was de zoon van Mabelia Van Cats dr van Gijsbert en gehuwd met van Buren daarna in 1382 aan Allard oudste zoon van van Buren en in 1390 aan Allard Heer van Buren en Buschenchem. Bijzonder is dat op 12 mei 1405 aan Willem Heer van Buren en Busenchem. de oudste zoon van Gijsbert van Buren. Nogmaals een keer op 29 augustus 1420. Allard overleed voor 12 mei 1408. Bron Kort Cuykse lenen nr 6. Dat geldt op deze datum ook voor tienden te Giessenkerk. Kort Cuykse lenen nr 16. En voor 4 morgen land in Golberdingen nabij de Lekdijk, Kort Cuykse lenen nr 18

1368. In een oorkonde beleent Mechteld van Voorne Allard van Buren en zijn echtgenote Jkvr Mabelie Ghijsbrecht dr Van Cats, met 2 hoeven te Acoye. nr. 670 en 688. pg 94 en 96.

Zij verwerft twee hoeven te Acqoye. . wwwkareldegrote. nl NL 1957 genealogie van Bronckhorst. en NL 1975 genealogie van Vianen. .

1374 Allard van Buren houd tienden te Drunen en houd tienden van Kets na de dood van Jan Wolfaert. Spechtboek 144v

Divers: Deze Alard wordt beschouwd als stichter van een kapel te Buren. In 1395 verheven tot parochiekerk.

Willem Allardszn van Buren Allard liet na zijn dood de goederenen van Kaetshaege over aan zijn kleinzoon Willem van Buren.

Divers: Inzake de geschiedenis van het kasteel Caetshage kan vermeldt worden dat Willem. het kasteel. verkocht in 1429 aan Johan Heer van Gemen. Het werd daardoor een Gelders leen. Hij verkocht het weer door aan Johan van Rossem Heer van Zoelen. In 1486 werden de goederen en het kasteel gesplit en verkocht. Het kasteel aan Jan van Doeijenburg en de leenmannen en tienden bleven aan Jan van Zoelen. In 1502 werd de tienden en lenen. verkocht aan Jasper van Culemburg. Het kasteel kwam aan abdij marienkroon. Het kasteel werd na een zware aanval in 1514 gesloopt. .

Willem van Buren verkoopt de goederen en kasteel Caetshage om zijn oorlog tegen de Hertog van Gelre te kunnen betalen. In 1449 werd het kasteel waarop Gerrit bastaard van Culemburg resideerde en daaruit strooptochten naar Utrecht en Culemburg organiseerde, vernietigd bij een tegenactie. Waarschijnlijk zijn de stenen gebruikt voor de bouw van de kapel in de St Annapolder die zeer nabij gelegen was. De kapel is. verwoest tijdens de beeldenstorm van 1566. Nu ligt er de huidige stadsboerderij van Culemburg. Bron M den Hartog geschiedenis van de besloten kaetshage. in BBL Nieuwsbrief nr 2007.

Relatie Zeeuwse Van Cats en Stichtse Van Cats.

Hieronder zijn een aantal gevens overgenomen inzake een belening in het ambacht Parijs, waarin Gysebert Van Cats (stichtse tak) belangen had Gijsbert uten Goye had vanaf 1313 als voogd Nicolaas III Van Cats (zie aldaar). Ook hadden de Zeeuwse Van Catsen belangen in dit gebied (Schoonhoven, Lopikerwaard. etc). Zie voor het overzicht van deze goederen bij de Nicolaas Van Catsen I, II en III. De moeite waard om eens uit te zoeken. Het verhaal/verklaring, dat de naam van caets afkomstig zou zijn van de Utrechtse kaatsbaan vind ik erg ver gezocht. Bron J Schoneveld Het archeologisch onderzoek van het kasteelterrein Caetsbage te Culemburg in Westerheem nr 2007 pg 412

1322 2 oktober Margaretha uten Goye wordt beleend met het ambacht Parijs in Culemburg (zie ook. Gijsbert Van Cats die daar ook goederen bezat). Het ambacht Parijs was beleend door Otto van Cuyk aan haar ouders en nu aan haar. Kort Cuykse lenen nr 9. Idem op die dag met het ambacht Everdingen Zij zou op 12 decemeber 1326 nogmaals beleend worden maar nu als echtgenote van Hendrik van der Leck. In 1333 6 april verwierf Hubert de Schenk het ambacht Kort Cuykse lenen nr 14. Zij wordt ook op 2 oktober beleend door Otto van Cuyk zoals haar ouders met het ambacht Golberdingen, Kort Cuykse lenen nr 17. Idem met het gerecht van Gasperde en hagesteyn. Kort Cuykse lenen nr 19. Idem op die datum met het ambacht en gerecht van Overheicop. Kort Cuykse lenen nr 22. Idem op die datum met het ambacht en gerecht van Honswijk. Kort Cuykse lenen nr 23. idem op die datum met het ambacht en gerecht van Goye en Houten. Daarin het Huis van Goye met voorburg en hofstede plus gracht. Op 19 maart 1333 verwerft Gijsbert uten Goye dit bezit Opgemerkt moet worden dat. Nicolaas Van Cats voogd was. van een Gijsbert uten Goye. Duidelijk is dat hier wel degelijk verbintenis is met Gijsbert Van Cats. Kort Cuykse lenen nr 24. Gijsbert wordt nogmaals vermeldt op 4 augustus 1352 als eigenaar van dit geod. En hij wordt op 18 juni 1326 vermeldt als echtgenoot van Maria van Heukelom dr van Otto waarbij hij als lijftocht verkrijgt de goederen in Gravenswaard met visserij bij de Dwarsdijk nabij Culemburg. Kort Cuykse lenen nr 25. Op 2 oktober 1322 verwierf margaretha uten Goye het ambacht van Jaarsveld zoals haar ouders van Otto van Cuyk. daarbij de hofstede en huis Veldestein. Op 10 september 1384 Heer Gijsbert van Vianne en Goye. Hij huwde in 13799 met beatrijs van Egmond. Kort Cuykse lenen nr 28. Ook op 2 oktober het gerecht en ambacht van Tull en het veer aldaar zoals haar ouders hadden beleend door Otto van Cuyk. Kort Cuykse lenen nr 42. Archief Heren van Culemburg nr 52 cit van bavel Transitie pg 68. . .

Tak Van Cats Schoonhoven, Gouda en Aalsmeer

1660-1725 van Catz oorspronkelijk van schoonhoven Bouwdewijn van Catz Aalsmeer later Haarlem nakomelingen te Gouda, Lit L Van Cats van catz Gouda 1993. Bron Nederlandse Familienamendatabank

1 **Boudewijn Van Cats**, in 1445 vermeldt als poorter van Schoonhoven. Hij had een zoon 2. 1 **Nicolaas**. (Waarschijnlijk betreft het hier een bastaard van (waarschijnlijk een Nicolaas) van het geslacht van Welle Van Cats. Die hadden in die tijd. toen belangen, eigendommen en bestuurlijke functies. in de directe omgeving. Het lemma wordt nog aangevuld GW)

2. 1 **Nicolaas Boudewijnzn Van Cats** (1482-) Schepen van Schoonhoven(1491). Hij was gehuwd met **Stijn**, weduwe met eigendommen in Langerak. Zij hadden twee kinderen 3. 1 **Jan Van Cats** en 3. 2 **Bouwen(Boudewijn)**,

3. 1 **Jan Nicolaaszn Van Cats** gehuwd met. **NN**, in 1511 Schepen van Schoonhoven.

3. 2 **Boudewijn Nicolaaszn Van Cats**. Hij huwde **Agatha NN** in 1516 Burgemeester van Schoonhoven (1524-1532) Schepen en Tresorier van Schoonhoven(1516-1540)Heemraad van Bergambacht (1528). Zij hadden vijf kinderen 4. 1 **Marygen**, 4. 2 **Jan**, 4. 3 **Nicolaas(Claes)**, 4. 4 **Meerten**, 4. 5 **Arien**.

4. 1. **Marygen Boudewijndr Van Cats**. Huwde in 1557 met **Arnout Boudijnzn**. zij hadden eigendommen "Het land van Zevender". te Schoonhoven.

4. 2. **Jan Boudewijnzn Van Cats (-1581)**, gehuwd met **Anna Cornelus Aernoutsdr** in 1561 Schepen en Burgemeester van Schoonhoven. Hij werd in 1572 afgezet (was goed katholiek !)door Van der Marck

en opnieuw tot burgemeester benoemd in 1575 door Gilles van Barlaymont. Zij hadden een zoon 4. 2. 1 **Claes** en een dochter 4. 2. 2 **Agatha** huwt **Anthonis NN. 4. 2. 3 NN** dr die huwt met **Pieter Pieterzn.**

4. 3 **Nicolaas Bouwdewijnzn. Van Cats** gehuwd met **Joosgen van Couwenhoven.** in 1536 schepen en troserier Van Schoonhoven (1536-1556) Burgemeester 1555 Overleden 1559. Zij hadden zes kinderen, **4. 3. 1. Bouwen(Boudewijn), 4. 3. 2 Willem, 4. 3. 3. Baernt, 4. 3. 4. Geerte, 4. 3. 5 Gerrit en 4. 3. 6 Grietgen.**

4. 4. **Meerten Boudewijnzn Van Cats,** huwt **Marrighen Gerrit dr** in 1551 Schepen van Schoonhoven 1551-1568. Overleden in 1578. Zij hadden zes kinderen **4. 4. 1. Jan, 4. 4. 2 Bouwen, 4. 4. 3 Machteld, 4. 4. 4 Marighen, 4. 4. 5 Aeltgen en 4. 4. 6 Agatha.**

4. 5 **Arien (Boudewijnzn. Van Cats.** In 1555 Schepen en Burgemeester van Schoonhoven, Huwt **NN** overleden in 1566. Drie kinderen **4. 5. 1 Anna, 4. 5. 2 Aeligen, 4. 5. 3 Christina.**

4. 3. 1. **Boudewijn Claeszn. van Catz,** in 1555 gehuwd met **Neeltgen Schalcksdr.**

Functies: Hij was. Rentmeester van en voor de. Koning van Spanje te Schoonhoven. Eind 1582 vertrok hij naar Groningen (toen nog Katholiek) Hij overleed daar aan de pest. Zij hadden vier kinderen. 4. 3. 1. 1 **NN** oudste zoon die in dienst trad bij de Koning van Spanje maar tijdens een bezoek aan vrienden en familie in Schoonhoven door "kettters" werd vermoord. 4. 3. 1. 2 **NN,** trok naar Spanje. 4. 3. 1. 3. **Willem** werd brouwer te Gorkum en 4. 3. 1. 4. **Joost** die werd in 1613 overste van de Begijnen in de Hoek van Haarlem en overleed in 1641 als deken van Haarlem. Bron Gens Nostra 1964.

4. 3. 6 **Grietgen Nicolaas dr Van Cats.** huwt in 1556 met **Mt. Merten Scatz.**

4. 3. 1. 3. **Willem Boudewijnzn. Van Cats** en **NN** werd vanuit Schoonhoven brouwer te Gorkum In het archief van Utrecht zit een verslag van de arrestatie in 1623 van Willem door Jacob van Paffenrode, Drost van Gorkum en Arkel en zijn gevangenschap. Hieruit de. zonen 4. 3. 1. 3. 1. **Boudewijn** en 4. 3. 1. 3. 2 **Jacobus** en waarschijnlijk nog een zoon **4. 3. 1. 3. 3 Jan**

4. 3. 1. 4. **Joost (Jodocus) Boudewijnzn Van Cats,** geb. te Schoonhoven of Haarlem (1581-1641 of 1644). Geestelijke, studeerde te Leuven. Werd in 1613. overste van de Maagden(Begijnen) van de Hoek te Haarlem en pastoor van de schuilkerk Bernardus inde Hoek te Haarlem. In 1606-1613 pastoor te Schagen. . In 1628 deken van Haarlem. Heeft veel bijgedragen aan de heiligverklaring van de martelaren van Gorkum. Zijn portret is in het archief van het seminarie te Warmond. Op 3 december 1619 was hij betrokken bij het onderzoek van een katholieke rechtbank inzake de gang van zaken bij de martelaren van Gorkum. Hij zat in deze RB naast Nicolaas Numuis en Jacob Bool. Bron Roevens Weelde De geschiedenis van de martelaren van Gorkum. Portret van hem IB 62541. Coll Cathrijneconvent. Het wapen niet beschreven en een devies "De rechtvaardige zal uit het geloof leven". Schilderij was afkomstig uit de schuilkerk en hing later in het Seminarie te Warmond. Geschilderd door Pieter Claezn Sotmann in 1633. 1628 Jodocus Cats vermeldt te Haarlem. Archief Wees en gasthuis Den Haag.

4. 3. 1. 3. 1 **Balduinaes (Boudewijn) Van Cats** (1601 te Gorkum-1663 Leuven), studeerde te Leuven theologie en kunsten.

Functies: Pastoor Spaarnwoude, Aarsbisschop 1662-1663, Deken van Haarlem (1642), vicaris van Haarlem (1642), Aartsbisschop van Phillipis 1662, In 1637 President College Pulcheria te Leuven. Na de dood van zijn oom Jodocus Van Cats werd hij Pastoor in den Hoek te Haarlem. En rector van de nonnen aldaar. In 1642 naast zijn functie in Haarlem. vicaris van Leeuwarden en Groningen, Aartspretser van Kennemerland. In 1661 apostlisch vicaris van Utrecht en Haarlem, met als titel Aartsbisschop van Philippi in 1662, Portret van hem in Batavia Sacra II 474. met als tekst Tak komt uit Schoonhoven 1696 Baldinus Van Cats, president van de Hoge Raad van Mechelen, vgl. Smallegange.

4. 3. 1. 3. **2. Jacobus Van Cats**, (1639 Gorkum-1712), theoloog, studeerde te Leuven, Pastoor in Aalsmeer(1667), Gouda (Geertruidskerk)1672), Utrecht 1688, hij was pastoor te Gent en onder-vicaris van Zeeland(1672-1688Aartspriester, kannunik, deken en vicaris-generaal Hij overleed in 1711. Moens Iconig Bat I vermeldt hem als Aartspriester van Utrecht Vicaris Generaal (1634-1712) schilderij in RK kerk Oude Clezerij te Utrecht en Groot Seminari te Warmond (schilderij was uit Haarlem gekomen). nr 1506 pg 172. Er is een schilderij van hem gedateerd in 1755. Ze Il. nr. 521. 1705 Akte van transport van 4 stukken land in het Oosteinde van Aalsmeer verkocht aan Jacobus Van Cats door Neeltje Dingeman en Jacob Klaaszn. Archief oud-katholieke parochie Aalsmeer Inv. nr 112 RA N-H.

In 1709 bezit Jacob Van Cats. goederen te Aalsmeer. .

Varia: In het archief van de Oud-katholieke Kerk van Sint Getruidis te Utrecht vinden wij. een brochure ter nagedachtenis aan Jacob Van Cats uit 1712.

4. 3. 1. 3. 3. Mr. Jan van Catz, in 1591 eigenaar van panden te Gorkum. (eigenaar van 1591-1604). Bron Gens Nostra 1964. Waarschijnlijk. relatie met Willem Van Cats die vanuit Schoonhoven brouwer werd te Gorkum.

4. 4. 1 **Jan** waarschijnlijk een dr 4. 4. 1. 1 **Marighen**

4. 4. 1. 1 **Maritgen Jansdr Van Cats** huwt in 1621 **NN van Ruyterveldt**. Zij krijgen een zoon 4. 4. 1. 1. 1 **Gerrit Anthoniszn van Ruyterveldt** deze huwt te Schoonhoven met **Neeltgen Hendrikdr van Wevelinckhoven**

Nog te plaatsen

1691 Pastoor **Boudewijn Van Cats**, is dan pastoor bij de oud katholieke parochie te Aalsmeer, lijst van goederen door de erfgenamen aan hem afgestaan. Archief Oud kath paochie Aalsmeer inv. nr 112. Archief N-H

1638 **Annetgene Janzn. Van Cats** verkoopt voor 4550 gulden aan land. GA Gouda.

1622 Vermelding van **Arien Leendertzn Cats** te Gouda en voorkomend op de lijst van hoofdgeld. Archief GH Gouda.

Boudewijn Janzn Van Cats trouwt in 1636 met Marytge Pieter te Delft. GA Delft.

4. 2. 1 Claes Janzn Van Cats 1580-1625 zoon van Jan Bouwenzn Van Cats en Anna Cornelusdr Aernoutszn, Claes huwde. **Ursula Symonsdr van Dobben**. Naast 4. 2. 1. 1 **Jan Claeszn** waren er nog meer kinderen. Ook hadden zij ook dr nl 4. 2. 1. 2. **Catharina Claesdr** die huwt in 1616 met **Fop Crijnenzn van der Sprongh**. Een zoon 4. 2. 1. 3 **Anthonis Claeszn** huwt in 1634 **Agatha Bartholomeusdr**. 4. 2. 1. 4 **Agatha Claesdr** huwt in 1636 met **Pieter Cool**. Daarnaast nog 4. 2. 1. 5 **Machteld**, 4. 2. 1. 6 **Dorethea**, 4. 2. 1. 7 **Aeltgen** en 4. 2. 1. 8 **Cornelia**. Het zijn dus de zuster Agatha (die dan overleden is) en Cornelia die in het testament worden genoemd en hun tante Maria. kwartierstaat Maria Van Cats pg 1-3. Bron Handschriftenverz Rotterdam nr 33. 01 Inv nr 2681 en betreft een pand aan de oppert of Nieuwpoort WZ geheten t Groenwoudt

Functies:. hoofdman zalmviserijgilde tot aan zijn dood in 1625.

4. 2. 1. 1 Jan Claeszn Van Cats. Hij huwt **Neeltgen Willemsdr** in 1617

Hij was in 1625 poorter van Schoonhoven en schepen van Schoonhoven. Hij vertrok dat jaar uit Schoonhoven. P. Muilwijk Vijf eeuwen Schoonhoven GN 1989. En dan een zoon Jan Claeszn die lid van de broederschap van St Pieter en St Paulus maar in 1629 zijn lidmaastchap verliest vanwege langdurige afwezigheid in Schoonhoven. . (Hij is waarschijnlijk diegen die naar amerika emigreerde en de stamvader van van Cott is. GW). Een zoon. 4. 2. 1. 1. 1 **Cornelis Willeman Van Cats** 1611 waarschijnlijker is 1617 Schoonhoven-1692 Boswijk New Amsterdam NY. - huwde **Ursula Sylvesters**, Ook hij of zijn zoon alleen

emigreerde naar de USA, zij hadden een zoon 4. 2. 1. 1. 1. 1 **Claes Cornelus Van Cats** 1641-1692. Zie tak van Cott

4. 2. 1. 3 Anthonis Claeszn Van Cats (1610 schoonhoven- 1680) Hij huwde in 1634 te Schoonhoven met **Aeltgen Bartholomeusdr.** Hieruit de reeds genoemde dr 4. 2. 1. 3. 1 **Maria** (1635-).

Anthonis was eigenaar van de brouwerij De Drie sterren te Schoonhoven. Mail S de Vries 27 april 2009

4. 2. 1. 4. Agatha Van Cats (1635 schoonhoven -1681 Rotterdam) huwt in 1645 te Schoonhoven met **Pieter Cool.** Ze wonen te Rotterdam Zij wordt als haar testament na haar dood bepaalt dat Agatha Van Cats weduwe van Pieter Cool haar zuster Cornelia een pand in Rotterdam nalaat, Maria dochter van Cornelia Van Cats (dat moet zijn dr van Anthonis), (zij is gehuwd met Cornelus van der Burgh te Schoonhoven !!) die het pand dan verkoopt. GA Rotterdam

4. 2. 1. 8 **Cornelia Van Cats.** (-1658 rotterdam)gehuwd met NN

4. 2. 1. 3. 1 **Maria Van Cats** 1635 schoonhoven - huwde in 1656 of 1658. met **Cornelus van der Burgh (1635-1685)** te Schoonhoven. Cornelus was de zoon van Jan Pieterzn van den Burgh en Maria van Elger Kath familie Van Cats te Schoonhoven 15^e en 17 e eeuw. Onduidelijk is of Anthonis Claeszn Van Cats en Aeltgen Bartholomeusdr de ouders waren van maria. idem. In 1682 op 12 mei giftbrief van schepen van Rotterdam waarin Maria Van Cats gehuwd in 1658 te Schoonhoven met. Cornelus van der Burgh te Schoonhoven als executeur van Cornelia Van Cats, die zuster en enig erfgenaam is van Agatha Van Cats, weduwe van Pieter Cool eigenaar van oa een pand. Handschriften R, Dam 33. 01 en dat zij op 10 februari 1658 te Schoonhoven huwde met Cornelus van den Burgh. (1635-1685). te Schoonhoven. getuige was Hugo van Arkel, Heer van Crayenstein. Zij kregen een zoon 4. 2. 1. 3. 1. 1. **Pieter van der Burgh**(1685-). GA Groene Hart. Cornelus was brouwer te Schoonhoven en woonde in 1672 aan de westzijde van de haven van Schoonhoven en aangeslagen voor 2000 gulden vermogen. Uit het huwelijk van Maria en Cornelus. nog rie kinderen 4. 2. 1. 3. 1. 2 **Cornelus van der Burgh** (1660-.), 4. 2. 1. 3. 1. 3 **Ursula** (1661-1729) zij huwde in 1685 te Delft met **Jan Cloppenburch.** , 4. 2. 1. 3. 1. 4 **Doretha** (1675-1768 utrecht) zij huwde in 1703 te Schoonhoven met **Gijsbert Petrus Verschoor.** (-1736 utrecht).

Willebrodus vanCats (-1653) en **Adrian Jacobsdr van Matenesse.** Hieruit Zoon Boudewijn Van Cats

Boudewijn Van Cats en **Antje Teunisdr de Rijck.** Hieruit een zoon Boudewijn Van Cats. .

1663 Huwelijk te Haarlem tussen **Wouter Van Cats** wijnkoper en **Claesie van Beverwijk** Hieruit twee kinderen Boudewijn Van Cats (1705) en Geertui Van Cats. Genealogie van catz.

Tak Aalsmeer Utrecht (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

Boudewijn Van Cats (1699 aalsmeer-15 maart 1759 utrecht) houtkoper en meester timmerman (1722). Hij was. gehuwd te utrecht of aalsmeer. in 1722. met **Maria van der Meer** (1697-1750). Maria is de dochter van Willem van der Meer en Johanna Karig. Uit dit laatste huwelijk 7 kinderen a **Jacobus** (1722-1722), b **Willem Jacob** 1724-1731, c **Geertruide Maria** 1725-1773, d **Hillegonda** 1727-1763 of 1773, e **Jacobus** 1729-1800, f **Baldwinus Van Cats** 1735-, g **Johanna Engelina Van Cats** 1737-1738, h, **Johanna Cornelia Van Cats** 1739-1759, en i **Arnold Van Cats** 1740-1742 en nog twee kinderen j **Boudewijn** 1733. en k **Willebrord** 1732. De zonen Baldwinus en Willebrordus zouden naar NOI vertrokken zijn. Genealogie van catz. Vgl stamboom de Keyzer huwt hij op 31 januari 1722 te aalsmeer met Maria van der Meer. . B Coret Stamboom de Keyzer 2010.

Leenbezit en Eigendommen: Hij wordt in 1731 als eigenaar genoemd van het huis en grond aan de Agterwetering te Urecht genaamd de Roode Leeuw en van het huis aan de Pooterstraat en van een huis aan de Oude Gracht. Hij bezit weilanden aan de Daalsedijk en koopt in 1766 het huis De Keulse Dom aan het Voorhout te Utrecht en koopt in 1768 ook nog eens een schuur aan het Bolwerk.

Over Boudewijn onze timmerman wordt nog vermeldt dat hij op 17 december 1721 poorter van utrecht

werd en op 7 augustus 1739 het huis aan de Voorstraat genaamd de Keulse Dom verkocht aan Mr Ernest Francois Schade van Werstrum, evenzo verkocht hij op 23 april 1757

Het erf en tuin aan Leonard van Ewijk, toen bleek hij ook een houtschuur te hebben. Zijn erfgenamen verkochten op 20 augustus 1760 het huis Ballemakersstraat naast Herberg de Pot aan Cornelia van Cleef. Stamboom de Keyzer.

Varia.: waarschijnlijk een relatie met de tussen 1816 -1859 gelegen vermeldingen van **Jolanda Hillegonda Van Cats van Achttienhoven**.

1837 of 1839 **Theodorus Johan Carl Schorer** geboren te Woerden. Zoon van **Theodorus Johannis Schorer** en **Hildegonda Van Cats**. Zij was de dochter van **Theodorus Johannes Catania** in 1837 te Woerden. Archief ZH Eilanden.

1863 Vermelding van Hillegonda Cats gehuwd te Gouda met Theodorus Johannes Constantinus Schorer. Zoon hieruit is Theodricus Johannis Costantimus Schorer geb 1839 woerden en in 1863 gehuwd met **Meintje Adriana van Colen** uit Gouda. GA Gouda Burg stand akte nr 124 ac 60.

E Jacob(us) Van Cats (1729 utrecht -1800 gouda)zoon van Boudewijn en van der Meer en in 1756 gehuwd met **Anna Besemer** (1729-1817) Hij was. oud katholiek en Mr metselaar ging in 1791 naar Gouda. Hij huwde in 1756 met Anna Besemer. Er is een portret tijdens zijn poorterschap in 1800 door Jan Arend van Burch ! Zij hadden vijf kinderen e. a **Boudewijn van Catz** 1758-, e. b **Leonardus van Catz** 1760-, e c **Pieter van Catz** 1762-1763, e d **Lidwina Maria van Catz** 1764-1791, e e **Pieter van Catz** 1766-1821. Genealogie van catz.

E e. **Pieter(petrus) Van Cats** 1766 utrecht -1821 gouda. Jacobzn Grossier in wijnen, werd poorter van Gouda in 1799 en was afkomstig uit Utrecht. Pieter was gehuwd op 6 mei 1799 te Megen met **Anna Magdalena Verwij** (-1820) en had meerdere kinderen waarvan hij er vijf aan de dood verloor. Raakte aan de drank en verdronk in een van de grachten van Gouda. Hij woonde laastelijk agter de Vismarkt in het huis NN 55. Zijn zoon **Jacob (jacobus Baldwinus) Van Cats** (1799-1891) gaf dit aan hij was toen touwslager. Ook was er nog een dr **Elisabeth Johanna Van Cats** die in 1820 als minderjarige wordt vermeldt. B Coret Stamboom de Keyzer 2010.

Relatie Van Cats te Schoonhoven en Van Cott USA (lemma wordt nog verder aangevuld, in de zomer van 2014 is er een bezoek afgelegd door Mark en Janet van Cott (uit Utah) een afstammeling van dit geslacht. Hij heeft veel informatie achtergelaten die nog verwerkt zal worden GW)

4. 2. 1. 1. 1. **Cornelus Willemzn Van Cats** 1598 of 1611 schoonhoven – 1680) Hij huwt in 1627 met **Ursula Sylvester**. Zij kregen een zoon 4. 2. 1. 1. 1. 2 **Daniel** (geb. 1639.)en een dochter 4. 2. 1. 1. 1. 3 **Hendrikje** (geb. 1643). Cornelus wordt vermeld te Schoorl. een zoon 4. 2. 1. 1. 1. 1. **Claes**. (1641)

4. 2. 1. 1. 1. 1 **Claes Cornelus Van Cats** 1641 schoonhoven -overleed in 1692 op zijn landgoed. Boswijk te NY USA). Hij emigreerde in 1662. naar de USA en had een landgoed "Boswijk" in New York. (toen nog Nieuw Amsterdam). Hij huwde in 1670 **Catalyntie Jans**(ook een Nederlandse) in de Nederlandse kerk te New Amsterdam. NY Zij hadden drie zonen 4. 2. 1. 1. 1. 1. 1. **David van Catts** (geb. 1680), 4. 2. 1. 1. 1. 1. 2. **Cornelus van Cat** (geb. 1671)en 4. 2. 1. 1. 1. 1. 3 **Johan Van Cats** en een dochter 4. 2. 1. 1. 1. 1. 4. **Maria**. bron van Cott en Rootsweb. com

4. 2. 1. 1. 1. 1. 1. 1. **David van Catts** (1680 geboren op het landgoed Boswijk (Bushwick) -) Hij leefde in de USA, In 1724 huwde hij **Rachel Spong**. Hij diende in de militie van Kings County. De commedant was toen kapitein Francis Titus. Zij hadden naast hun zoon 1 a. **David** (1727) drie dochters (**Catharine, Rachel, Mary**). Catharine en Mary waren tweelingen geb. 1714. In een testament kreeg David het landgoed en land in Queens Country en my negro man Jack.

4. 2. 1. 1. 1. 1. 2. **Cornelus Van Cats** (1671 in de USA(Bushwick NY). .) geb te Boswijk USA, hij huwde met. **Suzanna Onoderkerk**. (1653-1696) Zij kregen een zoon. 2. a **Cornelus van Cott** en 2 b **David**.

4. 2. 1. 1. 1. 3. **Johan Van Cats**(+ 1675 geb. te Bushwick. USA -). Hij huwde **Danhaar Mesole**. Zij kregen een zoon 3 a **Johannes Van Cats** (geb. 1716).

4. 2. 1. 1. 1. 4. **Maria Van Cats** (1677 geb te Bushwick NY USA - zij huwde met **Thomas Bodett**.

2. a. **Cornelus van Catte** 1685 (zoon van Cornelus x Onoderkerke). Hij huwde in 1719 met **Johanna Anna Spong**. (1696-1737). Zij kregen een zoon 2. a a **David van Catt**(geb 1728 te Bushwick NY).

2. b. **David van Catt** (zoon van Cornelus x Onderkerke) geb. 1727 in de USA. Hij huwde N. N. en zij hadden een dochter 2 b a. **Anna** (geb. 1757) en 2. b b. **David** (geb. 1744)

3. a **Johannes van Cat 1714 of**. 1716 USA-1802). Hij huwde **Caterine Spong**. Hij vocht in de Amerikaanse revolutie als soldaat in the Foot Militia at Cold Springs, samen met zijn broers **Tunis en Claes** onder Kapitein David Layton of Oyster Bay tegen de Engelsen tussen 1776 en 1779. Hij maakte met zijn broers zowel de veldslagen bij Colds Spring (1779) en de slag bij Long Island(22/8/1776) mee.

2. b. **David van Catt** 1727(zoon van David x. C. Spong). Hij huwde in 1754 met **Nellie Bennet**. Zij kregen een dochter 2 b a. **Hannah** (geb. 1768) en een zoon 2. b b. **Willem**(geb. +1765).

2. a a. **David van Cat** (zoon van David x J. Spong) geb 1744 te Bushwick NY. Hij huwde in 1761 met **Martha Chichester** te Huntington NY. Zij hadden een zoon 2. a a a. **David (Daniel)** (geb. 1764).

2. b b. **Willem van Cat** 1755 geb (zoon van David x Bennet)geb. te USA huwde **Jane Colver**. Zij hadden geen kinderen.

2. a a a. **Daniel van Cott** (zoon van David x Chichester) geb 1764 te Hungtinton NY USA. - 1854)Hij huwde **Elisabeth Hendrikson**. Zij hadden een zoon 2 a a a a. **Lawrence** (geb. 1787).

2. a a a a. **Lawrence van Cott** (1787-) (zoon van Danele x Hendrikson). Hij huwde NN. en had een zoon 1 **Lawrence** (geb. 1817).

1 **Lawrence van Cott** (1817-). (zoon van Lawrence x NN). Hij huwde **Mary Jane Platt**. Zij hadden een zoon 1. 2. **Daniel Platt van Cott** (geb. 1843 in Brooklyn NY USA).

1. 2. **Daniel Platt van Cott** (zoon van Lawrence x Platt) geb in 1843 te Brooklyn NY hij huwde In 1865 met **Eleanor Ganly**. Zij hadden een zoon 1. 2. 1. **Harry Morgan**(geb. 1883 te NY. USA.

1. 2. 1 **Harry Morgan van Cott** (zoon van Daniel x Ganly) geb in 1883 te Brooklyn NY USA. Hij huwde in 1907 met **Julia Anna Mulknes** (1889-1977). Hij was politieman in NY City USA.

Tak Van Cats te Zwammerdam (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

Cornelis Janzn. Van Cats, schout van Swammerdam. 1599- 1622. GA Gouda Hij was gehuwd met **Elisabeth Jacobsdr**. Archief GH Zwammerdam.

in 1623 wordt hij vermeldt als oud-schout van Zwammerdam. Hij was eigenaar van een huis en erf te Zwammerdam, een oliemolen een waag en grond te Zwammerdam en 7 ½ morgen en nog eens 7 ½ morgen land Aarlandseveen en nog eens 5 morgen land aldaar. totaal 20 morgen grond Te Voshol 6 morgen, Zwanewater 8 morgen een huis, schuur en berg, Bodegraven 3 morgen en een boomgaard bij de Rijndijk. **Gherard Corneliszn** (1617-)**en Jan Corneliszn** (1617-) zijn zonen worden als zijn erfgenamen vermeldt. Archief GH Zwammerdam. (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

Thomas Huygenzn Van Cats, vermeldt in 1599 als kaaskoper te Swammerdam. GA Gouda.

Catharijna Louis dr Van Cats wordt in 1613 vermeldt te Zwammerdam, haar broer is **Cornelis Louiszn Van Cats** en wonende op Lange Burch te Zwammerdam er was nog een zus **Geerte Louisdr Van Cats**.
Archief GH Zwammerdam.

Jan Van Cats gehuwd in 1623 met Haesgen Stevendr. te Zwammerdam zij hadden een knecht en een dienstmeid.

Tak Van Cats. te Wouw NB (lemma wordt nog verder aangevuld GW)

1492 Reis van. Jan Goortsen naar Diest zijn afstammelingen worden waarschijnlijk later vermeldt wordt als Goortsen Van Cats in Wouw. Delahaye Vossemeer pg 153. Hij is de bode van het ambacht Vossemeer. pg 153/154.

1576 **Cornelus Theunisz Van Cats** wordt vermeldt als schepenen van Wouw Bron RA Brussel Vonnisboeken van Raad van Brabant Inv nr 653.

1607 **Godevaert Antonisz Van Cats** wordt vermeldt als Schepenen van Wouw Archief Schepenenbank Wouw nr 108.

1607 4 december **Cornelus Van Cats** wordt vermeldt als schepen van Wouw Bron Lijst der schepen van Wouw 1607-1811 I door w van de Akker in Navorscher 1923 pg 131. Waarschijnlijk een zoon Anthonis en Goort.

1609 Jhr Johan de Peeters (dict Cats) verwerft 1/24 deel van het ambacht oud en nieuw Vossemeer Hij kocht het van de staten van zeeland waarschijnlijk het deel voorheen van Wissenkerke. . Hij verkoopt in 1620 zijn deel. Delahaye Vossemeer pg 209. Hij is afkomstig uit Bergen (Henegouwen) en draagt in 1620 zijn deel over aan Cornelus Geertsen (waarschijnlijk de Cornelus Van Cats die in 1607 als schepen van Wouw fungeerde en optrad voor zijn deel. Idem pg 213. (Is Johan de Peeters dict Cats is waarschijnlijk geparenteerd aan de tak Van Cats te Wouw ? GW)

1609 Vermelding van **Anthonis Van Cats** te Bergen op Zoom en Wouw (1609-1634). BHIC 818. 2470

1615 Antonie Van Cats huwt in Wouw met **Jacoba van Rampaerde**, Hij was Schepen van Wouw Archief Schepenenbank Wouw Nr 483. 1609. In de vonissen van de Raad van Brabant worden vermeldt Anthonis Van Cats uit Bergen op Zoom en Wouw (1609-1634) en Goort Van Cats te Wouw (1609-1634) BHIC Vonissen nr 2465 en 2916.

1611 **Anthonis Cornelus Van Cats** wordt vermeldt als schepen van Wouw (15 juli 1611-28 januari 1612 evenzo op 10 mei 1645. Lijst der schepen van Wouw 1607-1811 W v d Akker In De Navorscher 1923 pg 131.

1609. Idem vermelding van **Goort Van Cats** te Wouw (1609-1634) BHIC 818. 2916. 1627 Goort Van Cats uit Wouw genoemd in een vonnis van de Raad van Brabant BHIC.

1628. In een notariële akte van 15 januari worden als eigenaars van de bossen en de Bulch te Wouw genoemd; Nicolaes Bowijn van Schoten te BoZ, **Govaert Anthonisz Van Cats** te Wouw en Rochus Adriaanszn van Santvliet te Wouw. Hij wordt in 1631 ook vermeld als landbouwer. in 1637 als eigenaar van land de Thulle te Wouw. GABoZ

1633 Geert Van Cats, landman levert koren aan de molen van Bergen op Zoom. Archief Raad van Brabant Inv. nr 7334. RA N-B Idem wordt er in dat jaar vermeldt dat Geert Van Cats landbouwer een geschil heeft met Willem Bayen pachter van de korenpelmolen te Bergen op Zoom. Het bestuur van Wouw pleegt interventie voor Geert Van Cats. Archief Raad van Brabant T nr 15 Inv nr 788. 575.

1644 **Cornelus Van Cats** geboren te Wouw hij is een zoon van **Godifricus Van Cats** en **Cornelia Nouten**.

1660 **Aernout Goortser Van Cats** huwt te Wouw met **Huberta Lucassen** of 1672 **Arnoldus Van Cats** huwt te Wouw met **Huberta Lucas**, zij krijgen een zoon in 1678 **Antonis** en een dochter **Cornelia Anrnoldus Van Cats** 1687.

1661 **Marrigje Goosens Cats**(Caets)weduwe van **Anthonis Jansen Backer** van Antwerpen, bezit een kamer met erf en ingang. Utrechts Archief.

1684 **Carolus Cornelisse Van Cats** geboren te Wouw. Hij huwt in 1714 te Wouw. met **Maria Denna of Anna. Franse Disco** (1688 Wouw-). Zij hadden twee kinderen **Cornelus Van Cats** (1715-)Meester Metselaar, hij huwde in 1740 met **Anna Maria Blanken. of Binken** (1714-) en **Cornelia Van Cats** (1751-1816) of kleindochter, winkelierster, die in 1758 huwde met **Wilhelmus Brouwers** (1740 steenberg-1819 Wouw), Schepen van Wouw, kleermaker. Bron L Boeren Parochie Sint Lambertus van Wouw. en Genealogie van Landegge.

1697 **Godifricus Van Cats** huwt te Wouw met **Magretha van Zoom**.

1698 **Cornelia Van Cats** huwt te Wouw met **Antonius van het Haeghen**, zij krijgen een dochter **Petronella van het Haeghen**(1698)

1704 **Godefricus Van Cats** huwt te Wouw **Elisabeth van Eekeren**, zij krijgen een zoon **Godefricus (1711)Van Cats** en en dochter **Catarina Godefricusdr Van Cats** (1712)

1724 **Govert Aartsen Van Cats** wordt vermeld als landbouwer te Moerstraten GABoZ

1728 Aartsen Van Cats geb. te Wouw zoon van **Antonius Aartsen Van Cats** en **Peronella Donussse Loges**.

1738 **Maria Arnoldus Van Cats** geb te "Leytenburch"te Wouw dochter van **Arnoldus Van Cats** en **Maria Bartelen**.

1762 **Joannes Ruyten** geboren te Wouw hij zou later huwen te Wouw met **Cornelia Cornelisse(v)Cats**. Kwartierstaat T Grootendorst.

1763 **Godefricus Arnoldus Goortsen Van Cats** geb. te Wouw zoon van **Arnoldus Goortsen Van Cats** en **Huberta Luyck**. Er wordt nog een onbekende **Aernout Goortsen Van Cats** vermeldt die gehuwd is met **Huberta van der Bergh**.

1763 **Joanna van Mechelen** geboren te BoZ zij is de dochter van **Elisabeth Van Cats** uit Wouw en **Joannes van Mechelen** uit Essen. Elisabeth is de zus van **Geradus Van Cats** die huwde met **Maria Deckers**, zij kregen een zoon **Adrianus Van Cats** in 1793 geboren te Steenberg. Daarnaast nog een broer **Govardus Van Cats** die als getuige optreed in 1775 bij de doop van Anna Cornelia Dellemarel. GABoZ.

